Pravidlá slovenského pravopisu

s pravopisným slovníkom.

Schválené výnosom Ministerstva školstva a národnej osvety
z 12. februára 1940, čís. 541/1940-prez.

Vydala Matica slovenská.
1940.

Všetky práva vyhradené.
Pretláčanie, skracovanie a pod. nedovolené.

Tlačou Knihtlačiarskeho úč. spolku v Turčianskom Sv. Martine.

ÚVOD.

Od prvého vydania Pravidiel slovenského pravopisu minulo vyše osem rokov. Za tento čas Jazykový odbor Matice slovenskej sústavne sa zaoberal skúmaním gramatickej stránky spisovnej slovenčiny. Osobitná pravopisná komisia prichystávala návrhy na novú úpravu slovenského pravopisu. O návrhoch pravopisnej komisie rokovalo sa na zasadnutiach Jazykového odboru. Predovšetkým išlo o to, aby sa zo slovenského pravopisu odstránily rozličné cudzie prvky, ktoré sa doň dostaly vplyvom neželateľných pomerov mimojazykových. Preto sme zo slovenského pravopisu vylúčili všetky nepotrebné hláskoslovné, tvaroslovné a iné dvojtvary, ktoré doteraz nebezpečne narúšaly nielen jednotu slovenského pravopisu, ale aj prepotrebnú ustálenosť spisovnej reči. Pri sostavovaní abecedného pravopisného slovníka, ktorý je pripojený k Pravidlám slovenského pravopisu, dbali sme na správnosť a čistotu spisovného jazyka, pričom pridržali sme sa zásad Slovenskej reči, ktorá od svojho založenia cieľavedome buduje jazykovú kultúru slovenskú.

Podľa skutočnej výslovnosti uzákonili sme písanie vžitých cudzích slov, čím podarilo sa nám v mnohých prípadoch obľahčiť doterajší slovenský pravopis.

Rozumie sa, že sme nemohli a nechceli opustiť tradíciou ustálený etymologický pravopis, no jednako, kde sa len dalo, usilovali sme sa o to, aby v našom pravopise bolo čím menej ťažkostí.

Jazykový odbor Matice slovenskej pri úprave druhého vydania Pravidiel slovenského pravopisu spravoval sa hlavne

požiadavkou ustálenosti spisovného jazyka, lebo bez ustálených pravopisných a jazykových zvyklostí nie je možný náležitý rozvoj slovenčiny.

Proti prvému vydaniu Pravidiel slovenského pravopisu z roku 1931 uzákonili sme medziiným tieto dôležitejšie zmeny:

1. V neurčitkoch III. a I. slovesnej triedy miesto *-ť* dôsledne píšeme **-ieť**, napr.: **vidieť, rozumieť, trpieť, sedieť, vedieť, hľadieť** a pod.; **trieť, vrieť, mrieť, mlieť, tlieť** a pod. (Nepíšme a nevyslovujme: „videť, rozumeť, trpeť, sedeť, vedeť, hľadeť“ a pod.; „treť, vreť, mreť, mleť, tleť“ a pod.)

2. V prítomníkových tvaroch I. triedy slovesnej sú len dlhé prípony s dvojhláskou **-ie: -iem, -ieš, -ie, -ieme, -iete**, a to pri všetkých slovesách, ktoré sa časujú podľa vzoru **mrieť**, napr.: **mriem, mrieš, mrie, mrieme, mriete; triem, trieš, trie, trieme, triete** a pod. (Nepíšme a nevyslovujme: „mrem, mreš, mre, mreme, mrete“; „trem, treš, tre, treme, trete“ a pod.)

3. V prítomníkových tvaroch V. slovesnej triedy podľa vzoru **brať** sú len dlhé prípony s dvojhláskou, napríklad: **beriem, berieš, berie, berieme, beriete; ženiem, ženieš, ženie, ženieme, ženiete** a pod. (Nepíšme a nevyslovujme: „berem, bereš, bere, bereme, berete“; „ženem, ženeš, žene, ženeme, ženete“ a pod.)

4. Podľa skutočnej výslovnosti a staršej spisovnej tradície ustálili sme písať zdvojené **-nn-** nielen v prídavných menách, ale aj v príslušných podstatných menách, napr.: **denník, týždenník, nádenník, čalúnnik, zákonník, senník** a pod. (Nepíšme a nevyslovujme: „deník, týždeník, nádeník, čalúnik, zákoník, seník“ a pod.)

5. Obnovili sme starší spôsob v písaní číslovieK, bo lepšie

vyhovuje výslovnosti a slovotvorným zásadám. Písať budeme: **dvadsať, tridsať, štyridsať, päťdesiat, šesťdesiat, deväťdesiat.** (Nepíšme a nevyslovujme: „dvacať, tricať, štyricať, pädesiat, šesdesiat, devädesiat".)

6. Obnovili sme starší spôsob písania slova **predsa** miesto „preca", lebo v kultivovanej slovenčine vyslovujeme celkom zreteľne zdvojené **-cc-**.

7. Ypsilon sme nahradili mäkkým **i** všade tam, kde sme ho doteraz písali z ohľadu na češtinu. Podľa pôvodu budeme písať takto: **tovariš, tovarišstvo, tiger, ríbezle, richtár, rínok** a pod. (Nepíšme: „tovaryš, tovaryšstvo, tyger, rybezle, rychtár, rýnok" a pod.) Takýmto spôsobom zmenší sa počet slov s ypsilonom.

8. Zo slovenského pravopisu odstránili sme množstvo rozličných nepotrebných druhotvarov, ktoré doteraz vážne naštrbovaly ustálenosť spisovnej slovenčiny. Preto písať a vyslovovať budeme: **rýchly, rýchlosť, zrýchliť, mŕtvy, mŕtvola, umŕtviť, aký, akosť, akostný, trpezlivý, trpezlivosť, sloboda, slobodný, oslobodiť, farba, farbiť, debna, debnár, debnička, dula, dulový, rakyta, vlani, krúžok, prášok, továreň, lekáreň, luhár, luhať, ruvať sa, latinčina, konzul, jar, čerieslo, dôvažok, jelša, klobása, štíhly, túžobný, uhorka, veterný, žúžoľ** a pod. (Nepíšme a nevyslovujme: „rychlý, rýchlosť, zrychliť, mrtvý, mrtvola, umrtviť, jaký, jakosť, jakostný, trpelivý, trpelivosť, svoboda, svobodný, osvobodiť, barva, barviť, bedna, bednár, bednička, gdula, gdulový, rokyta, loni, krúžek, prášek, továrňa, lekárňa, lhár, lhať, rvať sa, latina, konsul, jaro, črieslo, dovažok, olša, klbása, štihlý, túžebný, ugorka, vetrný, žúžeľ" a pod.)

Z dvojtvarov *koniec* a *konec, veniec* a *venec, hrniec* a *hrnec, čepiec* a *čepec* ustálili sme pre spisovnú reč iba tvary

s príponou **-iec**. Píšme a vyslovujme: **koniec, veniec, hrniec, čepiec.**

Odstránili sme druhotvary typu „čítávať, drúzgávať" a pod. Miesto nich uzákonili sme tvary **čítavať** (**čítavam, čítavaš, čítava, čítavame, čítavate, čítavajú**), **kúpavať** (**kúpavam, kúpavaš, kúpava, kúpavame, kúpavate, kúpavajú**). Nepíšme a nevyslovujme: „čítávať (čítávam, čítávaš, čítáva, čítávame, čítávate, čítávajú)" a pod.

Z dvojtvarov typu *prijímač* i *prijímač, prijímateľ* i *prijímateľ, zamestnávateľ* i *zamestnavateľ, objednávateľ* i *objednavateľ* a pod. uzákonili sme tvary novšie, ktoré jedine zodpovedajú terajšiemu jazykovému stavu. Píšme a vyslovujme: **prijímač, prijímateľ, zamestnávateľ, objednávateľ** a pod.

9. Jednotlivé slová zaradili sme do tých kategórií skloňovacích, do ktorých patria podľa terajšieho jazykového stavu. Tak napríklad podľa vzoru **dlaň** skloňujeme slová: **odpoveď, výpoveď, spoveď, plť, loď, rozkoš** a pod. Podľa vzoru **ryba** skloňujeme slová: **vetva, mrkva, koruhva, húžva** a pod.

Určili sme správne skloňovanie slov: **gazdiná, kráľovná, kňažná, cárovná** a pod.

Odstránili sme kolísanie pri skloňovaní slov typu **idea, Galilea** a pod.

Slová **dráma, téma, dogma, schéma** a pod. ustálili sme skloňovať podľa vzoru **ryba**, ako to aj požaduje živá reč, takže nabudúce nepokladá sa za správne skloňovať „drama", gen. „dramatu", „téma", gen. „tématu" a pod.

10. V niektorých domácich slovách ustálili sme kvantitu samohlások podľa živého jazyka. Budeme písať a vyslovovať: **sused, suseda, susedný, susediť, odchýlka, radlo, cár** (a nie: „súsed, súseda, súsedný, súsediť, odchylka, rádlo, car").

11. Podľa živej reči ustálili sme kvantitu podstatných mien na **-č, -teľ** a **-dlo**, napríklad: **viazač, pomáhač, pokrývač; prijímač, najímač; objednávateľ, vykonávateľ, zamestnávateľ; strúhadlo, napájadlo** a pod.

12. Podľa vývinových smerníc v spisovnom jazyku ustálili sme, kedy písať ženské podstatné mená s príponou **-anka** a kedy s príponou **-ianka**. (Viď str. 69—70.)

13. Vžité slová cudzieho pôvodu píšeme podľa tých istých pravopisných zásad ako domáce slová. Doterajší náš pravopis v mnohých prípadoch neprávom zanedbával označovať dĺhosť samohlások vo vžitých cudzích slovách, čím veľmi trpela správna výslovnosť. Odteraz i v tejto veci bude naša spisovná reč ustálenejšia.

Proti prvému vydaniu Pravidiel slovenského pravopisu píšeme:

a) dlhé **á** napríklad v týchto slovách: **ananás, árenda, areopág, árešt, Árijec, Ázia, ážio, ážiotáž, Británia, cyankáli, dátum, diárium, exámen, fatamorgána, hektár, impresário, jantár, kálium, lápis, mág, mágia, Mária, nátrium, nektár, pajác, paládium, rádio, rádiový** a pod.;

b) dlhé **é: acetylén, acetylénový, adhézia, Alfréd, anémia, antracén, Arménsky, askéta, askéza, bandérium, blasfémia, epidémia, eufémia, Félix, fenomén, génius, geodézia, gondoliér, grémium, Helvécia, helvét, chémia, impérium, kamélia, katechéta, kolégium, komédia, kométa, Kornélia, krédo, légia, léno, lodén, Magdaléna, Manfréd, médium, mystérium, planéta, poézia, privilégium, proscénium** a pod.;

c) dlhé **í: alumínium, audítor, avízo, Benjamín, Brazília, brazílsky, bronchitída, delírium, domicílium, Durínsko, empíria, expedítor, Fenícia, Fín, Fínsko, fínsky, gilotína, indivíduum, intuícia, Ír, konzílium, korepetítor, Líbya, líra, marína,**

mezanín, mínium, mínus, municípium, pepsín, pínia, pyramída, revízor a pod.;

d) dlhé **ó: absolutórium, Adónis, agónia, ambrózia, anóda, antifóna, antimón, apoteóza, auditórium, axióma, batalión, bilión, bonbón, bórax, cibórium, cigória, ceremónia, cinóber, cyklón, dekórum, Eleonóra, faktótum, fantazmagória, fejtón, filharmónia, fórum, garnizóna, glóbus, Gót, gótsky, inhalatórium, harmónia, harmónium, hegemónia, história, chalcedón, chameleón, irónia, kalória, kantón, kartón, kategória, kolódium, kolóna, kolónia, kónický, konzistórium, kordón, krematórium, kuratórium, laboratórium, linóleum, Macedónia, macedónsky, makaróny, mauzóleum, melódia, moratórium, Nimród, Nór, observatórium, ódium, októbrista, ópium, oratórium, ozón, Panónia, paródia, patrimónium, patróna, pavilón, periód a, petróleum, piloťa, piškóta, pivónia, pneumónia, pódium, pontón, promócia, promótor, prozódia, provizórium, provizórny, pulóver, pylón, rapsódia, repertórium** a pod.;

e) dlhé **ú: alúvium, dilúvium, figúra, fúga, imúnny, Júlia, Július, komúna, Merkúr, múmia, oportúnny, prelúdium, Pún, púnsky** a pod.;

f) dlhé **ý: Asýr, dýna, elýzium, Frýgia, Ilýria, ilýrsky, kýz, lýceum, Lýdia, martýr, Pamfýlia, paramýtia** a pod.

Ako vidno, ide o veľké množstvo slov cudzieho pôvodu, ktoré načim písať tak, ako sa v skutočnosti vyslovujú.

14. Kde bolo treba, chybné slová označujeme v pravopisnom slovníku hviezdičkou, prípadne výslovne označujeme, že niektoré slovo patrí len do básnického jazyka.

*

V tomto krátkom úvode nechceli sme vyčerpať všetky zmeny, ktoré sú v novom vydaní Pravidiel slovenského pravopisu. Čitateľ ich nájde v príslušných odsekoch vlastných

pravopisných a gramatických pravidiel. Poukázali sme iba na najdôležitejšie odchýlky od prvého vydania Pravidiel slovenského pravopisu.

Napokon poznamenávame, že toto druhé vydanie Pravidiel slovenského pravopisu predkladáme verejnosti po schválení Ministerstva školstva a národnej osvety Slovenskej republiky ako jediné úradne schválené pravopisné pravidlá súčasného spisovného jazyka slovenského.

Pri sostavovaní tohto diela usilovali sme sa, nakoľko to bolo len možné, nehýbať zaužívanými pravopisnými zvyklosťami, lebo dobre si uvedomujeme, že podstata slovenčiny nie je v pravopisnom systéme, ale najmä v slovníku, frazeologii a skladbe.

PRAVIDLÁ
PRAVOPISNÉ A GRAMATICKÉ.

Z PRAVOPISU A HLÁSKOSLOVIA.

1. VEĽKÉ A MALÉ PÍSMENÁ.

Veľké začiatočné písmená píšeme:

I. Na začiatku viet, napr.: **Rodičia odcestovali. Hľadám priateľa. Kedy sa vrátite?**

Poznámka. — Veľké písmená píšeme vždy po bodke; po dvojbodke len vtedy, keď nasleduje priama reč, napr.: **Učiteľ povedal žiakom: Dnes popoludní bude pochodové cvičenie.** — Po otázniku a výkričníku píšeme veľké písmená, keď sa otáznikom a výkričníkom končia vety, napr.: **Kdeže idete? Vráťte sa čím skôr!**

II. Vo vlastných menách:

a) V osobných menách a priezviskách, napr.: **Anna, Mária, Bohuslava, Ján, Štefan, Jozef; Bernolák, Bajza, Fándli, Hollý, Štúr, Moyses, Kuzmány, Hlinka, Rázus*** a pod.

b) V menách pohanských bohov a bohýň, napr.: **Perún, Svätovít, Jupiter, Zeus, Vesna, Venuša, Junóna** a pod.

c) V menách hviezd a súhvezdí, napr.: **Rak, Býk, Panna, Štúr, Orion, Medveď, Jupiter, Saturnus** a pod.; v spisoch hvezdárskych aj **Zem, Slnce, Mesiac, Dennica** a pod.**

---

* Zložené priezviská píšeme takto: **Gregor-Tajovský, Hurban-Vajanský, Kellner-Hostinský** a pod. Niektorí spisovatelia v takýchto prípadoch vynechávajú spojovník.

** Vo vlastných menách zosobnených pojmov píšu sa veľké písmená, napr.: **Blud, Fantázia, Poézia, Smrť** (napríklad v Sládkovičovej básni Sôvety v rodine Dušanovej) a pod.

d) V menách zvierat, napr.: v menách koní: **Sivko, Vraník, Kešo** ap.; v menách volov: **Sivoň, Beloň, Roháč** ap.; v menách kráv: **Rohaňa, Straka, Strakuľa, Rysuľa, Malina** ap.; v menách psov: **Dunčo, Pozor, Lapaj** a pod.

e) V menách častí zeme, krajín, stolíc, žúp a území, miest, mestečiek a dedín, hôr, riek, národov, obyvateľov obcí, kmeňov, rodov a pod., napr.: **Európa, Ázia, Afrika, Amerika, Austrália; Slovensko, Česko, Nemecko, Poľsko, Maďarsko, Rumunsko, Albánsko, Anglicko, Francúzsko, Nórsko, Švédsko, Arménsko; Turiec, Liptov, Šariš, Spiš, Abauj, Zemplín, Gemer, Novohrad, Tekov, Dolniaky, Horniaky; Bratislava, Trnava, Trenčín, Ružomberok, Prešov, Košice, Bánovce, Sučany, Černová, Šurany; Tatry, Alpy, Roháče, Sitno, Kriváň, Choč; Dunaj, Váh, Nitra, Hron, Hornád, Topľa; Slovák, Slovan, Nemec, Germán, Francúz, Cigán*; Oravec, Lipták, Spišiak, Šarišan, Abaujčan, Nitran, Považan, Trenčan, Dolniak, Horniak, Dolnozemec; Bratislavčan, Trnavčan, Žilinčan, Turanec, Sučanec, Myjavec; Slovanstvo, Germánstvo; Svätoplukovci** (príslušníci dynastie svätoplukovskej), **Arpádovci, Anjouovci, Piastovci, Přemyslovci** a pod.

f) V menách sviatkov, napr.: **Vianoce, Turice, Hromnice** a pod.

g) V pomiestnych menách (t. j. v menách rolí, lúk, častí chotára a pod.), napr.: **Šibenice, Stráne, Rovne, Chlmec, Kúty, Jarabá, Žiare** a pod. (Pomiestne mená veľmi často sa spájajú s predložkami. V takomto prípade píšeme ich dvojako: 1. predložku i pomiestne meno s veľkým písmenom,

* Podľa toho píšeme: **Neslovák, Nemaďar, Nečech, Neslovan; Mladočech, Staročech, Mladonemec, Mladoturek** a pod. — Slovo **Žid** píše sa s veľkým písmenom, keď označujeme ním príslušníka židovského národa; **žid** s malým písmenom označuje príslušníka židovskej viery.

keď pomiestne meno má význam vlastného mena, napr.: **Za Šibenicami, Pred Chlmcom, Pod Stráňami** ap. Píšeme teda takto: **Predávajú sa lúky a role Pred Chlmcom.** — S veľkým písmenom píšeme len predložku, ak ide o meno obecné (apelatívum), napr.: **Za záhradami, Pod lúkou, Za riečkou** a pod.)

h) V názvoch, zložených z prídavného a podstatného mena, píšeme:

1. Obidve slová so začiatočným veľkým písmenom, keď obidve slová sú vlastné mená, napr.: **Karol Veľký, Alexander Veľký, Peter Veľký, Ivan Hrozný, Panna Orleánska, Karol Dvanásty; Severná Amerika, Južná Amerika, Západná India*, Dolné Rakúsko, Horné Rakúsko, Malá Ázia, Veľká Británia, Veľká Morava, Čierna Hora; Dolný Kubín, Horná Lehota, Nižný Medzev, Staré Hory, Turč. Sv. Martin, New York** a pod.

2. Prídavné meno s veľkým písmenom a podstatné meno s malým, keď podstatné meno nie je vlastné meno, ale apelatívum (obecné meno) a keď prídavné meno má značenie vlastného mena, napr.: **Tichý oceán, Atlantický oceán; Baltské more, Mŕtve more, Červené more, Čierne more; Blatonské jazero, Ženevské jazero; Štrbské pleso, Popradské pleso, Žabie pleso; Demänovská jaskyňa, Dobšinská ľadová jaskyňa; Terstský záliv; Kotorská boka; Dardanelská úžina, úžina La Manche; Žitný ostrov, Veľký Žitný ostrov; Balkánsky polostrov, Pyrenejský polostrov; Suezský prieplav; Biely potok** (riečka), **Studený potok;**

* Píšeme: **Severná Amerika, Južná Amerika** a pod., lebo v týchto menách prívlastok stal sa vlastným menom. Proti tomu píšeme: **severná Európa, južné Slovensko, severné Nemecko, južné Francúzsko** (a nie: „Severná Európa, Južné Slovensko, Severné Nemecko, Južné Francúzsko"), lebo v týchto názvoch prívlastok nestal sa ešte vlastným menom. — Tu vždy bude kolísanie. Veď niekedy ťažko zistiť, či je prívlastok vlastné meno alebo nie.

Vysoká hora, Suché hory; Martinské hole, Liptovské hole, Kráľova hoľa, Veterné hole; Považská dolina, Pohronská dolina, Kolbašská dolina; Uhorská nížina; Jablunkovský priesmyk, Vlársky priesmyk; Turčianska stolica, Trenčianska župa, Šarišská župa; Nitriansky okres, Zvolenský okres; Staré námestie, Veľké námestie; Dlhá ulica, Úzka ulica; Západná brána, Dolný koniec, Horný koniec; Národný dom; Národné divadlo; Slovenské národné divadlo; Mestský sad a pod.;

priam tak píšeme aj mená krajín a štátov, keď vlastným menom je prídavné meno, napr.: **Slovenská republika, Veľkomoravská ríša, republika Francúzska, kráľovstvo Maďarské, Spojené štáty americké** a pod.

3. Podstatné meno s veľkým písmenom a prídavné s malým, keď podstatné meno je vlastné meno, napr.: **Písmo sväté, svätý Otec, cirkevní Otcovia, severné Alpy vápencové** a pod.

Poznámka. — Podľa pravidla, uvedeného v odseku h) 2, píšeme: **Nový rok** (t. j. 1. január), **Štedrý večer** (i Dohviezdny večer), **Kvetná nedeľa, Zelený štvrtok, Veľký piatok, Veľká noc, na Tri krále** a pod. Nepíšeme: „Všech svätých", ale **Všechsvätých.**

i) V menách spolkov a spoločností, napr.. **Matica slovenská, Spolok sv. Vojtecha, Muzeálna slovenská spoločnosť, Slovenská univerzita, Spolok profesorov Slovákov, Remeselnícka jednota, Slovenský spevokol, Jazykový odbor Matice slovenskej, Miestny odbor Matice slovenskej v Bratislave, Filozofická fakulta Slovenskej univerzity, Literárnovedecký odbor Spolku sv. Vojtecha** a pod.*

V menách úradov, keď ide o osobitné administratívne

* V takých a podobných názvoch lekární, hostincov a pod. predložky píšeme s malým písmenom: **pod Korunou, pod Zeleným stromom, ku Hviezde, u Zlatého jeleňa** a pod.

telesá, napr.: **Ministerstvo školstva a národnej osvety Slovenskej republiky, Okresný úrad v Trenčíne, Najvyšší správny súd, Okresná nemocenská poisťovňa v Trnave** a pod. (Ale: Idem na okresný úrad.)

Poznámka. — Miesto niekoľkoslovných pomenovaní v istých prípadoch možno užiť jedno slovo na označenie celku. V takomto prípade píšeme ho s veľkým začiatočným písmenom, napr.: **Matica** (= Matica slovenská), **Spolok** (= Spolok sv. Vojtecha), **Spevokol** (= Slovenský spevokol v Turč. Sv. Martine) a pod.

j) V tituloch kníh, skladieb, umeleckých diel, časopisov, modlitieb a pod., napr.: **Czamblova Slovenská reč, Sládkovičove Sôvety v rodine Dušanovej, Hodžovo Dobruo slovo Slovákom súcim na slovo, Štúrove Spevy a piesne, Hviezdoslavova Hájnikova žena, Czamblova Rukoväť spisovnej reči slovenskej, Bellov Kováč Wieland, Pešťbudínske vedomosti, Katolícke noviny, Cirkevné listy, Národnie noviny, Letopis Matice slovenskej, Časopis Muzeálnej slovenskej spoločnosti*; Otčenáš, Zdravas, Desatoro, Vyznanie viery** a pod.

k) V slove **Boh** a vo všetkých slovách, ktorými označujeme kresťanského Boha, napr.: **Pán, Pán Boh, Kristus Pán, Boh-Človek, Boh-Syn, Všemohúci, Vykupiteľ, Ukrižovaný, Spasiteľ, Stvoriteľ, Hospodin, Svätý Duch, Najsvätejšia Trojica, Prozreteľnosť Božia**** a pod.;

priam tak sa píše: **Panna Mária, modlitba Pána** a pod.

---

* V prísne vedeckých prácach citujeme pôvodné názvy kníh, časopisov a pod. bez ohľadu na terajšie pravopisné zvyklosti.

Slovo **Boh a jeho odvodeniny nepíšeme s veľkým písmenom v tých gramatických tvaroch, kde stratilo svoj pôvodný význam, napr.: **boží dar** (t. j. chlieb), **pánbožkova kravička** (druh mušky), **chvalabohu, bohumilý, neznaboh, bohdaj** (častejšie **bodaj**), **každý boží deň, bohviekto** a pod.

Poznámky. — Nepíšeme. „Pánboh, Kristuspán“, lebo sa obidve slová skloňujú, napr.: gen **Pána Boha, Krista Pána** atď. — V cirkevných knihách na znak osobitnej úcty píšu sa aj niektoré iné slová s veľkým začiatočným písmenom. Do bežnej spisovnej reči takéto pravopisné odchýlky nepatria.

l) V listoch oslovovacie slová, napr.: **Ty, Tebe, Ti, Teba, Vy, Vám, Vás, Tvoj, Váš** a pod.; v tituloch, napr.: **Vaša Milosť, Vaša kráľovská Milosť, Vaša Jasnosť, Jeho Excelencia** a pod.

Nepíšeme: „Veľactenému Pánu“, „Milostivej Panej“, „oznámili Ste mi“ a pod., ale: **Veľactenému pánu, Milostivej panej, oznámili ste mi** a pod.

m) V skratkách a značkách, napríklad v skratkách: **Ing.** (ako titul, keď stojí pred priezviskom, ináč píšeme **inžinier**), **Dr., JUDr., JUC., MUDr., MUC., PhDr., PhC., ThDr., ThC., RNDr., RNC., Dr. tech., MgPh.** a pod.; v značkách: **MS** (= Matica slovenská), **SSV** (= Spolok sv. Vojtecha), **MSS** (= Muzeálna slovenská spoločnosť), **ÚSOD** (= Ústredie slovenských ochotníckych divadiel), **KÚS** (= Knihtlačiarsky účastinársky spolok), **STK** (= Slovenská tlačová kancelária), **NN** (= Národnie noviny), **SP** (= Slovenské pohľady), **SR** (= Slovenská reč) a pod.

Upozornenie. — Ustálené skratky a značky neslobodno ľubovoľne meniť, lebo tým vzniká zmätok. Nepíšme: „Judr., Juc., Phcand., Nár. N., Slov P.“ a pod. miesto ustálených skratiek a značiek. — Na konci značiek nepíšeme bodku, ale na konci skratiek píše sa vždy bodka. Napokon treba poznamenať, že skratky a značky neskloňujeme.

Poznámka. — Keďže v istých prípadoch písanie veľkých písmen závisí aj od zvyklostí, bude tu vždy malé kolísanie.

V prípade neistoty obráťte sa na Jazykový odbor Matice slovenskej, ktorý o pochybnostiach rozhodne.

Malé začiatočné písmená píšeme všade tam, kde nejde o vlastné mená alebo o začiatok vety.

Osobitne treba upozorniť, že s **malým** písmenom sa píšu prídavné mená, utvorené od vlastných mien, napr.: **Amerika,** ale: **americký obchod; Dunaj,** ale: **dunajská voda; Čierne more,** ale: **černomorské lode** a pod. Priam tak píšeme: **polabskí Slovania, bratislavský prístav** a pod.

S malým písmenom píšeme aj podstatné mená, odvodené od vlastných mien, keď označujú prívržencov, napr.: **bernolákovec** (= prívrženec Antona Bernoláka), **štúrovec** (= prívrženec Ľudovíta Štúra), **hlinkovec** (= prívrženec Andreja Hlinku) a pod. S veľkou literou píšeme tieto slová, keď označujú príslušníkov rodiny, napr.: **Štúrovci** (= príslušníci Štúrovej rodiny) a pod.

Priam tak s malým písmenom píšeme aj tieto podstatné mená: **luterán** (= prívrženec Martina Luthera), **husita** (= prívrženec Jána Husa), **kalvín** a pod.

Podľa vyššie spomenutej zásady píšeme s malým písmenom prídavné mená, utvorené od národných mien, napr.: **Slovák,** ale: **slovenský národ,** priam tak: **nemecký, maďarský, poľský, český národ** a pod.

Pravda, v prisvojovacích prídavných menách na **-ov, -ova, -ovo, -in, -ina, -ino,** utvorených od vlastných mien, píšeme veľké začiatočné písmená, napr.: **Bernolákov pravopis, Bernolákova doba, Máriin syn** a pod.

Prídavné mená na **-ovský** a **-ský,** utvorené od vlastných mien, píšu sa zpravidla s malými začiatočnými písmenami, napr.: **štúrovská slovenčina, platónska láska, cicerónska výrečnosť, homérsky smiech** a pod.

2. PRAVOPIS CUDZÍCH SLOV.

Doterajší náš pravopis nebol dosť dôsledný v písaní cudzích slov. V mnohých zaužívaných slovách neoznačovala sa vždy dĺžka samohlások, hoci vžité slová cudzieho pôvodu načim písať tak ako domáce slová. V tejto veci nová úprava pravopisných zásad prináša zlepšenie. Jednako ani teraz nebude možné vyhnúť kolísaniu, lebo pri niektorých slovách ťažko určiť, či ich už treba pokladať za vžité alebo nie.

Podľa toho spravujeme sa pri písaní cudzích slov týmito pravidlami:

a) Vo vlastných menách cudzieho pôvodu zpravidla ponechávame pôvodný pravopis, napr.: **Goethe, Schiller, Rousseau, Poincaré, Mickiewicz, Slowacki, Puškin, Dostojevskij, Miletić, Jagić, Boccaccio, da Vinci, Byron, Hobbes, Arany, Petőfi** a pod. (Nepíšeme teda podľa skutočnej výslovnosti: „Gőte, Šiler, Rusó, Poenkaré" a pod.) Rozumie sa, že Slováci, ktorí majú priezviská cudzieho pôvodu, môžu si ich písať po slovensky, ak si vykonajú úradné povolenie.

Iba niektoré vlastné mená cudzieho pôvodu píšeme ako domáce slová, napr.: **Cézar** (krstné meno), **Fridrich, Egypt, Atény, Ezop, Eskulápius** a pod.

Poznámka. — V zemepisných názvoch rozoznávame dve vrstvy slov: 1. zdomácnené názvy a 2. nezdomácnené názvy. Do 1. skupiny patria, napr.: **Rím, Viedeň, Berlín, Paríž, Varšava, Krakov, Ľvov** a pod., do 2. skupiny patria: **Aachen, Goettingen, Nürnberg, Crécy, Nancy** a pod. — V textoch, ktoré nie sú určené do cudziny, dávame prednosť zdomácneným názvom. Píšeme v nich dôsledne: **Rím** (nie „Roma"), **Viedeň** (nie „Wien"), **Paríž** (nie „Paris") a pod. — Na listoch a tlačivách, určených do cudziny, píšeme cudzie miestne názvy tak, ako sa píšu v príslušnom jazyku.

b) Vžité cudzie slová obecného významu (apelatíva) píšeme zpravidla podľa skutočnej výslovnosti.

1. Miesto cudzieho *th* píšeme dôsledne **t**, napr.: **teologia, teória, téma, katedra, estetika, rytmus, sympatia** a pod.

2. Miesto *ph* píšeme **f**, napr.: **filozofia, filolog, fantázia, fáza, fonetika, fotografia** a pod.

3. Miesto *c* píšeme podľa výslovnosti **k**, napr.: **kontrakt, konto, konvent, konzul, konzorcium, korektor** a pod.

4. Miesto *t* píšeme podľa výslovnosti **c**, napr.: **organizácia, inštancia, kvitancia** a pod.

5. Miesto *qu* píšeme kv, napr.: **kvitancia, kvantita, kolokvium, kvestor, kvarta, kvinta** a pod.

6. Miesto zdvojených spoluhlások píšeme podľa skutočnej výslovnosti len jednu spoluhlásku, napríklad: **adresa** (nie „adressa"), **komisia** (nie „komissia"), **program** (nie „programm"), **diagram** (nie „diagramm"), **imanentný** (nie „immanentný"), **interegnum** (nie „interregnum"), **šofér** (nie „šoffér") a pod.

7. Miesto francúzskeho *g* píšeme **ž**, a to všade tam, kde sa vyslovuje ako ž, napr.: **aranžovať, ženantný, žírovať** a pod.

8. Miesto francúzskeho *j* píšeme **ž**, napr.: **žargón, žurnál, žúr, žaket** a pod.

9. Miesto francúzskeho *ch* píšeme š, napr.: **šarmantný, šampanské, šarlatán, šarža** a pod.

10. Miesto francúzskeho ç píšeme **s**, napr.: **Provensalsko, provensalčina, fasáda, garsón** a pod.

11. Miesto francúzskeho a talianskeho *gn* píšeme **ň (n)**, napr.: **siňorína, vineta** a pod.

12. Za gréckolatinské *s* píšeme **z** všade tam, kde sa vyslovuje ako **z**, napr.: **Ázia, próza, kríza, múza, fantázia, perzekúcia, konzekventný, cenzor, kurz** a pod.

Poznámka. — Latinské **x** nerozpisujeme. Podľa latinčiny píšeme **prax, syntax, Alexander, index, exámen, exekútor, exercície** a pod., hoci vyslovujeme: „praks, sintaks, Aleksander, indeks, egzámen, egzekútor, egzercície" a pod.

Vo vžitých slovách cudzieho pôvodu aj samohlásky píšeme podľa samohláskového systému slovenčiny, t. j. nezvyčajné cudzie samohlásky nahradzujeme domácimi a dlhosť samohlások označujeme.

13. Miesto latinského *ae* píšeme **e** (**é**), napr.: **preparandia, prelát, preliminár, prézes** a pod.

14. Miesto francúzskeho *oi* píšeme zpravidla **oa** (**oá**), napr.: **toaleta, repertoár, kuloár, kontoár, rezervoár, memoáre** a pod.

15. Miesto francúzskeho *eu* píšeme *é*, napr.: **šofér, aktér** a pod.

16. Miesto francúzskeho *ai* píšeme **e** (**é**), napr.: **defetista, defetizmus, aféra** a pod.

17. Miesto francúzskeho *ou* píšeme **u** (**ú**), napr.: **žurnál, túra, kuloár** a pod.

Poznámka. — Vo vžitých slovách cudzieho pôvodu **y** ponechávame, napr.: **psycholog, cymbal, cylinder, cyklus** a pod. — Podľa francúzskeho pravopisu píšeme **u**, hoci vyslovujeme *ü*, napr.: **revue, avenue, menu** a pod.

18. V krátkej a dlhej výslovnosti slov cudzieho pôvodu vývoj ešte trvá, preto nie je možné postaviť tu všade pevné poučky.

a) Krátka výslovnosť je najmä v koncových slabikách slov, ktoré majú tieto zakončenia gréckeho pôvodu:

-agogia, -agog (demagogia, pedagogia, demagog, pedagog ap.), **-drom** (aerodrom, autodrom ap.), **-epia** (ortoepia ap.), **-fagia, -fag** (androfagia, antropofagia, androfag, antropofag, sarkofag ap.), **-filia, -fil** (hemofilia, nekrofilia, slavianofil, slavofil ap.), **-fobia, -fob** (aerofobia, androfobia, aerofob, androfob ap.), **-fonia, -fon** (afonia, eufonia, gramofon, telefon ap., *iné je* kolofónia, pakfón, šifón, tyfón), **-fora** (amfora, anafora ap.), **-for** (hydrofor, termofor ap.), **-gamia, -gam** (bigamia, izogamia, mizogam ap.), **-geneza** (dysgeneza, ektogeneza ap.), **-genia** (antropogenia, etnogenia ap.), **-gonia, -gon** (kozmogonia, teogonia, epigon, hexagon ap., *ale* agónia, begónia, pelargónia, perigónia, mahagón, vagón, žargón), **-grafia, -graf, -gram** (bibliografia, etnografia, bibliograf, etnograf, anagram, stenogram ap.), **-gynia, -gyn** (mizogynia, polygynia, mizogyn ap.), **-chromia, -chrom** (homochromia, polychromia, autochrom, monochrom ap.), **-chronia, -chronný** (diachronia, diachronný, synchronia, synchronný ap.), **-kracia, -krat** (aristokracia, demokracia, aristokrat, demokrat ap.), **-logia, -log** (analogia, archeologia, dekalog, dialog ap.), **-mania, -man** (bibliomania, megalomania, biblioman, angloman ap.), **-nomia, -nom** (agronomia, autonomia, binom, metronom ap.), **-nymia, -nym** (metonymia, toponymia, akronym, anonym ap.), **-patia, -pat** (alopatia, antipatia, alopat, homeopat ap.), **-skopia, -skop** (autoskopia, daktyloskopia, horoskop, mikroskop ap.), **-pedia** (encyklopedia, ortopedia ap), **-terapia** (aeroterapia, helioterapia ap.), **-tomia, -tom** (anatomia, ditomia, anatom, atom ap.), **-trofia** (atrofia, hypotrofia ap.), **-tropia, -trop** (entropia, epitropia, filantrop, heliotrop ap.), **-typia, -typ** (autotypia, neotypia, autotyp, paleotyp ap.), **-zofia, -zof** (filozofia, teozofia, filozof, teozof ap.).

Tak isto píšeme: kalo**kagatia**, akro**bacia**, akro**bat**, hypno**batia**, hypno**bat**, diplo**macia**, diplo**mat**, automat, a**dynamia**, hematoemezia,

hebefrenia, polyglota, daktyloglyfia, foniatria, uzukapia, autokefalia, hydrokefalus, ortoktonia, paleolitia, monomachia, osteomalakia, chrestomatia, izomeria, dyzopia, myop, multipara, puerpera, peripetia, glosoplegia, tripoda, dipodia, hemaporia, hypopsychia, brachypteria, hemorhagia, aerostat, galvanostegia, entelechia, tomotokia, ektopia (*ale* utópia), **polytrichia, dystychia, dystymia.**

Krátku výslovnosť majú slová cudzieho pôvodu so **zatvorenou slabikou**, napr. redak|cia, eskad|ra, gar|da, fajan|sa, alian|cia atď.; krátka je aj výslovnosť tých slabík, ktoré boly pôvodne zatvorené, napr. **mafia** (*z* maf|fia), Rebeka (*z* Rebekka), hala (*z* halla), kabala (*z* kaballa), pala (*z* palla), gama (*z* gamma), dilema (*z* dilemma), Ema (*z* Emma), koma (*z* komma), suma (*zo* summa), tyrania (*z* tyrannia), havana (*z* havanna), pasus (*z* passus), razia (*z* razzia). Pre tú istú príčinu je krátka i koncová výslovnosť pri všetkých tých slovách cudzieho pôvodu, ktoré vychodia na **-asia** (pasia *z* passia ap.), **-asa** (grimasa ap.), **-esia** (depresia ap.), **-esa** (adresa ap.), **-isia** (komisia ap.), **-isa** (abscisa ap.), **-osia** (idioglosia ap.), **-osa** (glosa ap.), **-usia** (diskusia ap.); podobne krátke sú aj zakončenia so spoluhláskou **-x-**, ako **profylaxia, paralaxa, anexia, asfyxia, ortodoxia, defluxia, epizeuxa** ap.

Krátko vyslovujeme koncové slabiky slov cudzieho pôvodu so zakončením na: **-afa** (agrafa ap.), **-aka** (alpaka ap.), **-apa** (etapa ap.), **-af** (epitaf ap.), **-ah** (Alah ap.), **-ach** (Sirach ap.), **-ak** (barak ap.), **-am** (Adam ap., *ale* Abrahám, Flám), **-as** (ischias ap., *ale* ananás, topás), **-ax** (klimax ap.); **-eria** (arteria ap.), **-eda** (andromeda ap.), **-ega** (bodega ap.), **-eja** (aleja ap.), **-ela** (Adela ap.), **-el** (akvarel ap.); **-iga** (biga ap.), **-ika** (antika ap.), **-ila, -yla** (flotila, idyla ap.), **-ita, -yta** (abnormalita, prozelyta ap.), **-id, -yd** (Aristid, oxyd ap.), **-if, -yf** (šerif, apokryf ap., *ale* rif), **-ich, -ych** (Fridrich, triptych ap.), **-ik, -yk** (agnostik, triptyk ap.), **-im, -ym** (režim, enzym ap., *ale*: mím, prím), **-is, -ys** (karnis, tyrkys ap.), **-it, -yt** (aerolit, moskyt ap.,

ale apetít); **-ofa** (apostrofa ap.), **-oga** (doga ap., *ale* tóga), **-ocha** (periocha ap.), **-ola** (alveola ap., *ale* štóla), **-opa** (antilopa ap.), **-ok** (blok ap.), **-ol** (alkohol ap., dlhosť je tu len v jednoslabičných slovách: cól, gól, pól), **-om** (diplom ap., dlhosť je tu len v jednoslabičných slovách: bróm, dóm, gnóm, chróm), **-op** (yzop ap., *ale* tróp), **-or** (asesor ap., dlhosť je tu len v jednoslabičných slovách: bór, Dór, flór, chlór, chór, Nór, pór), **-os** (kokos ap., *ale* lós), **-ot** (argot ap., dlhosť je tu len v jednoslabičných slovách: drót, Gót, lót, Škót, *ale* glot, šrot); **-ula** (tula ap.), **-uma** (puma ap.), **-upa** (lupa ap.), **-uta** (valuta ap., *ale* minúta), **-ub** (Belzebub ap.), **-uk** (kaučuk ap.), **-ul** (konzul ap.), **-um** (album ap.), **-up** (syrup ap.).

b) Dlhú výslovnosť v koncových slabikách majú najmä slová cudzieho pôvodu na: **-ádium, -árium, -ázium** a podobne (rádium, akvárium, gymnázium ap.), **-ácia, -ária, -ázia** a podobne (abalienácia, Mária, abrázia ap.; *ale* ľalia), **-ádius** a podobne (rádius ap.), **-ámum, -ánum, -átum** a podobne (sámum, arkánum, dátum ap.), **-ánus, -átus, -ázus** (Jánus, adlátus, kázus ap.), **-áda** (arkáda ap., *ale* balada, hendiada, Helada, Iliada, chiliada, myriada), **-ála** (centrála ap., *ale* fiala), **-áma** (dáma ap., *ale* panama, pyžama), **-áva** (agáva ap.), **-áza** (akatafáza ap.), **-áža** (gáža ap.), **-ád** (grád ap.), **-ág** (areopág ap.), **-áv** (architráv ap.), **-áž** (apanáž ap.); **-édium, -élium, -érium** a podobne (médium, afélium, baktérium ap., *ale* evanjelium, bienium, decenium, milenium ap.), **-écia, -élia, -énia** a podobne (diškrécia, Aurélia, asténia ap., *ale* režia), **-énius** a podobne (génius ap.), **-énum, -érum, -étum** (plénum, sérum, konkrétum ap.), **-ébus, -érus, -étus** (rébus, klérus, fétus ap.), **-éka** (bibliotéka ap., *ale* deka), **-éma** (anatéma ap.), **-éza** (akinéza ap., *ale* Tereza), **-éd** (Alfréd ap.), **-ém** (bohém ap.); **-ícium, -ínium, -írium** a podobne (benefícium, alumínium, delírium ap.), **-íbia, -ília, -ízia** a podobne (akríbia, Cecília, di-

vízia ap.), **-írius** a podobne (Sírius ap.), **-ínum, -ívum, -ízum** (alpínum, adjektívum, vízum ap.), **-íra, -ýra** (líra, lýra ap., *ale* satira), **-íva** (administratíva ap., *ale* oliva), **-íza, -ýza** (kríza, analýza ap.), **-ín, -ýn** (adrenalín, baldachýn ap., *ale* Beduin, kokain, Martin), **-ír, -ýr** (kašmír, martýr ap., *ale* emir, porfyr, satyr, zefyr), **-ív** (ablatív ap.), **-íz, -ýz** (akcíz, kýz ap., *ale* Kirgiz), **-íž** (prestíž ap.), **-ódium, -ónium, -órium** a podobne (alódium, amónium, absolutórium ap.), **-ócia, -ónia, -ózia** a podobne (emócia, ceremónia, ambrózia ap., *ale* Žofia), **-ónius** a podobne (nónius ap.), **-órum, -ótum, -ózum** a podobne (dekórum, faktótum, rigorózum ap.), **-óda** (anóda ap., *ale* synoda), **-óma** (aróma ap., *ale* Sodoma), **-óza** (apoteóza ap.), **-óža** (dóža ap.), **-ód** (antipód ap., *ale* Metod), **-óz** (Ambróz ap.), **-ózny** (kuriózny ap.), **-óleum** (linóleum ap.); **-údium, -úrium, -úvium** a podobne (prelúdium, telúrium, alúvium ap.), **-úcia, -úria, -úzia** a podobne (absolúcia, dyzúria, extrúzia ap., *ale* Lucia), **-úlius** a podobne (Július ap.), **-úna** (alrúna ap., *ale* koruna), **-úra** (abreviatúra ap., *ale* Jura, Laura, Magura, sakura), **-ún** (dragún ap., *ale* faun), **-úr** (abažúr ap., *ale* augur, dur, Maur, purpur).

c) Slová cudzieho pôvodu, vychodiace na iné slabiky, majú krátku alebo dlhú koncovú výslovnosť podľa úzu, ktorý je zachytený v pravopisnom slovníku. — Tak krátko vyslovujeme napr. zo slov na **-ana, -ána** tieto: Diana, Juliana, liana, mana, sutana; zo slov na **-ata, -áta:** apostata, debata, fregata, kravata, regata, vata; zo slov na **-al, -ál:** cymbal, festival, futbal, interval, kanibal, karneval, kindžal, koral, madrigal, maršal, Michal, podmaršal, šakal, Ural, Vandal, vazal, volejbal; zo slov na **-an, -án:** Afganistan, Alaman, ataman, barchan, brahman, dekan, ferman, Herman, kaftan, Koloman, kompan, kresťan, Markoman, organ, otoman, parkan, pohan, potkan, Roman, satan, Štefan, talizman,

tetan, titan, tyran, turban, Urban; zo slov na **-ar, -ár:** Agar, Avar, autokar, barbar, bojar, Bulhar, Gašpar, hosudar, katar, Melichar, Otokar, Valdemar; zo slov na **-at, -át:** Aziat, Buriat, mat, mulat, pat, rabat, uniat; zo slov na **-ena, -éna:** Elena, Helena, hyena, hygiena, Irena; zo slov na **-era, -éra:** Estera, cholera, litera, ofera, opera, tempera; zo slov na **-en, -én:** eben, eden, Eugen, pergamen; zo slov na **-ida, -ída** (-ýda): apsida, egida, Ida; zo slov na **-ina, -ína** (-ýna): Messina, patina, platina, ruina, violina, želatina; zo slov na **-ona, -óna:** beladona, bona, ikona, madona, mamona, primadona, tona; zo slov na **-on, -ón** (-on-, -ón-) napr.: Absolon, agon, alkyon, Amazon, Amazonka, amazonka, anakreontik, anemonka, Anton, autochton, asyndeton, Babylon, babylon, bon, boston, diakon, distichon, epiteton, Faeton, faeton, hypokoristikon, idiotikon, kujon, Leon, lexikon, Libanon, oxymoron, pardon, polysyndeton, Samson, Simeon, Sion, skioptikon, trianonský, veraikon, ypsilon; zo slov na **-uza, -úza:** ceruza, kauza, pauza; zo slov na **-ut, -út:** ablaut, adut, farmaceut, mamut, skaut.

Dlho vyslovujeme napr. zo slov na **-ara, -ára** tieto: fanfára, kára, Klára, Sára; zo slov na **-eta, -éta:** anachoréta, apologéta, askéta, diéta, dokéta, katechéta, kométa, margaréta, méta, pakšaméta, paštéta, planéta, sociéta, tapéta; zo slov na **-er, -ér:** aktér, ampér, apretér, aranžér, ateliér, belvedér, cizelér, debatér, dekoratér, dezertér, etažér, exportér, exteriér, frizér, gondoliér, gravér, guvernér, hazardér, importér, interiér, kolportér, komandér, kuriér, likér, malér, masér, metér, montér, novatér, operatér, reštauratér, retušér, rezonér, režisér, sapér, šofér, štukatér, volontér, Xavér; zo slov na **-et, -ét:** atlét, autoportrét, dekrét, estét, helvét, komitét, portrét; zo slov na **-il, -íl** (-yl, -ýl): apríl, Níl, štýl; zo slov na **-ora, -óra:** bóra, Eleonóra, Flóra, tóra, trikolóra; zo slov na

-ota, -óta: helóta, izofóta, kóta, kvóta, nóta, pilóta, piškóta, zelóta.

Na tomto mieste nemožno vypočítať dopodrobna všetky pravidlá o pravopisnom prispôsobovaní slov cudzieho pôvodu. — V prípadoch neistoty ľahko možno zistiť v pripojenom pravopisnom slovníku, ako treba písať príslušné slová.

3. SLOVENSKÁ ABECEDA.

V spisovnej slovenčine píšeme tieto písmená: *a, á, ä, b, c, č, d, ď, dz, dž, e, é, f, g, h, ch, i, í, j, k, l, ľ, ĺ, m, n, ň, o, ó, ô, p, r, ŕ, s, š, t, ť, u, ú, v, y, ý, z, ž.*

Zložky: *ia, ie, iu, ou.*

Ako vidno, niektoré hlásky sa označujú dvoma písmenami, napr.: *dz, dž, ch.* Dvojhlásky sa zpravidla označujú dvoma písmenami, tzv. zložkami.

Okrem spomenutých písmen v cudzích slovách píšeme aj iné písmená, napr. *x, w, ő*: Xerxes, Alexander, prax a pod.; Wagner, Petőfi a pod.

4. ROZTRIEDENIE SLOVENSKÝCH HLÁSOK

Hlásky sa delia na 1. samohlásky, 2. dvojhlásky a 3. spoluhlásky.

Samohlásky jednoduché sú:

a) krátke: *a, ä, e, i, o, u, y,*

b) dlhé: *á, é, í, ó, ú, ý.*

Podľa vplyvu na predchádzajúcu spoluhlásku rozlišujeme:

a) tvrdé: *a, á, o, ó, u, ú, y, ý,*

b) mäkké: *e, i, í.**

* Svojím pôvodom aj *ä* je samohláska mäkká, no v terajšom jazyku stoja pred ňou len tvrdé spoluhlásky.

Dvojhlásky sú:

a) tvrdé: *ou, ô,*

b) mäkké: *ia, ie, iu.**

Spoluhlásky sú:

a) tvrdé: *b, d, f, g, h, ch, k, l, m, n, p, r, s, t, v, z,*

b) mäkké: *c, č, ď, dz, dž, j, ľ, ň, š, ť, ž.*

Poznámka. — V staršom jazyku niektoré teraz tvrdé spoluhlásky mohly byť v istých prípadoch mäkké. Tieto spoluhlásky sa volajú obojaké, napr.: *b, m, p, r, s, v, z.*

Podľa činnosti hlasiviek rozlišujeme spoluhlásky:

a) znelé: *b, d, ď, dz, dž, g, h, j, l, m, n, r, v, z, ž,*

a) neznelé: *p, c, č, f, ch, k, s, š, t, ť.*

Niektoré spoluhlásky podľa znelosti tvoria dvojice, preto ich voláme párové spoluhlásky:

a) znelé: *b v d ď dz dž g h z ž,*

b) neznelé: *p f t ť c č k ch s š.*

5. KDE SA PÍŠE ä.

Písmeno **ä** sa píše len po perných spoluhláskach **b, m, p, v**; nikdy nie po iných spoluhláskach.

1. Po **m** je **ä** v týchto slovách a ich odvodeninách: **mäkký (mäkši, mäkčiť, mäkčeň, mäknúť, mäkkosť, mäkušký, mäkunký, mäkučký, obmäkčiť, odmäk), mäso (mäsový, mäsko, mäsiar, mäsiarstvo), mäta (mätový, mätka), mäť, mnem, mneš... mnú (omäť), mädliť, omädliť (mädlica, mädlinky), mätiem, mätieš, mätie, mätieme, mätiete, mätú** (od *miasť;*

* Dvojhlásky typu *ay, ey* (*dav, spev*) a pod. na tomto mieste neuvádzame, lebo so stanoviska mäkkosti nie sú dôležité.

mätež, zmätok, pomätený, pomätenec), pamäť (pamätný, pamätlivý, pamätať, pamätník, pamätnica, rozpamätať sa, nazpamäť), smäd (smädný, smädiť, vysmädnúť) a pod.

V kmeňotvornej prípone **-mä**, napr.: **bremä, plemä, semä, ramä, temä** a pod. Svojím pôvodom sem patrí aj príslovka **najmä**. Popri tvaroch s **-mä** v terajšom jazyku sú častejšie tvary s **-meno**, napr.: **bremeno, plemeno, semeno, temeno** a pod.

Poznámky. — Proti pravidlu píšeme silou pravopisnej tradície **Demänová, Demänovská jaskyňa.** — V slovách **med, medokýš, medový, medveď** neslobodno písať **ä**.

2. Po **p** je **ä** v týchto slovách a ich odvodeninách: **päsť (pästný, zápästný, zápästie, zápästky), päť (päták, pätina, pätoro, pätnásť, päťdesiat, pätotriednik, päťstoročný, päťuholník), päta (pätný, pätiť, opätok, podpätok, úpätie), opäť (opätovať, opätný), nazpäť, zpäť, pripäť (pripätý), napäť (napätý, napätie), zapäť (zapätý), vypäť (vypätie)** a pod.

V kmeňotvornej prípone **-ä**, napr.: **chlápä (dúpä, púpä** v básnickej reči), gen. **chlápäťa**, dat. **chlápäťu** atď.

Poznámka. — Nehovorme a nepíšme: „pämäť, pämätať" atď., ale: **pamäť, pamätať** atď.

3. Po **v** je **ä** v týchto slovách a ich odvodeninách: **väčší (väčšina, zväčšiť, zväčšenina, zväčša), vädnúť (zvädnúť, zvädnutý), väzy (väzba, väzeň, väznica, väzniť, nadväzovať, úväzok, obväzok, záväzok, záväzný, sväz, sväzový, sväzok), hovädo (hovädzí, hovädzina), nevädza (nevädzový), svätý (svätiť, svätec, svätica, vysvätiť, posvätiť, svätyňa), deväť (deväťina, deväťoro, deväťnásť, deväťdesiat, deväťdňový, deväťmesačný, deväťročný), rukoväť** a pod.

Poznámka. — Nehovorme a nepíšme: „väža, oväd", ale: **veža, ovad.**

4. Po **b** je **ä** len v kmeňotvornej prípone **-ä**, napr.: **žriebä, bábä, holúbä** a pod.; **žriebäci** a pod.

Upozornenia. — 1. Podľa starších pravopisných zvyklostí písavalo sa **ä** i v týchto prípadoch: a) po perných spoluhláskach v prípone **-än**. Teraz píšeme a vyslovujeme **-an**, napr.: **zeman, Rybany, Slovany, Gôtovany** a pod. (Nepíšme a nevyslovujme: „zemän, Rybäny, Slovány, Gôtovány" a pod.) — b) V 3. osobe množného čísla prítomného času slovies IV. tr. písavalo sa **-ä** po perniciach, napr.: „trápä, kúpä, vstúpä" a pod. Teraz píšeme analogicky **-ia**, napr.: **trápia, kúpia, vstúpia** a pod.; priam tak **i** v tvaroch priechodníka prítomného, napr.: **trápiac, kúpiac, vstúpiac** a pod. (Nepíšme a nevyslovujme: „trápäc, kúpäc, vstúpäc" a pod.) — c) Nepíšme a nevyslovujme: „rozpráväť, potápäť, potápäč, kríväť, zarábäť" a pod., ale: **rozprávať, potápať, potápač, krivať, zarábať** a pod., t. j. v slovesách V. triedy aj po perniciach je prípona **a**, a nie *ä*. — 2. V spisovnej reči neobstoja tvary „kärovať, zkäde, käčka, käďiť" a pod., lebo **ä** píšeme a vyslovujeme iba po perniciach. Správne je: **kerovať, zkade, kečka, kadiť** a pod. — 3. Samohláska **ä** sa vyslovuje ako veľmi otvorené **e**. Miesto **ä** neslobodno vyslovovať *a*. Miesto **ä** možno vyslovovať prosté **e**, napr.: *meso, devet, pet* a pod. — 4. V slovách, odvodených z koreňa **svät-**, vyslovuje sa **ä**, a nie „a". Nevyslovujme „svatí, svatosť, svatiť" atď., ale: *svätí, svätosť, svätiť* (prípadne: svetí, svetosť, svetiť atď.).

6. KDE SA PÍŠE y, ý.

1. Písmeno **y (ý)** sa píše zpravidla po tvrdých spoluhláskach **h, ch, k, g, d, t, n**, napr.: **hynúť, hýbať, chystať, chyba, kývať, kýchať, burgyňa, dym, dych, ty, dotyk, pekný, ženy** a pod.

Výnimočne po tvrdých spoluhláskach píšeme **i (í)**:

a) V množnom nominatíve a vokatíve mužských prídavných mien, napr.: **veľkí** chlapci, **vysokí** vojaci, **hluchí** starci, **mnohí** ľudia, **tvrdí** chlapi, **odvážni** športovci, **svätí** ľudia a pod.

b) V prisvojovacích príponách **-in, -ina, -ino**, napr.: **matkin, profesorkin, macochin, mladuchin, strigin** a pod.

c) V onomatopoických slovách, napr.: **kikiríkať, chichotať sa, hí** a pod.

d) V cudzích slovách, kde v pôvodnom jazyku bolo **i**, napr.: **kilo, kino, história, hipodrom, hierarchia, gigantický, git, girlanda, gilotína** a pod.

2. Po obojakých spoluhláskach **(b, p, m, v, r, s, z, l)** píšeme alebo **y (ý)**, alebo **i (í)**.

a) Po obojakých spoluhláskach v kmeňoch slov a ich odvodeninách píšeme **y (ý)** v týchto prípadoch:

Po **b:**

by, aby; býk, býček; bylina, byľ, byľka; bystrý, bystrosť, Bystrica; Bytča, Bytčica; byť (som, si, je, sme, ste, sú; iné je: *biť, bijem*), **bývať, bývanie, bývalý, bydlo** (iné je: *bidlo* na krosnách), **dobyť, dobývať** (mesto, hrad; iné je: *dobiť*, t. j. doraziť), **dobytok, nábytok** (= náradie; *nábitok* = náboj): **obývať, obyvateľ; úbytok** („ubývať", správne: ubúdať), **prebývať; zbytok, zbytočný; byt; bytie; živobytie, bytný, bytnosť, bydlisko, príbytok, neodbytný, prvobytný, odbyt; bývol; kobyla; obyčaj, obyčajný; bysťu.**

Po **p:**

pýcha, pyšný, pýšiť sa, pyšnieť; prepych, prepychový; pykať, odpykať; pýr, zapýriť sa; pysk, pyskatý, pyštek (ale: *pisk* = hvizd); **pýtať sa, opytovať sa, dopytovať sa, dopyt, jazykospyt, prírodospyt; pyteľ, pytliak, pytliactvo; kopyto, kopýtko.**

Po **m**:

my; mykať, odmykať, zámyk, pomykov; mýliť sa, mýlka, mylný, omyl, pomýliť sa, zmýliť sa; myslieť, myšlienka, myseľ, úmysel, priemysel, smysel, výmysel, premýšľať, vymýšľať; mys; myš, myška, myšací; myť, umývať, pomyje, mydlo, Myjava; mýto, mýtnik, mýtne; čmýriť sa, hmýriť sa; hmyz, hmyzožravec; smyk, priesmyk; šmýkať sa, šmyknúť sa, prešmyknúť sa; žmýkať.

Po **v**:

vy, vykať; vy- (predpona; napr. **vyčítať, výčitka, výbor, vydať, vydaj, výdaj** a pod.); **vydra; vyhňa; výr** (druh sov; *vír* = krútňava); **výskať, výskot; vysoký, vyšší, výška, výšina, zvýšiť, Vyšehrad; vyžla; zvyk, zvykať, zvyknúť, zvyčaj, zvyčajný, zvyklosť, privyknúť, navyknúť, navykať.**

Po **r**:

ryba, rybár, rybník, rybka, rybací; ryk, ryčať, zaryčať; rýdzi, rýdzosť, rýdzik; ryha; rýchly, rýchlik, zrýchliť, rýchlovlak, rýchlomer; rys, rysovať, rysovadlo; rysý, Rysuľa, ryšavý; ryť, ryjem..., rozrývať, rýľ, úryvok; bryzgnúť, brýzgať; hrýzť, uhryznúť; koryto, korytnačka, korytnačina, Korytnica; kryť, skryť, skrýša, pokryť, pokrývať, pokrývka, prikryť, prikrývať, prikrývka, ukryť, úkryt, zakryť; poryv; prýštiť sa; staryga; stryc, stryná; tryzna; trýzniť; varyto.

V slovách cudzieho pôvodu, napr.: **rým, rýmovať; rytier, rytiersky; ryža; bryndza, bryndziareň** a pod.

V slovách **bričko, krídlo, rígeľ, richtár, rínok, rizňa, ríbezle, skriňa** nepíšeme **y**.

Po **s**:

sychravý, sychravosť; syčať, sykot, sykavý, sykavka, sýkorka (iné je *síkať* = striekať); **syn, zlosyn; sypať, sypáreň,** sýpka, **osýpky, sypký, nasypať, nasýpať** (iné je *sipieť*,

napr.: had sipí); **syr, syrový; sysel; sýty, sýtosť, sýtiť, nenásytný, nasýtiť.**

Po **z:**

jazyk, jazýček, jazykový, jazyčnica, jazykospyt, jazylka; nazývať, ozývať sa, pozývať, vyzývať, vzývať, prezývať (ale: *priezvisko; zívať, zívnuť, zívnutie*).

Po **l:**

lyko, lykový, lykožrút; lysý, lysina, Lysá, lyšaj (motýľ; ale: *lišaj* na tvári); **lýtko; lyžica; blýskať sa, blýskavý, blyšťať sa; mlyn, mlynár, mlynica; plyn, plynúť, plynný, plynáreň; vplyv, vplyvný, ovplyvniť, oplývať, splývať; plytký, plytkosť; polynok; slýchať; zlyhať** (puška zlyhala).

Poznámka. — Po obojakých spoluhláskach podobne ako po ostatných spoluhláskach v slovách cudzieho pôvodu ponechávame **y** (ý), napr.: **Babylon, labyrint; pyramída, pylón; myrta, myrha, mystika; rým, Rýn; psychológia, systém** a pod. — V slovách cudzieho pôvodu **y** býva i po mäkkých spoluhláskach, napr.: **Cyril, cymbal, cyklón, cynizmus** a pod

b) Po obojakých spoluhláskach píšeme **y** (ý) v týchto koncovkách:

1. V jednotnom čísle prídavných mien mužského rodu vzoru **dobrý**, napr.: **múdry, rýchly, malý, slabý, slepý** a pod.

2. V jednotnom inštrumentáli a v množnom datíve vzoru **dobrý**, napr.: **múdrym, rýchlym, malým** a pod.; v množnom genitíve a lokáli, napr.: **múdrych, rýchlych, malých** a pod.; v množnom inštrumentáli: **múdrymi, rýchlymi, malými** a pod.

3. V množnom nominatíve a akuzatíve nezosobnených zvieracích mien podľa vzoru **chlap**, napr.: **orly, sokoly, bravy** a pod.

4. V množnom nominatíve a akuzatíve podľa vzoru **ryba**, napr.: **ryby, pávy** a pod.

5. V množnom nominatíve a akuzatíve podľa vzoru **dub**, napr.: **duby, stromy, hraby, stoly** a pod.

Poznámka. — Samohláska **y** vo výslovnosti splynula so samohláskou **i (ý** s **í)**, preto je chybné miesto **y** vyslovovať nejaký *ü*-ový pazvuk. (Nehovorme: „mlün, sün, müdlo" a pod., ale: *mlin, sin, midlo* a pod.)

7. KDE SA PÍŠE i, í.

a) Písmeno **i (í)** píše sa zpravidla po mäkkých spoluhláskach **c, č, dz, dž, j, š, ž**, napr.: **cit, citiť, čin, čistý, medzi, erdží** (kôň erdží), **najímať, šiť, široký, žiť, žila** a pod.

b) Po mäkkom **ď, ť, ň, ľ** píšeme **i (í)**, ale mäkkosť spoluhlásky neoznačujeme mäkčeňom, napr.: **div, divoch, ticho, tisíc, niť, nič, lipa, list** (vyslov: *ďiv, ďivoch, ťicho, ťisíc, ňiť, ňič, ľipa, ľist*) a pod.

Poznámka. — V niektorých miestnych vravách mäkké spoluhlásky stvrdly, preto načim uviesť aspoň najčastejšie slová, ktoré v spisovnom jazyku po **d, t, n** majú **y**.* Po **d: dych, dychtiť, dýchať; dym, nadýmať; dyňa; dýka; kedy, kedykoľvek, dokedy, odkedy, vtedy, odvtedy; lodyha; vladyka.** — Po **t: ty, tykať; týkať sa, dotýkať sa, dotyk, tyč, tyčka; tylo; týždeň; motyka; motýľ; ostýchať sa; svätyňa; štyri; týrať.** — Po **n: nyť** (= túžiť; len v básnickej reči). — Nepíšme: „tyger, Tyrolsko, tyrolský, nyt, nytovať", ale: **tiger, Tirolsko, tirolský, nit, nitovať**, lebo ani v jazykoch, z ktorých sme prejali tieto slová, nepíše sa **y**.

---

* Kde sa píše **y** po **l**, viď na str. 34.

c) V množnom nominatíve podstatných mien životných mužského rodu píšeme **i**, napr.: **chlapi, vojaci, znalci, mnísi, belosi** a pod.

d) V množnom nominatíve prídavných mien mužského rodu, napr.: **pekní, dobrí, slepí, veľkí, malí, cudzí, boží** (ľudia) a pod.

Poznámka. — V tomto prípade nemäkčíme vo výslovnosti predchádzajúce **n, l, d, t** (vyslovujeme: *pekní, malí, bledí, sväti ľuďia,* a nie: „pekňí, maľí, bleďí, sväťi ľuďia").

e) V prídavných menách vzoru **boží** v príponách **-í, -ím, -ích, -ími** je vždy **í**, napr.: **psí** život, **cudzí** človek; inštr. **cudzím;** n. pl. **cudzí;** gen., ak. pl. a lok. **cudzích;** inštr. **cudzími.**

8. KDE SA PÍŠE é.

a) V domácom slove **dcéra (dcérka, dcéruška, dcérin).**

b) V prídavných menách vzoru **dobrý,** a to: v jednotnom nominatíve, akuzatíve a vokatíve stredného rodu **dobré** (dieťa), v jednotnom genitíve mužského a stredného rodu **dobrého** (človeka, dieťaťa), v jednotnom datíve mužského a stredného **dobrému** (človekovi, dieťaťu), v jednotnom akuzatíve mužských životných **dobrého** (človeka), v množnom nominatíve, akuzatíve a vokatíve neživotných mužských, ženských a stredných **dobré** (činy, ženy, deti).

c) V zdomácnených slovách cudzieho pôvodu, napr.: **léno, réva, révokaz, aféra, kariéra, šéf** a pod. (Porov. str. 7.)

9. KDE SA PÍŠE ó.

a) V citoslovciach **ó, óvi.**

b) V zdomácnených slovách cudzieho pôvodu, napr.: **bróm, jód, tón, trón, grófa** pod.; v príponách: **-ón: avión,**

balón, balkón, citrón, cyklón, fejtón, flakón a i.; **-ónia: Antónia, irónia, harmónia, hegemónia, Macedónia** ap.; **-ónium: harmónium** ap.; **-órium: absolutórium, ambulatórium, auditórium, cibórium, krematórium, laboratórium, observatórium, provizórium** ap.; **-órny: ambulatórny, laboratórny, provizórny** ap.; **-ória: história, fantazmagória, frigória** a pod.

Poznámka. — Kde sa píše **o** a **ó** v slovách cudzieho pôvodu, ťažko podať v niekoľkých poučkách, a preto odporúčame v prípade neistoty nazrieť do pravopisného slovníka.

10. KDE SA PÍŠE **a, o, e.**

V doterajšom spisovnom jazyku nebolo jednoty v písaní niektorých slov, takže miesto **a** písava sa aj **o** (alebo **e**), miesto **o** zas **e** a pod. Novou pravopisnou úpravou toto kolísanie sa odstránilo.

a) Píšme a vyslovujme: **vlani, lanský, lakeť, mach, machový, machnatý, raž, ražný, rakyta, rakytie, rázcestie, rázsocha, rázporok** a pod. (Nepíšme a nevyslovujme: „vloni, lonský, loket, moch, mochový, mochnatý, rož, rožný, rokyta, rokytie, rozcestie, rozsocha, rozporok“ a pod.)

b) Píšme a vyslovujme: **služobný, služobník, túžobný, dlažobný, spravodlivý, spravodlivosť, skrivodlivý, skrivodlivosť** a pod. (Nepíšme a nevyslovujme: „služebný, služebník, túžebný, dlažebný, spravedlivý, spravedlivosť, skrivedlivý, skrivedlivosť“ a pod.) V deminutívach je **-ok** po *ž, š* a *c*, napr.: **briežok, krúžok, prášok, hrášok, prípecok** a pod. (Nepíšme a nehovorme: „briežek, krúžek, prášek, hrášek, prípecek“ a pod.)

c) Píšme a vyslovujme: **bledý, bledosť, jeseň, jesenný, sneh** (snežik), **e** v prípone **-ček, napr.: stromček, chlapček, hrnček** a pod. (Nepíšme a nevyslovujme: „bľadý, bľadosť, ja-

seň, jasenný, sňah (sňažik), stromček, chlapček, hrnček" a pod.)

Poznámka. — V prípade neistoty nazrite do pravopisného slovníka.

11. KDE SA PÍŠU DVOJHLÁSKY ia, ie, iu.

Dvojhlásky **ia, ie, iu** zpravidla sa kladú za dlhé **á, é, ú** po mäkkých spoluhláskach, napr.: **žiak** (miesto staršieho „žák"), **čiara** (miesto staršieho „čára"), **šiesty** (miesto staršieho „šésty"), množný genitív **žien** (zo „žén"), **božiu** (z „božú") a pod.

Z porovnania tvarov **mestá—polia, dobrá—božia, dobré—božie, dobrú—božiu** a pod. jasne vychodí, že dvojhlásky **ia, iu** môžu nasledovať iba po pôvodne mäkkých spoluhláskach (dvojhláska **ie** aj po tvrdých).

Upozornenia. — V strednej slovenčine a v spisovnom jazyku dvojhlásky **ia, ie, iu** sú krátke, preto neslobodno vyslovovať a písať napríklad takto: „žiak, čiára, miésto, šiésty, žién, božiú" a pod. — Dvojhlásky **ia, ie, iu** nemôžu stáť nikdy na začiatku slov alebo slabík, preto ani samy osebe netvoria slabiky, napr.: *žia-ci, čia-ra, mie-ra, pie-seň* a pod. Proti tomu skupiny **ja, je, ju** bývajú na začiatku slov alebo slabík, napr.: *ja-viť, ja-bl-ko, ja-ze-ro, je-seň, bi-jem, ku-pu-jem, ju-nák, bi-jú, da-jú* a pod. — Skupiny **ja, je, ju** nestoja na samom začiatku slov iba vtedy, keď sú spojené s predponami, napr.: *zja-viť* (od *ja-viť*), *ob-javiť, zja-čať* (od *ja-čať*), *sjed-notiť* (od *jed-notiť*), *zjem-nieť* (od *jem-nieť*) a pod.

1. Dvojhláska **ia** býva:

a) po mäkkých spoluhláskach miesto dlhého *á*, napr.: **žiak, žiadať, čiara, čiastka; polia, moria, poliam, moriam, poliach, moriach; dušiam, dlaniam, kostiam, dušiach, dlaniach,**

kostiach; n. pl. **vysvedčenia, vysvedčeniam, vysvedčeniach, vysvedčeniami; cudzia, božia** a pod.*;

b) po perniciach **p, m, v**, a to všade tam, kde v krátkych slabikách je **ä**, napr.: **piaty** (k *päť*), množný genitív **piat** (od *päta*), **miasť** (ale: *mätiem, zmätok*), **pamiatka** (od *pamäť*), množný genitív **mias** (od *mäso*), **sviazať** (ale: *sväz*), **sviatosť** (ale: *svätý*) a pod.

Poznámka. — V slovách cudzieho pôvodu môže byť **á** aj po mäkkých spoluhláskach, napr.: **cár, cárovná, cársky; cárok** a pod. — Po **j** zpravidla miesto „ia" býva **a**, napr.: **vojak, kyjak, stoja, boja sa** a pod. Dlhé **á** po **j** je len v novoutvorených slovách, napr.: **vejár, strojáreň, lejáreň** a pod., a v niektorých slovách cudzieho pôvodu, napr.: **Ján, maják, lojálny** a pod.

2. Dvojhláska **ie** býva:

a) v kmeňoch v slabikách dlhých proti krátkemu *e*, napr.: **viera** (*veriť*), **dieťa** (*deti*), **dievča** (*deva*), **miera** (*merať*), **hriech** (*hrešiť*), **liek** (*lekár*), **čielko** (*čelo*); **šiesty** (*šesť*), **siedmy** (*sedem*); v množných genitívoch: **miest** (*mesto*), **pier** (*pero*), **diel** (*delo*), **žien** (*žena*), **stien** (*stena*); v príčastiach minulých činných; **niesol, niesla, nieslo** (*nesiem*), **piekol** (*pečiem*), **riekol** (*rečiem*), **viezol** (*veziem*) a pod.;

b) v prípone **-iec**, napr.: **čepiec, koniec, hrniec, veniec, nebožiec;**

c) v príponách prídavných mien vzoru **boží**, napr.: **cudzie, cudzieho, cudziemu** (porovnaj *é* v tvaroch podľa vzoru *dobrý*: *dobré, dobrého, dobrému*) a pod.;

d) v množných genitívoch vzoru **ryba**, keď v kmeňoch je krátka samohláska, napr.: **matiek, hrušiek, sestier** a pod.;

* Dvojhláska **ia** nesmie byť v prípone **-ami** v týchto prípadoch: „dušiami, dlaniami, kostiami", správne: **dušami, dlaňami, kosťami.**

v množných genitívoch podľa vzoru **mesto**, napr.: **okien, jariem** a pod.;

e) v príponách neurčitkov slovies I. a III. triedy, napr.: **trieť, vrieť, mrieť, mlieť, tlieť; vidieť, rozumieť, trpieť, sedieť, vedieť, hľadieť** a pod.;

f) v opakovacích slovesách, napr.: **nosievať** (od *nosiť*), **robievať** (od *robiť*), **chválievať** (od *chváliť*), **usmievať sa** (od *smejem sa*), **nalievať** (od *nalejem*) a pod.;

g) v prítomníkových príponách slovies, ako sú: **rozumiem, rozumieš, rozumie, rozumieme, rozumiete, smiem, smieš, červeniem** ap.; **nesiem, nesieš, nesie, nesieme, nesiete, vediem, veziem, pletiem, rečiem, pečiem, strežiem** ap.; **mriem, mrieš, mrie, mrieme, mriete, triem, trieš, vrie** ap.; **beriem, berieš, berie, berieme, ženiem, ženieš, ženie** a pod.

Poznámka. — V domácich slovách po **j** sa nikdy nepíše **é**, ani **ie**. — Dvojhláska **ie** je krátka a vyslovuje sa ako *je*, napr. *miesto* (nie: „miésto, mjésto“), *viera* (nie: „viéra, vjéra“) a pod.

3. Dvojhláska **iu** býva:

a) v jednotnom datíve podstatných mien stredného rodu na **-ie**, napr.: **vysvedčeniu, znameniu, vedeniu, učeniu** (od *vysvedčenie, znamenie, vedenie, učenie*) a pod.;

b) v jednotnom akuzatíve ženských prídavných mien vzoru **boží**, napr.: **božiu, cudziu, vlčiu, psiu** a pod.;

c) v jednotnom akuzatíve slova **pani: paniu.**

Poznámka. — Dvojhláska **iu** býva teda len v uvedených pádových príponách. Všade inde aj po mäkkých spoluhláskach je iba dlhé **ú**, napr.: **ľúbiť, ľútosť, sľúbiť, kľúč**, 3. os. mn. č. **bijú, pijú, plačú, režú** a pod. — Dvojhláska **iu** je krátka a vyslovuje sa ako *ju* s polosamohláskovým *j*, napr.: *božiu* (nie: „božiú, božjú“), *paniu* (nie: „paňiú, paňjú“) a pod.

12. KDE SA PÍŠE DVOJHLÁSKA ô.

Dvojhláska **ô** býva:

a) v slabikách dlhých proti krátkemu *o*, napr.: **bôľ** (*bolesť*), **kôň** (gen. *koňa*), **dôvažok** (*dovážiť*), **bôžik** (*boh*), **vôňa** (*voňať*), **vôľa** (*voliť*), **hrôza** (*hrozný*), **vôl** (*vola*), **stôl** (*stola*) a pod.;

b) v príslovkách: **vôbec, vôkol;**

c) na začiatku slov v týchto prípadoch: **ôsmy** (*osem*), **ôsmi**, gen. **ôsmich**, g. pl. **ôs** (od *osa*), **ôk** (od *oká*), **ôstie.**

Poznámky. — V slove **hrôza** treba vyslovovať **ô**, a nie *ú*. — Píšme a vyslovujme: **život, lono**, a nie: „živôt, lôno". — V príčastí minulom činnom slova **môcť** sú tvary s **o: mohol, mohla, mohlo, mohli** (nesprávne: „môhol, môhla, môhlo, môhli"). — Dvojhláska **ô** je vždy krátka a vyslovuje sa ako *uo*, kde *u* je polosamohláskové. Vyslovujme: *stuol* (a nie: „stuól, stvól, stvol"), *puovod* (a nie: „puóvod, pvóvod, pvovod") a pod.

13. KDE SA PÍŠE DVOJHLÁSKA ou.

Dvojhláska **ou** je len v jednotnom inštrumentáli ženských podstatných mien, v jednotnom inštrumentáli ženských prídavných mien a zámen, napr.: (s) **tou dobrou ženou; dušou, dlaňou, paňou, kosťou, dobrou, božou; mnou, tebou,** (s) **ňou, našou, vašou** a pod.

Poznámka. — Dvojhláska **ou** býva teda iba v príponách a vyslovuje sa ako *oų* (a nie: „ov"): *toų dobroų ženoų* (nie: „tov dobrov ženov").

14. INÉ DVOJHLÁSKY A TROJHLÁSKY.

Okrem dvojhlások **ia, ie, iu, ô, ou** sú v spisovnej slovenčine dvojhlásky, ktorých druhú časť tvorí polosamohláskové *i* alebo *ų* (v písme *j* a *v*).

1. Dvojhlásky s polosamohláskou *i̯* sú, napr.: dvojhláska *ai̯*: **čaj, čajka, predaj** (vyslov: *čai̯, čai̯ka, predai̯*) ap.; *ái̯*: **máj** (vyslov: *mái̯*); *ei̯*: **hrej, vejte** (vyslov: *hrei̯, veite*); *oi̯*: **roj, stroj, boj** (vyslov: *roi̯, stroi̯, boi̯*); *ui̯*: **kupuj, kupujte** (vyslov: *kupui̯, kupuite*); trojhláska *uoi̯*: **môj** (vyslov *muoi̯*) a pod.

Dvojhlásky s polosamohláskovým *i̯* nerobia v písme ťažkosti, no jednako načim vedieť, že *j* na konci slov a slabík splýva s predchádzajúcou samohláskou a mení sa vo výslovnosti na polosamohláskové *i̯*.

2. Dvojhlásky s polosamohláskou *u̯* vznikajú tak, že *v* na konci slov a slabík zmení sa na polosamohláskové *u̯* a splýva s predchádzajúcou samohláskou, prípadne dvojhláskou, napríklad v slove **dav** vyslovujeme dvojhlásku *au̯*, teda: *dau̯*.

a) Dvojhláska *au̯*: **kavka, zábavka, postavte, ústav, bolehlav, dav, stav** ap., vyslov: *kau̯ka, zábau̯ka, postau̯te, ústau̯, boľehlau̯, dau̯, stau̯* ap. (nie: „kafka, zábafka, postafte, ústaf, boľehlaf, daf, staf“ ap.).

b) Dvojhláska *áu̯*: **dávka, hlávka, stávka, premávka, plávka, rukáv, osláv** ap., vyslov: *dáu̯ka, hláu̯ka, stáu̯ka, premáu̯ka, pláu̯ka, rukáu̯, osláu̯* ap. (nie: „dáfka, hláfka, stáfka, premáfka, pláfka, rukáf, osláf“ ap.).

c) Dvojhláska *eu̯*: **Evka, Števko, úsmev, lev, spev, cirkev** ap., vyslov: *Eu̯ka, Šteu̯ko, úsmeu̯, leu̯, speu̯, cirkeu̯* ap. (nie: „Efka, Šťefko, úsmef, ľef, spef, cirkef“ ap.).

d) Dvojhláska *iu̯*: **krivkaf, krivka, slivka, div, vplyv, poryv** ap., vyslov: *kriu̯kaf, kriu̯ka, sliu̯ka, diu̯, fpliu̯, poriu̯* ap. (nie: „krifkaf, krifka, slifka, dif, fplif, porif“ ap.).

e) Dvojhláska *íu̯*: **pokrývka, prikrývka,** g. pl. **hrív, hlív** ap., vyslov: *pokríu̯ka, prikríu̯ka, hríu̯, hlíu̯* ap. (nie: „pokrífka, prikrífka, hríf, hlíf“ ap.).

f) Dvojhláska *ou̯*: **ovca, stovka, slovko, kráľovský, mužov, názov, otcov** ap., vyslov: *ou̯ca, stou̯ka, slou̯ko, kráľou̯ský, mužou̯, názou̯, occou̯* ap. (nie: „ofca, stofka, slofko, kráľofski, mužof, názof, occof" ap.).

g) Dvojhláska *u̯u̯*: **obuv, čuv** ap., vyslov: *obu̯u̯, ču̯u̯* (nie: „obuf, čuf" ap.).

h) Trojhláska *ie̯u̯*: **dievča, dievka, polievka, črievko, chliev,** g. pl. **pliev** ap., vyslov: *die̯u̯ča, die̯u̯ka, poli̯e̯u̯ka, čri̯e̯u̯ko, chli̯e̯u̯, pli̯e̯u̯* ap. (nie: „djefča, djefka, poljefka, črjefko, chljef, pljef" ap.).

Poznámka. — V spisovnej reči je neprípustné vyslovovať trojhlásku *ou̯* miesto *ie̯u̯*. Nehovorme: *„dou̯ča, dou̯ka, poli̯ou̯ka"* a pod.

i) Trojhláska *au̯*: **žeriav, miaukať,** g. pl. **riav** (od riava), **tiav** (od tava), vyslov: *žeri̯au̯, mi̯au̯kať, ri̯au̯, ti̯au̯* (nie „žerjaf, mjafkať, rjaf, tjaf").

Poznámky. — Keď za polosamohláskovým **v** (*u̯*) nasleduje spoluhláska **n** alebo **l**, tak **v** sa nemení na polosamohlásku a netvorí s predchádzajúcou samohláskou dvojhlásku, napr.: **hlavný, zjavne, zástavník** ap., vyslov: *hlavní, zjavňe, zástavňík* (nie: „hlau̯ní, zjau̯ňe, zástau̯ňík" ap.); **dávno, slávnosť, právny, rukávnik** ap., vyslov: *dávno, slávnosť, právni, rukávňik* ap. (nie: „dáu̯no, sláu̯nosť, práu̯ni, rukáu̯ňik" ap.); **duševný, pevný, húževnatý, črevný, družstevníctvo** ap., vyslov: *duševní, pevní, húževnatí, črevní, družstevňíctvo* ap. (nie: „dušeu̯ní, peu̯ní, húžeu̯natí, čreu̯ní, družsteu̯ňíctvo" ap.); **divný, hrivna, vplyvný** ap., vyslov: *dívní, hrivna, vplívní* (nie: „diu̯ní, hriu̯na, vpliu̯ní" ap.); **bojovný, cárovná, čarovnosť, milovník** ap., vyslov: *bojovní, cárovná, čarovnosť, milovňík* ap. (nie: „bojou̯ní, cáro u̯ná, čarou̯nosť, milou̯ňík" ap.); **kývnuť, zívnuť** ap., vyslov; *kívnuť, zívnuť* ap. (nie: „kíu̯nuť, zíu̯nuť" ap.);

obuvník, obuvnicky, vyslov: *obuvňík, obuvňícki* (nie: „obuuňík, obuuňícki"); **drievny, drievnosť,** vyslov: *drjevni, drjevnosť* (nie: „drjeuni, drjeunosť") a pod. — Pred *l* spoluhláska *v* nemení sa na polosamohlásku, napr.: **kývla, kývli,** vyslov: *kívla, kívľi* (nie: „kíula, kíuľi"); **hnevlivý, hnevník, gazdovlivý,** vyslov: *hňevľiví, hňevňík, gazdovľiví* (nie: „hňeuľiví, hňeuňík, gazdouľiví") ap. — Rozumie sa, že *v* netvorí dvojhlásku s predchádzajúcou predponou, ktorá je zakončená samohláskou, napr.: vyslovujeme: **návrat, ovlažiť** ap., a nie: „náurat, oulažiť" ap.

k) Dvojhláska *ru*: **krv, prv, najsamprv, prvky,** g. pl. **obŕv** ap., vyslov: *kry, pry, najsampry, pryki, obŕy* ap. (nie: „krú, krf, krv, prú, prf, prv, najsamprú, najsamprf, prfki, obŕf" ap.).

Poznámka. — Pravda, pred *n* spoluhláska *v* ostáva a nemení sa na polosamohlásku *u*, napr.: **krvný, brvno** ap., vyslov: *krvni, brvno* (nie: „kruní, bruno" ap.).

15. SAMOHLÁSKOVÉ r, l a ŕ, ĺ.

Každé **r** a **l** medzi spoluhláskami má platnosť samohlásky a tvorí slabiku. V spisovnej slovenčine je krátke samohláskové **r, l,** napr.: **vrch, trpezlivý, trpieť, prst, krst; vlk, žltý, čln** a pod., a dlhé samohláskové **ŕ, ĺ,** napr.: **vŕba, mŕtvy, mŕtvola, kŕč, vĺča, hĺbka, tĺcť, mĺkvy** ap.

Poznámka. — Samohláskové **r, l, ŕ, ĺ** vyslovujme bez sprievodnej samohlásky, napr.: *vrch* (nie: „verch"), *trpezlivi* (nie: „terpezliví") a pod.

16. ZÁNIK SAMOHLÁSOK.

V niektorých slovách z rozličných príčin zanikajú samohlásky, takže popri tvaroch starších (dlhších) žijú aj tvary novšie (kratšie).

1. Samohláska **i** zanikla napríklad v týchto slovách: **hneď** (z **ihneď**), **hrať** (z **ihrať**), **veľký** (z **veliký**), v básnickej reči aj **ktos'**, **čos'**, **bols'** ap. (z **ktosi**, **čosi**, **bol si** ap.).

2. Samohláska **e** zanikla napríklad v týchto slovách: **zvlášť** (zo **zvlášte**), **obzvlášť** (z **obzvlášte**), **ináč** (z **iináče**), **doňho** (z **do neho**), **zaňho** (zo **za neho**), **preňho** (z **pre neho**) a pod.

3. Samohláska **o** zanikla napríklad v slovách: **jednak** (z **jednako**), **tohto** (z **tohoto**), **doň** (z **doňho**) a pod.

4. Samohláska **u** zanikla napríklad v slovách: **ver'** (z **veru**), **na moj' dušu** (z **na moju dušu**; nepíš a nevyslovuj: „na môj dušu"), **na moj' veru** (z **na moju veru**; nepíš a nevyslovuj: „na môj veru"), z **dom' do domu** (miesto z **domu do domu**) a pod.

5. Samohláska **a** zanikla napríklad v slovách: **zas** (zo **zasa**), **nádej** (z **nádeja**) a pod.

V spomenutých prípadoch hláskoslovné dvojtvary majú značný význam pre ľubozvuk, tak napríklad tvar **iináče** je vhodnejší než **iináč**, keď nasledujúce slovo sa začína spoluhláskou **č** (prípadne sykavkou); priam tak prednosť dávame tvarom **zvlášte a obzvlášte**, keď nasledujúce slovo sa začína skupinou spoluhlások. — V niektorých prípadoch tvary dlhšie, pretože sú v živej reči menej časté, pociťujú sa ako archaizmy, napr.: **veliký** (častejšie: **veľký**). Pri užívaní tvarov kratších a dlhších spravujeme sa predovšetkým jazykovým citom.

17. NIEKTORÉ VOKALIZOVANÉ PREDLOŽKY.

Pred niektorými slovami predložky **v, s, z, k** (niekedy aj iné) menia sa na **vo, so, zo, ku**, t. j. vokalizujú sa. V spisovnom jazyku vokalizované predložky maly by sa užívať iba v tých prípadoch ako v živej reči. No na škodu jazyka

v ostatných rokoch pomerne veľmi sa zanedbávajú vokalizované predložky a nahradzujú sa nevokalizovanými, a to aj tam, kde tým značne trpí ľubozvučnosť slovenčiny.

a) Predložka **vo** užíva sa najmä tam, kde by vznikla ťažko vysloviteľná skupina spoluhlások na začiatku slov, napr.: **vo zlom, vo sbore, vo sne, vo mlyne, vo svete, vo svojom dome, vo dverách, vo hre, vo dvoch, vo štvrtok** ap. (Nehovorme a nepíšme: „v zlom, v sbore, v sne, v mlyne, v svete, v svojom dome, v dverách, v hre, v dvoch, v štvrtok" a pod.)

b) Predložka **so** užíva sa dôsledne pred slovami, ktoré sa začínajú sykavkou, napríklad: **so synom, so sebou, so záľubou, so ženou** ap., ale aj inde, na pr.: **so mnou, so všetkým, so dvorom, so psami** ap.

c) Predložka **zo** býva napríklad v týchto výrazoch: **zo sna, zo zeme, zo stromu** a pod.

Poznámka. — Vokalizované predložky **nad, pred, pod** bývajú najmä pred zámennými tvarmi, napr.: **nado mnou, predo mnou, podo mnou** ap.

d) Predložka **ku** býva zpravidla pred slovami, ktoré sa začínajú pernými spoluhláskami alebo hrdelnicami, napr.: **ku príchodu, ku priateľovi, ku mne, ku mnohým, ku všetkému, ku vrátnikovi, ku bráne** ap. (ale aj: **k pekárovi, k mestu, k vodcovi, k bolesti** ap.; predložka **ku** užíva sa najmä vtedy, keď sa slovo začína hrdelnicou a ešte jednou spoluhláskou); **ku kráľovi, ku chorému, ku hradu, ku hre** ap. Okrem toho predložka **ku** sa užíva vtedy, keď chceme vyhnúť ťažko vysloviteľnej skupine spoluhlások, napr.: **ku stromu, ku škole, ku žriedlu** ap.

18. DLHOSŤ A KRÁTKOSŤ SAMOHLÁSOK.

1. Krátenie dlhých samohlások.

V spisovnej slovenčine podobne ako vo väčšine stredoslovenských nárečí zpravidla nebývajú dve dlhé samohlásky za sebou, t. j. bezprostredne za dlhou slabikou nasledujúca slabika sa kráti. Tento zjav sa volá rytmickým krátením.

a) V prídavných menách vzoru **dobrý**, utvorených príponami **-ský, -lý, -tý, -ný, -ý** a pod., napr.: **stolársky, stolárska, stolárske; horársky, rímsky; biely, biela, biele; náhly, rýchly; prekliaty, usmiaty; krásny, správny, dávny; mlkvy, mftvy, múdry** a pod. (ale nekráti sa, napr.: *slovenský, dunajský, milý, opitý, pekný, dobrý* a pod.).

Priam tak je krátenie aj v príponách pri skloňovaní spomenutých prídavných mien, napr.: gen. sg. **krásneho,** dat. sg. **krásnemu,** inštr. **krásnym,** n. pl. živ. mužského rodu **krásni,** ženského a stredného rodu **krásne,** g. pl. **krásnych,** dat. pl. **krásnym,** lok. pl. **krásnych,** inštr. pl. **krásnymi** (ale: *pekného, peknému, pekným, pekní, pekné, pekných, pekným, pekných, peknými*) a pod.

b) V prídavných menách vzoru **boží,** napr.: **rýdzi, rýdza, rýdze, svieži, domáci,** gen. sg. m. rodu **rýdzeho,** dat. **rýdzemu,** inštr. **rýdzim,** nom. pl. živ. muž. rodu **rýdzi,** nom. pl. ženského a stredného rodu **rýdze,** gen. pl. **rýdzich,** dat. **rýdzim,** lok. **rýdzich,** inštr. **rýdzimi** (ale: *cudzí, cudzia, cudzie, cudzieho, cudziemu, cudzím, cudzí, cudzie, cudzích, cudzím, cudzích, cudzími*) a pod.

c) V príponách množného dativu a lokálu podstatných mien ženského a stredného rodu, napr.: **dievkam, dievkach, strážam, strážach, súknam, súknach, pľúcam, pľúcach** (ale: *ženám, ženách, dušiam, dušiach, mestám, mestách, srdciam,*

srdciach) a pod. — V nom. a ak. množného čísla stredných *o*-kmeňov, napr.: **miesta, práva, pľúca** (ale: *putá, srdcia*) ap.

d) V číslovkách, napr.: **piaty, šiesty, siedmy, ôsmy** (ale: *druhý*), **piateho, piatemu** atď.

e) V slovesách II. triedy, napr.: **vládnuť, vládnu, tŕpnuť, tŕpnu, tiahnuť, tiahnu, kývnuť, kývnu** (ale: *padnúť, padnú*) a pod.

f) V slovesách IV. triedy, napr.: **chváliť, chválim, chváliš, chváli, chválime, chválite, súdim, líšim** (ale: *prosiť, prosím, prosíš, prosí, prosíme, prosíte*) a pod.

g) V slovesách V. triedy, napr.: **dávam, dávaš, dáva, dávame, dávate, strácam, strácaš, stráca, strácame, strácate, 3. os. mn. č. píšu** (ale: *volám, voláš, volá, voláme, voláte, vraciam, vraciaš, vracia, vraciame, vraciate, plačú*) a pod.

h) V opakovacích slovesách typu **čítavať, čítavam, čítavaš, čítava, čítavame, čítavate, čítavajú, kúpavať, drúzgavať** a pod.

i) V mnohých iných prípadoch, napr.: v deminutívach **vlákenko, krídelko** a pod. (chybne: „vlákienko, krídielko"; ale: *srdienko*); v gen. mn. čísla typu **slúžok, vážok, sviečok** (ale: *družiek*) a pod.

Poznámka. — V prípade neistoty nazrite do pravopisného slovníka, kde je presne označená dlhosť a krátkosť samohlások.

Výnimky. Druhá dĺžka sa nekráti v týchto prípadoch:

1. V podstatných menách stredného rodu, vychodiacich **na -ie**, napr.: **lístie**, gen. **lístia**, dat. **lístiu**, lok. **lístí**, inštr. **lístím, tŕnie, tŕnia, tŕniu, tŕní, tŕním, skálie, dúbie** a pod. (Nehovorme a nepíšme: „lísťa, tŕňa, skáľa", dat. „lísťu, tŕňu" atď.)

2. V inštrumentáli zámena *niekto, niečo*: **niekým, niečím** (chybne: „niekym, niečim"). — V neurčitom prisvojovacom zámene **niečí, niečia, niečie** (porov. na str. 96).

3. V prípone množného genitívu ženských podstatných mien **-í**, napr.: kázeň, **kázní** (nie: „kázni"), báseň, **básní**, pieseň, **piesní**, továreň, **tovární**, mliekáreň, **mliekární** a pod.

4. V príponách 3. osoby prítomníka, priechodníka a príčastia prítomného slovies IV. triedy, napr.: **súdia, súdiac, súdiaci, chvália, chváliac, chváliaci, kúpia, kúpiac, kúpiaci, hlásia, hlásiac, hlásiaci** a pod. (priam tak: **píšuci, píšuca, píšuce, hádžuci, hádžuca, hádžuce**). — V neurčitkoch typu **zvážnieť, zmúdrieť** a pod.

5. V prídavných menách typu **netopierí, netopieria, netopierie, vtáčí, vtáčia, vtáčie** ap.

6. V opakovacích slovesách s príponou **ie**, napr.: **chválievať** (od *chváliť*), **pálievať, súdievať, trápievať** a pod. (chybne: „chválevať, pálevať, súdevať, trápevať").

7. V príponách **-ár, -áreň**, napr.: **mliekár, mliekáreň, poviedkár, poviedkárstvo, sviečkár, rozprávkár, obrázkár, kôrkár** a pod.

8. V koncovke jednotného inštrumentálu ženských podstatných a prídavných mien, napr.: **krásnou básňou** a pod.

9. V zložených slovách s **-násobný** a **-krát**, napr.: **tisícnásobný, tisíckrát** a pod.

10. V niektorých zložených slovách novšieho pôvodu, napr.: **námietka, zámienka, závierka, zásielka, súčiastka** a pod.

2. Kvantita niektorých slov.

V spisovnej slovenčine dlhosť a krátkosť samohlások označuje sa vždy v domácich slovách. Doterajší náš pravopis v istých prípadoch dopúšťal kolísanie v označovaní kvan-

tity niektorých slov. Nová úprava slovenského pravopisu i v tejto veci odstraňuje neistotu.

a) Krátke **a** píšeme v slovách: **zajtra, dneska, draha** (cestička), **radlo, slečna, ochranca, obranca** a pod.

Dlhé **á** píšeme v slovách: **cár, cársky, cárovná, cárovič, ráno, tuná, áno, vráta, slávny, nenásytný, skálie, pomáhač, objednávateľ, vykonávateľ, zamestnávateľ, napájadlo** a pod.

b) Krátke **i** píšeme v množnom genitíve a akuzatíve zámen **on, môj, tvoj, svoj, náš, váš**, napr.: **ich, nich, mojich, tvojich, svojich, našich, vašich** (nepíšme a nehovorme: „ich, ních, mojích, tvojích, svojích, našich, vašich"); v množnom datíve: **im, nim, mojim, tvojim, svojim, našim, vašim** (nepíšme a nehovorme: „ím, ním, mojím, tvojím, svojím, naším, vaším"); v množnom lokáli: **nich, mojich, tvojich, svojich, našich, vašich** (nepíšme a nehovorme: „ních, mojích, tvojích, svojích, naších, vašich"); v množnom inštrumentáli: **nimi, mojimi, tvojimi, svojimi, našimi, vašimi** (nepíšme a nehovorme: „nímí, mojími, tvojími, svojími, našími, vašími").

Dlhé **í** píšeme v slovách: **lístie, líšiť sa, ženich, mladoženich, živočích, živočíšsky, ísť, nížina, ponížený**; v jednotnom inštrumentáli: **ním, mojím, tvojím, svojím, naším, vaším**; **prijímač, najímač, prijímateľ, najímateľ; prísť, prídem, prídeš, príde, prídeme, prídete, prídu; príď, príďte** (nehovorme a nepíšme: „prijsť, prijdem, prijdeš, prijde, prijdeme, prijdete, prijdú").

c) Krátke **y** píšeme v slovách: **dym, mlyn, syr, mydlo** a pod.

Dlhé **ý** píšeme v slovách: **odchýlka, pokrývač, rýchly, rýchlosť, rýchlomer, rýchlik, sýty, dosýta** a pod.

d) Krátke **u** píšeme v slovách: **sused, suseda, susedný, susediť, koruhva, utorok, smluva** a pod.

Dlhé **ú** píšeme v slovách: **prút, prútie, túžba, túžobný** a pod.

e) Krátke **o** píšeme v slovách: **Boh, voz, dom, lono, život, vodca, smola, svoj, tvoj, mohol, mohla, mohlo, mohli** a pod.

Dvojhlásku **ô** píšeme v slovách: **bôb**, gen. **bôbu, bôr, bôrik, pôrod, pôrodnica, pôrodný, dôvažok, dôjsť** a pod.

f) Dvojhlásku **ie** píšeme v slovách s predponou **prie-**, napr.: **prievoz, prievozník** (ale: **prevoz**, t. j. prevezenie); **priechod, priechodný** (napr. priechod domom), ale: **prechod** cez trať; **priehľad** (horou), ale: **prehľad** dejín slovenských, podobne rozlišujeme **priehľadný** a **prehľadný** a pod.

Poznámka. — V prípadoch neistoty nazrite do pravopisného slovníka.

19. MÄKKÉ SPOLUHLÁSKY **ď, ť, ň, ľ.**

1. Pred samohláskami **e, i, í** a pred dvojhláskami **ia, ie, iu** neoznačuje sa mäkčeňom mäkkosť spoluhlások **ď, ť, ň, ľ.** Píšeme: **deti, desať, div,** (on) **tvrdí, vedia, dieťa, hadiu** (ak. od **hadia**); **telo, tichosť, tíško, letia, tieseň, šitiu; nebo, nemý, nikto, nížina, vonia, niekto, umeniu; lep, list, lístie, velia, liek** ap. Vyslovujeme: *deti, desať, ďiu, tvrdí, veďia, ďieťa, haďiu; telo, tichosť, tíško, leťia, tieseň, šiťiu; ňebo, ňemí, ňikto, ňížina, voňia, ňiekto, umeňiu; ľep, list, lístie, veľia, ľiek* a pod.

Výnimky. — Tvrdo sa vyslovuje **de, te, ne, le** v týchto prípadoch: a) v slovách **jeden, jedenásť, hoden, žiaden; nadeň, podeň; ten, tento, temer, teraz, teda, vtedy; vinen, onen;** b) v príponách prídavných mien, napr.: **krásneho, krásnemu, krásnej, krásni** (nom. pl. mužského rodu), **krásne** (jednotný nom. a ak. stredného rodu a množný nom.-ak. ženského a stredného rodu); c) v slovách cudzieho pôvodu, napr.: **idea, termín, negácia, lektúra, platina, disciplína, nikotín, litera** a pod.

Poznámka. — Veľmi často počuť nesprávne vyslovovať množný nominatív mužských prídavných mien. V tvaroch **bledí, mladí, bohatí, krásni, pekní, malí** (ľudia) nevyslovujeme **ď, ť, ň, ľ,** ale tvrdé **d, t, n, l.**

2. Všade inde mäkkosť spoluhlások **ď, ť, ň, ľ** sa označuje mäkčeňom, napr.: **medveď, kosť, kameň, kmeň, kráľ, vôľa** a pod.

3. Mäkké **ľ** píšeme v týchto častých slovách: a) pred samohláskou **a,** napr.: **ľad, ľadovica, ľadník, ľadvie, ľahký, ľahnúť, ľakať sa, ľan, ľavý, čľapotať, podľa, hľa, hľadieť, kľačať, kľavý, pľasnúť, škľabiť sa, tľapkať, žľaza, pľhľava, pichľavý, smradľavý, žihľava; chvíľa, jedľa, košeľa, nedeľa, roľa, veľa, vôľa, nevoľa; strieľať** (od *strelíť*), **udieľať** (od *udeliť*), **váľať** (od *valiť*) a pod.; b) pred samohláskou **u, ú,** napr.: **ľud, ľutovať, ľúty, vľúdny, kľúč, kľuka, kľuvať** sa, **pľúca, pľuhavý, pľuť, pľuzgier, sľub, sľúbiť, krikľún;** v akuzatívoch jednotného čísla: **chvíľu, jedľu, košeľu, nedeľu, roľu, vôľu** a pod.; pred samohláskou **o,** napr.: **poľovať, poľovník, zapaľovať** (od *zapáliť*), **podpaľovať** (od *podpáliť*), **vychvaľovať** (od *vychváliť*) a pod.; pred spoluhláskou alebo na konci slov, napr.: **beľmo, toľký, toľko, koľký, koľko, veľký, veľmi, diaľka, bôľ, cieľ, kráľ, soľ, žiaľ, učiteľ, myseľ** (ale: **priemysel, úmysel, smysel, výmysel**), **motýľ, zreteľ, vývrheľ** a pod.

Poznámky. — Náležite treba rozoznávať vo výslovnosti aj písme tieto slová: **ľad** (ľadový, ľadovica) a **lad** (ladný, ladiť), **ľak** (zľaknúť sa) a **lak** (lakovať, lakovník), **ľan** a **laň, ľavica** (= ľavá ruka) a **lavica, roľa** a **rola** (divadelná), **uhoľ** (uhlie) a **uhol** (trojuholník) a pod.

4. Mäkké **ň** sa píše aj v slovách: **aspoň, kameňolom, kameňotlač, kmeň, kmeňoslovie.** — V prípone **-ún** nepíše sa mäkké **ň,** napr.: **behún, pestún** a pod. (nie: „behúň, pestúň" ap.). Pred príponou **-ský** sa nepíše mäkké **ň,** napr.: **banský**

(od *baňa*), **Banská Bystrica, konský** (od *kôň*), **viedenský** (od *Viedeň*) a pod. (nepíšeme a nevyslovujeme: „baňský, koňský, viedeňský“ ap.).

20. PREDPONY **s-, z-, so-, zo-**; PREDLOŽKY **s, z, so, zo.**

V niektorých prípadoch píšeme podľa pôvodu slova a nie podľa výslovnosti, tak píšeme: **sbor** (vyslov **zbor**) podľa **so**brať, **shon** (vyslov **zhon**) podľa **soh**nať; v iných píšeme foneticky, t. j. podľa výslovnosti, nie podľa pôvodu, tak: **spev**, **spie**vať.

Podľa pôvodu slova snažíme sa písať najmä vtedy, keď chceme rozoznávať zloženiny s predponami **s-** a **z-** podľa ich významu. Porovnaj napr. **svolať** (spolu, dovedna) a **zvolať**, **svrhnúť** (shora nadol), ale **zvrhlý** (mravne), **sviesť** (svedený) a **zviesť** (zvedený) ap.

Ale správny spôsob písania je často nie taký ľahký, keď nasleduje po **s-, z-** spoluhláska, ktorá (spodobou či asimiláciou) spôsobuje zmenu **s-** v **z-** a naopak **z-** v **s-**. Pre také prípady máme tieto zásady:

1. Píšeme **s-**, kde je v slove príbuznom **so-**, napr.: **sberať**, **sbierka**, **sbor** podľa **so**brať, **sháňať**, **shon** podľa **so**hnať, **spínať**, **spona** podľa **so**pnem;

píšeme **z-**, kde je v slove príbuznom **zo-**, napr.: **zdierať** podľa **zo**drať, **zo**driem (ale **sdierať** podľa **so**driem).

2. Píšeme **s-**, keď je predpona toho istého významu ako predložka **s, so:**

a) alebo = **shora nadol** alebo **vôbec odkiaľsi preč s povrchu** ap., napr.: **spadnúť** (shora nadol), **strhať**, **skladať**, **složiť** (niečo shora nadol), **svrhnúť**, **shodiť**, **shádzať**; **svážať** (s poľa), **srážať**, **stierať** (trením odstraňovať), **smyť** ap.;

b) alebo = **spolu, dovedna**, napr.: **sbierať**, **sblížiť sa**, **skladať** a **složiť** (nejakú skladbu básnickú alebo hudobnú a

pod.), slepiť, smiesiť, shodnúť sa, smluva, sniesť, shádzať (spolu), spínať, spona, spojiť, srásť, svariť, srozumieť sa s niekým ap.

Porovnaj podoby s predponou vokalizovanou: so-brať, so-hnať, so-pnúť ap.

3. Píšeme z-, keď táto predpona má význam **odluky**, napr.: zbeh, zbehnúť, zriecť sa ap.

4. Píšeme z- alebo s- podľa výslovnosti, keď zložená s pôvodnou predponou z- má význam = urobiť tým, stať sa tým, alebo vykonať to, čo znamená slovo základné. Sloveso nedokonavé stáva sa touto predponou dokonavým. Napr.: schudnúť = stať sa chudým, schudnutý; skrátiť = urobiť krátkym; skaliť = urobiť kalným; skrvaviť = stať sa krvávym; skrvaviť = urobiť krvavým; skriviť = urobiť krivým; podobne skaziť, skaza; stratiť, strata; podobne píšeme i spiť sa, spôsobiť, spôsob, spýtať sa, spytovať i spytovať sa, dejespyt ap.; skúšať, skúška ap.

Vo shode s výslovnosťou zachováva slovenčina z- v prípadoch, ako: zbiť, zbeliť, zblednúť, zdokonaliť, zhorieť, zhniť, zmúdrieť, zriadiť (zriadenie, zriadenec), zboriť, zbúrať, zrútiť, zrúcať (zrúcanina); podobne sa píše vokalizovaná predpona zo-: zobracať, zobecnieť; zohriať, zomrieť, zošedivieť ap.

5. Píšeme s- alebo z- podľa výslovnosti za pôvodnú predponu **vz-**, kde pôvodný význam predpony vo smysle zdola nahor nie je dosť zreteľný. Napr.: spomenúť, skysnúť, spyšnieť, zburcovať, zdvihnúť, zvýšiť ap. Ale v prípadoch, kde je oprávnenosť predpony vz- významove dosť jasná, ako vzbudiť, vzbúriť sa, vzkypieť, vzpružiť sa, vzpruha ap., v jazyku spisovnom sa náležite zachováva.

Kde je nie zreteľné, či pôvodná predpona bolá s-, či z-, píšeme podľa výslovnosti, napr.: zbožie (miesto sbožie podľa

pôvodu slova), spanilý (miesto zpanilý), schody (miesto vzchody), spupný, spev, spievať ap.

Niektoré rovnako vyslovované slová, rozdielne významom i pôvodom, rozlišujú sa i pravopisom; tak:

sbeh (sbeh ľudí) — zbeh (vojenský);

sbíjať (biť dovedna) — zbíjať (zbojník);

snášať (niečo dovedna, alebo shora nadol), snášať sa — znášať (krivdy, urážky);

srezať (prútik so stromu) — zrezať (sečku a pod.);

správa (správca) — zpráva (novina, zvesť);

stlcť (spolu) — ztlcť (nabiť);

súžiť, sužovať (trápiť) — zúžiť, zužovať (robiť užším);

srastať (spolu srásť, rana srastá) — vzrastať (pšenica vzrastá, vzrast človeka);

sťahovať — vzťahovať (sa);

spínať, spona — vzpínať sa (kôň sa vzpína);

sísť sa, schodiť sa, schádzať sa — vzísť, vzchodiť (zbožie, žito vzíde, vzchodí), zísť sa, zíde sa (niečo niekomu).

21. PREDLOŽKY s, so, z, zo.

Predložka **s (so)** sa viaže s genitívom, akuzatívom a inštrumentálom, napr. **s vrchu, so stromu, so strany; s osem, so päť, so desať; s vodou, so synom.** Predložka **z (zo)** sa viaže s genitívom, napr. **z vrchu** (z vnútra vrchu), **zo stromu, zo strany.**

Ako rozlišujeme v písme predložky **s, so** a **z, zo**, tak rozlišujeme i v príslovkách, vzniklých zo spojenia týchto predložiek, začiatočné **s** a **z** podľa pôvodu.

1. Píšeme: a) idem **s** bratom, **s** otcom, **so** sestrou ap.; b) idem **s** poľa, sostúpil **s** vrchu, **s** nebies, choď mi **s** očú ap.;

tak býva zpravidla, kde v protikladnom význame na otázku **kam** je **na** s ak.: **na** pole, **na** vrch, **na** nebesá, **na** oči ap.

Píšeme teda **s** i v príslovke shora, svrchu ap.

Ale pri menách, znamenajúcich zamestnanie, pôvod alebo pobyt, býva i proti **na** predložka **z**. Napr.: prišiel **z** roboty, **zo** štúdií, **z** vojny; bol **z** Brezovej, **z** Moravy, **zo** Slovenska; kniha pochádza **z** počiatku 18. storočia; vrátil sa **z** pohrebu, **zo** svadby, písal **z** prázdnin ap.

2. Píšeme: idem **z** izby, **z** domu, **z** mesta; **z** hory vyteká prameň; vytiahnuť kameň **z** rieky, **z** potoka ap.; v protikladnom význame na otázku **kam**, na aké miesto býva **do** s gen.: **do** izby, **do** domu, **do** hory, **do** rieky ap.

Tak i v adverbiách **z**: zpola, zúplna, zprvu, zpredu, zľava, zprava, zčerstva, zhusta, zticha, zpriama, zpravidla ap.

Poznámka. — Píš príslovku zpočiatku (na počiatku), napríklad: zpočiatku bolo ešte svetlo. — Iné je **z** počiatku (zo začiatku), napr.: kniha pochádza **z** počiatku 18. storočia.

Pred slovami so začiatočnou znelou spoluhláskou predložka **s** vyslovuje sa ako **z**, napr.: **s bratom, s doktorom, s hradom, s gazdom** ap. (vyslov: *z bratom, z doktorom, z hradom, z gazdom* ap.); priam tak sa vyslovuje predložka **s** aj pred slovami, ktoré sa začínajú samohláskou, napr.: **s anjelom, s Evou, s otcom, s učiteľom** ap. (vyslov: *z anjelom, z Evou, z occom, z učiteľom* ap.). V inštrumentáloch osobných zámen výnimočne **s** sa nemení na *z* vo výslovnosti, napr.: *s ním, s nami, s nimi* (nehovor: „z ním, z nami, z ňimi").

Predložka **so** vyslovuje sa ako *zo*, napr.: **so synom, so ženou, so všetkým, so susedom, so päť** ap. (vyslov: *zo sinom, zo ženou, zo fšetkím, zo susedom, zo päť* ap.). Výnimočne vyslovujeme *so mnou* (a nie: „zo mnou").

22. VÝSLOVNOSŤ NIEKTORÝCH SPOLUHLÁSKOVÝCH SKUPÍN A SPOLUHLÁSOK.

Medzi pravopisom a správnou výslovnosťou jesto veľa rozdielov najmä pri niektorých spoluhláskových skupinách. Na tomto mieste upozorníme aspoň na najdôležitejšie zjavy.

a) Keď prípona **-ský** sa pridá k slovám, zakončeným na **-k** alebo **-g**, vo výslovnosti aj v pravopise **-k** a **-g** zaniká, napr.: **Frank**, ale **franský**, **York**, ale **yorský** (**newyorský**), **Kežmarok**, ale: **kežmarský**, **Ružomberok**, ale: **ružomberský**, **Pezinok**, ale: **pezinský**, **Hamburg**, ale: **hamburský**, **lotrinský** (od **Lotringia**) a pod. V anglických slovách na **-gh** ponechávame **-gh-** aj pred príponou **-ský**, hoci ho nevyslovujeme, napr.: **Pittsburgh**, **Pittsburghská dohoda.**

b) Píšeme: **dcéra**, **ctnosť**, **ctnostný**, ale vyslovujeme: *céra*, *cnosť*, *cnostní*. Proti ľudovej výslovnosti v spoluhláskových skupinách **-zdn-**, **-stn-** a **-stl-** v spisovnej reči vyslovujeme **-d-** a **-t-**, napr.: **prázdny**, **bezuzdný**, **šťastný**, **radostný**, **živnostník**, **záprstný**, **šťastlivý**, **závistlivý** a pod., vyslov: *prázdni*, *bezuzdní*, *šťastní*, *radostní*, *živnostňík*, *záprstní*, *šťastľiví*, *závistľiví* a pod. (nie: „prázni, bezuzní, šťasní, radosní, živnosňík, záprsní, šťasľiví, závisľiví" a pod.).

c) V prúde reči spoluhlásky znelé menia sa na neznelé, keď stoja pred spoluhláskami neznelými alebo na samom konci viet a vetných celkov. A naopak, spoluhlásky neznelé menia sa na znelé pred znelými spoluhláskami.

S týmto zjavom stretáme sa pri takzvaných párových spoluhláskach. V spisovnej slovenčine sú tieto párové spoluhlásky:

znelé: *b d ď dz dž g h v z ž*,
neznelé: *p t ť c č k ch f s š*.

Všetky ostatné spoluhlásky sú znelé, ale nemajú prísluš-

ných párových neznelých spoluhlások, takže v prúde reči ostávajú nezmenené. Nepárové znelé spoluhlásky sú tieto: *j, l, ľ, m, n, ň* a *r*. — Všetky samohlásky sú znelé, preto v prúde reči neznelé spoluhlásky sa pred nimi menia na znelé.

Znelé spoluhlásky sa menia na neznelé, napr.: **b** na **p**: **zub, chlieb, dub, holub, rob; rybka, hĺbka, hubka, robte,** vyslov: *zup, chľiep, dup, holup, rop; ripka, hĺpka, hupka, ropte* ap., **d** na **t**: **hrad, sad, smäd, úvod; sladký, hladkať, odpadnúť, podpora** ap.; vyslov: *hrat, sat, smät, úvot; slatki, hlatkať, otpadnúť, potpora* ap.; **ď** na **ť**: **loď, poradď, súď; poraďte, súďte, loďka** ap., vyslov: *loť, porať, súť; poraťte, súťte, loťka* ap.; **dz** na **c**: **mosadz, vedz, jedz; vádzka, vôdzka, odiedzka, vedzte, jedzte** ap., vyslov: *mosac, vec, jec; váčka, vôčka, oďiecka, vecte, jecte* ap.; **dž** na **č**: **hádž, sádž; hádžte, sádžte** ap., vyslov: *háč, sáč; háčte, sáčte* ap.; **g** na **k**: **mozog, gig, haring, Habsburg** ap., vyslov: *mozok, gik, harink, Habzburk* ap.; **v** na **f** (iba na začiatku slov pred neznelými spoluhláskami), napr.: **všetko, vchádzať, vtip, vstúpiť, vtedy** ap., vyslov: *fšetko, fchádzať, ftip, fstúpiť, ftedi* ap.; **z** na **s**: **raz, mráz, obraz; klzký, rozkaz, mrzkosť, blízky** ap., vyslov: *ras, mrás, obras; klskí, roskas, mrskosť, bliski* ap.; **ž** na **š**: **muž, nôž, polož; ukážka, vážka, položte** ap., vyslov: *muš, nôš, pološ; ukáška, váška, pološte* ap. — Rozumie sa, že aj znelé spoluhláskové skupiny menia sa na konci viet a vetných celkov na neznelé, napr.: **žď** na **šť**: **dážď,** vyslov *dášť;* **zg** na **sk**, napr.: **bryzg, druzg, drobizg** ap., vyslov: *brisk, drusk, drobisk* ap.

Vo vetných celkoch znelá spoluhláska sa mení na neznelú pred slovom, ktoré sa začína neznelou spoluhláskou, napr.: **keď som bol,** vyslov: *keť som bol* (nie: „keď som...", alebo: „kecom"), **dážď padá,** vyslov: *dášť padá,* **nehádž to,** vyslov: *ňeháč to* (nie: „ňehádž to") a pod.

Poznámka. — Aj predložky **v** a **z** menia sa na neznelé **f** a **s** pred slovami so začiatočnými neznelými spoluhláskami, napr.: **v továrni, v kostole, v Čadci, v Košiciach** ap., vyslov: *f továrni, f kostoľe, f Čacci, f Košicjach* ap.; **z továrne, z kostola, z Čadce, z Košíc** ap., vyslov: *s továrňe, s kostola, s Čacce, s Košíc* ap.

d) Zdvojené spoluhlásky v spisovnej výslovnosti zachovávame, napr.: **nn: vinný, kamenný, cenný, denný, súkenný** ap., vyslov: *vinní, kamenní, cenní, ďenní, súkenní* ap. (nie: „viní, kamení, cení, ďení, súkení" ap.); priam tak vyslovujeme zdvojene: **denník, týždenník, zákonník, čalúnnik, cenník** ap.; **dd: oddych, oddialiť, oddávna, oddiel** ap., vyslov: *oddich, oďďjaliť, oddávna, oďďiel* ap. (nie: „odich, oďjaliť, odávna, oďjel" ap.); **tt: odtade, odtajiť, odteraz, odtlačiť, odtrhať** ap., vyslov: *ottaďe, ottajiť, otteras, ottlačiť, ottrhať* ap. (nie: „otaďe, otajiť, oteras, otlačiť, otrhať" ap.); **ff: buďte, súďte, poďte, raďte** ap., vyslov: *buťťe, súťťe, poťťe, raťťe* ap. (nie: „buťe, súťe, poťe, raťe" ap.); **ss: rozsekať, rozsypať, bezsenný** ap., vyslov: *rossekať, rossipať, bessenní* ap. (nie: „rosekať, rosipať, besení" ap.); **šš: vyšší, nižší, užší** ap., vyslov: *višší, ňišší, ušší* ap. (nie: „viší, ňiši, uší" ap.); **zz: rozzeviť, bezzákonný, bezzásadný, bezzubý** ap., vyslov: *rozzeviť, bezzákonní, bezzásadní, bezzubí* ap. (nie: „rozeviť, bezákoní, bezásadní, bezubí" ap.); **cc: otca, Čadca, predsa** ap., vyslov: *occa, Čacca, precca* ap. (nie: „oca, Čaca, preca" ap.). — Ako vidno, zdvojené spoluhlásky sa zachovávajú na slovotvorných švoch, keď šev spadá medzi dve spoluhlásky, ktoré stoja medzi samohláskami.

e) Výslovnosť spoluhláskových skupín pred príponami **-ský, -stvo.**

Spoluhláska **s** splýva s predchádzajúcou spoluhláskou, a to tak, že **t** a **s** a **d** a **s** menia sa na **c**, napr.: **lehot-**

ský, detský, svetský, hradská, závodský ap., vyslov: *ľehocki, ďecki, svecki, hracká, závocki* ap. (ale keď pred *-t* stojí spoluhláska, **t** nesplýva so **s** a nedáva *c*, napr.: **študentský, asistentský, mestský** ap., vyslov: *študentski, asistentski, mestski*, prípadne: *študenski, asistenski, meski* (nie: „študenckí, asistenckí, mesckí" ap.). — Slová na **-z** zjednodušujú sa vo výslovnosti, napr.: **kňazský, francúzsky, víťazstvo, kňazstvo** ap., vyslov: *kňaski, francúski, víťastvo, kňastvo* ap. (nie: „kňasskí, francússki, víťasstvo, kňasstvo" ap.).. — V slovách na **-s** splýva príponové **s** s kmeňovým, a to aj v pravopise, napr.: **Alsas, alsaský** (nepíš: „alsasský"), **rakúsky, nebeský, ruský, novoveský** ap. (nepíš a nevyslovuj: „rakússky, nebesský, russký, novovesský" ap.). — V slovách na **-c** splýva príponové **s** s **c**, napr.: **kupec, kupecký, Nemec, nemecký, bystrický** a pod. — V slovách na **-č, -š, -ž** príponové **s** ostáva, napr.: **dedič, dedičský, dedičstvo, kováčsky, kováčstvo, hasičský** ap. (nevyslovuj: „ďeďicki, ďeďictvo, kovácki, kováctvo, hasicki" ap.); **š** pôvodné, aj z **ch** zpravidla ostáva, napr.: **almášsky, rákošský** (od *Almáš, Rákoš*); **vlašský, lašský, valašský** (od *Vlach, Lach, Valach*) ap. (nevyslovuj: „almáski, rákoskí, vlaski, laskí, valaskí" ap.). — Výnimočne píšeme **český, valaský, hajdúsky** (od *Čech, valach, hajdúch*).

f) Predpony, zakončené spoluhláskou, nesplývajú s nasledujúcou spoluhláskou, lež zachovávajú slovotvorný šev aj v správnej výslovnosti, napr.: **odsúdiť, odseknúť, odsypať** ap., vyslov: *otsúďiť, otseknúť, otsypať* ap. (nie: „ocúďiť, oceknúť, ocipať" ap.); **odcudziť, odcestovať, odčesnúť, odčítať** ap., vyslov: *otcudziť, otcestovať, otčesnúť, otčítať* ap. (nie: „ocudziť, ocestovať, očesnúť, očítať" ap., ani „occudziť, occestovať, occesnúť, occítať" ap.).

g) Predpona **s-** pred **č** nemení sa na **š**, napr.: **sčítať,**

sčervenieť, sčervivieť ap., vyslov so začiatočným **sč-** (nie: „šči-tať, ščerveňieť, ščervivieť" ap.).

23. ROZDEĽOVANIE SLOV.

Pri rozdeľovaní viacslabičných slov na konci riadkov pridržame sa týchto zásad:

1. **Složené slová** rozdeľujeme na tom mieste, kde je kmeňoslovný šev, t. j. kde sa jednotlivé členy složeniny stýkajú, napr.: **roz-delif, roz-ložif** a podľa toho aj **roz-um, roz-umný** (nie: „ro-zum, ro-zumný"); **na-ložif, na-kladaf,** a teda aj **na-dchnúf, na-dchnutie, ná-dcha** (koreň slov je *dch-*, takže *d* nepatrí k predložke), **na-jmä, ná-jom,** gen. **ná-jmu** (nesprávne: „naj-mä", gen. „náj-mu"), **ná-jdem, ná-jdeš, ná-jde** atď. (nie: „náj-dem, náj-deš, náj-de" atď.); **po-radif, po-kladaf, po-doba; ob-rásf, ob-rábaf,** ale aj: **ob-racaf, ob-lasf, ob-liecf, ob-lek** (z pôvodného „ob-vracaf, ob-vlasf, ob-vliecf, ob-vlek"); **pod-pora, pod-klad, pod-zemie** a pod.

Podľa tejto zásady rozdeľujeme aj ostatné složené slová, napr.: **brato-vrah, noc-ľah, kníh-tlačiareň, kníh-kupectvo; červeno-biely, dolno-zemský, celo-slovenský, polo-tvrdý** a pod.

2. **Nesložené slová** rozdeľujeme podľa týchto pravidiel:

a) Keď je medzi dvoma samohláskami alebo dvojhláskami len jedna spoluhláska, pričleňuje sa vždy k nasledujúcej slabike, napr.: **die-ťa, že-na, du-ša, krá-sa, bre-mä, pla-če, le-tí, be-rie, ne-sie, nie-sol, mo-hol, pie-kol** a pod.

b) Keď je medzi dvoma samohláskami alebo dvojhláskami niekoľko spoluhlások, rozdeľujeme skupinu spoluhlások podľa pôvodu, t. j. zachovávame slovotvorný šev, napr.: **hor-ský, žen-ský, sloven-ský, poľ-ský, mest-ský, francúz-sky** ap.; **druž-stvo, brat-stvo, dedič-stvo, kováč-stvo** ap.; **hláv-ka,**

krás-ka, hĺb-ka, šír-ka, Češ-ka, Rus-ka, Alsas-ka ap.; **srdieč-ko, slnieč-ko, oč-ko, uš-ko, dec-ko, vrec-ko** ap.; **ver-ný, moc-ný, pek-ný, krás-ny, národ-ný, slávnost-ný, dáv-ny, sláv-ny** ap.; **šťast-livý, závist-livý, hor-livý, straš-livý, gazdov-livý** ap.; **chor-ľavý, chudor-ľavý, bod-ľavý** ap.; **sad-lo, sed-lo** ap. (kde je prípona **-lo**); ale: **ra-dlo, seda-dlo, zrka-dlo, kadi-dlo, opera-dlo, my-dlo, strúha-dlo** ap. (s príponou **-dlo**); **služ-ba, túž-ba** ap.; **bá-seň**, gen. **bá-sne, bá-snik,** pie-seň, gen. **pie-sne** ap.; **ža-tva, pas-tva; modli-tba;** vlád-nuť, **pad-núť, vlád-la, vlád-li, pad-la, pad-li, moh-la, moh-li** ap.; **byst-rý, ost-rý, múd-ry, dob-rý, dob-ro-ta, rých-ly, mĺk-vy, mŕt-vy** ap.

c) Keď **s** v prípone **-ský** vzniklo splynutím s predchádzajúcou kmeňovou spoluhláskou, pokladáme ho za časť kmeňa, a preto rozdeľujeme takto: **čes-ký, valas-ký; rus-ký, rakús-ky, sas-ký, alsas-ký, nebes-ký, novoves-ký** ap.; priam tak **c** prípony **-cký** pričleňujeme ku kmeňu, napr.: **turec-ký, nemec-ký, kupec-ký, proroc-ký, proroc-tvo, Nemec-tvo** ap.

d) Spoluhláskové skupiny rozdeľujeme podľa pôvodu, napr.: **žob-raf, tres-taf, jaz-da, hviez-da, bráz-da, ses-tra** ap. Slová **mys-lieť, myš-lienka, mys-liteľ** rozdeľujeme podľa pôvodu, lebo koreň **mys-** je celkom zrejmý; priam tak rozdeľujeme slová **priemys-lový, úmys-ly, výmys-ly** ap.

e) Neslabičné predložky, ako sú: **v, k, s, z,** nikdy neslobodno klásť na samý koniec riadkov. Podľa možnosti nedávame na koniec riadkov ani jednoslabičné predložky a jednoslabičné spojky (napr.: **vo, ku, so, zo, o** ap.; **a, i, aj, že** ap.).

f) Slová cudzieho pôvodu rozdeľujeme podobne ako slová domáceho pôvodu, napr.: **pro-fe-sor, a-ba-ti-ša, me-ter, li-ter** ap., **ab-sol-vent, ab-ne-gá-cia, ab-di-ká-cia, kon-zul, kon-štant-ný, re-kviem, re-fe-ro-vať** ap., t. j. spoluhlásku medzi samohláskami pričleňujeme k nasledujúcej slabike a pred-

pony (prípony), ktorých pôvod je zrejmý, náležite oddeľujeme. Naproti tomu skupiny spoluhlások pričleňujeme k nasledujúcej slabike všade tam, kde pôvodné zloženie cudzieho slova nie je dosť zrejmé, napr.: **me-tre, li-tre, mini-ster-stvo, mini-stri, pe-tro-lej** ap. (ale: **dok-tor, rek-tor, rech-tor** ap.).

Poznámka. — Podľa doterajších zvyklostí rozdeľujeme **re-dak-tor, re-dak-cia** ap. — Pri rozdeľovaní cudzích slov bude isté kolísanie do tých čias, pokým nevyjde osobitný slovník s vyznačením, ako treba rozdeľovať jednotlivé cudzie slová.

Z KMEŇOSLOVIA.

24. MUŽSKÉ PODSTATNÉ MENÁ S PRÍPONOU -teľ.

Dlhosť a krátkosť samohlások pred príponou **-teľ** zachovávame podľa skutočnej výslovnosti.

a) Samohlásky krátke sú napríklad v týchto slovách: **buditeľ, veriteľ, kazateľ, skladateľ, nakladateľ, prenasledovateľ, krstiteľ, stvoriteľ, písateľ** (nie: „písateľ"), **čitateľ** (nie: „čítateľ"), **obyvateľ** (nie: „obývateľ"), **dobyvateľ** (nie „dobývateľ"), **učiteľ, vydavateľ** a pod.

b) Samohlásky dlhé sú napríklad v týchto slovách: **dokonávateľ, vykonávateľ, objednávateľ, zamestnávateľ, obstarávateľ, vychovávateľ, hlásateľ** (chybne: „dokonavateľ, vykonavateľ, objednavateľ, zamestnavateľ, obstaravateľ, vychovavateľ, hlasateľ"), **trýzniteľ, trápiteľ, prenajímateľ, prijímateľ, zasielateľ, usporiadateľ, zachovávateľ, porovnávateľ** a pod.

V odvodených slovách krátkosť a dlhosť samohlások nepodlieha zmenám, napr.: **vydavateľ, vydavateľský, vydavateľstvo; čitateľ, čitateľka, čitateľský, čitateľstvo; obyvateľ, obyvateľka; vychovávateľ, vychovávateľka, vychovávateľský, vychovávateľstvo; hlásateľ, hlásateľka, hlásateľský; prijímateľ, prijímateľský, prijímateľka** a pod.

25. MUŽSKÉ PODSTATNÉ MENÁ S PRÍPONOU -č.

Dlhosť a krátkosť samohlások pred príponou **-č** zachovávame podľa skutočnej výslovnosti.

a) Samohlásky krátke sú napríklad v týchto slovách: **vodič, hasič, burič, dedič, rodič, sadzač, lamač, nakladač, podpaľač** a pod.

b) Samohlásky dlhé sú napríklad v týchto slovách: **hráč, štváč, dráč, poslucháč, kováč, kopáč** a pod.

c) Samohlásky dlhé sú v kmeňoch, lež koncovka je krátka, napríklad v týchto slovách: **viazač, slievač, pomáhač, hádač, dláždič, ukrývač, najímač, prijímač, prejímač** (chybne: „väzač, slevač, pomahač, hadač, dlaždič, ukryvač, najimač, prijimač, prejimač"), **rozprávač, pripínač, zaklínač, okopávač, roznášač** a pod.

V odvodených slovách krátkosť a dlhosť samohlások nepodlieha zmenám, napr.: **dedič, dedičský, dedičstvo; podpaľač, podpaľačka; slievač, slievačský, slievačstvo; rozprávač, rozprávačka; zaklínač, zaklínačský, zaklínačstvo** a pod.

26. MUŽSKÉ PODSTATNÉ MENÁ S PRÍPONOU -ár, -iar.

Prípona **-ár (-iar)** sa nikdy neskracuje na „-ar", napr.: **bedár, debnár, bludár, drevár, drotár, kožkár, luhár, rybár, stolár, svetár, tesár, tokár, účastinár, zvonár** a pod.

Po mäkkých spoluhláskach býva zpravidla prípona **-iar**, napr.: **fajčiar, hrnčiar, husliar, kožiar, maliar, nožiar, ovčiar, tlačiar, uhliar** a pod.

Po **j** býva len prípona **-ár**, napr.: **lejár, vejár** a pod.

Niekedy prípona **-iar** býva aj po obojakých spoluhláskach, napr.: **farbiar, haviar, holubiar, kraviar, tehliar, masliar, voliar, mäsiar** a pod.

Prípona **-ár** sa nekráti, keď pred ňou predchádza dlhá samohláska, napr.: **mliekár, sviečkár, obrázkár, kôrkár, poviedkár** a pod.

V odvodených slovách krátkosť a dlhosť samohlások nepodlieha zmenám, napr.: **rybár, rybársky; maliar, maliarsky, maliarstvo; mliekár, mliekársky, mliekárstvo** a pod.

27. MUŽSKÉ PODSTATNÉ MENÁ NA -ík, -ikár a -ičkár.

1. Prípona **-ík** býva po krátkej kmeňovej slabike, napr.: **červík, košík, koník, chvostík, nožík, vozík, mladík** a pod.; priam tak: **dlžník, čašník, záhradník** a pod.

Po dlhej kmeňovej samohláske sa prípona „-ík" skracuje na **-ik**, napr.: **básnik, hriešnik, dáždnik, chlievik, hlúbik, kocúrik, človiečik, čížik, plôtik** a pod.

Poznámka. — V slovách cudzieho pôvodu okrem slova **katolík (katolícky)** zachováva sa **-ik**, napr.: **kanonik, medik, fyzik, boľševik** a pod. V slovách **anjelik** a **evanjelik** píšeme **-ik.**

V odvodených slovách krátkosť a dlhosť samohlások nepodlieha zmenám, napr.: **mladík, mladícky; čašník, čašnícky, čašníctvo; záhradník, záhradnícky, záhradníctvo; básnik, básnický, básnictvo; kanonik, kanonický; boľševik, boľševický; evanjelik, evanjelický** a pod.

2. Pred koncovkou **-ár** je vždy krátke **-ik-**, napr.: **košikár, dennikár, pilnikár, pernikár, špendlikár, slovnikár** a pod.

V odvodených slovách dlhosť a krátkosť samohlások nepodlieha zmenám, napr.: **slovnikár, slovnikársky, slovnikárstvo; košikár, košikársky, košikárstvo** a pod.

3. To isté platí aj o slovách s koncovkou **-ičkár**, napr.: **slovičkár, slovičkársky** a pod.

28. MUŽSKÉ PODSTATNÉ MENÁ denník, zákonník a pod.

Príponou **-ík** sa tvoria podstatné mená nielen od podstatných mien (**červ, červík**), ale aj od prídavných mien

(napr.: **náhradný, náhradník**). Keď kmeň prídavných mien na **-ný** je zakončený spoluhláskou **n**, píšeme a vyslovujeme zdvojené **-nn-**, napr.: **denný** (od *deň*), **týždenný** (od *týždeň*), **zákonný** (od *zákon*) a pod.

Toto zdvojené **-nn-** zachováva sa v písme aj vo výslovnosti pri podstatných menách, odvodených z prídavných mien so zdvojeným **-nn-**, napr.: **denný, denník; týždenný, týždenník; čalúnnik, čalúnnický** (iné je: *čalúník*, t. j. malý čalún); **zákonný, zákonník** (t. j. sbierka zákonov; iné je: *zákoník*, t. j. malý zákon); **vinný, vinník, vinnica** (iné je: *vinica*) a pod.

29. MUŽSKÉ PODSTATNÉ MENÁ S PRÍPONAMI **-áň** a **-ún.**

Okrem slova **Cigán** v podstatných menách mužského rodu je prípona **-áň**, ktorá má obyčajne význam zhoršovací alebo zväčšovací, napr.: **cigáň, dlháň, slepáň, hlucháň, starygáň** a pod. (Chybne: „cigán, dlhán, starygán“ atď.) — V ženskom rode je krátka prípona, napr.: **hluchaňa, slepaňa** a pod.

Sem patria aj podstatné mená na **-ún** (nie: „-úň“), napr.: **behún, pestún, letún** a pod.

30. ZDROBNENÉ MUŽSKÉ PODSTATNÉ MENÁ S PRÍPONOU **-k.**

Dvojslabičné podstatné mená na **-ok (-ek)** zpravidla dĺžia kmeňovú samohlásku, napr.: **breh, briežok; kruh, krúžok; kvet, kvietok; prach, prášok; hrach, hrášok; sneh, sniežok** (častejšie: *sniežik*); **plech, pliešok; pruh, prúžok** a pod.

V niektorých deminutívach sa kmeňová samohláska nedĺži, napr.: **rožok; strižok (strižky)** a pod.

Aj viacslabičné podstatné mená na **-ok (-ek)** zpravidla dĺžia predpríponovú samohlásku, napr.: **baran, baránok;**

prsteň, prstienok; plameň, plamienok; potok, potôček; krčah, krčiažok; orech, oriešok a pod.

Pred koncovkou **-ček** sa samohláska nedĺži, napr.: **syn, synček; starec, starček; strom, stromček; dom, domček,** ale i: **baran, baranček; plameň, plamenček; prsteň, prstenček; hrebeň, hrebenček** (ale: *hrebienok*); **kožuch, kožuštek** a pod.

31. ŽENSKÉ PODSTATNÉ MENÁ NA -áreň, -eň a -ňa.

Po dlhšom kolísaní spisovný jazyk od slov na **-ár** (**-iar**) tvorí odvodené podstatné mená ženského rodu príponou **-eň** (a nie príponou „-ňa"), napr.: **cukráreň, lekáreň, dreváreň, sypáreň, čakáreň, pekáreň, pisáreň, kaviareň, mliekáreň, slieváreň, čitáreň, učtáreň, kolkáreň** a pod. (Nepíšme a nehovorme: „cukrárňa, lekárňa, drevárňa, sypárňa, čakárňa, pekárňa, pisárňa, kaviarňa, mliekárňa, slievárňa, čitárňa, učtárňa, kolkárňa" a pod.)

Prípona **-eň** je aj v týchto slovách: **papiereň, pastiereň, jedáleň.**

Prípona **-ňa** je v slovách na **-ovňa,** napr.: **bačovňa, čajovňa, hájovňa, knihovňa, ľadovňa, poisťovňa, pracovňa, putovňa, sladovňa, snemovňa, sborovňa** a pod. (Nehovorme a nepíšme: „bačoveň, čajoveň, hájoveň" atď.)

Prípona **-ňa** je aj v týchto slovách: **kôlňa, tehelňa, dielňa, hovorňa, spálňa, stajňa, sporiteľňa, telocvičňa, záložňa, žobráčňa** a pod.

32. ŽENSKÉ PODSTATNÉ MENÁ NA -yňa.

Ženské podstatné mená na **-yňa** tvoria sa od mužských osobných mien, napr.: **boh, bohyňa; kolega, kolegyňa; Turek, Turkyňa; otrok, otrokyňa** a pod.

Poznámky. — Od prípony **-yňa** treba rozlišovať príponu **-ina**, ktorou sa netvoria mená osôb, napr.: **hlbina, starina, hodina, otčina, domovina** a pod. — Nehovorme a nepíšme „priateľkyňa", ale: **priateľka.**

33. ŽENSKÉ PODSTATNÉ MENÁ **slovenčina, ruština** a pod.

1. Od prídavných mien na **-ský**, keď pred nimi stojí spoluhláska, tvoríme podstatné mená na **-ina** tak, že **-sk-** sa zmení na **č**, napr.: **slovenský, slovenčina; slovinský, slovinčina; latinský, latinčina; maďarský, maďarčina; provensalský, provensalčina; taliansky, taliančina; arménsky, arménčina; chorvátsky, chorvátčina** a pod.

V niektorých menách ostaly podnes staršie tvary, napr.: **biblický, bibličtina; anglický, angličtina; grécky, gréčtina; poľský, poľština; čínsky, čínština** a pod.

2. Keď pred príponou **-ský** bola sykavka, vznikly tvary typu **ruština, čeština, francúzština, andalúzština** a pod.

Poznámka. — V pravopisnom slovníku sú tieto názvy ustálené podľa terajších spisovných zvyklostí.

34. ŽENSKÉ PODSTATNÉ MENÁ NA **-ianka** a **-anka.**

a) Podstatné mená mužského rodu na **-an, -anec** (slová významu miestopisného), ktoré tvoria prídavné mená s príponou **-ský** od koncového **-an**, majú prídavné tvary **-iansky** a ženské podstatné mená na **-ianka**, napr.: **zeman — zemiansky — zemianka, Detvan — detviansky — Detvianka, občan — občiansky — občianka, Sučanec — sučiansky — Sučianka, Turanec — turiansky — Turianka, Pešťan — peštiansky** (nie: „peštský") — **Peštianka, Nitran — nitriansky** (nie: „nitranský") — **Nitrianka, Modran — modriansky** (nie: „modranský") — **Modrianka, Trenčan — trenčiansky — Trenčianka,**

Turčan — turčiansky — Turčianka a pod. Zakončenie **na -anský, -anka** majú slová: krajanský, krajanka; slovanský, Slovanka; tatranský, Tatranka; fatranský; matranský.

b) Od slov na **-čan** tvoríme ženský rod zpravidla tak, že pred príponou **-ka** dlží sa **-an** na **-ian**, napr.: **Žilinčan** (žilinský) — **Žilinčianka, Trnavčan** (trnavský) — **Trnavčianka, Bratislavčan** (bratislavský) — **Bratislavčianka, Košičan** (košický) — **Košičianka, Američan** (americký) — **Američianka, Angličan** (anglický) — **Angličianka, Afričan** (africký) — **Afričianka, Skaličan** (skalický) — **Skaličianka** a pod.

c) Keď sa prídavné meno s príponou **-ský** netvorí od koncového **-an, -anec,** ale od kmeňa a keď pred príponou **-an** je iná spoluhláska, nie **č,** prípona **-an** ostáva nezmenená, napr.: **Brezovan — brezovský — Brezovanka, Častovan — častovský — Častovanka, Dlhovan (Dlhá) — dlhovský — Dlhovanka, Dlhopoľan — dlhopoľský — Dlhopoľanka, Europan — európsky — Europanka, Hodrušan — hodrušský — Hodrušanka, Hrochoťan — hrochotský — Hrochoťanka, Krompašan — krompašský — Krompašanka, Kubašan — kubašský — Kubašanka, Lehoťan — lehotský — Lehoťanka, Moravan — moravský — Moravanka, Paludžan — paludzský — Paludžanka, Popraďan — popradský — Popraďanka, Poruba — porubský — Porubanka, Považan — považský — Považanka, Pražan — pražský — Pražanka, Prievidžan — prievidzský — Prievidžanka, Suchovan (Suchá) — suchovský — Suchovanka, Šarišan — šarišský — Šarišanka, Tiflišťan (Tiflis) — tifliský — Tiflišťanka, Tisovan — tisovský — Tisovanka** ap.

d) V slovách s kmeňovou samohláskou dlhou je vždy len prípona **-anka,** napr.: **Sliačan — Sliačanka, Budínčan — Budínčanka, Zemplínčan — Zemplínčanka, Piešťanec — piešťanský — Piešťanka, Kúťan — Kúťanka** a pod.

35. ZDROBNENÉ ŽENSKÉ PODSTATNÉ MENÁ S PRÍPONOU -ka.

Zdrobnené podstatné mená ženského rodu majú alebo zdĺženú slabiku pred príponou **-ka**, alebo krátku.

1. Predpríponová slabika sa dĺži napríklad v týchto slovách: **hlava, hlávka; hus, húska; kosť, kôstka; noc, nôcka; pec, piecka; žrď, žŕdka; brada, bradka; cesta, cestka; deva, dievka; hora, hôrka; kopa, kôpka; mreža, mriežka; noha, nôžka; strecha, strieška; jahoda, jahôdka; košeľa, košieľka; včela, včielka; smotana, smotánka; časť, čiastka; homola, homôlka** a pod.

2. Predpríponová slabika sa nedĺži napríklad v týchto slovách: **vrana, vranka; slama, slamka; krava, kravka; kniha, knižka; myš, myška; mucha, muška; blana, blanka; huba, hubka; koža, kožka; krivuľa, krivuľka; ceruza, ceruzka** a pod.

36. ŽENSKÉ PRIEZVISKÁ.

a) Od priezvisk mužského rodu, ktoré majú tvar prídavných mien, tvoríme ženské priezviská tak ako ženský rod od ostatných prídavných mien, napr.: **Jesenský — Anna Jesenská** (nie: „Anna Jesenský"), **Veselý — Mária Veselá** (nie: „Mária Veselý"), **Záturecký — Bohuslava Zátureckú** a pod.

b) Od iných mužských priezvisk tvoríme ženské priezviská s príponou **-ová**, napr.: **Černák — Černáková, Lacko — Lacková, Kráľ — Kráľová, Dubec — Dubcová, Hudec — Hudcová** (nie: „Hudecová"), **Florek — Florková, Strelec — Strelcová**, ale: **Stanček — Stančeková, Kalmanček — Kalmančeková** (nie: „Stančková, Kalmančková", lebo pred *-k-* by vznikla ťažko vysloviteľná skupina spoluhlások) a pod.

Poznámka. — Ani v písme, ani vo výslovnosti niet dvoch prípon (*-ová* a *-ova*) pri ženských priezviskách. Preto je celkom neoprávnená snaha písať napr.: **pani Anna Strelcová**, ale:

„slečna Júlia Strelcova" s krátkym **a**. V priezviskách ženského rodu je len prípona **-ová**.

c) Od priezvisk polatinčených alebo cudzích, vychodiacich v mužskom rode na **-y** alebo **-i**, netvoríme ženský rod príponou *-ová*, napr.: **Ľudmila Škultéty, Mária Krčméry, Anna Ledényi** a pod. (Nesprávne: „Škultétyová, Krčméryová, Ledényiová" a pod.) V textoch neúradných a v živej reči možno užiť tvary ľudové: **Škultétyčka, Krčméryčka, Ledényička** a pod., ale aj: **Škultétka, Ambrózka** (od *Ambrózy*) a pod. Pravda, tieto tvary do kultivovanej reči nepatria.

d) Od cudzích mužských priezvisk, vychodiacich na samohlásky, obyčajne netvoríme ženské priezviská príponou *-ová*, napr.: **Mária Fekete, Júlia Lassú, Anna Szabó** a pod.

37. PODSTATNÉ MENÁ STREDNÉHO RODU NA -dlo.

Dvojslabičné podstatné mená mávajú zpravidla krátku kmeňovú samohlásku pred príponou **-dlo**, napr.: **mydlo, radlo, šidlo, bydlo, bidlo** a pod.; zriedkavejšie býva dlhá samohláska, napr.: **krídlo, žriedlo** a pod.

Trojslabičné alebo štvorslabičné slová s príponou **-dlo** majú alebo samé krátke samohlásky, alebo niektorú samohlásku dlhú, keď ide o slová novšie utvorené.

Do prvej skupiny patria, napr.: **černidlo, nosidlo, sladidlo, strašidlo, kyvadlo, meradlo, mazadlo, divadlo** a pod.

Do druhej skupiny patria, napr.: **dráždidlo, tienidlo, dýchadlo, lákadlo, svietidlo, strúhadlo, napájadlo, stínadlo** a pod.

Poznámka. — V slovenčine niet podstatných mien na *„-tko"*. Miesto „nosítko" hovorme **nosidlo,** miesto „stínitko" **tienidlo,** miesto „vodítko" **vodidlo** (podľa potreby aj: *smernica*), miesto „kružítko" **kružidlo,** miesto „razítko" **razidlo**

(t. j. nástroj na razenie; iné je *pečiatka*), miesto „stupátko" **stúpadlo**, miesto „sluchátko" **slúchadlo** a pod.

38. PODSTATNÉ MENÁ STREDNÉHO RODU NA -isko a -ište.

V súčasnom spisovnom jazyku dáva sa prednosť slovám na **-isko** pred slovami na *„-ište"*, napr.: **ihrisko** (nie „ihrište" alebo „hríšte"), **javisko** (nie: „javište"), **ohnisko** (nie: „ohnište"), **stanovisko** (nie: „stanovište"), **hľadisko** (nie: „hľadište"), **letovisko** (nie: „letovište"), **zimovisko** (nie: „zimovište"), **smetisko** (nie: „smetište"), **bydlisko** (nie: „bydlište"), **bahnisko** (nie: „bahnište") a pod.

Slová na **-ište** sú na mieste len tam, kde slovo s príponou **-isko** má iný význam. Všade inde treba písať **-isko.**

39. ZDROBNENÉ PODSTATNÉ MENÁ STREDNÉHO RODU S PRÍPONOU -ko.

1. Predpríponová slabika sa dĺži napríklad v týchto slovách: **telo, tielko; čelo, čielko; drevo, drievko; poleno, polienko; železo, železko; rameno, ramienko; črevo, črievko; plece, pliecko** a pod.

2. Predpríponová slabika sa nedĺži napríklad v týchto slovách: **ucho, uško; oko, očko; brucho, bruško; kladivo, kladivko** a pod.

40. SLOŽENÉ PODSTATNÉ MENÁ.

V spisovnom jazyku jesto veľa zložených podstatných mien a takmer každodenne sa tvoria nové zložené slová na vyjadrenie nových pojmov a vecí. Naproti tomu v ľudovej reči stretáme sa s menším počtom zložených slov, no jednako mnohé z nich sú starodávne a potrebné.

a) Všetky složené slová, ktoré sú správne utvorené a potrebné, majú miesto v našom jazyku, napr.: **časopis, jazykospyt, kráľovrah, ľudojed, rodoľub, rodokmeň, románopisec, severovýchod, svetobôľ, zákonodarca, žalospev** ap.; **cestopis, chválospev, kávovar, kozorožec, paroloď, paromlyn, parostroj, prírodoskum, prírodospyt, rukojemník, rukopis, vierozvest** ap.; **drevokupec, drevorez, drevorytec, miestopis, letopis, letorast, písmolejec, pivovar, teplomer, vinohrad** ap.; **domorodec, medokýš; činohra, kovolejáreň, ľudovláda, rodoláska, štátoveda, vzducholoď** ap.; **právoplatnosť, zdravoveda, železolejáreň** ap.; **čarokráž, chváloreč, slávobrána, škodoradosť, zimomriavky** ap.; **bohoslovie, citoslovce, hromobitie, stromoradie, tvaroslovie** ap.; **delostrelectvo, drevokupectvo, vinobranie, vnútrozemie** ap.; **čarodejníctvo, rukojemstvo, vierovyznanie, vinobitie** ap. V týchto a podobných složených slovách prvú časť slova tvoria kmene podstatných mien.

b) Složené podstatné mená, ktorých prvú časť tvoria kmene prídavných mien, napr.: **blahobyt, belohlávok, cudzopasník, cudzozemec, černokňažník, čistopis, ďalekohľad, ďalekopis** (nie: „diaľnopis"), **dobrobyt, dobrodruh, ľahkomyseľník, malomešťan, malopriemyselník, márnotratník, ostrovid, ostrovtip, pravopis, pravouholník, rýchlopis, svätokupec, veľkokupec, veľkomešťan, veľkostatkár, zločin, zlodej, zlomyseľník, zlozvyk** ap.; **ďalekozrakosť, dobromyseľnosť, hrdomyseľnosť, chladnokrvnosť, krutovláda, ľubozvučnosť, malomocnosť, plnoletosť, rovnodennosť, rovnošata, starožitnosť, trúchlohra, veľkokňažná, veselohra** ap.; **černokňažníctvo, krivoprísažníctvo, plnomocenstvo, pravoslávie** ap.

c) Složené podstatné mená, ktorých prvú časť tvoria zámenné kmene, napr.: **samočinnosť, samobytnosť, samohláska, samopaš, samopašník, samorastlík, samovar, samovrah**

(nie: „sebevrah"), **samovražda, samovzdelanie** (nie: „sebavzdelanie"), **samožertva** ap.

d) Složené podstatné mená, ktorých prvú časť tvoria číslovkové kmene, napr.: **jednobožstvo, jednoduchosť, prvopočiatok, prvotlač, Sedmohradsko, sedmoslivkár, mnohobožstvo, mnohokopytník, mnohouholník** ap.

e) Složené podstatné mená, ktorých prvú časť tvoria slovesné tvary, napr.: **kazisvet, lomihlávka, trubiroh** ap.; sem patria: **Lomidrevo, Miesiželezo, Valibuk, Valihora** ap.; **mefhuba, tíchuba, utrimiska, vydriduch, vydrigroš** ap.

f) Medzi složené podstatné mená patria aj také složeniny, ktorých prvú časť tvorí niektorý pád príslušného podstatného mena, napr.: **nocľah, polnoc, polostrov, sbormajster, svetlonos** ap.; **zememerač, zemetrasenie, ctibažnosť, vlastizrada, bohabojnosť, pomstychtivosť, duchaprítomnosť, životaschopnosť, mierumilovnosť, trestuhodnosť, cieľavedomosť** ap.; **cieľuprimeranosť, roduvernosť, pravdepodobnosť** ap.; **kníhkupec, kníhtlačiareň, kostižer, ránhojič, škôldozorca, dejepis** ap.

Poznámky. — Ako vidno z týchto príkladov, slovenčina má množstvo složených slov. Ktoré z nich sú oprávnené v spisovnom jazyku, o tom sa ľahko presvedčíte v slovníku. — Boj proti potrebným složeným slovám škodí jazyku. Slová **železobetón, železolejáreň, autogaráž, autodoprava** ap. sú správne utvorené a pohodlnejšie než výrazy: „železový betón", „lejáreň železa", „autová garáž", „doprava autom" alebo „autová doprava" ap. — Priam tak neoprávnený je boj proti složeným slovám s prvou časťou **veľko-** a **malo-**. Správne sú teda složeniny: **veľkomesto, veľkomešťan, malomesto, malomešťan, veľkoobchod, veľkoobchodník, maloobchod, maloobchodník, veľkomlyny, malomlyny** ap. — Slovo **autostráda** je dobre utvorené podľa mnohých slov s prvou

časťou **auto-**, a preto nenačim ho nahradzovať nejakým novotvarom. — Slová „knihväzač" a „knihväzačstvo" sú nepotrebné, lebo slovenčina má staršie a pohodlnejšie slová **knihár** a **knihárstvo.** — Miesto zloženín „rýchlovlak" a „rýchlovlakový" odporúčajú sa pohodlnejšie nezložené slová **rýchlik** a **rýchlikový.** — Podľa toho prednosť dávame slovám **cudzina, cudzinec** pred slovami **cudzozemsko, cudzozemec,** ktoré sú, pravda, správne utvorené. — Slová **jednoduchý** a **jednoduchosť** sú správne, lenže neslobodno ich užívať na tých miestach, kde sú vhodnejšie tvary **prostý** a **prostota.** — Poučky o zložených podstatných menách platia aj o zložených prídavných menách, príslovkách a pod.

41. PRÍDAVNÉ MENÁ NA **-ný, -ná, -né.**

1. Na rozdiel od niektorých nárečí v spisovnej slovenčine sú len prídavné mená na **-ný, -ná, -né** (t. j. niet v nej prídavných mien na „-ni, -nia, -nie"). Píšeme a vyslovujeme **pekný, pekná, pekné, krásny** ap., ale aj: **dolný, horný, národný, nižný, vyšný** ap. Správne je len: **Dolný Kubín, Nižný Medzev, Dolná Lehota, Národný dom** ap. (Nepíšme a nevyslovujme: „Dolní Kubín, Nižní Medzev, Dolnia Lehota, Národní dom" ap.)

2. Podľa staršej pravopisnej zvyklosti píše sa výnimočne **-nie** miesto **-né** v názve **Národnie noviny,** gen. **Národných novín.**

3. V prídavných menách, ktorých koreň sa končí na **n (ň),** vzniká zdvojené **-nn-,** napr.: **cena — cenný, deň — denný, týždeň — týždenný, strana — jednostranný, dvojramenný, súkenný, plátenný** a pod.; to isté platí aj o prídavných menách z cudzích slov, napr.: **humánny, oportúnny, spontánny, imúnny** a pod. — Rozlišujeme prídavné mená **ranný** (t. j. raňajší) a **raný** (t. j. skorý). — V slove **prie-**

stranný píšeme dve **-nn-**, bo v terajšom jazykovom vedomí súvisí so slovom **strana,** hoci svojím pôvodom patrí k slovu *priestor.* — Píšeme a vyslovujeme **vinný** (od *vina*) a **vínny** (od *víno*). — V slovách **dvojklaný, trojklaný** ap. píšeme a vyslovujeme **jedno n.**

42. PRÍDAVNÉ MENÁ S PRÍPONOU -í.

Prídavné mená s príponou **-í** zachovávajú kvantitu kmeňovej samohlásky, napr.: **žaba — žabí, koza — kozí, had — hadí, ovca — ovčí, človek — človečí** a tak i **vták — vtáčí, páva — páví, kohút — kohútí, motýľ — motýlí, škovránok — škovránčí, netopier — netopierí, pavúk — pavúčí, býk — býčí** a pod.

Poznámka. — Miesto „dievčí" hovorme a píšme **dievčenský** (napr.: dievčenská ľudová škola, nie: dievčia ľudová škola"), miesto „liščí, líščia, líščie" hovorme a píšme **lišací, lišacia, lišacie.**

43. PRÍDAVNÉ MENÁ S PRÍPONOU -cí.

Prídavné mená na **-cí** majú tú istú kvantitu ako tvary neurčitku a príčastia minulého činného, napr.: **čítací** (čítať, čítal), **kúpací** (kúpať, kúpal), **nakladací** (nakladať, nakladal), **určovací** (určovať, určoval), **siaci** (siať, sial), **hnací** (hnať, hnal), **hrací** (hrať, hral), **skladací** (skladať, skladal) a pod.; ale: **stojaci, stojaca, stojace** (napr.: stojace hodiny), hoci v neurčitku je *stáť* a v príčastí minulom činnom *stál.*

44. PRÍDAVNÉ MENÁ S PRÍPONOU -ový.

Pri mnohých prídavných menách sú dvojtvary na **-ný** a **-ový,** napr.: **večný — vekový, srdečný** (srdečné pozdravenie) **— srdcový** (srdcová choroba), **korunný** (svedok) **— korunový** (korunová známka), **denný — trojdňový** a pod. — Význa-

mové rozdiely medzi prídavnými menami na **-ový** a **-ný** treba podľa možnosti zachovávať.

45. PRÍDAVNÉ MENÁ S PRÍPONOU -astý.

Spisovná slovenčina dáva prednosť prídavným menám s príponou **-astý** pred prídavnými menami s predponou *na-* a tvarom príčastia minulého trpného, napr.: **sladkastý, kyslastý, horkastý, černastý, žltkastý, červenkastý** a pod. (lepšie a častejšie než: „nasladlý, nakyslý, nahorklý, načernalý, nažltlý, načervenalý" a pod.).

46. KOMPARATÍV PRÍDAVNÝCH MIEN.

a) Komparatív (druhý stupeň prídavných mien, čiže porovnávateľ) má dve prípony: dlhšiu **-ejší (dávnejší)** a kratšiu **-ší (mladší).**

b) Niektoré prídavné mená majú v komparatíve len dlhšiu príponu **-ejší**, napr.: **ľudskejší, chudobnejší, slovenskejší, prednejší, stálejší, horkejší, mokrejší, múdrejší, svätejší, mlkvejší, rýchlejší, slávnejší** ap. (od *ľudský, chudobný, slovenský, predný, stály, horký, mokrý, múdry, svätý, mlkvy, rýchly, slávny* ap.).

c) Od niektorých prídavných mien tvorí sa komparatív obidvoma príponami, takže sú popri sebe tvary dlhšie a kratšie, napr.: **sivejší — sivší, tmavejší — tmavší, milejší — milší, živejší — živší** a pod. V takýchto prípadoch v súčasnom spisovnom jazyku uplatňujú sa viacej tvary kratšie, bo sú pohodlnejšie. — Pravda, tvary kratšie nie sú na mieste všade tam, kde by vznikly ťažko vysloviteľné spoluhláskové skupiny, napr.: **čistejší, hustejší, častejší** (nie: „čistší, hustší, častší") a pod.

d) Kratšie komparatívne tvary sú zpravidla pri tých prí-

davných menách, pri ktorých pred príponou -ší je iba jedna spoluhláska, takže nemôžu vzniknúť ťažko vysloviteľné spoluhláskové skupiny, napr.: **bohatý — bohatší, mladý — mladší, slabý — slabší, divý — divší, hrubý — hrubší, tuhý — tuhší, suchý — suchší, drahý — drahší, tvrdý — tvrdší** a pod.

e) Od prídavných mien na **-ký, -oký, -eký** bývajú kratšie komparatívne tvary, napr.: **sladký — sladší, hladký — hladší, mäkký — mäkší, tenký — tenší, ľahký — ľahší, vlhký — vlhší, hlboký — hlbší, vysoký — vyšší, široký — širší, ďaleký — ďalší** a pod., ale: **horký — horkejší, trpký — trpkejší, rezký — rezkejší, vrtký — vrtkejší** a pod.

f) V komparatívoch prídavných mien **biely, riedky, nízky, krátky, blízky, úzky** ap. je kmeňová slabika krátka: **belší, redší, nižší, kratší, bližší, užší** ap.

Poznámka. — V superlatíve ostávajú tvary komparatívne bez zmeny. Pridáva sa k nim len predpona **naj-**, napr.: **svätejší — najsvätejší, dlhší — najdlhší, vyšší — najvyšší, belší — najbelší, bližší — najbližší** a pod.

47. SLOVESÁ NA -ovať.

Slovesá VI. triedy majú kmeňovú samohlásku alebo krátku (napr. **kupovať**), alebo dlhú (napr. **žalárovať**).

Do prvej skupiny patria napríklad tieto slovesá: **panovať** (pán), **pracovať** (práca), **kupovať** (kúpiť), **shadzovať** (shádzať), **vychvaľovať** (chváliť), **oddaľovať** (oddialiť), **vzďaľovať** (vzdialiť), **rozdeľovať** (rozdeliť), **usporadovať** (usporiadať), **ošacovať** (ošatiť), **okrašľovať** (okrášliť) a pod.

Do druhej skupiny patria napríklad tieto slovesá: **žalárovať** (žalár), **článkovať** (článok), **známkovať** (známka), **rýmovať** (rým), **zmierňovať** (zmierniť), **účinkovať** (účinok), **zúrodňovať** (zúrodniť), **zúžitkovať** (úžitok) a pod.

Z TVAROSLOVIA.

48. MUŽSKÉ PODSTATNÉ MENÁ VZORU **chlap.**

1. Niektoré podstatné mená majú v nominatíve jednotného čísla takzvané pohyblivé **o, e,** ktoré v ostatných pádoch zaniká, napr.: **orol** (orla), **osol** (osla), **posol** (posla), **chlapec** (chlapca), **starec** (starca) a pod. — V slove **hrvoľ** niet pohyblivého **o**, a preto skloňujeme ho takto: gen. **hrvoľa**, dat. **hrvoľu** atď. — Podobne ani v slove **jazvec** niet pohyblivého **e** (gen. **jazveca**, dat. **jazvecovi** atď.). — Priezviská na **-ek** majú zpravidla pohyblivé **e**, napr. **Kompánek**, gen. **Kompánka, Vlček**, gen. **Vlčka, Florek**, gen. **Florka** a pod. Iba tam, kde by vynechaním pohyblivého **e** vznikla ťažko vysloviteľná spoluhlásková skupina, **e** nezaniká, napr.: **Furdek**, gen. **Furdeka** (nie: „Furdka") a pod.

2. Nominatív nastúpil miesto pôvodného vokatívu, napr.: **pán minister! pán profesor! pán tajomník! pán doktor!** a pod. (nie: „pane ministre! pane profesore! pane tajomníku! pane doktore!" a pod.). Iba niektoré slová zachovaly staré tvary vokatívne, napr.: **Bože, človeče, otče, chlapče, pane, Hospodine, bratu, synku.** — Keď slovo **pán** stojí osve, užíva sa pôvodný vokatív **pane.** Keď slovo pán je prívlastkom, tak aj vo vokatíve ostáva nominatívna forma.

3. Príponu **-a** v genitíve majú aj všetky mužské krstné mená a cudzie mená na **-o** a apelatíva na **-o**, napr.: **Jano**, gen. **Jana, Janko**, gen. **Janka, Brúno**, gen. **Brúna, Húgo**, gen. **Húga, dedo**, gen. **deda, strýko**, gen. **strýka** a pod. Pravda,

priezviská na **-o** majú obyčajne genitív na **-u** podľa vzoru **sluha**, napr.: **Botto**, gen. **Bottu, Tiso**, gen. **Tisu** a pod.

4. Slová **Boh, duch, človek, čert** majú v jednotnom datíve častejšie príponu **-u**, pravda, popri prípone **-ovi**. — Slovo **pán** ako prívlastok má príponu **-u**, napr.: **pánu doktorovi, pánu Podhradskému, pánu Jánovi Dvorskému** a pod. — V lokáli **-u** majú slová **Boh** a **duch**.

5. Slová na **-ch** majú v množnom nominatíve **s**, napr.: **Čech — Česi, Lach — Lasi, Valach — Valasi, leňoch — leňosi, beloch — belosi** a pod., ale: **duch — duchovia**.

6. Zvieracie mená zpravidla majú v množnom nominatíve a akuzatíve prípony neživotných podstatných mien, t. j. **-y** alebo **-e**, napr.: **orly, sokoly, hady** (vidím veľké orly, sokoly, hady) a pod.; **zajace, medvede, jelene, motýle, lipne** a pod. Tvary životných podstatných mien sú len vtedy oprávnené, keď ide o zosobnené zvieracie mená, napr.: **Vy hadi! Vy medvedi nemotorní!** a pod.

Slová **vlk, pes** a **vták** majú obyčajne nom. pl. **vlci, psi** a **vtáci** (zriedkavejšie **psy** a **vtáky**).

7. V množnom inštrumentáli je obyčajne prípona **-mi**, napr.: **chlapmi, synmi** a pod. Prípona **-ami** užíva sa všade tam, kde by vznikla ťažko vysloviteľná skupina spoluhlások, napr.: **chlapcami, psami** a pod.

49. MUŽSKÉ PODSTATNÉ MENÁ VZORU **sluha**.

1. Podľa tohto vzoru sa skloňujú aj priezviská na **-o**, napr.: **Kľačko**, gen. **Kľačku, Turzo**, gen. **Turzu, Vančo**, gen. **Vanču, Onderčo**, gen. **Onderču** a pod.

2. Okrem slov na **-ista** a **-ita** množný nominatív má koncovku **-ovia**, napr.: **zástupcovia** (nie: „zástupci"), **nástupcovia** (nie: „nástupci") a pod.

50. MUŽSKÉ PODSTATNÉ MENÁ VZORU **dub**.

1. Miesto pôvodného vokatívu nastúpil všade nominatív.

2. V genitíve sú dvojaké prípony (**-a** a **-u**). V ich užívaní spravujme sa predovšetkým jazykovým citom. V prípadoch neistoty nazrite do pravopisného slovníka.

3. Názvy časopisov majú v jednotnom akuzatíve tvary podľa životných, napr.: (čítam) **Slováka, Hlásnika, Krajana** a pod., ale v lokáli tvary podľa neživotných, napr.: (čítam v) **Slováku, Hlásniku, Krajane** a pod.

4. Slová **oddiel, podiel, rozdiel, diel** a pod. skloňujú sa podľa vzoru **dub**, preto jednotný lokál majú: **oddiele, podiele, rozdiele, diele** (nie: „oddieli, podieli, rozdieli, dieli") a množný nominatív a akuzatív: **oddiely, podiely, rozdiely, diely** (nie: „oddiele, podiele, rozdiele, diele").

5. Podľa tohto vzoru sa skloňujú aj slová **priemysel, úmysel, výmysel** a pod.; nom. pl. **priemysly, úmysly, výmysly** a pod.

6. Slovo **raz** má množný nominatív **razy** a množný genitív **ráz**. Správne je: **raz; dva razy, tri razy, štyri razy; päť ráz, šesť ráz** atď.

7. Od slova **čas** sú dva množné genitívy: **čias** a **časov**. V niektorých zaužívaných výrazoch je častejší tvar **čias**, napr.: **od tých čias, do tých čias** a pod.

8. Slovo **sen** má množný lokál **snách** i **snoch**.

9. Prípony množného inštrumentálu (**-mi** a **-ami**) užívajú sa podobne ako pri vzore **chlap**, t. j. prípona **-mi** je všade tam, kde nevzniká ťažko vysloviteľná spoluhlásková skupina, napr.: **hradmi, hrachmi, vekmi, kostolmi, zákonmi** a pod., ale: **listami, príspevkami, pieskami, nechtami, mozgami, programami** a pod.

51. MUŽSKÉ PODSTATNÉ MENÁ VZORU **meč**.

1. Názvy matematické, ako **násobiteľ, delenec, deliteľ** a pod., majú jednotný akuzatív a množné číslo podľa životných.

2. Slová na **-ár, -ál** skloňujú sa zpravidla podľa vzoru **meč**. V jednotnom lokáli majú príponu **-i**, napr.: **chotár**, lok. **chotári, žalári, kalendári, januári, februári; arzenál**, lok. **arzenáli, inštrumentáli, lokáli** a pod. Sem patria aj slová: **tanier, končiar, halier** a pod. V množnom nominatíve a akuzatíve je prípona **-e**.

3. Slová na **-er** a **-el** s pohyblivým **e** skloňujú sa podľa vzoru **meč**, napr.: **meter, liter, semester**, lok. sg. **metri, litri, semestri** a pod.; nominatív a akuzatív množného čísla: **metre, litre, semestre** a pod.

52. ŽENSKÉ PODSTATNÉ MENÁ VZORU **ryba**.

1. Podľa vzoru **ryba** skloňujú sa aj ženské podstatné mená cudzieho pôvodu na **-ea, -ua**, napr.: **idea, Galilea, kongrua**. Slová na **-ea** majú v jednotnom genitíve **-y**, ale v jednotnom datíve a lokáli **-i**, napr.: **idea**, gen. **idey**, dat. **idei**, ak. **ideu**, lok. **idei**, inštr. **ideou**, nom.-ak. pl. **idey**, gen. pl. **idei**, dat. **ideám**, lok. **ideách**, inštr. **ideami**.

2. Slová **dráma, téma, panoráma, grafém, schéma, schizma** a pod. skloňujú sa len podľa vzoru **ryba**.

3. Slová **nozdra, žiabra** (častejšie: **nozdry, žiabry**) skloňujú sa podľa vzoru **ryba**, nie podľa vzoru **ulica**.

4. V množnom genitíve sa kmeňová samohláska alebo dĺži, napr.: **kniha — kníh**, alebo sa vkladá samohláska, napr.: **sestra — sestier**, alebo kvantita sa nemení, napr.: **osnova — osnov**.

a) Kmeňová samohláska sa obyčajne dlží, keď pred príponou **-a** je iba jedna spoluhláska, napr.: **motyka — motýk, striga — stríg, stopa — stôp, sirota — sirôt** a pod. — Tam, kde by dĺžením mala vzniknúť trojhláska *ųoų* (v písme *ôv*), dĺženie nevzniká, napr.: **osnova — osnov, vdova — vdov, budova — budov, podkova — podkov, sova — sov** a pod.

b) V množnom genitíve sa vkladajú hlásky **ie, ô, á** všade tam, kde pred koncovým **-a** je spoluhlásková skupina. Keď kmeňová samohláska je dlhá, vkladajú sa krátke samohlásky **o, e.**

Dvojhláska **ie** sa vkladá napríklad v týchto tvaroch: **hra — hier, forma — foriem, hradba — hradieb, hudba — hudieb, prosba — prosieb, kresba — kresieb, hruška — hrušiek, muška — mušiek, zlatka — zlatiek** a pod.; po perniciach je v terajšom spisovnom jazyku prevažne **ie**, napr.: **žabka — žabiek, vysvetlivka — vysvetliviek, požiadavka — požiadaviek, jamka — jamiek, výšivka — výšiviek** a pod.

Dvojhláska **ie** popri **á** býva napríklad v týchto slovách: **vidly — vidiel (vidál), metla — metiel (metál), sestra — sestier (sestár), slivka — sliviek (slivák), zlatka — zlatiek (zlaták), perla — periel (perál).**

Po dlhej slabike a po tvrdej spoluhláske vkladá sa obyčajne **o**, napr.: **čiapka — čiapok, čiarka — čiarok, briadka — briadok, húska — húsok, kliatba — kliatob** a pod.

Po **j** býva **o**, napr.: **fajka — fajok, kopejka — kopejok, bájka — bájok, spojka — spojok** a pod., ale: **vojna**, gen. pl. **vojen.**

Po dlhej slabike a po mäkkých spoluhláskach býva zpravidla **o**, napr.: **slúžka — slúžok, túžba — túžob, sviečka — sviečok, ukážka — ukážok** a pod., ale: **húžva**, gen. pl. **húžev.**

5. Vžité slová cudzieho pôvodu dĺžia sa v množnom genitíve, napr.: **fabrika — fabrík, keramika — keramík, muzika — muzík, trafika — trafík** a pod.; **balada — balád, cigara — cigár, kanapa — kanáp, mapa — máp, etapa — etáp** a pod.; **ceruza — cerúz, koruna — korún, valuta — valút, kajuta — kajút** a pod.; **o a e** sa dĺžia iba výnimočne, napr.: **komora — komôr, pošta — pôšt,** ale: **anekdota — anekdot, hyperbola — hyperbol, kontesa — kontes, finesa — fines** a pod. (V prípadoch neistoty nazrite do pravopisného slovníka.)

53. ŽENSKÉ PODSTATNÉ MENÁ VZORU ulica.

1. Podľa vzoru **ulica** sa skloňujú aj podstatné mená **búra, rozopra, večera, zora, žiara, konopa** (gen. sg. a nom.-ak. pl. **búre, rozopre, večere, zore, žiare, konope,** dat. pl. **búram, rozopriam, večeriam, zoriam, žiaram, konopiam,** lok. pl. **búrach, rozopriach, večeriach, zoriach, žiarach, konopiach**).

2. Podstatné mená na **-ňa** a **-eň** majú v množnom genitíve príponu **-í**, napr.: **sporiteľňa — sporiteľní, sukňa — sukní, kôlňa — kôlní, studňa — studní, lekáreň — lekární, mliekáreň — mliekární, cukráreň — cukrární** a pod. Slová **košeľa, koža** majú množný genitív bez prípony: **košieľ, kôž**. Pri niektorých slovách sa zvyklosti kolíšu, preto v pravopisnom slovníku všade sa uvádzajú v zátvorkách i tie genitívne druhotvary, čo sú nepotrebné.

54. ŽENSKÉ PODSTATNÉ MENÁ VZORU dlaň a kosť.

1. Ženské podstatné mená, ktoré sa skloňujú podľa vzoru **dlaň a kosť**, majú v množnom inštrumentáli vždy len príponu **-ami** (nikdy nie „-mi"), napr.: **kosťami, vecami, obručami, časťami, sieťami** a pod. (nesprávne: „kosťmi, vecmi, obručmi, časťmi, sieťmi" a pod.).

2. Slová **myseľ, loď, čeľaď, spoveď, plť, tvár, haluz, reťaz, rozkoš, peleš, piaď, odpoveď, štvrť, päsť, háveď, chamraď, labuť, peruť, sieť, stať, niť, pečať, žlč, prýšť** a pod. skloňujú sa v terajšom spisovnom jazyku podľa vzoru **dlaň**, t. j. majú v jednotnom genitíve a v množnom nominatíve a akuzatíve príponu **-e.**

3. Slová „vetev, mrkev, koruhev" pokladajú sa za zastaralé. Miesto nich nastúpily tvary podľa vzoru **ryba: vetva, mrkva, koruhva** atď.

4. Slová **hus** a **os** skloňujú sa podľa vzoru **kosť** (gen. **husi, osi** atď.).

55. ŽENSKÉ PODSTATNÉ MENÁ VZORU **kráľovná.**

Niektoré podstatné mená ženského rodu skloňujú sa v jedn. čísle podľa vzoru **dobrá** a v mn. čísle okrem nom. a ak. podľa vzoru **ryba.** Sem patria napríklad tieto podstatné mená: **kráľovná, cárovná, cisárovná, stryná, gazdiná, princezná** a pod. (gen.-dat.-lok. **kráľovnej**, ak. **kráľovnú**, inštr. **kráľovnou**, nom.-ak. pl. **kráľovné**, g. pl. **kráľovien**, dat. **kráľovnám**, lok. **kráľovnách**, inštr. **kráľovnami**).

56. SKLOŇOVANIE SLOVA **pani.**

1. Nom. **pani**, gen.-dat.-lok. **panej**, ak. **paniu**, inštr. **paňou**; nom.-ak. pl. **panie**, gen. **pani**, dat. **paniam**, lok. **paniach**, inštr. **paniami.**

2. Slovo **pani**, keď sa užíva ako prívlastok, ostáva nesklonné, napr.: **pani učiteľka, od pani učiteľky, k pani učiteľke, vidím pani učiteľku, o pani učiteľke, s pani učiteľkou** atď. Pravda, všade inde slovo **pani** sa skloňuje.

57. PODSTATNÉ MENÁ STREDNÉHO RODU.

a) Vzor **mesto.**

1. V novšom čase v spisovnom jazyku slová na **-stvo** majú v množnom genitíve tvar bez prípony **-í**, napr.: **družstvo — družstiev, mužstvo — mužstiev, nebezpečenstvo — nebezpečenstiev** a pod.

2. Slovo **vnútro** má lokál **vnútri.**

3. Slová **bremä, plemä, ramä, semä, temä** a pod. ustupujú novotvarom podľa vzoru „mesto": **bremeno, plemeno, rameno, semeno, temeno** a pod.

4. Slová **oko** a **ucho** zachovaly staré duálové tvary: nom.-ak. **oči**, gen. **očú**, inštr. **očima** (ostatné pády sú z plurálu); nom.-ak.-vok. **uši**, gen. **ušú**, inštr. **ušima** (ostatné pády sú z plurálu). Tvary **očú, ušú** užívajú sa iba vtedy, keď ide len o dve oči alebo uši (napr.: pozrel mu do očú). Keď ide o viac očí (uší) než o dve, užívajú sa tvary plurálu (a to aj v inštrumentáli, teda: **očami, ušami**).

5. V množnom čísle rozlišujeme oči a **oká**, uši a **uchá**, napr.: oká na polievke, uchá na hrncoch. Skloňujeme ich takto: nom.-ak. **oká**, gen. **ôk**, dat. **okám**, lok. **okách**, inštr. **okami**; nom.-ak. **uchá**, gen. **úch**, dat. **uchám**, lok. **uchách**, inštr. **uchami.**

6. V slovenčine niet slova „dietko", ale je len množné číslo **dietky** a skloňuje sa podľa vzoru **ryba (dietky, dietok, dietkam, dietky, dietkach, dietkami).**

7. Slovo „prsá" skloňuje sa podľa vzoru **srdce:** nom.-ak. pl. **prsia**, gen. **pŕs**, dat. **prsiam**, lok. **prsiach**, inštr. **prsami** (nesprávne „prsá", dat. „prsám", lok. „prsách").

8. Cudzie slová na **-um** zpravidla strácajú pri skloňovaní príponu **-um**, napr.: **dátum**, gen. **dáta**, dat. **dátu**, lok. **dáte**,

inštr. **dátom**, nom.-ak. pl. **dáta**, gen. **dát**, dat. **dátam**, lok. **dátach**, inštr. **dátami** (nesprávne: dátum, gen. „dátumu", dat. „dátumu", lok. „dátume", inštr. „dátumom", nom.-ak. pl. „dátumy" atď.). Sem patria napríklad slová: **fórum**, **vótum**, **plénum** a pod.

b) Vzor **srdce**.

1. V nominatíve a akuzatíve jednotného čísla sú správne tvary: **plece**, **líce**, **srdce**, **vrece** (nie: „pleco, líco, srdco, vreco").

2. Slovo **more** má množné číslo takéto: nom.-ak. **moria**, gen. **morí**, dat. **moriam**, lok. **moriach**, inštr. **morami** (nesprávne: „morá, morám, morách").

3. Slovo **oje** má množný nom.-ak. **oja**, dat. **ojam**, lok. **ojach**.

4. Popri tvare **nebo** je v básnickej reči aj **nebe**. Množné číslo sa tvorí z koreňa **nebes-**: nom.-ak. **nebesá**, gen. **nebies**, dat. **nebesám**, lok. **nebesách** (i **nebesiach**), inštr. **nebesami**.

c) Vzor **vysvedčenie**.

Pádové prípony po dlhej kmeňovej slabike sa neskracujú, napr.: **prútie**, gen. **prútia**, dat. **prútiu**, ak. **prútie**, lok. **prútí**, inštr. **prútím**. Sem patria napríklad slová: **lístie**, **dúbie**, **skálie**, **tŕnie**, **tŕstie**, **čučoriedie**, **liatie**, **hriatie** a pod.

d) Vzor **dievča**.

1. Podľa tohto vzoru sa skloňuje aj slovo **knieža**, ktoré v terajšom jazyku má dva rody: mužský a stredný. Spisovný jazyk dáva prednosť strednému rodu.

2. Slovo **dieťa** má takéto množné číslo: nom.-ak. **deti**, gen. **detí**, dat. **deťom**, lok. **deťoch**, inštr. **deťmi**.

58. MNOŽNÝ GENITÍV PODSTATNÝCH MIEN STREDNÉHO RODU.

Množný genitív podstatných mien stredného rodu tvorí sa podobne ako pri podstatných menách rodu ženského.

a) Kmeňová slabika sa dĺži, napr.: **plece — pliec, mesto — miest, srdce — sŕdc, leto — liet, meno — mien, delo — diel, javisko — javísk, letovisko — letovísk, ihrisko — ihrísk** a pod.

b) Kmeňová slabika sa nedĺži, napr.: **slovo — slov, olovo — olov;** priberá príponu **-í**, napr.: **pole — polí, more — morí** a pod.

c) Po dlhej kmeňovej samohláske vkladá sa krátka samohláska **e, o**, napr.: **sídlo — sídel, krídlo — krídel, vlákno — vláken, číslo — čísel, súkno — súken; lýtko — lýtok, zrkadielko — zrkadielok** a pod.

d) Po krátkej kmeňovej samohláske vkladá sa dvojhláska **ie** alebo samohláska **á**, napr.: **jedlo — jedál, sedlo — sedál, mydlo — mydiel, jutro — jutár, okno — okien** a pod.

59. ZO SKLOŇOVANIA CUDZÍCH SLOV.

a) Vzor **katechizmus.**

1. Podľa tohto vzoru sa skloňujú všetky mužské podstatné mená cudzieho pôvodu, zakončené na **-us.** Prípona **-us** v ostatných pádoch zaniká, napr.: gen. **katechizmu,** lok. **katechizme** a pod. (nesprávne: gen. „katechizmusu", lok. „katechizmuse").

2. Niektoré slová na **-us** ponechávajú príponu **-us** vo všetkých pádoch. V takomto prípade sa skloňujú podľa vzoru **dub,** napr.: **cirkus,** gen.-dat. **cirkusu,** lok. **cirkuse, omnibus, fundus, bambus** a pod.

b) Vzor **indivíduum.**

V množnom čísle sú dlhé prípony ako pri vzore **mesto,** napr.: **lýceum,** nom.-ak. pl. **lýceá,** dat. **lýceám,** lok. **lýceách; indivíduum,** nom.-ak. pl. **indivíduá,** dat. **indivíduám,** lok. **indivíduách; múzeum,** nom.-ak. pl. **múzeá,** dat. **múzeám,** lok. **múzeách** a pod.

c) Vzor **Škultéty.**

Gen.-ak. je **Škultétyho,** dat. **Škultétymu,** lok.-inštr. **Škultétym.** Nijako neobstojí skloňovať napr.: lok. „Škultétyovi" a pod.

Podľa tohto vzoru skloňujú sa vlastné mená, zakončené na **-y** a **-i,** napr.: **Dohnány, Fleury, Mussolini, Ledényi** ap.; na **-e: Goethe** (gen.-ak. **Goetheho,** nie: „Goetha", dat. **Goethemu,** nie: „Goethovi" atď.), **Poincaré, Szőke, Szende, Nietzsche** a pod. Sem patria aj priezviská: **Matulay, Kállay, Jókai** a pod. (gen.-ak. **Matulayho;** nesprávne: „Matulaya" atď.).

d) Vzor **Szabó.**

Gen.-ak. je **Szabóva,** dat.-lok. **Szabóvovi,** inštr. **Szabóvom** (nesprávne: „Szabóa, Szabóovi, Szabóom").

Podľa tohto vzoru sa skloňujú aj cudzie priezviská na **-ő, -ü,** ale pri nich sa nevkladá spoluhláska **-v-** medzi kmeň a pádové prípony, napr.: **Szegő,** gen.-ak. **Szegőa,** dat.-lok. **Szegőovi,** inštr. **Szegőom; Szekfü,** gen.-ak. **Szekfüa,** dat.-lok. **Szekfüovi,** inštr. **Szekfüom** ap.

60. NIEKTORÉ CUDZIE PRIEZVISKÁ.

1. Poľské a juhoslovanské priezviská na **-ki, -ski, -cki, -čki** a ruské priezviská na **-kij** skloňujú sa podľa vzoru **dobrý,**

napr.: poľ. **Krasicki**, gen. **Krasického**, dat. **Krasickému** atď., chorv. **Rački**, gen. **Račkého**, dat. **Račkému** atď., rus. **Dostojevskij**, gen. **Dostojevského**, dat. **Dostojevskému** atď. Sem patria aj ruské priezviská na **-oj**, napr.: **Tolstoj**, gen. **Tolstého** (nie: „Tolstoja"), dat. **Tolstému** (nie: „Tolstojovi") atď.

2. Ruské priezviská na **-ov** skloňujú sa podľa vzoru **chlap**, napr.: **Lermontov**, gen. **Lermontova**, dat. **Lermontovovi** (nie: „Lermontovi", „Lermontovu") a pod.

3. Juhoslovanské priezviská na **-ac** skloňujú sa priam tak ako naše priezviská na **-ec**, t. j. pohyblivé **a** v nich zaniká, napr.: **Vrchovac**, gen. **Vrchovca**, dat. **Vrchovcovi** (nesprávne: „Vrchovaca, Vrchovacovi") a pod.

Poznámka. — Priam tak sa skloňujú aj juhoslovanské miestne názvy na **-ac**, napr.: **Karlovac, Oplenac, Kragujevac** (gen. **Karlovca, Oplenca, Kragujevca**, nie: „Karlovaca, Oplenaca, Kragujevaca") a pod.

4. Priezviská cudzieho pôvodu na **-er** a **-el** pri skloňovaní strácajú **e**, keď stratou nevzniká ťažko vysloviteľná spoluhlásková skupina, napr.: **Rieger**, gen. **Riegra**, dat. **Riegrovi**; **Cíger**, gen. **Cígra**, dat. **Cígrovi**; **Hegel**, gen. **Hegla**, dat. **Heglovi**; **Czambel**, gen. **Czambla**, dat. **Czamblovi** a pod., ale: **Schiller**, gen. **Schillera**, dat. **Schillerovi**; **Wagner**, gen. **Wagnera**, dat. **Wagnerovi**; **Fischer**, gen. **Fischera**, dat. **Fischerovi** a pod.

5. Francúzske priezviská, zakončené na spoluhlásku, sa obyčajne neskloňujú, napr.: **Maurois**, gen. **Maurois**, **Dumas**, **Bourget** a pod., **d'Artagnan**, gen. **d'Artagnana**, dat. **d'Artagnanovi** a pod.

61. PRISVOJOVACIE PRÍDAVNÉ MENÁ NA -ov, -ova, -ovo, -in, -ina, -ino.

Jednotné číslo:

Nom.	**otcov**	**otcova**	**otcovo**
Gen.	**otcovho**	**otcovej**	**otcovho**
Dat.	**otcovmu**	**otcovej**	**otcovmu**
Ak.	**otcovho** (neživ. **otcov**)	**otcovu**	**otcovo**
Lok.	**otcovom**	**otcovej**	**otcovom**
Inštr.	**otcovým**	**otcovou**	**otcovým**

Množné číslo:

Nom.	**otcovi** (neživ. **otcove**)	**otcove** (ž. a str. r.)
Gen.	**otcových**	**otcových**
Dat.	**otcovým**	**otcovým**
Ak.	**otcových** (neživ. **otcove**)	**otcove**
Lok.	**otcových**	**otcových**
Inštr.	**otcovými**	**otcovými**

Priam tak sa skloňujú prisvojovacie prídavné mená typu **matkin, matkina, matkino.**

Osobitne treba pripomenúť, že v mužskom množnom nominative je krátke **-i: otcovi,** podobne v ženskom rode je krátke **-e: otcove.** Nepíšme a nehovorme „otcoví" a „otcové"

62. PRÍDAVNÉ MENÁ **hoden, vinen** a pod.

V slovenčine ostaly len niektoré zvyšky starého menného skloňovania prídavných mien. Prídavné mená nesložené sú: **hoden, hodna, hodno; vinen; povinen, povinna; dlžen, dlžna, dlžno; rád, rada, rado.** Tieto tvary sa užívajú iba v doplnku.

ZO SKLOŇOVANIA ZÁMEN.

63. SKLOŇOVANIE ZÁMEN ja a ty.

a) Zámeno **ja**: gen. **mňa** (bezprízvučný tvar **ma**), dat. **mne** (bezprízvučný tvar **mi**), ak. **mňa** (bezprízvučný tvar **ma**), lok. **mne**, inštr. **mnou**; nom. pl. **my**, gen. **nás**, dat. **nám**, ak. **nás**, lok. **nás**, inštr. **nami**.

b) Zámeno **ty**: gen. **teba** (bezprízvučný tvar **ťa**), dat. **tebe** (bezprízvučný tvar **ti**), ak. **teba** (bezprízvučný tvar **ťa**), lok. **tebe**, inštr. **tebou**; nom. pl. **vy**, gen. **vás**, dat. **vám**, ak. **vás**, lok. **vás**, inštr. **vami**.

64. SKLOŇOVANIE ZÁMEN ten, tá, to.

Jednotné číslo:

Nom.	**ten**	**tá**	**to**
Gen.	**toho**	**tej**	**toho**
Dat.	**tomu**	**tej**	**tomu**
Ak.	**toho** (neživ. **ten**)	**tú**	**to**
Lok.	**tom**	**tej**	**tom**
Inštr.	**tým**	**tou**	**tým**

Množné číslo:

Nom.	**tí** (neživ. **tie**)	**tie** (ž. a str. r.)
Gen.	**tých**	
Dat.	**tým**	
Ak.	**tých** (neživ. **tie**)	**tie** (ž. a str. r.)
Lok.	**tých**	
Inštr.	**tými**	

Priam tak sa skloňujú zámená **tento, táto, toto, tamten, henten**. V jednotnom genitíve zámena **tento** častejšie býva novotvar **tohto** popri staršom tvare **tohoto**.

65. SKLOŇOVANIE ZÁMEN môj, tvoj, svoj, náš a váš.

Jednotné číslo:

Nom.	**môj**	**moja**	**moje**
Gen.	**môjho**	**mojej**	**môjho**
Dat.	**môjmu**	**mojej**	**môjho**
Ak.	**môjho** (neživ. **môj**)	**moju**	**môj**
Lok.	**mojom**	**mojej**	**mojom**
Inštr.	**mojím**	**mojou**	**mojím**

Množné číslo:

Nom.	**moji** (neživ. **moje**) **moje**	(ž. a str. r.)
Gen.	**mojich**	
Dat.	**mojim**	
Ak.	**moji** (neživ. **moje**) **moje**	(ž. a str. r.)
Lok.	**mojich**	
Inštr.	**mojimi**	

Tvary **mojeho, mojemu, tvojeho, tvojemu, svojeho, svojemu** pokladajú sa za archaizmy, a preto spisovný jazyk dáva prednosť tvarom: **môjho, môjmu, tvojho, tvojmu, svojho, svojmu.**

Podľa vzoru **môj** skloňujú sa aj zámená **náš** a **váš.** Popri tvaroch živých **nášho, vášho, nášmu, vášmu** len zriedka sa užívajú tvary staršie **našeho, vašeho, našemu, vašemu.**

66. SKLOŇOVANIE ZÁMEN on, ona, ono.

Jednotné číslo:

Nom.	**on**	**ona**	**ono**
Gen.	**jeho (ho)**	**jej (nej)**	**jeho (ho)**
Dat.	**jemu (mu)**	**jej (nej)**	**jemu (mu)**
Ak.	**jeho (ho)**, (neživ. **ho**)	**ju**	**ho**
Lok.	**ňom**	**nej**	**ňom**
Inštr.	**ním**	**ňou**	**ním**

Množné číslo:

Nom.	oni (neživ. ony)	ony (ž. a str. r.)
Gen.		ich (nich)
Dat.		im (nim)
Ak.	ich (nich; neživ. ne)	ich (ne)
Lok.		nich
Inštr.		nimi

Tvary kratšie **ho** a **mu** užívajú sa v polohách bezprízvučných.

S predložkami sa viažu tvary: **neho (od neho, z neho, do neho** i **doňho** a **doň), nemu (k nemu),** ak. **neho (na neho** i **naňho** a **naň, pre neho** i **preňho** a **preň, za neho** i **zaňho** a **zaň** a pod.), **nich (od nich), nim (k nim).**

Živá reč dáva prednosť tvarom kratším **preňho** a **preň, doňho** a **doň** pred tvarmi dlhšími **pre neho, do neho** a pod.

Poznámka. — Tvary **jeho, jej, ich** užívajú sa vo význame prisvojovacom, napr.: **jeho otec, jej otec, ich otec** a pod.

67. SKLOŇOVANIE ZÁMEN onen, ona, ono.

Jednotné číslo:

Nom.	onen	ona	ono
Gen.	onoho	onej	onoho
Dat.	onomu	onej	onomu
Ak.	onoho (neživ. onen)	onu	ono
Lok.	onom	onej	onom
Inštr.	oným	onou	oným

Množné číslo:

Nom.	oni (neživ. ony)	ony (ž. a str. r.)
Gen.		ových
Dat.		ovým

Ak.	**ných** (neživ. **ony**)	**ony** (ž. a str. r.)
Lok.	**ných**	
Inštr.	**nými**	

V jednotnom nominatíve sú aj tvary **ný, ná, né.**

68. SKLOŇOVANIE ZÁMEN **čí, čia, čie** a **niečí, niečia, niečie.**

Jednotné číslo:

Nom.	**čí**	**čia**	**čie**
Gen.	**čieho**	**čej**	**čieho**
Dat.	**čiemu**	**čej**	**čiemu**
Ak.	**čieho** (neživ. **čí**)	**čiu**	**čie**
Lok.	**čom**	**čej**	**čom**
Inštr.	**čím**	**čou**	**čím**

Množné číslo:

Nom.	**čí** (neživ. **čie**)	**čie** (ž. a str. r.)
Gen.	**čích**	
Dat.	**čím**	
Ak.	**čích** (neživ. **čie**)	**čie** (ž. a str. r.)
Lok.	**čích**	
Inštr.	**čími**	

Priam tak sa skloňujú **niečí, niečia, niečie.** Pri jeho skloňovaní druhá dĺžka sa nekráti, napr.: gen. **niečieho,** dat. **niečiemu,** inštr. **niečím,** gen. pl. **niečích,** dat. **niečím** atď.

69. SKLOŇOVANIE ZÁMENA **sám, sama, samo.**

Jednotné číslo:

Nom.	**sám**	**sama**	**samo**
Gen.	**samého**	**samej**	**samého**
Dat.	**samému**	**samej**	**samému**

Ak.	**samého**	**samu**	**samo**
Lok.	**samom**	**samej**	**samom**
Inštr.	**samým**	**samou**	**samým**

Množné číslo:

Nom.	**sami** (neživ. **samy**)	**samy**	(ž. a str. r.)
Gen.	**samých**		
Dat.	**samým**		
Ak.	**samých** (neživ. **samy**)	**samy**	(ž. a str. r.)
Lok.	**samých**		
Inštr.	**samými**		

Popri tvaroch **sám, sama, samo** sú aj tvary **samý, samá,** samé.

ZO SKLOŇOVANIA ČÍSLOVIEK.

70. SKLOŇOVANIE ČÍSLOVKY **jeden, jedna, jedno.**

Jednotné číslo:

Nom.	**jeden**	**jedna**	**jedno**
Gen.	**jedného**	**jednej**	**jedného**
Dat.	**jednému**	**jednej**	**jednému**
Ak.	**jedného** (neživ. **jeden**)	**jednu**	**jedno**
Lok.	**jednom**	**jednej**	**jednom**
Inštr.	**jedným**	**jednou**	**jedným**

Množné číslo:

Nom.	**jedni** (neživ. **jedny**)	**jedny**	(ž. a str. r.)
Gen.	**jedných**		
Dat.	**jedným**		
Ak.	**jedných** (neživ. **jedny**)	**jedny**	(ž. a str. r.)
Lok.	**jedných**		
Inštr.	**jednými**		

71. SKLOŇOVANIE ČÍSLOVIEK **dvaja, dve.**

Nom.	**dvaja**	(neživ. **dva**)	**dve**	(ž. a str. r.)
Gen.		**dvoch**		
Dat.		**dvom**		
Ak.	**dvoch**	(neživ. **dva**)	**dve**	(ž. a str. r.)
Lok.		**dvoch**		
Inštr.		**dvoma**		

72. SKLOŇOVANIE ČÍSLOVIEK **traja, tri a štyria, štyri.**

Nom.	**traja** (m. živ.), **tri** (m. neživ., ž. a str. r.)	**štyria** (m. živ.), **štyri** (m. neživ., ž. a str. r.)
Gen.	**troch**	**štyroch**
Dat.	**trom**	**štyrom**
Ak.	**troch** (m. živ.), **tri** (m. neživ., ž. a str. r.)	**štyroch** (m. živ.), **štyri** (m. neživ., ž. a str. r.)
Lok.	**troch**	**štyroch**
Inštr.	**troma**	**štyrmi**

73. SKLOŇOVANIE ČÍSLOVIEK **päť, šesť, sedem** atď.

Nom.	**piati**	(m. živ.)	**päť**	(m. neživ., ž. a str. r.)
Gen.		**piatich**		
Dat.		**piatim**		
Ak.	**piatich**	(m. živ.)	**päť**	(m. neživ., ž. a str. r.)
Lok.		**piatich**		
Inštr.		**piatimi**		

Podľa tohto vzoru skloňujú sa všetky číslovky od 5 do 99, napr.: **šesť-šiesti, sedem-siedmi, osem-ôsmi, deväť-deviati, dvadsať-dvadsiati, štyridsať-štyridsiati** atď.

a) Pri číslovkách tvaru podstatných mien (**päť, šesť, se-**

dem atď.) skloňuje sa predmet len v nom. a ak., napr.: **päť chlapcov, päť žien, päť detí** a pod.

b) Pri číslovkách tvaru prídavných mien (**piati, šiesti, siedmi** atď.) predmet sa shoduje s pádom číslovky, napr.: **piati chlapci, piatim chlapcom, s piatimi chlapcami, s piatimi ženami, o šiestich stromoch** a pod.

74. SKLOŇOVANIE ČÍSLOVIEK sto a tisíc.

	Jednotné číslo:		Množné číslo:	
Nom.	**sto**	**tisíc**	**stá**	**tisíce**
Gen.	**sta**	**tisíca**	**(sto)**	**tisícov**
Dat.	**stu**	**tisícu**	**stám**	**tisícom**
Ak.	**sto**	**tisíc**	**stá**	**tisíce**
Lok.	**stu**	**tisíci**	**stách**	**tisícoch**
Inštr.	**stom**	**tisícom**	**stami**	**tisícami (tisícmi)**

Číslovka **sto** sa skloňuje podľa vzoru **mesto** a číslovka **tisíc** podľa vzoru **meč**; pravda, skloňujeme ich len vtedy, keď stoja osve, napr.: **do sta, do tisíca, o stách korún** a pod.

Pri počítaní, v účtovníctve a pod. číslovky **sto** a **tisíc** sa neskloňujú, napr.: **s päťsto vojakmi, s tisíc korunami, vydal mu zo sto korún, z tisíc korún** a pod.

Číslovka **tisíc** má i tvary prídavných mien podľa **piati: tisíci chlapi, tisícich chlapov, tisícim chlapom, tisícich chlapov, o tisícich chlapov, s tisícimi chlapmi** a pod.

75. ČÍSLOVKY dvadsaťjeden a jedenadvadsať.

V počtoch, účtovníctve a pod. hovoríme a píšeme: **dvadsaťjeden, dvadsaťdva, dvadsaťtri, štyridsaťpäť, šesťdesiatšesť, deväťdesiatdeväť,** ale v beletrii dávame prednosť tvarom: **jedenadvadsať, dvaadvadsať, triadvadsať, päťašty-ridsať, šesťašesťdesiat, deväťadeväťdesiat.**

Podľa rozličného spôsobu složenia číslovíek mení sa i väzba predmetu.

Keď kladieme najprv desiatky a potom jednotky, viažeme predmet takto: **dvadsaťjeden vojakov, dvadsaťjedna žien, dvadsaťjedno detí** (nie: **dvadsaťjeden vojak, dvadsaťjedna žena, dvadsaťjedno dieťa** a pod.).

Keď kladieme najprv jednotky a potom desiatky, viažeme predmet takto: **jedenadvadsať vojakov, jedenadvadsať žien, detí; päťatridsať metrov; od jedenadvadsiatich vojakov, žien, detí; k jedenadvadsiatim vojakom** a pod.

Číslovky píšeme takto: **päťmilionov tristosedemdesiattisíc osemsto dvadsaťdeväť.** — Radová číslovka: **tisíc deväťsto tridsiateho ôsmeho.**

76. ČÍSLOVKY RADOVÉ.

Číslovky radové majú tvar prídavných mien, napr.: **prvý, druhý, tretí, štvrtý, piaty, šiesty, jedenadvadsiaty** (aj **dvadsiaty prvý**), **dvaadvadsiaty** (aj **dvadsiaty druhý**) a pod.

Keď sa číslovky radové spoja so slovom **pol**, prijímajú koncovky podstatných mien, napr.: **pol druha litra vody, od pol druha roka, pol treťa, štvrta mesiaca**; lokál: **po pol štvrtu, po pol piatu zlatom**; inštr. **pol piatym zlatým** a pod.

77. SKLOŇOVANIE ČÍSLOVIEK ROZČLEŇOVACÍCH

1.	Nom.	**dvoji** (m. živ.)	**dvoje** (m. neživ., ž. a str. r.)
	Gen.	**dvojich**	
	Dat.	**dvojim**	
	Ak.	**dvojich** (m. živ.)	**dvoje** (m. neživ., ž. a str. r.)
	Lok.	**dvojich**	
	Inštr.	**dvojimi**	

2. Nom.	**pätorí, -ia**	(m. živ.)	**pätoro**	(m. neživ., ž. a str. r.)
Gen.			**pätorých**	
Dat.			**pätorým**	
Ak.	**pätorých**	(m. živ.)	**pätoro**	(m. neživ., ž. a str. r.)
Lok.			**pätorých**	
Inštr.			**pätorými**	

Podľa **dvoje** skloňuje sa **troje, obidvoje, oboje;** podľa **pätoro** skloňujú sa ostatné rozčleňovacie číslovky, napr.: **štvoro, šestoro, sedmoro, devätoro, desatoro** a pod. Viažeme ich takto: **dvoje detí, troje jahniat, štvoro chlapcov, pätoro plies, Desatoro božích prikázaní** a pod.

78. NEURČITÉ ČÍSLOVKY **mnoho, mnohý** a pod.

Neurčité číslovky sú nesklonné a sklonné.

a) Nesklonné sú, napr.: **mnoho, málo, koľko, toľko, dakoľko, niekoľko, veľa, viac, menej** a pod.

b) Sklonné sú: **mnohý, mnohá, mnohé, každý, niektorý, daktorý, mnohonásobný** a pod.

79. SKLOŇOVANIE NEURČITEJ ČÍSLOVKY **všetok, všetka, všetko.**

Jednotné číslo:

Nom.	**všetok**		**všetka**	**všetko**
Gen.	**všetkého**		**všetkej**	**všetkého**
Dat.	**všetkému**		**všetkej**	**všetkému**
Ak.	**všetkého**	(živ.), **všetko** (neživ.)	**všetku**	**všetko**
Lok.	**všetkom**		**všetkej**	**všetkom**
Inštr.	**všetkým**		**všetkou**	**všetkým**

Množné číslo:

Nom.	**všetci** (živ.)	**všetky** (m. neživ., ž. a str. r.)
Gen.		**všetkých**
Dat.		**všetkým**
Ak.	**všetkých** (živ.)	**všetky** (m. neživ., ž. a str. r.)
Lok.		**všetkých**
Inštr.		**všetkými**

Z ČASOVANIA.

80. NEURČITOK.

a) I. trieda slovesná má napríklad neurčitky: **niesť, pásť, triasť, hrýzť, liezť, viezť; húsť, klásť, priasť, viesť, hniesť, miasť, miesť, rásť; piecť, riecť, tiecť, tlčť, vliecť, môcť, striezť; ísť (dôjsť, nájsť, pôjsť, prísť, vojsť, zájsť** a pod.); **žať, -čať (začať, počať, načať), -jať (prijať, zajať, pojať, odňať** a pod.); **vziať, kliať, -päť (napäť, zapäť, odopäť** a pod., popri **napnúť, zapnúť, odopnúť**), **ťať, -žať (zažať); trieť, črieť, drieť, mlieť, mrieť, prieť, -strieť (vystrieť, zastrieť, prestrieť), vrieť, -zrieť (pozrieť, nazrieť, uzrieť), -žrieť (prežrieť); piť, biť, hniť, šiť, viť, žiť, kryť, myť, vyť; -dieť (podieť sa, odieť sa), chvieť sa, plieť, znieť, zrieť; čuť, duť, kliať, kuť, pľuť, ruť, žuť** a pod.

b) II. trieda slovesná má napríklad neurčitky: 1. **minúť, spomenúť** (nie: „spomnúť"), **hynúť, hrnúť** a pod.; 2. **padnúť, tŕpnuť, lipnúť** (nie: „lnúť"), **sadnúť, kývnuť, tiahnuť, siahnuť** a pod.

c) III. trieda slovesná má napríklad neurčitky: 1. **rozumieť, believ, černieť, červenieť, červivieť, drevenieť, hovieť, kamenieť, lacnieť, mohutnieť, smieť** (**smiem, smieš...**, ale:

smú popri zriedkavejšom **smejú**), **šedivieť** a pod.; 2. **vidieť, bolieť, brnieť, horieť, hrmieť, hľadieť, letieť, vidieť, závidieť, vravieť, chcieť, vedieť** a pod.; 3. **držať, bežať, kľačať, mlčať, pršať** a pod.

d) IV. trieda slovesná má napríklad neurčitky: **prosiť, blúdiť, hrešiť, chváliť, krstiť, skúsiť, smútiť, súdiť, susediť, učiť, variť, vážiť, vrátiť, zvýšiť** a pod.

e) V. trieda slovesná má napríklad neurčitky: **volať, čakať, utekať, dávať, umývať, pamätať, zarábať, vyrábať; vešať, pridŕžať, vyhrážať sa, shŕňať, prehŕňať sa, merať** (**meriam, meriaš, meria, meriame, meriate**; nesprávne: „merám, meráš, merá, meráme, meráte"), **stavať** (**staviam, staviaš, stavia, staviame, staviate**; nesprávne: „stavám, staváš, stavá, staváme, staváte"); **plakať, kašľať, lámať, šklbať, písať, česať, viazať** a pod.; **brať, drať, hnať, zvať, stlať** (**steliem**) a pod.; **hriať, liať, siať, smiať sa, viať** a pod.

f) VI. trieda slovesná má napríklad neurčitky: **kupovať, ľutovať, vyučovať, opisovať, ďakovať, oddeľovať, usporadovať, vzďaľovať sa** a pod.

81. PRÍTOMNÍK SLOVIES I. TRIEDY VZORU **trieť**.

Prítomníkové prípony sú dlhé, napr.: **triem, trieš, trie, trieme, triete, trú; mriem, mrieš, mrie, mrieme, mriete, mrú; meliem, melieš, melie, melieme, meliete** a pod. (Nehovorme a nepíšme: „trem, treš, tre, treme, trete"; „mrem, mreš, mre, mreme, mrete" a pod.)

82. PRÍČASTIE MINULÉ ČINNÉ (na **-l, -la, -lo**).

Slovesá, ktoré majú pred neurčitkovým **-ť** spoluhlásku a dlhú slabiku, zachovávajú dlhú kvantitu aj v príčastí minulom činnom, napr.: **rásť** — **rástol, rástla, rástlo; viezť** —

viezol, viezla, viezlo; niesť — niesol, niesla, nieslo; triasť — triasol, triasla, triaslo a pod.

83. PRÍČASTIE MINULÉ TRPNÉ (na **-ný, -ná, -né** a **-tý, -tá, -té**).

a) Slovesá II. triedy na **-núť** majú príčastie minulé trpné na **-nutý**, napr.: **vymladnutý, vypadnutý, oslabnutý, zapuchnutý, zakvitnutý, ožltnutý, prechladnutý, premoknutý, zdochnutý, zvädnutý, puknutý** a pod. (Nesprávne: „vymladlý, vypadlý, oslablý, zapuchlý, zakvitlý, ožltlý, prechladlý, premoklý, zdochlý, zvädlý, puklý" a pod.)

b) Od slovies I. triedy sú tvary na **-ný** aj na **-tý**, napr.: **vyrastený, dorastený, odrastený, nesený, pečený, nájdený** ap.; **začatý, načatý, utretý, opitý, zhnitý, vyžitý, ukrytý** a pod.

c) Od slovies III.—VI. triedy sú príčastia minulé trpné zpravidla na **-ný**, napr.: **držaný, umlčaný, chválený, volaný, kupovaný** a pod.

84. PODSTATNÉ MENÁ SLOVESNÉ.

Slovesné podstatné mená tvoria sa od príčastí minulých trpných a majú rovnakú kvantitu s nimi, napr.: **nesený — nesenie, pitý — pitie, zvládnutý — zvládnutie, volaný — volanie, kúpaný — kúpanie** a pod.

Pred príponou **-ie** býva teda zpravidla krátka samohláska. Dlhá samohláska alebo dvojhláska je iba v niektorých slovách, napr.: **pokánie, státie, bátie, liatie, siatie, zohriatie.**

Poznámka. — Pri podstatných menách slovesných býva zvratné zámeno **sa** len tam, kde to vyžaduje zreteľnosť, napr.: **učenie sa** (ale: **učenie**), **trápenie sa** (ale: **trápenie**) a pod.

85. PRIECHODNÍK PRÍTOMNÝ SLOVIES VZORU **rozumieť.**

Správne tvary **priechodn.ka** prítomného a 3. osoby množného čísla prítomného času pri slovesách vzoru **rozumieť** dajú sa zistiť podľa rozkazovacieho spôsobu. Keď 2. osoba jednotného čísla rozkazovacieho spôsobu sa končí na **-ej,** tak **-ej-** musí byť aj v priechodníku prítomnom a v 3. osobe mn. čísla prítomného času, napr.: **rozumej! — rozumejúc — rozumejú,** ale: **trp! — trpiac — trpia.**

86. ROZKAZOVACÍ SPÔSOB.

V rozkazovacom spôsobe dlhosť samohlások sa shoduje s dlhosťou samohlások tvarov prítomníkových, napr.: **chválim — chváľ! chváľme! chváľte!; vrátim — vráť! vráťme! vráťte!; píšem — píš! píšme! píšte!** a pod.

NEOHYBNÉ SLOVÁ.

87. PRÍSLOVKY.

V jazyku ustavične vznikajú nové zložené príslovky z rozličných predložkových výrazov. Nakoľko ide o ustálené príslovky, píšeme ich dovedna ako jedno slovo, napr.: **oddávna, predpoludním, popoludní, zpravidla, predvečerom, nahlas** (hovoriť), **medzitým, medziiným, naveky** (t. j. navždy), **potme** (hľadal dvere), **beztoho** (=aj tak), **potichu** (t. j. tíško), **predovšetkým** (t. j. najsamprv), **naskutku** (=hneď), **navrch** (dostal sa navrch), **navrchu** (ostal) a pod.

Pri niektorých výrazoch ťažko rozhodnúť, či majú už význam príslovkový alebo nie. V takýchto prípadoch píšeme podľa doterajších pravopisných zvyklostí.

Poznámka. — Niektoré jednoduché príslovky majú dve

rozličné prípony, napríklad: **spravodlivo aj spravodlive, milo** aj **mile, zdanlivo aj zdanlive, skúmavo aj skúmave** a pod. V spisovnom jazyku dávame prednosť tvarom **na -o.**

88. PREDLOŽKY.

1. Niektoré nesprávne predložky.

Miesto „až na" hovorme a píšme **okrem,** napr.: „Boli tam všetci až na jedného", správne: **Boli tam všetci okrem jedného.** — Nehovorme „behom vojny", ale: **za vojny.** Miesto „behom vyučovania" hovorme: **pri vyučovaní.** „Zaplaťte behom týždňa", správne: **Zaplaťte do týždňa.** — Slovo „cestou" neslobodno užívať v platnosti predložky. Miesto „cestou okresného úradu" píšme: **prostredníctvom okresného úradu;** „cestou súdu" = **prostredníctvom súdu** (alebo: **na súde**), „cestou milosti" = **omilostením,** „cestou exekúcie" = **exekúciou** (alebo: **na exekúcii**), „cestou licitácie" = **na licitácii.** — Miesto „cieľom" upotrebujme predložkové väzby **s pre** alebo **na,** napr.: „cieľom zárobku" = **pre zárobok,** „cieľom potrestania" = **na potrestanie,** „cieľom preskúmania" = **na preskúmanie,** „cieľom liečenia" = **na liečenie.** — V terajšom jazyku prevláda predložka **podľa.** Hovorme a píšme: **podľa zákona, podľa potreby, podľa práva, podľa paragrafu, podľa tvojej mienky** a pod., a nie: „dľa zákona, dľa potreby, dľa práva, dľa paragrafu, dľa tvojej mienky a pod. — Miesto predložiek „krom" a „krem" v spisovnej próze je predložka **okrem.** — Slovo „napriek" nemá sa užívať v platnosti predložky, napr.: „Napriek tomu, že som ho pozval, nepríšiel", správne: **Hoci som ho pozval, nepríšiel.** „Bol ukonaný cestou, a napriek tomu príšiel", správne: **Bol ukonaný cestou, a jednako príšiel.** — Predložka „následkom" patrí len do odbornej reči, keď chceme výslovne označiť následnosť zjavov, napr.: **Následkom destilácie tekutina je hustá.** No v bežnej próze

predložka „následkom" nemá miesta, preto hovorme a píšme: **pre biedu** (nie: „následkom biedy"). **Bol chorý, preto nemohol prísť** (nie: „Bol chorý, následkom toho nemohol prísť").

2. **Niektoré nesprávne užívané predložky a predložkové výrazy.**

„cez sto" = **vyše sto, nad sto.** — „cez slušnú mieru" = **nad slušnú mieru.** — „cez všetky upozornenia" = **proti všetkým upozorneniam.** — „čez" = **cez.** — „ku podivu" = **napodiv.** — „ku príkladu" = **napríklad.** — „ku svojej škode" = **na svoju škodu.** — „ku pomoci" = **na pomoc.** — „výzva k poplachu" = **výzva na poplach.** — „kniha ku čítaniu" = **kniha na čítanie.** — „posielame ku prezretiu" = **posielame na prezretie.** (Na otázku *na čo?* je predložková väzba **s na**, a nie s „k".) — „k rukám p. Veselého" = **do rúk p. Veselého.** — „kvôli zárobku" = **pre zárobok.** — „kvôli úplnosti" = **pre úplnosť** (ale správne: **kvôli matke**). — **mimo mesta, mimo školy, mimo parlamentu** ap., nie: „mimo mesto, mimo školu, mimo parlament" ap. (predložka **mimo** sa viaže s genitívom). — „mimo neho nikoho nepoznám" = **okrem neho nikoho nepoznám.** — „od Bystrice k Breznu" = **od Bystrice po Brezno.** — „po tejto stránke" = **s tejto stránky.** — „počas panovania kráľa Svätopluka" = **za panovania kráľa Svätopluka** (predložka „počas" nesmie stáť tam, kde má byť predložka **za**). — „u Bratislavy" = **pri Bratislave.** — „u Žiliny" = **pri Žiline.** — „u obloka" = **pri obloku.** — „v sedem hodín" = **o siedmej hodine.**

89. SPOJKY.

1. **Niektoré nesprávne spojky.**

„ač, ačkoľvek, ačpráve" = 1. **hoci, hoc,** 2. **čo aj.** — „akonáhle" = 1. **len čo,** 2. **sotva,** 3. **ledva,** — „bár, bárs",

lepšie: **hoci.** — „jak" = **ak.** — „jestli" = **ak.** — „jestliže" = **akže.** — „keďby" = **keby.** — „-li" = 1. **ak,** 2. **či** („možno-li" = **ak možno, či možno**). — „náhle" = 1. **len čo,** 2. **sotva,** 3. **ledva.** — „ničmenej" = **jednako.** — „ponevráč" = **keďže, pretože, lebo, bo.** — „treba, trebaže, trebárs" = **hoci, hoc, čo aj.**

2. Niektoré nesprávne užívané spojky.

„a síce" = **a to.** — „abych" = **aby som.** — **kedy** je na mieste iba v opytovacích vetách. — **žeby** píše sa dovedna len vtedy, keď značí **aby.**

Nehovorme a nepíšme: „že aby", „že ako", „že čo", „že kde", „že kedy", „že ktorý" a pod., keď vety sú celkom dobre srozumiteľné aj bez spojky „že", napr.: Odkáž mu, že aby sa vrátil", správne: **Odkáž mu, aby sa vrátil.** „Nechápem, že ako to mohol spraviť", správne: **Nechápem, ako to mohol spraviť.** „Nevieme, že čo s ním bude", správne: **Nevieme, čo s ním bude.** „Nedalo sa zistiť, že kde stál hrad", správne: **Nedalo sa zistiť, kde stál hrad.** „Nevieš, že kedy sa vráti?", správne: **Nevieš, kedy sa vráti?** „Už viem, že ktorý to bol", správne: **Už viem, ktorý to bol.**

ZO SKLADBY.

90. SLOVESNÉ PODSTATNÉ MENÁ.

Kde tým netrpí presný význam vety, nahradzujme slovesné podstatné mená tvarmi neurčitkovými, napr.: **Fajčiť zakázané** (lepšie než: „Fajčenie zakázané"); **Piť pálenku škodí** (lepšie než: „Pitie pálenky škodí"); **Robiť škodu sa zakazuje** (lepšie než: „Robenie škody sa zakazuje") a pod.

91. ZVRATNÉ ZÁMENO sa.

Keď po sebe nasledujú dve zvratné slovesá, pri druhom slovese zvratné zámeno sa vypúšťame, napr.: **Učím sa modliť** (nie: „Učím sa modliť sa"); **Raduj sa s radujúcimi** (nie: „Raduj sa s radujúcimi sa") a pod.

92. PRISVOJOVACIE ZÁMENO svoj.

Keď prisvojujeme podmetu, kladie sa prisvojovacie zámeno **svoj**, napr.: **Mám rád svoju sestru** (nie: „moju sestru"); **On hľadá svoju knihu** (iné je: On hľadá jeho knihu); **Svoju prosbu odôvodňujem takto...** (nie: „Moju prosbu...") a pod.

93. UKAZOVACIE ZÁMENO ten, tá, to.

Ukazovacie zámená **ten, tá, to** užívame iba v pôvodnom značení, teda len vtedy, keď na niečo naozaj ukazujeme. Preto nepotrebné je ukazovacie zámeno napríklad v takýchto vetách: „Nahováral svoju ženu, kým mu táto nesľúbila", správne: **Nahováral svoju ženu, kým mu nesľúbila;** „Dotiaľ

podtínal strom, kým sa mu tento nezvalil", správne: **Dotiaľ podtínal strom, kým sa mu nezvalil**, a pod.

Niekedy **nesprávne býva ukazovacie zámeno** miesto zámena osobného, napr.: „Chytil do rúk noviny a čítal z týchto", správne: **Chytil do rúk noviny a čítal z nich.**

Niekedy pri superlatívoch nesprávne býva ukazovacie zámeno, napr.: „Vybral si tú najťažšiu úlohu", správne: **Vybral si najťažšiu úlohu**, alebo: **Vybral si čo najťažšiu úlohu**; „Kládol ten najtuhší odpor", správne: **Kládol najtuhší odpor**, alebo: **Kládol čo najtuhší odpor.**

Miesto výrazov „ten, ktorý...", „tá, ktorá...", „to, ktoré..." hovorme a píšme: **ten, čo..., tá, čo..., to, čo...**

94. ČÍSLOVKA jeden.

Číslovku **jeden** užívame len vtedy, keď chceme zdôrazniť číselnú platnosť, napr.: **Jedna lastovička neprivábi leto. — Jedným okom vidí veľmi dobre. — V jednej ruke mal knihu, druhú mal prázdnu.**

Nesprávne: „Dajte mi jeden liter vína", lebo dostačí: **Dajte mi liter vína.** Číslovka **jeden** nie je na mieste, keď je veta celkom dobre srozumiteľná aj bez nej, prípadne keď číslovku možno nahradiť slovom **istý, akýsi** a pod., napr.: **Pred domom stojí akýsi žobrák** (nesprávne: „jeden žobrák"). — Výraz **jeden z mnohých** je správny, napr.: **To bol jeden z našich najlepších spisovateľov** (nesprávne: „To bol z našich najlepších spisovateľov").

Výrazom druhu „jeden... druhý" vyhýbame, napr.: **Obracia sa s boka na bok** (nie: „s jedného boka na druhý"); **Chodí s miesta na miesto** (nie: „Chodí s jedného miesta na druhé"); **Prestupuje s nohy na nohu** (nie: „Prestupuje s jednej nohy na druhú"); **Kladie to z police do police** (nie: „Kladie to z jednej police do druhej") a pod.

95. DOPLNKOVÝ INŠTRUMENTÁL A NOMINATÍV.

Pri slovese **byť** je doplnok v nominatíve, keď označuje stálu vlastnosť, keď proste zisťujeme nemeniteľný stav, napr.: **Sokol je dravý vták. — Hlavátka je ryba. — Plesnivec je vysokohorský kvet** (nehovoríme: „Sokol je vtákom. Hlavátka je rybou. Plesnivec je vysokohorským kvetom").

Naproti tomu doplnok sa kladie do inštrumentálu, keď ide o novú skutočnosť alebo o stav, ktorý netrval odvždy, napr.: **Môj priateľ je dobrým lekárom** (predtým nebol lekárom.) — **Je profesorom na gymnáziu. — Podhradský je vojakom** (predtým nebol). Ale: **Podhradský je dobrý Slovák** (vždy bol).

Doplnkový inštrumentál je na mieste najmä pri slovesách, ktoré označujú zmenu pôvodného stavu, novú nadobudnutú vlastnosť, hodnosť a pod., napr.: **Dr. Milec stal sa vyslancom v Juhoslávii.**

Keď v doplnku stojí prosté prídavné meno, kladie sa zpravidla do nominatívu. Správne je: **On je dobrý. — Hora je vysoká. — Váh je prudký. — Slečna, vy ste veľmi dobrá.** (Chybné by bolo: „On je dobrým. Hora je vysokou. Váh je prudkým. Slečna, vy ste veľmi dobrou.") Prídavné meno označuje stálu vlastnosť, preto v doplnku stojí v nominatíve.

96. VYKANIE.

Pri oslovení jednej osoby príčastie minulé činné je v množnom čísle, napr.: **Pán učiteľ, kde ste boli? — Slečna, mali by ste sa čím skôr vrátiť! — Pán doktor, boli ste voči mne vždy taký dobrý!** a pod. (Nesprávne: „Pán učiteľ, kde ste bol? Slečna, mala by ste sa čím skôr vrátiť! Pán doktor, bol ste voči mne vždy taký dobrý!" a pod.)

ROZDEĽOVACIE ZNAČKY.

97. BODKA.

1. Bodka sa kladie na konci viet, napr.: **Roľník usilovne robí. Človek mieni, Pán Boh mení.**

2. Bodka býva po tituloch diel, kníh, časopisov, na konci nápisov a pod., napr.: **Rukoväť spisovnej reči slovenskej. Pravidlá slovenského pravopisu s abecedným pravopisným slovníkom.**

3. Bodka býva na konci skratiek, napr.: **t. r.** (= toho roku); **t. j.** (= to jest); **ap.** (= a podobne); **tzv.** (= takzvaný); **fr.** (= francúzsky); **slov.** (= slovanský); **slk.** (= slovenský); **Joz.** (= Jozef) a pod.

Poznámka. — Od skratiek treba rozlišovať značky (viac o tom na str. 18).

4. Bodka za číslicou označuje číslovku radovú, napr.: **1.** (= prvý); **2.** (= druhý); **Karol IV.; 6. 10. 1938** (= šiesteho októbra 1938).

Niekedy sa bodka ako nepotrebná vynecháva, napr.: **Roku 1938 umrel Andrej Hlinka.** — Diely kníh a časopisov uvádzame bez bodky, napr.: **SR VII, 16** (= Slovenská reč, ročník VII., strana 16).

98. ČIARKA.

1. Čiarkou (,) sa oddeľujú rovnaké vetné členy, napr.: **Dub, buk, smrek sú stromy. — Pili sme mlieko, kávu, vodu. — Chlapci sa naháňali, kričali, vyspevovali.**

2. Medzi dve prídavné mená sa kladie čiarka, keď sú rovnocenné (t. j. keď miesto čiarky možno dať spojku a), napr.: **Veľký, krásny strom. — Nový, lepší život.** — Naproti tomu čiarka sa nekladie, keď jedno prídavné meno tvorí sú-

časť pojmu, vyjadreného podstatným menom, a keď druhé prídavné meno je prívlastkom celého výrazu, napr.: **Starí slovenskí spisovatelia** („slovenskí spisovatelia" tvoria jeden pojem a „starí" je jeho prívlastok). — **V malej slovenskej dedinke. V nových európskych pomeroch** a pod.

3. Čiarkou oddeľujeme výrazy, ktoré stoja vlastne mimo vety, napr.: **Málo, veľmi málo nás tam bolo. — V Tatrách, tam je krásne. — Brat, ten už istotne nepríde.**

4. Čiarku píšeme napríklad i v takýchto vetách: **Jeho vystúpenie je veľmi meravé, povedal by som až nemilé. — Hovoril hneď po francúzsky, hneď po anglicky. — Tá vec je potrebná, ba nevyhnutná.**

5. Čiarkou oddeľujeme voľný prívlastok, napr.: **Robotník, usilovný a spoľahlivý, veľa je hodný. — Domy, pekné a nové, stály v dlhých radoch. — Časti národa, odtrhnuté od svojho celku, časom hynú.**

6. Čiarkou oddeľujeme voľný prístavok, napr.: **Vajanský, predný slovenský spisovateľ, patrí medzi duchovných vodcov svojho národa. — Pod Chočom leží tichá dedinka, sídlo mnohých zemianskych rodín. — Václav III., syn Václava II., bol korunovaný za kráľa uhorského. — Anton Bernolák narodil sa v Slanici, v oravskej obci.**

Čiarkami sa oddeľujú aj všelijaké iné vstavky, napr.: **Môj otec, Pán Boh mu daj slávu večnú, dlho chorel. — V mestách, najmä vo veľkých, ľudia sa málo poznajú.**

7. Čiarkami oddeľujeme vokatív, napr.: **Chlapče, vráť sa skoro! — Človeče, nehreš! — Pán doktor, bude dlho chorý? — Pani učiteľka, čo sa máme naučiť? — Zajtra, deti, pôjdeme na prechádzku!**

8. Čiarkami oddeľujeme citoslovcia, napr.: **Ej, keby som bol silný! — Ach, to je krásne! — Oh, ale ma bolia nohy!**

Poznámka. — Citoslovce **ó** zpravidla sa neoddeľuje čiarkou, napr.: **Ó ty nešťastník!**

9. Príslovkovite vkladané slová, ako sú: **pravda, pravdaže, naozaj, veru, hádam, vraj,** oddeľujú sa čiarkami od ostatnej vety, a to všade tam, kde to žiada zreteľnosť, napr.: **Pomoc je, pravda, ďaleká. — Podnes, pravdaže, neviem, ako sa nešťastie stalo. — Dlhov, veru, má hodne.**

10. Čiarkou sa oddeľujú bezspojkové priradené vety, napr.: **Človek mieni, Pán Boh mení. — Chybil som, musím to napraviť.**

11. Čiarkami sa oddeľujú vložené vety, napr.: **Raz, bolo to už dávno, prišiel k nám neznámy človek.**

12. Čiarkou sa oddeľujú vedľajšie vety od hlavných, napr.: **Časy, ktoré sme prežili, boly ťažké. — Vráťme sa skôr, než začne pršať. — Zdá sa, že sa na mňa už nepamätáš. — Uver, že mu chcem len dobre. — Povedz mu, aby ma navštívil. — Neviem, ako mu to povedať.**

13. Čiarkou oddeľujeme vedľajšie vety rovnakého druhu, keď nie sú spojené spojkou **a, i, aj, alebo,** napr.: **Bol presvedčený, že v krátkom čase bude sa mu dobre vodiť, že veľa zarobí a že sa potom navráti domov.**

14. V složitých súvetiach oddeľujú sa jednotlivé vety čiarkami podľa pravidiel, ktoré sme uviedli vyššie, napr.: **Dúfame, že sa naše položenie zlepší, keď budeme všetci usilovne pracovať.** (V tomto súvetí druhá veta závisí od prvej a tretia veta od druhej, preto sú oddelené čiarkami.)

15. Čiarkami sa oddeľuje priechodník a príčastie, keď majú pri sebe niekoľko rozvíjacích výrazov, napr.: **Dieťa, popłakavši si na lone materinom, zaspalo.**

Keď je priechodník prostý, t. j. nerozvitý, neoddeľuje sa čiarkami, napr.: **Dieťa poplakavši si zaspalo.**

Poznámky. — a) Pred spojky **a, i** nekladie sa čiarka, keď majú význam slučovací, napr.: **Ženy a deti ostaly doma. — Cti otca svojho a matku svoju! — Navštívim najprv brata a potom pôjdem k sestre.**

b) Pred spojky **ani, či** kladieme čiarku, keď nasleduje celá veta, alebo keď zdôrazňujeme, napr.: **Ani nevidím, ani nečujem. — Je to tvoja kniha, či nie? — Nebude zo psa slanina, ani z vlka baranina.**

Ale čiarka nebýva, keď nezdôrazňujeme, napr.: **Nevideli sme ani jeho ani vás.**

c) Pred spojkami **lebo, bo, veď** býva vždy čiarka. — Pred spojkou **alebo** býva čiarka, keď chceme naznačiť výraznejšiu protivu, napr.: **Pošlem brata, alebo radšej pôjdem sám.**

d) Pred porovnávacie spojky **ako** a **než** kladieme čiarku, keď za nimi nasleduje celá veta, napr.: **On je lepší, než som myslel. — On je taký, ako bol jeho brat.** — Ale: **Je silný ako dub. — Lepšie dačo než nič.**

Vo spojení **nie tak... ako** kladie sa vždy čiarka pred **ako,** napríklad: **O úspechu rozhoduje nie tak sila, ako skôr rozum.**

Pred **ako** sa kladie čiarka, keď vypočitujeme, napr.: **Andrej Sládkovič napísal niekoľko veľkých básní, ako: Marína, Detvan, Sôvety v rodine Dušanovej a pod.**

e) Pred skratku **t. j.** (= to jest) kladie sa vždy čiarka.

f) Čiarka sa kladie pred druhé **jednak, čiastočne, vše** a pred **tak** vo spojeniach: **jednak... jednak, alebo... alebo,**

čiastočne... čiastočne, vše... vše, ako... tak, napr.: **Deti sa vše smejú, vše plačú. — Alebo budete riadne pracovať, alebo vás potrestám.**

g) Okrem vymenovaných prípadov čiarka sa kladie všade tam, kde to požaduje zreteľnosť.

Upozornenia. — Čiarka sa nekladie v dátach medzi príslovkovým určením miesta a času, napr.: **V Turčianskom Svätom Martine dňa 12. mája 1932.**

Po spojke **a** sa nepíše čiarka, hoci podľa pravidla by tam mala byť napríklad v takejto vete: **Čo vypijem, to užijem, a čo po mne zostane, Pán Boh zná, kto to dostane.**

Pred rozvitý neurčitok nekladieme čiarku, napr.: **Netreba o tom hovoriť. — Veľká vec je žiť v pamäti celého národa.**

99. BODKOČIARKA.

Bodkočiarka (;) oddeľuje v súvetiach vetné celky. Bodkočiarka svojím významom je medzi čiarkou a bodkou. Bodkočiarku píšeme najmä preto, aby sme naznačili väčšiu súvislosť dvoch vetných celkov, napr.: **Dnes neprídem k vám; bol som včera.** Pravda, možno písať i takto: **Dnes neprídem k vám, bol som včera**, prípadne: **Dnes neprídem k vám. Bol som včera.**

Bodkočiarka sa kladie v zložitých súvetiach, kde čiarka by dostatočne neoddeľovala jednotlivé vetné celky, napr.: **V novele Vajanského Letiace tiene vidíš výčiny renegátskeho úradníctva, zástupy ťažko pohýbateľného, ale keď je raz v pohybe, silného ľudu; pozeráš na zhubu pálenčenú; čuješ divý**

čardáš tichou dedinskou nocou; tešíš sa na krásach panenskej prírody slovenskej.

Bodkočiarkou oddeľujeme aj rovnaké vetné členy, keď chceme naznačiť, že patria do osobitných skupín, napr.: **V tomto americkom veľmeste žijú Američania; Francúzi, Taliani, Španieli; Rusi, Poliaci, Slováci, Česi, Juhoslovania; Nemci, Nóri a mnohí iní príslušníci rozličných národných skupín. — K stavovcom patria: kôň, vôl, pes; orol, sokol, havran; hlavátka, kapor, šťuka a pod.**

100. DVOJBODKA.

1. Dvojbodka (:) sa kladie po vete uvodzovacej, napr.: **Otec povedal synovi: Uč sa! — Matka zastenala: Beda mi! Pán Ježiš povedal Petrovi: Prv než kohút tri razy zaspieva, tri razy ma zaprieš. Jest päť dielov sveta: Europa, Ázia, Afrika, Amerika a Austrália.**

2. Dvojbodka sa kladie po vetách vypočitovacích, napr.: **Videl som v hore veľa stromov, a to: duby, buky, smreky a pod.** (V takýchto vetách po dvojbodke nepíšeme veľké začiatočné písmeno, lebo nejde o celú vetu.)

Poznámka. — Dvojbodka sa nepíše napríklad v takýchto vetách: Mám dvoch bratov: Jána a Jozefa. Tu dostačí čiarka miesto dvojbodky, napríklad: **Mám dvoch bratov, Jána a Jozefa.**

3. Dvojbodkou sa rozdeľuje v perióde predvetie od závetia, napr.: **Keď plužných kolies jará muzika tam zo dvora ti v izbu preniká, a na dovŕšenie tisíc jari lahôd spiež zazvučí a bičov spráska šľahot: — kto by tu meškal dnu? — Slovenský brat! objím si mať, ľúb verne objatú: zem slovenská je tvoja mať, miluj zem tú svätú.**

101. VÝKRIČNÍK.

1. Výkričník (!) sa píše po samostatných citoslovciach a vokatívoch, napr.: **Ach! — Jaj! — Čit! — Psst! — Otče! — Človeče! — Pán môj!**

2. Výkričník sa píše na konci viet zvolacích a žiadacích, napr.: **Pomoc! — Nech žije! — Berte sa! — Horí! — Pozri, či sa už vrátil! — Priatelia, dajme sa do roboty! — Pane, odpusť im, lebo nevedia, čo robia!**

3. Keď ide niekoľko výrazov za sebou, čo požadujú výkričník, kladieme ho iba pri poslednom, napr.: **Chlapci, dievčatá, poďte sa hrať! — Ach, beda! — Chlapci, neutekajte, postojte!**

Poznámka. — Najmä v básňach výkričník sa kladie aj inde, napríklad po niektorých citoslovciach vo vnútri vety a pod.

102. OTÁZNIK.

1. Otáznik (?) sa kladie na konci otázky nezávislej, napr.: **Bol si v škole? — Kde si bol? — Koľko je hodín? — „Čo si žiadate?“ pýtal sa obchodník.**

2. V otázke závislej kladie sa otáznik zpravidla len vtedy, keď v hlavnej vete je sloveso *pýtať sa*, napr.: **Syn sa dopytoval, či otec príde? — Spytoval sa ma, či je niekto chorý v dome?**

103. POMLČKA.

1. Pomlčkou (—) sa označuje neskončená reč, napr.: **Mal by som vám všeličo porozprávať, ale —.**

2. Pomlčkou sa niekedy označuje vynechané sloveso, napr.: **Mladosť — pochabosť. Malí páni — malý hnev.**

3. Pomlčkou sa naznačuje, že nasleduje dačo neočakávané, napr.: **Doteraz žil v hojnosti a prepychu, odteraz bude žiť — v biede.**

4. Pomlčkou sa oddeľujú v rozhovore priame reči rozličných osôb, keď nasledujú za sebou bez viet uvodzovacích, napr.: **Kde sme sa videli naostatok? — V Bratislave.**

5. Pomlčkou sa označuje vzrušená reč, napr.: **Nič — nič sa mi nestalo. Ťažko mi je, veľmi ťažko —. Noc — príval — víchrica — hrom za hromom letí — pokojný hospodár modlí sa a svieti.**

6. Pomlčky sa kladú miesto zátvoriek, ak ide o vloženú vetu.

7. Pomlčka sa kladie na zosilnenie bodky, otáznika a výkričníka na konci samostatných odsekov.

104. ÚVODZOVKY.

1. Do úvodzoviek sa dávajú doslovné citáty, napr.: **Ľudovít Štúr napísal o Slovanstve medziiným aj toto: „Opravdivé Slovanstvo je dobré, plné lásky, ono sa prizná ku všetkým svojim deťom, veľkým i malým, nádherným i chatrným, bohatým i chudobným, a to je jeho požehnanie, s ktorým vystupuje a vystúpiť musí pred svetom.“ — Významné boly slová Jána Hollého: „Ešte Slováci žijú a budú žiť.“ — „Kto z vás obvíni ma z hriechu?“ spýtal sa Kristus.**

Poznámka. — Keď je v úvodzovkách celá veta, druhá úvodzovka sa kladie za bodku, bodkočiarku, otáznik alebo výkričník.

2. Keď do úvodzoviek kladieme iba časť vety, tak druhá úvodzovka stojí pred bodkou, napr.: **Ľudovít Štúr vo svojom Nárečí slovenskom zvlášť zdôrazňoval, že pozornosť treba obrátiť na „kmeňovitosť národa nášho slovanského“.**

3. Na označenie priamej reči v inej priamej reči užívame osobitné úvodzovky » «, prípadne , ‘, napríklad: **Vo Vlčkových Dejinách literatúry slovenskej čítame: „Čo Kráľ povedal v »Piesni bez mena«: »šíry je východ aj západ — hľadaj si otca, mať«, to doľahlo na všetku jeho tvorivosť: pošla na východ i západ bez otcovského cibrenia a materinského tepla...“**

4. Do úvodzoviek sa kladú jednotlivé slová, ktoré chceme zdôrazniť alebo na ktoré chceme upozorniť, napr.: **Mám len samé „radosti“ na svete.**

5. Do úvodzoviek sa kladú presné tituly diel, kníh, časopisov a pod., pravda, len vtedy, keď pre presnosť chceme názvy oddeliť od ostatného textu, napr.: **Štúrovo „Nárečja slovenskuo“ je veľmi zaujímavý spis. — Toto je úvaha zo „Slovenských pohľadov“. — V diele „Nauka reči slovenskej. Vistavená od Ludevíta Štúra. V Prešporku 1846.“ sú sostavené prvé gramatické pravidlá súčasnej spisovnej slovenčiny.**

105. SPOJOVNÍK.

1. Spojovníkom (-) sa spojujú jednotlivé časti zložených vlastných mien, napr.: **Rakúsko-Uhorsko, Česko-Slovensko, Viliam Pauliny-Tóth, Elena Maróthy-Šoltésová, Jozef Gregor-Tajovský** a pod.

2. V iných zložených slovách býva spojovník len vtedy, keď zložené slovo neoznačuje jeden pojem, ale dva spojené pojmy, napr.: **Česko-Slovenská republika, slovensko-český slovník, poľsko-slovenské styky, červeno-bielo-modrá zástava** a pod.

Poznámka. — Spojovník sa nekladie do zložených slov, ktoré označujú jeden pojem, napríklad: **rímskokatolícky, srbochorvátsky** a pod.

106. ZÁTVORKY.

Do zátvoriek kladieme také slová alebo vstavky, ktorými objasňujeme niektorý výraz vety, napr.: **Belehrad (srbský) leží pri Dunaji. — Slovenský snem mal prvé zasadnutie v Bratislave (18. januára 1939). — Slovenský jazyk sa vyvinul bezprostredne a priamo z jazyka praslovanského (Dr. Štefan Hlavatý, Vývoj skloňovania podstatných a prídavných mien slovenských, str. 15). — Kto na malom priestore napíše také kabinetné kúsky charakteristiky, ako je „Neprebudený" (Slov. besiedky 1886), alebo „Tiene a svetlo" (Slov. pohľady 1887), alebo „Veľkou lyžicou" (tamže 1886) a „Z teplého hniezda" (Almanach mládeže slovenskej 1885), a kto už ovláda látku takú složitú, ako v novele „Mladé letá" (Slov. pohľady 1880), to je umelec hotový. (Jaroslav Vlček, Dejiny literatúry slovenskej, str. 386.)**

PRAVOPISNÝ SLOVNÍK.

A

a (*spojka*)
a, á (*cit.*)
à (*v obchodnej korešpondencii*), po; à 4 Ks, po 4 Ks
aba (*cit.*)
abakus, -su, *m.*
abalienácia, -ie, *ž.*; abalienačný
***abas = opát**
abatiša, -e, *ž.*; abatiška, opátka; abatišstvo; abatišský
Abauj-Turňa, -ne, *ž.*; abaujturniansky; *skrátene* Abauj, -a, *m.*; Abaujčan; Abaujčianka; abaujský
abažúr, -u, *l.* -e, *m.*, tienidlo; abažúrový, tienidlový
abbé, -ho, *d.* -mu, *ak.* -ho, *inštr.* -m, *v mn. čísle nesklonné, m.*
Abderita, -u, *m.*; abderitský
abdikácia, -ie, *ž.*, zrieknutie sa; abdikačný; abdikovať, -ujem
abdominálny, brušný
abeceda, -y, *ž.*; abecedár; abecedný
Ábel, -a, *m.*; Ábelová, -ej, *ž.* (*obec*)
aberácia, -ie, *ž.*, odchýlka, úchylka; aberačný
Abesínia, *lepšie* **Abesínsko;** Abesínec; Abesínka; abesínčina; abesínsky
abiturient, -a, *m.*; abiturientský
abjudikácia, -ie, *ž.*
ablatív, -u, *m.*; ablatívny
ablaut, -u, *m.*; ablautový
ablegát, -a, *m.*, poslanec (*pred r. 1918*)
ablúcia, -ie, *ž.*
abnormalita, -y, ž.; abnormálny
abnormita, -y, *ž.*; abnormný
abo (*spojka*), alebo
abo... abo, alebo... alebo...
abolícia, -ie, *ž.*, zničenie, zrušenie; aboličný; abolovať
abonent, -a, *m.*, predplatiteľ; abonentný; abonentský; abonovať sa na niečo; predplatiť si niečo
abonnement (*fr., čítaj* abonmán), *str. neskl.*, predplatné
abortívny
Abrahám, -a, *m.*; abrahamoviny, 50. narodeniny; Abrahamovce, -viec, *ž. pomn.*
abrázia, -ie, *ž.*; abrazívny
abreviatúra, -y, *ž.*, skrátenina, skratka
abrogácia, -ie, *ž.*; abrogačný
absces, -esu, *m.*
abscisa, -y, *ž.*
absencia, -ie, *ž.*, neprítomnosť; absentovať sa od niečoho
absint, -u, *m.*; absintový
Absolon, -a, *m.*
absolúcia, -ie, *ž.*, rozhrešenie
absolutizmus, -zmu, *m.*, samovláda; absolutistický; samovládny
absolútny, neobmedzený; absolútno, *str.*; absolútnosť

Slová a tvary v úvodzovkách alebo s hviezdičkou sú nesprávne.

absolutórium, -ia, *str.*
absolvent, -a, *m.*; absolventka; **absolvovať** niečo, vychodiť (*napr. školu*), skončiť (*napr. program*)
absorbovať; absorpcia; absorpčný; absorptívny
abstinencia, -ie, *ž.*, zdržanlivosť; abstinent; abstinentný, zdržanlivý; abstinentizmus; abstinovať sa od niečoho, zdržiavať sa
abstrahovať, -ujem, -ujú *niečo, od niečoho*
abstrakcia, *častejšie* **abstraktnosť**
abstraktný; abstraktno, *str.*; abstraktum, -ta, *str.*
absurdný, nesmyselný; absurdum, -da, *n. pl.* absurdá, *g.* absurd, *str.*; absurdnosť
abundancia, -ie, *ž.*, hojnosť; abundantný, hojný, oplývajúci niečím
abúzus, -zu, *m.*, zneužitie
aby (*spojka*), aby som, aby si, aby, aby sme, aby ste, aby
abych (*len v básnickej reči*; *inde* **aby som**)
abysálny
accelerando (*tal., čítaj* aččelerando), -a, *str.*
acetylén, -u, *m.*; acetylénový
à conto (*tal., čítaj* á konto) = 1. **na účet**; 2. **preddavok**
***ač** = **hoci**
áčko, -a, *str.*, malé a
***ačkoľvek** = **hoci**; **hoc**; **čo aj**
***ačpráve** = **hoci**; **hoc**; **čo aj**; **hoci priam**
adagio (*tal., čítaj* adádžo), -a, *str.*; adagiový
***Adalbert** = **Vojtech**
Adam, -a, *m.*; Adamko; Ado; Aduš
adamita, -u, *m.*; adamitka; adamitský
adaptácia, -ie, *ž.*, úprava, prispôsobenie; adaptačný; adaptovať
adekvátny, primeraný, súhlasný; adekvátnosť
Adela, -y, *ž.*; Adelína
adept, -a, *m.*; adeptka
Addis Abeba, -y, *ž.*
adhézia, -ie, *ž.*; adhézny
ad hoc (*lat., čítaj* ad hok), na to, na tento prípad, na tento cieľ
adícia, -ie, *ž.*, sčítanie
adieu (*fr., čítaj* adjő)
adjektívum, -va, *str.*, prídavné meno; adjektívny; adjektivizácia
adjunkt, -a, *m.*; pomocník; adjunktka; adjunktský
adjustačný; adjustovať
adjutant, -a, *m.*; pobočník; adjutantúra
adlátus, -ta, *m.*, pridelenec
administrácia, -ie, *ž.*; administračný; administrátor; administratíva; administratívny; administrovať
admirál, -a, *m.*; admiralita; admirálsky; admirálstvo
adnotáta, *str. pomn.*
Adonáj, -a, *m.* (*židovský boh*)
Adónis, -isa, *m.*; adónsky verš
adopcia, *lepšie* **adoptácia**, -ie, *ž.*; adopčný, *lepšie* adoptačný; adoptant, adoptantka; adoptovaný; adoptovať
adorácia, -ie, *ž.*; adoračný; adorovať
adrenalín, -u, *m.*; adrenalínový
adrepartícia, -ie, *ž.*
adresa, -y, *g. pl.* adries, *ž.*; adresát; adresovať, adresár (*zoznam adries*)
Adria, -ie, *ž.*; adria-

tický; Adriatické more (*por.* Jadran)
adsorpcia, -ie, *ž.*; adsorpčný
adulár, -a, *m.*
adut, -a, *m.*
advent, -u, *m.*; adventný
adverbium, -ia, *str.*, príslovka; adverbiálny, príslovkový; adverbializovať (sa)
adverzatívny, odporovací
advokát, -a, *m.*; advokátik; advokácia; advokátstvo; advokatúra; advokátsky; advokátny
adynamia, -ie, *ž.*
aero, -a, *str.* (*skrátené z* aeroplán; aero *čítaj trojslabične*)
aerodrom, -u, *m.*
aerodynamika, -y, *ž.*; aerodynamický
aerofobia, -ie, *ž.*
aerolit, -u, *m.*, povetroň, meteorit
aeronautika, -y *ž.*, vzduchoplavectvo
aeroplán, -u, *m.*, lietadlo
aerostatika, -y *ž.*, náuka o rovnováhe plynov
aerostat, -u, *m.*
aeroterapia, -ie, *ž.*, vzducholiečba
***Aeskulapius** = Eskulápius
***Aesop** = Ezop
afázia, -ie, *ž.*; afatik, *n. pl.* afatici
afélium, -ia, *str.*
afekcia, -ie, *ž.*, afekt, dojem, vášeň; afektácia, strojenosť; afektovať; afektovaný, strojený
aféra, -y, *ž.*; aférista
Afganistan, -u, *m.*; Afgan; Afganka; afganistanský; afgančina
afiliácia, -ie, *ž.*; afilovať; afilovaný, pričlenený
afinácia, -ie, *ž.*; afinačný
afinita, -y, *g. pl.* afinít, *ž.*
afirmácia, -ie, *ž.*; afirmatívny
afiš, -e, *ž.*; afišovať
afix, -u, *m.*
afonia, -e, *ž.*; bezzvučnosť
aforizmus, -zmu, *m.*; aforistický, stručný, úsečný
Afrika, -y, *ž.*; africký; afričtina; Afričan; Afričianka
afrikáta, -y, *ž.*
Afrodita, -y, *ž.*
aga, -u, *m.*
Agamemnón, -a, *m.*
Agar, *ž. neskl.*
agát, -a, *m.*; agátový
Agáta, -y, *ž.*
agáva, -y, *ž.*; agávový
agencia, -ie, *ž.*
agenda, -y, *g. pl.* agend, *ž.*
agent, -a, *m.*; agentka; agentský; agentúra; agentstvo
agilný, čulý
***agio** = ážio
agitácia, -ie, *ž.*, podnecovanie; agitačný; agitátor, podnecovateľ; agitovať
aglomerácia, -ie, *ž.*; aglomerát, -u, *m.*
aglutinácia, -ie, *ž.*; aglutinujúci
agnát, -a, *m.*
Agnesa, -y, *ž.*; Agneska
agnostik, -a, *m.*
agnusok, -ska, *m.*; agnuštek, -teka
agogika, -y, *ž.*
agon, -u, *m.*; agonistika, -y, *ž.*
agónia, -ie, *ž.*; agonický
agorafobia, -ie, *ž.*
agrafa, -y, *g. pl.* agráf, *ž.*, spona
agrafia, -ie, *ž.*
agrarizmus, -zmu, *m.*; agrárny; agrárnik
agravácia, -ie, *ž.*
agregácia, -ie, *ž.*; agregát

agresívny, útočný; agresívnosť, útočnosť
agrikultúra, -y, *ž.*, poľnohospodárstvo
agronom, -a, *m.*; agronomka
ah (*cit.*)
aha (*cit.*)
aha (*prísl.*), áno
ahaj (*cit.*)
ahm (*cit.*)
aho (*cit.*)
ach (*cit.*); achkať
achát, -a, *m.*; achátový
Achiles, -la, *m.*
achromatický, bezfarebný; achromázia
a i., a iní, a iné
aj (*cit.*)
aj (*spojka*), i
Ajas, -sa, *m.*
ajbiš, -u, *m.*
ajhľa (*cit.*)
ajvaj (*cit.*); ajvajkovať
ak (*spojka*)
akácia, -ie, *ž.*; akáciový
akadémia, -ie, *ž.*; akademik; akademický
akant, -u, *m.*
akataláza, -y, *ž.*
akatalektický
akatolík, *lepšie* nekatolík
ak by (*nie* akby)
akcelerácia, -ie, *ž.*, zrýchlenie, zrýchľovanie; akceleračný
akcent, -u, *m.*, prízvuk; akcentovať, prízvukovať
akcept, -u, *m.*; akceptácia; akceptant; akceptovať, prijať
akcesista, -u, *m.*; akcesistka
akcesorný
***akcia** = **účastina**; ***akciový** = **účastinný**; ***akcionár** = **účastinár**; ***akcionársky** = **účastinársky**
akcidenčný
akcident, -u, *m.*
akcíz, -u, *m.*
akinéza, -y, *ž.*
akiste (*prísl.*)
aklamácia, -ie, *ž.*; aklamačný; aklamovať
ak len (*nie* aklen)
aklimatizácia, -ie, *ž.*; aklimatizovať sa, prispôsobiť sa
ako (*spojka i príslovka*), akokoľvek; akosi; ako keby
ako by
akokoľvek (*prísl.*)
akomak (*prísl.*); akomačný
akomodácia, -ie, *ž.*, prispôsobenie; akomodovať sa, prispôsobiť sa; akomodačný
***akonáhle** = **len čo**; **toľko čo**; **sotva**; **ledva**
akord, -u, *m.*, súzvuk (*v hudbe*), dohovor; akordná robota (podľa dohovoru)
akosi (*prísl.*)
akosť, -ti, *ž.*; kvalita; akostný
ako-tak (*prísl.*)
akože (*prísl.*), áno, hej
akreditív, -u, *m.*; akreditovať
akríbia, -ie, *ž.*
akrobat, -a, *m.*; akrobacia; akrobatický
akrofóbia, -ie, *ž.*
akronym, -u, *m.*
Akropola, -y, *ž.*
aksamiet, -u, *m.*; aksamietový; aksamietnica; aksamietník
akt, -u, *n. pl.* akty, -ov, *m.*; aktový; aktovka
aktér, -a, *m.*, herec; aktérka; aktérsky
aktivita, -y, *ž.*, činnosť; aktívny, činný; aktivizmus; aktivista; aktivovať
aktívum, -va, *str.*, činný stav; aktíva, -ív, *str. pomn.*
aktualita, -y, *ž.*, časovosť; aktuálny, časový; aktualizácia; aktualizačný; aktualizovať
aktuár, -a, *m.*; aktuárka; aktuársky
akumulácia, -ie, *ž.*, na-

kopenie, hromadenie; akumulátor; akumulátorovňa
akurát (*prísl.*), priam, práve; akurátnosť; akuratesa, presnosť; akurátny, presný
akustika, -y, *ž.*, náuka o zvuku; akustický
akút, -u, *m.*; akútový
akútny, naliehavý, ostrý, prudký
akuzatív, -u, *m.*; akuzatívny
akvamarín, -u, *m.*; akvamarínový
akvarel, -u, *l.* -e, *m.*; akvarelový; akvarelista
akvárium, -ia, *str.*; akváriový
akvatinta, -y, *ž.*
akvizícia, -ie, *ž.*; akvizičný; akvizitér; akvizitérka; akvizitérsky
aký; akýkoľvek, akýsi; aký-taký; akýže
akže (*spojka*)
***akživ** = **jakživ** (*por.* odjakživa, *nie* „odakživa")
alabaster, -stru, *l.* alabastri, *m.*; alabastrový
Aladár, -a, *m.*
Alah, -a, *m.*
alália, -ie, *ž.*
Alaman, -a, *n. pl.* -i, *m.*; Alamanka; alamančina; alamanský
alarm, -u, *m.*, poplach
aláš, -u, *m.*
alba, -y, *g. pl.* álb, *ž.*
Albánia, *lepšie* **Albánsko**; Albánec; Albánka; albánčina; albánsky
albatros, -sa, *n. pl.* -y, *m.*
Albert, -a, *m.*
albigénec, -nca, *m.*; albigénka; albigénsky
Albín, -a, *m.*; Albína; Albínka
albín, -a, *m.*; albinizmus
Albión, -a, *m.*
album, -mu, *n. pl.* albumy, *m.*; albumový
albumín, -u, *m.*; albumínový
ale (*spojka*)
alebo (*spojka*); alebo... buď; buď... alebo; alebo... alebo
alegát, -u, *m.*
alegória, -ie, *ž.*; alegorický; alegorizovať
aleja, -e, *ž.*, stromoradie
aleluja, *str. neskl.*
Aleš, *g.* Aleša (Mik. Aleš)
Alexander, -dra, *m.*; Alex; Alexandra, *ž.*; Alexandria; alexandrijský
alexandrín, -a, *m.*; alexandrínsky
Alexej, -a, *m.*
aleže (*spojka*)
alfa, -y, *ž.*
alfabeta, -y, *ž.*, abeceda
Alfonz, -a, *m.*
Alfréd, -a, *m.*
algebra, -y, *ž.*; algebrický, algebrový
alchýmia, -ie, *ž.*; alchymický; alchymista; alchymistický
aliancia, -ie, *ž.*, spojčenie; aliančný
alibi, *str. neskl.*
Alica, -e, *ž.*
aligátor, -a, *n. pl.* -y, *m.*
alikvotný
aliment, -u, *m.*, výživné, výživa, príspevok na výživu; alimentačný
alinea, -ey, *ž.*
aliterácia, -ie, *ž.*; aliteračný
alizarín, -u, *m.*; alizarínový
alka, -y, *g. pl.* álk, *ž.*
alkajský (*napr. verš*)
alkálie, -ií, *ž.*; alkalický, alkaloid
alkermeš, -u, *m.*
alkohol, -u, *l.* -e, *m.*; alkoholik, *n. pl.* alkoholici; alkoholizmus

***alkorán = korán**
alkovňa, -ne, *ž.*
alkyon, -a; alkyonský
allegro (*tal.*), živo; allegretto
almanach, -u, *m.*
almara, -y, *g. pl.* almár, *ž.*; almárka
almázia, -ie, *ž.*; almáziový
almužna, -y, *g. pl.* almužien, *ž.*; almužnička; almužník; almužnička
aló (*cit.*)
aloa, -y, *g. pl.* aloí, *ž.*
alódium, -ia, *str.*; alodiálny; alódny
alogický; alogičnosť; alogizmus
Alojz, -a, *m.*; Alojzia
alokúcia, -ie, *ž.*
alonž, -u, *m.*; alonžový
alopat, -a, *m.*; alopatia
alotrie, -íí, *ž. pomn.*
alpaka, -y, *ž.*; alpakový
alpínum, -na, *str.*
Alpy, Álp, *ž. pomn.*; alpský; alpinista; alpinizmus
alrúna, -y, *ž.*
Alsasko, -a, *str.*; alsaský; Alsas, Alsaska; alsaština
alt, -u, *m.*; altista, -u, *m.*; altový
altán, -u, *m.*, besiedka
alternácia, -ie, *ž.*
alternatíva, -y, *ž.*; alternatívny
alterovať, -ujem, -ujú, zmeniť, pozmeniť
altruizmus, -zmu, *m.*; altruista; altruistický
alumínium, -ia, *str.*, hliník; alumíniový, hliníkový
alumnát, -u, *m.*; alumneum, -ea, *str.*; alumnista; alumnistka (i alumna)
alúra, -y, *ž.*
alúvium, -ia, *str.*; aluviálny
alveola, -y, *g. pl.* alveol, *ž.*, ložisko (zubné); alveolárny, ložiskový, ďasnový (*vo fonetike*)
Alžbeta, -y, *ž.*; Beta, Betka, Betuška; alžbetinky, -nok, *ž.*, rád
Alžír, -a, *m.*, *lepšie* Alžírsko; Alžírec; Alžírka; alžírsky
amalgam, -u, *m.*; amalgamovať
Amália, -ie, *ž.*; *zmenš.* Málika
amarant, -u, *m.*, láskavec
Amáta, -y, *ž.*
amatér, -a, *m.*; amatérka; amatérsky; amatérizmus = amatérstvo
Amazon, -u, *m.* (*rieka*); amazonský
Amazonka, -y, *ž.*, príslušníčka ženského národa; amazonka, amazonský
ambícia, -ie, *ž.*, ctižiadosť; ambiciózny, ctižiadostivý
ambit, -u, *m.*
ambra, -y, *ž.*; ambrový
ambrel, -a, *l.* -i, *m.* (*ľudové*)
Ambróz, -a, *m.*; Ambro
ambroziánsky (*chorál*)
ambrózia, -ie, *ž.*; ambróziový
ambulancia, -ie, *ž.*; ambulančný; ambulatórium; ambulatórny
amen, *str. neskl.*
amencia, -ie, *ž.*
Amerika, -y, *ž.*; americčina; americký; Američan; Američanka; amerikanizmus; amerikanizovať; Amerikán, americký Slovák; Amerikánka
ametyst, -u, *m.*; ametystový
amfíbia, -ie, *ž.*, obojživelník
amfibol, -u, *m.*; amfibolit

amfiteáter, -tra, *l.* -tri, *m.*; amfiteatrálny
amfora, -y, *g. pl.* amfor, *ž.*; amforový; amforický
amiant, -u, *m.*
amnestia, -ie, *ž.*; amnestovať
amnézia, -ie, *ž.*
amoniak, -u, *m.*, čpavok; amoniakový
amónium, -nia, *str.*; amónny
amoret, -a, *m.*
amorfnosť, -ti, *ž.*, beztvarosť; amorfný, beztvarý
amoroso (*tal., čítaj* amorózo), nežne
amortizácia, -ie, *ž.*, umorovanie; amortizačný; amortizovať
Amos, -sa, *m.*
ampér, -a, *m.*
ampla, -y, *ž.*
amplifikácia, -ie, *ž.*; amplifikovať
amplión, -u, *m.*; amplionový
amplitúda, -y, *ž.*
ampula, -y, *g. pl.* ampúl, *ž.*
amputácia, -ie, *ž.*; amputovať
Amsterdam, -u, *m.*; amsterdamský
amulet, -u, *m.*
amygdalín, -u, *m.*; amygdalínový
anabaptista, -u, *m.*, novokrstenec; anabaptizmus
anabáza, -y, *ž.*
anacionalizmus, -zmu, *m.*, beznárodnosť
anafora, -y, *ž.*; anaforický
anagram, -u, *m.*
anachoréta, -u, *m.*
anachronizmus, -zmu, *m.*; anachronický
anakolút, -u, *m.*
anakreontik, -a, *m.*
anakrúza, -y, *ž.*
analekta, *g.* analekt, *str. pomn.*
analfabet, -a, *m.*; analfabetický
analgia, -ie, *ž.*
analogia, -ie, *ž.*, obdoba; analogický, obdobný; analogizovať
anály, -ov, *m. pomn.*, letopisy; analista, letopisec; analistický
analýza, -y, *ž.*, rozbor; analytik; analyzovať; analyzátor (*prístroj*)
anamnéza, -y, *ž.*
ananás, -u, *m.*; ananásový
anapest, -u, *m.*; anapestický
anaplastika, -y, *ž.*
anarchia, -ie, *ž.*, bezvládie; anarchista; anarchizmus; anarchistický
anastatický
Anastáz, -a, *m.*; Anastázia
anatéma, -y, *ž.*
anatomia, -ie, *ž.*; anatomický; anatom; anatomka
anciáš, -a, *m.*
Anča, -e, *ž.*
Andalúzia, Andalúzsko; andalúzsky; andalúzština
andezit, -u, *m.*
Andrej, -a, *m.*
androfag, -a, ľudojed
androfobia, -ie, *ž.*
Andromacha, -y, *ž.*
andromeda, -y, *ž.*
Andy, Ánd, *ž. pomn.*; andský
anekdota, -y, *g. pl.* anekdot, *ž.*; anekdotický
anémia, -ie, *ž.*, málokrvnosť; anemický málokrvný
anemonka, -y, *ž.*
anenský (*nie* anský)
aneroid, -u, *m.*, tlakomer
anestéza, -y, *ž.*, bezcitnosť; anestetikum anestetický
aneuryzma, -y, *ž.*
anexia, -ie, *ž.*; anekčný; anektovať
*Anežka = Agnesa

angažovať (sa), -ujem, -ujú *niekoho (pre niekoho, za niekoho, v niečom)*
Angela, -y, *ž.*
angelika, -y, *ž.*
angína, -y, *ž.*
Anglia, *lepšie* **Anglicko**; Angličan; Angličianka; anglický; angličtina; anglicizmus
anglikán, -a, *m.*; anglikánka; anglikánsky; **anglikanizmus**
angloman, -a, *m.*; anglomanský
Anglosas, -a, *n. pl.* -l, *m.*; Anglosaska; anglosasský; anglosaština
*Angora = **Ankara**, -y, *ž.*; *angorský = **ankarský**
*angrešt = **egreš, pôlka**
ani (*spojka a príslovka*); *a)* ani ... ani (ani nevidím, ani nečujem); *b)* letí ani strela
anilín, -u, *m.*; anilínový
animálny, zvierací; animalizmus
animato (*tal., čítaj* animáto)
animizmus, -zmu, *m.*
animozita, -y, *ž.*
anión, -u, *m.*; aniónový
aniz, -u, *m.*; anízový
anjel, -a, *m.*; anjelik, *n. pl.* anjelici (*živ.*), anjeliky (*neživ.*); anjelský
Anjouovci, *m. pl.* (*vyslov* anžúovci), príslušníci anjouovskej dynastie
Ankara, -y, *ž.* (*nie* Angora); **ankarský**
anketa, -y, *g. pl.* anket, *ž.*
ankylóza, -y, *ž.*
Anna, -y, *ž.*; Anička; Anin; anenský
áno (*prísl.*), hej
anóda, -y, *ž.*; anódový
anomália, -ie, *ž.*, nepravidelnosť; anomálny
anonsa, -y, *g. pl.* anons (anonsí), *ž.*; anonsný; anonsovať
anonym, -a, *m.*; anonymita; anonymný, bezmenný
anorganický, neústrojný
anormálnosť; anormálny
*anský = **anenský**
anšlus, -u, *m.*
antagonizmus, -zmu, *m.*; antagonista, protivník
antalko, -a, *m.*
antanta, -y, *ž.*, dohoda
antarktický; **Antarktída**, -y, *ž.*
anténa, -y, *ž.*; anténový
antialkoholik, -a, *m.*; antialkoholizmus; antialkoholický, protialkoholický
anticipácia, -ie, *ž.*; anticipačný; anticipovať
antifeminizmus, -zmu, *m.*; antifeminista
antifóna, -y, *ž.*; antifónový; antifonár
antika, -y, *ž.*; antický; antikizovať
*antiklerikálny = **protiklerikálny**
antiklimax, -u, *m.*
Antikrist, -a, *m.*
antikultúrnosť, -ti, *ž.*, nekultúrnosť, protikultúrnosť
antikva, -y, *ž.*, antikvový
antikvár, -a, *m.*; antikvariát, -u, *m.*; antikvárny; antikvita, starožitnosť, starina
Antily, *g.* Antíl, *ž.* *pomn.*
antilopa, -y, *g. pl.* antilop, *ž.*; antilopí
antimón, -u, *m.*; antimónový
antinomia, -ie, *ž.*
antipasát, -u, *m.*; antipasátový

antipatia, -ie, *ž.*; antipatický
antipód, -a, *n. pl.* -i, *m.*, protichodca
antipyrín, -u, *m.*; antipyrínový
antisemita, -u, *m.*; antisemitizmus; antisemitský, protižidovský
antiseptický; antisepsa, -y, *ž.*; antiseptikum
*antisovietsky, *lepšie* **protisovietsky**
antišambrovať, -ujem, -ujú
*antišpionáž, *lepšie* **protišpionáž**
antitéza, -y, *ž.*, protiklad; antitetický
antitoxín, -u, *m.*; antitoxínový
antológia, -ie, *ž.*
Anton, -a, *m.*; Antónia
antracén, -u, *m.*; antracénový
antracit, -u, *m.*; antracitový
antropofag, -a, *m.*, ľudožrút
antropogenia, -ie, *ž.*
antropológia, -ie, *ž.*, náuka o človeku
anuita, -y, *g. pl.* anuít, *ž.*; anuitný
anulovať, zrušiť
*anýz = **anis**
aorta, -y, *ž.*; srdečnica
*apa = **otec**
Apač, -a, *m.*, člen indiánskeho kmeňa Apačov; apač, zločinec; apačský
apanáž, -e, *ž.*
aparát, -u, *m.*, prístroj; aparátik; aparatúra
apartnosť, -ti, *ž.*; apartný
apatia, -ie, *ž.*, ľahostajnosť; apatický
*apatieka = **lekáreň;** *apatekár = **lekárnik;** *apatekársky = **lekárnický;** *apatekáriť = **lekárničiť**
apel, -u, *l.* -e, *m.*, vyzvanie
apelácia, -ie, *ž.*, odvolanie sa; apelačný, odvolací; apelovať, odvolať sa
Apeniny, -ín, *ž. pomn.*; apenínsky
apercepcia, -ie, *ž.*; apercepčný; apercipovať
aperitív, -u, *m.*
apetít, -u, *m.*, *spisovne* **chuť**
*apko = **otecko**
aplauz, -u, *m.*, potlesk; aplaudovať, tlieskať
aplikácia, -ie, *ž.*; aplikačný; aplikovať
aplomb, -u, *m.*, sebavedomé, pevné držanie sa
*apo = **otec**
apodiktický; apodiktičnosť
apofýza, -y, ž., odrastok
apokalypsa, -y, *ž.*; apokalyptický
apokryf, -u, *m.*; apokryfický
Apolón, -óna, *m.*
apologéta, -u, *m.*; apologetika; apologetický
apológia, -ie, *ž.*, obrana; apologizovať
apoplexia, -ie, *ž.*, porážka; apoplektik; apoplektický
aport, -u, *m.*; aportovať
apostata, -u, *m.*, odpadlík; apostáza, -y, *ž.*
a posteriori (*lat.*), aposteriorne; aposteriorný; aposteriorizmus
apostrof, -u, *m.*, odsuvník
apostrofa, -y, *g. pl.* apostrof, *ž.*, oslovenie; apostrofovať
apoštol, -a, *m.*; apoštolka; apoštolský; apoštolovať
apoteóza, -y, *ž.*
apozícia, -ie, *ž.*, prístavok; apozičný
aprehendovať si, za zlú mať
apretúra, -y, *ž.*; apre-

tácia; apretér; apretovať

apríl, -a, *l.* -i, *m.*; aprílový

a priori (*lat.*), apriorne; apriorný; apriornosť; apriorizmus; apriorista; aprioristický, apriorita

aprobácia, -ie, *ž.*, schválenie; aprobačný; aprobovať

à propos (*fr., čítaj* a propó)

apropriácia, -ie, *ž.*; apropriačný

aprovizácia, -ie, *ž.*; aprovizačný; aprovizovať

aproximatívny, približný

apsida, -y, *g. pl.* apsíd, *ž.*

ár, -u, *l.*, -i, *m.* (*miera plošná, 100 m²*; *skrátene* a)

Arab, -a, *m.*; Arabka; Arábia, *lepšie* Arabsko; arabčina; arabský

arabeska, -y, *g. pl.* arabesiek, *ž.*; arabeskový

arabinóza, -y, *ž.*

Aragónia, *lepšie* **Aragónsko**; Aragónec; Aragónka; aragónsky; aragónčina

arak, -u, *m.*; arakový

Aram, -u, *m.*; Aramej; Aramejka; aramejský; aramejčina

aranžér, -a, *m.*; aranžérka; aranžérsky; aranžovať

arbiter, -tra, *m.*; arbitráž, -e, *ž.*; arbitrážny; arbitrovať

arcibiskup, -a, *m.*; arcibiskupský

arcidiecéza, -y, *ž.*; arcidiecézny

arcikňaža, -aťa, *str.*; arcikňažatstvo; arcikňažatský; arcikňažací

arcipastier, -a, *m.*

arcivojvoda, -u, *m.*; arcivojvodkyňa; arcivojvodstvo

Ardenny, Ardenn, *ž. pomnož.*; ardennský

aréna, -y, *ž.*

árenda, -y, *ž.*, nájomné; árendátor, nájomník; árendovať

areopág, -u, *m.*

árešt, -u, *m.* (*ľudové*) = väzenie; áreštovať = uväzniť; áreštant = väzeň

Argonny, Argonn, *ž. pomnožné;* argonnský

argot, -u, *m.*; argotový; argotický

argument, -u, *m.*, dôvod; argumentovať, dôvodiť

Argus, -sa, *m.*

***arch** = **hárok**; ***aršík** = **hárček**

archa, -y, *g. pl.* árch, *ž.*

archaizmus, -zmu, *m.*; archaický; archaizácia; archaizovať; archaista

archanjel, -a, *m.*; archanjelský

archeológia, -ie, *ž.*; archeológ; archeológka; archeologický

archimandrit, -a, *m.*

Archimédes, -da, *m.*; archimédsky

architekt, -a, *m.*; architektúra; architektívny

architráv, -u, *m.*; architrávový

archív, -u, *m.*; archivár; archívny; archiválie, -ií, *ž. pomnožné*; archiválny

ária, -ie, *ž.*

arián, -a, *m.*; ariánsky; ariánstvo

ariergarda, -y, *ž.*, zadný voj

Árijec, -ijca, *m.*; Árijka; árijský

arioso (*tal., čítaj* ariózo); ariózny

Aristid, -a, *m.*

Aristides, -da, *m.*

aristokracia, -ie, *ž.*; aristokratický

aristón, -na, *m.*
Aristoteles, -la, *m.*; aristotelský; aristotelovec; aristotelovský
aritmetika, -y, *ž.*; aritmetický
arivista, -u, *m.*; arivizmus; arivistický
arkáda, -y, *ž.*
Arkádia, -ie, *ž.*; arkadický; arkadizmus
arkánum, -na, *str.*
Arkóna, -y, *ž.*; arkónsky
arktický; Arktída, -y, *ž.*
armáda, -y, *ž.*; armádny
armáles, -sa, *m.*
armatúra, -y, *ž.*; armatúrový
Armén, -a, *m.*; Arménka; Arménia, *lepšie* Arménsko; arménsky; arménčina
arnika, -y, *ž.*; arnikový
*Arnošt = **Ernest**
*Arnoštka = **Ernestina**
arogancia, -ie, *ž.*, bezočivosť; arogantný, bezočivý
arogovať si, osobovať si
aróma, -y, *ž.*; aromatický; aromatizovať
Áron, -a, *m.*
arondovať, zaokrúhliť, scelif; arondácia
Arpád, -a, *m.*; Arpádovci, maďarská dynastia; arpádovci, príslušníci arpádovskej dynastie
arrangement (*fr., čítaj* aranžmán), *str. neskl.*, úprava, usporiadanie
aršín, -a, *m.*; aršínový
artel, -a, *l.* -i, *m.*
arteria, -ie, *ž.*, tepna; arteriový; arterka, tepnička
arterioskleróza, -y, *ž.*, zvápenenie tepien
artézka, -y, *g. pl.* artézok, *ž.*, artézska studňa
artičoka, -y, *g. pl.* artičôk, *ž.*
artikel, -klu, *l.* -kli, *m.*, tovar
artikul, -ulu, *n. pl.* -y, *m.*, článok
artikulácia, -ie, *ž.*, článkovanie hlások; artikulačný; artikulovať
artileria, -ie, *ž.*, delostrelectvo
artista, -u, *m.*, umelec; artizmus; artistický
arza, -y, *ž.*
arzén, -u, *m.*; arzénový; arzenik
arzenál, -u, *l.* -i, *m.*, zbrojnica
asanácia, -ie, *ž.*, ozdravenie; asanačný; asanovať
*asbest = **azbest**
asekurácia, -ie, *ž.*, poistenie; asekurovať, poistiť
asent, -u, *m.*, asentírka, -y, *g. pl.* asentírok, *ž.*, odvod
asepsa, -y, *ž.*; aseptický
asesor, -a, *m.*, prísediaci, prísažný
asfalt, -u, *m.*; asfaltovať
asfyxia, -ie, *ž.*; asfiktický
asi (*prísl.*)
a síce, *lepšie* **a to**
asignácia, -ie, *ž.*; asignát, -u, *m.*; asignovať
asimilácia, -ie, *ž.*; asimilačný; asimilovať
asistencia, -ie, *ž.*, asistent; asistentúra asistovať
askéta, -u, *m.*; asketický; askéza, -y, *ž*
asnáď, *lepšie* **ázda; há dam; vari**
asociácia, -ie, *ž.*; asociačný
asonancia, -ie, *ž.*, súzvuk; asonančný
aspekt, -u, *m.*

aspik, -u, *m.*; aspikový
aspirácia, -ie, *ž.*, prídych, vzdych; *iné je* ašpirácia
aspiráta, -y, *ž.*
aspirátor, -a, *m.*
aspirín, -u, *m.*; aspirínový
aspoň (*prísl.*)
astatický
asténia, -ie, *ž.*; asthenik, astenický
astigmatický; astigmatik; astigmatizmus
astma, -y, *ž.*, záduch; astmatik; astmatický
astra, -y, *g. pl.* astier, *ž.*; astrový
astrachánka, -y, *ž.* (*druh čiapky*)
astrachánsky; astrachánový
astronom, -a, *m.* = hvezdár; astronomka, -y, *ž.*, hvezdárka; astronomia, hvezdárstvo; astronomický, hvezdársky
asymetria, -ie, *ž.*, nesúmernosť; asymetrický, nesúmerný
asymptota, -y, *g. pl.* asymptot, *ž.*; asymptotický
asyndeton, -deta, *str.*; asyndetický. bezspojkový
asynchronný
Asýria, -ie, *ž.*, *lepšie* **Asýrsko**, *str.*; Asýr; Asýrka; asýrsky; asýrčina
ašpirácia, -ie, *ž.*, túžba; ašpirovať; ašpirant; ašpirantský; *iné je* aspirácia
atak, -u, *m.*, útok; atakovať, útočiť
ataman, -a, *m.*; atamanský
Atanáz, -a, *m.*; Atanázia
ataše, *m. neskl.*
atavizmus, -zmu, *m.*, dedičnosť; atavistický
ataxia, -ie, *ž.*
atď., a tak ďalej
ateizmus, -zmu, *m.*, neznabožstvo; ateista, neznaboh; ateistický, neznabožský
ateliér, -ru, *l.* ateliéri, *m.*
atematický; atematičnosť
Aténa, -y, *ž.* (*bohyňa*)
atentát, -u, *m.*; atentátnik
Atény, Atén, *ž. pomn.*; Aténčan; Aténčanka; aténsky
atest, -u, *m.*, svedectvo
Atika, -y, *ž.*; atický; atičtina
Atila, -u, *m.*; atila, atilka (*druh kabáta*)
atitúda, -y, *ž.* (*fr., čítaj* atitűda)
atlantický; Atlantik; Atlantický oceán
Atlas, -sa, *m.* (*os. meno*); Atlas, -asu, *m.* (*pohorie*); atlas, -u, *m.*
atlét, -a, *m.*, zápasník; atlétka; atletický
atmograf, -u, *m.*
atmosféra, -y, *ž.*; atmosferický
atom, -u, *m.*; atomový; atomček; atomizácia; atomizmus; atomizovať; atomistika
atónia, -ie, *ž.*; atonický
atrakcia, -ie, *ž.*; atrakčný
atrament, -u, *m.*; atramentový
atribút, -u, *m.*, privlastok; atribútny
átrium, -ia, *str.*
atrofia, -ie, *ž.*; atrofický; atrofovať
atropín, -u, *m.*; atropínový
au (*cit.*)
audiencia, -ie, *ž.*, výsluch; audienčný
auditor, -a, *m.*; auditoriát, -u, *m.*
auditórium, -ia, *str.*,

posluchárstvo, posluchárňa
augment, -u, *m.*
augmentatívum, -va, *str.*; augmentatívny
Augsburg, -u, *m.*; augsburský
augur, -a, *m.*; augurstvo; augurský; augurovať
Augustín, -a, *m.*; Augustína; august (*mesiac*); augustinián; augustiniánsky
aukcia, -ie, *ž.*, dražba, aukčný
***auktor** = **autor**
***auktorita** = **autorita**
aula, -y, *ž.*, dvorana
Aurel, -a, *m.*; Aurélia
aureola, -y, *ž.*, svätožiara
auskultant, -a, *m.*; auskultantka; auskultovať
Austrália, -ie, *ž.*, Austrálec, -lca, *m.*; Austrálka; austrálčina; austrálsky
austrofil, -a, *n. pl.* -i, *m.*; austrofilstvo
autentický, hodnoverný
***autiak** (*ľud.*) = **auto**
auto, -a, *g. pl.* aut, *str.*
autobiografia, -ie, *ž.*; autobiografický
autobus, -su, *m.*; autobusový
autodafé, *str. nesklon.*
autodidakt, -a, *m.*, samouk; autodidaktický
autodielňa, -ne, *ž.*
autodoprava, -y, *ž.*
autodróm, -u, *m.*
autogaráž, -e, *ž.*
autogenný
autochróm, -u, *m.*
autochtón, -a, *m.*, praobyvateľ; autochtónny
autokar, -u, *l.* -e, *m.*
autokefalia, -ie, *ž.*
autokolóna, -y, *ž.*
autokrat, -a, *m.*; autokracia; autokratický
autokritika, -y, *ž.*; autokritik
automat, -u, *m.*; automatický, samočinný; automatizácia; automatizovať
automobil, -a, *l.* -e, *m.*; automobilista
autonómia, -ie, *ž.*, samospráva; autonómny; samosprávny; autonomista; autonomistický
autoportrét, -u, *m.*
autopsia, -ie, *ž.*
autor, -a, *m.*, pôvodca, spisovateľ; autorita, vážnosť; autoritár; autoritárstvo; autorizácia; autorizovať
autoreferát, -u, *m.*
autoskopia, -ie, *ž.*
autostráda, -y, *ž.* (*nie* „diaľnica")
***autotaxi**, *str. neskl.*, *lepšie* **taxík**
autotypia, -ie, *ž.*; autotypický; autotyp
avansovať, postúpiť
avantgarda, -y, *ž.*, avantgardista; avantgardný
Avar, -a, *n. pl.* -i, *m.*; Avarka; avarský; avarčina
avárium, -ia, *str.*
aventúra, -y (*fr., čítaj avantúra*); aventurista (*čít.* avantúrista)
avenue, *ž. nesklon.* (*fr., čítaj* avenü)
averzia, -ie, *ž.*; averzný
aviatik, -a, *n. pl.* aviatici, *m.*, letec, pilot; aviatika, letectvo; aviatický, letecký
avión, -u, *m.*; aviónik
avízo, -a, *str.*, oznámenie; avizovať
avšak (*spojka*) = **ale**
axióma, -y, *ž.*, zásada; axiomatický
azbest, -u, *m.*, azbestový
azbuka, -y, *ž.*
azda (*prísl.*)
Ázia, -ie, *ž.*; Ázijec; Ázijka; ázijčina; ázijský
Aziat, -a, *m.* (*v hanli-*

vom smysle); Aziatka; aziatský
Azovské more
azúr, -u, *l.* -e, *m.*; azúrový
azyl, -u, *m.*, útočište
až (*prísl.*)
***až na — okrem** („boli tam všetci až na jedného" = ...okrem jedného)
ážio, -ia, *str.*; ážiový; ážiotáž
ažúr, -u, *l.* -e, *m.*; ažúrový; ažúrovať

B

ba (*prísl. a spojka*)
baba, -y, *ž.*; babí, -ia, -ie; babka; babička; babkin; babičkin; babský; babisko
bába, -y, *ž.*, hračka; bábka; bábika; bábä, -äťa, *str.*; bábätko; bábkový
Bábel, -a, *l.* -i, *m.* = Babylon; bábel, miesto zmätku
Babia hora, *g.* Babej hory (*vrch*)
babica, -e, *ž.* (*pôrodná asistentka*)
babičstvo, -a, *str.*, pôrodníctvo, pomáhanie pri pôrode
babrať (sa), -em, -ú (*s niečím, v niečom*); **babračka, babranica**, babranie; **babrák**; babráčka, babraňa
babuľa, -e, *g. pl.* babúľ, *ž.* (*hus, húska*); babuľka
babušiť (sa), -ím, -ia (*do niečoho*)
Babylon, -u, *m.*; babylonský; Babylonec; Babylonka; babylon, -u, *m.*, zmätok
bác (*cit.*)
bacil, -a, *l.* -e, *m.*
bača, -u, *m.*; bačovský; bačovstvo; bačovňa
Báčka, -y, *ž.*; Báčan; báčanský
badať, -ám, -ajú, pozorovať
bádať, -am, -ajú (*iter.* k bodať); bádavý, pichľavý
bádať, -am, -ajú, skúmať; bádateľ; bádateľský
bafať, -ám, ajú; bafkať
baganča, -e, *g. pl.* bagančí, *ž.*
bagária, -ie, *ž.*
bagatel, -u, *l.* -i, *m.*, maličkosť; bagatelný
***bagážia** = **batožina**
bager, -gra, *l.* -gri, *m.*; bagrovať
bagún, -a, *n. pl.* -y, *m.*; bagúnica
bah (*cit.*)
bahniatka, -tok, *str. pomnožné*
bahno, -a, *g. pl.* bahien, *str.*; bahenný; bahnistý; bahnatý; bahnový; bahienka; bahnáč; bahnisko; bahnina
bahor, -hra, *n. pl.* bahry, bahrov, *m.*; bahriť, robiť bahry
bachant, -u, *m.*, veľká kniha
bachnúť; báchať *niekoho niečím*
bachor, -a, *m.*; bachratý; bachorisko; bachráč; bachráčka
Bachus, -cha, *m.*; bachanálie, -ií, *ž. pomn.*; bachantka
baisse, *ž. nesklon.* (*fr., čítaj* bés)
báj, -e, *ž.*; bájny; bájeslovie; bájka; bájkopisec; báječný
bajadéra, y-, *ž.*; bajadérsky
bájiť, -jim, -ja
bajonet, -a, *m.*, bodák
***bajúz** = **fúz**
***bajzom** = **dovedna; naraz**
bakalár, -a, *m.*; bakalárstvo; bakalársky; bakalaureát

Bakoň, -a, *m.*, Bakonský les
bakšiš, -u, *m.*
baktérium, -ia, *str.*; bakteriológia; bakteriologický; bakteriológ; bakteriológka
bakuľa, -e, *g. pl.* bakúľ, *ž.*; bakuľka
bal, -u, *m.*; balík, -a, *m.*; balit'; balné
bál, -u, *l.* -e *n. pl.* -y, bálový, plesový
balada, -y, *g. pl.* balád, *ž.*; baladický; baladičnosť
balachat', -am, -ajú
balalajka, -y, *g. pl.* balalajok, *ž.*; balalajkár
balamuta, -y, *ž.*; balamutit', -ím
balansovat'; balans, -u, *m.*
balast, -u, *m.*, príťaž
baldachýn, -a, *m.*; baldachýnový
balet, -u, *m.*; baletka; baletník; balerína
balík, -a, *m.*; balíček
balistika, -y, *ž.*; balistický
balit', -ím, -ia; balič; *baliaci papier = papier na balenie; balné; balivo
Balkán, -a, *m.*; Balkánec; Balkánka; balkánsky; Balkánsky polostrov; balkanizácia; balkanizovat'
balkón, -a, *m.*; balkónový; balkónik, -a
balneológia, -ie, *ž.*; balneologický
balneoterapia, -ie, *ž.*
balón, -a, *m.*; balónový; balónik, -a
balotáž, -e, *ž.*
Baltazár, -a, *m.*
Baltské more (*v básnickej reči* Balt, -u); baltský
balustráda, -y, *ž.*
balušit', -ím, -ia
balvan, -a, *m.*
balzam, -u, *m.*; balzamový, balzamovač; balzamovat'
bambolec, -lca, *m.*; bamboľovitý
bambus, -sa, *m.*, bambusový
bán, -a, *m.*; bánstvo; bánsky
baňa, -e, *g. pl.* baní, *ž.*; banský; banka, *g. pl.* baniek, nádoba
banálny, všedný; banálnosť
banán, -u, *m.*; banánový
Banát, -u, *m.*; Banátčan; Banátčanka; banátsky
baňatý; baňatosť
banda, -y, *g. pl.* bánd, *ž.*
bandáž, -e, *ž.*; bandažista
bandérium, -ia, *str.*; bandériový; banderista
bandita, -u, *m.*, zbojník; banditstvo
baník, -a, *m.*; banícky; baníctvo; baníčit'
bank, -u, *m.*
banka, -y, *g. pl.* bánk, *ž.*; bankár; bankový; banknóta = bankovka; bankovníctvo
banket, -u, *m.*, hostina; banketovat'
bankrot, -u, *m.*, úpadok; bankrotár; bankrotovat'
banovat', -ujem, -ujú *za niečím, niečo*, želiet' za niečím, lutovat'; bánosť
Bánovce, -iec; Bánovčan; Bánovčianka; bánovský
Banská Bystrica, banskobystrický
Banská Štiavnica, banskoštiavnický
banský (*od* baňa)
bánsky (*od* bán)
baptista, -u, *m.*, novokrstenec; baptistický; baptizmus
baptistérium, -ia, *str.*

bár (*spoj.*), **kiež**

bár, *častejšie* hoci; **bárakýkoľvek** = hocijaký; **bárčo** = hocičo; **bárkde** = hocikde; **bárkto** = hocikto

barak, -a, *m.*; barakový

baran, -a, *n. pl.* -y (*zosob.* -i), *m.*; barán; baranok; baranček; baranča; barančiatko; baranec; baranica; baranina; baraní, -ia, -ie; barančí

barbar, -a, *m.*; barbarka; barbarstvo; barbarský; barbarizmus

Barbora, -y, *ž.* (*os. meno*)

barbora, *g. pl.* barbôr, basa; barboráš, basista

bard, -a, *n. pl.* -i, *m.*

Bardejov, -a, *m.*; Bardejovčan; Bardejovčianka

baret, -u, *m.*; baretový

***barevný** = **farebný**

barchan, -u, *m.*; barchanový

barches, -u, *m.*; barchesový

barchet, -u, *m.*; barchetový

bariéra, -y, *ž.*, priehrada, zábradlie

barikáda, -y, *ž.*

barina, -y, *ž.*, mláka; **barinatý, barinastý**; barinka

bárka, -y, *g. pl.* bárok, *ž.*, loďka

barkarola, -y, *ž.*

barla, -y, *g. pl.* bariel, *ž.*; chodí o barlách (*iné je* berla); barlička

Barnabáš, -a, *m.*

***barnavý** = **hnedý**

barok, -u, *m.*; barokový

barometer, -tra, *l.* -tri, *m.*

barón, -a, *m.*; barónka; baronesa; barónik; barónsky

baronet, -a, *m.*; **baronetský**

bárs (*spojka*), *lepšie* **hoc**

bársaký = **hocijaký**

bárskde = **hocikde**

bárskedy = **hocikedy**

bárskto = **hocikto**

Bartolomej, -a, *m.*

***barva** = **farba**; ***barvitý** = **farbitý**

***barviar** = **farbiar**

***barviť** = **farbiť**

***barvivo** = **farbivo**

baryt, -u, *m.*, ťaživec

barytón, -u, *m.*; barytónový; barytonista

báryum, -ya, *str.*; báryový

bas, -u, *m.*; basista

báseň, -sne, *ž.*; básnička; básnik; básnický; básníctvo; básniť; básnievať

Bask, -a, *n. pl.* -ovia, *m.*; baskický; baskičtina

basrelief, -u, *m.* (*fr., čítaj* barelief); basreliefový

basta (*cit.*)

bastard, -a, *m.*, kríženec; bastardný

bastila, -y, *ž.*

bastonáda, -y, *ž.*

bašovať, -ujem, -ujú; bašovsky

bašta, -y, *g. pl.* bášt, *ž.*

báťa, -u, *m.*; baťko

báť sa, bojím sa, boja sa *niekoho, niečoho;* bávať sa

batalión, -u, *m.*; bataliónový

batár, -a, *l.* -i, *m.*

bateria, -ie, *ž.*

batik, -u, *m.*; batikový; batikovať

batist, -u, *m.*; batistový

Batizovce, -iec, *ž. pomnožné*

batoh, -a, *m.*; batožisko; batôžtek; batôžik; batožina; batožinár

baviť (sa), -ím, -ia; bavievať (sa); bavkať (sa)

bavlna, -y, *ž.*; bavlnár; bavlnený; bavlník; bavlníctvo; bavlnárstvo
Bavor, -a, *n. pl.* -i, *m.*; Bavorka; Bavorsko; bavorčina, bavorský
baza, -y, *ž.*; bazička; bazový
báza, -y, *ž.*, základ; bázový; bazálny
bazár, -a, *l.* -i, *m.*
bazén, -a, *m.*
bázeň, -zne, *ž.* (*len v básnickom jazyku*), bojazlivosť
bazilián, -a, *m.*; baziliánsky
bazilika, -y, *ž.*
***bázlivý** = **bojazlivý**
bažant, -a, *m.*; bažantí, -ia, -ie
bažiť, -ím, -ia *po niečom*; bažnosť; bažlivosť; baživý
bdieť, -iem, -ejú (*nad niekým*), bedliť; bdenie; bdelý; bdelosť
beatifikácia, -ie, *ž.*; beatifikačný
beblať, -em, -ú
bečať, -ím, -ia
beda (*cit.*)
bedač, -e, *ž.*
bedákať, -am, -ajú (*nad niekým*)
bedár, -a, *m.*; bedárstvo; bedársky; bedáriť
bederník, -a, *m.*; bederníkový
bederný
bedliť, -ím, -ia (*o niekoho*); bedlivý; bedlivosť
***bednár** = **debnár**; ***bednit'** = **debnit'**; ***bedna** = **debna**
bedovať; bedákať
***Bedrich** = **Fridrich**
***Bedriška** = **Frederika**
bedro, -a, *g. pl.* bedier, *str.*; bederný
Beduin, -a, *m.*; Beduinka; beduinský
beg, -a, *n. pl.* -ovia, *m.*
begónia, -ie, *ž.*; begóniový
beh, -u, *m.*; „behom času, behom roku" *ap.*, *lepšie* v čase, v roku *alebo* do roka, za rok *ap.*
behať, -ám, -ajú; behávať; behačka, behanie
behún, -a, *m.*
Behynce, -niec, *ž. pomnožné*
bekeš, -a, *m.*
bel', -li, *ž.*
beladona, -y, *ž.*; beladonový
belák, -a, *m.*
belasieť, -iem, -ejú
belasiť, -ím, -ia
belásky, -sok, *ž. pomnožné*; belaskár; belasník
belasý, siný, modrý
belavý (*do bicla*)
belčov, -a, *m.* (*iné je* kolíska)
Belehrad, -u, *m.*: Belehradčan; Belehradčianka; belehradský
beletria, -ie, *ž.*; beletrista; beletristický
Belgia, *lepšie* **Belgicko**; Belgičan; Belgičianka; belgičtina; belgický
belica, -e, *ž.* (*ryba*)
belidlo, -a, *str.*
belieť, -iem, -ejú; belejúc; belel
belko, -a, *m.* (*belovlasý človek*)
beľmo, -a, *str.* (*očná choroba*)
Belo, -a, *m.*; *iné je* Vojtech
belobradý
belofúzy
belohlavý; belohlávok
belohorský
beloch, -a, *n. pl.* belosi, *m.*
belokrídly
belokvetý
belolíci
beloň, -a, *m.*
beloperý

***Belorus = Bielorus**
belovlasý
belozubý
belučičký; belušký
***belúš = sivko**
beluša, -e, *ž.*; Beluša (*obec*)
belvedér, -u, *l.* -i, *m.*; belvedérsky
Belzebub, -a, *m.*
Beňadík, -a, *m.*
Benátky, -tok, *ž. pomnožné*; Benátčan; Benátčanka; **benátsky**; benátčina
benediktín, -a, *m.*; benediktínsky; benediktínka
beneficium, -ia, *str.*; beneficiát; **beneficiálny**
benevolencia, -ie, *ž.*; benevolentný
bengál, -u, *m.*; bengálsky oheň
Bengálsko, -a, *str.*; Bengálec; Bengálka; bengálčina; bengálsky; Bengálsky záliv
Benjamín, -a, *m.*
benzín, -u, *m.*; benzínový
benzol, -u, *m.*; benzolový
berla, -y, *g. pl.* berál, *ž.* (*biskupská*); *iné je* barla
Berlín, -a, *m.*; Berlínčan; Berlínčanka; berlínsky
Bernard, -a, *m.*; bernardín; bernardínsky
Bernolák (Anton); bernolákovina; bernolákovci; bernolákovský
***berný = daňový**
beryl, -a, *m.*; berylový
bes, -u, *m.*
Besarábia, -ie, *ž.*; besarabský
beseda, -y, *ž.*; besiedka; besedovať
Beskydy, Beskíd, *ž. pomn.*; beskydský
besnieť, -ie, -ejú
besniť, -ím, -ia
besnota, -y, *ž.*; besný
beštia, -ie, *ž.*; beštiálny
beťah, -a, *m.*
beťár, -a, *m.*; beťársky; beťárčiť
betel, -u, *m.*; betelový
Betka, -y, *ž.*, Betuška, Alžbeta
Betlehem, -a, *m.*; Betlehemci (*obyvatelia Betlehema*); betlehemci (*chlapci, chodiaci s betlehemom*)
betón, -u, *m.*; betónový; betonárstvo; betónovať
bez, bezo (*predložka s gen.*); bez Boha, bezo mňa
***bezbarevný = bezfarebný**
bezbolestný
bezbožník, -a, *m.*; bezbožnica; bezbožníctvo; bezbožný
bezbranný
bezcenný
bezcestný
bezcieľny
bezcitný
***bezčinný = nečinný**
bezdetný
bezdno, -a, *str.*
bezdôvodný
bezdrôtový
bezduchý
bezfarebný; bezfarbý
bezhlavý
bezcharakterný
bezchybný
bezideový
bezkonkurenčný
bezkrídly
bezmála (*prísl.*), temer; *iné je* bez mála
bezmedzný
bezmenný
bezmocný
bezmotorový
bezmyšlienkovitý
beznáboženský
beznádejný
bezočivý; bezočivosť
bezodkladný
bezohľadný; bezohľadnosť

bezpečnosť, -ti, *ž.*; bezpečný; bezpečnostný
bezplatný; bezplatne
bezpodmienečný
bezpodstatný
bezpohlavný
bezpochyby (*prísl.*)
bezprávie, -ia, *str.*; bezprávnosť; bezprávny
bezpríčinný
bezpríkladný
bezprízvučný
bezprostredný; bezprostredne
bezradný
bezrodý
bezruký
bezsenný, *napr.* bezsenná noc
bezsmyselný
bezstarostný
beztak (*prísl.*), aj tak, i tak, beztoho
beztoho (*prísl.*)
beztrestný
bezúčelný
bezúčinný
bezúhonný
bezuchý
bezúročný
bezúspešný
bezústrojný
bezútešný
bezuzdný
***bezvadný** = **bezchybný**
bezvedomie, -ia, *str.*; bezvedomý
bezvetrie, -ia, *str.*
bezvládny; bezvládnosť; bezvládie
bezvlasý
bezvýhradný
bezvýnimočný
bezvýrazný
bezvýsledný
bezvýznamný
bezzákladný
bezzákonný
bezzásadný
bezzávadný
bezzubý
bežať, -ím, -ia; bežkať
beženec, -ca, *m.*, ruský utečenec
bežný, obyčajný; bežná cena; *bežný rok = tento rok
bialoš, -a, *m.*
bibas, -a, *m.*
bibic, -a, *m.*
biblia, -ie, *ž.*, výťah z Písma svätého; Biblia = Písmo svätý; biblický; bibličtina
bibliofil, -a, *m.*; bibliofilský; bibliofilstvo
bibliografia, -ie, *ž.*; bibliografický
bibliolatria, -ie, *ž.*
biblioman, -a, *m.*; bibliomania
bibliotéka, -y, *ž.*, knižnica; bibliotekár = knihovník
bibolienka, -y, *ž.* = snežienka
bicykel, -kla, *l.* -kli, *n. pl.* bicykle, *m.*
bič, -a, *m.*; bičík; bičisko; bičovať
bičak, -a, *m.*
bidlo, -a, *str.* (*žľdka*); bidielko
bieda, -y, *ž.*; biedny; biedit; biedník = bedár; biednosť
bielit, -im, -ia
bielizeň, -zne, *ž.*; bielizňový; bielizník, skriňa na bielizeň
bielkovina, -y, *ž.*
bielko, -a, *str.* (*časť oka*)
bieloba, -y, *ž.* (*farba*)
bieločervený
bielok, -lku, *m.*
bielokamenný
Bielorus, -a, *m.*; Bieloruska; bieloruský; bieloruština; Biela Rus = Bielorusko
bielota, -y, *ž.*
bielovisko, -a, *m.*
bielozelený
bielučký; bielunký; bieluský
bieluha, -y, *ž.*
biely, *komp.* belší; Biela hora (*vrch*); belohorský; Biely Potok (*obec*); belopotocký; Biela sobota (*sviatok*)
bienium, -ia, *str.*, dvojročie; bienálka

biflovať, -ujem, -ujú
biftek, -u, *m.*; biftekový
bifurkácia, -ie, *ž.*; bifurkačný
biga, -y, *ž.*
bigamia, -ie, *ž.*, dvojženstvo; bigamický
bigotný; bigotnosť; bigoteria
biľag, -u, *m.* vybitá, vypálená značka; biľagovať
bilancia, -ie, *ž.*, účtovná súvaha; bilancovať; bilančný; bilančné
bilet, -u, *m.*, lístok, vstupenka; biletár; biletárka
biliard, -a, *l.* -e, *m.*; biliardovať sa
bilión, -a, *m.*; biliónový; bilióny
bilnica, -e, *ž.* (*časť voza*)
binokel, -kla, *l.* -kli, *m.*
binom, -u, *m.*, dvojčlen; binomický
biocenóza, -y, *ž.*
biograf, -a, *m.*, životopisec; biografia, životopis; biografický
biograf, -u, *m.* (*skrátene* bio, bia, *str.*); biografový
biológia, -ie, *ž.*, náuka o živote; biologický
biometria, -ie, *ž.*; biometrický
bioplazma, -y, *ž.*
biplán, -u, *m.*, dvojplošník
bipolárny, dvojpólový
biret, -u, *m.*
birmovať; birmovka; birmovný
biskup, -a, *m.*; biskupský; biskupstvo
biskvit, -u, *m.*; biskvitový
*bisťu = **bysťu**
biť, bijem, bijú; bi, bite; bitie; bici (*napr.* bicie hodiny)
*bitevný = **bojový**
bitka, -y, *ž.*
bitkom biť, bitkom nabiť (bitkom nabitá izba, t. j. preplnená izba)
bitúnok, -nku, *m.*; bitúnkový
*bitva = **boj**
bivuak, -u, *m.*; bivuakovať, táboriť
bizarný, zvláštny, podivný; bizarnosť
bizón, -a, *n. pl.* -y, *m.*, zubor americký
bižuteria, -ie, *ž.*
blabot, -u, *m.*; blabotať; blabotavý
blačať, -í, -ia
*blädý = **bledý**
bláhať si, -am, -ajú (*v niečom*)
blaho, -a, *m.*
blahobyt, -u, *m.*
blahočinný
blahodarný
blahorodý
blahosklonný
blahoslaviť, -ím, -ia; blahoslavený; blahoslavenie
blahovôľa, -le, *ž.*; blahovoľný
blahoželať, -ám, -ajú (*niekomu k niečomu*)
blahý
*blacha = **plech**; *blachár = **plechár**; *blachový = **plechový**
blak, -u *m.*; blakot; blakotať, blačať
blamáž, -e, *ž.*; blamovať (sa)
blana, -y, *g. pl.* blán, *ž.*; blanka; blanár; blanársky; blanitý
blanketa, -y, *g. pl.* blanket, *ž.*, tlačivo, vzorka
blankyt, -u, *m.*; blankytný; blankytový
blasfémia, -ie, *ž.*, rúhanie; blasfemický
blastula, -y, *g. pl.* blastúl, *ž.*
blatník, -a, *m.*
blato, -a, *g. pl.* blát, *str.*; blatný; Blatné jazero, Blatno; blatistý; blatnavý

*blatúch = **záružie**
blazeovaný, otupený; blazeovanosť
blázinec, -nca, *m.*
blazniť, -ením, -ejú
blázniť (sa), -ím, -ia
bláznivý
bláznovský
blázon, -zna, *m.*
Blažej, -a, *m.*
blažiť, -ím, -ia; blažený
blblať, -lem, -lú
blbotať, -cem (-ám)
blčať, -í, -ia; blčivý
blebtať, -cem, -cú; blebtáč
blednúť, -nem, -nú
bledolíci
bledoružový
bledozelený
bledožltý
bleduľa, -e, *g. pl.* bledúľ, *ž.*; bleduľka (*kvet*)
bledý; bledo; bledosť; bledučký; bledušký
blen, -u, *m.*
blesk, -u, *m.*; blesknúť; blesknutie; bleskot
bleskorýchly
blcha, -y, *g. pl.* blch, *ž.*; blška; blša
blikať; bliknúť; blikot
*bliaška = **pliešok**
blízky; blízko; blízučký; blízučko; blízunký; blízunko; bližší; bližšie; blížence
blizna, -y, *g. pl.* bliznien, *ž.* (*časť čnelky*)
blížiť, -im, -ia *niekomu*, ubližovať
blížiť sa, -im, -ia *k niečomu* i *niečomu*; bližný
blk, -u, *m.*: blkom hori; blkotať; blkotavý; blknúť; blkot
blok, -u, *m.*; en bloc (*fr., čítaj* anblok) = vcelku
blokáda, -y, *ž.*; blokovať
*blond = **plavý, plavovlasý**
blondín, -a, *m.*, plavovlasý človek, plavko, belko, belohlávok; blondína, blondínka
blša, -ača, *str.*, blška
blud, -u, *m.*; bludný
bludár, -a, *m.*; bludáriť; bludársky
blúdiť, -im, -ia (*po niečom*); blúdiaci; blúdievať; bludička; bludisko
bľuskať, -ám, -ajú; bľusnúť
*bľuvať, bľujem, -jú = **vracať**
blúza, -y, *ž.*; blúzka; blúzočka
blúzniť, -im, -ia; blúznivý; blúznivec
blysk, -u, *m.*, *a*) lesk, *b*) zablysnutie
blyska, -y, *ž.* (*trasorítka*)
blýskať (sa), -am, -ajú; blýskavý; blýskavica; blyskot; blysnúť
blyšťať sa, -ím, -ia; blyšťavý
blyštek, -a (*rastlina*)
bo (*spojka*), lebo
boa, *str. neskl.*
bôb, bôbu, *m.*; bôbový
bobok, -bka, *m.*; bobkový; bobkový list
bobona, -y, *ž.*, povera
bobor, -bra, *n. pl.* -bry, *m.*; bobrový
bobuľa, -e, *g. pl.* bobúľ, *ž.*; bobuľka; bobuľatý
Boca, -e, *ž.*
bocian, -a, *n. pl.* -y, *m.*
*bôček = **bôčik**, -a, *m.*
bočiť, -ím, -ia *od niekoho*
bočka, -y, *ž.*, sud
bočný; bočne; bočnica
bod, -u, *m.*; bod mrazu, bod varu; bodka, -y, *ž.*; bodkastý; bodkovať
bodaj (*prísl.*)
bodák, -a, *m.*
bodega, -y, *g. pl.* bodieg, *ž.*

bodať, -ám, -ajú; bodnúť, -em, -ú
bodkočiarka, -y, *ž.*
bodľač, -e, *ž.*; bodľačie, -ia, *str.*
bodľavý
bodliak, -a, *m.*
bodlo, -a, *m.*
bodný
bodrý
bogomil, -a, *m.*; bogomilstvo; bogomilský
Boh, Boha, *m.*; boh, -a, *m.* (*pohanský*); boží, -ia, -ie; služby božie; Božie Telo (*sviatok*); božia milosť; bôžik, *n. pl.* bôžikovia (*neživ.* bôžiky)
bohabojný
boháč, -a, *m.*; boháčka
bohaprázdny
bohapustý
bohatier, -a, *m.*; bohatiersky
bohatiť, -ím, -ia
bohatnúť, -em, -ú
bohatstvo, -a, *g. pl.* bohatstiev, *str.*
bohdá (*prísl.*)
bohdaj, *častejšie* **bodaj**
Bohdan, -a, *m.*; Bohdana, -y, *ž.*
bohém, -a, *n. pl.* -i, *m.*; bohémka; bohémstvo; bohémsky
Bohémia, -ie, *ž.*, Česko; bohemizmus; bohemizovať; bohemistika; bohemista
Bohočlovek, -a, *m.*
Bohorodička, -y, *ž.*
bohorovný
bohorúhavý
bohoslovec, -vca, *m.*; bohoslovecký
bohoslovie, -ia, *str.*
bohoslužba, -y, *ž.*; bohoslužobný
bohovať, -ujem, -ujú
Bohumil, -a, *m.*
bohumilý
Bohumír, -a, *m.*
bohuprisám (*prísl.*)
Bohuslav, -a, *m.*
bohužiaľ (*prísl.*)
bohvie (*prísl.*)
bohviečo; bohviekto
bohyňa, -ne, *g. pl.* bohýň, *ž.*
bocheň, -chňa, *m.*; bochník
boj, -a, *m.*; bojový; bojovať (*za niečo, o niečo*); bojovný; bojovník; bojovnica; bojovnícky
bojachtivý
bojar, -a, *m.*; bojarka; bojarský
bojaschopný
bojazlivý, bojazlivosť; bojazlivec
bojište, -šťa, *str.*; bojištný
bojko, -a, *m.*
bojkot, -u, *m.*; bojkotovať
bojsa, nebodaj
bok, -a *i* -u, *m.*
boka, -y, *ž.* (Kotorská boka)
bôľ, bôľu, *m.*; bôľny
boľačka, -y, *ž.*
boľavý
bolehlav, -u, *m.*
bolenie, -ia, *str.*
boleráz, -u, *m.* (*zelina*); Boleráz, -a, *m.* (*obec*)
Boleslav, -a, *m.*
bolesť, -ti, *ž.*; bolestné, -ého, *str.*
bolestivý; bolestivosť
bolestný; bolestne; bolestník
bolieť, -í, -ia; bolievať
bôľhoj, -a, *m.* (*rastlina*)
bôľnosladký
boľševik, -a, *n. pl.* boľševici, *m.*; boľševický; boľševizmus; boľševizovať
bomba, -y, *g. pl.* bômb, *ž.*; bombový; bombardovať; bombardér; bombardérsky
bombardón, -u, *m.*
bombast, -u, *m.*; bombastický
bon, -u, *m.*
bona, -y, *g. pl.* bon, *ž.*, vychovávateľka

bonbón, -u, *m.*; bonbónový; bonbónik
bonifikácia, -ie, *ž.*, bonifikačný; bonifikovať
bonita, -y, *ž.*; bonitný
bontón, -u, *m.*; bontónový
bonvivant (*fr., čítaj* bonviván), -a, *m.*
bonz, -a, *m.*
bôr, -u, *m.*; bôrik, -a, *m.*; borina, -y, *ž.*; bôrový
bór, -u, *m.*; bórový
bóra, -y, *ž.* (*vietor na Jadrane*)
bórax, -u, *m.*; bóraxový
borba, -y, *g. pl.* borieb, *ž.*
borca, -u, *n. pl.* borcovia, *m.*
bordó (*príd. meno, neskl.*), tmavočervený
bordúra, -y, *ž.*, pás; bordúrka; bordúrový
borgis, -u, *m.*; borgisový
borievč, -a, *m.* (*Juniperus communis*)
borievčie, -ia, *str.*
borievka, -y, *ž.*; borievkový
Boris, -a, *m.*
borif sa, -ím, -ia (*s niekým o niečo*); borba; borca
Borivoj, -a, *m.*
Bôrová, -ej, *ž.*
borovčiak, -a, *m.* (*vták*)
borovica, -e, *ž.*, sosna
borovička, -y, *ž.* (*plod i pálenka*)
*borovnica = **čučoriedka**
borsuk, -a, *n. pl.* -y, *m.*, jazvec; borsučí
boršč, -u, *m.*
bosák, -a, *m.*; bosácky
bosky, boso
Bosna, -y, *ž.*; bosniacky; Bosniak; Bosniačka
bosonohý, bosý
bosorák, -a, *m.*, čarodej
bosorka, -y, *ž.*, čarodejnica
bosý; boso
boston, -u, *m.*; bostonový
bota, -y, *g. pl.* bôt, *ž.* (*druh čižiem*)
botanika, -y, *ž.*, rastlinopis; botanik; botanický; botanizovať
box, -u, *m.*; boxovať; boxer; boxerský
bozaf, -ám, -ajú
bozk, -u, *m.*; bozkať; bozkávať
božedrievă, -ăťa, *str.*, božie drievko (*ker*)
božechráň (*cit.*)
božekať, -ám, -ajú; božekanie, nariekanie
Božena, -y, *ž.*; Boženka
boženík, -a, *m.*; boženícky
bože-prebože (*cit.*)
boží, -ia, -ie; Božie Telo (*sviatok*); božia milosť; služby božie
bôžik, -a, *m.* (*od* boh), *n. pl. živ.* bôžikovia, *neživ.* bôžiky, *m.*
božiť sa, -ím, -ia
božský
božstvo, -a, *str.*
braček, -a, *m.*; bračekovci
brada, -y, *g. pl.* brád; *ž.*; briadka
bradlá, -diel, *str. pomnožné* (*telocvičné náradie*)
bradovka, -y, *ž.*; bradovica; bradovičník
Brahma, -u, *m.* (*boh*)
brahman, -a, *m.*
brachiálny
brak, -u, *m.*
bralo, -a, *g. pl.* brál, *str.*; brálie, -ia, *str.*; bralisko; bralistý
brána, -y, *ž.*; bránka; bránička; brankár, -a, *m.*
branec, -nca, *m.*
bránica, -e, *ž.*; bráničný
brániť (sa), -ím, -ia (*niečomu, proti niečomu*); bránievať

branný; **bramnosť**
brány, brán, *ž. pomn.*
***branzol** = **výsteľka**
branža, -e, *ž.*
brat, -a, *m.*, *nom. pl.* bratia; bratský; bratstvo
brať, beriem, berú; ber, berte; berúc, bral; braný; bratý
bratanec, -nca, *m.* (*bratov syn*)
bratať sa, -ám, -ajú
Bratislava, -y, *ž.*; Bratislavčan; Bratislavčianka; bratislavský
bratovrah, -a, *m.*; bratovražda
***bratriť sa** = **bratať sa** (*s niekým*)
brav, -a, *n. pl.* -y, *m.*; bravec; bravček; bravčový; bravčovina
bravo, *neskl.*, výborne
bravúra, -y, *ž.*; bravúrny
brázda, -y, *ž.*; brázdička; brázdiť; brázdny
Brazília, -ie, *ž.*; Brazílec; brazílsky
brazoleta, -y, *g. pl.* brazoliet, *ž.*
brblať, -lem, -lú; brblavý; brblavosť
brbtať, -cem, -cú; brbták; brbtavý; brbtavec
brčať, -ím, -ia
brčka, -y, *ž.*; brčkavý
brdce, -a, *g. pl.* bŕdc, *str.*
bŕdnuť, -em, -u, brodiť sa
brdo, -a, *g. pl.* bŕd, *str.*
brečtan, -a, *m.*; brečtanový
breh, -u, *m.*
brehuňa, -e, *g. pl.* brehúň, *ž.*
brechať, -šem, -šú; brechávať; brechavý
brekať, -ám, -ajú; brekotať; brekot (*žiab*)
bremeno, -a, *str.*; bremienko; bremiačko (bremä, -ena *najmä v básnickej reči*)
Brémy, Brém, *ž. pomnožné;* brémsky
brest, -a, *m.*; brestový
Bretónsko, -a, *str.* (*fr.* Bretagne); Bretónec; Bretónka; bretónsky; bretónčina
brevlár, -a, *l.* -i, *m.*
breza, -y, *g. pl.* briez, *ž.*; brezina; brezový
Breznica, -e, *ž.*; Hronská Breznica
Brezno, -a, *str.*; Brezňan; Breznianka; brezniansky
Brezová, -ej, *ž.*; Brezovan; brezovský; Brezovanka
brezuľa, -le, *g. pl.* brezúľ, *ž.*; brezuľka; brezuľkový
briadka, -y, *ž.*
bričesky, -siek, *ž. pomnožné*
brička, -y, *ž.*
briď, -di, *ž.*, hnus, ohavnosť
bridiť sa, -ím, -ia (*niekomu niečo*), špiniť (sa); bridí sa mi (hnusí sa mi)
bridký, hnusný, ohavný, špinavý
bridlica, -e, *ž.*; bridlicový
bridž, -u, *m.*; bridžový
brieždiť sa, -i sa
briežok, -žku, *m.*, briežtek, -a
brigáda, -y, *ž.*; brigádnik; brigádny
***brija** = **kaša**
briketa, -y, *g. pl.* briket, *ž.*
brilantína, -y, *ž.*
brilantný
briliant, -u, *m.*; briliantový
brinkať, -ám, -ajú; brinknúť; brinkot
Británia, -ie, *ž.*, Britsko, -a, *str.*; Brit
britký, ostrý
britva, -y, *g. pl.* britiev, *ž.*
brko, -a, *g. pl.* bŕk, *str.*

brloh, -a, *m.*; brlôžik; brložiť
brňať, -í, -ia
*brnavý = **hnedý**
brnčať, -ím, -ia
brnenie, -ia, *str.*
brnieť, -ie, -ejú, černieť, temnieť
brnkať, -ám, -ajú (*na niečo, na niečom*); brnknúť
Brno, -a, *str.*; brnenský; Brňan; Brňanka
brnuťa, -e, *g. pl.* brnúť, *ž.*
brod, -u, *m.*; Brod, -u, *m.* (*obec*)
brodiť (sa), -ím, -ia (*v niečom*); brodievať
brojiť, -ím, -a (*proti niekomu*)
brok, -u, *m.*
brokát, -u, *m.*; brokátový
brokovnica, -e, *ž.*
bróm, -u, *m.*; brómový; bromovodík
bronchiálny, priedušnicový
bronchitída, -y, *ž.*
bronieť, -ie, -ejú (slivky už bronejú = zapaľujú sa; zore bronejú)
bronz, -u, *m.*; bronzový; bronzovať
broskyňa, -e, *ž.*; broskyňový
brost, -u, *m.*
brošňa, -ne, *ž.*
brošúra, -y, *ž.*; brošúrka; brošovať; brošovaný
brovning, -u, *m.*; brovningový
brslen, -u, *m.*; brslenový
bŕsť, *častejšie* **bŕdnuť**
brucho, -a, *g. pl.* brúch, *str.*; brucháč; bruchá; bruško; brušný; bruchopasník
brús, -a, *m.*; brúsok, -ska; brúsik; brúsový
Brusel, -u, *m.*; bruselský
brusiareň, -rne, *ž.*
brúsič, -a, *m.*
brúsiť, -im, -ia
*brusle = **korčule**
*brusliar = **korčuliar**
*bruslíť = **korčuľovať sa**
brusnica, -e, *ž.*
brutalita, -y, *ž.*, hrubosť; brutálny
brutto, -a, *str.* (*tal.*)
brva, -y, *g. pl.* bŕv, *ž.*
brvno, -a, *g. pl.* brván (*i* brvien), *str.*; brvienko
*bryčka = **bričke**
*bryle = **okuliare**
bryndza, -e, *ž.*; bryndziar; bryndziareň; bryndzovník
bryzg, -u, *m.*
brýzgať, -am, -ajú; bryzgnúť; brýzganina
brzda, -y, *g. pl.* bŕzd, *ž.*; brzdiť; brzdár
bubák, -a, *m.*
bublať, -ľem, -ľú; bublavý; bublot
bublina, -y, *ž.*; bublinka
bubon, -bna, *m.*; bubnový; bubienok; bubeník; bubenícky; bubnovať
bučať, -í, -ia
búčie, -ia, *str.*, bučina
buď... alebo; alebo... buď, buď... buď
búda, -y *ž.*; búdka
Budapešť, -ti, *ž.*; budapeštiansky
Budatín, -a, *m.*
budem, budeš, bude, budeme, budete, budú; buď, buďme, buďte
Budha, -u, *m.*; budhizmus
budič, -a, *m.*
budíček, -čka, *m.*
Budín, -a, *m.*; Budínčan; Budínčanka; budínsky
budiť, -ím, -a; budievať; buditeľ
budoár, -a, *l.* -i, *m.*; budoárček
budovať; budovateľ;

budova, *g. pl.* budov, *ž.*; budovisko
budúci, -a, -e
budúcnosť, -ti, *ž.*
budžet (*čítaj* büdžet), -u, *m.*
bufet, -u, *m.* (*fr., čítaj* büfet)
bucharón, -a, *m.*; bucharónsky
búchať, -am, -ajú (*na niečo, do niečoho*); buchnúť; búchavať; buchot
buchta, -y, *g. pl.* buchiet, *ž.*
bujak, -a, *m.*; bujačik; bujo, -a, *m.*
bujarý
bujnieť, -iem, -ejú
bujný; bujne, bujno (*prísl.*)
buk, -a, *m.*; bukový
bukolický
bukovina, -y, *ž.*; Bukovina (*krajina*)
***bukréta** = **kytica**
buksa, -y, *ž.*
bukvica, -e, *ž.*
bula, -y, *g. pl.* búl, *ž.*
buldog, -a, *n. pl.* -y (*zosob.* -ovia), *m.*
Bulhar, -a, *m.*; Bulharsko; bulharský; bulharčina
bulvár, -a, *l.* -i, *m.*
bum (*cit.*)
bumerang, -u, *m.*
bumst (*cit.*)
bunda, -y, *g. pl.* búnd, *ž.*; bundica; bundička
buničina, -y, *ž.*
bunka, -y, *ž.*; bunkový; bunička
buntovať, buntošiť
Búr, -a, *n. pl.* -i, *m.*; búrsky
búra, -e, *ž.* (*básn.*), búrka; búrny
burácať, -am, -ajú (*básn.*)
búrať, -am, -ajú
burcovať, -ujem, -uju
burčiak, -a, *m.*
Burgundsko, -a, *str.*; Burgunďan; burgundský; Burgunďanka
burgyňa, -ne, *g. pl.* burgýň, *ž.*
Buriat, -a, *n. pl.* -i, *m.*; Buriatka; buriatsky
burič, -a, *m.*; buričský buričstvo
burina, -y, *ž.*
búriť, -im, -ia; búrievať; búrivý; búrlivý; búrny
burnus, -su, *m.*; burnusový
burza, -y, *g. pl.* burz, *ž.*; burzovný; burzián
buržoa, *m. neskl.*; buržuj, -a, *m.*; buržujka (*posmešne*); buržoázia; buržoázny
busola, -y, *g. pl.* busol, *ž.*, kompas
busta, -y, *g. pl.* bust, *ž.* (*fr., čítaj* büsta)
búšiť, -im, -ia
bután, -u, *m.*
butelka, -y, *ž.*, sklenica, sklenička
bútľavina, -y, *ž.*
bútľavý, bútly
butlieť, -ie, -ejú, prách-nivieť
butón, -a, *m.*; butónový
búvať, -am, -ajú; buvinkať, buvikať (*básn.*)
buzogáň, -a, *m.*
by (*spojka*; *len v básnickej reči*) = **aby**
***bydlieť** = **bývať**
bydlisko, -a, *str.*
bydlo, -a, *g. pl.* bydál (*i* bydiel), *str.*, bývanie, bydlisko
býk, -a, *n. pl.* býci, *m.*, bujak; býčí, -ia, -ie; býkovec
byľ, -le, *ž.*; byľa, -le, *ž.*; byľka, byľočka; byľožravec
bylina, -y, *ž.*; bylinný; bylinár; bylinársky; bylinárstvo
byró, *str. neskl.*
byrokracia, -ie, *ž.*; byrokrat; byrokratický
byronizmus, -zmu, *m.* (*čítaj* bajrnizmus);

byronista; byronovský
Bysterec, -rca, *m.* (*osada*); bysterský
Bystrica, -e, *ž.*; Bystričan; Bystričianka; bystrický
Bystrička, -y, *ž.* (*osada*); Bystričan; Bystričianka; bystrický; bystričky (*druh slivák*), *ž. pomn.*
bystrozraký
bystrý; bystrosť; bystrina
bysťu (*cit.*)
bysťubohu (*cit.*)
byť, -u, *m.*; bytné; bytný
byť, som, si, je, sme, ste, sú — *záporne*: nie som, nie si, nie je, nie sme, nie ste, nie sú
Bytča, -e, *ž.*; Bytčan; Bytčianka; bytčiansky
Bytčica, -e, *ž.*; Bytčičan; bytčický
bytie, -ia, *str.*
bytnosť, -ti, *ž.*, bytie, podstata, prítomnosť (*niečoho*)
bytosť, -ti, *ž.*; bytosti živé a neživé; bytostný
bývalý
bývať, -am, -ajú; bývanie; bývavať
byvol, -a, *n. pl.* -y, *m.*; byvolica; byvolí, -ia, -ie; byvolový
Byzancia, *lepšie* **Byzantsko**; Byzantínec; Byzantínka; byzantský; byzantinizmus
bzdieť, -í, -ia, smrdieť
bzdocha, -y, *g. pl.* bzdôch, *ž.*; bzdoch, -a, *m.*
bzik (*cit.*)
bzikať, bzíknuť
bzučať, -ím, -ia
bzukať, -ám, -ajú

C

*cadmium = **kadmium**
Caesar, -a, *m.* (C. Iulius Caesar); *viď i* Cézar
*caesium = **cézium**
*cajchovať = **značkovať**
*calcium = **kalcium**
cap (*cit.*)
cap, -a, *n. pl.* capy (capi — *nádavka*), *m.*; capí, -ia, -ie; capina
cápať, -em, -u; capiť, -ím, -ia; capnúť
capriccio (*tal., čítaj* kapriččo), -ia, *str.*
capriccioso (*tal., čítaj* kapriččózo), -a, *str*
cár, -a, *m.*; cárica; cárovič; cárovná; cárstvo; cársky; cárovrah; cárovražda
Carihrad, -u, *m.*; carihradský; Carihradčan; Carihradčianka
cárok, -rka, *m.* = chlievik
causerie, *ž. neskl.* (*fr., čítaj* kózri); causerista (*čít.* kózrista); causeur (*čít.* kozér)
cecať, *lepšie* cicať
Cecília, -ie, *ž.*, Cilka
cecok, -cka, *m.*
céder, -dra, *l.* -dri, *m.*; cédrový
cedidlo, -a, *str.*; cedilko, -a, *str.*
cedilo, -a, *str.* (*pastierska kapsa*)
cedif, -ím, -ia
ceduľa, -e, *g. pl.* cedúľ, *ž.*; ceduľka; ceduľový
cech, -u, *m.*; cechmajster; cechovný
cedent, -a, *m.*; cedovať
cela, -y, *g. pl.* ciel, *ž.*; celička
cele, *častejšie* **celkom**
celebrita, -y, *g. pl.* celebrít, *ž.*
celebrovať, -ujem, -ujú
*celer = zeler
Celestín, -a, *m.*; celestín, člen celestínskej rehole

celibát, -u, *m.*; celibátny
celieť, -iem, -ejú
celina, -y, *ž.*
celistvý; celistvosť
celiť, -ím, -ia
celkom (*prísl.*)
celkový; celkovitý
celodenný
celofán, -u, *m.*; celofánový
celonárodný
celoplátenný
celoročný
celosť, -ti *ž.*; celostný
celoštátny
celovať, -ujem, -ujú (*básn.*)
celoživotný
celuloid, -u, *m.*; celuloidový
celulóza, -y, *ž.*; celulózový; celulózka
celý; celučký; celičký; celina, -y, *ž.*
cement, -u, *m.*; cementový; cementáreň
cena, -y, *g. pl.* cien, *ž.*; cenný; cenina
ceng, -u, *m.*; cengať (*niečím na niečom*); cengáč; cengavý; cengot
cenič, -ím, -ia
cenník, -a, *m.*; cenníkový
cenný; cennosť
cent, -a, *m.*; centový; centík
center, -tra, *mt.*
centifólia, -ie, *ž.*
centigram, -u, *m.* (cg)
centiliter, -tra, *l.* -tri, *m.* (cl)
centime (*fr., čitaj* santim), -mu, *m.* (ct)
centimeter, -tra, *l.* -tri, *m.* (cm)
centrála, -y, *ž.*, ústredie; centrálny, ústredný
centralizácia, -ie, *ž.*; centralizačný; centralizmus; centralista; centralistický; centralizovať
centrifúga, -y, *ž.*, odstredivka; centrifugálny, odstredivý
centripetálny, dostredivý; centripetálnosť, dostredivosť
centrum, -tra, *n. pl.* centrá, -tier, *str.*, stred
cenzor, -a, *m.*; cenzorský
cenzúra, -y, *ž.*; cenzúrny; cenzurovať
cep, -a, *m.*; cepík
cepenieť, -iem, -ejú
cer, -u, *m.*; cerový
cerberus, -sa, *m.*; Cerberus (*meno myt. psa*)
cereálie, -ií, *ž. pomn.*
ceremónia, -ie, *ž.*; ceremoniál, -u, *l.* -i, *m.*; ceremoniálny; ceremoniár
Céres, *ž. neskl.*
céres, -u, *m.*; céresový
cerif, -ím, -ia
Cerová, -ej, *ž.*
cerozín, -u, *m.*
certifikát, -u, *m.*, preukaz, osvedčenie; certifikatista
ceruza, -y, *g. pl.* cerúz, *ž.*; ceruzka
cesnak, -u, *m.*; cesnakový
cesta, -y, *g. pl.* ciest, *ž.*; *miesto* „cestou súdu" *píš* prostredníctvom súdu; *m.* „cestou licitácie" *píš* na licitácii; *m.* „cestou milosti" *píš* omilostením; cestný; cestička; cestka; cestár; cestárstvo; cestmajster
cesto, -a, *g. pl.* ciest, *str.*; cestový
cestopis, -u, *m.*; cestopisný; cestopisec
cestovať; cestovateľ; cestovné; cestovný; cestujúci
cez (*predl. s ak.*)
cezeň, cez neho
Cézar, -a, *m.* (*ako krst. meno, meno psa a pod.*); *viď i* Caesar
cézar, -a, *m.*, rímsky cisár; cézaropapiz-

mus; cézarstvo; cézarský
cézium, -ia, *m.* (*prvok*)
cezúra, -y, *ž.*
cibórium, -ia, *str.*
cibriť, -ím, -ia
cibuľa, -e, *g. pl.* cibúľ, *ž.*; cibuľový; cibuľovitý; cibuľka; cibuliar
cicať, -iam, -ajú
cicerkať, -ám, -ajú; cicerkom tiecť
Cicero, -óna, *m.* (*osobné meno*); cicerónsky
cicero, -a, *str.* (*druh tlačiarskeho písma*)
cicerone (*tal., čítaj* čičeróne), -na, *m.*, sprievodca cudzincov
cicvár, -a, *l.* -i, *m.*; cicvárový
cieľ, -a, *m.*; *cieľom zárobku = za zárobkom; cieliť
cieľavedomý
cieľuprimeraný
cieňa, -e, *ž.* (*iné je sieň*)
ciestka, -y, *ž.*, malá cesta
cieva, -y, *ž.*; cievka
cifra, -y, *g. pl.* cifier, *ž.*, číslica; ciferný; ciferník
cifra, -y, *ž.*, ozdoba; cifrička; cifričkár; cifrovať; cifruľa; cifruša
Cigán, -a, *m.*; Cigánka; Cigánča; cigánsky; cigánčina; cigánstvo; cigániť
cigáň, -a, *m.*, luhár
cigara, -y, *g. pl.* cigár, *ž.*; cigarka; cigareta, *g. pl.* cigariet; cigaretka; cigaretár; cigaretový; cigarník
cigória, -ie, *ž.*; cigóriový
cikáda, -y, *ž.*
cikcak (*prísl.*); cikcakový
cimburie, -ia, *str.*
cimer, -u, *m.*, *teraz častejšie* **erb**, **znak**
cín, -u, *m.* (*lat.* stannum); cínový; cinár, -a, *m.*; cinárstvo; cínovať
cingulum, -la, *str.*
cink, -u, *m.*, cinkový
cinkografia, -ie, *ž.*; cinkografický
cinóber, -bra, *l.* -bri, *m.*; cinóbrový
cintľavý; cintľavka
cintor, cintorín, -a, *m.*
cíperie, -ia, *str.* (*rastlina*)
cipka, -y, *ž.*; cipuľka, cipuška
cirkel, -kla, *l.* -kli, *m.*, kružidlo
cirkev, -kvi, *dat. pl.* cirkvám, *l. pl.* cirkvách, *ž.*; cirkevný; cirkevník; cirkevnícky; cirkevnoslovanský
cirkulár, -a, *l.* -i, *m.*, obežník
cirkulárka, -y, *ž.*
cirkulovať, obiehať; cirkulácia
cirkumflex, -u, *m.*; cirkumflexový
cirkus, -usu, *l.* -use, *m.*; cirkusový
cisár, -a, *m.*; cisársky; cisárstvo; cisárovná; cisársko-kráľovský
cistercián, -a, *m.*; cisterciánsky
cisterna, -y, *g. pl.* cisterien, *ž.*; cisternový
cit (*cit.*)
cit, -u, *m.*; citový
citácia, -ie, *ž.*, predvolanie
citadela, -y, *g. pl.* citadiel, *ž.*, pevnosť
citara, -y, *g. pl.* citár, *ž.*; citarový; citarista; citarovať
citát, -u, *m.*; citovať; citátor; citácia
citeľný; citeľne
citiť (sa), -im, -ia; citeľný; citlivý; citlivka; citný
citný, **citlivý**

citoslovce, -a, *str.*; citoslovný
citový; citovosť
citrín, -a, *m.*; citrínový
citrón, -a, *m.*; citrónik; *citrónnik, *lepšie* citrónovník; citrónový; citrónovitý; citronáda
civieť, -iem, -ejú
civilista, -u, *m.*, civil, -a, *m.*
civilizácia, -ie, *ž.*; civilizačný; civilizátor; civilizovať
civilný, občiansky
cizelácia, -ie, *ž.*; cizelovať; cizelér; cizelérsky
cizioján, -u, *m.*; ciziojánový
clivý; clivo; clivosť; clivieť
clo, cla, *g. pl.* ciel, *str.*; colný
clonif, -ím, -ia; clona; clonka
clown (*angl., čitaj* klaun), -a, *m.*, šašo, pajác; clownský
cmar, -u, *l.* -e, *m.*
cmiter, -a, *l.* -i, *m.*, cintor, cintorín
cmúľať, -am, -ajú; cmuľkať
cnieť sa; cnie sa mi, je mi clivo
cofať, -ám, -ajú; cofnúť
***cognac** = **koňak**
coky (*cit.*), odstúp! odíď!
cól, -a, *l.* -i, *m.*; cólový
colný (*od* clo); colnica, colník
***communiqué** = **komuniké**
compagnie (*fr., čitaj* kompaňí), kompánia, -ie, *ž.*, spoločnosť, stotina (vojska), rota
corgoň, -a, *m.*
cottage (*angl., čitaj* kotidž), -e, *ž.*
crescendo (*tal., čitaj* krešendo), -a, *str.*
***cricket** = **kriket**
crkať, -ám, -ajú; crknúť
***croquet** = **kroket**
ctený; ctenie
ctibažný; ctibažnosť; ctibažník
Ctiboh, -a, *m.*
ctihodný
ctiť, -ím, -ia; ctiteľ; ctiteľka; ctený
ctižiadosť, -ti, *ž.*; ctižiadostivý; ctižiadostivec
ctnosť, -ti, *ž.*; ctnostný; ctný (*básn.*)
cúdiť, -im, -ia; cúdievať
cudný; cudnosť
cudzí, -ia, -ie
cudzina, -y, *ž.*
cudzinec, -nca, *m.*; cudzinka; cudzinecký
cudzo (*prísl.*)
cudzobažný
cudzojazyčný
cudzokrajný
cudzoložiť, -i, *ž.*; cudzoloţstvo; cudzoložník; cudzoložnica; cudzoložnícky
cudzopasník, -a, *m.*; cudzopasný
cudzorečový
cudzorodý
cudzosť, -ti, *ž.*
cudzota, -y, *g. pl.* cudzôt, *ž.*
cudzovláda, -y, *ž.*
cudzozemec, -mca, *m.*; cudzozemka; cudzozemský; cudzozemsko
cuknúť, -nem, -nú; cukot
cukor, -kru, *n. pl.* cukry, *m.*; cukornatý; cukrový; cukrár; cukrársky; cukrárstvo; cukráreň; cukorný (*kartel*); cukrovníčka; cukrík; cukrovať; cukrovina; cukornatieť; cukrové, -ého
cukrovar, -u, *l.* -e, *m.*; cukrovarník; cukrovarníctvo
cukrovka, -y, *ž.*
cumeľ, -mľa, *m.*; cum-

lk; cumľať, -lem, -ľú
cupnúť, -em, -ú; cupotať; cupkať; cupot
*Curych = Zürich
cúvať, -am, -ajú; cúvnuť
cval, -u, *l.* -e, *m.*; cvalom
cválať, -am, -ajú; cválavať
cvendžať, -ím, -ia; cvendžavý
cveng, -u, *m.*; cvengot
*cverna = nič
cvičba, -y, *ž.*, cvičenie
cvičiť (sa), -ím, -ia *niekoho* (*v niečom*); cvičievať; cvičenec; cvičenka; cvičište; cvičiteľ; cvičiteľka; cvičiteľský
cvičky, -čiek, *ž. pomn.* **cvičný**
cvik, -u, *m.*
cviker, -kra, *l.* -kri, *m.*
cvikla, -y, *g. pl.* cvikiel, *ž.*
cvok, -u, *m.*; cvoček; cvočkár
*cvrček = **svrček**
cvrknúť, -nem, -nú; cvrkot; cvrkotať
cyankáli, *str. neskl.*, *ale inštr.* cyankálim
cyanóza, -y, *ž.*
cydónia, -ie, *ž.*
cyklámen, -a, *m.*
cyklista, -u, *m.*; **cyklistika**; **cyklistický**
cyklón, -u, *m.*, víchrica; cyklónový
cyklostyl, -u, *l.* -e, *m.*; cyklostylový
cyklus, cyklu, *l.* cykle, *m.*, kruh; cyklický
cylinder, -dra, *l.* -dri, *m.*; cylindrový; cylindrický
cymbal, -a, *m.*; cymbalista; cymbalovať
cynik, -a, *n. pl.* cynici, *m.*; cynický; cynizmus
Cyprián, -a, *m.*
cyprus, -usu, *m.*; cyprusový
Cyril, -a, *m.*; cyrilský; cyrilika; cyrilometodejský
cystitída, -y, *ž.*
cytoplazma, -y, *ž.*

Č

čabrak, -a, *m.*; čabrakový
Čabyne, -ýň, *ž. pomn.*
Čáčov, -a, *m.*
čad, -u, *m.*; čadiť
Čadca, -e, *ž.*; Čadčan; Čadčianka; čadčiansky
Čahynce, -niec, *ž. pomnožné*
čachrir, -ím, -ia; čachrovať; čachrár
Čachtice, -ic, *ž. pomn.*; čachtický
čaj, -u, *m.*; čajový; čajník; čajovňa; čajík; čajovať; čajovník (*ker*)
čajda (*prísl.*)
čajka, -y, *g. pl.* čajok, *ž.*, člnok i vták (Larus ridibundus)
čajsi (*prísl.*)
čakan, -a, *m.*
čakanka, -y, *ž.*, cigória
čakáreň, -rne, *ž.*
čakať, -ám, -ajú; čakávať; čakací, -ia, -ie; čakateľ; čakateľka; čakateľský; *čakaná = postriežka
čakavec, -vca, *m.*; čakavský; čakavčina
čalún, -a, *m.*; čalúnik, malý čalún; čalúnnik, remeselník; čalúnový; čalúnnický; čalúnnictvo; čalúniť
čamara, -y, *g. pl.* čamár, *ž.*; čamarka
čap, -u, *m.*; čapík
čapica, -e, *g. pl.* čapíc, *ž.*
čapiť, -ím, -ia; čapkať; čapnúť
čapovať, -ujem, -ujú
čaptať, -cem (-ám); čapták, čaptavý
čar, -u, *n. pl.* čary, *m.*

čara, -y, *ž.*, *lepšie* **zámena**; **čarať**, **čarovať** = meniť, zamieňať
čarbať, -em, -ú
čárda, -y, *ž.*
čardáš, -a, *m.*; čardášový
čariť, -ím, -ia (*niekomu*); čarovať; čarovný
čaro, -a, *str.*
čarodej, -a, *m.*; čarodejník; čarodejnica; čarodejnícky; čarodejníctvo; čarodejný
čarokrásny
čarokráž, -e, *ž.*, čarokruh
čaromoc, -i, *ž.*
čarovný; čarovne; čarovnosť
čary, -ov, *m. pomn.*, kúzla
čas, -u, *gen. pl.* čias (*i* časov), *l.* v časiech (*zastaralý*), *lepšie* časoch; časný; časový
časiť sa: časí sa
časnosť, -ti, *ž.*
časomerný
časomiera, -y, *ž.*
časopis, -u, *m.*; časopisecký; časopisectvo
***časoslovo** = **sloveso**
časovať; časovanie
časovosť, -ti, *ž.*, aktuálnosť; časový
Častá, -ej, *ž.*; Častovan; častovský; Častovanka
časť, -ti, *ž.*; častica; čiastka; čiastočka; zčasti, zčiastky; čiastočne
častovať, -ujem, -ujú
častý; často
čaša, -e, *g. pl.* čiaš, *ž.*; čiaška; čašník; čašnica
čata, -y, *g. pl.* čiat, *ž.*; čatár
čauš, -a, *m.*
***čbán** = **džbán**
čečina, -y, *ž.*; čečinie
Čech, -a, *n. pl.* Česi, *m.*; čechizovať; čechizmus
čechrať, -ám, -ajú
Čechy, Čiech, Čechám atď., *ž. pomn.*; Česko
***ček** = **šek**
čeka, -y, *ž.* (*skratka slova* črezvyčajnaja komisia); čekista
Čeklís, -a, *l.* -i, *m.*; čeklísky
čeľaď, -de, *ž.*; čeliadka; čeľadný; čeľadník
čeliť, -ím, -ia *niečomu*, *proti niečomu*
čelo (*i hud. nástroj*), -a, *g. pl.* čiel, *str.* čelný; čielko; čielce
čeľusť, -te, *ž.*; čeľustie; čeľustný; ***dolná čeľusť** = sánka
čemer, -u, *m.*
čemerica, -e, *ž.*
čep, -u, *m.*; čepy = mandle; čepy zdvihať; spadnuté čepy; čepík, -a, *m.*
čepčiarka, -y, *ž.*
čepčiť, -ím, -ia
čepeľ, -le, *ž.*: čepieľka
čepiec, -pca, *m.*; čepček
***čeremcha** = **čremcha**
čereň, -a, *m.* (*sieť na ryby*)
***čerep** = **črep**; ***čeriepok** = **čriepok**
čerešňa, -ne, *g. pl.* čerešní, *ž.*; čerešňový; čerešňovica
***čerevo** = **črevo**
čeriesło, -a, *str.*, *a*) časť pluhu, *b*) bedrá (čeriesla ma bolia)
čeriť (sa), -ím, -ia
čermák, -a, *n. pl.* -y, *m.* (*vták*)
Čermany, -ian, *m. pomnožné* (*osada*); Čermanec; Čermianka; čermiansky
čerň, -ne, *ž.*
černastý; černavý
černica, -ie, *ž.*; černičie
černidlo, -a, *str.* (*iné je* atrament)
černieť (sa), -ie, -ejú

*černiť = **čierniť**
černobradý
černobrvý
černobýľ, -a, *m.*
černofarebný
černohlávok, -vka, *m.*
Černohorec, -rca, *m.* (*od* Čierna Hora); Černohorka; černohorský
černohrivý
černoch, -a, *n. pl.* černosi, *m.*; černoška; černošský
černokabátnik, -a, *m.*
černokňažník, -a, *m.*; černokňažnícky
černokrídly
černoleský
černolíci
černomorský
černooký
černota, -y, *ž.*
černovlasý
čerpadlo, -a, *str.*
čerpať, -ám (-em); čerpávať; čerpací
čerstvý; čerstvo; čerstvosť
čert, -a, *m.*; čertík; čertisko; čertica; čertový; čertovský; čertovstvo
červ, -a, *m.*; červík; červiak; červavý, červivý; červivieť
červec, -vca, *m.*
červeň, -ne, *ž.*
červenák, -a, *m.*
červenastý; červenasto (*prísl.*)
červenať sa, -ám, -ajú
červenica, -e, *ž.*
červenieť (sa), -iem (-ejem), -ejú
červenieť, -ím, -ia
červenkavý
červeno, -a, *str.*
červenobiely
červenobradý
červenofialový
červenolíci
červenonosý
červenovlasý
červenožltý
červený, *komp.* červenší (červenejší); červenkastý
červiak, -a, *m.*; červiačik; červík
červienka, -y, *ž.* (*vták i choroba*)
česať, -šem, -šú; česáč; česáčka; česačka (česanie); česadlo; česák
Česko, -a, *str.*
českobratský
česko-slovenský; Česko-Slovenská republika; Česko-Slovensko
český; *prísl.* po česky, česky; čeština; českosť
*česnak = **cesnak**
česnúť, -em, -ú
česť, cti, *ž.*
čestný; čestnosť
Češka, -y, *ž.*
čeština, -y, *ž.*
*četa = **čata**; *čctár = **čatár**
*četba = **čítanie**
četník, -a, *m.* (*český a česko-slov. žandár*); četnícky; četníctvo
*četný = **početný**
*čez = **cez**
či (*spojka*)
čí, čia, čie, *g.* čieho, čej, čieho *atď.*, *ako* boží, -ia, -ie
čiahať, -am, -ajú *na niečo, za niečím, po niečom*; čiahnuť
čiapka, -y, *g. pl.* čiapok, *ž.*; čiapočka
čiara, -y, *ž.*; čiarka; čiaročka; čiarať; čiarnuť
čiarkovať, -ujem, -ujú
čiastka, -y, *g. pl.* čiastok, *ž.*; čiastočka
čiastočný
*čiaša = **čaša**
*čiašnik = **čašník**
čibuk, -a, *m.*
čičikať, -am, -ajú
Čičmany, -mian, *m. pomnožné*; Čičmanec; Čičmianka; čičmiansky
čida (*prísl.*)
čidali (*prísl.*)
čielce, -a, *str.*, čielko
Čierna Hora; Černo-

horec; Černohorka; černohorský
čierňava, -y, *ž.*
čierniť, -im, -ia
čierno, -a, *str.*
čiernomodrý** = **černomodrý
čiernooký** = **černooký
čiernovlasý** = **černovlasý
čierny, *komp.* černejší
čierťa, -ťaťa, *str.*, čertík
čierťaž, -e, *ž.*; čierťažný
čihať, -ám, -ajú (*na niekoho*); čihavý; čihačka
čík, -a, *m.* (*ryba*)
čikóš, -a, *m.*
čili** = **čiže
čím prv
čím skôr
čin, -u, *m.*
Čína, -y, *ž.*; Číňan; Číňanka; čínsky; čínština
činiť, -ím, -ia; činievať; činiteľ; činiteľka
činný; činnosť
činohra, -y, *ž.*; činoherný
činorodý
činovať, -te, *ž.* (*plátno*)
činovné, -ho, *str.*
činovník, -a, *m.*
činy; činky, *ž. pomn.* (*tkáčske i telocvičné* činky)
činža** = **nájomné, bytné
činžiak** = **nájomný dom
čipčať, -ím, -ia
čipka, -y, *g. pl.* čipiek (čipák), *ž.*; čipôčka; čipkový; čipkár; čipkárka; čipkárstvo; čipkastý
číry; čírosť; číročistý; číročiry; číručký
číselný; číselník
číslo, -a, *g. pl.* čísel, *str.*; číslica; číslovka; číslovať; číslovač; číslovací
čistec, -tca, *m.*; čistcový
čistiť, -ím, -ia; čistievať; čistič; čistidlo; čistiaci; čistiteľ; čistiteľka; čistiareň
čistka, -y, *ž.*
čistobiely
čistokrvný
čistopis, -u, *m.*
čistota, -y, *ž.*; čistotný
čistý; čisto; *komp.* čistejší; čistina; čistinka; čistučký; čistunký
čít (*cit.*)
čítací, -ia, -ie
čítanie, -ia, *str.*
čítanka, -y, *g. pl.* čítaniek (čítaniek), *ž.*; čítankový
čitáreň, -rne, *ž.*; čitárenský
čitateľný; čitateľnosť
čítať, -am, -ajú; čítavať; čítací
čitateľ, -a, *m., a) človek, ktorý číta, b)* čitateľ *v matematike* (*skloňuje sa podľa životných*); čitateľka; čitateľný
čiž, -a, *m.*; čižik
čiže (*spojka*)
čižma, -y, *g. pl.* čižiem, *ž.*; čižmový; čižmička; čižmár; čižmársky; čižmárstvo
čkať sa, čká sa mi; čkanie; čkavý; čkavka
článkovať, artikulovať; článkovaný; článkovitosť
článok, -nku, *m.*; článoček
čľap (*cit.*); čľapkať; čľapnúť; čľapot; čľapotať, -ce
čľapatý
člen, -a, *m.*; členka; členovský (členský); členovské; členstvo
členitý; členitosť
členok, -nka, *m.*
čln, -a, *m.*; člnový; člnok, -nka; člnko-

vý; článkár; článkovať sa
človečenstvo, -a, *str.*
človečí, -ia, -ie
človečina, -y, *ž.*
človek, -a, *m.* (*pl. viď pri* ľudia); človiečik, -a; človečisko
čľup (*cit.*); čľupkať; čľupnúť; čľupot
čmárať, -am, -ajú; čmáranina
čmeľ, -a, *m.*; čmeliak; čmelík
čmud, -u, *m.*; čmudiť
čmýr, -u, *m.* = hmyz; čmýriť sa = hemžiť sa
čnelka, -y, *ž.* (*časť piestika*)
čnieť, čniem, čnejú
čnosť, -ti, *ž.*; čnostný
čo (čo *neznačí aj* ako; čo *máva význam i vzťažného zámena* ktorý, -á, -é); čokoľvek; čosi; čosikamsi, čosi-kdesi; čo-to; čože; čoskoro
čoby (*cit.*)
*čočka = 1. šošovica; 2. šošovka
čochvíľa
čokoláda, -y, *ž.*; čokoládový
čopriam
čoraz
čpavok, -vku, *m.*; čpavkový
čpieť, čpí, čpia; čpel
čremcha, -y, *ž.*; Čremošné, -ého, *str.* (*osada*)
čren, -u, *m.*; črenovec (*črenový, t. j. zadný, žuvací zub*)
črep, -a, *m.*; črepina; čriepok
črepník, -a, *m.*
črevo, -a, *g. pl.* čriev, *str.*; črevový; črevný (katar)
črieda, -y, *ž.*
črienka, -y, *ž.*
*črieslo = čerieslo
črieť, čriem, črieš, čriemе, čriete, črú; čretý i črený; čretie i črenie
črievica, -e, *ž.*; črievička; črievisko
črievko, -a, *str.*
črpák, -a, *m.*; čerpať; čerpkať; čerpnúť, načrieť
črta, -y, *g. pl.* čŕt, *ž.*; črtový
črtať, -ám, -ajú; črtnúť
črvoč, -e, *ž.*
črvotoč, -e, *ž.*; črvotočina
čučoriedka, -y, *ž.*; čučoriedie; čučoriednik; čučoriedkár
čudo, -a, *g. pl.* čúd, *str.*; čudák; čudáčky; čudný; čudovať sa *niečomu*
čuch, -u, *m.*; čuchový
čuchrať, -em, -ú; čuchratý; čuchravý
čujný; čujno; **čujnosť**
čulý; čulo; **čulosť**
čupieť, -ím, -ia (*na niečom*)
čuprina, -y, *ž.*
čušať, -ím, -ia
čuť, čujem, čujú
čutie, -ia, *str.*
čutora, -y, *ž.*
čuv, -u, *m.*, nerv; čuvový
čvarga, -y, *ž.*
čvikota, -y, *ž.*
čvirikať, -ám, -ajú
čvŕkať, -a, -ajú
čvrlikať, -ám, -ajú

D, Ď

Dácia, -ie, *ž.*; Dák; dácky
dačo
dadaizmus, -zmu, *m.*; dadaista; dadaistický
ďafkať, -á (*pes*)
dagerotyp, -u, *m.*; dagerotypia; dagerotypovať
ďaľa, -u, *m.*
*dach, -u, *m.* = strecha
dajaký; dajako
dajeden
dakde

dakedy
Dákoromán, -a, *m.*
Dákorumun, -a, *m.*; dákorumunský; dákorumunčina
ďakovať
dakto
daktorý
daktyl, -u, *n. pl.* -y, *m.*; daktylský
daktyloglyfia, -ie, *ž.*
daktyloskopia, -ie, *ž.*
dáky (*ľud.*) = dajaký
dalajláma, -u, *m.*
ďalej
ďalekohľad, -u, *m.*
ďalekohľadový
ďalekonosný
ďalekopis, -u, *m.*
ďalekosiahly
ďaleko-široko
ďalekovysoký
ďalekozraký
ďaleký; ďaleko; ďalší
Dalmácia, -ie, *ž.*, Dalmátsko; Dalmatínec, -nca; Dalmatínka; dalmatínsky
dalmatika, -y, *ž.*
ďalší
daltonizmus, -zmu, *m.*
dáma, -y, *ž.*; dámsky
damascénka, -y, *ž.*
Damask, -u, *m.*; damask, -u (*látka*)
Dán, -a, *n. pl.* -i, *m.*; Dánsko; dánčina; dánsky
daň, -ne, *ž.*; daňový (daňový úrad); daňovník; daňovať
dandy, -ho, *m.* (*angl., čítaj* dendi), švihák; dandyzmus
daniel, -a, *n. pl.* -e, *m.* (*nie* „danok")
Daniel, -a, *m.*; Daňo; Danko
Dante, -ho, *m.*; dantovský
dar, -u, *m.*; darček; darúnok
darca, -u, *n. pl.* darcovia, *m.*
Dardanely, -niel, *ž. pomnožné*; Dardanelská úžina
darebák, -a, *m.*; darebáctvo; darebný
Darina, -a, *ž.*
dariť sa (*s dat.*); darievať sa
darmodaj, -a, *m.*
darmojed, -a, *m.*
Ďarmoty, -môt, *l.* v Ďarmotách, *ž. pomnožné*
darmovrav, -a, *m.*
darmožráč, -a, *m.*
daromný; daromník; daromnica
darovať; darovací; darovateľ
darwinista, -u, *m.*; darwinizmus
ďas, -a, *m.*
ďasno, -a, *g. pl.* ďasien, *str.*; ďasnový
***daska** = doska
dať, dám, dajú; danie; dávať; dať sa *na niečo*
datácia, -ie, *ž.*; datovať
ďatel, -tla, *n. pl.* -y, *m.*
ďatelina, -y, *ž.*; ďatelinisko
datív, -u, *m.*; datívny
datľa, -e, *g. pl.* datlí, *ž.*; datľovník; datľový
dátum, dáta, *n. pl.* dáta, *g. pl.* dát, *str.*
daturín, -u, *m.*; daturínový
ďaur, -a, *m.*; ďaurský
dav, -u, *m.*; davový
Dávid, -a, *m.*
dávič, -im, -ia; dávievať; dávenie; dávivý; dávidlo
ďavk, -u, *m.*; ďavkať
dávka, -y, *g. pl.* dávok, *ž.*; dávkovať
dávnominulý
dávnoveký
dávny; dávno
dazymeter, -tra, *l.* -tri, *m.*, hustomer
dážď, dažďa, *m.*; dážďik; dážďiček; dažďiť; daždivý; dažďový; dážďovka; dážďovnica (*rastlina*); dážďovník (*vták*)
dáždnik, -a, *m.*

dáždomer, -u, *m.*
dbalý; dbanlivý; dbanlivosť
dbanka, -y, *ž.*
dbať, -ám, -ajú (*na niekoho, o niekoho*); dbávať
dcéra, -y, *d., l.* dcére, *ž.*; dcérin, dcérka; dcéruška; dcéruškin
debakel, -klu, *l.* -kli, *m.*
debata, -y, *g. pl.* debát, *ž.*, rokovanie; debatér; debatovať; debatný
debet, -u, *m.*; debetný
debna, -y, *g. pl.* debien, *ž.*; debnica; debnár; debnársky; debnárstvo
debniť, -ím, -ia
Debrecín, -a, *m.*; debrecínsky; debrecínka, *g. pl.* debrecínok
debut, -u, *m.*; debutovať; debutant
december, -bra, *l.* -bri, *m.*; decembrový
decenium, -ia, *str.*
decentný; decentnosť
decentralizácia, -ie, *ž.*; decentralizačný; decentralizovať
deci, *str. neskl.*, deciliter; decík; decový
decigram, -u, *m.* (dg)
decilión, -u, *m.*
deciliter, -tra, *l.* -tri, *m.* (dl)
decimálny, desatinný; decimálka
decimeter, -tra, *l.* -tri, *m.* (dm); decimetrový
decimovať, -ujem, -ujú
decízia, -ie, *ž.*, rozhodnutie, riešenie
decko, -cka, *str.*; detský
decrescendo (*tal., čítaj* dekrešendo), -a, *str.*
ded, -a, *m.*; dedo; deduško; dedovský
dedič, -a, *m.*; dedičský; dedičské právo; dedičný; dedičný hriech; dedičstvo
dedikácia, -ie, *ž.*, venovanie; dedikačný; dedikovať
dedina, -y, *ž.*; dedinčan; dedinčianka; dedinka; dedinôčka; dedinský
dediť, -ím, -ia; dedič; dedičný; dedičstvo
dedovizeň, -ne, *ž.*
dedukcia, -ie, *ž.*, vývod, odvodenie; deduktívny; dedukovať
*defaitizmus = **defetizmus**
defekt, -u, *m.*, chyba; defektný, chybný
defenestrácia, -ie, *ž.*
defenzíva, -y, *ž.*, obrana; defenzívny
defenzor, -a, *m.*; defenzorský
defetizmus, -zmu, *m.*; defetista; defetistický
deficient, -a, *m.*
deficit, -u, *m.*
defilé, *str. neskl.*, defilírka; defilovať
definícia, -ie, *ž.*, určenie, výmer; definovať; definovateľný
definitíva, -y, *ž.*; definitívny
deflácia, -ie *ž.*; deflačný
deflexia, -ie, *ž.*; deflexný
defluxia, -ie, *ž.*
deformácia, -ie, *ž.*, znetvorenie; deformačný; deformovať
defraudácia, -ie, *ž.*, spreneverenie, sprenevera; defraudant; defraudovať
degenerácia, -ie, *ž.*; degeneračný; degenerovať (sa)
degradácia, -ie, *ž.*; degradovať
dehonestovať, zneuctiť, zneuctievať
decht, -chta, *m.*; dechtový; dechtovať; dechtiareň; Dechtice, -íc, *ž. pomn.*
deifikácia, -ie, *ž.*; deifikačný

deizmus, -zmu, *m.*; deista

dej, -a, *m.*

dejepis, -u, *m.*; dejepisec; dejepisný

dejespyt, -u, *m.*; dejespytec, -tca; dejespytný

dejiny, -jín, *ž.*; dejinný

dejište, -šťa, *str.*

dejstvo, -stva, *g. pl.* dejstiev, *str.*

dejstvovať, -ujem, -ujú

deka, *str. neskl.*, dekagram

dekabrista, -u, *m.*

dekáda, -y, *ž.*, desiatka; dekadický

dekadencia, -ie, *ž.*, úpadok; dekadent; dekadentný

dekagram, -u, *m.* (dkg)

dekalog, -u, *m.*

dekan (*čítaj s tvrdým* d), -a, *m.*; dekanský; dekanstvo; dekanát, -u, *m.*

dekapitácia, -ie, *ž.*

dekarbonizácia, -ie, *ž.*; dekarbonizátor

deklamácia, -ie, *ž.*, rečnenie; deklamátor; deklamátorský

deklarácia, -ie, *ž.*, slávnostné vyhlásenie; deklaračný; deklarovať; deklarant; deklarantský

deklaratórny

deklinácia, -ie, *ž.*, skloňovanie; deklinovať

dekoltáž, -e, *ž.*; dekoltovaný

dekompozícia, -ie, *ž.*

dekoncentrácia, -ie, *ž.*; dekoncentračný

dekorácia, -ie, *ž.*, výzdoba; dekoračný; dekoratér; dekoratérsky; dekoratívny

dekórum, -ra, *str.*

dekrét, -u, *m.*, listina ustanovovacia, vymenovacia; dekretovať

dekurzívny, splatný po istej lehote

deľba, -y, *ž.*

delegácia, -ie, *ž.*, posolstvo; delegačný

delegát, -a, *m.*, posol; delegovať

delenec, -nca, *m.* (*skloňuje sa vždy podľa životných*)

delfín, -a, *m.*; delfínový

Delfy, Delf, *ž. pomn.*; *d.* Delfám, *l.* Delfách, *inštr.* Delfami; delfský

delicioso (*prísl.*; *tal.*, *čítaj* deličózo)

deliciózny

deligatúra, -y, *ž.*

delikatesa, -y, *g. pl.* delikaties, *ž.*, lahôdka; delikatesný

delikátny, vyberaný, chutný

delikt, -u, *m.*, previnenie, priestupok

delikvent, -a, *m.*, páchateľ

delimitácia, -ie, *ž.*, vymeranie hraníc; delimitačný

delírium, -ia, *str.*; delírický

deliť, -ím, -ia; delič; deliadlo; deliteľ (*podľa životných*); deliteľný

delo, -a, *g. pl.* diel, *str.*; delový; delolejec; delolejáreň

delostreľba, -y, *ž.*; delostrelec; delostrelecký

deložovať, -ujem, -ujú

delta, -y, *g. pl.* delt, *ž.*, ústie

deltoid, -u, *m.*

demagog, -a, *m.*; demagogia; demagogický

demarkácia, -ie, *ž.*, rozhraničie; demarkačný

demaskovať, sňať masku

Demänová, -ej, *ž.*; Demänovská jaskyňa

demencia, -ie, *ž.*

dementi, *str. neskl.*; dementovať

Demeter, -tra, *m.*

demikát, -u, *m.*; demikátový
deminutívum, -a, *str.*; deminutívny
demisia, -ie, *ž.*; demisionovať
demižón, -a, *m.*; demižónový; demižónik
demobilizácia, -ie, *ž.*; demobilizačný; demobilizovať
demokracia, -ie, *ž.*; demokrat; demokratický; demokratičnosť
demolovať, zrúcať, spustošiť
démon, -a, *m.*; démonický
demonštrácia, -ie, *ž.*; demonštrant; demonštrovať; demonštratívny
demontáž, -e, *ž.*; demontovať
demoralizácia, -ie, *ž.*, znemravňovanie; demoralizačný; demoralizovať
Demosténes, -éna, *m.*
deň, **dňa**, *d.* dňu, *l.* dni (*ale* vo dne), *i.* dňom; *pl. n.*, *a.* dni, *g.* dní, *d.* dňom, *l.* dňoch, *i.* dňami, *m.*
denacionalizácia, -ie, *ž.*, odnárodnenie
denaturovaný
denervovať, -ujem, -ujú
dennica, -e, *ž.*
denník, -a, *m.*
denný; denne
dentála, -y, *ž.*, zubnica
dentín, -u, *m.*
dentista, -u, *m.*, zubár
denudácia, -ie, *ž.*
denunciácia, -ie, *ž.*, udanie; denunciant, udavač; denunciantstvo, udavačstvo; denuncovať
departement (*fr.*, *čítaj* departmán), *m. neskl.*
depersonifikácia, -ie, *ž.*
depeša, -e, *g. pl.* depeší, *ž.*
depilácia, -ie, *ž.*
deponovať, uložiť
deportácia, -ie, *ž.*; deportačný; deportovať
depozit, -u, *m.*; depozitný
depresia, -ie, *ž.*, zronenosť, ochablosť; depresívny
deprimovať, zroniť
deptať, -cem (-ám)
deputácia, -ie, *ž.*, posolstvo; deputačný; deputant
deputát, -u, *m.*; deputátnik
deravieť, -ie, -ejú
deraviť, -ím, -ia
deravý
derby, *str. neskl.*
dereš, -a. *m.*
derivácia, -ie, *ž.*, odvodenie; derivačný; derivát; derivovať
dermatologia, -ie, *ž.*; dermatologický; dermatolog; dermatitída, -y, *ž.*; dermatomykóza
derogovať; derogatórny
derviš, -a, *m.*; dervišský
des, -u, *m.*; desný
desať, desiati, *g.*, *l.* desiatich, *d.* desiatim, *a.* desiatich *alebo* desať, *i.* desiatimi (*iné je* desiatych, desiatym, desiatymi *od rad. čísl.* desiaty); desaťhalierník; desaťdňový; desatina; desatinný; desať ráz (desaťkrát); desaťnásobný; desaťročie; desaťročný; desatoraký
Desatoro, -a, *str.*
desaťdňový
desaťhalierník
desaťkoruna, -y
desaťmesačný
desaťnásobný
desaťročie, -ia, *str.*; desaťročný
desaťsten, -u, *m.*
desaťtisícový
descendencia, -ie, *ž.*, sostupovanie; de-

scendenčný, sostupný
desert, -u, *m.*, zákusok; desertný
desiatka, -tky, *ž.*
desiatnik, -a, *m.*
desiatok, -tku, *m.*
desiaty, -a, -e
desina, -y, *ž.*
desiť (sa), -ím, -ia (*niekoho, niečoho*); desivý
deskriptíva, -y, *ž.*; deskriptívny
despekt, -u, *m.*, pohŕdanie, zazeranie
desperádo, -a, *m.*; desperádsky
despota, -u, *m.*, krutovládca; despotický; despotizmus
destilácia, -ie, *ž.*; destilovať; destilačný; destilát; destilátor
dešperátny, zúfalý, beznádejný
deštrukcia, -ie, *ž.*; deštruktívny; deštruktívnosť
detail, -u, *l.* -i, *m.*, podrobnosť; detailík; detailný; detailizovať; detailista
detektív, -a, *m.*, tajný policista; detektívny
determinácia, -ie, *ž.*; determinovať
deti, *g.* **detí,** *d.* **deťom,** *ak.* **deti,** *l.* **deťoch,** *inštr.* **deťmi,** *viď* **dieťa**
detinný; detinnosť
detinský; detinskosť
detný (detné deti)
detonácia, -ie, *ž.*, výbuch; detonačný; detonátor; detonovať
detronizácia, -ie, *ž.*; detronizovať
detský
detstvo, -a, *str.*
detto (*prísl.*; *tal.*), takže, to isté
deťúrence, -niec, *str. pomn.*
detva, -y, *ž. hrom.*, deti; detvák, dieťa, chlapec
Detva, -y, *ž.*; Detvan; Detvianka; detvianský
deva, -y, *g. pl.* diev, *ž.*; dievka; devica; devuška
devalorizácia, -ie, *ž.*
devalvácia, -ie, *ž.*; devalvovať
devaporácia, -ie, *ž.*
devastácia, -ie, *ž.*; devastačný
deväť; deväťdňový; deväťmesačný; deväťročný; deväť ráz (deväťkrát); deväťnásobný
deväťdesiat; deväťdesiaty; deväťdesiatka; deväťdesiatnik
deväťdňový
deväťhodinový
deväťhran, -u, *m.*
deväťmesačný
deväťnásobný
deväťnásť; deväťnásty; deväťnástka
deväťoraký
deväťoro, -a, *str.*
deväťročný
deväťuholník
dever, -a, *m.* (*žene mužov brat*)
deverbatívum, -va, *str.*; deverbatívny
deviatka, -y, *ž.*
deviatnik, -a, *m.*
deviaty, -a, -e
Devín, -a, *m.*; devínsky
devína, -y, *ž.*
devinkulovať, rozviazať, uvoľniť
devíza, -y, *ž.*; devízový; devízny
devón, -u, *m.*; devónový
devotný, ponížený; devotnosť
dextrín, -u, *m.*; dextrínový
dextróza, -y, *ž.*
dezavovať
dezertér, -a, *m.*, zbeh; dezertérsky; dezercia
Dezider, -a, *m.*
dezideratum, -ta, *str.*
dezignovať

dezilúzia, -ie, *ž.*
dezinfekcia, -ie, *ž.*; dezinfekčný; dezinfikovať
dezolátny, neutešený
dezorganizácia, -ie, *ž.*, rozklad
dezorientovanosť, -ti, *ž.*; dezorientovať
dezoxydácia, -ie, *ž.*; dezoxydačný
dežma, -y, *g. pl.* dežiem, *ž.*; dežmový
diabol, -bla, *m.*; diablik; diabolský
diadém, -u, *m.*; diadémový
*diaeréza = **dieréza**
diafragma, -y, *ž.*, bránica
diafýza, -y, *ž.*, telo kosti
diagnóza, -y, *ž.*; diagnozovať; diagnostika
diagonála, -y, *ž.*, uhlopriečka; diagonálny
diagram, -u, *m.*
diachronia, -y, *ž.*; diachronický; diachronný
diaklyzma, -y, *ž.*
diakon, -a, *m.*; diakonisa = diakonka; diakonia; diakonstvo; diakonický
ďalej (*prísl.*; *básn.*), ďalej
diaľ, -le, *ž.*, diaľka
diaľava, -y, *ž.*
dialekt, -u, *m.*, nárečie; dialektický, nárečový; dialektológia
dialektika, -y, *ž.*; dialektik, *n. pl.* dialektici
diaľka, -y, *g. pl.* diaľok, *ž.*
*diaľnica = **autostráda**
*diaľnopis = **ďalekopis**
ďalný (*básn.*), ďaleký
dialóg, -u, *m.*, rozhovor; dialogický; dialogizovať
dialýza, -y, *ž.*; dialyzátor; dialyzovať
diamant, -u, *m.*; diamantový; diamantík
diamantonosný
diametrálny
Diana, -y, *ž.*
diaplazma, -y, *ž.*
diárium, -ia, *str.*, denník
diastáza, -y, *ž.*; diastatický
diatéza, -y, *ž.*
diať sa, deje sa, dejú sa; dianie, -ia, *str.*
didaktika, -y, *ž.*; didaktický
diecéza, -y, *ž.*; diecézny; diecezálny
diel, -u, *l.* diele, *n. pl.* -y, *m.*; dielok, -lku
dielňa, -ne, *g. pl.* dielní, *ž.*
dielo, -a, *str.*; dielko; dielce; dielovedúci, -ceho, *m.*
dienko, -a, *str.*; dience (*viď* dno)
diera, -y, *ž.*; dierka; dierkatý; dierkastý; dierkavý; dieročka; dierkovať
dieréza, -y, *ž.*
diéta, -y, *ž.*; diétny; dietetika; dietetický
dieťa, -ťaťa, *n. pl.* deti, *g.* detí, *d.* deťom, *ak.* deti, *lok.* deťoch, *inštr.* deťmi, *str.*; dieťatko
dietky, dietok, *d.* dietkam, *a.*, *v.* dietky, *l.* dietkach, *i.* dietkami, *ž. pomn.*
dievča, -ťaťa, *str.*, *mn. č.* dievčatá *i* dievčence; dievčatko; *dievčí = dievčenský
dievka, -y, *ž.*; dievčička; dievočka
dieža, -e, *ž.*; dežka
diferencia, -ie, *ž.*, rozdiel, neshoda; diferenciálny
difteria, -ie, *ž.*, záškrt; difterický
diftong, -u, dvojhláska; diftongizácia; diftongizovať sa

difúzia, -ie, *ž.*; difúzny; difúzor
digitalín, -u, *m.*
digresia, -ie, *ž.*
dikcia, -ie, *ž.*
***dikobraz = ježovec**
diktát, -u, *m.*; diktovať
diktátor, -a, *m.*; diktátorský; diktatúra
dilatácia, -ie, *ž.*; dilatačný
dilema, -y, *ž.*; dilematický
diletant, -a, *m.*, ochotník; diletantizmus
dilúvium, -ia, *str.*; diluviálny
dimenzia, -ie, *ž.*, rozmer; dimenzovať
diminúcia, -ie, *ž.*
***diminutívum = deminutívum**
dimorfia, -ie, *ž.*; dimorfný
dinár, -a, *l.* -i, *m.*; dinársky
Diogenes, -na, *m.*
Dioklecián, -a, *m.*
Dionýz, -a, *m.*
Dionýzos, -za, *m.* (*grécky boh*); dionýzia, -ie, *ž.*; dionýzsky
dioráma, -y, *ž.*; dioramatický
diplom, -u, *m.*; diplomovaný
diplomat, -a, *m.*; diplomacia; diplomatický
diplomatika, -y, *ž.*
dipodia, -ie, *ž.*
direkcia, -ie, *ž.*, riaditeľstvo; direktor; direktorský
direktíva, -y, *ž.*, návod
direktný, priamy
direktórium, -ia, *str.*
dirigent, -a, *m.*, správca, riaditeľ; dirigovať; dirigentský
disciplína, -y, *ž.*, poriadok; disciplinárka; disciplinárny
disertácia, -ie, *ž.*, rozprava; disertačný
disgustovať, -ujem, -ujú
disharmónia, -ie, *ž.*, nesúlad; disharmonický
disident, -a, *m.*, rozkolník, odštiepenec
disimilácia, -ie, *ž.*; disimilačný
disjunktívny
disk, -u, *m.*; diskový
diskant, -u, *m.*; diskantový
diskont, -u, *m.*; diskontný
diskontinuita, -y, *ž.*; diskontinuitný
diskreditovať (sa)
diskrétny; diskrétnosť
diskusia, -ie, *ž.*, rokovanie; diskutovať
diskvalifikácia, -ie, *ž.*; diskvalifikačný; diskvalifikovať
dislokácia, -ie, *ž.*; dislokovať; dislokačný
disociácia, -ie, *ž.*; disociačný; disociovať
disonancia, -ie, *ž.*, nesúzvuk; disonančný
disparita, -y, *ž.*
dispenzár, -a, *l.* -i, *m.*
disponent, -a, *m.*
disponovať *niečím*
dispozícia, -ie, *ž.*, rozvrhnutie; dispozičný
distálny
distichon, -cha, *str.*
distingvovaný
distingvovať, rozlišovať
distinkcia, -ie, *ž.*, rozlišovanie
distribúcia, -ie, *ž.*, rozdelenie; distribučný
diškrécia, -ie, *ž.*, prepitné, odmena
diškurz, -u, *m.*, rozhovor; diškurovať
dišpenzácia, -ie, *ž.*; dišpenzovať
dišputa, -y, *g. pl.* dišpút, *ž.*; dišputovať
dištancia, -ie, *ž.*, vzdialenosť; dištančný
dištrikt, -u, *m.*, okres, obvod; dištriktuálny
ditomia, -ie, *ž.*
dityramb, -u, *m.*, chvalospev; dityrambický

diurnista, -u, *m.*
diurnum, -na, *str.*
div, -u, *m.* (*niet divu, *správne* nie div)
divadlo, -a, *g. pl.* divadiel, *str.*; divadelný
divagácia, -ie, *ž.*
divák, -a, *m.* (*divajúci sa človek*)
diván, -a, *m.*; divánový; divánik
dívať sa, -am, -ajú (*na niekoho*)
divergencia, -ie, *ž.*; divergenčný; divergovať
diviak, -a, *m.* (*divá sviňa*); diviacky
dividenda, -y, *g. pl.* dividend, *ž.*
divieť, -iem, -ejú
divina, -y, *ž.*
divinácia, -ie, *ž.*; divinačný
diviť sa, -ím, -ia (*niečomu*)
divízia, -ie, *ž.*; divízny; divizionár
divný; dívno *i* divne
divoč, -e, *ž.*
divočieť, -iem, -ejú
divočina, -y, *ž.*
divočiť, -ím, -ia
divoch, -a, *n. pl.* divosi, *m.*; divoška; divošský
divokrásny
*dívoký = divý
divotvorný; divotvorca
divý; divo
*dľa, *lepšie* **podľa**; *dľa zákona, *lepšie* podľa zákona
dlaba, -y, *ž.*, tlapa
dlabať, -em, -ú; dlabávať
dlaň, -ne, *ž.*; dlaňový
dláto, -a, *str.*; dlátko
dláviť, -im, -ia
dlažba, -y, *ž.*; dlažobný; dlaždica; dlaždička
dláždiť, -im, -ia; dláždič
dlážka, -y, *g. pl.* dlážok, *ž.*
dlbnúť, -nem, -nú
*dlesk = **glezg**
dlh, -u, *m.*
Dlhá, -ej, *ž.* (*obec*); Dlhovan; dlhovský; Dlhovanka
dlháň, -a, *m.*
Dlhé Pole, Dlhého Poľa, *str.* (*obec*); Dlhopoľan; dlhopoľský; Dlhopoľanka
dlhofúzy
dlhohlavý
dlhochvostý
dlholistý
dlhonohý
dlhonosý
dlhopis, -u, *m.*
dlhoprstý
dlhoročný
dlhoruký
dlhotrvajúci
dlhouchý
dlhoveký
dlhovlasý
dlhovať, -ujem, -ujú
dlhý, *komp.* dlhší: dlho, dlhšie; dlhočizný
dlžeň, -žňa, *m.*
dlžina, -y, *ž.*
dlžiť, -ím, -ia
dlžka, -y, *g. pl.* dlžok, *ž.*; dlžkový
dlžník, -a, *m.*; dlžnícky, dlžnica
*dlžno = **treba**; **náčim**
dlžný, dlžen
dna, -y, *ž.* (*choroba*)
Dnepr, -a, *l.* -i, *m.*
dnes; dnešný; dneska; dneskajší; dnestýždeň, pred týždňom
dnešok, -ška, *m.*
dno, dna, *g. pl.* dien, *str.*; dienko; dience
dnu (*prísl.*)
dnukajší (*len v beletrii*), vnútorný
do (*predl. s gen.*)
doba, -y, *g. pl.* dôb, *ž.* („po dobu vojny", *správne* za vojny); dobový; v poslednej dobe (doba = *dlhší časový úsek*)
ďobať, -em, -ú (*iné je* ďubať, zobať)
dobačovať, -ujem, -ujú
dobehnúť, -nem, -nú;

dobehávať, dobehúvať
doberať, -ám, -ajú *niekoho*
dobiedzať, -am, -ajú
dobierka, -y, *g. pl.* dobierok, *ž.*; dobierkový
dobiť, -ijem, -ijú *niekoho, niečo*; dobíjať
ďobkať, -ám, -ajú; ďobnúť
dobodať, -ám, -ajú
dobojovať; dobojovávať
dobrák, -a, *m.*; dobráčisko; dobrácky
dobrať, -beriem, -berú
dobre (*prísl.*)
dobro, -a, *str.*
dobrobyt, -u, *m.*
dobročinný; dobročinne
dobrodej, -a, *m.*
dobrodenie, -ia, *str.*
dobrodinec, -nca, *m.*
dobrodruh, -a, *m.*; dobrodružný; dobrodružstvo
dobrodušný
dobromyseľný; dobromyseľne; dobromyseľnosť
dobropis, -u, *m.*, bon
dobroprajný
dobrorečiť, -ím, -ia *niekomu*, dobrorečievať
dobrosrdečný
dobrota, -y, *ž.*; dobrôtka
dobrotivý
*dobrotky = **podobrotky**
dobrovoľný; dobrovoľne; dobrovoľník
dobrozdanie, -ia, *str.*, znalecká mienka
dobrozvučný
dobrý; dobrušký
Dobšiná, -ej, *ž.*; dobšinský; Dobšinská jaskyňa
dobyť, -yjem, -yjú; dobývať (*slobodu, hrad*); dobytie;
dobytok, -tka, *m.*; dobytčí, -ia, -ie
dobyvačný
dobývať, -am, -ajú; dobývací (*viď* dobyť)
dobyvateľ, -a, *m.*
docela (*prísl.*), *častejšie* **celkom**
docent, -a, *m.*; docentúra; docentský
doceniť, -ím, -ia
*docielit niečoho = **dosiahnuť** *niečo*
dociepkať, -am, -ajú
docitovať, -ujem, -ujú
docválať, -am, -ajú
*dočakať = **dočkať**
dočasný
dočiahnuť; -nem, -nu *niečo*; dočahovať
dočista (*prísl.*)
dočítať (sa), -am, -ajú *niečo (niečoho)*; dočitovať; dočítavať
dočkať (sa), -ám, -ajú *niekoho, niečo (niekoho, niečoho)*; dočkávať
dočuť (sa), -ujem, -ujú; dočúvať
dodať, -ám, -ajú; dodací, -ia, -ie; dodanie; dodávať; dodávací, -ia, -ie; dodávateľ; dodávateľstvo
dodatok, -tku, *m.*; dodatkový; dodatočný
dodávka, -y, *ž.*
dodierať, -am, -ajú, dráždiť, dopaľovať
dodláviť, -ím, -ia
dodnes (*prísl.*), *častejšie* **podnes**
doďobať, -em, -ú
dodrať, doderiem, -ú: *viď* drať
dodrgať, -ám, -ajú
dodriapať, -em, -u
dodrieť, dodriem, -ú; *viď* drieť
dodrúzgať, -am, -ajú; dodrúzgavať
dodrvíť, -ím, -ia
dodržať, -ím, -ia; dodŕžať, -am, -ajú
doga, -y, *g. pl.* dóg, *ž.*
dogma, -y, *g. pl.* dogiem, *ž.*; dogmatika; dogmatický; dogmatik

dofajčiť, -ím, -ia
dogazdovať
dogegnúť, -nem, -nú
dohádať sa, -am, -ajú; dohadovať sa
dohadzovať; dohadzovač
dohán, -u, *m.*; dohánový
doháňať (sa), -am, -ajú; dohnať; dohoniť
dohárať, -am, -ajú; dohorieť
dohasínať, -am, -ajú
dohegať (sa), -ám, -ajú
dohľad, -u, *m.*
dohľadieť, -ím, -ia; dohliadať; dohliadač
dohľadný; dohľadne
dohlboka (*prísl.*)
dohnať, -ženiem, -ženú; dohániať
dohoda, -y, *ž.*; Dohoda = Veľká dohoda; Malá dohoda; dohodový
dohodnúť sa, -nem, -nú
dohola (*prísl.*)
dohora (*prísl.*)
dohovoriť (sa), -ím, -ia (*o niečom*); dohovárať; dohovor
dohrať, -ám, -ajú; dohrávať
dohriať, -ejem, -ejú; dohrievať
dohrmieť, -í, -ia; dohrmievať
dohrnúť sa, -hrniem, -hrnú
dohromady (*prísl.*), *lepšie* **dovedna**; **dokopy**
dohrýzať (sa), -am, -ajú; dohrýzť
dohúsť, -hudiem, -hudú; dohúdať
Dohviezdny večer = Štedrý večer
dochádzať, -am, -ajú; dochádzka
dochmius, -ia, *m.*; dochmický
dôchodok, -dku, *m.*; dôchodkový
dochovať, -ám, -ajú; dochovávať
dochytiť, -ím, -ia; dochytávať
doista (*prísl.*)
dojachať, *lepšie* **dôjsť**
dojať, -jmem, -jmú; dojímať, -am, -ajú; dojatie; dojatý; dojatosť
dojča, -ťa, *str.* (*nie* „kojenec"); dojčenský
dojčiť, -ím, -ia
dojedať, -ám, -ajú *niečo, do niečoho;* dojedávať
dojednať sa, -ám, -ajú
dojem, -jmu, *m.*; dojemný; dojemnosť
dojesť, -jem, -je, -jedia; dojedať
dojímavý; dojímavo
dojiť, -jím, -ja; dojič; dojička; dojný
dojka, -y, *g. pl.* dojok, *ž.* (*nie* „kojná")
dojník, -a, *m.*, hrotok
dôjsť, dôjdem, dôjdu; dôjdi; dôjdime, dôjdite; došiel, došla
dok, -u, *m.*; dokový; dokársky
dokaličiť, -ím, -ia
dôkaz, -u, *m.*; dôkazný; dôkazový
dokázať, -žem, -žu; dokazovať; dokázateľnosť
dokedy (*prísl.*)
dokerovať, -ujem, -ujú
dokéta, -u, *m.*; dokétizmus
dokiaľ (*prísl.*)
doklad, -u, *m.*; dokladový
dokladať, -ám, -ajú; dokladací; doložiť
dôkladný
dokola (*prísl.*)
dokonalý
dokonať, -ám, -ajú; dokonávať; dokonávateľ; dokonavý
dokopy (*prísl.*), dovedna
dokorán (*prísl.*)
dokosiť, -ím, -ia; dokášať
doktor, a, *m.*; doktorský; doktorka; sleč-

na doktorka; doktorová (*žena doktora*); doktorát, -u, *m.*; doktorand

doktrína, -y, *ž.*; doktrinár; doktrinársky; doktrinárstvo

dokument, -u, *m.*, doklad; dokumentárny

dokým (*prísl.*), dokiaľ

dol, -u, *m.*; dolík, -a, *m.*

doľahnúť, -nem, -nú; doliehať

dolapiť, -ím, -ia

dolár, -a, *n. pl.* -e, *m.*; dolárový

doľava (*prísl.*)

dolce (*prísl.*; *tal., čítaj* dolče)

dole, *častejšie* **dolu**

doletieť, -ím, -ia; doletúvať

dôležitý

doliať, -ejem, -ejú; dolievať

doliehať, -am, -ajú; doľahnúť

doliehavý; doliehavo

dolieť, -ieme, -ejú

doliezť, -leziem, -lezú; doliezať

dolina, -y, *ž.*; dolinka; dolinôčka; dolinný

dolípať, -am, -ajú, dotierať; dolípavý, dotieravý; dolípavo

Dolná zem; dolnozemský

Dolniak, -a, *m.*; Dolniaky, -ov, *m. pomn.*

dolník, -a, *m.*

dolnokubínsky

dolnoľužický

dolnooravský

dolnorakúsky

Dolnosas, -a, *m.*; dolnosaský

Dolnozemec, -mca, *m.*; dolnozemský

dolný; Dolný Kubín

dolomán, -a, *m.*

dolomit, -u, *m.*; dolomitový

dolomiť, -ím, -ia; dolámať

doloroso (*prísl.*; *tal., čítaj* dolorózo)

Doloróza, -y, *ž.*

dolovať, -ujem, -ujú, dobývať, kopať

doložiť, -ím, -ia; doložka

dolu (*prísl.*)

doly, *m. pomn.* (*len vo výrazoch*: hory-doly, po horách po dolách)

dom, -u, *m.*; domček

doma (*prísl.*)

dóm, -u, *m.*, chrám

dóma, -y, *ž.* (*druh hranola*)

domáci, -a, -e *i* domášny, domácky: domácka výroba

domáhať sa, -am, -ajú; domôcť sa *niečoho*

domášny, domáci, domácky

doména, -y, *ž.*, panstvo

domerať, -iam; domeriavať

Domicián, -a, *m.*

domicílium, -ia, *str.*, domov, bydlisko; domiciliát

dominanta, -y, *ž.*

dominantný; dominovať

Dominik, -a, *m.*

dominikán, -a, *m.*; dominikánsky

dominium, -ia, *str.*; dominiálny

domino, -a, *str.*; dominový

domkár, -a, *m.*; domkársky

domlátiť, -ím, -ia

domlieť, domeliem, domelú; domielať

***domluva** = **dohováranie**; **dohovárka**; ***domlúvať** = **dohovárať**

domnelý

domnienka, -y, *ž.*

domnievať sa, -am, -ajú

domobrana, -y, *ž.*; domobranec; domobranecký

domôcť sa *niečoho*; domáhať sa

domoľub, -a, *n. pl.* domoľubovia, *m.*

domorodec, -dca, *m.*
domorodý
domov (*prísl.*)
domov, -a, *m.*; domový; domovný; domovský
domovina, -y, *ž.*
domovník, -a, *m.*; domovníčka; domovnícky
domrznúť, -ím, -ia; domŕzať
dômysel, -slu, *m.*; dômyselný
domyslieť, -ím, -ia
domýšľať (sa), -am, -ajú
*domýšľavý = **namyslený**
domyť, -yjem, -yjú; domývať
doň *i* doňho (*porov.* on)
doňa, -ne, *ž.*
donácia, -ie, *ž.*, darovanie; donačný; donát; donátársky
donášač, -a, *m.*
donáška, -y, *ž.*
Donát, -a, *m.*
doniesť, -nesiem, -nesú; donesený; donášať
Don Juan, *g.* Dona Juana, *m.* (*šp., čítaj* Don Chuán); donjuánsky
donosiť, -ím, -ia; donášať
dônovok, -vku, *m.*; dônovie
Don Quijote, *g.* Dona Quijota, *m.* (*šp., čítaj* Don Kichot); donquijotský; donquijotiáda
donútiť, -im, -ia; donucovať
dookola (*prísl.*)
*doopravdy = **naozaj**
doostra (*prísl.*)
dopad, -u, *m.*; dopadnúť; dopadať
dopáliť, -ím, -ia; dopaľovať
dopásť, -pasiem, -pasú
dopäť, -pnem, -pnú; dopäl; dopätý
dopiecť, -pečiem, -pečú; dopekať
*dopis = **list**; *dopisnica = **listok**; *dopisný = **listový** (papier; listovné tajomstvo)
dopísať, -šem, -šu (*úlohu, list*); *dopísať *niekomu* = napísať *niekomu*; dopis, -u, *m.*, post skriptum, písaný dodatok
*dopisovať si = **písať si, korešpondovať**
dopiť, -ijem, -ijú; dopíjať
doplatiť, -ím, -ia; doplácať
doplatok, -tku, *m.*
doplávať, -am, -ajú
doplaviť (sa), -ím, -ia
dopliesť, -pletiem, -pletú; dopletať
doplna (*prísl.*)
doplniť, -ím, -ia; dopĺňať; doplňovať; doplňovací
doplnok, -nku, *m.*; doplnkový
*dopluť, *správne* **doplávať**
dopľuť, dopľúvať, -ujem, -ujú
dopnúť, -em, -ú; dopnul; dopnutý; *i* dopäť
dopočuť, -čujem, -čujú
dopodrobna (*prísl.*)
dopola, dopoly (*prísl.*)
*dopoludnia = **predpoludním** (*prísl.*)
*dopoludnie, -ia, *str.* = **predpoludnie**
dopoly (*prísl.*)
dopomáhať, -am, -ajú; dopomôcť *niekomu k niečomu*
doporučiť, -ím, -ia; doporúčať; doporučovať; doporučený (*list*); *iné je* odporúčať
*doposaváď = **doteraz**
*doposiaľ = **dosiaľ**
doprať, -periem, -perú
doprava (*prísl.*)
dopraviť, -ím, -ia; doprava; dopravný;

dopravník; dopravníctvo; dopravovať; dopravovateľ
dopredu, dopredku (*príslov.*)
doprevadiť** = **odprevadiť
dopriať, -prajem, -jú *niečo* alebo *niečoho niekomu*; dopriavať
doprosta (*príslov.*)
doprostred (*príslov. i predl. s gen.*); dostal sa doprostred; doprostred cesty
dopustiť (sa), -ím, -ia (*niečoho*); dopúšťať (sa); dopustenie
dopyt, -u, *m.* (č. poptávka)
dopýtať sa, -am, -ajú; dopytovať sa *niekoho na niečo*
Dór, -a, *n. pl.* -i, *m.*; dórsky; dórčina; dórizmus
dorábať, -am, -ajú
doráňať, -am, -ajú
dorasť, -u, *m.*; dorastenec; dorastenka
dorásť, -rastiem, -rastú; dorastať; dorastený
dôraz, -u, *m.*; dôrazný; dôrazový
doraziť, -ím, -ia; dorážať
Dorď, -a, *m.* (*archaizmus*). Juraj
dorezať, -žem, -žú
doriadiť, -im, -ia
doriecť, -rečiem, -rečú
doriešiť, -im, -ia
Dorota, -y, *ž.*; Dora
dorovna (*príslov.*)
dorozumenie, -ia, *str.*
dorozumieť sa, -iem, -ejú; dorozumievať; dorozumenie
dórsky (*sloh*)
dorúbať, -em (-am)
doručiť, -ím, -ia; doručiteľ; doručovať
dorzálny
dosadiť, -ím, -ia; dosadnúť; dosádzať
dosah, -u, *m.*
dosahovať
dosavád** = **doteraz**; ***dosavádny** = **doterajší
dosažiteľný (*archaizmus*) = **dosiahnuteľný**
dosiahnuť, -em, -nu; dosiahnuteľný; dosahovať *niečo*
dosiaľ (*príslov.*), doteraz
dosiať, -sejem, -sejú; dosievať
doska, -y, *g. pl.* dosák, *ž.*; „pamätná doska", *správne* pamätná tabuľa; „gramofónová doska", *správne* gramofónová platňa; doskový, doštený; doštička
doskok, -u, *m.*; doskočiť; doskákať; doskakovať
dôsledný; **dôslednosť**
dôsledok, -dku, *m.*
doslov, -u, *m.*
doslova (*príslov.*), doslovne
doslovný; doslovne
doslúžiť, -im, -ia; dosluhovať
dosmrtný
dosolif, -ím, -ia; dosáľať
dospelý
dospev, -u, *m.*
dospieť, -ejem, -ejú; dospievať
dospodu (*príslov.*)
dosť
dostač** = **nadostač
dostačiť, -ím, -ia; dostačovať
dostať, -stanem, -stanú; dostávať
dostáť, -stojím, -stoja
dostatočný
dostatok, -tku, *m.*
dostaviť, -ím, -ia *niečo*; dostavať; dostavba
dostaviť sa** = **prísť
dostih, -u, *m.*; dostihy, -ov, *m.*; dostihový
dostihnúť, -nem, -nú; dostihnuteľný
dôstoj, -a, *m.*, *lepšie* dôstojnosť, -ti, *ž.*; dôstojný
dôstojník, -a, *m.*; dô-

stojnícky; dôstojníctvo
dostredivý; dostredivosť
dostrel, -u, *m.*; dostreliť
dostriezť, -strežiem, -žú
dostrihať, -ám, -ajú; dostrihnúť
dostúpiť, -im, -ia; dostupný; dostup; dostupnosť
dosvedčiť, -ím, -ia; dosviedčať; dosvedčovať
dosypať, -em, -ú (*dokon.*); dosýpať, -am, -ajú (*nedokon.*); dosýpka; dôsyp, -u, *m.*
dosýta (*prísl.*)
dosytiť, -im, -ia
doširoka (*prísl.*)
došiť, -šijem, -šijú; došívať
doškrabať, -em, -ú
došliapať, -em, -u; došliapnuť, -em, -u; došľapovať
došlý
doštený, *viď* doska
doštička, -y, *ž.*; doštica; došticový
doštverať sa, -ám, -ajú; doštverávať sa
dotácia, -ie, *ž.*, venovanie, podpora; dotačný
dotiahovať, -ujem, -ujú; dotiahnuť
dotať, -tnem, -tnú; dotínať
dotaz, -u, *m.*; dotazník
***dotazovať sa** = **dopytovať sa**
***dotedy** = **dovtedy**
doterajší
doteraz (*prísl.*)
***doterný** = **dotieravý**; **bezočivý**
dotiaľ (*prísl.*)
dotiecť, -tečie, -tečú
dotierať, -am, -ajú; dotieravý; dotieravo; dotieravec
dotisnúť (sa), -nem, -nú; dotískať (sa)
dotklivý; dotklivosť
dotknúť sa, -nem, -nú; dotkol sa; dotknutý; dotýkať sa
dotknuteľný
dotlačiť, -ím, -ia; dotláčať
dotlieť, -čiem, -čú; dotĺkať
dotliť, -iem, -ejú; dotlievať
dotovať, -ujem, -ujú
dotrieliť, -im, -ia
dotrieť, dotriem, -ú; dotierať
dotuha (*prísl.*)
dotvrdiť, -ím, -ia; dotvrdzať; dotvrdzovať
dotyčne (*predl. s genitívom*)
dotyčný, „dotyčný (pán)", *správne* spomenutý, rečený, onen (pán), „dotyčný úrad" = príslušný úrad
dotyk, -u, *m.*; dotykový
dotýkať sa, -am, -ajú; dotýkavý; čo sa toho dotýka, *lepšie* čo sa toho týka
doučiť (sa), -ím, -ia *niečo* (*niečomu*); doúčať
dourážať, -am, -ajú
dovaliť, -im, -ia; dováľať
dovariť, -ím, -ia; dovárať
dovážiť, -im, -ia; dovážať; dovážateľ; dovážateľka; dovážateľský; dovážateľstvo
dôvažok, -žku, *m.*; dôvažkový
dovčera (*prísl.*)
dovčuľ (*prísl.*)
dovedna, spolu
dôvera, -y, *ž.*
dôverčivosť, -ti, *ž.*; dôverčivý
dôverník, -a, *m.*; dôvernica; dôverníctvo
dôverný; dôvernosť
dôverovať
dôveryhodný
doviazať, -žem, -žu

dovidieť, -ím, -ia
doviesť, -vediem, -vedú (*iné je* viesť); dovádzať
doviezť, -veziem, -vezú; dovážať
dovliecť, dovlečiem, -čú; dovliekať
dovnútra (*prísl.*)
dôvod, -u, *m.*; dôvodový; dôvodný; dôvodiť; dovodzovať
dovodiť, -ím, -ia (*od* viesť); dovádzať
dovôkola (*prísl.*)
dovolená, -ej, *ž.*, dovolenka
dovoliť, -ím, -ia *niekomu niečo* (*nie* „niekoho"); dovoľovať
dovoz, -u, *m.*; dovozné; dovozný
dovozca, -u, *m.*, dovážateľ
dovrchu (*prísl.*)
dovŕšiť, -im, -ia; dovŕšiteľ
dovŕtať, -am, -ajú; dovŕtavať
dovtedajší
dovtedy (*prísl.*)
dôvtip, -u, *m.*; dôvtipný; dôvtipnosť
dovtípiť sa, -im, -ia (*niečoho*); dovtipovať sa
dovysoka (*prísl.*)
dóza, -y, *ž.*; dózička
dozadu (*prísl.*)
dozaista (*prísl.*)
dozajtra (*prísl.*)
dozerať, -ám, -ajú; dozerač
doznášať, -am, -ajú
doznať, -znám, -znajú; doznanie; doznávať
doznieť, -eje (-ie), -ejú; doznievať
dózologia, -ie, *ž.*; dózovať
dozor, -u, *m.*; dozorca; dozorkyňa; dozorný
dozrieť, -eje (-ie), -ejú; dozretý; dozrievať; *dozrelý = zrelý
dozrieť, -iem, -ú *niečo, na niečo*; dozerať
dozvedieť sa, -zviem, -zvedia; dozvedať sa
dozvučať, -ím, -ia; dozvuk, -u, *m.*
dóža, -u, *m.*; dóžovský; dóžovstvo
dožať, -žnem, -žnú; dožínať; dožinky
dožičiť, -ím, -ia; dožičievať
dožierať, -am, -ajú
dožiť (sa), dožijem, -jú *niečo* (*niečoho*); dožívať
dôživeň, -vne, *ž.*; doživiť
doživotný
dožrať, -žeriem, -žerú; dožratý
dožuť, *lepšie* **dožuvať**, -ujem, -ujú; dožúvať
dráb, -a, *m.*; drábsky
drabant, -a, *m.*; drabantský
drabina, -y, *ž.*, rebrina; drabinový, rebrinový; drabinovec, rebrinák
dráč, -a, *m.*, konidráč (šarha), úžerník, bitkár; dráčka, žena dráčova; *iné je* dračka; dráčsky
dračka, -y, *ž.*, bitka
dragonáda, -y, *ž.*
dragún, -a, *m.*
draha, -y, *ž.*, chodníček, cesta
dráha, -y, *ž.*, cesta, púť; „Slovenské dráhy", *správne* Slovenské železnice
drahný
drahocenný; drahocennosť
drahokam, -u, *m.*
drahota, -y, *ž.*; drahotný
drahý, *komp.* drahší; draho, *komp.* drahšie; drahota; drahotný
drachma, -y, *g. pl.* drachiem, *ž.*
drak, -a, *m.*; dračica; dračí, -ia, -ie
drakónsky, krutý
dráma, -y, *ž.*; drama-

tický; dramatičnosť; dramaturg; dramatik, *n. pl.* dramatici
drap, -u, *m.*, pazúr
drapačka, -y, *ž.*
draperia, -ie, *ž.*, záves; draperiový
drapľavosť, -ti, *ž.*; drapľavý
draslík, -a, *m.*, kálium; draslíkový
drastický
drať, deriem, derú; dral; draný, dratý
dratva, -y, *g. pl.* dratiev, *ž.*
dravec, -vca, *n. pl.* dravce, *m.*; dravčí
dravý; dravo; dravosť
dražba, -y, *ž.*, licitácia; dražobný, licitačný
Dražďany, -ian, *m. pomn.* (*úradne nemecky* Dresden); dražďiansky; Dražďan, Dražďianka
dráždiť, -im, -ia; dráždidlo
dražé, *str. neskl.*
dreadnought (*angl.*, *čítaj* dredn**ó**t), -u, *m.*
drenáž, -e, *ž.*, odvodnenie; drenážny; drenážový; drenážovať
drepenieť, -ím, -ia
dres, -u, *m.*; dresový
dresírovať, cvičiť
dresúra, -y, *ž.*, výcvik
dretie, -ia, *str.*
drevár, -a, *m.*; drevársky; drevárstvo
dreváreň, -rne, *ž.*
drevenieť, -ie, -ejú
drevený
drevienka, -y, *ž.*
drevnatieť, -ie (-eje), -ejú
drevnatý
drevo, -a, *str.*; drievko; drievce, -a, *str.*
drevorez, -u, *m.*
drevorobotník, -a, *m.*
drevorubač, -a, *m.*
drevoryt, -u, *m.*, drevorytina
drevorytec, -tca, *m.*; drevorytectvo
drevotoč, -e, *ž.*
drezína, -y, *ž.*
drgať, -ám, -ajú; drgávať
drgľavý
drhnúť, -em, -ú
driapať, -em, -u, škrabať, perie driapať; driapačky, -čiek, *ž.* (*driapanie peria*); driapačka (*žena, čo driape perie*)
driek, -u, *m.*; driečik; driečny
driemať, -em, -u; driemaj *i* driem; driemajúc; driemnuť
driemota, -y, *ž.*
drieň, -a, *m.*
Drienčany, -čan, *m. pomn.*; drienčanský
drienka, -y, *g. pl.* drienok, *ž.*
drieňovica, -e, *ž.*
drieť, driem, drú; drený; drenie
Drietoma, -y, *ž.*
driev (*prísl.*; *básn.*), prv, dávnejšie; drievny; drievnosť
drichmať, -em, -ú
dril, -u, *m.*
drink, -u, *m.*
drkotať, drkocem (-ám); drkotavý
drobäť, -ti, *ž.* (*len v básnickej reči*)
drobčiť, -ím, -ia
drobiť, -ím, -ia
drobizeň, -zne, *ž.*
drobizg, -u, *m.*
drobky, -ov, *m. pomn.* (*drobence, mrvance*)
drobnička, -y, *ž.*
drobnohľad, -u, *m.*, mikroskop
drobnokresba, -y, *ž.*
drobnolistý
drobnomaľba, -y, *ž.*; drobnomalebný
drobnomer, -u, *m.*
drobnosť, -ti, *ž.*
drobnozrnný
drobný; drobučký; drobunký; drobuškýy
droby, -ov, *m. pomn.*
droga, -y, *ž.*; drogový; drogeria, -ie, *ž.*;

drogeriový; drogista; drogistický
dromedár, -a, *n. pl.* -e, *m.*, jednohrbá ťava
drop, -a, *n. pl.* -y, *m.*
drót, -u, *m.*; drótový; drotovať
drotár, -a, *m.*; drotársky; drotárča; drotáriť; drotárčiť
drozd, -a, *n. pl.* -y, *m.*
droždie, -ia, *str.*; droždový; droždiareň
drožka, -y, *ž.*; drožkár; drožkársky
drsnolistý
drsný, drapľavý; drsnota
***drtič** = **drvič**; ***drtivý** = **drvivý**; ***drtidlo** = **drvidlo**
druh, -a, *m.* (*priateľ*)
druh, -u, *m.* (*sorta*); druhový
druhohorný
druhopis, -u, *m.*
druhoradý
druhorodený
druhostupňový
druhotný
druhotvar, -u, *m.*
druhý
druid, -a, *m.*; druidský
drúk, -a, *m.*, kôl; drúčik = žrdka
drumbľa, -le, *g. pl.* drumbieľ, *ž.*; drumblička, drumbieľka; drumbľovať
drusa, -u, *m.*
drúza, -y, *ž.*; drúzový
druzg (*cit.*)
drúzgať, -am, -ajú; drúzgavať; druzgot
družba, -u, *m.*
družica, -e, *ž.*; družička
družina, -y, *ž.*
družka, -y, *ž.*
družný
družstvo, -a, *g. pl.* družstiev, *str.*; družstevný; družstevníctvo
drviť, -im, -ia; drvič; drvivý; drvidlo
***drzý** = **bezočivý, dotieravý**; ***drzún** = **bezočivec**
držadlo, -dla, *g. pl.* držadiel, *str.*
držať, -im, -ia
država, -y, *ž.*; državný; Državie (*v Turci*)
držba, -y, *ž.*; držobný
držgroš, -a, *m.*
držiak, -a, *m.* (*časť cepa*)
držiteľ, -a, *m.* (*kto má niečo v držbe*); *iné je* majiteľ, vlastník
duál, -u, *l.* -i, *m.*, dvojné číslo, duálový
dualizmus, -zmu, *m.*; dualistický
dub, -a, *m.*; dubový
ďubať, -em, -ú
dubčiť, -ím, -ia; dubkať
dubina, -y, *ž.*
dubiózny, pochybný; dubióza, *pl.*, *str.*
dubkom (*prísl.*) (vlasy mu stoja)
dubleta, -y, *g. pl.* dubliet, *ž.*
Dublin (*čítaj* Dablin), -a, *m.*
dúbrava, -y, *ž.*
***dudáš** = **gajdoš**
dudlať, -em, -ú
dudok, -dka, *m.*
***dudy**, dúd, *ž. pomn.*, *častejšie* **gajdy**; dudať, -ám, -ajú, *častejšie* **gajdovať**
duel, -u, *m.*, súboj; duelant
dueňa, -ne, *ž.*
dueto, -a, *n. pl.* duetá, *g.* duet, *str.*, dvojspev, dvojhra
dúfať, -am, -ajú *v niečo*
duh, -u, *m.*; niečo je mu k duhu
dúha, -y, *ž.*; dúhový; dúhovina; dúžka
duch, -a, *m.*; Duch svätý
duchaplný, *lepšie* **vtipný; umný**

duchaprítomnosť, -ti, *ž.*; duchaprítomný
dúchať, -am, -ajú; dúchavať; dúchnuť
duchna, -y, *g. pl.* duchien, *ž., častejšie* perina
duchoveda, -y, *ž.*; duchovedný
duchovenstvo, -a, *str.*
duchovný
dukát, -a, *m.*
dula, -y, *g. pl.* dúl, *ž.*; dulový
dulcín, -u, *m.*
duma, -y, *g. pl.* dúm, *ž.*; dumka; dumný; dumať, -ám, -ajú
ďumbier, -u, *m.*; ďumbiernik, -u, *m.*
Ďumbier, -a, *m.* (*vrch*)
dumping, -u, *m.* (*angl., čítaj* damping); dumpingový
dúna, -y, *ž.*
Dunaj, -a, *m.*; dunajský; Dunajec
dunieť, duní, -ia
duo, -a, *str.*
dupať, -ám, -ajú; dupnúť
dúpä, -äťa, *str.* (*básn.*), skrýša zvierat, brloh
duplika, -y, *ž.*, odpoveď na repliku; duplikovať
duplikát, -u, *m.*, druhopis, druhý exemplár
duplikatúra, -y, *ž.*
duplovaný, dvojitý, dvojnásobný
duplovka, -y, *ž.*
dúpnatý, dutý
dupnieť, -ie, -ejú, prách nivieť
dupnúť, -nem; dupať, dupkať
dupný (dupná vŕba, skala)
duranzia, -ie, *ž.*
duratívum, -va, *str.*; duratívny
Durínsko, -a, *str.*; durínsky; Durínčan; Durínčanka
durič, -ím, -ia
Ďuro, Ďurko, -a, *m.* = Jur, Juro, Jurko
dusičnan, -u, *m.*
dusík, -a, *m.*, nitrogénium; dusíkový; dusičný; dusíkatý
dusiť, -ím, -ia; dusivý; dusný
duša, -e, *g. pl.* duší, *ž.*; duševný; duševno, -a, *str.*; dušička; Dušičky, -iek, *ž. pomnožné* (*sviatok*); dušinka
dušiť sa, -ím, -ia; dušovať sa
dúška, -y, *ž.*, materina dúška
dušný
dúšok, -ška, *m.*; dúštek
duť, dujem, dujú
dutorohý
dutozubý
dutý; dutina; dutľavý
duvetín, -u, *m.* (*čítaj* dúvtín); duvetínový
dúži, -a, -e, zdravý, silný, veľký; dúžejší; dúže (*prísl.*); dúžina; dúžosť
dužieť, -iem, -ejú, nadobúdať sily, tučnieť
dva, *m. neživ.*, dvaja, *m. živ.*, dve, *ž. a str., g., l.* dvoch, *d.* dvom, *i.* dvoma
dvadsať; dvadsatina; dvadsiatka; dvadsiatnik; dvadsiaty
dvadsaťjeden
dvadsaťnásobný
dvadsaťročný
dvadsaťsten, -u, *m.*
dvadsaťtisíc
dvanásť; dvanástka; dvanásty
dvanásťhlavý
dvanásťhran
dvanástoro, -a, *str.*
dvanásťsten, -u, *m.*
dvanásťstupňový
dvercia, -riec, *str. pomnožné*
dvere, dverí (dvier), *d.* dverám, *l.* dverách, *i.* dverami, *ž. pomn.*
dvesto, *str. neskl.*
dvestokrát, častejšie dvesto ráz

***dvestoletý = dvestoročný**
dvierka, dvierok, *str. pomn.*
dvih, -u, *m.*
dvíhať, -am, -ajú; dvíhavať; dvihnúť; dvíhadlo (elevátor)
dvojaký
dvojbodka, -y, *ž.*
dvojbruchý
dvojciferný
dvojča, -ťa, *n. pl.* dvojčatá *i* dvojčence, *str.*
dvojčíslo, -a, *str.*
dvojčlenný
dvojdielny
dvojdňový
dvoje; dvoje detí
dvojfarebný
dvojfázový
dvojhárok, -rku, *m.*; dvojhárkový
dvojhlasný
dvojhlavý
dvojhra, -y, *ž.*
dvojhranol, -a, *m.*
dvojhviezda, -y, *ž.*
dvojica, -e, *ž.*
dvojiť, -ím, -a, vykať
dvojitý
dvojjazyčný
dvojjediný
dvojka, -y, *g. pl.* dvojok, *ž.*
dvojklaný
dvojkopytník, -a, *m.*
dvojkríž, -a, *m.*
dvojlist, -a, *m.*; dvojlistý
dvojmesačný
dvojmo
dvojnásobný
dvojnohý
dvojný
dvojplošník, -a, *m.*
dvojpohlavný
dvojpólový
dvojposchodový
dvojprstý
dvojradový
dvojramenný
dvojročný
dvojrohý
dvojsečný
dvojslabičný
dvojsmerný
dvojsmysel, -slu, *l.* -sle, *n. pl.* -sly, *m.*; dvojsmyselný
dvojspev, -u, *m.*
dvojspolok, -lku, *m.*
dvojstopý
dvojstranný
dvojstup, -u, *m.*
dvojstý
dvojsväzkový
dvojtvar, -u, *m.*; dvojtvarý
dvojtvárnosť, -ti, *ž.*
dvojuchý
dvojverš, -a, *m.*
dvojvýznamný
dvojzlatník, -a, *m.*
dvojznačný
dvojzubý
dvojženstvo, -a, *str.*
dvor, -a, *m.*; dvorec, -rca; dvorček
dvoran, -a, *n. pl.*, -ia, *m.*; dvoranský
dvorana, -y, *ž.*
dvoriť, -ím, -ia *niekomu*
dvorný
dych, -u, *m.*
dýchadlá, -diel, *str. pomnožné*
dýchať, -am, -ajú; dýchavať; dýchací; dýchnuť; dýchol
dýchavica, -e, *ž.*; dýchavičný
dychčať, -ím, -ia
dýchnuť, -em, -u
dychtiť, -ím, -ia (*po niečom*); dychtivý
dýka, -y, *ž.*
dym, -u, *m.*; dymiť
dymník, -a, *m.*
dýna, -y, ž., jednotka sily
dyňa, -e, *g. pl.* dýň, *ž.*; dyňový; dynka
dynamika, -y, *ž.*; dynamický; dynamometer, -tra, *l.* -tri, *m.*
dynamit, -u, *m.*
dynamo, -a, *n. pl.* -á, *g. pl.* dynám, *str.*
dynastia, -ie, *ž.*, panovnícky rod; dynastický
dysgeneza, -y, *ž.*
dystychia, -ie, *ž.*

dystymia, -ie, *ž.*
dyzartria, -ie, *ž.*; dyzartrik
dyzenteria, -ie, *ž.*, červienka; dyzenterický
dyzopia, -ie, *ž.*
dyzúria, -ie, *ž.*
dzierzonák, -a, *m.*, Dzierzonov úľ
džavotať, -ocem, -ocú; džavot
džbán, -a, *m.*; džbánok, -nka, *m.*
džber, -a, *n. pl.* -y, *m.*
džentry, *ž. neskl.*, *lepšie* **džentra**, -y, *ž.*; džentrik; džentrícky
džigitovka, -y, *ž.*
džin, -a, *m.*; džinizmus; džinista
Džingischán, -a, *m.*
džungľa, -le, *ž.*; džunglový

E

eben, -u, *m.*; ebenový; ebenovník
eburín, -u, *m.*
eden, -u, *m.*, raj; edenský
edícia, -ie, *ž.*, vydanie; edičný
edikt, -u, *m.*, výnos, nariadenie
Edita, -y, *ž.*
Eduard, -a, *m.*; Edo
edukácia, -ie, *ž.*, výchova
efeb, -a, *m.*; efébia; efébstvo; efébsky
efekt, -u, *m.*, účinok; efektný, účinný; efektívny, skutočný
efemerný, jednodenný, netrvácny
efendi, -iho, *m.*
Efialtes, -ta, *m.*
efúzia, -ie, *ž.*; efúzny; efúziometer
egalita, -y, *ž.*; egalitár
egalizácia, -ie, *ž.*; egalizovať
Egejské more
egida, -y, *ž.*, ochrana, záštita
egoista, -u, *m.*, sebec; egoistický, sebecký; egoizmus, sebectvo
egotista, -u, *m.*; egotizmus
egreš, -a, *m.*, pôrka
Egypt, -a, *m.*; Egypťan; egyptský; Egypťanka; egyptčina
echo, -a, *n. pl.* -á, *g.* ech, *str.*, ozvena
eidetika, -y, *ž.*; eidetický
eidografia, -ie, *ž.*
ej, ejha (*cit.*)
ekavec, -vca, *m.*; ekavský; ekavčina
ekdemický
ekchymóza, -y, *ž.*
eklatantný, zrejmý
eklekticizmus, -zmu, *m.*; eklektik; eklektický
eklézia, -ie, *ž.*, cirkev
eklipsa, -y, *ž.*; eklipsný
ekliptika, -y, *ž.*; ekliptický
ekloga, -y, *ž.*
ekonom, -a, *m.*, hospodár; ekonomia; ekonomický
ekrazit, -u, *m.*
ektogeneza, -y, *ž.*; ektogenný
ektopia, -ie, *ž.*
ektoplazma, -y, *ž.*
ekvátor, -a, *m.*, rovník
ekvilibrista, -u, *m.*, krasojazdec; ekvilibristika, krasojazdectvo
ekvinokcium, -ia, *str.*, rovnodennosť
ekvipáž, -e, *ž.*
ekvivalent, -u, *m.*, náhrada
ekzém, -u, *m.*; ekzémový
elaborát, -u, *m.*, vypracovanie
elán, -u, *m.*
elastický, pružný; elastičnosť, pružnosť
elastín, -u, *m.*
elatív, -u, *m.*; elatívny
eldorádo, -a, *str.*

elefant, -a, *m.*, *lepšie* **slon**
elefantiáza, -y, *ž.*
elegancia, -ie, *ž.*, vybraný vkus; elegantný, vkusný; elegán
elégia, -ie, *ž.*, žalospev; elegický, elegik
elektrika, -y, *ž.* (*stroj*)
elektrina, -y, *ž.*; elektrický; elektrizovať; elektráreň
elektrodynamika, -y, *ž.*; elektrodynamický
elektroinžinier, -a, *m.*
elektroliečba, -y, *ž.*
elektrolýza, -y, *ž.*; elektrolytický
elektromontér, -a, *m.*
elektromotor, -a, *n. pl.* -y, *m.*
elektrón, -u, *m.*; elektrónový
elektropriemysel, -slu, *m.*
elektroskop, -u, *m.*
elektrotechnik, -a, *n. pl.* -technici, *m.*; elektrotechnika
elektroterapia, -ie, *ž.*; elektroterapický; elektroterapik
elektrovodič, -a, *m.*
elektrosvárač, -a, *m.*
element, -u, *m.*, živel, prvok; elementárny, základný, všeobecný; elementárka
Elena, -y, *ž.*
Eleonóra, -y, *ž.*
elév, -a, *m.*; elévka
elevátor, -a, *n. pl.* -y, *m.*
elf, -a, *n. pl.* -ovia, *m.*; elfský
Eliáš, -a, *m.*
elidovať, vypustiť
eliminovať, vylúčiť; eliminácia; eliminačný
elipsa, -y, *ž.*; eliptický; elipsoid, -u, *m.*
*Eliška = **Alžbeta**
elita, -y, *ž.*; elitný
elixír, -u, *l.* -e, *m.*
elízia, -ie, *ž.*, vypustenie
elokvencia, -ie, *ž.*; elokventný
*Elsasko = **Alsasko**
elúvium, -ia, *str.*; eluviálny
elýzium, -ia, *str.*, raj; elyzejský
Ema, -y, *ž.*
email, -u, *m.*; emailový; emailovať
emanácia, -ie, *ž.*, výron; emanačný; emanatórium; emanatórny
emancipácia, -ie, *ž.*; emancipačný; emancipovať (sa)
Emanuel, -a, *m.*
Emauzy, -auz, *m. pomnožné*; emauzský
embargo, -a, *str.*
emblém, -u, *m.*; emblémový
embólia, -ie, *ž.*; embolický
embryo, -a, *n. pl.* -á, *g. pl.* -yí, *str.*, zárodok; embryonálny, zárodkový; embryogeneza; embryogenia; embryologia
ementál, -u, *l.* -i, *m.*, ementálsky syr
emfáza, -y, *ž.*; emfatický
emigrácia, -ie, *ž.*, vysťahovanie sa; vysťahovalectvo; emigračný; emigrant
Emil, -a, *m.*; Emília, -ie, *ž.*, Milka
eminentný, výborný, vynikajúci
emir, -a, *m.*; emirát, -u, *m.*
emisár, -a, *m.*
emisia, -ie, *ž.*; emisný
emócia, -ie, *ž.*; emocionálny; emocionalizmus; emotívny
empíria, -ie, *ž.*, skúsenosť; empirický; empirizmus
empórium, -ia, *str.*
empsychóza, -y, *ž.*
emulzia, -ie, *ž.*; emulzný; emulgovať

enclán, -u, *m.*, horec
encyklika, -y, *ž.*; encyklický
encyklopedia, -ie, *ž.*; encyklopedický; encyklopedista
endémia, -ie, *ž.*; endemický
endogeneza, -y, *ž.*; endogenný
endoplazma, -y, *ž.*
Eneás, -sa, *m.*
Eneida, -y, *ž.*
energia, -ie, *ž.*, účinná sila, ráznosť; energičný; energický
engagement (*fr., čítaj* angažmán), *str. neskl.*, záväzok, prijatie do služby, služba
en gros (*fr., čítaj* angró), vo veľkom
enchiridion, -u, *m.*
enjambement (*fr., čítaj* anžambmán), *str. neskl.*
enkláva, -y, *ž.*
enklitika, -y, *ž.*, príklonka; enklitický
enormný, obrovský, nesmierny; enormita
en passant (*fr., čítaj* an pasán), mimochodom
ensemble (*fr., čítaj* ansámbl), -blu, *l.* -bli, *m.*, sbor; ensemblový
entáza, -y, *ž.*
entelechia, -ie, *ž.*
*ententa = **antanta**
entita, -y, *ž.*
entozoón, -a, *m.*
entropia, -ie, *ž.*
entuziazmus, -zmu, *m.*, nadšenie, oduševnenie; entuziast; entuziastický
entyméma, -y, *ž.*; entymematický
enzym, -u, *m.*; enzymový
eocén, -u, *m.*; eocénový; eocénny
eón, -u, *m.*; eónový
eozín, -u, *m.*; eozínový
Epaminondas, -da, *m.*
epický, výpravný; epik; epika
epidémia, -ie, *ž.*, hromadná nákaza; epidemický
epifonéma, -y, *ž.*
epifora, -y, *ž.*
epifýza, -y, *ž.*, nákončie
epigeneza, -y, *ž.*; epigenetický
epigon, -a, *n. pl.* -i, *m.*; epigonský; epigonstvo
epigram, -u, *m.*; epigramatický
epika, -y, *ž.*; epický; epik, *n. pl.* epici
Epikur, -a, *m.*; epikureizmus
epilemna, -y, *ž.*
epilepsia, -ie, *ž.*, zrádnik; epileptický; epileptik
epilog, -u, *m.*; epilogický
episkopát, -u, *m.*, biskupský úrad, biskupstvo; episkopálny
epištola, -y, *g. pl.* epištôl, *ž.*, list
epitaf, -u, *m.*, náhrobný nápis, kameň
epiteton, -ta, *str.*, prívlastok
epitropia, -ie, *ž.*
epizeuxa, -y, *ž.* (*čítaj* epidzeuxa)
epizóda, -y, *ž.*; epizodický; epizódny; epizódka
epocha, -y, *g. pl.* epoch, *ž.*, doba, obdobie; epochálny
epoleta, -y, *g. pl.* epolet, *ž.*
epopeja, -e, *ž.*
epos, -su, *m.*
epruveta, -y, *g. pl.* epruvet, *ž.*, skúmavka
éra, -y, *ž.*, doba, obdobie
erár, -u, *l.* -i, *m.*; erárny
erb, -u, *m.*, znak, cimer
eremita, -u, *m.*; pustovník; eremitáž, -e, *ž.*
erg, -u, *m.*
ergotín, -u, *m.*
Ernest, -a, *m.*; Ernestína, -y, *ž.*

Eros, -sa, *m.*; erotický, ľúbostný; erotika; erotik
erózia, -ie, *ž.*; erozívny
errata, -at, *str.*, prietlačky, tlačové chyby
erudícia, -ie, *ž.*, vzdelanie
erupcia, -ie, *ž.*, výbuch; eruptívny, výbušný
Ervín, -a, *m.*
erdžať, -í, -ia
esencia, -ie, *ž.*, výťažok; esenciálny
eschatológia, -ie, *ž.*; eschatologický
eskadra, -y, *ž.*; eskadróna
eskamotáž, -e, *ž.*, kaukliarstvo; eskamotér, kaukliar; eskamotérsky; eskamotovať
Eskimák, -a, *m.*; Eskimáčka, -y; eskimácky
eskont, -u, *m.*; eskontný; eskontovať
eskorta, -y, *g. pl.* eskort, *ž.*; eskortovať
esperanto, -a, *str.*; esperantista; esperantský; esperantčina
esplanáda, -y, *ž.*
essay (*fr., čítaj* esej), -e, *ž.*; essayistický; essayový; essayista
ester, -u, *m.*
Estera, -y, *ž.*
estetika, -y, *ž.*; estetik, *n. pl.* estetici; estét, -a, *m.*; estetický
Estónsko, -a, *m.*; estónsky; Estónec; Estónka; estónčina
estráda, -y, *ž.*
ešelón, -a, *m.*
ešte
etapa, -y, *g. pl.* etáp, *ž.*; etapný; etapový
etatizácia, -ie, *ž.*; etatizmus
etáž, -e, *ž.*; etážový
etažér, -a, *l.* -i, *m.*, stojan
éter, -u, *l.* -i, *m.*; éterický; éterizovať
etika, -y, *ž.*, mravoveda; etik, -a, *n. pl.* etici, *m.*; etický
etiketa, -y, *ž.*; etiketný
Etiópia, -ie; etiópsky
Etna, -y, *ž.*
etnikum, -a, *str.*
etnogenia, -ie, *ž.*
etnografia, -ie, *ž.*, národopis; etnograf; etnografický
Etrusk, -a, *n. pl.* -ovia, *m.*
etuda (*vysl.* etüda), -y, *ž.*
etui, *str. neskl.* (*fr., čítaj* etüí)
etyl, -u, *m.*; etylalkohol
etylén, -u, *m.*; etylénový
etymológia, -ie, *ž.*; etymologický
etymón, -u, *m.*
eudaimonizmus, -zmu, *m.*; eudaimonistický
eufemizmus, -zmu, *m.*; eufémia; eufemistický
eufónia, -ie, *ž.*, ľubozvuk; eufonický, ľubozvučný
Eufrozína, -y, *ž.*
Eugen, -a, *m.*
Eugénia, -ie, *ž.*
eugenika, -y, *ž.*; eugenik, -a, *n. pl.* eugenici, *m.*; eugenický
eucharistia, -ie, *ž.*; eucharistický
eunuch, -a, *n. pl.* eunusi, *m.*; eunušský
Eurázia, -ie, *ž.*; eurázijský
Euripides, -da, *m.*
Európa, -y, *ž.*; Európan; európsky; Európanka
Eustach, -a, *m.*
eutokia, -ie, *ž.*
Eva, -y, *ž.*; Evička
evakuácia, -ie, *ž.*, vyprázdnenie; evakuačný; evakuovať
evalvácia, -ie, *ž.*; evalvačný
evanjelik, -a, *m.*; evan-

jelička; evanjelický; evanjelium, -ia, *str.*; evanjelista

eventualita, -y, *ž.*, možnosť; eventuálny

evidencia, -ie, *ž.*; evidentný, zrejmý; evidenčný

evokácia, -ie, *ž.*; evokačný; evokátor

evolúcia, -ie, *ž.*, vývoj, evolucionistický; evolučný

exaktný

exaltovaný, prepiaty, rojčivý

exámen, -u, *m.*, skúška; examinátor; examinovať

exarcha, -u, *m.*; exarchát

Excelencia, -ie, *ž.*

excelovať, vynikať

excentrický, výstredný

excerpcia, -ie, *ž.*, vypisovanie, excerpt, -u, *m.*, výpis; excerptor, vypisovateľ; excerpovať, vypisovať

exces, -u, *l.* -e, *m.*, výtržnosť, nemiernosť

excisár, -a, *m.*; excisárovná

exegéza, -y, *ž.*; exegetický

exekúcia, -ie, *ž.*; exekučný; exekútor; exekvovať

exekutíva, -y, *ž.*; exekutívny

exemplár, -a, *l.* -i, *m.*, vzor, kus, výtlačok

exercície, -ií, *ž. pomn.*; exercičný

exhibícia, -ie, *ž.*; exhibičný

exhorta, -y, *g. pl.* exhort, *ž.*

exhumácia, -ie, *ž.*; exhumačný; exhumovať

exil, -u, *l.* -e, *m.*, vyhnanstvo

existencia, -ie, *ž.*, jestvovanie, bytie, živobytie; existenčný; existovať, jestvovať

exkláva, -y, *ž.*

exkluzíve (*prísl.*), bez (*ale napr.* „exkluzíve doplatok" = bez doplatku)

exkluzívny, výlučný

exkomunikácia, -ie, *ž.*; exkomunikačný, exkomunikovať

exkráľ, -a, *m.*; exkráľovná

exkurzia, -ie, *ž.*, vychádzka; exkurzný

exkvizitný, vybraný

ex lex, mimo zákona; exlegálny

ex libris, *str. neskl.*; exlibrisový

exodus, -du, *m.*

exogenný

exotický, cudzokrajný; exotika; exotik; exotizmus

exotoxikóza, -y, *ž.*; exotoxín, -u, *m.*

expanzia, -ie, *ž.*, rozpínavosť; expanzívny

expedícia, -ie, *ž.*, výprava; expedit; expeditor; expedičný

experiment, -u, *m.*, pokus; experimentálny

expert, -a, *m.*, znalec

explikácia, -ie, *ž.*, výklad; explikačný; explikovať, vykladať

exploatácia, -ie, *ž.*; exploatačný, exploatovať

explodovať, vybuchnúť

explózia, -ie, *ž.*, výbuch; explozívny, výbušný; explozíva (*hláska*)

exponent, -a, *m.*; exponovať *niekoho*, — sa *za niekoho*

export, -u, *m.*, vývoz; exportný, vývozný; exportér; vyvážateľ

expozé, *str. neskl.*

expozícia, -ie, *ž.*, výstava, výklad; *v dráme* začiatok; expozitúra, -y, *ž.*, pobočný závod (úrad)

expres, -u, *m.*, rýchlik

expres (*prísl.*); expres-

oý, súrny, náhly, spešný

presionizmus, -zmu, *m.*; expresionistický; expresionista

expropriácia, -ie, *ž.*, vyvlastnenie; expropriačný

exspirácia, -ie, *ž.*, výdych; exspiračný, výdychový

exspiratórny, dôrazový

exsudát, -u, *m.*, výpotok; exsudácia

extabulácia, -ie, *ž.*; extabulačný

extáza, -y, *ž.*; extatický

extempore, *str. neskl.*; extemporovať

extenzia, -ie, *ž.*; extenzívny

exteriér, -u, *n. pl.* -y, *m.*; exteriérový

exteritorialita, -y, *ž.*

externista, -u, *m.*

externý, vonkajší

extrakt, -u, *m.*, výťažok

extratúra, -y, *ž.*

extravagantný, výstredný; extravagancia

extrém, -u, *m.*, krajnosť, výstrednosť, premrštenosť; extrémny, krajný, výstredný

extrúzia, -ie, *ž.*; extruzívny

exulant, -a, *m.*, vyhnanec; exulantka

Ezdráš, -a, *m.*

Ezechiel, -a, *m.*, Ežo

Ezop, -a, *m.*; ezopský

ezoterizmus, -zmu, *m.*; ezoterický; ezoterik

Ežo, -ža, *m.*, Ezechiel

F

Fabián, -a, *m.*

fabrika, -y, *ž.*; továreň; fabrikant, továrnik; fabrický, továrenský, továrnický; fabrička, továrnička, robotnička z továrne; fabrikát; fabrikácia

fabula, -y, *g. pl.* fabúl, *ž.*; fabulista

fabuľa, -le, *ž.*, taľafatka

fadesa, -y, *ž.*, nuda; fádny, nudný

Faeton, -a, *m.*; faeton, -a, *m.* (*koč, vták*)

fagan, -a, *m.*

fagot, -u, *m.*

fair (*prísl.*; *čítaj* fér)

fajansa, -y, *ž.*; fajansový

fajčiť, -ím, -ia; fajčiar; fajčiarsky; fajčivo

fajka, -y, *g. pl.* fajok, *ž.*; fajkár

fakcia, -ie, *ž.*, strana; fakciózny, strannícky

fakír, -a, *m.*, fakírsky

fakľa, -e, *g. pl.* fakieľ, *ž.*; faklička

fako, -u, *n. pl.* faky, *m.*

faksimile, -a, *pl. neskl.*, *str.*, snímka, odliatok; faksimilovať

fakt, -u, *n. pl.* -y, *g.* -ov, *m.*; faktický, skutočný

faktor, -a, *n. pl.* -y (*neživ.*), -i (*živ.*), *m.*, činiteľ, správca závodu

faktótum, -ta, *str.*

*faktum = **fakt**

faktúra, -y, *ž.*

fakulta, -y, *g. pl.* fakúlt, *ž.*; fakultný

fakultatívny, možný, voľný

falanga, -y, *g. pl.* falánga, *ž.*; falangový

falcgróf, -a, *m.*; falcgrófka; falcgrófsky

faloš, -lše; *ž.*, neúprimnosť, klam; falošný; falošník; falošnica

falšovať; falšovateľ

falzet, -u, *m.*

falzifikácia, -ie, *ž.*, falšovanie; falzifikát; falzifikátor

fáma, -y, *ž.*, povesť; famózny, povestný
familia, -ie, *ž.*, rodina
familiárny, dôverný, nenútený
famózny, povestný
fanatik, -a, *n. pl.* fanatici, *m.*; fanatický; fanatizmus
Fándli, -ho, *m.*
fanfára, -y, *ž.*
fanfarón, -a, *m.*; fanfarónsky; fanfarónik
fantast, -a, *m.*, blúznivec; fantastický
fantázia, -ie, *ž.*, obrazotvornosť
fantazma, -y, *ž.*
fantazmagória, -ie, *ž.*; fantazmagorický
fantazovať, blúzniť
fantom, -u, *m.*, prelud
fara, -y, *g. pl.* fár, *ž.*; farník; farnička; farský; farár; farárka
faraón, -na, *m.*; faraónka; faraónsky; faraónstvo
farba, -y, *g. pl.* farieb, *ž.*; farbitý, farbistý
farbiar, -a, *m.*; farbiarsky; farbiareň; farbovňa
farbiť, -im, -ia
farbivo, -a, *str.*
farizej, -a, *m.*; farizejský; farizejstvo
farma, -y, *g. pl.* fariem, *ž.*; farmár; farmáriť
farmaceut, -a, *m.*; farmaceutský
farmácia, -ie, *ž.*; farmakológ; farmakológička; farmakologický; farmakoterapia, -ie, *ž.*
fáry (*cit.*), fáry-fáry
fasáda, -y, *ž.*; fasádnik
fascikel, -kla, *l.* -kli, *m.*
fascinovať, oslňovať
fašiangy, -ov, *m. pomnožné*; fašiangový
fašizmus, -zmu, *m.*; fašista; fašistický
fatalista, -u, *m.*; fatalistický; fatalizmus, viera v osud; fatálny, osudný
fatamorgána, -y, *ž.*, marivo, prelud; fatamorganický
***fáteľ** = **závoj**
Fatra, -y, *ž.*; fatranský
fátum, -ta, *str.*, osud
faun, -a, *n. pl.* fauni, *m.*; Faunus, -na, *m.* (*boh*); faunský
Faust, -a, *m.*; faustiáda; faustovský
favorit, -a, *m.*, obľúbenec, miláčik; favoritka; favorizovať
fáza, -y, *g. pl.* fáz, *ž.*; fázový
fazóna, -y, *ž.*
fazuľa, -e, *g. pl.* fazúľ, *ž.*; fazuľka
február, -a, *l.* -i, *m.*
federácia, -ie, *ž.*; federačný; federatívny
federalizmus, -zmu, *m.*, štátna sústava spolková; federálny; federatívny
féeria, -ie, *ž.*
féerický, čarovný
fejtón, -u, *m.*, besednica; fejtónik; fejtónista
felčiar, -a, *m.*, ránhojič
feliber, -bra, *m.*
Felicián, -a, *m.*
Félix, -a, *m.*
feministka, -y, *ž.*
Fenícia, -ie, *ž.*; fenický; feničtina
fenikel, -kla, *l.* -kli, *m.*
fénix, -a, *m.*
fenol, -u, *m.*; fenolový
fenomén, -a, *m.*; fenomenálny; fenomenológia
***feračina** = **papradie**
Ferdinand, -a, *m.*; Ferdiš
férie, -ií, *ž. pomn.*, prázdniny; feriálny
ferman, -u, *m.*
ferment, -u, *m.*, kvasidlo, kvasnice
ferokyanid, -u, *m.*

feromagnetický
***fertucha** = **zástera**
feruľa, -e, *ž.*
festival, -u, *l.* -e, *m.*
***estón**, -u, *m.*; festónový
fetišizmus, -zmu, *m.*; fetiš, -a, *m.*; fetišista
fétus, -u, *m.*
feudalizmus, -zmu, *m.*; feudálny; feudál, -a, *m.*
***feuilleton** = **fejtón**
fez, -u, *m.*; fezový
fiaker, -kra, *l.* -kri, *m.*; fiakrista
fiala, -y, *g. pl.* fiál, fialka; fialôčka; fialový
fiála, -y, *ž.*
fialovočervený
fialovoružový
fiasko, -a, *str.*, nezdar, neúspech
fibrín, -u, *m.*
fibrózny
fičať, -ím, -ia
fideikomis, -u, *m.*; fideikomisný
fidélny; fidélnosť
figa, -y, *g. pl.* fíg, *ž.*; figový; figovník
figeľ, -gľa, *m.*, žart
figliar, -a, *m.*, šibal; figliarsky, šibalský; figliarstvo, šibalstvo; figľovať
figúra, -y, *ž.*, postava, tvar; figúrka; figurálny; figurína
fikať, -ám, -ajú, vzlykať
fikcia, -ie, *ž.*, výmysel, myšlienka; fiktívny, vymyslený
Fiľakovo, -a, *str.*; Fiľakovčan; Fiľakovčianka
filantrop, -a, *n. pl.* -i, *m.*, ľudomil; filantropizmus
filatelista, -u, *m.*; filatelistický
filharmónia, -ie, *ž.*; filharmonický; filharmonik, *n. pl.* filharmonici
filia, -ie, *ž.*, filiálka, -y, dcéra, dcéra-cirkev, pobočný závod, pobočka; filiálny
filiácia, -ie, *ž.*; filiačný
filigránsky, drobný
Filip, -a, *m.* (*ale*: má filipa)
filipika, -y, *ž.*, prudká, útočná reč
filisterský; filister, -tra, *m.*
film, -u, *m.*; filmový; filmár; filmovať
filológ, -a, *m.*, jazykospytec; filoločka; filológia; filologický
filozof, -a, *m.*; filozofia; filozofický
filter, -tra, *l.* -tri, *m.*, cedidlo; filtrovať, cedit, preciedzať; filtrácia; filtračný
Fín, -a, *n. pl.* Fíni, *m.*; Fínka; Fínsko; fínsky; fínčina
finále, *str. neskl.*
financie, -ií, *ž. pomn.*; financovať; finančný; finančník
finesa, -y, *g. pl.* fines, *ž.*
fingovať, predstierať
fiola, -y, *ž.*; fiólka
firma, -y, *g. pl.* firiem, *ž.*; firmový
fistula, -y, *ž.*; fistulový
fiškál, -a, *m.*, advokát
fiškus, fišku, *m.*, štátna pokladnica, štátny majetok; fiškus, -usa, *m.*, štátny zástupca; fiškálny
fixír, -u, *l.* -e, *m.*, ustaľovač
fixný, pevný, určitý, ustálený
fixovať, upevniť, utvrdiť, ustáliť
fjord, -u, *m.*; fjordový
***flajster** = **nálepok**
flak, -u, *m.*, škvrna; fliačik, škvrnka
flakón, -a, *m.*; flakónik
Flám, -a, *n. pl.* -i, *m.*; Flámka; Flámsko; flámsky; flámčina
flaša, -e, *g. pl.* fliaš,

ž.; fľaška; fľaškový; fľaštička

flauta, -y, *g. pl.* flaut, ž.; flautista

flažolet, -u, *m.*; flažoletový

flegmatik, -a, *n. pl.* flegmatici, *m.*; flegmatický; flegma, -y, ž.; flegmatičnosť

flexia, -ie, ž., ohýbanie

flinta, -y, ž., puška

flirt, -u, *m.*; flirtovať

flór, -u, *m.*; flórový

flóra, -y, ž., rastlinstvo

Florencia, -ie, ž.; Florenťan; florentský; Florenťanka

Florián, -a, *m.*; Flóriš; Flóro

flotila, -y, *g. pl.* flotíl, ž.

fluidum, -da, *str.*

fluktuácia, -ie, ž.; fluktuačný

fluor, -u, *m.*; fluoreskovať; fluorovodík

foliant, -u, *m.*

fóliový (*formát*)

folklor, -u, *m.*, národopis; folklorista, národopisec

fón, -u, *m.*

fond, -u, *m.*

fonéma, -y, ž.; fonematický

fonetika, -y, ž., zvukoslovie; fonetický, zvukoslovný; fonetik, -a, *n. pl.* fonetici

foniatria, -ie, ž.

fonograf, -u, *m.*; fonografický

fonola, -y, ž.

fonológia, -e, ž.; fonologický

fontána, -y, ž.

*football = **futbal**

forma, -y, *g. pl.* foriem, ž., podoba, tvar; foremný; formový

formácia, -ie, ž., útvar

formalín, -u, *m.*

formalita, -y, ž.; formálny; formát, -u, *m.*

formalizmus, -zmu, *m.*; formalista; formalistický

formans, -u, *m.*

formula, -y, *g. pl.* formúl, ž., vzorec; formulka; formulovať, určite vysloviť

forsírovať, -ujem, -ujú

fortifikácia, -ie, ž., opevnenie; fortifikačný

fortissimo (*prísl.*), čo najsilnejšie

Fortúna, -y, ž. (*bohyňa*); fortúna, šťastie

Fortunát, -a, *m.*; Fortunáta, ž.

fórum, -ra, *str.*

fosfor, -u, *m.*; fosforový; fosforečný; fosforečnan; fosforeskovať

fosílie, -ií, *str. pomn.*, skameneliny; fosilný

fotogén, -u, *m.*; fotogenný

fotogenický

fotograf, -a, *m.*; fotografia; fotografický

fotometria, -ie, ž.; fotometrický

foyer (*fr., čítaj* foajé), -u, *m. nesklon.*

foxteriér, -a, *m.*

fragment, -u, *m.*, zlomok, kus

frajer, -a, *m.*, milý, milenec; frajerka, frajerôčka, milá, milenka

frak, -u, *m.*; frakový

frakcia, -ie, ž.

fraktúra, -y, ž.; fraktúrový

Francúz, -a, *n. pl.* -i, *m.*; Francúzka; Francia, *lepšie* Francúzsko; francúzsky; francúzština

frank, -a, *m.* (*peniaz*)

Frank, -a, *n. pl.* -ovia, *m.*; franský; frančina

frankatúra, -y, ž.

franko (*prísl.*), vyplatene

frankofil, -a, *n. pl.* -ovia, *m.*

frankofob, -a, *n. pl.* -ovia, *m.*
františkán, -a, *m.*; františkánsky
frapantný, prekvapujúci
fraška, -y, *g. pl.* frašiek, *ž.*; fraškovitý
fráter, -tra, *m.*, brat
fráza, -y, *ž.*, výraz; frázovitý; frázista
frazeologia, -ie, *ž.*
Frederika, -y, *ž.*
fregata, -y, *g. pl.* fregát, *ž.*
frekvencia, -ie, *ž.*, návšteva; frekventačný
frenetický, zúrivý, prudký
freska, -y, *g. pl.* fresiek, *ž.*; freskár; freskový; freskovitý
Fridolín, -a, *m.*
Fridrich, -a, *m.*
frigória, -ie, *ž.*
***frišný** = čerstvý; svieži
frivolný, nemravný
frizér, -a, *m.*, kaderník
fŕkať, -am, -ajú
front, -u, *m.*; frontový; frontálny
fruktóza, -y, *ž.*
Frýgia, -ie, *ž.*; frygický
ftáza, -y, *ž.*
fučať, -í, -ia
fúga, -y, *ž.*
fujak, -a, *m.*
fujara, -y, *ž.*
fujavica, -e, *ž.*
fúkať, -am, -ajú; fúkavať; fúknuť
fukóza, -y, *ž.*
fúľať, -am, -ajú, špiniť; fuľo
fulminantný, skvelý
fumigovať, nedbať
fundácia, -ie, *ž.*, základina; fundacionálny, fundačný, základinový; fundátor, zakladateľ
fundament, -u, *m.*, základ; fundamentálny
fundus, -usu, *m.*
fungovať, konať službu, mať funkciu
funkcia, -ie, *ž.*, činnosť, úradný výkon, hodnosť, úloha; funkcionár, činovník; funkčný
funt, -a, *m.*; funtový
fúnus, -sa, *l.* -se, *m.*
fúra, -y, *ž.*
Fúria, -ie, *ž.* (*bohyňa*); fúria, zúrivá ženská
furiant, -a, *m.*
fúrik, -a, *m.*
furman, -a, *m.*, voziar; furmanka; furmančiť; *iné je* povozník
fušer, -a, *m.*; fušerský; fušerstvo
futbal, -u, *m.*; futbalový; futbalista
futurista, -u, *m.*; futurizmus; futuristický
fúz, -a, *m.*; *zväčša len v mn. č.* fúzy, -ov; fuzáň, fúzatý človek
fúzia, -ie, *ž.*, sliatie, splynutie; fuzionovať
fylogeneza, -y, *ž.*; fylogenetický
fyloxéra, -y, *ž.*, révokaz
fyzika, -y, *ž.*; fyzický; fyzik, *n. pl.* fyzici
fyzikus, -sa, *m.*
fyziognomia, -ie, *ž.*, výraz tváre
fyziológia, -ie, *ž.*; fyziologický; fyziolog, *n. pl.* fyziologovia

G

Gabriel, -a, *m.*; Gabriela, -y, *ž.*
gáfor, -fru, *lok.* -fre, *m.*; gáfrový
gágať, -am, -ajú; gagotať; gagotavý
gágor, -ra, *n. pl.* -y, *m.*
gajdy, gájd, *ž. pomn.*; gajdoš; gajdošík; gajdovať

Gál, -a, *m.*

Gal, -a, *n. pl.* -ovia, *m.*; Galia *i* Galsko; **galský,** galčina; galicizmus

galán, -a, *m.*, milý; galánka

galanteria, -ie, *ž.*; galanterný; galantnosť; galantný

galbavý, neobratný

galeja, -e, *g. pl.* gálejí, *ž.*; galejník

galeria, -ie, *ž.*

galiba, -y, *ž.*, nehoda, mrzutosť

galikán, -a, *m.*; galikánsky

Galilea, -y, *ž.*; Galilejec; galilejský

galón, -u *m.*

galop, -u, *m.*, cval

galoše, -í, *ž. pomn.*

galvanizmus, -zmu, *m.*; galvanický

galvanoplastika, -y, *ž.*

galvanostegia, -ie, *ž.*

gama, -y, *ž.*, grécka litera

gamaše, -í, *ž. pomn.*

gamba, -y, *g. pl.* gámb, *ž.*, pysk, huba; gambička

gánif, -im, -ia; gánivý

gangréna, -y, *ž.*; gangrenózny

gangster, -ra, *m.*; gangsterský

Ganymédes, -da, *m.*

garancia, -ie, *ž.*, zábezpeka, záruka; garančný; garantovať

garáž, -e, *ž.*; garážový; garážista

garbiar, -a, *m.*, koželuh; garbiarsky; garbiareň

garda, -y, *g. pl.* gárd, *ž.*; gardový; gardista

garderoba, -y, *ž.*, šatňa, šatnica (požičovňa šiat)

gargarizovať, vyplakovať

garnitúra, -y, *ž.*, súprava

garnizóna, -y, *ž.*, posádka; garnizónny

garsón, -a, *m.*, chlapec, čašník

garsoniéra, -y, *ž.*

gaskonáda, -y, *ž.*

Gaskonec, -nca, *m.*; Gaskonka; Gaskonsko; gaskonský; gaskončina

gastrický, žalúdkový

gastronom, -a, *m.*, maškrtník

Gašpar, -a, *m.*; Gašparko; Gašparkovo (bábkové) divadlo

gaštan, -a, *m.*; gaštanový

gate, gatí, *ž. pomn.*; gatky

gavalier, -a, *m.*; gavalierský

gavota, -y, *ž.*

gáz, -u, *m.* (*druh látky*)

gazda, -u, *m.*; gazdík; **gazdovský;** gazdovstvo; gazdovlivý

gazdiná, *g., dat., lok.* gazdinej; *ak.* gazdinú, *inštr.* gazdinou, *n. pl.* gazdiné, *g.* gazdín, *dat.* gazdinám, *ak.* gazdiné, *lok.* gazdinách, *inštr.* gazdinami, *ž.*; gazdinský; gazdinká, -ej, *ž.*

gazela, -y, *g. pl.* gaziel, *ž.*

gazolín, -u, *m.*

gáža, -e, *ž.*, služné; gážista

Gbely, -ov, *m. pomn.*

Gdansko, -a, *n.*

*gdula = **dula**; *gdulový = **dulový**

gejša, -e, *g. pl.* gejší, *ž.*

Gejza, -u, *m.*

gejzír, -a, *l.* -i, *m.*

geleta, -y, *g. pl.* geliet, *ž.*; geletka

gém, -u, *m.*

Gemer, -a, *lok.* -i, *m.*; Gemerská župa

genealog, -a, *m.*, rodopisec; genealogia; genealogický

generácia, -ie, *ž.*, pokolenie; generačný
generál, -a, *n. pl.* -i, *m.*; generalita, -y, *ž.*
generálny, hlavný, všeobecný
generátor, -a, *m.*
genetický, určujúci pôvod niečoho
geneza, -y, *ž.*, pôvod, vznik
geniálny
genitálie, -ií, *ž. pomn.*
genitív, -u, *m.*; genitívny
génius, -ia, *m.*, veľduch
Genovéva, -y, *ž.*
genre (*čítaj* žánr), -u, *l.* -i, *m.*; genrový
gentleman (*čítaj* džentlmen), -a, *m.*
***gentry** = **džentra**
geodézia, -ie, *ž.*, zememeračstvo; geodetický
geografia, -ie, *ž.*, zemepis; geografický
geologia, -ie, *ž.*; geológ; geologický
geometer, -tra, *l.* -tri, *m.*, zememerač
geometria, -ie, *ž.*, merba; geometrický
georgína, -y, *ž.* (*rastlina*); Georgína (*žen. meno*)
gerila, -y, *ž.*
Gerlachov, -a, *m.*; Gerlachovský štít *i* Gerlach
Germán, -a, *m.*; Germánia; Germánstvo; germánsky; germánčina
germanizácia, -ie, *ž.*, ponemčovanie; germanizátor; germanizovať; germanizmus
gerundívum, -va, *m.*; gerundívny
gesto, -a, *n. pl.* gestá, *g.* gest, *str.*, posunok, pohyb; gestikulácia; gestikulovať
geto, -a, *n. pl.* getá, *g.* get, *str.*
gigant, -a, *n. pl.* -i, obor; gigantický
gilotína, -y, *ž.*, stínadlo
girlanda, -y, *n. pl.* girlánd, *ž.*; girlandový
git, -u, *m.*, tmel; gitovať, tmeliť
gladiátor, -a, *m.*, zápasník; gladiátorský
glazúra, -y, *ž.*, poleva; glazúrový; glazúrovať
glej, -a, *m.*; glejáreň; glejiť; glejovať
glg, -u, *m.*; glgať; glgnúť
glieda, -y, *ž.*, poleva, glazúra; gliedit
glóbus, -bu, *m.*, zemeguľa
glória, -ie, *ž.*
gloriola, -y, *ž.*, slávožiara
glosa, -y, *g. pl.* glos, glosár; glosovať
glosoplegia, -ie, *ž.*
glot, -u, *m.*; glotový
glukóza, -y, *ž.*
glycerín, -u, *m.*; glycerínový
gniavit', -im, -ia
gnóm, -a, *n. pl.* -ovia, *m.*
gnóma, -y, *ž.*; gnómický
gnóza, -y, *ž.*
gobelín, -u, *m.*; gobelínový
Goethe, -eho; *adj.* Goethov; goethovský
gój, -a, *n. pl.* -i, *m.*; gójsky
gól, -u, *m.*
golier, -a, *l.* -i, *m.*; golierik
***golva** = **hrvoľ**
gombička, -y, *ž.*; gombík
gondoliér, -a, *m.*, veslár na gondole; gondoliéra (*pieseň*)
goniometer, -tra, *l.* -i, *m.*, uhlomer
Gorazd, -a, *m.*
gorila, -y, *g. pl.* goríl, *ž.*
gotika, -y, *ž.*; gotický
Gót, -a, *n. pl.* -i, *m.*; Gótka; gótsky; gótčina

Gôtovany, -ian, *ž. pomnožné*
gourmand, -a, *m.* (*fr., čitaj* gurmán); gourmandský
Grácia, -ie, *ž.* (*bohyňa*); grácia, pôvab; graciózny, pôvabný
Gracián, -a, *m.*
grád, -u, *m.*; graduálny
gradácia, -ie, *ž.*; gradačný
graduál, -a, *l.* -i, *m.*
graféma, -y, *ž.*; grafémický
grafik, -a, *n. pl.* grafici, *m.*; grafický
grafit, -u, *m.*, tuha
*grajciar = **krajciar**
grál, -u, *m.*
gram, -u, *m.* (g)
gramatika, -y, *ž.*; gramatický; gramatik
gramofon, -u, *m.*; gramofonový
gramotný
granát, -a, *m.*; granátový; granátik
granatier, -a, *m.*; granatiersky
grand, -a, *n. pl.* -i, *m.*; grandský
grandiózny, veľkolepý
granit, -u, *m.*, žula
granulácia, -ie, *ž.*, zrnitosť
gratis (*prísl.*), zadarmo
gratulácia, -ie, *ž.*, blahoželanie; gratulačný; gratulovať
gravér, -a, *m.*, rytec; gravúra, rytina
gravitácia, -ie, *ž.*, príťažlivosť; gravitačný; gravitovať
Gregor, -a, *m.*; gregoriánsky
Gregor-Tajovský
Grék, -a, *n. pl.* Gréci, *m.*; Grékyňa; Grécko; gréčtina; grécky; gréckokatolík; gréckokatolícky
grémium, -ia, *str.*, spoločenstvo; gremiálny
grenadína, -y, *ž.*; grenadínový
grguľa, -e, *ž.*, podložka pod čepiec
grifeľ, -fľa, *m.*; grifľik
griláž, -e, *ž.*; grilážový
grimasa, -y, *g. pl.* grimás, *ž.*, úškľabok
*grísa, gríska = **krupica**
grizeta, -y, *g. pl.* grizet, *ž.*
grobian, -a, *m.*; grobiansky; grobiančiť
gróf, -a, *n. pl.* -i, *m.*; grófka; grófsky; grófstvo
Grónsko, -a, *str.*; grónsky
groš, -a, *g. pl.* groši, *m.*
groteskný, podivný, zvláštny; groteska, -y, *g. pl.* grotesiek, *ž.*
grúliť, -im, -ia (sviňa grúli)
grúň, -a, *m.*; grúnik
grupa, -y, *g. pl.* grúp, *ž.*
Gruzín, -a, *m.*; Gruzínka; Gruzínsko; gruzínsky; gruzínčina
*grznár = **kožušník**
guáno, -a, *str.*; guánový
gubernátor, -a, *m.*; gubernia
*guča, -e, *ž.* = **hrča**
*guerilla = **gerila**
Guinea, -y, *ž.* (*čitaj* ginea); guinejský
guľa, -e, *g. pl.* gúľ (guli), *ž.*; guľka; guľôčka; guľatý; guľkový (g. ložisko)
guláš, -a, *m.*; gulášový
gúľať (sa), -am, -ajú
guľomet, -u, *m.*; guľometný; guľometový
guľovatý
guma, -y, *g. pl.* gúm, *ž.*; gumový; gumáreň
gumák, -a, *m.*
gumiguta, -y, *g. pl.* gumigút, *ž.*; gumigutový
gumovník, -a, *m.* (*strom*)
gumóza, -y, *ž.*
gunár, -a, *n. pl.* -e, *m.*

guráž, -e, *ž.*; gurážny
guslar, -a, *m.*; gusle, -í, *ž. pomnožné*
Gustáv, -a, *m.*; Gustína; Gustínka
gusto, -a, *n. pl.* -á, *g. pl.* gúst, *str.*, záľuba; gustírovať
guturála, -y, *ž.*, hrdelnica
guvernantka, -y, *ž.*, vychovávateľka
guvernér, -a, *m.*; guvernérsky; guvernérstvo
gvardián, -a, *m.*; gvardiánsky
gymnastika, -y, *ž.*, telocvik; gymnastický
gymnázium, -ia, *str.*; gymnaziálny; gymnazista
gynekológia, -ie, *ž.*; gynekologický; gynekológ; gynekológka
gyps, -u, *m.*; gypsový

H

ha (*cit.*)
Haag, -u, *m.*; haagsky
hába, -y, *ž.*; hábočka
habán, -a, *m.*, novokrstenec; habánsky
habať, -em, -ú
*Habeš = **Abesínsko**; *Habešan = **Abesínec**; *Habešanka = **Abesínka**; *habešský = **abesínsky**
habilitácia, -ie, *ž.*; habilitačný
habit, -u, *m.*, mníšske rúcho
habkať, -ám, -ajú
*haboš = **penovník** (*koláč s penou*)
Habsburg, -a, *m.*; habsburský; Habsburgovci, členovia dynastie; habsburgovci, prívrženci habsburgovskej dynastie
háby, háb, *ž. pomn.*; hábky; hábočky
hača, -ata, *str.*, *spisovne* **žriebä**
háčik, -čka *i* -čika, *m.*; háčkovať
had, -a, *n. pl.* -y (*zosob.* hadi, *ak.* hadov), *m.*; hadí, -ia, -ie; hadík, *n. pl.* hadíky
háďa, -ata, *str.*
hádam (*prísl.*), azda, vari
hádať, -am, -ajú; hádač; hádanka
hádať sa, -am, -ajú; hádka; hádavý
Hades, -da, *m.* (*boh*); Hades, -du, *m.*, podsvetie
hadica, -e, *ž.*
hadinec, -nca, *m.* (*zelina*)
hadiť sa, -ím, -ia
hádzať, -džem, -džu; hádzací
*hádzaná = **volejbal**
hadži, -ho, *d.* -mu, *ak.* -ho, *lok.* a *inštr.* -m (*v mn. č. neskl.*), *m.*
hahaha (*cit.*)
hahot, -u, *m.*
háj, -a, *m.*; hájový; hájovňa
hajčiar, -a, *m.*
hajdúch, -a, *n. pl.* hajdúsi, *m.*; hajdúška; hajduchovať
hájiť, -im, -a
hájnik, -a, *m.*; hájnička; **hájnica** (*dom*); hájničiť
Hájniky, -ik, *m. pomn.*; v Hájnikoch
*hájny = **hájnik**
hajs (*cit.*)
hajtman, -a, *m.*; hajtmanský; hajtmanstvo
hák, -a, *m.*; hákový; háčik
hakenkrajc, -u, *m.*; hakenkrajcový; hakenkrajcler; hakenkrajclerský
haky-baky
hala, -y, *g. pl.* hál, *ž.*, predsieň, dvorana
halapartňa, -e, *g. pl.* halapartní, *ž.*; halapartník
halaškovať, -ujem, -ujú

halena, -y, *g. pl.* halien, *ž.*; halienka; halenár

Halič, -e, *ž.*; Haličan; Haličianka; haličský

halier, -a, *l.* -i (*skrátene* h)

háika, -y, *g. pl.* hálok, *ž.*

halucinácia, -ie, *ž.*, vidina, prelud

haluška, -y, *g. pl.* haluškiek, *ž.*; haluškový

haluz, -e, *n. pl.* -e, *g. pl.* -í, *ž.*; halúzka; haluzina; haluzie

hám, -u, *m.*, brzda; hamovať, brzdiť

Hamburg, -a, *m.*; hamburský; Hamburčan; Hamburčianka

hámor, -mru, *l.* -e, *m.*, kladivo, huta; hámorník

*hámrik = **kladivko**

hana, -y, *g. pl.* hán, *ž.*; hanit

Hana, -y, *ž.* (*úradne* Anna); Hanička

Haná, -ej, *ž.*; Hanák; Hanáčka; hanácky; hanáčtina

hanba, -y, *ž.*; hanblivý; hanblivosť

hanbiť sa, -ím, -ia

handra, -y, *g. pl.* handier, *ž.*; handrička; handrár

handžár, -a, *l.* -i, *m.*

hanebný; hanebnosť; *iné je* hanobný *od* hanobiť (*napr.* hanobný spis)

*haneblivosť = **hanblivosť**

handžár, -a, *m.*

hangár, -a, *l.* -i, *m.*

Hanibal, -a, *m.*

haniť, -ím, -ia

hánka, -y, *ž.*

hanobiť, -ím, -ia; hanobný; hanobník; hanobný (*napr.* spis)

haraburda, -y, *g. pl.* harabúrd, *ž.*; haraburdie, -ia, *str.*; haraburdák

harakiri, *str.* (*nesklon.*); harakirista

harambaša, -u, *m.*

harangovať, -ujem

hárem, -u, *m.*

*hárešt = **árešt**

harfa, -y, *g. pl.* hárf, *ž.*; harfista, harfeník; harfenička

haring, -a, *n. pl.* -y, *m.*, sleď; haringový

harlekýn, -a, *m.*, šašo, pajác

*harmáles = armáles

harmanček, -a, *m.*; harmančekový

harmónia, -ie, *ž.*, súlad; harmonický

harmonika, -y, *g. pl.* harmoník, *ž.*; harmonikový

harmónium, -ia, *str.*; harmóniový

hárok, -rku, *m.*; hárkový; hárček, -čeka

harpúna, -y, *ž.*

harpya, -e, *ž.*

*hartovať = **zakaliť, zaocelit**

hasič, -ím, -ia; hasič; hasičský; hasičstvo

hasnúť, -nem, -nú

*hastrman = **vodnár**

hašiš, -a, *m.*

hašterit sa, -ím, -ia; hašterivý

hať, -te, *ž.*

hatiť, -ím, -ia

hausse (*fr.*, *čítaj* hós), *ž.* (*nesklon.*)

Havajec, -jca, *m.*; Havajka; havajský

Havana, -y, *ž.* (*mesto*); havana, -y, *g. pl.* haván, *ž.*, druh cigár

havária, -ie, *ž.*; havarovať

háveď, -de, *ž.*

*Havel, -vla, = **Gál**

haviar, -a, *m.*; haviarsky

havran, -a, *n. pl.* -y (*zosobnené* -i), *m.*; havraní, -ia, -ie

hazard, -u, *m.*; hazardný; hazardér; hazardérsky; hazardovať

Héba, -y, *ž.* (*grécka bohyňa*)

hebedo, -a, *g. pl.* hebied, *str.*
hebefrenia, -ie, *ž.*
hebký, jemný; hebučký
Hebrej, -a, *m.*; Hebrejka; hebrejský; hebrejčina
Hedviga, -y, *ž.*; Heda
hedžra, -y, *ž.*
hegať, -ám, -ajú; hegnúť; hegľavý
hegelianizmus, -zmu, *m.*; hegelián; hegeliánsky; Hegel, Hegla, *m.*
hegemónia, -ie, *ž.*, nadvláda; hegemonický
Heine, -ho, *m.*
hej (*cit.*; *prísl.*), áno
***hejtman** = **hajtman**
hekatomba, -y, *g. pl.* hekatomb, *ž.*
hektár, -u, *l.* -i, *m.* (ha)
hektograf, -u, *m.*; hektografický
hektoliter, -tra, *l.* -tri, *m.*
Helada, -y, *ž.*, Grécko
Helén, -a, *m.*, Grék; helénsky, grécky
Helena, -y, *ž.* (*úradne* Elena)
helikón, -u, *m.*
Helios, -ia, *m.* (*boh*)
helioterapia, -ie, *ž.*
heliotrop, -u, *m.*
heliotropín, -u, *m.*
helóta, -u, *n. pl.* -ovia, *m.*
Helpa, -y, *ž.*; helpiansky; Helpan; Helpianka
Helvécia, -ie, *ž.*, Švajčiarsko
helvét, -a, *m.*; helvétka; helvétsky
Helvéťan, -a, *m.*, Švajčiar; Helvéťanka; helvétsky
hemaporia, -ie, *ž.*
hematín, -u, *m.*
hematoemezia, -ie, *ž.*
hematogeneza, -y, *ž.*; hematogenný
hemisféra, -y, *ž.*, pologuľa; hemisferický
hemofília, -ie, *ž.*
hemoglobín, -u, *m.*
hemorhagia, -ie, *ž.*
hemoroidy, -oíd, *ž. pomnožné*
hemotoxín, -u, *m.*
hemžiť sa, -ím, -ia
hendiada, -y, *ž.*
Henrieta, -y, *ž.*
Henrich, -a, *m.*
heraldika, -y, *ž.*
***herb** = **erb**
herbár, -a, *l.* -i, *m.*, rastlinár
Hercegovina, -y, *ž.*; Hercegovinec; hercegovský
herec, -rca, *m.*; herečka; herecký; herectvo
heretik, -a, *n. pl.* heretici, *m.*, kacír; heréza, -y, *ž.*, kacírstvo
***hering** = **haring**
Herkules, -la, *m.*
hermafrodit, -a, *m.*
Herman, -a, *m.*
hermelín, -a, *m.*; hermelínový
Hermes, -rma, *m.* (*boh*)
hermetický, nepriedušne zatvorený
Hermína, -y, *ž.*
herňa, -ne, *g. pl.* herní, *ž.*
Herodes, -desa, *m.*
heroický, hrdinský, bohatiersky
heroína, -y, *ž.*
heroizmus, -zmu, *m.*, hrdinstvo, bohatierstvo
***heroj** = **héros**
herold, -a, *m.*, hlásateľ
héros, -sa, *m.*, hrdina, bohatier
heslo, -a, *g. pl.* hesiel, *str.*
heš (*cit.*)
hetéra, -y, *ž.*
heterogenný, rôznorodý
hever, -a, *l.* -e, *m.*
hexagon, -u, *m.*, šesťuholník
hexaéder, -dra, *m.*, šesťsten
hexamerón, -u, *m.*
hexameter, -tra, *l.* -tri, *m.*
hexóza, -y, *ž.*

hi! (*cit.*)
***hiart = ohnisko**
hiát, -u, *m.*; hiátový
hidalgo, -a, *n. pl.* -ovia, *m.*
hierarchia, -ie, *ž.*; hierarchický
hieroglyf, -u, *m.*; hieroglyfský
hierokracia, -ie, *ž.*
Hieronym, -a, *m.*
hihi, hihihi (*cit.*)
híkať, -a, -ajú (somár híka)
Hilár, -a, *m.*
hind, -a, *m.*, príslušník brahmanskej viery
hintov, -a, *m.*
hipodrom, -u, *m.*
hispanista, -u, *m.*; hispánsky
histogeneza, -y, *ž.*
histologia, -ie, *ž.*
história, -ie, *ž.*, dejepis; historik, *n. pl.* historici; historiograf, dejepisec; historický; historizmus; historizovať; historizovanie
histrión, -a, *m.*; histriónsky; histriónka
hitlerovec, -vca, *m.*; hitlerizmus; hitlerovčina
hja (*cit.*)
hľa (*cit.*)
***hláč = hlaváč; *hláčik = hlaváčik**
hlad, -u, *m.*; mrieť hladom; „mám hlad" = som hladný; hladný; hladový; hladovať; hladnúť; hladovka
hľadať, -ám, -ajú; hľadávať
***hľadiac na to = vzhľadom na to**
hľadieť, -ím, -ia; hľadievať; hľadisko, *g. pl.* hľadísk (*stanovisko, divadelná dvorana*)
hladina, -y, *ž.*
hladiť, -ím, -ia (*nie* pigľovať); hladidlo (*nie* pigľajz); hladkať
***hladítko = hladidlo**
hladký; hladší; hladučký; hladunký; hladkosť
hladomorňa, -ne, *ž.*; hladomorný
hlaholica, -e, *ž.*; hlaholský
hlas, -u, *m.*; hlasový; hlások
hlásať, -am, -ajú; hlásateľ; hlásateľka
hlásiť, -im, -ia
hlasitý; hlasito (*prísl.*)
hlasizmus, -zmu, *m.*; hlasista; hlasistický
hláska, -y, *g. pl.* hlások, *ž.*; hláskovať; hláskoslovie; hláskoslovný
hlásnica, -e, *ž.*
hlásnik, -a, *m.*
hlasný; hlasne (*i* hlasno); hlasitý
hlasovať; hlasovací
hlava, -y, *g. pl.* hláv, *ž.*; hlavový; hlávka; hlavička
hlavačka, -y, *ž.* (*konope*)
hlavaj, -a, *m.*; hlaváč; hlaváň
hlavatica, -e, *ž.*
hlavátka, -y, *g. pl.* hlavátok, *ž.* (*ryba*)
hlavatý
hlaveň, -vne, *ž.*; hlavňový; hlavienka
hlavica, -e, *ž.*; hlavička
hlávka, -y, *g. pl.* hlávok, *ž.*; hlávkový
hlavnica, -e, *ž.*; hlavnička, poduška
hlavný, -ného, *m.*; hlavný čašník
hlavný (*napr.* radca, tajomník *ap.*)
hĺbať, -am, -ajú; hĺbavý
hĺbavec, -vca, *m.*; hĺbavosť; hĺbavý
hĺbiť, -im, -ia
hĺbka, -y, *g. pl.* hĺbok, *ž.*; hĺbkový
hĺbkomer, -u, *m.*
hĺbočina, -y, *ž.*
Hĺboké, -ého, *str.* (*osada*)
hĺbokoďaleký
hĺbokomorský

hlbokomyseľný; hlbokomyseľnosť
hlbokosť, -ti, *ž.*
hlbokotlač, -e, *ž.*; hlbokotlačový
hlboký; hlbší; hlboko; hlbšie; hlbočizný
hlesnúť, -nem
hlien, -u, *m.*; hlienistý
hlina, -y, *ž.*; hlinačka; hlinastý; hlinený; hlinisko
hliník, -a, *m.*, alumínium; hliníkový
hlinka, -y, *ž.*; hlinkový
hlinkovec, -vca, *m.*, prívrženec A. Hlinku
hlista, -y, *ž.*
hliva, -y, *g. pl.* hlív, *ž.* (*huba*)
hlivieť, -iem, -ejú
hlobiť, -ím, -ia
hlodať, -ám, -ajú; hlodávať; hlodavý
hlodavec, -vca, *n. pl.* hlodavce, *m.*
hloh, -u, *m.*; hlohový; hlohyňa; hložina; hložie
Hlohovec, -vca, *m.*; hlohovský; Hlohovčan; Hlohovčianka
*hlomoz = **lomoz**
hlt, -u, *m.* (*iné je* glg); hltať; hltavý
hltan, -a, *m.*; hltanový
hlúb, -a, *m.*; hlúbie, -ia, *str.*
hlucháň, -a, *n. pl.* hlucháni (*hluchí ľudia*), *n. pl.* hlucháne (*zvieratá*), *m.*; hluchaňa, -ne, *ž.*
hlucho (*prísl.*)
hluchonemý; hluchonemosť
hluchota, -y, *ž.*
hluchý; hluchší (hluchejší)
*hluk = **hrmot**, **huk**
hlúpy, *komp.* hlúpejší
hlušiť, -ím, -ia
hľuza, -y, *g. pl.* hľúz, *ž.*; hľúzka; hľuzový; hľuzovitý; hľuzavý
hľuzotvorný
hm (*cit.*); hmkať
hmat, -u, *m.*; hmatový; hmatať; *iné je* chmat, chmatať, chmatnúť
hmkať, -ám, -ajú
hmla, -y, *g. pl.* hmlí, *ž.*; hmlistý; hmlovina
hmota, -y, *g. pl.* hmôt, *ž.*; hmotár, hmotný; hmotné právo
hmýr, -u, *m.*, hmýrenie, hmyz; hmýriť sa, hemžiť sa
hmyz, -u, *n. pl.* -y, *m.*; hmyzový
hmyzožravý; hmyzožravec, *n. pl.* hmyzožravce
hnať, ženiem, ženú; žeň; hnal; hnaný; hnací
hnát, -a, *m.*
hneď, ihneď (*prísl.*); hnedky (*v básnickej reči*)
hnedo (*prísl.*)
hnedočervený
hnedofarebný
hnedofialový
hnedokrídly
hnedošedivý
hnedozelený
hnedožltý
hnedý; hnedosť; hnedo (*prísl.*)
hnev, -u, *m.*; hnevať sa; hnevný; hnevlivý; hnevník
hnida, -y, *ž.*; hnidový; hnidovitý
hniesť, hnetiem, hnetú
hniezdo, -a, *str.*; hniezdočko; hniezdiť sa
hniliak, -a, *m.*; hniľač, -e, *ž.*
hniloba, -y, *ž.*; hnilobný
hnilý; hnilička
hnis, -u, *m.*, hnoj
hnisať, -á, -ajú, hnojiť sa; hnisanie; hnisavý
hniť, -ijem, -ijú
hnoj, -a, *m.*; hnojnica; hnojisko; hnojovka; hnojiť; hnojivo
hnus, -u, *m.*; hnusný;

hnusiť sa *niekomu niečo*

Hnúšťa, -te, *ž.*; Hnúšťan; hnúšťanský

hnúť, hnem, hnú; hni; hnutie

hnuteľný; hnuteľnosť (*nie* „movitosť")

hó (*cit.*)

ho — *gen. i ak. sing. m. a str.* = jeho

hobľa, -e, *ž.*

hoblík, -a, *m.*; *iné je* struhák

hobľovať, -ujem, -ujú; *iné je* strúhať

hoboj, -e, *ž.*; hobojista

hoc, hoci (*sp.*)

hocaký (hocijaký); hocičo; **hockedy** (hocikedy); **hockde** (hocikde); **hockto** (hocikto); **hocktorý** (hociktorý)

hod, -u, *m.*; hody, -ov, *m. pomn.*

***hoďas** = **hoci;** ***hoďaskto** = **hockto;** ***hoďasktorý** = **hocktorý**

***hodbáb** = **hodváb**

hoden, hodna, hodno (*len v doplnku*); **hodný,** -á, -é *niečoho*

hodina, -y, *ž.*; hodinka, hodinôčka; hodinár; hodinársky; hodinky

hodiť, -ím, -ia *niečo, niečím*; hádzať

hodlať, -ám, -ajú

hodnosť, -ti, *ž.*; hodnostár; hodnostný

hodnota, -y, *ž.*; hodnotný

hodnovernosť, -ti, *ž.*; hodnoverný

hodný

hodovný; hodovník; hodovnícky

Hodruša, -e, *ž.*; Hodrušan; hodrušský; Hodrušanka

hodváb, -u, *m.*; hodvábny, hodvábnik

hodža, -u, *m.* (*mohamedánsky kňaz*)

hodžovec, -vca, *m.*, prívrženec M. Hodžu

hofier, -a, *m.*; hofierka; hofiereň; hofiersky; hofierstvo

hohó, hohohó (*cit.*)

hochštapler, -a, *m.*

hoj (*cit.*)

hojda, -y, *ž.*; hojdačka; hojdať (sa)

hojiť, -ím, -a; hojivý; hojiteľný

hojný; hojnosť

hókus-pókus, -u, *m.*

hoľa, -le, *g. pl.* hôľ (holí), *ž.*; hôľny

holáň, -a, *m.*, holý človek

holand, -u, *m.* (*papier*)

Holanďan, -a, *m.*; holandský; Holanďanka; Holandsko; holandčina

holba, -y, *g. pl.* hôlb (holbí), *ž.*

hold, -u, *m.*; holdovať

holeň, -ne, *ž.*; holienka; holenná kosť

holič, -a, *m.*; holičský

Holíč, -a, *m.* (*obec*); holíčsky; Holíčan; Holíčanka

holiť, -ím, -ia; „holiace mydlo" = mydlo na holenie

Hollý (Ján)

hôľny (*holí sa týkajúci*)

holohlavý

holohumnica, -e, *ž.*

holokolenačky (*prísl.*)

hololakťačky (*prísl.*)

holomok, -mka, *m.*

holomráz, -azu, *m.*; holomrazníky

holopysk, -a, *m.*

holovlasý

Holštajnsko, -a, *m.*; holštajnský

holub, -a, *n. pl.* -y, *m.*; holúbok; holubí, -ia, -ie

holúbä, -äťa, *str.*; holúbätko; holúbäci

holubiar, -a, *m.*

holubica, -e, *ž.*; holubička

holubinec, -nca, *m.*, holubník

holúbkovať sa, -ujem, -ujú
holý
homár, -a, *n. pl.* -e, *m.*
homeopatia, -ie, *ž.*; homeopat
Homér, -a, *m.*; homérsky
homiletika, -y, *ž.*
homofónia, -ie, *ž.*; homofónny
homogénny, rovnorodý; homogénnosť
homochromia, -ie, *ž.*
homola, -ly, *g. pl.* homôl, *ž.*; homôlka; homolovitý
homonym, -a, *m.*; homonymný
hon, -u, *m.*, poľovačka; honič; honba
honelnica, -e, *ž.*
honelník, -a, *m.*
honobiť, -ím, -ia, shášať majetok, sporiť
honor, -u, *m.*
honorár, -u, *l.* -i; *m.*, odmena
honosiť sa, -ím, -ia
Hont, -u, *m.*; Hontianska župa; Hontan; hontiansky; Hontianka
honvéd, -a, *m.*; honvédsky
hora, -y, *g. pl.* hôr, *ž.*; horička, hôrka; hôrny; horský
Horác, -a, *m.*
horal, -a, *m.*
horár, -a, *m.*; horárka; horáreň
horčica, -e, *ž.*; horčičný
horčík, -a, *m.*
horda, -y, *g. pl.* hôrd, *ž.*
***horebrať zápisnicu** = spísať zápisnicu
horec, -rca, *m.*
horekovať, -ujem, -ujú
horeznačky (*prísl.*)
horič, -e, *ž.*, horkosť
horič, -a, *m.* (*zelina*)
horieť, -ím, -ia; horiaci
horizont, -u, *m.*, obzor; horizontálny, vodorovný
horknúť, -nem, -nú
***horkokrvný** = vznetlivý, prudký
horko-ťažko (*prísl.*)
horký, *komp.* horkejší
horkýže, horkáže (*príslovka*)
horľavý; horľavina
horlif, -ím, -ia; horlivý; horlivo; horlivosť; horlivec
hormón, -u, *m.*; hormónový
horna, -y, *g. pl.* horien, *ž.*; hornista
Hornád, -u, *m.*; hornádsky
hornatý
Horniaky, *g.* Horniak, *m. pomn.*; na Horniakoch; Horniak; Horniačka; horniacky
hornolužický
Hornonemec, -mca, *m.*; hornonemecký; hornonemčina
hornorakúsky
horný, vrchný
hôrny (hôr sa týkajúci)
horolezec, -zca, *m.*; horolezecký
horopis, -u, *m.*; horopisný
horoskop, -u, *m.*
horotvorný
hor' sa!
horský
horší (*komp. od* zlý); horšie
horšiť sa, -ím, -ia
Hortenzia, -ie, *ž.* (*meno*); hortenzia, -ie (*kvetina*)
horúci, -a, -e; *prísl.* horúce; *komp.* horúcejší
horúčava, -y, *ž.*
horúčka, -y, *ž.*, páľa
horúčosť, -ti, *ž.*
***Horvat** = Chorvát
hosana, *str. neskl.*
hospitant, -a, *m.*; hospitantka
hospodár, -a, *m.*; hospodársky; hospodárny; hospodárstvo; hospodáriť

Hospodin, -a, *m.*, Pán Boh
***hospodyňa** = **gazdiná**; *hospodinský = **gazdinský**
hosť, -a, *n. pl.* hostia, *gen.* hostí, *d.* hosťom, *m.*
hostec, hostca, *m.*
hostia, -ie, *ž.*
hostinný; pohostinný
hostiť, -ím, -ia; hostina; hostinec; hostinský; hostiteľ; hostiť
Hostivít, -a, *m.*
hosťovský
hosudar, -a, *m.*; hosudarský
hotel, -a, *l.* -i, *n. pl.* -y, *m.*; hotelový; hotelier
Hotentot, -a, *m.*; hotentotský; hotentotčina
hotoviť, -ím, -ia; hotoviteľ
hotovizeň, -zne, *ž.*
hotový
hovädo, -a, *g. pl.* hoviad, *str.*; hoviadko; hovädský
hovädzí, -ia, -ie
hovädzina, -y, *ž.*
hovieť (si), -iem, -ejú
hovor, -u, *m.*
hovoridlá, -iel, *str.*, mluvidlá, rečové orgány
hovoriť, -ím, -ia; hovorievať
hovorňa, -ne, *g. pl.* hovorní, *ž.*
hra, hry, *g. pl.* hier, *ž.* (*napr. na husliach, v karty ap.*)
hrab, -a, *m.*, hrabina; hrabisko; hrabovie; hrabový
hrabať, -em, -ú; hrabáč; hrabáčka (*ženská, ktorá hrabe*); hrabačka (*hrabanie sena*); hrabnúť, -em, -ú
*hrabenka = **grófka**
hrabky, -ov, *m. pomn.*
hrable, -blí, *ž. pomn.*; hrablice; hrablisko
*hrabstvo = **grófstvo**
hrací, -ia, -ie
hráč, -a, *m.*; hráčka; hráčsky
hračka, -y, *ž.*; hračkár; hračkársky
hrad, -u, *m.*; hrádok, -dku, *m.*; hradisko; hradištný; hradiskový
hrada, -y, *g. pl.* hrád, *ž.*
hradba, -y, *ž.*; hradobný
Hradčany, -ian, *m. pomn.*; hradčiansky
hradisko, -a (i hradište, -šťa), *str.*; Hradište (*obec*); hradištský; hradištný
hradlo, -a, *g. pl.* hradiel, *str.*; hradlár
hrádok, -dku, *m.*; Hrádok (*obec*); Hrádočan, Hrádočianka; hrádocký
hradská, -ej, *ž.* (*cesta*)
hrádza, -e, *g. p.* hrádzí, *ž.*
hrach, -u, *m.*; hrachovina; hrášok; hraštek, -teka; hrachovisko
hrana, -y, *g. pl.* hrán, *ž.*
hranica, -e, *ž.*; hraničiar; hraničiarsky; hraničný
hranol, -a, *m.*
*hranostaj = **ranostaj**
hrant, -a, *m.*, koryto, válov
hrášok, -šku, *m.*
hrať, -ám, -ajú (*na husliach*); hrať sa (*v karty, v kolky, v šachy, na Ďura, o peniaze*)
hrať sa, *lepšie* **ihrať sa**; hravý = **ihravý**
hrazda, -y, *g. pl.* hrázd, *ž.*
hrb, -u, *m.*; hrbček; hrbok
hŕba, -y, *ž.*; hŕbka
hrbáň, -a, *m.*; hrbaňa, -ne, *ž.*
hrbatieť, -iem, -ejú

hrbatý; hrbatosť
hrbiť (sa), -ím, -ia
hrboľ, -a, *m.*; hrbolec; hrbľavý; hrboľatý; hrboľcovatý
hrča, -e, *g. pl.* hŕč (hrčí), *ž.*; hrčka
hrčať, -ím, -ia
hrdelnica, -e, *ž.* (*spoluhláska*)
hrdelný
hrdina, -u, *m.*; hrdinskosť; hrdinský
hrdiť sa, -ím, -ia (*niečím*)
hrdlačiť, -ím, -ia
hrdlička, -y, *ž.*
hrdlo, -a, *g. pl.* hrdiel (hrdál), *str.*; hrdielko; hrdelný
hrdomyseľný
hrdopych, -a, *m.*
hrdopysk, -a, *m.*
hrdúsiť, -im, -ia
hrdý, *komp.* hrdší
hrdza, -e, *g. pl.* hrdzí, *ž.*; hrdzavieť, -ie, -ejú; hrdzavý
hrebeň, -a, *m.*; hrebenár; hrebienok
hrebíček, -čka, *m.* (*korenie*)
***hrebík = klinec**; ***hrebíček = klinček**
hrešiť, -ím, -ia
hriadeľ, -dľa, *m.* (*časť pluhu*); hriadeľ, -eľa, *m.*; kolo na hriadeli
hriadka, -y, *ž.*
hrianka, -y, *g. pl.* hrianok, *ž.* (*pražený chlieb*)
hriať, hrejem, hrejú; hrej; hrejúc; hrial
hriate, -eho, *str.* (*pálené*)
hriaznuť, -em, -nu (*do snehu*)
hrib, -a, *m.*; hríbik
Hričov, -a, *m.*; hričovský
hriebsť, hriebem, hrebú
hriech, -u, *m.*; hriešny; hriešnik, hriešnica
***hrište = ihrisko**
hriva, -y, *g. pl.* hrív, *ž.*
hrivko, -a, *m.* (*kôň*)
hrivna, -y, *g. pl.* hrivien, *ž.*
hrivnák, -a, *m.* (*holub*)
hrkať, -ám, -ajú; hrkačka; hrkálka; hrkotať
hrkútať, -am, -ajú; hrkútavý
hrmavica, -e, *ž.*
hrmen; hrmený (sto hrmených!)
hrmieť, -í, -ia; hrmenie
hrmot, -u, *m.*; hrmotný
hrnčiar, -a, *m.*; hrnčiareň; hrnčiarsky
hrniec, hrnca, *m.*; hrnček (hrnok)
hrnúť (sa), -ím, -ú
hrob, -u, *m.*; hrobný (*napr. kameň*), hrobový (*hrobové ticho*); hrobár
***hrobitov = cintorín**
hrobľa, -e, *g. pl.* hrobľ, *ž.*; hroblina
hroch, -a, *n. pl.* hrochy, *m.*
hrochoť, -te, *ž.* (*zamrznuté blato*)
Hrochoť, -te, *ž.*; Hrochoťan; hrochotský; Hrochoťanka
hrochtať, -ce, -cú
hrom, -u, *m.*; hromový; hromovitý
hromada, -y, *g. pl.* hromád, *ž.*; hromadný; hromádka
***hromada (valná) = shromaždenie (valné)**
hromadiť, -ím, -ia
Hromnice, -íc, *ž. pomn.*; hromničný; hromnička (*svieca*)
hromobitie, -ia, *str.*
hromosvod, -u, *m.*
hromotresk, -u, *m.*
hromovať, -ujem, -ujú
hromovládca, -u, *m.*; hromovládny
hromžiť, -ím, -ia
Hron, -a, *m.*; hronský; Hronec; Hronka
hrot, -u, *m.*; hrotový; hrotnatý
hrotok, -tka, *m.*

hrôza, -y, *g. pl.* hrôz, *ž.*; hrozný
hrozba, -y, *g. pl.* hrozieb, *ž.*
hroziť, -ím, -ia; hrozivý
hrozitánsky
hrozno, -zna, *g. pl.* hrozán (hrozien), *str.*; hrozienko
hrôzovláda, -y, *ž.*; hrôzovládca; hrôzovládny
hrsť, -ti, *ž.*; hŕstka; hŕstočka
hrtan, -a, *m.*; hrtanový
***hrubian** = **grobian**
***hrubianstvo** = **grobianstvo**
hrúbka, -y, *ž.*
hrubosrstý
hrubovlasý
hrubovlnný
hrubozrnný
hrubý; hrubosť
hruď, -de, *ž.*; hrudný
hruda, -y, hrúd, *ž.*; hrudka
hrudník, -a, *m.*; hrudníkový
hruška, -y, *ž.* (*strom i jeho plod*); hruštička
hrúz, -a, *n. pl.* hrúzy, *m.* (*ryba*); hrúzik, -a
***hrúza** = **hrôza**
hrúziť (sa), -im, -ia
***Hrvat** = **Chorvát**
hrvoľ, -a, *m.*; hrvoľatý; hrvolec
hryz, -u, *m.*; hryzák; hryzavý; hryzovisko
hrýzť, hryziem, hryzú; hryzenie
***hržať** = **erdžať**
hú (*cit.*)
huba, -y, *g. pl.* húb, *ž.*; hubka; hubička, *častejšie* bozk; hubový; hubáň, hubatý človek; hubaňa (*žena*)
hubertus, -u, *m.*; hubertusový
hubiť, -ím, -ia; hubiteľ
huckať, -ám, -ajú, štvať
Hucul, -a, *n. pl.* Huculi, *m.*; Huculka; huculský; huculčina
hučať, -ím, -ia
hudba, -y, *ž.*
hudec, -dca, *m.*
hudliar, -a, *m.*
hudobník, -a, *m.*; hudobný
húf, -a, *m.*; húfne (*prísl.*)
hugenot, -a, *m.*
huhňať, -nem, -ňú, *častejšie* **fufnať**; huhňavý; huhňavosť
hu-hu! (*cit.*)
huk, -u, *m.*; hukot
huk, -a, *m.* (*na gajdách*)
húkať, -am, -ajú; húknuť
húľava, -y, *ž.*
humanista, -u, *m.*
humanita, -y, *ž.*, ľudskosť
humanizmus, -zmu, *m.*
humánny, ľudský
humbug, -u, *m.*, podvod, klam
humno, -a, *g. pl.* humien, *str.*; humienko; humnica; humenný; humnový; Humenné, -ého, *str.* (*obec*)
humor, -u, *m.*; humorista; humoristický
humpľovať, -ujem, -ujú, kaziť, ničiť
humus, -su, *m.*; humusový
Hun, -a, *n. pl.* Huni, *m.*; hunský; hunčina
huňa, -ne, *ž.*; hunka
huncút, -a, *m.*, lapaj
hup (*cit.*)
hupkať, -ám, -ajú; hupkom
Hurban; Svetozár Hurban-Vajanský
hurá (*cit.*)
hurhaj, -a, *m.*, pokrik, hrmot, lomoz
Hurón, -a, *n. pl.* Huróni, *m.*; hurónsky
hurt, -u, *m.*, krik, lomoz; hurtom
hus, -i, *n. a ak. pl.* husi, *ž.*; husí, -ia, -ie; husací; husacina (*husie mäso*); húsa, -ata, *str.*; húsatko, húska

husár, -a, *m.* (*vojak*)
húsenica, -e, *ž.*
husiar, -a, *m.*; husiarka
husita, -u, *m.*; husitský
husle, husieľ (huslí), *ž. pomn.*; huslička; husliar; huslový
huspenina, -y, *ž.*, studeno; huspeninový; huspeninovitý
húsť, hudiem, hudú
hustiť, -ím, -ia
hustnúť, -em, -ú
hustolistý
hustomer, -u, *m.*
hustosrstý
hustovlasý
hustý, *komp.* hustejší
húšť, -te, *ž.*; húšťava
huta, -y, *g. pl.* hút, *ž.*; Huta (*dedina*)
hútať, -am, -ajú
húževnatieť, -ie, -ejú
húževnatý
húžva, -y, *g. pl.* húžev, *ž.*
hvezdár, -a, *m.*; hvezdáreň; hvezdársky; hvezdárstvo
hviezda, -y, *ž.*; hviezdnatý
hviezdojasný
hvizd, -u, *m.*
hvizdák, -a, *n. pl.* hvizdáky, *m.* (*zviera*)
hvizdať, -am, -ajú; hvizdnúť; hvizdot
hvižďať, -ím, -ia
hyacint, -u, *m.*
hyaloplazma, -y, *ž.*
hybaj! (*cit.*)
hýbať, -em (-am); hýbi! (hýbaj); hýbajúc; hýbavať, hýbavam
hybký; hybkosť
hybný
hybridnosť, -ti, *ž.*; hybridný
*hýčkať = **maznať sa** *s niekým*
hyd, -u, *m.*; hydina
hydra, -y, *g. pl.* hydier, *ž.*
hydrant, -a, *m.*
hydrát, -u, *m.*
hydraulický, vodný
hydroavión, -u, *m.*, hydroplán
hydroelektroterapia, -ie, *ž.*
hydrofon, -u, *m.*
hydrofor, -u, *m.*
hydrogén, -u, *m.*, vodík
hydrokefalus, -la, *m.*
hydrolýza, -y, *ž.*
hydrometer, -tra, *l.* -tri, *m.*, dážďomer
hydroplán, -u, *m.*
hyena, -y, *ž.*; hyenizmus
hygiena, -y, *ž.*, zdravoveda; hygienik, *n. pl.* hygienici; hygienický
hygroskop, -u, *m.*, vlhkomer
*hýkať = **híkať**
hýľ, -a, *n. pl.* hýle, *m.*
Hymen, -a, *m.* (*boh*); hymen, -u, *m.*
hymna, -y, *g. pl.* hymien, *ž.*; hymnus, -nu, *m.*; hymnický
*Hynek = **Ignác**
*hyntov = **hintov**
hynúť, -iem, -ú
hyperbola, -y, *g. pl.* hyperbol, *ž.*; hyperbolický
hypnobatia, -ie, *ž.*; hypnobat
hypnóza, -y, *ž.*; hypnotický; hypnotizér; hypnotizmus; hypnotizovať
hypofýza, -y, *ž.*, podvesok
hypochondria, -ie, *ž.*, ťažkomyseľnosť; hypochonder, -dra, *m.*
hypokoristikon, -ka, *str.*; hypokoristický
hypopsychia, -ie, *ž.*
hypostáza, -y, *ž.*
hypotéka, -y, *ž.*; hypotečný; hypotekárny
hypotenúza, -y, *ž.*, prepona
hypotetický, predpokladaný, podmienený
hypotéza, -y, *ž.*, domnienka, predpoklad
hypotrofia, -ie, *ž.*

hýriť, -im, -ia; **hýrivec**
hysteria, -ie, *ž.*; hysterik, *n. pl.* hysterici; hysterička; hysterický
hyzdiť, -ím, -ia

CH

cha (*cit.*)
chabieť, -iem, -ejú; chabnúť
chabý; chabo; chabec
chabzda, -y, *ž.*; chabzdie
chajda, -y, *g. pl.* chájd, *ž.*
chalan, -a, *m.*
chalát, -u, *m.*; chalátový
chalcedón, -u, *m.*; chalcedónový
Chaldea, -ey, *ž.*; Chaldejec; Chaldejka; chaldejský; chaldejčina
Chalkida, -y, *ž.*
chalupa, -y, *g. pl.* chalúp, *ž.*; chalúpka; chalupník
Chalupka (Samo)
chameleón, -a, *n. pl.* -i (*zosob.*); -y (*nezosob.*), *m.*; chameleónsky
*champion = **šampión**
chamraď, -de, *ž.*
chamtiť, -ím, -ia; chamtivý; chamtivec
chán, -a, *m.*, náčelník (*mongolský*)
*chanson = **šansón**
chaos, -u, *m.*, zmätok; chaotický
chápať, -em, -u; cháp; chápavý; chápadlo
*charada = **šaráda**
charakter, -u, *l.* -e, *m.*, povaha, ráz; charakteristický; charakterizovať; charakterný; charakternosť
charita, -y, *ž.*; charitatívny
charizma, -y, *ž.*
Charybda, -y, *ž.*
chasník, -a, *m.*; chasa
chata, -y, *g. pl.* chát, *ž.*; chatka
chatrč, -e, *ž.*
chatrný
chcieť, chcem, chcú; chci, chcime, chcite; „chcej nechcej" = chtiac-nechtiac; chcel; chcený; chcenie
*chef = **šéf**
*chek = **šek**
chémia, -ie, *ž.*, lučba; chemik; chemický
chemikálie, -íí, *ž. pomnožné*, lučebniny
chemóza, -y, *ž.*
Chersonéz, -u, *m.* (*polostrov*); chersonézsky
cherub, -a, *m.*; cherubín, -a, *m.*; cherubínsky
*cheviot = **ševiot**
*chevreaux = **ševro**
chiazma, -y, *ž.*
*chic = **šik**
*chiffon = **šifón**
chichot, -u, *m.*; chichotať sa
Chile, -y, *ž.*, *ale*: čílsky
chiliada, -y, *g. pl.* chiliád, *ž.*, tisícročie
chiméra, -y, *ž.*, prelud; chimerický
chinín, -u, *m.*; chinínový; chinínovník
chirurg, -a, *m.*; chirurgia; chirurgický
chitín, -u, *m.*
chitón, -a, *m.*; chitónový
chlad, -u, *m.*; chládok
chladiť, -ím, -ia; chladič; chladiaci (prostriedok); chladnúť; chladivý; chladidlo; chladiareň; chladnosť; chladno
chladnokrvný
chlácholiť, -ím, -ia; chlácholivý
chlamýda, -y, *ž.*
chlap, -a, *m.*; chlapský; chlapisko
chlápať, - äta, *str.*

chlapček, -a, *m.*; chlapča

chlapec, -pca, *m.*; chlapčenský

chlapina, -u, *ž.*; chlap; chlapík; chlapák

chlapiť sa, -ím, -ia

chlebík, -a, *m.*

chlebodarca, -u, *n. pl.* chlebodarcovia, *m.*; chlebodarný

chlebovina, -y, *ž.*

chlebovník, -a, *m.*

chlieb, chleba, *m.*; chlebový

chliev, -a, *m.*; chlievec; chlievik

chlípať, -em, -u; chlípkať; chlipnúť; chlipný; chlipnosť

chlm, -u, *m.* (*básn.*); chlmec

chloazma, -y, *ž.*

chlopec, -pca, *m.*

chlopňa, -ne, *ž.*; chlopka

chlopnúť, -nem, -nú

chlór, -u, *m.*; chlórový; chlórovať

chlorečnan, -u, *m.*

chlorid, -u, *m.*

chloroform, -u, *m.*

chlorofyl, -u, *m.*

chlorovodík, -a, *m.*

chloróza, -y, *ž.*

chlp, -a, *m.*; chlpok

chlpáč, -a, *m.*

chlpatieť, -iem, -ejú

chlpatý

chlpok, -pka, *m.*

***chlúba = pýcha, honosenie**

***chlúbiť sa = pýšiť sa, honosiť sa, chváliť sa** *niečím*

***chlum = chlm**

chm (*cit.*)

chmára, -y, *ž.*, chmúra

chmat, -u, *m.*; chmatať; chmatnúť; *iné je* hmat, hmatať

chmeľ, -u, *m.*; chmeľnica; chmeľovina; chmeliarstvo

chmuľo, -a, *m.*

chmúra, -y, *ž.*; chmúriť sa; chmúrny

chňap (*cit.*)

chňapnúť, -nem, -nú; chniapať

chobot, -a, *m.*; chobôtik

Chod, -a, *n. pl.* -ovia; Chodka; Chodsko; chodský; chodčina

chod, -u, *m.*

chodák, -a, *m.* (*dobrý chodec*)

chodba, -y, *g. pl.* chodieb, *ž.*

chodec, -dca, *m.*

chodidlo, -a, *ž.*; *iné je* podošva

chodiť, -ím, -ia; choď, choďte

chodník, -a, *m.*; chodníček

chôdza, -e, *ž.*

chochol, -a, *m.*; chocholík; chochlatý; chocholatý

***chocholúška = pipíška**

cholera, -y, *g. pl.* cholier, *ž.*

cholerestín, -a, *m.*

cholerik, -a, *n. pl.* cholerici, *m.*; cholerický

chomút, -a, *m.*

chopiť (sa), -ím, -ia *niečoho*

chór, -u, *l.* -e, *m.*, sbor, kostolný chór; chorál, -u, *l.* -i, *m.*; choralista, -u, *m.*; chórista, -u, *m.*; chóristka

chorej, -a, *m.*, trochej

chorieť, -iem, -ejú

chorľavieť, -iem, -ejú; chorľavý

choroba, -y, *g. pl.* chorôb, *ž.*, nemoc; chorôbka; chorobínec

chorobný

chorobonosný

chorobopis, -u, *m.*

choroboplodný

chorobotvorný

choromyseľný

Chorvát, -a, *m.*; Chorvátka; chorvátsky; Chorvátsko; chorvátčina

chorý; chorosť

***choť = manžel; manželka**
chotár, -a, *l.* -i, *m.*; chotárny
chov, -u, *m.*
chova, -y, *g. pl.* chov, *ž.*, strava
chovanec, -nca, *m.*; chovanica
chovať, -ám, -ajú
chovateľ, -a, *m.*
chrabrý
chraadnúť, -em, -ú
chrám, -u, *m.*; chrámový
chráňboh (*cit.*)
chrániť, -ím, -ia *niečo*; chrániť sa *niečoho*; chránenec; chránidlo
chrápať, -em, -u
chrapľavý
chrapot, -u, *m.*
chrapún, -a, *m.*; chrapúnsky
chrasť, -ti, *ž.*; chrastina
chrasta, -y, *g. pl.* chrást, *ž.*; chrastička; chrastavý
chrbát, chrbta, *m.*; chrbtový; chrbtovina; chrbtová kosť (*chrbtica*)
chrčať, -ím, -ia
chrček, *g.* chrčka, *m.*
chren, -u, *m.*; chrenový
***chrest = špargľa**
chrestomatia, -ie, *ž.*
***chrestýš = štrkáč**
chrcheľ, -chľa, *m.*
chrchľať, -em, -ú; chrchliak
chriakať, -am, -ajú; chriaknuť
chriašteľ, -a, *n. pl.* chriaštele, *m.* (*vták*)
chripieť, -ím, -ia; chripnuť; chrípka
chripľavý
chrliť, -ím, -ia
chrobač, -e, *ž. hrom.*
chrobák, -a, *n. pl.* -y (*zosob.* chrobáci), *m.*; chrobáčik
chróm, -u, *m.*; chrómový; chrómovať
chroman, -u, *m.*
chromatický, farebný, póltónový
chromatín, -u, *m.*
chromitan, -u, *m.*
chromogenný
chromolitografia, -ie, *ž.*, farebná kameňotlač
chromosféra, -y, *ž.*
chromoskop, -u, *m.*
chromotypia, -ie, *ž.*, farebná tlač; chromotypický
chromoxylografia, -e, *ž.*, farebný drevoryt
chromozom, -u, *m.*
chronický, zastaralý
chronologia, -ie, *ž.*; chronologický
chronometer, -tra, *l.* -tri, *m.*, časomer
***chroptivý = chrapľavý**
chrt, -a, *n. pl.* -y, *m.*
chrúmať, -am, -ajú; chrumkať; chrumkavý
***chrumka = chrupka**
chrup, -u, *m.*; chrupový
chrupka, -y, *ž.*; chrupkavý; chrupkový
chrupnúť, -nem, -nú; chrúpať; chrupot
chrúst, -a, *n. pl.* -y, *m.*
chryzalída, -y, *ž.*
chryzantéma, -y, *ž.*
chryzolit, -u, *m.*
***chtenie = chcenie; *chtený = chcený**
chtiac-nechtiac (*prísl.*), voľky-nevoľky
***chtíč = nízky pud**
chtivý; chtivosť
chúďa, -ťaťa, *str.*; chúďatko
chudák, -a, *m.*; chudáčik
chudera, -y, *ž.*; chuderka
chudoba, -y, *ž.*; chudobný; chudobnieť
chudobinec, -nca, *m.*
***chudokrvný = málokrvný**
chudý; chudší; chu-

dušký, chudorľavý; chudnúť
chúliť sa, -ím, -ia
chúlostivý
chumeľ, -mľa, *m.*, chumáč (*snehu*); chumáčik; **chumeľ**, -e, *ž.*; chumelica
chumeliť sa, -ím, -ia
chuť, -ti, *ž.*; chuťový; chúťka
chutiť; chutí mi; chutnať
chutný; chutno (chutne)
chvála, -y, *ž.*
chvalabohu (*prísl.*)
chváliť, -ím, -ia; chvália-vať
chvályhodný
chvalorečník, -a, *m.*; chvá-lorečník
chválospev, -u, *m.*
chvályhodný
chvastať sa, -cem; chvastavý
chvastún, -a, *m.*; chvastúnsky; chvastúnstvo
chvat, -u, *m.*; chvatný; chvatom
chvátať, -am, chvatnúť
chvieť sa, chvejem sa, chvejú sa
chvíľa, -le, *ž.*; chvíľka; chvíľočka; chvíľkový
chvoja, -e, *ž.*; chvojina, čečina
chvost, -a, *m.*; chvostík
chyba, -y, *g. pl.* chýb, *ž.*; chybka
chýbať, -am, -ajú (i chybieť, -ím, -ia), nebyť prítomný; chybovať
chybiť, -ím, -ia, urobiť chybu
chybný
chýliť sa, -ím, -ia
Chynorany, -rian, *m. pomn.*; chynoriansky
chýr, -u, *m.*, *lepšie* **zvesť, novina, povesť**; chýrny; chýrečný, povestný; chýrnik, zvesti, zprávy; chyrovať *o niečom, niečo*
chystať, -ám, -ajú
chytať, -ám, -ajú; chytačka
chytiť, -ím, -ia
chytľavý
chytrák, -a, *m.*; chytrácky; chytráctvo, šibalstvo
chytrý; chytro; chytrejšie
chyža, -e, *g. pl.* chýž (chyží), *ž.*; chyžka
chyžná, -ej, *ž.*
Chyžné, -ého, *str.* (*osada*); chyžniansky
Chyžnian Voda, Chyžnian Vody, *ž.* (*obec*)

I

i (*sp.*), aj
iba (*prísl.*), len
ibis, -a, *m.* (*vták*)
***ibiš** = **ajbiš**
Ida, -y, *ž.*
idea, *g.* idey, *d.* idei, *ak.* ideu, *l.* idei, *inštr.* ideou, *n. pl.* idey, *g.* ideí, *d.* ideám, *ak.* idey, *l.* ideách, *inštr.* ideami, *ž.*
ideál, -u, *l.* -i, *m.*; ideálny; idealista; idealistický; idealizmus
identický, totožný; identifikovať, stotožniť; identita, totožnosť
ideolog, -a, *m.*; ideoločka; ideologia; ideologický
idioglosia, -ie, *ž.*
idiom, -u, *m.*
idiosynkráza, -y, *ž.*; idiosynkratický
idiot, -a, *m.*
idiotikon, -ka, *str.*
idiotizmus, -zmu, *m.*, svojráznosť rečová
idol, -a, *m.*, modla
idolatria, -ie, *ž.*
idúcky (*prísl.*)
idyla, -y, *g. pl.* idýl, *ž.*, selanka; idylický
Ifigenia, -ie, *ž.*

Ignác, -a, *m.*
ignorancia, -ie, *ž.*, nevedomosť; ignorant, nevedomec
Igor, -a, *m.*
ihelnica, -e, *ž.*; ihelník
ihla, -y, *g. pl.* ihiel (ihál), *ž.*; ihlár; ihlica; ihlička; ihielka; ihlan, -a
ihličnatý
ihneď, *častejšie* **hneď** (*prísl.*)
ihra, -y, *g. pl.* ihier, *ž.*, ihranie sa
ihrať sa, -ám, -ajú; ihravý
***ihrište** = **ihrisko**, -a, *str.*
ich, *g.* a *a. pl. zám.* on, ona, ono
Ikaros, -ra, *m.*
ikona, -y, *ž.*
ikonostas, -u, *m.*
ikozaéder, -dra, *l.* -dri, dvadsaťsten
ikra, -y, *g. pl.* ikier, *ž.*; ikratý, ikernatý; ikrový
iktus, -tu, *m.*
il, ilu, *m.* (*hlina*); ilový
ilava, -y, *ž.*
***ilec** = **rúčka**; **rukoväť**
ilegálny, nezákonný; ilegálnosť, nezákonnosť, protizákonnosť
ilegitimný, neoprávnený
Iliada, -y, *ž.*
***Ilona** = **Elena**
iluminácia, -ie, *ž.*, osvetlenie; iluminačný; iluminovať
ilustrácia, -ie, *ž.*, vyobrazenie; ilustrátor; ilustračný; ilustrovať
ilúzia, -ie, *ž.*, prelud, mámenie; iluzórny
Ilýria, -ie, *ž.*; Ilýr, *n. pl.* -i; Ilýrka; ilýrsky; ilýrčina
im, *d. pl. zám.* on, ona ono
imaginácia, -ie, *ž.*, obrazotvornosť; imaginárny, domnelý, neskutočný
imanentný; imanentnosť
imanie, -ia, *str.*
imatrikulácia, -ie, *ž.*
imelo, -a, *str.*
imigrant, -a, *m.*, prisťahovalec
imitácia, -ie, *ž.*, napodobnenie; imitátor; imitačný; imitovať, napodobňovať
imobilný, nehnuteľný
imoralita, -y, *ž.*, nemravnosť; imorálny
imortelka, -y, *ž.*, slamienka (*kvetina*)
imperatív, -u, *m.*, rozkazovací spôsob; imperatívny
imperátor, -a, *m.*; imperátorský
imperfektum, -ta, *str.*, minulý čas nedokonaný
impérium, -ia, *str.*; imperialista, -u, *m.*; imperializmus
impertinencia, -ie, *ž.*, bezočivosť; impertinentný, bezočivý
imponovať, -ujem, -ujú, úctu vzbudzovať
import, -u, *m.*, dovoz; importér, dovážateľ; importný, dovozný
impotencia, -ie, *ž.*; impotentný
impozantný, veľkolepý, mohutný
impregnovať, -ujem, -ujú, napúšťať
impresário, -ia, *n. pl.* impresáriovia, *m.*
impresionizmus, -zmu, *m.*; impresionista
imprimatur (*lat.*)
improvizácia, -ie, *ž.*; improvizátor; improvizovať
impulz, -u, *m.*, popud, podnet; impulzívny
imputovať, -ujem, -ujú, podkladať niekomu niečo

Imrich, -a, *m.*; Imrišk a
imunita, -y, *ž.*; imunitný; imúnny; imúnnosť; imunizovať
ináč; **ináčej** (*prísl.*), **inačiť**, -ím, -ia
inak; **inakšie** (*prísl.*)
inam (*prísl.*), inde
inaugurácia, -ie, *ž.*; inauguračný
incident, -u, *m.*, prípad, nehoda
Ind, -a, *m.*; Indka; indský; indčina
inde (*prísl.*)
indemnita, -y, *ž.*
index, -u *m.*, soznam; indexný; indexový
India, -ie, *ž.*; indický
Indián, -a, *m.*; Indiánka; indiánsky; indiánčina
indícia, -ie, *ž.*; indiciálny
indiferentizmus, -zmu, *m.*, lahostajnosť; indiferentný
indigenát, -u, *m.*; indigenný
indignácia, -ie, *ž.*, rozhorčenie, nevoľa
indigo, -a, *n. pl.* -á, *str.*
indikácia, -ie, *ž.*, oznámenie
indikatív, -u, *m.*, oznamovací spôsob; indikatívny
indirektný, nepriamy
indiskrétny; indiskrétnosť
indisponovaný, *lepšie* **nedisponovaný**
individualita, -y, *g. pl.* individualít, *ž.*; individuálny, osobitý, svojský
individuálne (*prísl.*), jednotlivo
individuum, -ua, *n. pl.* individuá, *gen.* individuí, *str.*, jednotlivec, osoba
Indoeuropan, -a, *n. pl.* -ia, *m.*; indoeurop ský; indoeurop ština
indoiránsky
indolencia, -ie, *ž.*, nedbalosť, nevšímavosť; indolentný, nevšímavý, nedbalý
indukcia, -ie, *ž.*; induktívny
induktor, -a, *m.*; indukčný
industria, -ie, *ž.*, priemysel; industriálny, priemyselný, výrobný; industrializmus
infámia, -ie, *ž.*, pohanenie, hanobnosť; infámny, hanobný
infanteria, -ie, *ž.*, pechota; infanterista, pešiak
infekcia, -ie, *ž.*, nákaza; infekčný
inferiorita, -y, *ž.*; inferiórny, nižší; inferiórnosť
infinitív, -u, *m.*, neurčitý spôsob, neurčitok; infinitívny
influenza, -y, *ž.*, chrípka
informácia, -ie, *ž.*, poučenie, zpráva; informátor; informovať
infula, -y, *g. pl.* infúl, *ž.*
infuzórium, -a, *str.*; infuzórny
Ing. (*v titulooch úradná skratka slova* inžinier)
inhalácia, -ie, *ž.*, vdychovanie; inhalačný; inhalatórium; inhalatórny; inhalovať
inherentný
iniciálka, -y, *g. pl.* iniciálok, *ž.*, začiatočné veľké písmeno
iniciatíva, -y, *ž.*, podnet; iniciátor; iniciatívny
injekcia, -ie, *ž.*, vstrieknutie; injekčný
inkasovať, -ujem, -ujú, vyberať, prijímať peniaze
inklinácia, -ie, *ž.*,

sklon, náchylnosť; inklinovať
inkluzíve (*prísl.*), i s... (*ale:* „inkluzíve doplatok" = i s doplatkom)
inkognito, *str. neskl.*
inkohatívum, -va, *str.*; inkohatívny
inkolát, -u, *m.*, domovské právo
inkompatibilita, -y, *ž.*, neslučiteľnosť; inkompatibilný
inkompetencia, -ie, *ž.*, neprislušnosť, neoprávnenosť; inkompetentný
inkonzekvencia, -ie, *ž.*, nedôslednosť
inkorporovať, -ujem, vtelit, pričleniť
inkriminovaný; inkriminovať
***inkúst** = **atrament**
inkvizícia, -ie, *ž.*; inkvizičný; inkvizítor
inokade (*prísl.*)
inokedy (*prísl.*)
inorečový
inostranný
inovať, -te, *ž.*, *častejšie* **osuheľ**, **srieň**
Inovec, -vca, *m.* (*vrch*)
inoverec, -rca, *m.*
inscenácia, -ie, *ž.*; inscenovať
insektárium, -ia, *str.*
insígnie, -íí, *ž. pomn.*, znaky
insinuácia, -ie, *ž.*; insinuovať
insolvencia, -ie, *ž.*, neschopnosť platiť; insolventný
insulín, -u, *m.*; insulínový
insurekcia, -ie, *ž.*, povstanie; insurgent
inší, -ia, -ie
inšpekcia, -ie, *ž.*, dozor, prehliadka; inšpektor; inšpektorát
inšpicient, -a, *m.*
inšpirácia, -ie, *ž.*, vnuknutie; inšpirovať; inšpirátor
inštalácia, -ie, *ž.*; inštalačný
inštalovať, -ujem; inštalatér
inštancia, -ie, *ž.*; inštančný
inštinkt, -u, *m.*, pud; inštinktívny, pudový, mimovoľný
inštitúcia, -ie, *ž.*, ustanovizeň; inštitučný; inštitút, -u, *m.*, ústav
inštrukcia, -ie, *ž.*, poučenie, návod; inštrukčný; inštruktor
inštrument, -u, *m.*, nástroj; inštrumentalista; inštrumentárium
inštrumentál, -u, *l.* -i, *m.*; inštrumentálny
intabulácia, -ie, *ž.*; intabulačný; intabulovať
integrál, -u, *l.* -i, *m.* **integrálny**; integrálnosť
integrita, -y, *g. pl.* integrít, *ž.*, neporušenosť, celistvosť
intelekt, -u, *m.*, rozum; intelektuál, *n. pl.* -i; intelektuálny, rozumový; intelektualizmus
inteligencia, -ie, *ž.*, vzdelanosť, vzdelanectvo; inteligentný; inteligent; inteligentka
intencia, -ie, *ž.*, úmysel, zámer
intendancia, -ie, *ž.*; intendatúra, -y, *ž.*; intendant, -a, *m.*
intenzita, -y, *g. pl.* intenzít, *ž.*; intenzívny
interdikt, -u, *m.*, zákaz cirkevných obradov
interegnum, -gna, *str.*, medzivládie
interes, -u, *m.*, záujem, úrok; interesantný, zaujímavý; interesovať (sa), zaujímať (sa)
interiér, -u, *l.* -i, *n. pl.*

-y, *m.*, vnútorné zariadenie; interiérový

interferencia, -ie, *ž.*; interferenčný; interferovať

interkonfesionálny

interlineálny, medziriadkový

intermezzo, -a, *str.*, medzihra

internacionála, -y, *ž.*; internacionalizmus; internacionálny

internát, -u, *m.*

internovať, -ujem, -ujú, uväzniť

interný, vnútorný; internista, lekár vnútorných chorôb

interpelácia, -ie, *ž.*; interpelačný; interpelovať

interpolácia, -ie, *ž.*; interpolačný

interpret, -a, *m.*, vykladač, tlmočník; interpretovať

interpunkcia, -ie, *ž.*, rozdeľovacie značky; interpunkčný

interurbánny, medzimestský

interval, -u, *l.* -e, *m.*, medzera

intervencia, -ie, *ž.*, zakročenie; intervenčný

interview (*čítaj* intervjú), *m. nesklon.*

intervokálny, medzisamohláskový

intimita, -y, *g. pl.* intimít, *ž.*, dôvernosť; intímny, dôverný; intímnosť

intolerancia, -ie, *ž.*, nesnášanlivosť; intolerantný, nesnášanlivý

intonácia, -ie, *ž.*; intonačný

intráda, -y, *ž.*

intransigentný, nesmieriteľný

intranzitívum, -a, *str.*, nepriechodné sloveso; intranzitívny

intravilán, -u, *m.*

intriga, -y, *g. pl.* intríg, *ž.*, klebeta; intrigán; intrigánsky; intrigánstvo; intrigovať

introdukcia, -ie, *ž.*, úvod

introitus, -tu, *m.*

intronizácia, -ie, *ž.*; intronizačný; intronizovať

introspekcia, -ie, *ž.*; introspekčný

intuícia, -ie, *ž.*; intuitívny; intuičný

inulína, -y, *ž.*

invalid, -a, *m.*; invalidný

invázia, -ie, *ž.*, vpád

invektíva, -y, *ž.*, útočná reč, urážka; invektívny

invencia, -ie, *ž.*, dôvtipnosť; invenčný

inventár, -a, *l.* -i, *m.*, soznam vecí; inventárny; inventúra; inventúrny

invertáza, -y, *ž.*

inverzia, -ie, *ž.*; inverzný

inverzor, -a, *m.*

investícia, -ie, *ž.*; investičný; investovať

investitúra, -y, *ž.*

invitatórium, -ia, *str.*

invokácia, -ie, *ž.*, vzývanie; invokačný; invokovať

iný

inzerát, -u, *m.*; inzertný; inzerovať

inzultovať, napádať, urážať

inžinier, -a, *m.*; inžinierka; inžinierský; inžinierstvo

ión, -u, *m.*; iónový; ionizácia; ionizátor

Ión, -a, *n. pl.* Iónovia, *m.*; Iónia; iónsky; iónčina

iónium, -ia, *str.* (*prvok*)

Ipeľ, -pľa, *m.* (*rieka*); ipeľský

Ír, -a, *n. pl.* -i, *m.*; Írka; Írsko; írsky; írčina

iracionálny, protirozumový
iradiácia, -ie, *ž.*
Irán, -u, *m.*; Iránec; iránsky
ireálny, neskutočný
ľrečitý, rýdzi, číry, pôvodný, čistý; ľrečitosť
iredenta, -y, *g. pl.* iredent, *ž.*; iredentista
ireguláry, nepravidelný; iregulárnosť, nepravidelnosť
Irena, -y, *ž.*
ircha, -y, *g. pl.* írch, *ž.*
irídium, -ia, *str.* (*prvok*)
irigácia, -ie, *ž.*; irigačný; irigátor
Íris, *ž. neskl.* (*bohyňa*)
íris, -u, *m.*; írisový
iritácia, -ie, *ž.*, dráždenie; iritovať; iritačný
iritída, -y, *ž.*
Irma, -y, *ž.*
irónia, -ie, *ž.*, výsmech; ironik; ironický; ironizovať
ischias, -u, *m.*, úsad
iskať, -am, -ajú
iskra, -y, *g. pl.* iskier, *ž.*; iskierka; iskrička; iskrica; iskrový; iskrivý
iskriť (sa), -ím, -ia
islam, -u, *m.*
Island, -u, *m.*; Islanďan; islandský; Islanďanka; islandčina
ísť, idem, idú (*po niečo*); išiel, išla
ístina, -y, *g. pl.* ístín, *ž.*; istinový
istiť, -ím, -ia
istota, -y, *g. pl.* istôt, *ž.*
Istria, -ie, *ž.*; istrijský
istý; iste, isteže (*prísl.*), istotne
***Ital = Talian;** *iné je* Ital, italický, *v odbornom názvosloví;* Itália, -ie, *ž.* (*v staroveku,* ináč **Taliansko**); *italský = taliansky; *italčina = taliančina
iteratívum, -a, *str.*, opätovacie sloveso; iteratívny
itinerárium, -ia, *str.*
Ivan, -a, *m.*
íver, -a, *m.*, trieska; íverček; íverie; íverit
Izabela, -y, *ž.*
izagon, -u, *m.*, rovnouholník
Izaiáš, -a, *m.*
Izák, -a, *m.*
izba, -y, *g. pl.* izieb, *ž.*; izbica; izbička, izbietka; izbový
Izidor, -a, *m.*
Izmael, -a, *m.*
izobara, -y, *g. pl.* izobár, *ž.*; izobarický
izofóna, -y, *ž.*
izofóta, -y, *ž.*
izogamia, -ie, *ž.*
izoglosa, -y, *g. pl.* izoglos, *ž.*
izogóna, -y, *ž.*
izochronizmus, -zmu, *m.*
izolácia, -ie, *ž.*, izolovanosť, odlúčenie, osamotenie; izolátor; izolovať
izolit, -u, *m.*
izomeria, -ie, *ž.*; izomerický
izometria, -ie, *ž.*; izometrický
izonotída, -y, *ž.*
izopatia, -ie, *ž.*; izopatický
Izrael, -a, *m.*; izraelský; izraelita; izraelitský

J

ja
jabĺko, -a, *g. pl.* jabĺk, *str.*; jablčko; jablčník
jabloň, -ne, *ž.*; jablonka
jačať, -ím, -ia
jačmeň, -a, *m.*; jačmenný
jačmienka, -y, *ž.*

Jadran, -u, *m.*; jadranský
jadrnosť, -ti, *ž.*, jadrný
jadro, -a, *g. pl.* jadier, *str.*; jadierko; jadristý; jaderný
***jafura** = **čučoriedka**
jagať sa, -ám, -ajú
Jagelovec, -vca, *m.*
Jáger, -gru, *l.* -gri, *m.* (*mesto*); jágerský
jaguár, -a, *n. pl.* jaguáre, *m.*
***jáhen** = **diakon**
jahňa, -ťaťa, *str.*; **jahniatko**; jahňací, -ia, -ie; jahňacina
jahoda, -y, *g. pl.* jahôd, *ž.*; jahôdka; jahodník
jachať, -ám, -ajú
jachta, -y, *g. pl.* jácht, *ž.*
jajl (*cit.*); jajkať
jak (*básn.*) = **ako**
***jakmile** = 1. **ako**, 2. **len čo**, 3. **sotva**, 4. **ledva**
***jako** = **ako**
jakobín, -a, *m.*
***jakosi** = **akosi**
***jakosť** = **akosť**
***jakostný** = **akostný**
***jakožto** = ako
***jak-tak** = **ako-tak**
Jakub, -a, *m.*; jakubka, -y, *ž.* (*hruška*)
***jaký** = **aký**
jakživ (*prísl.*)
jalový; jalovka; jalovica; jalovina
***jalša** = **jelša**
jama, -y, *g. pl.* jám, *ž.*; jamka; jamisko
jamb, -u, *m.*; jambický; jambový
jambóza, -y, *ž.*
Ján, **Jána**, *m.*; Janík; Janíček; Jano; jánsky; svätojánsky
janičiar, -a, *m.*; janičiarsky
Janka, -y, *ž.*
Jánošík, -a, *m.*
jantár, -u, *l.* -i, *m.*; jantárový
január, -a, *l.* -i, *m.*
Jánus, -sa, *m.*; jánusovský
Japonec, -nca, *m.*; Japonka; Japonsko; japonský; japončina
jar, -i, *ž.*; jarný
jarab, -a, *m.* (*vták*); jarabí, -ia, -ie
***jarab** (*stroj*) = **žeriav**
jarabica, -e, *ž.* (*vták*)
jarabieť, -ie, -ejú
jarabina, -y, *ž.* (*strom*)
jarabiť sa, -ím, -ia
jarabý, pestrý, strakatý
jarec, -rca, *m.*, jačmeň
jarina, -y, *ž.*, jarné zbožie
jarka, -y, *g. pl.* jariek, *ž.*
Jarmila, -y, *ž.*
jarmo, -a, *g. pl.* jariem, *str.*; jarmiť
jarmok, -u, *m.*; jarmočný; jarmočné, -ého, *str.*
jarok, jarku, *m.*; jarček
Jaromír, -a, *m.*
Jaroslav, -a, *m.*; Jaroslava, *ž.*
jarosť, -ti, *ž.*; jarý
jas, -u, *m.*; jasot
jasať, -ám, -ajú; jasavý
jasen, -a, *m.* (*strom*); jasenový
***jaseň** = **jeseň**
Jasenie, -ia, *str.* (*obec*)
Jaseno, -a, *str.* (*obec*)
Jasenová, -ej, *ž.* (*obec*)
***jasienka** = **jesienka**
jask, -u, *m.*, tunel
jaskyňa, -ne, *g. pl.* jaskýň, *ž.*; jaskynný
jasle, jasieľ, *ž. pomn.*
***jasmín** = **jazmín**
jasnieť, -ie, -ejú
jasnočervený
jasnofarebný
jasnohnedý
jasnolíci
jasnooký
jasnoružový
jasnošedivý
jasnovidec, -dca, *m.*; jasnovidnosť; jasnovidný
jasnožltý
jasný; jasnosť; jasnota
jaspis, -u, *m.*

jastrab, -a, *n. pl.* -y, *m.*; jastrabí, -ia, -ie
jastriť, -ím, -ia (*očami*)
jastrivý, bystrý
jašiť (sa), -ím, -ia, plašiť (sa)
jašo, -a, *n. pl.* jašovia, *m.*, vetroplach
jašter, -a, *n. pl.* -y, *m.*; jašterica
***jať,** jmem (*len s predponami:* prijať, dojať *atď.*)
jatagán, -a, *m.*
jaternica, -e, *ž.*
jatka, -y, *ž.*
***jatrá = pečeň**
jatriť (sa), -ím, -ia; jatrivý
jav, -u, *m.*
Jáva, -y, *ž.* (*ostrov*); jávsky; jáva, -y, *ž.* (*tanec, druh kávy*)
javisko, -a, *str.*; javištný; javiskový
javiť (sa), -ím, -ia
javor, -a, *m.*; javorina; javorový
jaz, *lepšie* **stav, hať**
***jazdenka = cestovný lístok**
jazda, -y, *g. pl.* jázd, *ž.*; jazdec, jazdca *m.*; jazdectvo
jazdiť, -ím, -ia
jazero, -a, *g. pl.* jazier, *str.*; jazierce; jazierko; jazerný
jazmín, -u, *m.*; jazmínový
jazva, -y, *g. pl.* jaziev, *ž.*; jazviť
jazvec, jazveca, *n. pl.* jazvece, *m.*; jazvečí
jazyčiť, -ím, -ia, klebetiť
jazyčnica, -e, *ž.*, klebetnica
jazyčný, klebetný
jazyk, -a, *m.*; jazýček, -čka; jazykospyt; jazykový
jazykoveda, -y, *ž.*, jazykospyt
jazylka, -y, *ž.*; jazylkový
jazzband (*čítaj* džezbend), -u, *m.*; jazz, -u, *m.*; jazzbandista
jed, -u, *m.*; jedový; jedovatý
jedák, -a, *m.* (*nie* „jedlík")
jedáleň, -ne, *g. pl.* jedální, *ž.*
jeden, jedna, jedno, *g.*, jedného, *d.* jednému *atď.*
jedenásť; jedenásty; jedenástka
jediačky (*prísl.*)
jedináčik, -čka, *m.*; jedináčka, *ž.*; jediniatko
***jedinec = jednotlivec**
jediný; jedinečný
jedľa, -le, *g. pl.* jedlí, *ž.*; jedlica, jedlička; jedľový
***jedlík = jedák**
jedlo, -a, *g. pl.* jedál, *str.*
jedlý
jednak; jednako; jednaký
jednať sa, -ám, -ajú (*o niečo s niekým*)
***jednateľ = tajomník**
jednička, -y, *ž.*; jednotka
jednočlenný
jednodňový
jednodobý
jednodomý
jednoduchý
jednofarebný
jednohlasný
jednojazyčný
jednokoľajný
jednokrídly
jednomiestny
jednomyseľný
jednonohý
jednooký
jednoramenný
jednorázový
jednoročný
jednorodený
jednorohý
jednoruký
jednoslabičný
jednoslovný
jednosmerný
jednostajne
jednostranný
jednosväzkový

jednota, -y, *g. pl.* jednôt, *ž.*; **jednotka**
jednotlivý
jednotný
jednotriedny
jednotvárny
jednotvarý
jednovalcový
jednoznačný
jednozubý
jednoženstvo, -a, *str.*
jedovať sa, hnevať sa
Jehova, -u, *m.*
jeleň, -a, *n. pl.* jelene, *m.*; jelenica; jelení, -ia, -ie; jelenina; jelieňa, -ať a, *str.*
*Jelena = **Elena**
jelenica, -e, *g. pl.* jeleníc, *ž.*
jelito, -a, *g. pl.* jelít, *str.*; jelitko
jelša, -e, *g. pl.* jelší, *ž.*; jelšina; jelšový
Jelšava, -y, *ž.* (*obec*)
jelšovka, -y, *ž.* (*ryba*)
jem, ješ, je (*od* jesť)
*jemalo = **imelo**
jemnieť, -iem, -ejú
jemnocitný; jemnocit, -u, *m.*
jemnozrnný
jemný; jemne; jemnejší
Jena, -y, *ž.*; jenský
*Jenko = **Eugen**
*jepica = **podenka**
jer, -u, *m.*; jerový
Jeremiáš, -a, *m.*; jeremiáda
Jericho, -a, *str.*; jerišský
*Jeronym = **Hieronym**
Jeruzalem, -a, *m.*; jeruzalemský
jeseň, -ne, *ž.* (*časť roku*); jesenný
jeseter, -a, *n. a ak. pl.* -y, *m.* (*ryba*)
jesienka, -y, *ž.* (*kvetina*)
jesť, jem, ješ, je, jeme, jete, jedia; jedz, jedzte; jedol, jedia; jedený
jestli; jestliže (*básn.*) = **ak**; **akže**
jesto (*porov.* byť)
jestvovať, -ujem, -ujú
*ješitný = **márnomyseľný**; *ješitnosť = **márnomyseľnosť**
jezuita, -u, *m.*; jezuitský
jež, -a, *n. pl.* -e, *m.*; ježa, -ať a, *str.*
ježibaba, -y, *g. pl.* ježibáb, *ž.*; ježibábeľ, -a, *m.*
Ježiš, -a, *vok.* Ježišu Kriste! *m.*; Ježiško
ježiť sa, -ím, -ia
*jícen, jícen = 1. **pažerák**, 2. **sopúch**
*jíl = **íl**
*jilm = **brest**
*Jindrich = **Henrich**
*Jindriška = **Henrieta**
Jób, -a, *m.*; jóbovský
jockey (*angl., čítaj* džokej), -a, *m.*
jód, -u, *m.*; jódový; jódny; jódovať
jodičnan, -u, *m.*
jódovať, -ujem, -ujú
jodobrómový
jodoform, -u, *m.*
jodovodík, -a, *m.*
jogurt, -u, *m.*
*Johana = **Jana**
johanita, -u, *m.*; johanitský
joj! (*cit.*); jojkať
Jonáš, -a, *m.*
Jordán, -a, *m.*; jordánsky
jota, -y, *g. pl.* jot, *ž.*; jotácia; jotačný
*joviálny = **žoviálny**
Jozef, -a, *m.*; Jozefa; jozefinizmus; jozefínsky
Jozue, -ho, *m.*
Jožko (*od* Jozef)
jubilant, -a, *m.*, oslávenec; jubilárny
jubileum, -ea, *str.*, oslava; jubilejný
Judáš, -a, *m.*
Judea, -y, *dat.* Judei, *ž.*; judský
judiciálny, súdny
judikatúra, -y, *ž.*, súdnictvo
Judita, -y, *ž.*; Júda; Judka

juh, -u, *m.*
Juhoamerič̆an, -a, *m.*; juhoamerický
Juhonemec, -mca, *m.*; juhonemecký
Juhoslávia, -ie, *ž.*; Juhoslovan; Juhoslovanka; juhoslovanský
Juhoslovák, -a, *m.*
juhovýchod, -u, *m.*; juhovýchodný
juhozápad, -u, *m.*; juhozápadný
juchta, -y, *g. pl.* júcht, *ž.*; juchtovina; juchtový
juj! (*cit.*); **jujkať**
júl, -a, *l.* júli, *m.*; júlový
Júlia, -ie, *ž.*
Julián, -a, *m.*; Juliana; juliánsky (kalendár)
Július, -ia, *m.*
jún, -a, *l.* júni, *m.*; júnový
junač, -e, *ž.*
junák, -a, *m.*; junácky
junec, -nca, *n. pl.* junce, *m.*; junček
junker, -kra, *m.*; junkerský
junktim, *str. neskl.*
Junóna, -y, *ž.*; junónsky
Jupiter, -tera, *m.*
Jur, -a; Juraj, -a, *m.*; Jurko (*i* Ďuro, Ďurko); Sv. Jur, vo Sv. Jure
Jura, -y, *ž.* (*pohorie*); jurský
juridický, právny
***Jurina** = **Georgína**
jurisdikcia, -ie, *ž.*, právomoc
jurista, -u, *m.*, právnik; juristický
jury (*vyslov* žüri), *ž. neskl.*, porota, sbor znalcov
just (*príslov.*), náročky
justícia, -ie, *ž.*, pravosúdie, spravodlivosť; justičný, pravosúdny
Justín, -a, *m.*; Justína, -y
Justinián, -a, *m.*
juta, -y, *p. pl.* jút, *ž.*; jutový
***jutrenka** = **zorníčka**
jutro, -a, *g. pl.* jutár, *str.*
juxtapozícia, -ie, *ž.*; juxtapozičný
južný

K

k, ku (*predl. s dat.*)
kabala, -y, *g. pl.* kabál, *ž.*; kabalistika
kabaňa, -ne, *g. pl.* kabaní, *ž.*; kabanka; kabanica; kabaničiar
kabaret, -u, *m.*; kabaretný
kabát, -a, *m.*; kabátik; kabátnik
kábel, -belu, *l.* -i, *m.*; kábelový; kábelogram; kábelovať
kabína, -y, *ž.*; **kabinet**, -u, *m.*; kabinetný
kabonič sa, -ím, -ia
kabriolet, -u, *m.*
kacabajka, -y, *g. pl.* kacabajok, *ž.*
***kácať** = **rúbať**
kacír, -a, *m.*; kacírsky; kacírstvo
káčer, -a, *n. pl.* -y, *m.*
kačica, -e, *ž.*; kačka; káča, -ača, *str.*; kačíča, -ača; kačiatko; kačací; kačacina
kaďa, -de, *g. pl.* kadí, *ž.*; kadička
kade; kadečo; kadejaký; kadekde; kadekto
***kadenáhle** = **len čo**
kade-tade (*príslov.*)
káder, -dru, *l.* -dri, *m.*
kadere, -rí, *ž.*; kaderavý; kaderie, kaderiť; kaderník
kadet, -a, *m.*; kadetka (*škola*)
kádi, -ho, *m.*
kadiaľ (*príslov.*)
kadidelnica, -e, *ž.*
kadidlo, -a, *g. pl.* kadidiel, *str.*

kadiť, -ím, -ia; kadievať
kadlub, -a, *m.*
Kafer, -fra, *n. pl.* Kafri, *m.*; kaferský
***káfor** = **gáfor**
kaftan, -a, *m.*
kahan, -a, *m.*; kahanec, -nca; kahanček, -a
Káhira, -y, *ž.* (*nie* „Kahýra"); Káhirčan; Káhirčianka; káhirský
kachle, -chieľ, *ž. pomnožné*; kachlička; kachličky, malé kachle; kachliar; kachľový
***kachna** = **kačka**
kajať sa, -am, -ajú
Kajetán, -a, *m.*
kajkavec, -vca, *m.*; kajkavčina
kajúci; kajúcnik, kajúcnica; kajúcny
kajuta, -y, *g. pl.* kajút, *ž.*
kakaďu, *m. neskl.*
kakao, -aa, *str.*; kakaový
kakofónia, -ie, *ž.*, nepríjemný zvuk; kakofonický
kaktus, -su, *m.*; kaktusový
kal, -u, *l.* -e, *m.*; kalný
***kalafúna** = **kolofónia**
kalamár, -a, *l.* -i, *m.*
kalambúr, -u, *m.*, slovná hračka
kalamita, -y, *g. pl.* kalamít, *ž.*
kálať, -am, -ajú; kálačka
***kalauz** = **sprievodca**
kaľavný
kalcit, -u, *m.*, vápenec
kaleidoskop, -u, m.; kaleidoskopický
kalendár, -a, *l.* -i, *m.*; kalendárik; kalendárny
kaleráb, -u, *m.*; kalerábik; kalerábový
kaliber, -bru, *l.* -bri, *m.*; kalibrovaný
kaličiť, -ím, -ia, mrzačiť
kalif, -a, *m.*; kalifát, -u, *m.*, kalifstvo
Kalifornia, -ie, *ž.*; Kalifornčan; Kalifornčianka; kalifornský
kaligraf, -a, *m.*, krasopisec; kaligrafický
kaligrafia, -ie, *ž.*, krasopis
kalich, -a, *m.*; kalíšok; kalištek, -a; kališník
kalika, -y, *g. pl.* kalík, *ž.*
kalilogia, -ie, *ž.*; kalilogický
kalina, -y, *g. pl.* kalín, *ž.*
Kalinčiak, -a, *m.*
Kaliopa, -y, *ž.* (*múza*)
kaliť, -ím, -ia
kálium, -ia, *str.*, draslík; káliový
kalk, -u, *m.*; kalkový
kalkul, -u, *n. pl.* -y, *m.*; kalkulácia; kalkulovať
kalný
kalokagatia, -ie, *ž.*
kalória, -ie, *ž.*; kalorický
***kaloše** = **galoše**
kaluža (kalúž), -e, *ž.*
***kalva** = **črep** (*lebečná klenba bez spodiny*)
Kalvária, -ie, *ž.* (*vrch*); kalvária (*miesto pobožnosti, utrpenie*)
Kalvín, -a, *m.* (*meno vlastné*); kalvín, kalvinista; kalvínka, kalvinistka; kalvínsky; kalvinizmus
Kalypsa, -y, *ž.* (*nymfa*)
kam (*prísl.*), kde
kamarát, -a, *m.*, priateľ, druh
kamarila, -y, *g. pl.* kamaríl, *ž.*
kamas, -a, *m.*
***kamaše** = **gamaše**
kamea, -y, *dat.* kamei, *ž.*
kamélia, -ie, *ž.*; kaméliový
kameň, -eňa, *m.*; kamenie; kamienok;

kamenček; kamenný; kamenitý; kamenistý
kamenár, -a, *m.*
kamenec, -nca, *m.*
kamenieť, -ieм, -ejú
kamenný
kameňolom, -u, *m.*
kameňopriemysel, -slu, *m.*
kameňorytec, -tca, *m.*
kameňotlač, -e, *ž.*
kameňouhoľný
kameňovať, -ujem, -ujú
Kamil, -a, *m.*; Kamila
kamión, -a, *m.*; kamiónik
kamizol, -a, *m.*
kamkoľvek
kampaň, -ne, *ž.*
kamsi
kamzík, -a, *n. pl.* -y, *m.*
kamža, -e, *g. pl.* kamží, *ž.*
kaňa, -ne, *g. pl.* kaní, *ž.*; **kaňúr**, -a, *n. pl.* -y, *m.*
kanafas, -u, *m.*; kanafasový
kanál, -u, *l.* -i, *m.*; kanálik; kanálok; kanalizácia; kanalizačný
kanapa, -y, *g. pl.* kanáp, *ž.*, pohovka
kanár, -a, *n. pl.* kanáre, *m.*; kanárik
Kanárske ostrovy
kancel, -cľa, *m.*, kazateľnica
kancelár, -a, *m.* (*nie* „kanclér"); kancelárstvo
kancelária, -ie, *ž.*; kancelársky; kancelista
kancionál, -a, *l.* -i, *m.*
kančuka, -y, *g. pl.* kančúk, *ž.*
kandeláber, -bra, *l.* -bri, *m.*
kandidát, -a, *m.*; kandidátka; kandidatikum, -ka, *str.* (*skúška*); kandidatúra
kandis, -u, *m.*; kandisový
kanec, -nca, *n. pl.* kance, *m.*
kanibal, -a, *m.*, ľudožrút; kanibalský
kánikula, -y, *ž.*; kánikulový
kanoe, *str. neskl.*; kanoista; kanoistický
kanón, -a, *m.*, delo; kanónik; kanonáda
kánon, -u, *m.*, cirkevný predpis, zákon; hudobná forma; kánonický
***kanonier** = **delostrelec**
kanonik, -a, *n. pl.* kanonici, *m.*; kanonický
kanonizácia, -ie, *ž.*, vyhlásenie za svätého; kanonizovať
kantácia, -ie, *ž.*, spev
kantár, -a, *l.* -i, *m.*; kantárik
kantáta, -y, *ž.*
kantiléna, -y, *ž.*
kantína, -y, *ž.*; kantínsky
kantón, -u, *m.*; okres; kantonálny; kantónový; kantónik
kantor, -ora, *m.*
kántriť, -im, -ia; hubiť, ničiť, pustošiť
kántry, -ov, *m. pomn.*; kántrový
***kanúť** = **tiecť** (slzy tečú)
kaňava, -y, *ž.*; kaňavový; kaňavička
kaolín, -u, *m.*; kaolínový
kapacita, -y, *g. pl.* kapacít, *ž.*
kapacitovať, získať, nahovoriť
***kapalina** = **kvapalina**
kapať, -em, -ú (*iné je* kvapať)
kapec, -pca, *m.*, *obyč. v pl.* kapce; kapčiar
kapela, -y, *g. pl.* kapiel, *ž.*; kapelník
***kapesník** = **vreckovka**
kapilára, -y, *ž.*, vlásočnica

kapilárny, vláskovitý
kapitál, -u, *l.* -i, *m.*; kapitalista; kapitalizmus
kapitálny
kapitán, -a, *m.*; kapitánsky; kapitanát
kapitola, -y, *g. pl.* kapitol, *ž.*; kapitolka
kapitula, -y, *g. pl.* kapitúl, *ž.*, sbor kanonikov; kapitulný
kapitulácia, -ie, *ž.*, vzdanie sa, smluva; kapitulovať
*kapkať = **kvapkať**
kaplán, -a, *m.*; kaplánsky; kaplánstvo; kaplánovať; kaplánčiť; kaplánka
kapluka, -y, *ž.*
kapor, kapra, *n. pl.* kapry, *m.*
*kapradina = **papraď**
kaprál, -a, *m.*; kaprálsky
kapriciózny, svojhlavý; kaprica, -e, *ž.*
kapsa, -y, *g. pl.* kapsí, *ž.*; kapsička
kapucín, -a, *m.*; kapucínsky
kapucňa, -ne, *g. pl.* kapucní, *ž.*
kapún, -a, *n. pl.* -y, *m.*
kapusta, -y, *g. pl.* kapúst, *ž.*; kapustisko; kapustnica; kapustník; kapustný; kapustnisko
kar, -u, *l.* -e, *m.*
kára, -y, *ž.*
karabín, -a, *m.*; karabína, -y *ž.*
karafa, -y, *ž.*
*karafiát = **klinček**
*karakter = **charakter**
karambol, -u, *m.*
karamel, -u, *l.* -i, *m.*
karanténa, -y, *ž.*; karanténny
karas, -a, *m.* (*ryba*)
karát, -u, *m.*; karátový
kárať, -am, -ajú; káratel'; kárny
karavána, -y, *ž.*
karbid, -u, *m.*; karbidový
karbol, -u, *m.*; karbolový
karbonát, -u, *m.*
karbunkul, -u, *l.* -e, *m.*; karbunkulový
karcer, -u, *l.* -i, *m.*, väzenie
kardinál, -a, *m.*; kardinálsky
kardinálny, hlavný, základný
karditída, -y, *ž.*
karetné, -ho, *str.*
karfiol, -u, *m.*; karfiolový
karhať, -ám, -ajú
kariatída, -y, *ž.*
kariéra, -y, *ž.*; kariérista
*karika = **obručka, prsteň**
karikatúra, -y, *ž.*; karikovať; karikaturista
*karita = **charita**
karmazín, -u, *m.*, červená farba
karmelitán, -a, *m.*; karmelitský
karmín, -u, *m.*; karmínový
karneval, -u, *l.* -e, *m.*
karnis, -u, *m.*
Karol, Karola, *m.*; Karolko
Karolína, -y, *ž.*; Karolka
karoséria, -ie, *ž.*
karotka, -y, *g. pl.* karotiek, *ž.*, lístok
*karovať = **kerovať**
Karpaty, Karpát, *d.* Karpatom, *l.* Karpatoch, *i.* Karpatmi, *m. pomn.*; karpatský
karpina, -y, *g. pl.* karpín, *ž.*; karpavý, karpaviet
karta, -y, *g. pl.* karát, *ž.*; kartár, kartovať sa
*kartáč = **kefa**; *kartáčik = **kefka**
Kartágo, -a, *str.*; Kartaginec; Kartaginka; kartaginský
kartel, -u, *l.* -i, *n. pl.* -y, *m.*; kartelový

kartografia, -ie, *ž.*; kartografický
kartón, -u, *m.*, lepenka, škatuľa; kartónový; kartónik
kartonáž, -e, *ž.*; kartonážny
kartotéka, -y, *ž.*; kartotékový
kartún, -u, *m.*; kartúnový
kartuzián, -a, *m.*; kartuziánsky
***kasa** = **pokladnica**; ***kasička** = **pokladnička**; ***kasír** = **pokladník**
kasácia, -ie, *ž.*, zrušenie; kasačný (súd)
Kasandra, -y, *ž.*
kasáreň, -rne, *g. pl.* kasární, *ž.*; kasárenský
kasíno, -a, *str.*
kaskáda, -y, *ž.*
***kasňa** = **skriňa**
kasta, -y, *g. pl.* kást, *ž.*; kastovný; kastovnícky; kastovníctvo
kastaneta, -y, *g. pl.* kastanet, *ž.*
kastelán, -a, *m.*; kastelánka; kastelánsky; kastelánstvo
Kastília, -ie, *ž., lepšie* **Kastílsko**; Kastílec; Kastílka; kastílsky; **kastílčina**
kastrácia, -ie, *ž.*; kastrát
kaša, -e, *g. pl.* káš (kaší), *ž.*; kašička
kašeľ, -šľa, *m.*; kašľať, -ľem, -ľú; kašľavý; kašliavať
kaška, -y, *ž.* (*kvetina*)
kašmír, -u, *l.* -e, *m.*; kašmírový
kaštieľ, -a, *m.*; kaštieľik; kaštieľny
Kašub, -a, *m.*; Kašubka; kašubský; kašubčina
kat, -a, *m.*
katafalk, -u, *m.*
katachréza, -y, *ž.*
kataklizma, -y, *g. pl.* katakliziem, *ž.*
katakomby, katakomb, *ž. pomn.*
Katalánsko, -a, *str.*; Katalánec; Katalánka; katalánsky; katalánčina
katalog, -u. *m.*, soznam; katalogizovať
katan, -a, *m.*; katanský
katar, -u, *l.* -e, *m.*; katarálny; katarový
katarakt, -u, *m.*, vodopád
Katarína, -y, *ž.*; Katarínka
kataster, -stra, *l.* -tri, *m.*; katastrálny
katastrofa, -y, *g. pl.* katastrof, *ž.*; katastrofálny
katedra, -y, *g. pl.* katedier, *ž.*; katedrový
katedrála, -y, *ž.*; katedrálny
kategória, -ie, *ž.*
kategorický, určitý, výslovný, bezvýnimočný
katechéta, -u, *m.*; katechetický
katechizmus, -zmu, *m.*; katechizovať
Katilína, -u, *m.*
katóda, -y, *ž.*; katódový
katolík, -a, *m.*; katolícky; katolíctvo
katovať, -ujem, -ujú; katovský; katovstvo; katovňa
kaucia, -ie, *ž.*, záloha, záruka; kaucionálny
kaučuk, -u, *m.*; kaučukový
Kaukaz, -u, *m.*; kaukazský; kaukazština
kaukliar, -a, *m.*; kaukliarstvo; kaukliarsky
kauza, -y, *ž.*
kauzálny, príčinný
káva, -y, *ž.*; kávička; kávový; kávovník
kavalec, -lca, *m.*; kavalček
kavaleria, -ie, *ž.*, jazda, jazdectvo; kavalerista, jazdec

***kavalier = gavalier**
kavalkáda, -y, *ž.*
kavent, -a, *m.*, ručiteľ
kaverna, -y, *g. pl.* kaverien, *ž.*
kaviár, -u, *l.* -i, *m.*; kaviárový
kaviareň, -rne, *g. pl.* kaviarní, *ž.*; kaviarnik, kaviarnický
kavka, -y, *g. pl.* kaviek, *ž.*; kavčí, -ia,
***Kavkaz = Kaukaz**
kavyľ, -a, *m.* (*stepná tráva*)
kaz, -u, *m.*
kazajka, -y, *g. pl.* kazajok, *ž.*
kázanie, -ia, *str.*
kazár, -a, *m.*
kázať, -žem, -žu; kázavať
kazateľ, -a, *m.*; kazateľnica
kazeín, -u, *m.*; kazeínový
kazemata, -y, *g. pl.* kazemát, *ž.*
kážeň, -zne, *ž.*; *iné je* disciplína
kazeta, -y, *g. pl.* kazet, *ž.*
Kazimír, -a, *m.*
kazisvet, -a, *m.*
kaziť, -ím, -ia; kazenie; kazený; kaziteľ
kazuistika, -y, *ž.*; kazuista; kazuistický
kázus, -u, *m.*
každodenný; každodennosť
***každopádne = v každom prípade; naisto; istotne** *ap.*
každoročný
každý
***käčka = kečka**
kde; kdejaký; kdečo; kdekoľvek, hocikde; kdesi; kdeže
kdesi (*prísl.*)
kde-tu (*prísl.*)
***kdežto = kým; naproti tomu; ale**
keby (*spojka*)
***kebych = keby som**
kečka, -y, *ž.*
keď (*spojka*)
***keďby = keby**
kedy; kedykoľvek, hocikedy; kedysi; kedyže
kedy-tedy (*prísl.*)
keďže (*spojka*)
kefa, -y, *g. pl.* kief, *ž.*; kefka; kefový; kefovať; kefár; kefárstvo
kel, kla, *m.*
kel, -u, *m.* (*druh zeleniny*); kelový
***kelčík = trovy; útrata; poplatok**
Kelt, -a, *m.*; keltský; keltčina
kenguru, *m. neskl.*
kepeň, -eňa, *m.*, plášť; kepienok, pláštik
ker, kra, *n. pl.* kry, *m.*; kernatý; krík, kríček
keramika, -y, *g. pl.* keramík, *ž.*; keramický
keratín, -u, *m.*
kermeš, -u, *m.*; kermešový
kerovať, -ujem, -ujú
kesón, -u, *m.*
kešeňa, -ne, *ž.*
keťas, -a, *m.*; keťaský; keťastvo; keťasiť
Kežmarok, -rku, *m.*; Kežmarčan; Kežmarčianka; kežmarský
kiahne, -ní, *ž.*, sypanice
***kiar = zákruta; záhyb; závoz**
kibic, -a, *m.*; kibicovať
kibitka, -y, *ž.*, ruský vozík
kiež; kiežby (*sp.*)
Kijev, -a, *m.* (*ruské mesto*)
kikiríkať, -am, -ajú
kila, -y, *g. pl.* kíl, *ž.* (*miera*); kilový
Kilián, -a, *m.*
kilogram, -u, *m.*; kilo, -a, *n. pl.* kilá, kíl, *str.*
kilovat (z kilowatt), -u, *m.*
kimono, -a, *g. pl.* kimon, *str.*
kinematograf, -a, *m.*;

kino, -a, *g. pl.* kín, *str.*
kindžal, -a, *m.*
kinoherec, -rca, *m.*; kinoherečka
kinohviezda, -y, *ž.*
kinolicencia, -ie, *ž.*
kiosk, -u, *m.*
Kirgiz, -a, *m.*; Kirgizka; kirgizský; kirgizština
*kišasoňa, *kišasonka = **slečna**
*kitľa = **sukňa**
Kľačany, -čian, *m. pomn.*; Kľačanec; Kľačianka; kľačiansky
kľačať, -ím, -ia; kľačmo; kľačadlo
kľada, -y, *g. pl.* kľád, *ž.*; kľadka
kľadivo, -a, *g. pl.* kľadív, *str.*; kľadivko
kľadka, -y, *ž.*
kľag, -u, *m.*; kľagať
Kľak, -u, *m.* (*vrch*)
kľakať, -ám, -ajú; kľaknúť, kľaknem, kľakol
kľaksón, -u, *m.*; kľaksónový
kľam, -u, *m.*; kľamať; kľamár; kľamavý, kľamlivý; kľamstvo
*kľampiar = **plechár**
*kľamra = **skoba**
kľaňať sa, -ím, -ajú
klanica, -e, *ž.* (*časť voza*)
klanie (*od* klať), -ia, *str.*
klapka, -y, *ž.*
Klára, -y, *ž.*
klarinet, -u, *m.*; klarinetista
klas, -u, *m.*; klasiť sa; klasný; klasnatý; klasnatieť; klások
*klasa, -y, *ž.* = **trieda**
klasicizmus, -zmu, *m.*; klasik, *n. pl.* klasici; klasický
klasifikácia, -ie, *ž.*, triedenie, posúdenie; klasifikovať
klasobranie, -ia, *str.*
klások, -sku, *m.*
klásť, kladiem, kladú; kládol; kladený
kláštor, -a, *m.*; Kláštor pod Znievom; kláštorník; kláštorský
klát, -a, *m.*; klátik
klať, kolem, kolú; *iné je* kliať, kľajem
klátiť, -im, -ia
klátivý; klátivosť
klauzula, -y, *g. pl.* klauzúl, *ž.*, dodatok, podmienka
klauzúra, -y, *ž.*
kláves, -u, *n. pl.* -y, *m.*
klaviatúra, -y, *ž.*
kľaviť, -iem, -ejú; kľavý
klavír, -a, *m.*; hrať na klavíri; klavírista; klavírny
kľb, -u, *m.* = *shyb* (*v anatomii*); kľbik; kľbový
*klbása = **klobása**
klbo, kľbko, -a, *str.*; kľbôčko
kľč, -a, *m.*; kľčovať; kľčovník
klebeta, -y, *g. pl.* klebiet, *ž.*; klebetiť; klebetnica; klebetník; klebetár; klebetársky
*klej = **glej**
klekotať, -oce (-á) (*zobákom*)
Kliment, -a, *m.* (*nie* Kliment)
Klimentína, -y, *ž.*
klen, -a, *m.*; klenový
klenba, -y, *ž.*, sklepenie; klenbový
klenot, -u, *m.*; klenotník
klenutý, *častejšie* **sklepený**
Kleofáš, -a, *m.*
*klep = **klebeta**
klepec, -pca, *m.*, pasca
klepeto, -a, *g. pl.* klepiet, *str.*
klepsydra, -y, *ž.*
kleptomanía, -ie, *ž.*
klerik, -a, *n. pl.* klerici, *m.*; klerikalizmus; klerikál; klerikálny;

klérus, -ru, *m.*, duchovenstvo
klesať, -ám, -ajú; klesnúť; klesavý
Klia, -ie, *ž.* (*múza*)
kliať, kľajem, kľajú; kliatie, -ia; kliaty
kliatba, -y, *ž.*
kľičať, -im, -ia; kľičivý; kľičivosť
klient, -a, *m.*; klientela
kliesniť, -im, -ia
kliešte, -í, *ž. pomn.*; klieštiky
klietka, -y, *g. pl.* klietok, *ž.*; klietočka
klík, -a, *m.*; kľúček, -čka
klika, -y, *g. pl.* klík, *ž.*
klíma, -y, *ž.*, podnebie; klimatický
klimax, -u, *m.*
***Kliment** = **Klement**
klin, -a, *m.*; klinový; klinec, -nca, *m.*; klinček
klinika, -y, *g. pl.* kliník, *ž.*; klinický
klipať, -ám, -ajú, mihať, žmurkať; klipkať; klipnúť
klip-klop (*cit.*)
klišé, *str. neskl.*
klk, -u, *m.*, chumáč; kľčok, -čka *i* -čku; *zväčša v č. mn.* klky, -ov = *napr.* vyčesaný chumáč z konôp
***klnúť**, kľniem = **kliať**, **kľajem**
kloaka, -y, *ž.*, stoka
klobása, -y, *ž.*; klobásový; klobáska
klobučník, -a, *m.*
klobúk, -a, *m.*; klobúčik
***klokan** = **kenguru**
klokoč, -e, *ž.*
klokotať; voda klokoce
***kloktať** = **vypľakovať**
***kloktadlo** = **vypľakovadlo**
klonif, -ím, -ia
klonka, -y, *ž.*
klopať, -em, -ú
***klopne** = **chlopne**
***klopota** = **lopota**; ***klopotať** = **lopotiť sa**
***klopýtať** = **potkýnať sa**
***kľot** = **glot**
klozet, -u, *m.*, splakovací záchod
klub, -u, *m.*; klubovka; klubovný
kľuckať, -ám, -ajú
kľúč, -a, *m.*; kľúčik; kľučiar
kľučka, -y, *ž.*; kľučkovať
***kľud** = **pokoj**; ***kľudný** = **pokojný**
***kľúk** = **kľik**
kľuka, -y, *ž.*; kľukatý
klus, -u, *m.*, beh; klusať
kľuť (sa), -uje, -ujú = kľičiť; zasiate semeno kľiči
kľuvák, -a, *m.*
klystír, -u, *l.* -i, *m.*
kĺzať sa, -žem, -žu; kĺzačka; kĺzište
kĺzky; kĺzkosť
kĺznuť, -em, -u
kmásať, -šem, -šu, trhať; kmasnúť, trhnúť, šklbnúť
kmeň, -a, *m.*; kmeňový; kmeňovitý; kmeňovec; kmeňoslovie; kmeňoslovný; kmeňotvorný
kmeť, -a, *m.*
kmín, -a, *m.*, zlodej
***kmín** = **rasca**
***kmínovica** = **rascovica**
kmit, -u, *m.*; kmitočet
kmitať (sa), -ám, -ajú; kmitnúť (sa)
kmotor, -tra, *m.*; kmotorko; kmotra, -y, *ž.*; kmotrovský; kmotrovstvo; kmotrovec
***kňahyňa** = **kňažná**
kňaz, -a, *m.*; kňazský; kňazstvo
kňažná, -ej, *n. a ak. pl.* kňažné, *g.* kňažien, *ž.*
knedľa, -le, *g. pl.* kne-

dieľ (knedlí), *ž.*; knedľový
knieža, -ťa, *str.*; kniežací; kniežatstvo
kniha, -y, *g. pl.* kníh, *ž.*; knižka
knihár, -a, *m.*; knihársky; knihárstvo
kníhkupec, -pca, *m.*; kníhkupectvo
knihomoľ, -a, *m.*
knihovňa, -vne, *ž.*, knižnica, -e, *ž.*; knihovník; knihovnícky
knihožrút, -a, *m.*
kníhtlačiareň, -rne, *ž.*
*kníhväzač = **knihár**; *kníhväzačstvo = **knihárstvo**
knísať sa, -šem
knižnica, -e, *ž.*; knižničný
knôt, -u, *m.*; knôtik
kňučať, -ím, -ia
knuta, -y, *g. pl.* knút, *ž.*, korbáč
koadjútor, -a, *m.*; koadjútorský
koalícia, -ie, *ž.*; koaličný
kobalt, -u, *m.*
kobčah, -a, *m.* (*obilný kôš vo mlyne*)
koberec, -rca, *m.*, *častejšie* **pokrovec**; koberček, *častejšie* pokrovček
kobyla, -y, *g. pl.* kobýl, *ž.*; kobylka; kobylkár; kobylina
kobza, -y, *g. pl.* kobzí, *ž.*
kocka, -y, *g. pl.* kociek, *ž.* (č. krychle); kockový
kocúr, -a, *n. pl.* -y, *m.*
Kocúrkovo, -a, *str.*; Kocúrkovan; kocúrkovský; kocúrkovčina
koč, -a, *m.*; kočík; kočiar, vyrábateľ kočov
kočiš, -a, *m.*; kočišský; kočišovať
*kočka = **mačka**
*kočkovitý = **mačkovitý**
kočovník, -a, *m.*; kočovnícky; kočovať
kodein, -u, *m.*
kódex, -u, *m.*
kodicil, -u, *n. pl.* -y, *m.*
kodifikácia, -ie, *ž.*; kodifikovať
koedukácia, -ie, *ž.*; koedukačný
koeficient, -u, *m.*, súčiniteľ
kofa, -y, *g. pl.* kóf, *ž.*
kofeín, -u, *m.*
kognát, -a, *m.*
koherencia, -ie, *ž.*; koherenčný
kohézia, -ie, *ž.*; kohézny
kohorta, -y, *g. pl.* kohort, *ž.*
kohút, -a, *m.*; kohútik; kohútisko; kohútí, -ia, -ie
kochať, -ám, -ajú (*básn.*), ľúbiť
*kojenec = **dojča**
*kojná = **dojka**
kokain, -u, *m.*
kokarda, -y, *g. pl.* kokárd, *ž.*, znak
koketa, -y, *g. pl.* koket, *ž.*; koketovať; koketný; koketeria
kokón, -a, *m.*, zámotok motýľa
kokos, -u, *m.*; kokosový; kokosovník
kokoš, -a, *m.*, kohút
koks, -u, *m.*; koksovňa, -vne, *ž.*
kol (*básn.*), **okolo**
kôl, kola, *m.*; kolík
kolacionovať, porovnávať
koláč, -a, *m.*; koláčik
kolaj, -e, *ž.*; koľajnica (*iné je* kolégium)
kolár, -a, *m.*; kolársky; kolárstvo
kolaudácia, -ie, *ž.*, schválenie
kolba, -y, *g. pl.* kôlb, *ž.*
kolčava, -y, *ž.*
*kolčovať = **klčovať**
koleda, -y, *g. pl.* ko-

lied, *ž.*; koledník; koledovať

kolega, -u, *m.*; kolegyňa; kolegialita; kolegiálny

kolégium, -ia, *str.*; kolegiátny

*kolej = **kolégium**

kolekcia, -ie, *ž.*

kolektív, -u, *m.*

kolektivizmus, -zmu, *m.*; kolektivista; kolektívny, hromadný

kolembaba, -y, *ž.*

kolembať (sa), -ám, -ajú

koleno, -a, *g. pl.* kolien, *str.*; kolienko; kolenačky; kolenatý; kolenný

koleso, -a, *g. pl.* kolies, *str.*; koliesko; kolesár

Kolchida, -y, *ž.*

koliba, -y, *g. pl.* kolíb, *ž.*; kolíbka

kolibrík, -a, *n. pl.* -y, *m.*

kolidovať, -uje, -ujú

kolienko, -a, *str.*; kolienkovať

kolík, -a, *m.*, malý kôl

kolika, -y, *g. pl.* kolík, *ž.*

kolimaha, -y, *ž.*

*kolimbať (sa) = **kolembať (sa)**

Kolín, -a, *m.*; Kolíňan; Kolíňanka; kolínsky

kolísať (sa), -šem, -šu; kolíska, *g. pl.* kolísok, *ž.*

kolízia, -ie, *ž.*

kolkáreň, -rne, *ž.*; kolkovať sa, hrať sa v kolky

koľko; koľko ráz; koľkoraký; koľký; koľkosť

koľkovať, -ujem, -ujú

Kollár (Ján)

kolmý; kolmica; kolmo

kôlňa, -lne, *g. pl.* kôlní, *ž.*

kolo, -a, *str., častejšie* **koleso**

kolo (*básn.*), **okolo**

kolobeh, -u, *m.*

kolobežka, -y, *ž.*

*kolocier = **skorocel**

kolodej, -a, *m.*

kolódium, -ia, *str.*; kolódiový

kolofónia, -ie, *ž.*; kolofóniový

kolohnát, -a, *m.*

kolok, -lku, *m.* (*na listine*)

kolok, -lka, *m.* (*v kolkárni*)

kolokvium, -ia, *str.*; kolokvijný; kolokvovať

Koloman, -a, *m.*

kolomaž, -e, *ž.*; kolomažník; kolomažnica; kolomažný; kolomažiť

kólon, -u, *m.*

kolóna, -y, *ž.*

kolonáda, -y, *ž.*, stĺporadie

kolónia, -ie, *ž.*; koloniálny; kolonista, osadník; kolonizácia; kolonizovať, osadzovať

kolor, -u, *m.* (*farba*); kolorovaný

koloratúra, -y, *ž.*; koloratúrny

kolorit, -u, *m.*, zafarbenie, farbitosť; kolorovať

kolos, -a, *m.*, obor; kolosálny; kolosálnosť

kolotať, -ám, -ajú, točiť sa; kolotavý (pohyb)

kolotoč, -a, *m.*

kolovať, -ujem, -ujú

kolovrat, -u, *m.*; kolovrátok, -tka

kolozub, -a, *m.*

kolportáž, -e, *ž.*; kolportér; kolportovať

kolumbárium, -ia, *str.*

koma, -y, *g. pl.* kom, *ž.*, čiarka

komando, -a, *g. pl.* kománd, *str.*, povel, velenie, veliteľstvo; komandant; komandér

komár, -a, *n. pl.* -e, *m.*

Komárno, -a, *str.*; Komárňan; komárňanský

komasácia, -ie, *ž.*, sceľovanie pozemkov; komasačný; komasovať

kombinácia, -ie, *ž.*, sostavovanie; kombinačný

kombinatórny

komédia, -ie, *ž.*; komediant; komediantský

komentár, -a, *l.* -í, *m.*, poznámky, výklad; komentátor

komerciálny, komerčný, obchodný

kométa, -y, *ž.*

komfort, -u, *m.*, pohodlie, prepych

komik, -a, *n. pl.* komici, *m.*; komický; komičnosť (komickosť)

komín, -a, *m.*; kominár

komisár, -a, *m.*; komisariát, -u, *m.*; komisárstvo

komisia, -ie, *ž.*; komisionálny

komisionár, -a, *m.*

komisný; komisnosť

komita, -u, *m.*, povstalec

komitát, -u, *m.*, stolica; komitátny, stoličný

komitét, -u, *m.*, výbor

komora, -y, *g. pl.* komôr, *ž.*; komôrka; komorník; komorníčka

kompa, -y, *g. pl.* komp, *ž.*, prievoz

kompaktný, súvislý, sceľený

kompan, -a, *m.*, druh

kompánia, -ie, *ž.*, stotina, spoločnosť

komparácia, -ie, *ž.*, porovnávanie

komparatív, -u, *m.*, porovnávateľ; komparatívny, porovnávací

komparz, -u, *m.*; komparzný

kompas, -u, *m.*

kompendium, -ia, *str.*

kompenzácia, -ie, *ž.*; kompenzačný; kompenzovať

kompetencia, -ie, *ž.*, príslušnosť, oprávnenosť; kompetenčný; kompetentný, oprávnený, príslušný

kompilácia, -ie, *ž.*; kompilátor; kompilovať

kompletný, úplný

komplex, -u, *m.*, súbor, súhrn; komplexný

komplikácia, -ie, *ž.*, zložitosť, spletenosť; komplikačný; komplikovať; komplikovaný, zložitý

kompliment, -u, *m.*, poklona

komplot, -u, *m.*, sprisahanie, vzbura

komponista, -u, *m.*, hudobný skladateľ

komposesor, -a, *m.*, spolumajiteľ; komposesorát, -u, *m.*, spoločný majetok, spolumajiteľstvo

kompost, -u, *m.*

kompot, -u, *m.*, zavárané ovocie; kompotový

kompozícia, -ie, *ž.*, skladba (*hudobná*)

kompozitum, -a, *str.*, složené slovo

kompresia, -ie, *ž.*; kompresovať; kompresor

kompromis, -u, *m.*, pokonanie, vyrovnanie, dohodnutie; kompromisný

kompromitovať (sa) *niekoho*

*komptoir = **kontoár**

*komtesa = **kontesa**

komsomol, -u, *m.*; komsomolec; komsomolka; komsomolský

komúna, -y, *ž.*; komunálny

komunikácia, -ie, *ž.*

komuniké, *str. neskl.*

komunista, -u, *m.*; komunistický; komunizmus

kôň, koňa, *n. a ak. pl.* kone, *g.* koní, *d.* koňom, *l.* koňoch, *i.* koňmi, *m.*
koňak, -u, *m.*
konár, -a, *l.* -i, *m.*; konárik; konáristý
konať, -ám, -ajú; konávať
koncedovať, ustúpiť, povoliť
koncentrácia, -ie, *ž.*, sústredenie; koncentračný; koncentrický; koncentrovať
koncepcia, -ie, *ž.*, poňatie, osnova; koncepčný
koncept, -u, *m.*, náčrt; konceptný
koncern, -u, *m.*
koncert, -u, *m.*; koncertný; koncertovať
koncesia, -ie, *ž.*, povolenie, ústupok; koncesný; koncesionár
koncil, -u, *n. pl.* -y, *m.*
koncíliantný, snášanlivý
koncipient, -a, *m.*, osnovník; koncipovať, osnovať
koncipista, -u, *m.*
koncíznosť, -ti, *ž.*, zhustenosť; koncízny
koncovka, -y, *ž.*
konča (*predl. s gen.*); konča lúky, na konci lúky
končatina, -y, *ž.*
konček, -a, *m.*
končiar, -a, *l.* -i, *m.*
končistý
končiť (sa), -ím, -ia; končíme robotu; rok sa končí
končitý; končitosť (*nie* „špicatý" „špicatosť")
kondenzácia, -ie, *ž.*, zhustľovanie; kondenzovať; kondenzátor
kondícia, -ie, *ž.*
kondicionál, -u, *l.* -i, *m.*, podmieňovací spôsob; kondicionálny
kondolencia, -ie, *ž.*, sústrasť; kondolovať
kondomínium, -ia, *str.*
kondor, -a, *m.*
konduktor, -a, *m.*, sprievodca vlaku
*konec = koniec
konečník, -a, *m.*
konečný
konexia, -ie, *ž.*, spojenie
konfederácia, -ie, *ž.*, spolok štátov, spolkov; združenie
konfekcia, -ie, *ž.*; konfekčný
konfekt, -u, *m.*, lahôdka
konferencia, -ie, *ž.*, porada; konferenčný; konferovať (*s niekým*)
konfesia, -ie, *ž.*, (*náboženské*) vyznanie; konfesionálny
konfeta, -y, *g. pl.* konfet, *ž.*
konfident, -a, *m.*, dôverník
konfigurácia, -ie, *ž.*; konfiguračný
konfirmácia, -ie, *ž.*; konfirmand; konfirmovať
konfiškácia, -ie, *ž.*, zhabanie; konfiškovať, habať
konflagrácia, -ie, *ž.*; konflagračný
konflikt, -u, *m.*, spor
konfliš, -a, *m.*
konformný, rovnakej podoby
konfrontácia, -ie, *ž.*
konfundovať, -ujem, zmiasť
konfúzia, -ie, *ž.*, zmätok; konfúzny
kongeniálny, rovnakého ducha
konglomerát, -u, *m.*, spletenina, smiešanina, slepenina
Kongo, -a, *str.*
kongregácia, -ie, *ž.*; kongregačný
kongres, -u, *m.*, sjazd; kongresista; kongresový

kongrua, -y, *d. a l.* -i, *g. pl.* -*í*, *ž.*
kongruencia, -ie, *ž.*, shoda
koniar, -a, *m.*; koniareň
kónický, kužeľovitý
koniča, -ača, *str.*
konidráč, -a, *m.*, šarha
koniec, -nca, *m.*; konček; koncový; konečný
koník, -a, *m.*; koníček
konjektúra, -y, *ž.*, dohad, domnienka
konjugácia, -ie, *ž.*, časovanie; konjugačný
konjunktív, -u, *m.*, spojovací spôsob; konjunktívny
konjunktúra, -y, *ž.*; konjunkturalista
konkávny, vydutý, vyhĺbený (*opak* konvexný)
konklúzia, -ie, *ž.*, záver
konkordát, -u, *m.*
konkrétum, -ta, *str.*; konkrétnosť; konkrétny
konkubína, -y, *ž.*, súložnica; konkubinát, -u
konkurencia, -ie, *ž.*; konkurovať
konkurz, -rzu, *m.*, úpadok, verejná súťaž; konkurzný; konkurzový
koňmo (*prísl.*)
konope, konôp (i konopí), *ž. pomn.*; *d.* konopiam *ap.*, *ako* ulice; konopný; konopnica; konôpka, -y, *ž.* (*vták*)
Konrád, -a, *m.*
konsekrácia, -ie, *ž.*, zasvätenie
konsignácia, -ie, *ž.*, súpis, soznam; konsignovať
konskripcia, -ie, *ž.*, súpis; konskripčný; konskribovať
konský; konstvo
konsolidácia, -ie, *ž.*; konsolidovať
konsonant, -u, *m.*; konsonantizmus
*Konstantinopol = **Carihrad**
*konškolár = **spolužiak**
konštanta, -y, *ž.*
Konštantín, -a, *m.*
konštantný, stály, trvalý
konštatovať, zistiť, zisťovať
konštelácia, -ie, *ž.*
konštitúcia, -ie, *ž.*; konštitucionálny; konštitučný
konštrukcia, -ie, *ž.*, sostrojenie, náčrt, väzba; konštruktívny; konštruktivizmus
kontakt, -u, *m.*, styk
kontaminácia, -ie, *ž.*; kontaminovať
kontesa, -y, *ž.*, grófska dcéra; konteska
kontext, -u, *m.*
kontinent, -u, *m.*, pevnina; kontinentálny
kontingent, -u, *m.*, povinný podiel
kontinuita, -y, *ž.*, súvislosť, spojitosť
konto, -a, *str.*, účet
kontoár, -a, *l.* -i, *m.*, učtáreň; kontoarista, účtovník
kontokorent, -u, *m.*, bežný účet
kontraband, -u, *m.*
*kontraboľševik = **protiboľševík**
kontradikcia, -ie, *ž.*, protirečenie
kontrakt, -u, *m.*, smluva
kontrapozícia, -ie, *ž.*, protiklad
kontrapunkt, -u, *m.*
*kontrarevolúcia = **protirevolúcia**; *kontrarevolučný = **protirevolučný**
kontrasignovať, -ujem, -ujú
kontrast, -u, *m.*; kontrastný; kontrastovať

kontráš, -a, *m.*
kontribúcia, -ie, *ž.*, daň; kontribučný
kontrola, -y, *g. pl.* kontrol, *ž.*, dozor; kontrolný; kontrolor
kontrovať, -ujem, -ujú
kontroverzia, -ie, *ž.*, spor
kontumácia, -ie, *ž.*; kontumačný
kontúra, -y, *ž.*, obrys
*konva = **kaňva**
konvália, -ie, *ž.*; konvalinka
konvencia, -ie, *ž.*; konvenčný
konvent, -u, *m.*, shromaždenie
konverzácia, -ie, *ž.*, rozhovor; konverzačný; konverzovať
konverzia, -ie, *ž.*; konvertita; konvertovať
konvexný, vyhnutý, vypuklý
konvikt, -u, *m.*
konvolút, -u, *m.*
konvulzia, -ie, *ž.*, kŕč; konvulzívny
konzekventný, dôsledný; konzekventnosť, dôslednosť; konzekvencia, dôsledok
konzerva, -y, *g. pl.* konzerv, *ž.*; konzervátor; konzervovať
konzervatívny; konzervatizmus; konzervatívec, -ca, *m.*
konzílium, -ia, *str.*, rada
konzistórium, -ia, *str.*; konzistoriálny
konzorcium, -ia, *str.*, združenie
konzul, -a, *m.*; konzulát, -u, *m.*; konzulárny
konzum, -u, *m.*; konzument; konzumný
kooperácia, -ie, *ž.*; kooperačný; kooperatív; kooperatívny; kooperovať
kooptácia, -ie, *ž.*, pribratie; kooptačný; kooptovať
koordinácia, -ie, *ž.*, priradenie; koordinovať
koordináta, -y, *ž.*, súradnica
kopa, -y, kôp, *ž.*; kôpka
*kopaná = **futbal**
kopanica, -e, *ž.*; kopaničiar; kopaničiarsky
kopať, -em, -ú; kopáč; kopačka (*práca*); kopáčka (*ženská*)
kopec, -pca, *m.*; kopček; kopcovitý
kopejka, -y, *g. pl.* kopejok, *ž.*
kopeň, -pňa, *m.*
kópia, -ie, *ž.*, odpis, napodobnenie; kopírovať; kopista
kopija, -ije, *g. pl.* kopijí, *ž.*, oštep; kopijový; kopijník
kopírovať, -ujem, -ujú
kôpka, -y, *g. pl.* kôpok, *ž.*
kopnieť, -ie, -ejú
kopnúť, -nem, -nú
kôpor, kôpru, *m.*; kôprový
kopov, -a, *m.*
kopŕcnuť sa, -nem, -nu; kopŕcať sa
Kopt, -a, *m.*; koptský
kopula, -y, *g. pl.* kopúl, *ž.*
kopulácia, -ie, *ž.*
kopyto, -a, *g. pl.* kopýt, *str.*; kopytár; kopýtko; kopytník
kôra, -y, *ž.*; kôrka; kôročka; kôrkár; kôravieť
koráb, -a, *m.*
koral, -u, *n. pl.* -y, *m.*; koralček; korálok; koralový
korán, -u, *m.*
kôravieť, -ie, -ejú
korba, -y, *ž.*
korbáč, -a, *m.*
korbeľ, -a, *m.*
korbóna, -y, *ž.*
korčuha, -y, *g. pl.* korčúh, *ž.*
korčule, -lí, *ž. pomn.*;

korčuľovať sa; **korčuliar**; **korčuliarka**
kordiálny, srdečný
Kordilery, -lier, *ž. pomnožné*
kordón, -u, *m.*; kordónový
kordován, -u, *m.*; kordovánový; kordovánsky; kordovánky
Kórea, -y, *ž.*; Kórejec; kórejský
korec, -rca, *m.*; korcový; korček
koreferát, -u, *m.*; koreferent
korekcia, -ie, *ž.*, oprava
korektný, správny; korektnosť
korektor, -a, *m.*; korektorský
korektúra, -y, *ž.*
korelácia, -ie, *ž.*, vzťah, súvzťažnosť; korelatívny, súvzťažný
koreň, -eňa, *m.*; korienok; korenie; koreňový; korenný; koreniť; koreništý; koreniar; korienkár
korepetítor, -a, *m.*
korešpondencia, -ie, *ž.*; korešpondent; korešpondovať
Korfu, *m. neskl.*
korheľ, a, *m.*, pijan; korhelica; korheľský
koridor, -u, *m.*; koridorový
korigovať, -ujem, -ujú, opravovať
Korint, -a, *m.*; Korintan; korintský; Korintanka
Koriolán, -a, *m.*
koriť, -tí, *ž.*; koristiť; koristný
koriť sa, -ím, -ia
kôrka, -y, *g. pl.* kôrok, *ž.*; kôrkár
kormidlo, -a, *g. pl.* kormidiel, *str.*; kormidelník; kormidlovať
kormorán, -a, *n. pl.* -y, *m.*
kormútiť (sa), -im, -ia; kormutlivý
kôrnatieť, -ie, -ejú
kôrnatý
Kornel, -a, *m.*; Kornélia
kornet, -a, *m.*, jazdecký zástavník; kornet, -u, *m.* (*hudobný nástroj*)
kornuľa, -e, *g. pl.* kornúľ, *ž.*; kornútka (*ovca*)
kornútka, -y, *g. pl.* kornútok, *ž.*
korok, -rku, *m.*; korkový; korkáreň
kôrovitý; **kôrovitosť**
korózia, -ie, *ž.*; korózny
korporácia, -ie, *ž.*; korporatívne, hromadne, spoločne
korpulencia, -ie, *ž.*, telnatosť, tučnosť; korpulentný
korteš, -a, *m.*; kortešský; kortešačka; kortešovať
koruhva, -y, *g. pl.* koruhiev, *ž.*; koruhevník
korumpovať, -ujem, -ujú, skaziť, podplatiť
koruna, -y, *g. pl.* korún, *ž.*; korunka; korunný; korunový
korunovať, -ujem, -ujú; korunovanie; korunovácia; korunovačný
korupcia, -ie, *ž.*, podplatenie, podkúpenie; korupčný
koryfej, -a, *m.*
korytnačka, -y, *ž.*; korytnačina (*korytnačia kosť*)
Korytnica, -e, *ž.*
koryto, -a, *g. pl.* korýt, *str.*; korytár korýtko
korzár, -a, *m.*; korzárky
korzet, -u, *m.*
Korzika, -y, *ž.*; Korzičan (Korzikán, t. j. Napoleon); Korzičianka; korzický

korzo, -a, *g. pl.* korz, *str.*
***kos** = **drozd**
kosa, -y, *g. pl.* kôs, *ž.*; kosička; kosisko
kosák, -a, *m.*; kosáčik
kosatec, -tca, *m.*
kosba, -y, *ž.*
kosec, -sca, *m.*
kosiač, -a, *m.*
kosička, -y, *ž.*
***kosídliť** = **kosiť**
kosienka, -y, *ž.*, mládza
kosier, -a, *m.*; kosierik, kosierok
kosílka, -y, *g. pl.* kosílok, *ž.* (*slučka*); kosiť
kosiť, -ím, -ia
kosmo (*prísl.*), priekom
***kosmos** = **kozmos**
kosodĺžnik, -a, *m.*
kosodrevina, -y, *ž.*
kosoštvorec, -rca, *m.*
kosouholník, -a, *m.*
***kost** = **chova, strava**
kosť, -ti, *ž.*; kôstka; kostička; kostný; kostený
kostík, -a, *m.*, fosfor
***kostka** = **kocka**
kôstka, -y, *g. pl.* kôstok, *ž.*, malá kosť (*i v slivke*); kôstočka; kostička
kostlivec, -vca, *m.*
kostnatieť, -ejem, -ejú
kostnatý
kostol, -a, *l.* -e, *m.*; kostolík; kostolný; kostolník; kostolníčiť
Kostolany, -ian, *m. pomnožné*
kostra, -y, *g. pl.* kostier, *ž.*; kostrový
kostrbatý; kostrbatosť
kostrnok, -nka, *m.*
kostym, -u, *m.*; kostymovať
kosý; koso (*prísl.*)
kôš, koša, *m.*; košík, -a, *m.*; košikár, košikársky; košikárstvo
košarina, -y, *g. pl.* košarín, *ž.*
Košariská, -ísk, *str. pomn.*
košarovať, -jem, -ujú
košatý
košeľa, -le, *g. pl.* košieľ, *ž.*; košeľový; košieľka; košelenka, košeľôčka
košerovať, -ujem, -ujú
košiar, -a, *l.* -i, *m.*
Košice, -šíc, *ž. pomn.*; Košičan, Košičianka; košický; Košicko-bohumínska železnica
košík, -a, *m.*; košikár; košikárstvo
košina, -y, *g. pl.* košín, *ž.*; košinár
košnica, -e, *g. pl.* košníc, *ž.*
Košťany, -ian, *m. pomn.* (*osada*)
koštiaľ, -a, *m.*; koštialik
***koštovať** = **ochutnávať, okúsiť**
košutovec, -vca, *m.*
kóta, -y, *ž.*; kótovať
koteria, -ie, *ž.*
kotkodákať, -am, -ajú
kotlár, -a, *m.*; kotláreň
kotlík, -a, *m.*
kotlina, -y, *ž.*
kotlovina, -y, *ž.*
***kotník** = **členok**
kotol, -tla, *l.* v kotle, *n. pl.* kotly, *m.*; kotlík; kotlisko; kotoľňa
kotrba, -y, *g. pl.* kotrb, *ž.*
kotrmelec, -lca, *m.*
kotúč, -a, *m.*; kotúčka, -y, *ž.*
koťuha, -y, *g. pl.* koťúh, *ž.*
kotúľ, -a, *m.*; kotúľka, -y, *ž.*
kotúľať, -am, -ajú
kotva, -y, *g. pl.* kotiev, *ž.*; kotvový; kotvica; kotviť
kov, -u, *m.*; kovový
kováč, -a, *m.*; kováčik; kováčsky
***kovadlina** = **nákova**
kovať (kuť), kujem,

kujú; kuj, kujte; kujúc; koval (kul); (kutý) kovaný; kovanie (kutie)
kovolejáreň, -rne, *ž.*; kovolejec
kovopriemysel, -slu, *m.*
kovorobotník, -a, *m.*
kovorytec, -tca, *m.*
kovotlač, -e, *ž.*
koza, -y, *g. pl.*, kôz, *ž.*; kozička; kozí, -ia, -ie; koziar
kozák, -a, *m.*; kozácky
kozí, -ia, -ie
kozina, -y, *ž.*, kozie (*mäso*)
kozľa, -ata, *str.*; kozliatko; kozľací, -ia, -ie
kozmetika, -y, *ž.*; kozmetický
kozmogonia, -ie, *ž.*
kozmografia, -ie, *ž.*
kozmopolitizmus, -zmu, *m.*; kozmopolita; kozmopolitický
kozmos, kozmu, *m.*, svet; kozmický
kozol, -zla, *m.* (*zastar.*) = cap
kozorožec, -žca, *n. pl.* kozorožce, *m.*
kozub, -a, *m.*; kozúbok
koža, -e, *ž.*; kožný; kožený
koželuh, -a, *m.*; koželužstvo
kožený
kožiar, -a, *m.*; kožiarsky; kožiarstvo
kožka, -y, *ž.*; kožkár; koštička
kožovať, -ujem, -ujú, omietať
kožovka, -y, *ž.*, omietka
kožuch, -a, *m.*; kožúšok; kožuštek, -a, *m.*
kožušina, -y, *g. pl.* kožušín, *ž.*
kožušník, -a, *m.*; kožušnícky; kožušníctvo
***kra** = **kryha**
krab, -a, *n. pl.* -y, *m.*
***krabica** = **škatuľa**
kráčať, -am, -ajú; kráčavať
Kračún, -a, *m.*, Vianoce
krádež, -e, *ž.*
kradmo (*prísl.*); kradmý
kradnúť, -dnem, -dnú; kradol, kradla
***krágeľ** = **golier**
krahnúť, -nem, -nú
krahulec, -lca, *n. pl.* krahulce, *m.*; krahulčí, -ia, -ie
krach, -u, *m.*
kraj, -a, *m.*; krajan; krajanka; krajný
kraj (*predl. s gen.*); kraj mesta; kraj cesty *ap.*
krájať, -am, -ajú; krájač; krájané; krájadlo
krajciar, -a, *m.*; krajciarik
krajčír, -a, *m.*; krajčírsky; krajčírstvo
krajec, -jca, *m.*; krajček, krajíček
krajina, -y, *g. pl.* krajín, *ž.*; krajinka; Slovenská krajina; krajinský; krajinské zastupiteľstvo
***krajka** = **čipka**
krajný; krajnosť
krajší, -ia, -ie (*komp. od* krásny)
krákať, -am, -ajú; krákorit, krákorať
krakeler, -a, *m.*
krákorit, -ím, -ia
Krakov, -a, *m.*
Krakovany, -ian, *m. pomnožné*
krakoviak, -a, *m.*
kráľ, -a, *m.*; kráľovič; kráľovná, -ej, *n. a ak. pl.* kráľovné, *g.* kráľovien; kráľka; Kráľova hoľa; kráľovrah; kráľovražda; kráľovský; kráľovať
Kralice, -líc, *ž. pomn.*; kralický; Kralická biblia
králik, -a, *m.*; králiček

Kraľovany, -ian, *m. pomn.*; Kraľovanec; Kraľovianka; kraľoviansky
kráľovať, -ujem
krám, -u, *m.*; krámsky
kramár, -a, *m.*; kramársky
***kramľa = spojka, skobka**
krápať, *viď* kropiť
***krapne = pampúchy, šišky**
Kras, -u, *m.*; krasový
krása, -y, *ž.*; krásavica; kráska; krásavec
krásiť (sa), -im, -ia, krášliť
kraslica, -e, *g. pl.* kraslíc, *ž.*
***krásnejší = krajší**
Krásno, -a, *str.*; krásňanský
krasnoarmejec, -jca, *m.*
krásnoduchý
krasnogvardejec, -jca, *m.*
krásnohlasý
krásny, *komp.* krajší; krásne, krajšie (*prísl.*)
krasocit, -u, *m.*
krasojazdec, -dca, *m.*
krasokorčuliar, -a, *m.*; krasokorčuliarka; krasokorčuliarstvo
krasopis, -u, *m.*; krasopisný
krasorečník, -a, *m.*; krasorečníctvo; krasorečniť
***krasoveda = estetika**
krát *píše sa dovedna s číslovkou, napr.* trikrát, šesťkrát (raz *píše sa osve:* tri razy, šesť ráz); *složené slová s* -krát *ustupujú výrazom s* raz: tri razy, šesť ráz atď.
kráter, -eru, *l.* -e, *m.*
krátiť, -im, -ia
krátko (*prísl.*)
krátkodobý
krátkodychý
krátkoprstý
krátkoruký
krátkovlasý
krátkozraký
krátky; kratší
kratochvíľa, -le, *ž.*; kratochvíľny
kratušký
krava, -y, *g. pl.* kráv, *ž.*; kravský; kravička
kravál, -u, *l.* -i, *m.*
kravata, -y, *g. pl.* kravát, *ž.*, nákrčník
kraviar, -a, *m.*; kraviarka; kraviareň
kravínec, -nca, *m.*, kravín (*stajňa pre kravy*)
kráže, -ov, *m. pomn.*, kruhy
***krb = ohnisko, kozub**
***krbka = krpka**
kŕč, -a, *m.*; kŕčový, kŕčovitý
krčah, -a, *m.*; krčiažok, krčiažtek
krček, -čka, *m.*, kŕčik (*malý krk*)
krčiť (sa), -ím, -ia; krčievať (sa)
krčma, -y, *g. pl.* krčiem, *ž.*; krčmička; krčmár; krčmárka
krčný (*od* krk)
kŕčovitý; kŕčovitosť
kŕdeľ, -dľa, *m.*; kŕdlik
kreácia, -ie, *ž.*
kreatúra, -y, *ž.*, tvor
kredenc, -a, *m.*
kredit, -u, *m.*, úver; kreditný, úverný; kreditovať
krédo, -a, *str.*
krehký, *komp.* krehkejší; krehučký; krehunký; krehkosť
krehnúť, -nem, -nú, *častejšie* **krahnúť**
krem, *častejšie* **okrem**
krém, -u, *m.*; krémový; krémovník
krematórium, -ia, *str.*; krematórny
kremeň, -eňa, *m.*; kremenný; kremenistý
***krémeš = krémovník**
kremienka, -y, *g. pl.* kremienok, *ž.*
kremienok, -nka, *m.*
kremík, -a, *m.*, silícium; kremičitan

kreol, -a, *m.*; kreolka; kreolský; kreolčina
kreozot, -u, *m.*
krep, -u, *m.*; krepový
krepčiť, -ím, -ia
krepdešín, -u, *m.*; krepdešínový
krepký, bujarý; krepkosť
krepý
krepžoržet, -u, *m.*
kresať, -šem, -šú; kresačka; kresadlo
kresba, -y, *ž.*
***kresliaci papier** = **papier na kreslenie**
kresliť, -ím, -ia; kresliar; kresliareň; kreslič
kreslo, -a, *g. pl.* kresiel (kresál), *str.*
kresťan, -a, *m.*; kresťanka; kresťanský; kresťanstvo
Kréta, -y, *ž.*; Kréťan; Kréťanka; krétsky
kretén, -a, *m.*, slabomyseľný; kreténsky; kreténstvo
kretón, -u, *m.*
Krézus, -za, *m.* (*vlastné meno*); krézus, -usa, *m.*, boháč
krhla, -y, *ž.*; krhlička
krchňavý; krchniak; krcho, Ľavoruký, Ľavičiar
kriak, -a, *m.* i **kŕik**
kričať, -ím, -ia
krída, -y, *ž.*, úpadok
krídlo, -a, *g. pl.* krídel, *str.*; krídelko; krídlovka (*hud. nástroj*)
krieda, -y, *ž.*; kriedový
krielo (*básn.*) = **krídlo**
kriesiť, -im, -ia; kriesenie; kriesiteľ
krik, -u, *m.*
kŕik, -a, *m.*, malý ker; kríček
kriket, -u, *m.*
krikľavý
krikľún, -a, *m.*; krikľúnsky; krikľúnstvo
kriminál, -u, *l.* -i, *m.*, väzenie; kriminálny, trestný; kriminalista
krinolína, -y, *ž.*
Kristián, -a, *m.*
Kristína, -y, *ž.*
Kristus, -ta, *vok.* Kriste, *m.*; Kristus Pán
Krišpín, -a, *m.*
***krištáľ** = **kryštál**
Krištof, -a, *m.*
kritérium, -ia, *str.*
kritik, -a, *n. pl.* kritici, *m.*; kritika; kritický; kritičnosť (kritickosť)
kriváň, -a, *m.*; kriváňa, -ne, *ž.*
Kriváň, -a, *m.* (*vrch*)
krivať, -am, -ajú
krivda, -y, *g. pl.* krívd, *ž.*
krivdiť, -ím, -ia
krivica, -e, *ž.*
krividlo, -a, *str.*
krivieť, -iem, -ejú
kriviť, -ím, -ia
krivka, -y, *g. pl.* kriviek, *ž.*
krivkať, -ám, -ajú
krivolaký
krivonosý
krivoprísažný; krivoprísažník; krivoprísažníctvo; krivoprísaha
krivopyský
krivorastlý
krivoústy
krivozubý
krivuľa, -le, *g. pl.* krivúľ, *ž.*; krivuľka
krivý; krivší; krivosť
kríza, -y, *ž.*
krizma, -y, *ž.*
kríž, -a, *m.*; krížik
krížalka, -y, *ž.*
kríženec, -nca, *m.*
križiak, -a, *m.*; križiacky
krížiť sa, -im, -ia
krížnik, -a, *m.*
krížny
krížom-krážom
križovať, -ujem, -ujú; križovatka
križovka, -y, *ž.*; križovkár
križovník, -a, *m.*; krížovnícky
krížový; Krížové dni

krk, **krku**, *m.*; krčný; krček, krčku, *m.*
krkavec, -vca, *n. pl.* krkavce, *m.*
krkať, -am, -ajú
krkolomný; krkolomnosť
Krkonoše, -nôš, *ž. pomnožné*; krkonošský
krkva, -y, *g. pl.* krkiev, *ž.*, záhyb, vráska; krkvať, vraštiť, krčiť
krm, -u, *m.*
krmidlo, -a, *str.* (*nie* „krmítko")
kŕmiť, -im, -ia
krmivo, -a, *g. pl.* krmiv, *str.*
kŕmnik, -a, *m.*
kŕmny
*krmosvod = **pažerák**
krmovina, -y, *ž.*; krmovinársky; krmovinárstvo
krnáč, -a, *m.*; krnačky, -čiek
*krnieť = **krpatieť**
kročaj, -a, *m.*
kročiť, -ím, -ia
krochať, -ám, -ajú; krochkať
*krochmeľ = **škrob**
*krochmeliť = **škrobiť**
kroj, -a, *m.*
*krojidlo = **krájadlo**
krojiť, -jím, -ja
krok, -u, *m.*; krôčik, -a, *m.*
krokodíl, -a, *n. pl.* -y, *m.*
krokom (*prísl.*)
krokva, -y, *g. pl.* krokiev, *ž.*; krokvica
krom, **krome**, *predl. s gen., častejšie* **okrem**
kromobyčajný, *častejšie* **neobyčajný**, **nezvyčajný**
Krompachy, -ách, *m. pomn.*; Krompašan; krompašský; Krompašanka
kronika, -y, *ž.*; kronikár; kronikárič
Kronos, -na, *m.*
kropáč, -a, *m.*
kropiť, -ím, -ia; krápať
krôpka, -y, *ž.*, malá kropaj, kvapôčka
krosná, -ien, *str. pomnožné*; krosienka, -nok
krošňa, -ne, *ž.*, noša
krotiť, -ím, -ia; krotiteľ
krotký; krotší (krotkejší)
krov, -u, *m.*
krovie, -a, *str.* (*od* ker)
krovinatý
kroz (*básn.*) = **cez**, **skrz**
krpatieť, -iem, -ejú
krpatý; krpatosť
krpec, -ca, *m.*; krpček; krpčiar
krpka, -y, *g. pl.* krpiek, *ž.*; krpôčka
krst, -u, *m.*
krstenie, -ia, *str.*; krstiny, *iné je* krštenie
krstiť, -ím, -ia; krstiteľ; krstiteľnica
krstňa, -ňa, *str.*; krstniatko
krstný, -ého, *m.*; krstná, -ej, *ž.*
kršlak, -a, *m.*
kršňavý, ľavoruký; kršniak
krštenie, -ia, *str.*
krt, -a, *n. pl.* -y, *m.*; krtica; krtinec; krtičnatý; krtovisko
krtice, krtíc, *ž. pomnožné*; krtičnatý
krucifix, -u, *m.*
kruh, -u, *m.*; kruhový; kruhovitý
kruch, -a, *m.* (*chleba*)
Krupá, -ej, *ž.* (*obec*); krupiansky
krúpa, -y, *ž.*; krúpka; krúpy, krúp, *ž. pomnožné*
*krupaj = **kropaj**
krupica, -e, *ž.*
Krupina, -y, *ž.*; krupinský
krupobitie, -ia, *str.*
*Krušnohorie = **Slovenské rudohorie**
krušný, krušno (*prísl.*)
krutáň, -a, *m.*, krutý, tvrdohlavý

krútik, -a, *m.*, chvostík
krútiť, -im, -ia *niečo*, *niečím*
krútivý
*krutka = **skrutka**
krútňava, -y, *ž.*
krutohlavec, -vca, *m.*
krutovláda, -y, *ž.*; krutovládny; krutovládca
krutý; **krutosť**
kružidlo, -a, *g. pl.* kružidiel, *str.* (*nie* „kružítko")
kružina, -y, *ž.*, krovina
kružnica, -e, *ž.*
krúžok, -žku, *m.*; krúžkovať
krv, -i, *ž.* (vyslov *kry*)
krvácať, -am, -ajú; krvácavý
krvaviť, -iem, -ejú (*stávať sa krvavým*)
krvaviť, -im, -ia (*robiť krvavým*)
krvavník, -a, *m.* (*zeliná*)
krvavý
krvinka, -y, *ž.*
krvipreliatie, -ia, *str.*
*krvižiznivý = **krvilačný**
krvnatý; krvnatosť
krvný
krvopotný
krvotok, -u, *m.*
*krýdlo — **krídlo**
kryha, -y, *g. pl.* kryh, *ž.*
*krychľa = **kubik**, **kocka**; *krychľový = **kubičný**
Krym, -u, *m.*; krymský
krypta, -y, *g. pl.* krýpt, *ž.*
kryštál, -u, *m.*; kryštalizácia; kryštalografia; kryštalizovať
kryť, -yjem, -yjú; krycí, -ia, -ie (krycia farba, hmota); kryjúci, -a, -e; krytý; krytie; krytina
krytosemenný
Ks (*skratka*), koruna slovenská
*kšíry = **šíry**, konský postroj
kto; ktokoľvek; ktosi
ktorý; ktorýkoľvek; ktorýsi
ktosi
ku (*pozri str. 45—46*)
kuba, -y, *g. pl.* kúb, *ž.* (*cigara*)
Kuba, -y, *ž.*; Kubánec; Kubánka; kubánsky
Kubachy, -ách, *m. pomn.*; Kubašan; kubašský; Kubašanka
Kubány, -ho, *m.*; Ľudovít Kubány
kubatúra, -y, *ž.*
kubický, kubičný, kubikový
kubik, -a, *m.*
kučeravieť, -iem, -ejú
kučeravý
kúdeľ, -le, *ž.*; kúdeľka; kúdeľný
kudliť (sa), -im, -ia, vlniť sa; kudlatý
kúdoľ, -u, *m.*; kúdoliť sa
kuchár, -a, *m.*; kuchárka; kuchársky
kuchyňa, -ne, *g. pl.* kuchýň, *ž.*; kuchynka; kuchynský
kujný; kujnosť
kujon, -a, *m.*; kujonský
kukať, -ám, -ajú; kuknúť
kukla, -y, *g. pl.* kukiel, *ž.*
kúkoľ, -a, *m.*; kúkoľový
kuku (*cit.*)
Kukučín (*spisovateľ*)
kukučka, -y, *ž.*; kukulienka; kukučkin
kukurica, -a, *ž.*; kukuricový; kukuričný
kulak, -a, *n. pl.* kulaci, *m.*; kulacký
kulhať, -ám, -ajú; kulhavý
kuli, -iho, *v pl. neskl.*, *m.*
kulifaj, -a, *m.*
kulisa, -y, *g. pl.* kulís, *ž.*; kulisový; kulisár
kulminácia, -ie, *ž.*; kulminačný
kuloár, -u, *l.* -i, *m.*

kult, -u, *m.*
kultúra, -y, *ž.,* vzdelanosť; kultúrny
kultúrnohistorický
kultúrtréger, -gra, *m.*; kultúrtrégerský
Kumán, -a, *m.*; Kumánka; kumánsky; kumánčina
***kumšt = umenie**
kumulácia, -ie, *ž.,* hromadenie; kumulatívny; kumulatívnosť
kumys, -a, *m.*
kuna, -y, *g. pl.* kún, *ž.*; kunový; kunovitý
kunktátor, -a, *m.,* váhavec; kunktátorstvo, váhavosť
kúpa, -y, *ž.*; kúpny
kúpať (sa), -em, -u; kúpavať (sa), -am, -ajú; kúpač; kúpačka = kúpanie; kúpalište
kupčiť, -ím, -ia (*s niečím*)
kupé, *str. neskl.*
kupec, -pca, *m.*; kupecký; kupectvo
kúpeľ, -eľa, *m.*; kúpeľný
kúpeľňa, -ne, *g. pl.* kúpeľní, *ž.*
***kupiť = kopiť**
kúpiť, -im, -ia
kupiteľ, -a, *m.*
kuplet, -u, *m.*
kúpnopredajný
kúpny
***ku podivu = napodiv**
kupón, -u, *m.,* odstrižok; kupónový; kupónik
kúr, -u, *m.,* dym
kura, -y, *g. pl.* kúr, *ž.*; kura, -ata, *str.*; kuriatko; kurča, -ata, kurčiatko; kurí, -ia, -ie; kuracina; kurín; kurínec
kúra, -y, *ž.,* liečenie
kuráreň, -rne, *ž.*
kurát, -a, *m.,* vojenský kňaz
kuratela, -y, *ž.,* opatera
kurátor, -a, *m.,* opatrovník, poručník
kuratórium, -ia, *str.*
***kuráž = guráž**
kurča, -ata, *str.*; kurčiatko, kuriatko
kurentný
kurfirst, -a, *m.*; kurfirstský; kurfirststvo
kúria, -ie, *ž.,* pápežský dvor, zemiansky dom, súd; kuriálny; kuriátny
kurič, -a, *m.*
kuriér, -a, *m.,* rýchly posol; kuriérsky
kuriozita, -y, *g. pl.* kuriozít, *ž.,* zvláštnosť; kuriózny; kuriózum
***kurírovať = liečiť**
kúriť, -im, -ia (*iné je fajčiť*)
kurivo, -a, *str.*
kurizovať, dvoriť; kurizant
kúrňava, -y, *ž.*
kuroptva, -y, *ž.*
kurt, -u, *m.*
kurtizána, -y, *ž.*; kurtizánsky
kurtoázia, -ie, *ž.*
kuruc, -a, *m.*; kurucký
kurz, -rzu, *m.*; kurzový; kurzista
kurzíva, -y, *ž.,* latinské písmo ležaté
kus, -a, *m.*; kusový; kúsok; kúštik; kúštiček
kúsadlo, -a, *g. pl.* kúsadiel, *str.*
kúsať, -šem, -šu; kúš; kúšuc
kustos, -osá, *m.*; kustostvo
kusý; kuso (*prísl.*)
kuša, -e, *g. pl.* kúš, *ž*
***kušnier = kožušník**
kút, -a, *m.*; kútik; kútny; kútnica
kuť, *častejšie* **kovať,** kujem, kujú; kuj, kujte (*i* kovaj, kovajte); koval (*i* kul)
kutáč, -a, *m.*
kutať, -ám, -ajú; kutací
kutiť, -im, -ia
kutle, -i, *ž. pomn.*

Kutná Hora; kutnohorský
Kúty, Kútov, *m. pomn.*
kuvik, -a, *n. a ak. pl.* -y (*zosob.* kuvici), *m.*; kuvičí; kuvikať
kúzelník, *častejšie* čarodejník; kúzelný, *častejšie* čarodejný, čarovný
kúzlo, -a, *g. pl.* kúzel (*básn.*), *str.*, čary
Kuzmány, -yho, *m.*; Karol Kuzmány
kužeľ, -eľa, *m.*; kužeľový; kužeľovitý
kváder, -dra, *l.* kvádri, *m.*
kvadrát, -u, *m.*, štvorec; kvadratický; kvadratúra
kvadrilión, -u, *m.*, bilión biliónov
kvadrívium, -ia, *str.*
kvak, -u, *m.* (*rastlina*)
kvákať, -am, -ajú
kvaker, -a, *m.*; kvakerský
kvalifikácia, -ie, *ž.*; kvalifikačný
kvalita, -y, *g. pl.* kvalít, *ž.*, akosť; kvalitatívny
kvantita, -y, *g. pl.* kvantít, *ž.*, kolkosť; kvantitatívny
kvantum, -ta, *str.*, množstvo
kvapadlo, -a, *str.*
kvapalina, -y, *ž.*; kvapalinový
kvapať, -em, -ú
kvapeľ, -pľa, *m.*; kvapľový
kvapka, -y, *g. pl.* kvapiek (kvapôk), *ž.*; kvapôčka
kvapkať, -ám, -ajú
*kvardián = **gvardián**
kváriť, -im, -ia, ničiť, hubiť
kvart, -u, *m.*; kvartový
kvarta, -y, *g. pl.* kvárt, *ž.*; kvartán, štvrtoklasník
kvartál, -u, *l.* -i, *m.*, štvrťročie, časť mesta
kvarteto, -a, *g. pl.* kvartet, *str.*
kvartiel, -a, *m.*, *lepšie* byt, bývanie
kvas, -u, *m.*; kvasný; kvások, -sku, *m.*; kvasnice, -íc, *ž. pomn.*, droždie
kvasiť, -im, -ia; kvasenie; kvasiareň
kverulant, -a, *m.*
kvestor, -a, *m.*; kvestúra
kvet, -u, *m.*, **kvetár**; kvetník, -a; kvetnatý; kvetný
*kveták = **karfiol**
Kvetná nedeľa
kvetorečník, -a, *m.*
kvičať, -ím, -ia
kvieľa, -ľaťa, *str.* (*najmä v básnickej reči*)
*kvietnik = **kvetník**
kvietok, -tka, *m.*
kvik, -u, *m.*, kvikot
kvílba, -y, *ž.*, kvílenie
kvíliť, -im, -ia
kvinkvenálka, -y, *ž.*
kvinta, -y, *g. pl.* kvínt *ž.*; kvintán, päto klasník
kvintakord, -u, *m.*
kvintesencia, -ie, *ž.*
kvinteto, -a, *g. pl.* kvintet, *str.*
Kvirinál, -u, *l.* -i, *m.*
kvitancia, -ie, *ž.*, potvrdenie; kvitovať potvrdiť
kvitnúť, -nem, -nú
kvocient, -u, *m.*
kvočka, -y, *ž.*
kvokať, -ám, -ajú
kvôli (*prísl.*); *napr.* kvôli tebe (*najmä pri osobách; iné zväčša lepšie* pre)
kvórum, -ra, *str.*
kvóta, -y, *ž.*
kyanid, -u, *m.*
kydať, -ám, -ajú
kýchať, -am, -ajú kýchnuť (sa)
kyj, -a, *m.*; kyjak; kyjanica
*Kyjev (*v Rusku*) = **Kijev**
Kyjov, -a, *m.* (*na Morave*); kyjovský

Kyklady, -ád, *ž. pomnožné*
Kyklop, -a, *m.*; **kyklopský**
***kyla** (*v lekárstve*) = **prietrž**
kylavý
kým
kynožiť, -ím, -ia, hubiť, ničiť, márniť
***kynúť** = **kývnuť**
kýpeť, -pťa, *m.*; kýptik, -a, *m.*; kyptiť
kypieť, -ím, -ia; kypnúť
kyprieť, -ie, -ejú
kyprif, -ím, -ia
kyprý
Kyrie eleison
***kyrilica** = **cyrilica**
Kýros, -ra, *m.*
kyrys, -u, *m.*; kyrysár; kyrysník
kyseľ, -eľa, *m.*, kyslé, *str.*
kyselina, -y, *ž.* (kyselina sírová ap.)
***kyselý** = **kyslý**
kysľastý
kyslík, -a, *m.*, oxygén; kysličník; kyslikový; kysličitý
kyslina, -y, *ž.* (*voľačo kyslého*)
kyslota, -y, *ž.*
kyslý; kyslé mlieko
kysnúť, -nem, -nú; kysnutý (kysnuté knedle)
kysť, -te, *ž.*, kystka, strapec, štetka
Kysuca, -e, *ž.*; Kysucké Nové Mesto
kýška, -y, *ž.*, kyslé mlieko
***kyt** = **veľryba**
kyta, -y, *g. pl.* kýt, *ž.* (*svä̆zok ľanu, konôp*)
kytica, -e, *ž.*; kytka
kývať, -am, (-em), -ajú (-u); kyvkať; kývnuť; kyvadlo
kyvot, -u, *m.*; kyvotať, kývať; kývavať
kýz, -u, *m.*; kýzový
kýže, káže, kéže

Ľ, ľ

ľa (*cit.*)
ľaba, -y, *g. pl.* ľáb, *ž.*; ľabka
ľabanc, -a, *n. pl.* -i, *m.*
Ľabe, -e, *dat. a lok. a ak.* -e, *inštr.* -ou, *ž.*; ľabský
ľabiála, -y, *ž.*, hláska perná, pernica; ľabiálny
ľabilný, vrtkavý, kolísavý
ľaboratórium, -ia, *str.*; ľaboratórny
ľabuť, -te, *ž.*; ľabutí, -ia, -ie
***ľabužníctvo** = **ľakotníctvo**
ľabyrint, -u, *m.*, bludisko
Ľacedemón, -a, *m.*
ľacnieť, -ie, -ejú
ľacný, ľacno; ľacnosť, ľacnota
ľačnieť, -iem, -ejú
ľačný, hladný
ľad, -u, *m.*, harmónia, poriadok; ľadný
ľad, -u, *m.*; ľadový; ľadný; ľadovňa; ľadovec; ľadovica; ľadovatieť
Ľada, -y, *ž.* (*bohyňa*)
***ľáda** = **truhla, debna**
Ľadislav, -a, *m.*; Ľaco
ľadiť, -ím, -ia; ľadič; ľadička
ľadník, -a, *m.*
ľadný; ľadnosť
ľadoborec, -rca, *m.*
ľadom ležať
ľadotvorný
ľadovatieť, -ie, -ejú
ľadovica, -e, *ž.*
ľadvička, -y, *ž.*
ľadvie, -ia, *str.*
***ľadvina** = **oblička**, ***ľadvinový** = **obličkový**
ľady (*angl.*, *čítaj* lédi), *ž. neskl.*
ľafeta, -y, *g. pl.* ľafiet, *ž.*, podstavec dela
ľagan, -a, *n. pl.* -i, *m.*
ľager, -gra, *l.* -gri, *m.*

lagúna, -y, *ž.*; lagúnový
lagvica, -e, *ž.*
lahčiť, -ím, -ia
***láhev**, ***láhva** = **fľaša**
lahkomyseľný; lahkomyseľník; lahkomyseľnosť
lahkovážny; lahkovážnosť
lahkoverný; lahkovernosť
lahký; ľahší; ľahko; ľahšie; ľahkosť; ľahučký; ľahunký
ľahnúť (si), -nem, -nú; ľahol, ľahla
***ľahnúť popolom** = **zhorieť do tla**
lahodiť, -ím, -ia
lahôdka, -y, *ž.*; lahôdkár
lahodný, príjemný
ľahostaj, -e, *ž.*; ľahostajnosť; ľahostajný; ľahostajník
ľahtikár, -a, *m.*; ľahtikárstvo
***láhva** = **fľaša**; ***láhvička** = **fľaštička**
lach, -a, *n. pl.* lasi, *m.*; lašský
***láchtor** = **siaha**
laik (*dvojslab.*), -a, *n. pl.* laici, *m.*; laický
lajka, -y, *g. pl.* lajok, *ž.*
lajno, -a, *g. pl.* lajen, *str.*
***lajster** (ľud.) = **register**; ***lajstrík** = **registrík**
lak, -u, *m.*; lakovať; lakovník; lakovnícky; lakovníctvo
ľak, -u, *m.*, ľaknutie
***lakaj** = **lokaj**
lakať (sa), -ám, -ajú; lakavý
lákať, -am, -ajú; lákadlo; lákavý
lakeť, -kťa, *m.*; lakťový; laketný (shyb, sval)
lakmus, -usu, *m.*; lakmusový
ľaknúť sa, -nem, -nú; ľakol sa
lakomec, -mca, *m.*
lakomiť sa, -ím, -ia
lakomý; lakomo; lakomstvo
lakonický, stručný, úsečný; lakonizmus
lakota, -y, *ž.*; lakôtka
lakotiť, -ím, -ia; lakotný; lakotníctvo
***láktor** = **siaha**; ***láktrovica** = **siahovica**
***lakýrnik** = **lakovník**
ľaľaľ (*cit.*)
ľalia, -e, *ž.*; ľaliový
lalok, -a, *m.*; lalôčik, -čka; lalokový, laločný
láma, -y, *ž.*
lámač, -a, *m.*
lámať, -em, -u; lám; lámuc; lámanie
lamentácia, -ie, *ž.*, bedákanie, nariekanie; lamentačný; lamentovať
lámka, -y, *g. pl.* lámok, *ž.*
lampa, -y, *g. pl.* lámp, *ž.*; lampka; lampôčka; lampár; lampáreň; lampáš
lampión, -u, *m.*; lampiónový; lampiónik
ľan, -u, *m.*; ľanový; ľanárstvo; ľanovisko
laň, -ne, *ž.*, jelenica; lanka
lán, -u, *m.*, záhon, roľa
ľaňajší, ľanský
lanceta, -y, *g. pl.* lanciet, *ž.*
lano, -a, *g. pl.* lán, *str.*; lanový
lanolín, -u, *m.*; lanolínový
ľanovec, -vca, *str.* (*rastlina*)
ľanský, ľaňajší
ľanštiak, -a, *m.*
Laokoon, -oona, *m.*
lapaj, -a, *n. pl.* -i, *m.*
lapať, -ám, -ajú
lapidárium, -ia, *str.*
lapidárny
lapikurkár, -a, *m.*; lapikurkársky
lápis, -su, *m.*, pekelný kamienok; lápisovať
lapiť (sa), -ím, -ia
Laponec, -nca, *m.*; La-

ponka; laponský; lapončina
lapsus, -psu, *m.*
laptať, -ám, -ajú
Larisa, -y, *ž.*
***lárma = huk, hukot** (krik, šum, lomoz)
larmoajantný, plačlivý
lárovia, -ov, *m. pomn.*
larva, -y, *g. pl.* lárv, *ž.*
láry-fáry, *m. pomn.*
laryngitída, -y, *ž.*
lascívny
lasica, -e, *g. pl.* lasíc, *ž.*; lasička
láska, -y, *g. pl.* lások, *ž.*; láskať (sa); láskavý; láskavo; láskavosť; láskavec
***láskyplný = láskavý**
laso, -a, *g. pl.* lás, *str.*
lastovica, -e, *g. pl.* lastovíc, *ž.*; lastovička; lastovičí
lastúra, -y, *ž.*; lastúrový
lata, -y, *g. pl.* lát, *ž.*; latka
látať, -am, -ajú
laténsky
laterálny, bočný
latifundiá, -ií, *str. pomnožné*
latinčina, -y, *ž.*; latinský; latinizmus; latinka (*písmo*)
látka, -y, *g. pl.* látok, *ž.*
latrína, -y, *ž.*, žumpa
Laura, -y, *ž.*
láva, -y, *ž.*
lavica, -ce, *ž.*; lavička
ľavica, -ce, *ž.* (*ľavá ruka*); ľavičiar
lavína, -y, *ž.*; lavínový *ž.*
lávka, -y, *ž.*
ľavý, *častejšie* **lacný**
ľavoboček, -čka, *m.*
***lavór = umyvák**
ľavý
lawn-tennis (*čítaj* lón-tenis), -u, *m.*, *lepšie* **tenis**
laxný
laz, -u, *m.*; lazík, -u; lázok, -zku; lazový; lazný; lazník; Lazy (*miestne meno*)
lazár, -a, *m.*, človek ťažko chorý; lazársky
Lazár, -a, *m.*
lazaret, -u, *m.*, nemocnica
laziť, -ím, -ia
lazúr, -u, *l.* -e, *m.*; lazúrový
ľažkať, -ám, -ajú (*det.*; *od* ľahnúť)
Lea, -y, *ž.*
***lebeda = loboda**
lebka, -y, *ž.*; lebečný; lebečná kosť
lebo (*sp.*; *iné je* alebo), bo
***lebo... lebo = 1. buď... alebo; 2. alebo... alebo; 3. buď... buď...**
lecičo, hocičo; lecikto, hocikto; lecijaký
ledabolo (*prísl.*); ledabolý
ledač, -e, *ž.*; ledačina
ledačo; ledakto
ledajaký
ledva (ledvy), sotva; ledvým činom
legácia, -ie, *ž.*, vyslanectvo; legačný
legalizácia, -ie, *ž.*, uhodnovernenie, overenie; legalizovať
legálny, zákonný
legát, -a, *m.*, vyslanec pápežský; legát, -u, *m.*, odkaz
legenda, -y, *g. pl.* legend, *ž.*; legendárny
légia, -ie, *ž.*; legionár; legionársky
Legiňa, -ne, *ž.*; Leginčan, Leginčianka; leginský
legislatíva, -y, *ž.*; legislatúra, -y, *ž.*; legislatívny
legitimácia, -ie, *ž.*; legitimný; legitimovať; legitimovať sa
***lehátko = ležadlo**
lehota, -y, *g. pl.* lehôt, *ž.*; lehôtka; Lehota; Lehôtka (*miestne me-*

nď); Lehoťan; lehotský; Lehoťanka

leidenský (*čítaj* **lajdenský**)

lejak, -a, *m.*; lejavec; lejavica

lejár, -a, *m.*; lejáreň

lekár, -a, *m.*; lekársky; lekárstvo; lekáreň, *g. pl.* lekární, *ž.*; lekárenský; lekárnik; lekárnický; lekárnictvo; lekárničiť

lekcia, -ie, *ž.*

lekno, -a, *g. pl.* lekien, *str.*; leknový

lektor, -a, *m.*; lektorát

lektúra, -y, *ž.*, čítanie

lekvár, -u, *l.* -i, *m.*; lekvárnik; lekvárový

lem, -u, *m.*; lemovať

lemeš, -a, *m.*

Lemnos, -mna, *m.*

len; lenže; len-len

***lenčo** = **len čo**

lenič sa; lení sa mi

lenivieť, -iem, -ejú

lenivý; lenivosť; lenivec

léno, -a, *str.*; lénny; lénnik

leňoch, -a, *n. pl.* leňosi, *m.*; leňošiť

Leo, -a, *m.*

Leon, -ona, *m.*

leonínsky verš

Leontína, -y, *ž.*

leopard, -a, *n. pl.* -y, *m.*

Leopold, -a, *m.*; Leopoldína

Leopoldov, -a, *m.*; Leopoldovčan, Leopoldovčianka; leopoldovský

lep, -u, *m.*

lepenka, -y, *ž.*

lepiť (sa), -ím, -ia; liepať sa; lepidlo

lepkavý

lepší, -ia, -ie (*komp. od* dobrý); lepšie, najlepšie (*prísl.*)

lept, -u, *m.*

leptať, -ám, -ajú

lepý; lepota

les, -a, *m.*; lesík; lesný; lesnatý; lesník; lesnícky

lesa, -y, *g. pl.* lies, *ž.*, lieska; plot z lieskového prútia; lesina; lesinový, prútený

lesk, -u, *m.*

lesklý

lesknúť sa

lesť, lesti, *ž.*; lstivý

lešenie, -ia, *str.*

leštenec, -nca, *m.*

leštidlo, -a, *str.*

leština, -y, *ž.* (*od* lieska)

leštiť, -ím, -ia

let, -u, *m.*

Léta, -y, *ž.*

letáč, -a, *m.*

leták, -a, *m.*; letáčik

letargia, -ie, *ž.*; letargický

letec, -tca, *m.*; letkyňa, -ne, *ž.*; letecký; letecká stotina = letka; letecký prápor = peruť (2-3 letky); letectvo

letieť, -ím, -ia

letište, -a, *str.*

letka, -y, *ž.*

letkom (*prísl.*)

letkyňa, -ne, *ž.*

letmý

letnica, -e, *ž.*; Letnice, -níc, *ž.* (*obec*); Letničan, -čianka; letnický

Letničie, -ia, *str.* (*obec*)

letník, -a, *m.*

letný

leto, -a, *g. pl.* liet, *str.*

letohrádok, -dku, *m.*

letopis, -u, *m.*

letopočet, -čtu, *m.*

letora, -y, *g. pl.* letor, *ž.*

letorosť, -u, *m.* (*básn.*), ratolesť

letovať, zaletovať, svariť niečo kovom

letovisko, -a, *str.*

letún, -a, *m.*, lietadlo

lev, leva, *m.*; levový; levský; levica; levíča, -ťaťa, *str.*

levanduľa, -le, *g. pl.* levandúľ, *ž.*
***levhart** = **leopard**
leviatan, -a, *m.*
Levice, -ic, *ž. pomn.*; Levičan; Levičianka; levický
levita, -u, *n. pl.* leviti, *m.*
***levnieť** = **lacnieť**
***levný** = **lavný**, *častejšie* **lacný**
Levoča, -e, *ž.*; Levočan; Levočianka; levočský
Levoslav, -a, *m.*
lexikálny, slovníkový
lexikon, -a, *m.*, slovník; lexikálny
lezec, -zca, *m.*; lezecký
lež (*spojka*)
ležadlo, -a, *str.*
ležať, -ím, -ia
ležatý
ležérny
ležiak, -a, *m.*
ležisko, -a, *str.*
***ľhár** = **luhár**
***ľhať** = **luhať**
***-li** = 1. **ak**, 2. **či**; ***možno-li** = **ak možno**; **či možno**
***liace** = **opraty**
liadok, -dku, *m.*; liadkový
liahnuť sa, -nem, -nu
liana (*trojslab.*), -y, *g. pl.* lián, *ž.*; lianový
liať, lejem, lejú; lej, lejte; lejúc; lial; liaty; liatie
liatina, -y, *ž.*
liatovec, -vca, *m.*
libačka, -y, *ž.*
Libanon, -onu, *m.*; libanonský
libela, -y, *g. pl.* libiel, *ž.*
liberalizmus, -zmu, *m.*; liberálny; liberálnosť; liberál, -a, *m.*
libertín, -a, *m.*; libertínsky
libra, -y, *g. pl.* libier, *ž.*
libreto, -a, *g. pl.* libret, *str.*; libretista
***Libuša** = **Ľubuša**
Líbya, -ye, *ž.*; líbyjský
líce, -a, *str.*; líceny
licencia, -ie, *ž.*; licenčný
licenciát, -u, *m.*
licitácia, -ie, *ž.*, dražba; licitovať
ličiť, -im, -ia; líčidlo
líčko, -a, *g. pl.* líčok, *str.*
líčny, -a, -e
liečba, -y, *ž.*; liečebný; liečiť; -im, -ia; liečivý; liečebňa
lieh, -u, *m.*; liehomer, -u; liehovar, -u, *m.*; liehovina
liehobenzínový
liek, -u, *m.*
lieň, -ne, *ž.*
lieniť sa (had sa lieni)
lienka, -y, *ž.* (*chrobáčik*)
lieno, -a, *str.* (*hadia koža*)
lieska, -y, *ž.*; lieskový; lieskovec; lieskovica; leština
lieštie, -ia, *str.*
lietať, -am, -ajú; lietací; lietadlo, letún; lietavica
Lietava, -y, *ž.*
lievč, -a, *m.*, lušňa, klanica
lievik, -a, *m.*
liezť, leziem, lezú; lezúc; liezol
lift, -u, *m.*, výťah; liftboy
liga, -y, *g. pl.* líg, *ž.*; ligista
ligatúra, -y, *ž.*
ligot, -u, *m.*; ligotať sa; ligotavý
líhať, -am, -ajú
lichobežník, -a, *m.*, trapéz
lichotiť, -ím, -ia *niekomu*; lichotiť sa = **líškať sa**
lichva, -y, *ž.*, rožný statok; lichvár, kupec s rožným statkom; lichvací; lichvový
lichý, zlý, daromný,

prázdny; licho = zle, neslušne
Likava, -y, *ž.*; Likavka
likér, -u, *l.* -i, *n. pl.* -y, *m.*
liknavieť, -iem, -ejú; liknavý
liktor, -a, *m.*
likvidácia, -ie, *ž.*; likvidačný; likvidátor; likvidovať
likvidatúra, -y, *ž.*
limba, limbora, -y, *ž.*; limbový
*limec = golier; *limeček = golierik
limit, -u, *m.*, medza, vymedzenie; limitácia; limitovať
limonáda, -y, *ž.*
limuzína, -y, *ž.*
lineár, -a, *m.*
lineárny
lingvistika, -y, *ž.*, jazykoveda; lingvista
línia, -ie, *ž.*, čiara; linaj; linka; linajka; linkovať
linóleum, -lea, *str.*; linóleový
linúť, -niem, -nú
lipa, -y, *g. pl.* líp, *ž.*; lipka; lipina; lipový
Lipany, -ian, *m. pomn.*; lipiansky
lipeň, -pňa, *n. pl.* lipne, *m.* (*ryba*)
lipieť, -ím, -ia
lipký; lipkavý
lipnúť, -nem, -nú
Lipová, -ej, *ž.*; Lipovan; Lipovianka
Lipovec, -vca, *m.*; Lipovčan; lipovský
Lipsko, -a, *str.*; lipský (*úradne nem.* Leipzig)
Lipták, -a, *m.*; Liptáčka
Liptov, -a, *m.*; Liptovská župa
lira, -y, *ž.* (*peniaz*)
lis, -u, *m.*; lisovať
Lisabon, -u, *m.*
lisk, -u, *m.*
lisnúť sa
list, -u, *m.*; lístok, -tku; listový (*napr. papier*); listovný (*styk*); listovne (*oznámiť*); listnatý
listár, -a, *m.*; listáreň
lístie, -tia, *str.*
listina, -y, *g. pl.* listín, *ž.*; listinár; listinný
lístok, -stku, *m.*; lístkový
*listonoš = listár
listovať, -ujem
listovné, -ho, *str.*
listva, -y, *ž.*; listvový
líška, -y, *g. pl.* líšok, *ž.*
líškať sa, -am, -ajú; líškavý; líškavec
líška, -ňata, *str.* (*líščie mláďa*)
líškať sa, -ím, -ia, lisnúť sa
litánie, -í, *ž. pomnožné*
liter, -tra, *l.* litri, *n. pl.* litre, *m.*; litrový; litrík
litera, -y, *g. pl.* litier, *ž.*, písmeno; literát, spisovateľ; literatúra, písomníctvo; literárny
literárnohistorický
litografia, -ie, *ž.*, kameňotlač; litograf; litografický; litografovať
litotes, -su, *m.*
liturgia, -ie, *ž.*, obrad; liturgický; liturgika
Litva, -y, *ž.*; litovský; litovčina
Lívius, -via, *m.*
livrej, -e, *ž.*
lízať, -žem, -žu; líže; lízal; liznúť
lkať, lkám, lkajú (*v básnickej reči*)
Lloyd (*čítaj* lojd), -u, *m.*
*lnúť = lipnúť
*lobda = lopta

loboda, -y, *g. pl.* lobôd, *ž.*; lobôdka
ločkať (sa), -ám, -ajú
loď, -de, *ž.*; loďka, -y, *ž.*; lodička; lodenica; lodiareň; lodivod, -a, *m.*; loďník, -a, *m.*; loďný; loďstvo, -a, *str.*
lodén, -u, *m.*; lodénový
*lodyha = **byľ**; **vňať**
logaritmus, -mu, *m.*; logaritmický
logať, -ám, -ajú
logika, -y, *ž.*; **logický**
lohaza, -y, *ž.*; loházka
loj, -a, *m.*; lojový
lojálny; lojálnosť; lojalita
*lojtra = **rebrík**, **rebriny**
lokaj, -a, *n. pl.* -i, *m.*
lokál, -u, *l.* -i, *m.*; lokálny; lokálka
lokalizácia, -ie, *ž.*, umiestenie, obmedzenie na určité miesto; lokalizovať
*loket = **lakeť**
lokomobila, -y, *g. pl.* lokomobíl, *ž.*
*lokomotíva = **rušeň**
lokša, -e, *g. pl.* lokší, *ž.*
lom, -u, *m.*
lomidrevo, -a, *str.*; Lomidrevo, -a, *m.*
lomihlávka, -y, *ž.*
lomikameň, -a, *m.*
lomiť, -ím, -ia
Lomnica, -e, *ž.*; lomnický
lomoz, -u, *m.*; lomoziť
Londýn, -a, *m.*; londýnsky; Londýnčan; Londýnčanka
*loni = **vlani** (**lani**)
lôník, -a, *m.* = zákolník
lono, -a, *g. pl.* lôn, *str.*; lonový
*looping = **lúping**
lopata, -y, *g. pl.* lopát, *ž.*; lopatka
lopotiť (sa), -ím, -ia; lopotný
lopta, -y, *g. pl.* lôpt, *ž.*
lopúch, -a, *m.*; lopúšie; lopušina
lord, -a, *n. pl.* -i, *m.*
Loreta, -y, *ž.*; loretánsky
lornet, -u, *m.*
loriôn, -u, *m.*
los, -a, *n. pl.* -y, *m.* (*zviera*)
lós, -u, *m.*, osud
*los, *lepšie* **žreb**, *losovať, *lepšie* **žrebovať**
losos, -a, *n. pl.* -y, *m.*; lososový
lót, -u, *m.*
loteria, -ie, *ž.*
lotor, -tra, *m.*; lotrovský
lotos, -u, *m.*; lotosový
Lotrinsko, -a, *str.*; lotrinský
Lotyš, -a, *m.*; Lotyška; Lotyšsko; lotyšský; lotyština
lov, -u, *m.*, poľovačka; loviť, poľovať
lovec, *lepšie* **poľovník**; lovkyňa, *lepšie* poľovníčka
Lovinobaňa, -ne, *ž.*
lož, lži, *ž.*; lživý
lóža, -e, *ž.*; lóžový
lože, -a, *str.*; lôžko
ložisko, -a, *g. pl.* ložísk, *str.*
*ložnica = **spálňa**
*lpieť = **lipnúť**
lstivý
lub, -u, *m.*
*ľúbať = **bozkať**
ľúbezný; ľúbeznosť
Ľubietová, -ej, *ž.*
ľúbiť (sa), -im, -ia
*ľúbi sa mi to = **páči sa mi to**
Ľubľana, -ny, *ž.* (*slovinsky* Ljubljana)
Ľubochňa, -ne, *ž.*; Ľubochnianka (*potok*); ľubochniansky
Ľubomír, -a, *m.*
Ľuboreč, -i, *ž.*
Ľuboslav, -a, *m.*
ľúbosť, -sti, *ž.*; ľúbostný
Ľubovňa, -ne, *ž.*; ľubovniansky
ľubovoľný
ľubovonný
ľubozvučný
ľúby, -a, -e

lucerna, -y, *ž.* (*druh ďateliny*)
Lucia, -ie, *ž.*
Lucián, -a, *m.*
Lucifer, -a, *m.*
lúč, -a, *m.*; lúčový; lúčovitý; lúčistý; lúčnatý
lúčať, -am, -ajú, hádzať; lúčiť, hodiť
lúčavka, -y, *ž.*
lučba, -y, *ž.*; lučebnina; lučebný
Lučenec, -nca, *m.*; lučenský
lučina, -y, *ž.*, lúka, lúčka
lúčina, -y, *ž.*, lúčivo, *str.* (*krom.*) = lúče
lúčiť sa, -im, -ia
Lučivná, -ej, *ž.*; lučivniansky
lúčka, -y, *ž.*; Lúčky, -čok, *ž. pomn.* (*miestne meno*); Lúčan; Lúčanka; lúčanský
ľud, -u, *vok.* ľude; ľudia, ľudí, ľuďom, ľuďoch, ľuďmi, *m.*; ľudový
ľudák, -a, *m.*; ľudácky; ľudáčka
ľúdiť, -im, -ia
Ľudmila, -y, *ž.*
ľudnatý; ľudnatosť
ľudojed, -a, *m.*
ľudomil, -a, *m.*; ľudomilný
ľudomorný; ľudomorstvo
Ľudovít, -a, *m.*
ľudovláda, -y, *ž.*
ľudovosť, -ti, *ž.*
ľudovýchova, -y, *ž.*
ľudožrút, -a, *m.*
ľudský; ľudstvo
*Ľudvik = **Ľudovít**
luh, -u, *m.* (*les pri vode*)
lúh, -u, *m.*; lúhový
luhár, -a, *m.*; luhársky; luhárstvo; luhanina
luhať, lužem, lužú
Lujza, -y, *ž.*
lúka, -y, *ž.*; lúčka
Lukáš, -a, *m.*
lúkoť, -te, *ž.*, *častejšie* **bahor**
lukratívny, výnosný
Lukrécia, -ie, *ž.*
lukulský, hýrivý
ľuľka, -y, *ž.* = fajka
ľuľok, -ľka, *m.* (*zelina*)
lump, -a, *n. pl.* -i, *m.*; lumpáctvo; lumpáčiť; lumpačka
luna, -y, *g. pl.* lún, *ž.*, vlna
luna, -y, *g. pl.* lún, *ž.*, mesiac
*lunatický = **námesačný**
luneta, -y, *ž.*
lupa, -y, *g. pl.* lúp, *ž.*; lupiny; lupinky
lúpať (sa), -em, -u (-am, -ajú)
lupeň, -eňa, *m.*; lupenitý; lupienok, -nka
lúpež, -e, *ž.*; lúpežník
lúping, -u, *m.*
lúpiť, -im, -ia
lupus, -su, *m.*; lupusový
*Ľupták, *Ľuptov = **Lipták, Liptov**
lúskať, -am, -ajú
luster, -tra, *l.* -stri, *m.*
lušeň, -šne, *ž.*, klanica
lúštiť, -im, -ia
Luther; luterán, -a, *m.*; luteránsky
*lútka = **bábka**
lutna, -y, *g. pl.* lutien, *ž.*
ľúto (*prísl.*)
ľútosť, -sti, *ž.*; ľútostivý; ľútostný
ľutovať
lutria, -ie, *ž.*
ľúty, divý, zúrivý
Luxemburg, -a, *m.*; luxemburský; Ján Luxemburský
luxus, -su, *m.*, prepych; luxusný
*luza = **sberba**
Luzitánia, -ie, *ž.*
Lužica, -e, *ž.*; lužický; Lužičan; Lužičianka; lužickosrbský
*Ľvi = **levový, levský**
*Ľvica = **levica**
Ľvov, -a, *m.* (*úradne pol.* Lwów); ľvovský

lýceum, -ea, *n. pl.* lýceá, *g.* lýceí, *d.* lýceám, *str.*; lyceálny
Lýdia, -ie, *ž.*; lýdsky
***lyhať** = **luhať**
lyko, -a, *g. pl.* lýk, *str.*; lykový; lykovec
lykožrút, -a, *m.* (*chrobák*)
Lykurgos, -rga, *m.*
lymfa, -y, *g. pl.* lýmf, *ž.*, miazga
lynčovať
Lyon, -a, *m.*; lyonský
lýra, -y, *ž.*; lyrik, -a, *n. pl.* lyrici, *m.*; lyrický; lyrika; lyrizmus
lysý; lysina
lyšaj, -a, *m.* (*nočný motýľ*)
lýtko, -a, *g. pl.* lýtok, *str.*
lyzol, -u, *m.*; lyzoform, -u, *m.*
lyža, -e, *g. pl.* lyží, *ž.*; lyžiar; lyžiarsky; lyžovať sa; lyžovačka
lyžica, -e, *ž.*; lyžička
lživý

M

m = meter
mm = milimeter
m. m. = minulého mesiaca
m. p. = manu propria, *t. j.* vlastnou rukou
m. r. = minulého roku
macať, -iam, -ajú
Macedónia, -ie, *ž.*, *lepšie* **Macedónsko**; Macedónec; Macedónka; macedónsky; macedónčina
Macchiavelli (*čítaj* Makiaveli), -iho, *m.*; macchiavellizmus
macko, -cka, *m.*, medveď
macocha, -y, *g. pl.* macôch, *ž.*; macochin; macošský
mača, -ača, *str.*; mačací; mačiatko, -a, *str.*
máčať, -am, -ajú
máček, -čka, *i* **máčik**, -a, *m.* (*od* mak)
máčik, -a, *m.*, kocúr
mačka, -y, *ž.*; mačička; mačkovitý
mačný (mačný mak)
Maďar, -a, *m.*; Maďarsko; maďarský; maďarčina; Nemaďar
maďarón, -a, *m.*; maďarónka; maďarónsky; maďarónčiť
Madeira (*čítaj* Madéra), -y, *ž.* (*mesto*); madeira = madeirské víno
madona, -y, *g. pl.* madon, *ž.*
Madrid, -u, *m.*; Madriďan; madridský; Madriďanka
madrigal, -u, *l.* -e, *m.*
Madunice, -níc, *ž. pomnožné*
mafia, -ie, *ž.*
mág, -a, *n. pl.* -ovia, *m.*; mágia, -ie, *ž.*; magický
magazín, -a, *m.*, sklad, skladište
Magdaléna, -y, *ž.*
magister, -stra, *m.*
magistrála, -y, *ž.*
magistrát, -u, *m.*, mestský správny úrad; magistrátny
magma, -y, *ž.*
magnát, -a, *m.*, veľmož
magnet, -u, *m.*, magnetický; magnetizmus
magnézium, -ia, *str.*, horčík; magnéziový
Magnificencia, -ie, *ž.* (*titul rektora*)
Magura, -y, *ž.*
mahagón, -u, *m.*; mahagónový
maharadža, -u, *m.*
***Mahomed** = **Mohamed**
mach, -u, *m.*; machový; machnatý
máchať, -am, -ajú; máchnuť

machliť, -ím, -ia; machľovať; machliar
máj, -a, *m.*; májový; májovka; májik
maják, -a, *m.*
majáles, -u, *l.* -e, *m.*
majer, -a, *l.* -i, *m.*; majerník; majerníčka
majestát, -u, *m.*; majestátnosť; majestátny
majetok, -tku, *m.*; majetný; majetník; majetnosť
majiteľ, -a, *m.*; majiteľka
majolika, -y, *ž.*
majonéza, -y, *ž.*
major, -a, *m.*
majorán, -u, *m.*
majorát, -u, *m.*, staršinstvo; majorátny
majorita, -y, *ž.*, väčšina
majster, -stra, *m.*; majstrová, -ej, *ž.* (*majstrova žena*); majsterka; majstrovať; majstrovský
mak, -u, *m.*; makový; makovník
makabejec, -jca, *m.*
makaróny, -ov, *m. pomnož.*; makarónový; makarónsky (napr. štýl); makarónčina; makarónček
makať, -ám, -ajú; makateľný
makovica, -e, *ž.*; makovičie, -ia, *str.*; makovina, -y, *ž.*; makovník, -a, *m.* (*koláč*)
makrokozmos, -zmu, *m.*
makulatúra, -y, *ž.*
Malacky, -ciek, *ž. pomnožné*
Malá dohoda, *ž.*; malodohodový
malachit, -u, *m.* (*nerast*)
Malajec, -jca, *m.*; malajský
malária, -ie, *ž.*, zimnica
malátny; malátnosť; malátnieť, -iem, -ejú
maľba, -y, *ž.*
malebný; malebnosť
malér, -u, *l.* -i, *m.*, nehoda
maliar, -a, *m.*; maliarsky; maliarstvo; maliareň
malicia, -ie, *ž.*, zlomyseľnosť; maliciózny, zlomyseľný
maličký, *viď* malý
malicherný; malichernosť; malichernik; malichernícky
malík, -a, *m.*; maliček
malina, -y, *g. pl.* malín, *ž.*; malinčiak, -a, *m.*, i malinčie, -ia, *str.*; malinárka; malinôčka; malinový; malinovka
máliť sa; málilo sa mu (málo sa mu videlo)
malkontent, -a, *m.*, nespokojenec
málo (*prísl.*); máličko
málocenný
máločo; málokto; máloktorý; málokde; málokedy
malodušný; malodušnosť
málokrvný; málokrvnosť
maloletý
malomestský; malomešťan; malomesto
malomocenstvo, -a, *str.*; malomocný
malomyseľný
malopriemysel, -slu, *m.*
málorečný; málorečnosť
maloroľník, -a, *m.*; maloroľnícky
Malorus = Ukrajinec; maloruský = ukrajinský
maľovať
maľovka, -y, *ž.*
málovravný; málovravnosť
malta, -y, *g. pl.* mált, *ž.*
Malta, -y, *ž.*; maltský; maltézsky rád

maltóza, -y, *ž.*
malučký; maluličký
malverzácia, -ie, *ž.*, sprenevernie
Malvína, -y, *ž.*
malý, -á, -é; maličký; malučký; maličičký; maluličký; *komp.* menší
mama, -y, *ž.*; mamka, *g. pl.* mamiek; mamička, maminka
mameluk, -a, *n. pl.* mameluci, *m.*
mámiť, -ím, -ia; mámiteľ; mámivý; mámidlo
mamľas, -a, *n. pl.*, -i, *m.*
mamona, -y, *ž.*; mamonár; mamonársky
mamut, -a, *n. pl.* -y, *m.*
mandarín, -a, *m.*
mandarínka, -y, *ž.*
mandát, -u, *m.*
mandeľ, -dľa, *m.*
mandľa, -dle, *g. pl.* mandlí, *ž.*; mandľový; mandľovník
mandolína, -y, *ž.*
mandragora, -y, *ž.*
mandril, -a, *n. pl.* -y, *m.* (*opica*)
manévre, -rov, *m. pomnožné*, vojenské cvičenie; manévrovať
Manfréd, -a, *m.*
mangán, -u, *m.*; mangánový
mangeľ, -gľa, *m.*, valec; mangľovať, valcovať, váľať
mánia, -ie, *ž.*, zúrivosť, vášeň
***manie** = **imanie**
manifestácia, -ie, *ž.*, slávnostné osvedčenie; manifestovať; manifestačný
manikúra, -y, *ž.*; manikurovať; manikúrka
manipulácia, -ie, *ž.*; manipulačný; manipulovať; manipulant
manko, -a, *g. pl.* mánk, *str.*, chyba, nedostatok, strata
manlicherka, -y, *ž.*
manna, -y, *ž.*; mannový
mantila, -y, *g. pl.* mantíl, *ž.*, plášť
manuál, -u, *l.* -i, *m.*
manuálny, ručný
manufaktúra, -y, *ž.*; manufaktúrny
manu propria (m. p.), vlastnou rukou
manuskript, -u, *m.*, rukopis
manzarda, -y, *ž.*; manzardný
manžel, -a, *m.*; manželka
manžeta, -y, *g. pl.* manžiet, *ž.*
mapa, -y, *g. pl.* máp, *ž.*; mapovať
Mara, -y, *ž.* (*ľud.*) = Mária
Maratón, -a, *m.*; maratónsky
marazmus, -zmu, *m.*
Marcel, -a, *m.*; Marcela
marciálny, mohutný, udatný
marcipán, -u, *m.*
Marča, -e, *ž.*
marec, -rca, *m.*; marcový
margaréta, -y, *ž.*; margarétka
margarín, -u, *m.*; margarínový
Margita, -y, *ž.*
marhuľa, -le, *g. pl.* marhúľ, *ž.*; marhuľka
Mária, -ie, *ž.*; mariánsky; Marienka; Marína, Mariša, Mariška, Maruška
Marián, -a, *m.*
mariáš, -a, *m.*
Maribor, -a, *m.*
marína, -y, *ž.*, námorné loďstvo; marinár, -a, *m.*
marioneta, -y, *ž.*, bábka
marif, -ím, -ia
marka, -y, *g. pl.* mariek, *ž.*
markantný, výrazný, význačný; markantnosť

*Markéta = Margita
markgróf, -a, *m.*; markgrófka; markgrófstvo; markgrófsky
markíz, -a, *m.*; markíza; markízstvo; markízsky
Markoman, -a, *m.*
márnica
márniť, -im, -ia
márnivý; márnivosť
márnomyseľný; márnomyseľnosť
márnotratný; márnotratnosť; márnotratník
márny, -a, -e; **márnosť**
maród, -a, *m.*, chorý; maródiť
Maroko, -a, *str.*; Maročan; Maročianka; marocký
*marón = **gaštan**
marota, -y, *ž.*
Maróthy-Šoltésová, Maróthy-Šoltésovej; Elena Maróthy-Šoltésová
Mars, -a, *m.*
marseillaisa (*čítaj* marsejéza), -ý, *ž.*
marš (*cit.*)
marš, -u, *l.* -i, *m.*, pochod
maršal, -a, *m.*; maršalstvo; maršalský
Martin, -a, *m.*; martinský; Turčiansky Sv. Martin
martýr, -a, *m.*, mučeník; martýrium
***maruľa = marhuľa**
máry, már, *ž.*
masa, -y, *g. pl.* más, *ž.*; masívny; masívnosť
masakra, -y, *ž.*; masakrovať
masáž, -e, *ž.*; masér; masérka; masírovať
masív, -u, *m.*
maska, -y, *g. pl.* masiek, *ž.*; maskovať
maskulínum, -na, *str.*
maslo, -a, *str.*; masielce; masielko; masliak, masliar; *maselník = dbanka; maselnica; maslový
masť, -ti, *ž.*; mastička; mastičkár; mastiť; mastný; mastnota
*mastek = **mastenec**
mastodón, -a, *n. a ak. pl.* -y, *m.*; mastodónový
maša, -še, *g. pl.* máš, *ž.*, huta
*mašina = **stroj**
mašinéria, -ie, *ž.*
*mašírovať = **pochodovať**
maškara, -y, *g. pl.* maškár, *ž.*; maškaráda; maškarný ples
maškrta, -y, *g. pl.* maškŕt, *ž.*; maškrtiť; maškrtný; maškrtník; maškrtnica
mašľa, -le, *ž.*, stuha, stužka; mašlička, stužtička
maštaľ, -le, *ž.*, stajňa; maštaľný
mat, -u, *m.* (dať mat)
mať, *g.* matere, *d.* materi, *ak.* mater, *l.* materi, *i.* materou, *mn. n.* matere, *g.* materí, *d.* materiam, *a.* matere, *l.* materiach, *i.* materami, *ž.*
mať, mám, majú; maj, -te; mal; *manie = imanie = majetok; mávať
matador, -a, *m.*
matať, -cem, hmatať
mátať, mátam, mátajú
match (*angl.*, *čítaj* mäč), -a, *m.*, športový zápas
Matej, -a, *m.*
matematik, -a, *n. pl.* matematici, *m.*; matematička; matematický
materiál, -u, *l.* -i, *m.*; hmota, potreby; materialista; materiálny
materializmus, -zmu, *m.*, hmotárstvo
materin, -a, -o; materina dúška; materinský (materinská reč,

láska); materný (materné konope)
materský
materstvo, -stva, *str.*
*Matiaš = **Matej**
Matlašovce, -viec, *ž. pomnožné*
matica, -e, *ž.*; Matica slovenská; matičiar; matičný
Matilda, -y, *ž.*
matiné, *str. neskl.*
matka, -y, *g. pl.* matiek, *ž.*; matkin, -a, -o
matkocirkev, -kvi, *ž.*; matkocirkevný
Matliare, -iar, *m. pomnožné*
mátoha, -y, *ž.*
mátožiť, -ím, -ia; mátožný
Matra, -y, *ž.*
matrac, -a, *m.*
matrica, -e, *ž.*, forma
matrika, -y, *ž.*; matrikár
matróna, -y, *ž.*; matrónsky
*matróz = **námorník**
matúra, -y, *ž.*, skúška dospelosti; maturant, -a, *m.*; maturitný
Matúš, -a, *m.*
matutínum, -na, *str.*
Maur, -a, *m.*; maurský
mauzóleum, -ea, *str.*
mávať, -am, -ajú; mávnuť
mávať, -am, -ajú (*od* mať)
maxima, -y, *g. pl.* maxím, *ž.*, zásada
Maximilián, -a, *m.*
maximum, -ima, *str.*; maximálny
maz, -u, *m.*
mazať, -žem, -žú; mazáč
Mazúr, -a, *m.*; Mazúrka, -y, *ž.*; mazúrka (tanec); mazúrsky; mazúrčina; Mazúrsko; mazúrovať
mažiar, -a, *m.*; mažiarik
*mäď = **med**
mädlif, -ím, -ia
*mädokýš = **medokýš**
mäkčeň, -a, *m.*
mäkčiť, -ím, -ia
mäkký; mäkší; mäkkosť
mäkkýš, -a, *m.*
mäknúť, -nem, -nú
mäkúch, -a, *m.* (*o mäkkom človekovi*)
mäkušiť, -ím, -ia, mäkčiť
mäsiar, -a, *m.*; mäsiarik; mäsiarsky; mäsiarstvo
mäso, -a, *g. pl.* mias, *str.*; mäsko; mäsitý; mäsný
mäsopust, -u, *m.*, *častejšie* **fašiangy**; mäsopustný, *častejšie* **fašiangový**
mäsožravý
mäsožrút, -a, *m.*
mäť, mnem, mnú; mni, mnite; mäl
mäta, -y, *g. pl.* miat, *ž.* (*zelina* Mentha crispa); mätka
mätež, -e, *ž.*, zmätok, vzbura; mätežiť, búriť; mätežný; mätežník
mdlieť, mdliem, mdlejú
mdloba, -y, *g. pl.* mdlôb, *ž.*
mdlý
mecén, -a, *m.*; mecenáš
meč, -a, *m.*; mečiar; mečík; mečový
mečať, -ím, -ia, mekotať
med, -u, *m.*; medový; medný; medovník
meď, -di, *ž.*; medený
medailón, -u, *m.*; medaila, -y, *ž.*; medailónik, -a, *m.*
Medea, -ey, *d., l.* Medei, *ž.*
Meder, -a, *l.* -i, *m.*
medián, -a, *m.*
medicína, -y, *ž.*, liek, lekárstvo; medicínálny
medieválny, stredoveký

medik, -a, *n. pl.* medici, *m.*; medička
medikament, -u, *m.*, liek
medikováč, -a, *m.*
medirytec, -tca, *m.*; medirytina
meditácia, -ie, *ž.*, premýšľanie, rozjímanie, uvažovanie; meditovať
médium, -ia, *str*
medokýš, -a, *m.*
medonosný
medosladký
medotvorný
medoústy
medovník, -a, *m.*; medovníkár
Medúza, -y, *ž.*; medúza (*živočích*)
medveď, -ďa, *n. pl.* medvede (*zosob.*: *n. pl.* medvedi, *ak. pl.* medveďov), *m.*; medvedica, -e, *ž.*; medvieďa, -ťaťa, *str.*, medvedík
medza, -e, *g. pl.* medzí, *ž.*; medzný; medzník
medzera, -y, *ž.*; medzierka
medzi
medzidobie, -ia, *str.*
medzihra, -y, *ž.*
medzitým (*prísl.*)
medzinárodný
medziobchod, -u, *m.*
medziparlamentný
medzipaluba, -y, *ž.*; medzipalubový
medziposchodie, -ia, *str.*
medziriadkový
medzištátny
***medzítko** = **úradný orgán**
medzitým (*prísl.*)
medzivládie, -ia, *str.*, interegnum
Mefisto, -a, *m.*
megafón, -u, *m.*
megalomania, -ie, *ž.*, veliká̋šstvo; megalomanik; megalomanický
mech, -a, *m.*, vrece; mechy, -ov, *m. pomn.* (pri organe, vo vyhni)
mechanik, -a, *n. pl.* mechanici, *m.*, strojník; mechanika; mechanický
mechanizmus, -zmu, *m.*
mechúr, -a, *n. pl.* -y, *m.*; mechúrik
Mekka, -y, *ž.*
melanchólia, -ie, *ž.*, zádumčivosť; melancholický
melasa, -y, *g. pl.* melás, *ž.*
***melčina** = **plytčina, plytká voda**
melhuba, -y, *ž.*
Melichar, -a, *m.*
meliorácia, -ie, *ž.*; meliorač̌ný; meliorovať
melivo, -a, *str.*
***melký** = **plytký**
melódia, -ie, *ž.*; melodický
melodráma, -y, *ž.*; melodramatický
melón, -a, *m.*, žltá dyňa
Melpomena, -y, *ž.*
Meluzína, -y, *ž.*
memoáre, -ov, *m. pomnožné*, pamäti
memorandum, -da, *g. pl.* memoránd, *str.*, pamätný spis
memoriál, -u, *l.* -i, *m.*
mena, -y, *g. pl.* mien, *ž.*; menný; menný list, kurzovný list
menáž, -e, *ž.*
menažéria, -ie, *ž.*, zverínec
mendík, -a, *m.*; mendičiť
menejcenný; menejcennosť
menistý, meňavý
meniť, -ím, -ia; meniť; meniteľný; menlivý
meno, -a, *g. pl.* mien, *str.*; mena: má mena (= deň mena); na mena (= na deň mena); menný
menovať (*iné je* vymenovať, napr. za profesora); menovateľ, -a, *m.*; *v jedn. a. a v mn. č. podľa živ.*

jedn. a. menovateľa, *mn. n.* menovatelia
menovec, -vca, *m.*
menovite (*prísl.*), podľa mena (*iné je:* hlavne, najmä)
menovitý, nominálny
menší
menšina, -y, *g. pl.* menšín, *ž.*; menšinový
menšiť, -ím, -ia; menšiteľ
menštruácia, -ie, *ž.*
mentalita, -y, *g. pl.* mentalít, *ž.*, smýšľanie
mentieka, -y, *ž.*
mentor, -a, *m.*; mentorský; mentorovať
menu (*fr., čítaj* menü), *str. neskl.*
menuet, -u, *m.*
menza, -y, *g. pl.* menz, *ž.*
menzúra, -y, *ž.*, miera
meradlo, -a, *str.*
merať, -iam, -ajú; merací (prístroj); merajúci (inžinier); meračský; meračstvo
meravý; meravieť, -iem, -ejú, *tŕpnuť,* krahnúť; meravosť
merba, -y, *ž.*
meriavať, -am, -ajú; merať
merica, -a, *g. pl.* meríc, *ž.*
***merič** = **meračˇ**
meridián, -u, *m.*, poludník
merinda, -y, *ž.*
meriť (sa), -ím, -ia
meritko, *lepšie* **meradlo, miera, mierka, pomer**
meritum, -ta, *str.*, podstata veci; meritórny, vecný
merkantilizmus, -zmu, *m.*
merkantilný, kupecký
***merkovať = zapamätať si; dávať pozor**
Merkúr, -a, *m.*
merné (*ľud.* mernô), -ho, *str.*
merný; merník; mernícky; merníctvo
meru, štyridsať; merôsmy, štyridsiaty ôsmy
mesačný
mesaliancia, -ie, *ž.*, nerovné manželstvo
mesiac, -a, *m.*; mesiačik; Mesiac (*vo hviezdárstve*)
mesianista, -u, *m.*; mesianizmus
mesiáš, -a, *m.*; Mesiáš (Kristus); mesianizmus
Messina, -y, *ž.*; messinský
mesto, -a, *g. pl.* miest, *str.*; mestečko
mestský
mešec, -šca, *m.*; meštek, -a, *m.*
mešita, -y, *g. pl.* mešít, *ž.*
meškať, -ám, -ajú
mešťan, -a, *m.*; meštiak (hanlivo); meštianka; meštiansky; meštianstvo; mešťanosta; mešťanostka
méta, -y, *ž.*
metafora, -y, *g. pl.* metafor, *ž.*
metafyzika, -y, *ž.*
metál, -u, *l.* -i, *m.*, odznak
metalurgia, -ie, *ž.*, hutníctvo
metamorfóza, -y, *ž.* premena
metatéza, -y, *ž.*, prešmyknutie
metať, -ám, -ajú (-cem, -cú); metaj (mec)
meteľ, -ele, *ž.*, metelica
metempsychóza, -y, *ž.*
meteor, -u, *n. pl.* -y, *m.*; meteorový; meteorit
meteorologia, -ie, *ž.*; meteorologický
meter, -tra, *l.* metri, *m.* (*skrátene* m); metrický cent (= 100 kg)
metér, -a, *m.*, upravovateľ sadzby

metla, -y, *g. pl.* metiel (metál), *ž.*; metlár; metlička
Metoď, -a, *m.*; Metodko; metodejský
metóda, -y, *ž.*; metodika; metodický
metonymia, -ie, *ž.*
metresa, -y, *ž.*
metrika, -y, *ž.*
metronom, -u, *m.*, taktomer
metropola, -y, *ž.*
metropolita, -u, *m.*, arcibiskup
metrum, -tra, *str.*, veršová miera; metrický
Mexiko, -a, *str.*; mexický; Mexičan; Mexičianka
mezanín, -u, *m.*, medziposchodie
*mezek = **mul**
mezzo, stredný; mezzosoprán
mi — *neprízvučný dat. zámena* ja
miasť, mätiem, mätú; miatol; mätenie
miau (*cit.*); **miaukať** (*i* miaučať)
miazga, -y, *ž.*; miazgový
miazma, -y, *ž.* (*vyslov* mi-azma)
*míč = **lopta**
miecha, -y, *ž.*; miechový
*miechať = **miešať***
mieň, -a, *n. pl.* miene, *m.* (*ryba*)
mieniť, -im, -ia
mienka, -y, *g. pl.* mienok, *ž.*
mier, -u, *l.* -i, *m.*; mierový
miera, -y, *ž.*; mierka
mierić, -im, -ia; mieriaci
mierniť, -im, -ia; miernitel'
mierny; miernosť
mierumilovný; mierumilovnosť
miesiť, -im, -ia
Miesiželezo, -a, *m.*
miesť, metiem, metú; mietol; metenie
miestami (*prísl.*)
miestnosť, -ti, *ž.*
miesto, -a, *str.*; miesteč-ko; miestny
miesto (*predl. s genitívom*: miesto neho *a pod.*)
miesto (*prísl.*: išiel na prechádzku miesto do školy)
miestopis, -u, *m.*
*miestopredseda = **podpredseda**
*miestopredsedkyňa = **podpredsedníčka**
*miestostarosta = **podstarosta, námestný starosta**
miešanina, -y, *ž.*
miešať, -am, -ajú (obchod s rozličným (*nie miešaným!*) tovarom)
miešok, -ška, *m.*, mešec
migréna, -y, *ž.*
mih, -u, *m.*; mihať; mihnúť; mihotať sa; mihot; mihavý; mihotavý
mihalnica, -e, *ž.*; mihalnička; mihalnicový
mihuľa, -le, *g. pl.* mihúľ, *ž.*, **okatica** (*ryba*)
Michal, -a, *m.*
Michalovce, -viec, *ž. pomnožné*; michalovský
mikádo, -a, *m.*, cisár japonský; mikádo, -a, *str.* (*druh účesu*)
mikrob, -u, *m.*
mikrofón, -u, *m.*, zosilňovač zvuku; mikrofónový
mikrokozmos, -zmu, *m.*
mikroskop, -u, *m.*, drobnohľad; mikroskopický
Mikuláš, -a, *m.*; mikulášsky; Liptovský, Borský Svätý Mikuláš; Mikulášťan; Mikulášťanka
míľa, -le, *ž.* (*dĺžková miera*); míľovník; míľa, -le, *ž.* (*míľa*

pri pálení dreveného uhlia); miliar (uhliar)
miláčik, -čika, *m.*
Milada, -y, *ž.*
Milan, -a, *m.*
Miláno, -a, *str.*; milánsky
Milena, -y, *ž.*
milenec, -nca, *m.*; milenka
milenium, -nia, *str.*, tisícročie; mileniový
miliarda, -y, *g. pl.* miliárd, *ž.*, tisíc miliónov
milícia, -ie, *ž.*, občianske vojsko
milieu (*fr., čítaj* miljő), *str. neskl.*, prostredie
miligram, -u, *m.* (mg)
milimeter, -tra, *l.* -tri, *m.* (mm)
Milina, -y, *ž.*
milión, -a, *m.*; miliónik, -a, *m.*; miliónový; miliónina; milionár
militarizmus, -zmu, *m.*; militaristický
Milka, -y, *ž.*, Emília
milkovať sa, -kujem sa
míľnik, -a, *m.*; míľovník
milodar, -u, *m.*
Milosław, -a, *m.*
milosrdenstvo, -a, *str.*; milosrdný
milosť, -ti; *ž.*
milostivý; milostivo (milostive)
*milostný = **lúbostný**
*milosťpani = **milostivá pani**
Miloš, -a, *m.*
milota, -y, *g. pl.* milôt, *ž.*
milovať
milovník, -a, *m.*; milovníčka
Miltiades, -da, *m.*
Milutín, -a, *m.*
milý; milo; milučký; miluška; milunký; milosť; milostivý
mím, -a, *n. pl.* -i, *m.*, herec
mimika, -y, *g. pl.* mimík, *ž.*; mimický
mimo (*predl. genitívom*)
*mimoďak = **mimovoľne**
mimochodom (*prísl.*)
mimoidúci
mimojazykový
mimoriadny
mimoslovanský
mimoslovenský
mimosúdny
mimoškolský
mimoúradný
mimovoľný
mimóza, -y, *ž.*; mimózový
mína, -y, *ž.*, podkop, výbušný náboj
minaret, -u, *m.*
míňať (sa), -am, -ajú (peniaze míňať; dni, roky sa míňajú)
mince, -e, *g. pl.* mincí, *ž.*; mincovňa
minerál, -u, *n. pl.* -e, *m.*, nerast; minerálny, nerastný; mineralogia, nerastopis
miniatúra, -y, *ž.*, drobnomaľba; miniatúrny
minimum, -ima, *str.*; minimálny, najmenší
minister, -stra, *m.*; ministerský; ministerstvo
*minister-predseda = **ministerský predseda**
ministrant, -a, *m.*; miništrovať
mínium, -ia, *str.*; míniovať
minomet, -u, *m.*
minorita, -y, *g. pl.* minorít, *ž.*, menšina; minorita, -u, *m.* (*mních*)
minuciózny, podrobný
minuloročný, *lepšie* lanský
minulý
mínus, menej
minuskula, -y, *ž.*, malé písmeno
minúť (sa), -niem, -nú; míňať (sa)
minúta, -y, *ž.*; minútka; minútový
Mirabela, -y, *ž.*

Miroslav, -a, *m.*
misa, -y, *g. pl.* mís, *ž.*; miska; miština
misál, -a, *l.* -i, *m.*, omšová kniha
misia, -ie, *ž.*, poslanie; misijný; misionár
miss, *ž. neskl.*, slečna
mistrál, -u, *l.* -i, *m.* (*vietor*)
mistress, *ž. neskl.* (*vyslov* misis), pani
miškár, -a, *m.*; miškovať
Miškovec, -vca, *m.*; miškovský
mišpuľa, -le, *ž.* (*ovocie*)
mitra, -y, *ž.*, infula
Mitridates, -ata, *m.*
Mityléna, -y, *ž.*
mixtúra, -y, *ž.*
mizantrop, -a, *m.*, mrzút
mizerný; mizéria, -ie, *ž.*
mizina, -y, *ž.*
mizivý
mínuť, -nem, -nú
mizogam, -a, *m.*
mizogyn, -a, *m.*; mizogynia
mladí, -di, *ž.*; za mladi, od mladi
mláďa, -ťaťa, *str.*; mláďatko
mládenec, -nca, *m.*; mládenecký (*staršie* mládenský)
mládež, -e, *ž.*
mladica, -e, *g. pl.* mladíc, *ž.*
mladík, -a, *m.*; mladícky; mládíček
mladistvý; mladistvosť
mládka, -y, *ž.*
mládnik, -a, *m.*
mladnúť, -nem, -nú
mladočeský; Mladočech
mladonemecký; Mladonemec
mladosť, -sti, *ž.*
mladoženích, -a, *m.*
mladucha, -y, *g. pl.* mladúch, *ž.*
Mladunice, -níc, *ž. pomnožné*
mladý; mladší
mládza, -e, *ž.*
mláka, -y, *ž.*
mľandravý; mľandravosť
mľaskať, -ám, -ajú; mľaskot
mlať, -a, *m.*; mlatok, -tka
mláťačka, -y, *ž.*
mlatba, -y, *ž.*
mlatec, -tca, *m.*
mlátiť, -im, -ia
mláto, -a, *str.*
mlčanlivý
mlčať, -ím, -ia
mlčky
***mlečiar** = **mliekár**
mledzivo, -a, *str.*
***mlekáreň** = **mliekáreň**
mlgať, -á, -ajú, **mlzť**, cicať (teľa mlgá)
***mlhavý** = **hmlistý**
mliaždiť, -im, -ia
mlieč, -a, *m.* (*zelina*)
mlieko, -a, *str.*; mliečny; mliečko; mliečnik; mliekár; mliekárka; mliekáreň
mlieť, meliem, melú; melúc; mlel; mletý; mletie
mlkvieť, -iem, -ejú
mlkvy; mlkvo; mlkvosť; mlkvota
***mlsať** = **maškrtiť**; ***mlsný** = **maškrtný**
***mluno** = **elektrina**
***mluvčí** = **predstaviteľ, tlmočník, zástupca, rečník** *ap.*
mluvidlá, -iel, *ž. pomnožné*, rečové orgány, hovoridlá
***mluviť** = **hovoriť**
mluvnica, -e, *ž.*, gramatika
mlyn, -a, *m.*; mlynár; mlynárik; mlynček; mlynárčiť; mlynica, -e, *ž.*; mlynský
mlzť, mlziem, mlgať, cicať
mňau (*cit.*); mňaučať, mňaukať
mne — *prízvučný dativ zámena* ja
mních, -a, *n. pl.* mnísi,

m.; mníška, -y, *ž.*; mníšsky; mníšstvo
Mníchov, -a, *m.*; mníchovský
mnohobožstvo, -a, *str.*
mnohočlenný
mnohodetný; mnohodetnosť
mnohodielny
mnohodňový
mnohofarebný
mnohohlasý
mnohohlavý
mnohohranný
mnohokopytník, -a, *m.*
mnohokrát, *častejšie* **mnoho ráz**
mnohomiestny
***mnohomluvný** = **mnohorečný**, **mnohovravný**
mnohonásobný
mnohopočetný
mnohoraký
mnohorečný; mnohorečník
mnohorečový
mnohoročný
mnohoslabičný
mnohosľubný
mnohostenný
mnohostoročný
mnohostranný
mnohotisícový
mnohotvárny
mnohotvarý
mnohouholník, -a, *m.*
mnohovravný
mnohovýznamný
mnohoznačný
mnohoženstvo, -a, *str.*
mnohý; mnoho; mnoho ráz
mnou (*inštr. zámena* ja)
množiť (sa), -ím, -ia; množiteľ
množný
množstvo, -a, *str.*
***mnúť** = **mäť**
mobilizácia, -ie, *ž.*; mobilizovať
mobilný, hybný
moc, -i, *ž.*; mocný; mocenský
mocenstvo, -a, *str.*
mocnár, -a, *m.*
mocnieť, -iem, -ejú
mocnina, -y, *ž.*
mocnosť, -ti, *ž.*
mocný
môcť, môžem, môžu; mohol, mohla, mohlo, mohli
moč, -u, *m.*; močový
močarina, -y, *ž.*, močiar, -a, *n. pl.* močiare; močarisko; močaristý
močidlo, -a, *g. pl.* močidiel, *str.*
močka, -y, *ž.*
móda, -y, *ž.*; módny
modalita, -y, *g. pl.* modalít, *ž.*, spôsob
model, -u, *l.* -i, *n. pl.* -y, *m.*, vzor, vzorec; modelovať; modelka
moderný, novodobý, časový; moderna, -y, *ž.*; modernista; modernizovať; modernosť
modifikácia, -ie, *ž.*, prispôsobenie; modifikovať
modistka, -y, *ž.*
modla, -y, *g. pl.* modiel, *ž.*; modlár; modlárstvo
modlikať, -ám, -ajú
modliť sa, -ím, -ia
modlitba, -y, *g. pl.* modlitieb, *ž.*; modlitebná knižka; modlitba Pána = Otčenáš; modlitebnica
modloslužobník, -a, *m.*; modloslužobníctvo; modloslužba
Modra, -y, *ž.*; Modran; Modrianka; modriansky
***modrín** = **červený smrek**
***modrina** = **sinka**
modrobieločervený
modrofarebný
modrofúz, -a, *m.*
modrooký
modrý, tmavobelasý
modulácia, -ie, *ž.*; modulovať
Mohamed, -a, *m.*; mohamedán; mohamedánsky

mohikán, -a, *n. pl.* -i, *m.*; mohikánsky
mohutnieť, -iem, -ejú
mohutný; mohutnosť
mohyla, -y, *g. pl.* mohýl, *ž.*
*moch = **mach**; *mochnatý = **machnatý**
môj, moja, moje; môj, *g. a ak.* môjho (mojeho), *dat.* môjmu (mojemu), *lok.* mojom, *inštr.* mojím
Mojmír, -a, *m.*
Mojžiš, -a, *m.*; mojžíšsky
Mokka, -y, *ž.*; mokka (*káva*)
mokraď, -de, *ž.*
mokrý; mokrasty
moľ, -a, *n. pl.* mole, *m.*; moľový
molekula, -y, *g. pl.* molekúl, *ž.*; molekulárny
moletný; moletka
mólo, -a, *str.* (*ochranná hrádza v prístave*); mólový
moloch, -a, *m.*
molový (*akord*)
moment, -u, *m.*, chvíľočka; momentánny, okamžitý
monáda, -y, *ž.*
monarcha, -u, *m.*, mocnár; monarchia; monarchický
monastier, -a, *m.*
mondénny, svetársky
Mongol, -a, *n. pl.* -i, *m.*; mongolský; mongolčina
Monika, -y, *ž.*
monitor, -a, *l.* -e, *m.*
monogamia, -ie, *ž.*, jednoženstvo
monografia, -ie, *ž.*
monogram, -u, *m.*
monochrom, -u, *m.*
monokel, -kla, *l.* -kli, *m.*
monolit, -u, *m.*
monológ, -u, *m.*
monomachia, -ie, *ž.*
monomanía, -ie, *ž.*
monoplán, -u, *m.*, jednoplošník
monopol, -u, *l.* -e, *m.*
monoteizmus, -zmu, *m.*; monoteista
monotónny, jednotvárny; monotónia, -ie, *ž.*
monsignore (*vyslov* monsiňóre *i* monsiňór), -ra, *m.*
monštrancia, -ie, *ž.*
monštrum, -štra, *str.*, obluda, netvor
monštruózny
montánny, banícky, banský
montáž, -e, *ž.*, sostavovanie
Montblanc, -u, *m.* (*vrch*)
montér, -a, *m.*; montérsky
monumentálny, veľkolepý
mor, -u, *m.*; morový
mora, -y, *g. pl.* môr, *ž.* (*nočný motýľ*)
moralita, -y, *g. pl.* moralít, *ž.*; mravnosť
morálka, -y, *ž.*, mravouka, mravnostný cit; morálny; moralista; moralizovať
moratórium, -ia, *str.*; moratórny
Morava, -y, *ž.*; Moravan, Moravec; Moravanka, Moravka; moravský; moravčina; moravizmus
morbidný
morča, -ťa, *str.*; morčací; morčiatko
mord, -u, *m.*, vražda; mordár; mordárka; mordovať
more, -a, *n. pl.* moria, *g.* morí, *d.* moriam, *ak.* moria, *l.* moriach, *inštr.* morami, *str.*; morský
*morek = **špik**
moréna, -y, *ž.*, ľadovcový nános
Morena, -y, *ž.* (*bohyňa*)
Morfeus, -ea, *m.*
morfium, -ia, *str.*; morfinista, -u, *m.*

morfologia, -ie, *ž.*, tvaroslovie; morfologický, tvaroslovný
morganatické manželstvo, nerovné
moriak, -a, *n. pl.* -y, *m.*; morka, -y, *ž.*
Móric, -a, *m.*
moridlo, -a, *g. pl.* moridiel, *str.*
morit', -ím, -ia
mornár, -a, *m.*, námorník
morózny
morský
mortalita, -y, *ž.*, smrtnosť
moruša, -e, *g. pl.* morúš, *ž.* (*strom*)
mosadz, -e, *ž.*; mosadzný
Moskva, -y, *ž.*; moskovský
moskyt, -a, *n. pl.* -y, *m.*
moslim, -a, *m.*
most, -a, *m.*; môstok, -tka, *m.*; mostík, -a, *m.*; mostový, mostný
mostina, -y, *ž.*
mostné, -ého, *str.*
mosúr, -a, *m.*; mosúrový
mošna, -y, *g. pl.* mošien, *ž.*
motať, -cem, -cú (-ám, -ajú); motaj; moták; motovidlo
motív, -u, *m.*; motivovať
motocykel, -kla, *l.* -kli, *m.*; motocyklista
motoh, -a, *m.*, pomätený človek; motožka, -y, *ž.*, motolica
motor, -u, *n. pl.* -y, *m.*, hnací stroj; motorický; motorový
motorka, -y, *ž.*
motto, -a, *g. pl.* mott, *str.*, heslo
motúz, -a, *m.*; motúzový; motúzik; motúztek
motyka, -y, *ž.*; motyčka
motýľ, -a, *n. pl.* -e, *m.*; motýlik, -ika, *m.*; motýľovitý
*movitý = hnuteľný; *movitosť = hnuteľnosť
mozaika, -y, *ž.*
mozog, -zgu, *m.*; mozoček, -čka; mozgový
mozoľ, -a, *m.*; mozoľovatý; mozoľnatý; mozoliť sa
môžbyť (*príslov.*)
možnosť, -ti, *ž.*
možný; možno; nemožno; ak možno (*nie* „ak je možno")
mračiť sa, -ím, -ia
mračno, -a, *g. pl.* mračien, *str.*
mračný
mrak, -u, *m.*; mráčik, -čika; mračný
mrákava, -y, *ž.*
mrakodrap, -u, *m.*
mrákota, -y, *ž.*
mramor, -u, *m.*; mramorový
mraštiť sa, vraštiť sa
mraučať, -ím, -ia, fňukať; mraučiak
mrav, -u, *m.*
mravec, -vca, *n. pl.* mravce, *m.*; mravenište, mravenisko; mravčí, -ia, -ie
mravenečník, -a, *m.*
mravný; mravnosť, -ti, *ž.*; mravnostný
mravokárca, -u, *m.*; mravokárny
mravopočestnosť, -ti, *ž.*; mravopočestný
mravouka, -y, *ž.*; mravoučný
mráz, mrazu, *m.* (*od genitívu počnúc* -a-); *l.* mraze, *n.* a *a. pl.* mrazy; bod mrazu; mrázik, -a; Mráz, Mráza
mrazený (mrazená káva)
mrazit', -ím, -ia; mrazivý; mrazivo
mraznica, -e, *ž.*
mrcina, -y, *g. pl.* mrcín, *ž.*, zdochlina
mrena, -y, *g. pl.* mrien,

ž.; mrenička; mrienka
mreža, -e, *g. pl.* mreží, ž.; mriežka; mrežový; mriežkový
mrieť, mriem, mrú; mri; mrúc; mrel
mrhať, -ám, -ajú; mrhač; mrhavý; mrhávať
mrholiť
mrcha, mrchavý; mrcha, -y, ž.
mriežka, -y, ž.; mriežkovať
mrk, -u, *m.*
mrkať, -ám, -ajú; mrknúť
mrkva, -y, ž.
mrľa, -le, *g. pl.* mrlí, ž.
mrmlať, -lem, -lú
mrštiť (sa), -ím, -ia
*mŕtvica = **porážka**
mŕtvieť, -iem, -ejú
mŕtviť, -im, -ia
mŕtvola, -y, *g. pl.* mŕtvol, ž.
mŕtvy, -a, -e; Mŕtve more
mrváň, -a, *m.*
mrvance, -ov, *m. pomnožné*
mrvenina, -y, *g. pl.* mrvenín, ž.
mrviť (sa), -ím, -ia
mrzák, -a, *m.*, kalika; mrzačiť, kaličiť
mrzieť (sa), -ím, -ia
mrzkáň, -a, *m.*
mrzký; mrzkejší; mrzkosť
mrznúť, -nem, -nú
mrzutý; mrzutosť
*msta = pomsta; *mstiť = pomstiť; *mstiteľ = pomstiteľ; *mstivý = pomstivý
*mšica = voška
mučeník, -a, *m.*; mučenica; mučenícky; mučeníctvo
mučiareň, -ne, ž.
mučiť, -ím, -ia; mučievať; mučiteľ; mučidlo; mučivý
múčka, -y, *g. pl.* múčok, ž.
múčnica, -e, ž.
múčnik, -a, *m.*
múčny
mudrák, -a, *m.*; mudráčka; mudráctvo; mudrácky
mudrc, -a, *m.*
múdry; mudrieť, -iem, -ejú; múdrosť; múdrovať; múdriť sa
muezín, -a, *m.*
muf, -u, *m.*, *častejšie* **boa**
muflón, -a, *n. pl.* -y, *m.*
mucha, -y, *g. pl.* múch, ž.; mušací, -ia, -ie; mušinec
muchotrávka, -y, ž.
muka, -y, *g. pl.* múk, ž., trápenie
múka, -y, ž.; múčny
mul, -a, *m.*
mulat, -a, *m.*; mulatka
mumlať, -lem, -lú; mumlavý
mulica, -e, *g. pl.* mulíc, ž.
multimilionár, -a, *m.*
multipara, -y, ž.
multiplikácia, -ie, ž., množenie, násobenie
múmia, -ie, ž.
mumlať, -lem, -lú; mumlavý
mundúr, -u, *l.* -e, *m.*, rovnošata
munícia, -ie, ž., strelivo; muničný
municipalita, -y, *g. pl.* municipalít, ž.; municipálny
municípium, -ia, *str.*
munificencia, -ie, ž.; munificentný
múr, -u, *m.*; múrik, -a; murovať
Muráň, -a, *m.*; Muránsky hrad; muránsky
murár, -a, *m.*; murársky
murín, -a, *m.*, černoch; murínka, černoška; murínsky, černošský
musenosť, -ti, ž.
musieť, -ím, -ia
mušací, -ia, -ie (*od* mucha)

mušelín, -u, *m.*; mušelínový
muška, -y, *g. pl.* mušiek, *ž.*; múša, -ata, *str.*
muškát, -u, *m.*; muškátový; muškátik
mušľkavieť, -ie, -ejú; muškavý
muškéta, -y, *g. pl.* muškiet, *ž.*; muškétier, -a, *m.*
mušľa, -le, *g. pl.* mušlí, *ž.*; mušľový
mušt, -u, *m.*
mutácia, -ie, *ž.*, premena
mútiť, -im, -ia
mútňava, -y, *ž.*
mútny
mútovník, -a, *m.*
mútvica, *častejšie* **babarka**
múza, -y, *ž.*
múzeum, -ea, *str.*; muzeálny
muzika, -y, *ž.*; muzikálny; muzikant
muž, -a, *n. pl.* -ovia, *m.*; mužík; mužný; mužský
mužnieť, -iem, -ejú
mužský, -ého, *m.*
mužstvo, -a, *g. pl.* mužstiev, *str.*
my, *n. pl. od* ja
mydliť (sa), -im, -ia
mydlo, -a, *g. pl.* mydiel (mydál), *str.*; mydielko; mydlár; mydláreň; mydlina
Myjava, -y, *ž.*; Myjavec; Myjavka; myjavský; myjavčina
myk, -u, *m.*
mykať, -ám, -ajú (*napr.* plecami); mknúť
mýliť, -im, -ia
mýlka, -y, *g. pl.* mýlok, *ž.*; mylný; mylne; mýlivý
myopia, -ie, *ž.*; myop
myrha, -y, *g. pl.* mýrh, *ž.*
myriada, -y, *g. pl.* myriád, *ž.*, 10.000, nesčíselné množstvo
myriameter, -tra, *l.* -tri, *m.* (= 10.000 m)
myrta, -y, *g. pl.* mýrt, *ž.*; myrtový
mys, -u, *m.*
myseľ, -sle, *ž.*
myslieť, -lím, -lia; myslí, -ite; myslel; myslený; myslenie; myslitel'
*myslivec = **poľovník**, *myslivosť = **poľovníctvo**
mystérium, -ia, *str.*, tajomstvo; mysteriózny
mysticizmus, -zmu, *m.*
mystifikácia, -ie, *ž.*, klamanie, mámenie
mystika, -y, *ž.*; mystický, tajomný; mystik, -a, *n. pl.* mystici, *m.*
myš, -i, *ž.*; myšací, -ia, -ie (myšacia diera); myška, myšička, mýša, -ata, *str.*
myšiak, -a, *m.* (*vták*)
myšiť sa, plašiť sa
myška, myšička, -y, *ž.*
myšlienka, -y, *ž.*; myšlienkový
myť, myjem, myjú; my; myte; myl; mytý; mytie; mycí, -ia, -ie; mytie = umývanie
mytický, bájny, **bájeslovný**
mýtne, -ého, *str.*
mýto, -a, *str.*; mýtny; mýtnik; mýtovnica; mýtovník
mytológia, -ie, *ž.*, bájeslovie
mýtus, -tu, *m.*, báj
mzda, -y, *ž.* (*iba v odbornom názvosloví*), pláca; mzdový, plácový
*mžik = **mih**; *mžikať = **mihať**

N, Ň

na! (*cit.*), nate! (*cit.*) = tu máš! tu máte!

nabádať, -am, -ajú
nabaláchať, -am, -ajú
*nabarviť = **nafarbiť**
nábeh, -u, *m.*
nabehať (sa), -ám, -ajú
nabehlina, -y, *ž.*
nabelastý
naberať, -ám, -ajú; naberač; naberačka
*nabídka = **ponuka**; *nabídnuť = **ponúknuť**; *nabídzať = **ponúkať**
nabiediť (sa), -im, -ia
nabíjať, -am, -ajú; nabíjací; nabíjač; nabíjak
nabiť, -ijem, -ijú *niekoho, niečo*; nabitý
nábitok, -tku, *m.*, náboj
nablízku (*príslov.*)
nábob, -a, *m.*, boháč
náboj, -a, *m.*
nabok (*príslov.*), stranou
nábor, -u, *m.*; náborový
nabožekať sa, -ám sa
náboženstvo, -a, *g. pl.* náboženstiev, *str.*; náboženský
nábožný
nabrať, -beriem, -berú; naberať
nábrežie, -ia, *str.*; nábrežný
nabrúsiť, -im, -ia
nabrýzgať, -am, -ajú
nabrzlý (nabrzlé mlieko)
nabudúce (*príslov.*)
nabúchať, -am, -ajú (*niekomu, niečo*)
nábytok, -tku, *m.*, náradie; nábytkový
*nabývať = **nadobúdať**; *nabývateľ = **nadobúdateľ**
nácesto, -a, *str.*
nacionále, *str.* (*v jedn. č. nesklon., mn. č.* nacionáliá, -ií)
nacionalista, -u, *m.*; nacionálny, národný; nacionalizmus
*nacpať = **napchať**
nacvičiť (sa), -im, -ia
nácvik, -u, *m.*
načahovať, -ujem, -ujú
načať, -čnem, -čnú; načal; načatý; načatie
náčelie, -ia, *str.*, fasáda
náčelník, -a, *m.*; náčelníčka; náčelnícky
náčelný
načerpať, -čerpám, -čerpajú; načerpaj
načiahnuť sa, -nem, -nu
načierať, -am, -ajú (*od* načrieť), čerpať, naberať; načierací, naberací; načieradlo
načim, treba
načínať, -am, -ajú
náčinie, -ia, *str.*
načisto (*príslov.*)
načmárať, -am, -ajú
načo
načrieť, načriem, načerpať, nabrať (*vody*); načierať
načrpkať, -ám, -ajú
náčrt, -u, *m.*; náčrtok, -tku, *m.*
načrtať, -ám, -ajú; načrtnúť
náčrtník, -a, *m.*
načudovať sa
načúvať, -am, -ajú
nad, nado (*predl.*)
nadať, -ím, -ia
*nadácia = **základina, fundácia**; *nadačný = základinový, fundačný
nadájať, -am, -ajú; nádoj
naďalej (*príslov.*)
nadaný; nadanie
nadariť sa, -ím, -ia, prísť vhod
nadarmo (*príslov.*)
nadať, -dám, -dajú
nadávať, -am, -ajú; nadávanie; nadávač
nádavka, -y, *ž.* (*od* nadávať)
nadbehať; nadbehávať; nadbehnúť
nadbytok, -tku, *m.*
nadčlovek, -a, *m.*
naddĺžiť, -im, -ia; naddlžovať
naddvihnúť, -nem, -nú;

naddvihnutý; naddvihovať
nádej, -e, *ž.* (nádeja, -e, *ž.*); nádejný
nádejať sa, -ejem, -ejú
*nádejeplný = **nádejný**
nadeliť, -ím, -ia; nadeľovať; nadielka (vianočná nadielka), nadelenie
nadeň, nad neho
nádenník, -a, *m.*; nádennícky; nádenníčka; nádenníčiť; nádenníčievať
Nadežda, -y, *ž.*
nadháňač, -a, *m.*
nadháňať, -am, -ajú
nádhera, -y, *ž.*, veľkoleposť; nádherný, veľkolepý
nadhlavník, -a, *m.*
nadhviezdny
nádcha, -y, *ž.*
nadchádzať, -am, -ajú
nadchnúť, -nem, -nú; nadchnutie; nadchnutý; nadchýnať
nadchodiť, -í, -ia
nadieť, -ejem, -ejú; nadievať
*nádievka = **plnka**
nadísť, -idem, -ídu
*nadľadvenica = **nadoblička**
nadľahčiť, -ím, -ia
nadlaktie, -ia, *str.*
*nadlesný = **nadlesník**
nadľudský
nadmieru (*prísl.*)
*nadmietnuť = **namietnuť**; *nadmietka = **námietka**
nadmorský
nadmúť, nadmem, nadmú
nadnes (*prísl.*), na dnešok
nadnormálny
nádoba, -y, *ž.*; nádobka; nádobie
nadoblička, -y, *ž.*
*nádobno = **treba, načím**
nadobro (*prísl.*), celkom, úplne
nadobudnúť, -nem, -nú *niečo* (*niečoho*); nadobudnutý; nadobúdať, -am, -ajú
nadobyčajný
*nadobývať = **nadobúdať**
nadohovárať, -am, -ajú
nadojiť, -jím, -ja
nadokladať, -ám, -ajú
nadol (*prísl.*)
nadomŕzať, -am, -ajú
nadonášať, -am, -ajú
nádor, -u, *m.*
nadosobný
nadostač (*prísl.*)
nadovšetko (*prísl.*)
nadpis, -u, *m.*
nadpísať, -šem, -šu
nadpolovičný
nadporučík, -a, *m.*
nadpozemský
nadpriasť, -pradiem, -pradú; nadpriadať
nadpriemerný
nadprirodzený; nadprirodzenosť
*nadprodukcia = **nadvýroba**
ňadrá, ňadier, *str. pomnožné*
nadrapiť, -ím, -ia; nadrapovať sa
nadrať, naderiem, -rú
nadraziť, -ím, -ia; nadrážať
*nádražie = **stanica**; *nádražný = **staničný**
*nadrečený = **uvedený, spomenutý**
nadriadený
nadrieť sa, -driem, -drú
nadrobiť, -ím, -ia
nadrobno (*prísl.*)
nadŕžať, -am, -ajú *niekomu*; nadržovať
nádržka, -y, *g. pl.* nádržiek, *ž.*
nadsádzka, -y, *g. pl.* nadsádzok, *ž.*
nadskočiť, -ím, -ia; nadskakovať
nadsmyselný
nadstaviť, -ím, -ia
nadstranícky
nadšenie, -ia, *str.*; nadšený; nadšenec
nadštrknúť, -nem, -nú

nadto (*príslov.*), okrem toho
nadurit (sa), -ím, -ia
naduť (sa), -ujem, -ujú; nadúvať sa; nadutý; nadutosť; nadutec
nadužiť, -ijem, -iju; nadužívať, nadužívanie
nadviazať, -žem, -žu (*niečo*, *na niečo*); nadväzovať
nadvihať, -am, -ajú; nadvihnúť
nadvláda, -y, *ž.*
nádvorie, -ia, *str.*
nádvorník, -a, *m.*
nadvýroba, -y, *ž.*
nádych, -u, *m.*
nadýchať (sa), -am, -ajú
nadýmať, -am, -ajú; nadýmavý; nadýmač
nadzemský
nadživotný
nafarbiť, -ím, -ia
nafta, -y, *g. pl.* náft, *ž.*; naftový
naftalín, -u, *m.*; naftalínový
nafúkaný; nafúkanosť, nadutosť
nafúknuť (sa), -nem, -nu; nafukovať (sa)
nagrobianiť, -im, -ia
nahabať, -em, -ú
naháč, -a, *m.*
nahádzať, -džem, -džu
nahajka, -y, *g. pl.* nahajok, *ž.*
naháňať, -am, -ajú
*nahať = **nechať**
náhľad, -u, *m.*; svetonáhľad
nahľadať sa, -ám, -ajú
nahľadieť sa, -ím, -ia
nahlas (*príslov.*)
náhle, *lepšie* **len čo**
nahliadnuť, -nem, -nu; nahliadať, -am, -ajú
náhlif sa, -im, -ia; náhlivý, náhlivo (náhlive)
nahluchlý
náhly, náhlo; náhlosť
nahmatať, -ám, -ajú; nahmatávať
nahnať, naženiem, -nú
*nahnedlý = **hnedastý**
nahnevať (sa), -ám, -ajú
nahniť, -ijem, -iju; nahnitý; nahnilý
nahnúť (sa), -nem, -nú; nahýnať (sa); nahnutie; nahnutý
náhoda, -y, *ž.*; náhodný
nahodiť, -ím, -ia; nahádzať
náhodný, náhodilý, náhodnosť
náhon, -u, *m.*
*náhončí = **nadháňač**
nahonobiť, -ím, -ia, nagazdovať
nahor (*príslov.*)
nahorklý, *častejšie* **horkastý**
nahosemenný
nahota, -y, *g. pl.* náhôt, *ž.*
nahotovif, -ím, -ia; nahotovovať
nahovárať, -am, -ajú; nahovárač; nahovoriť *niekomu niečo*, *niekoho na niečo*
náhovorky, -iek, *ž. pomnožné*
nahrabať, -em, -ú
náhrada, -y, *ž.*; náhradný; **náhradník**
nahradiť, -ím, -ia; nahrádzať, -am, -ajú; nahradzovať; nahraditeľný
nahrať sa, nahrám sa
*nábražka = **náhrada**, *náhradok*
nahrbiť sa, -ím sa, -ia; nahrbený; nahrbenosť
náhrdelník, -a, *m.*
náhrdelný
nahriať, nahrejem, -jú
nahriebsť, -hrebiem, -hrebú (*arch.*)
nahŕňať, -am, -ajú; **nahrnúť (sa)**
náhrobník, -a, *m.*, náhrobok, -bka, *m.*; **náhrobný**
nahromadiť, -ím, -ia
nahrubo (*príslov.*)

náhubok, -bka, *m.*
nahuckať, -ám, -ajú
nahý
nahýnať (sa), -am, -ajú (*od* nahnúť)
nach, -u, *m.*, purpur; nachový
nachádzať (sa), -am, -ajú
*nachladnúť = **prechladnúť**; *nachladnutie = **prechladnutie**
nachodiť (sa), -ím, -ia; nachádzať (sa), -am, -ajú
nachovať, -ám, -ajú *niekoho niečím*
nachrákať, -am, -ajú
nachvat (*prísl.*)
nachýliť (sa), -ím, -ia; nachyľovať (sa); nachýleno (*prísl.*); náchylný; náchylnosť
nachystať, -ám, -ajú
nachytať, -ám, -ajú
nachytro (*prísl.*)
naisto (*prísl.*)
naivný; naivnosť; naivne (*prísl.*)
najada, -y, *g. pl.* nájad, *ž.*
najašiť (sa), -ím, -ia *niekoho*
najať, najmem, najmú; najal, najatý
najavo (*prísl.*)
najbližšie
najdený; najdenie
najdriev (*básn.*) = najprv
najedovať (sa), -ujem, -ujú
najesť sa, -jem, -ješ, -je, -jedia, najedený
najímať, -am, -ajú; najímací; najímač; najímateľ
najmä (*prísl.*), hlavne
najmieň (*básn.*) = najmenej
nájom, -jmu, *m.*; nájomné, -ého, *str.*
nájomník, -a, *m.*; nájomníčka
najprv (*prísl.*)
*najradšie = **najradšej**
najsamprv (*prísl.*)
najskorej, najskôr (*prísl.*)
nájsť, nájdem, nájdu; nájdi, -te; našiel, našla; najdený; nájsť sa
najtiaž (*prísl.*)
najúprimnejší
najväčší
najväčšmi (*prísl.*)
najviac, najviacej
najvýš, najvyššie
nakadiť, -ím, -ia
nakálať, -am, -ajú
nakázať, -žem, -žu
nakaziť, -ím, -ia; nákaza; nákazlivý; nákazlina
nakedy (*prísl.*)
náklad, -u, *m.*; nákladný
nakladať, -ám, -ajú; nakladací; nakladajúci; nakladač; nakladačka; nakladateľ; nakladateľstvo
naklebetiť, -ím, -ia
nakloniť (sa), -ím, -ia; nakláňať, -am, -ajú; naklonený
náklonný; náklonnosť
nákolesník, -a, *m.*
nakoľko (*prísl.*)
nakoniec (*prísl.*), (*iné je* na koniec)
nakopať, -em, -ú
nakope (*prísl.*)
nakopiť, -ím, -ia
nákova, -y, *ž.*; nákovka
nakradnúť, -nem, -nú
nakrájať, -jam, -jajú
nakrátko (*prísl.*)
*nákrčník = **kravata**
nákres, -u, *m.*; nákresný
nakresliť, -ím, -ia
nakriatnuť, -nem, -nu *niekomu niečo, niekoho na niečo*
nakrivíť, -ím, -ia; nakrivenie; nakrivený
nakrivo (*prísl.*)
nakŕmiť (sa), -ím, -ia
*nakrochmáliť = **naškrobiť**
nakrútiť, -ím, -ia; nakrúcať; nakrucovať

nakuknúť, -nem, -nú; nakukovať
nákup, -u, *m.*; nákupný; **nákupňa**, *g. pl.* nákupní, *ž.*
nakúpiť, -im, -ia
nakuť, -kujem, -kujú; nakúvať
nakvapkať, -ám, -ajú; nakvápať
nákyp, -u, *m.*
nakyslý, *častejšie* **kyslastý**
nakysnúť, -ne, -nú
nálada, -y, *ž.*; náladový
*náladie = **ladovica**
naladiť, -ím, -ia
naľahko (*prísl.*)
naľakať (sa), -ám, -ajú
naľavo (*prísl.*)
nalepiť, -ím, -ia; nalepať; nalepovať
nálepok, -pku, *m.*
nálevník, -a, *m.*
nálet, -u, *m.*
nález, -u, *m.*; nálezné, -ho, *str.*
*nalezať = **nachodiť**
nálezca, -u, *m.*
nálezenec, -nca, *m.*; nálezinec, -nca, *m.* (*ústav*)
náleziskо, *g. pl.* náleziск, *str.*
nálezné, -ého, *str.*
náležať, -ím, -ia; náležitý
naležať sa, -ím, -ia
naliať, -lejem, -lejú; nalievať
naličiť, -ím, -ia
náličnica, -e, *ž.*, maska
naliehať, -am, -ajú; naliehavý
*naliezť = **nájsť**
nalodiť, -ím, -ia; nalodťovať
nalokať sa, -ám sa; -ajú sa *niečoho*
namacať, -ciam, -cajú
namáčať, -am, -ajú
námaha, -y, *ž.*
namáhať sa, -am, -ajú; namáhavý
*namatať = **nahmatať**
namazať, -žem, -žú
namäknutý
námel, -u, *m.*, nános
námer, -u, *m.*
namerený; namerenie
námesačník, -a, *m.*; námesačný
námestie, -ia, *str.*
námestník, -a, *m.*; námestný
Námestovo, -a, *str.*
námet, -u, *m.*
námezdný; námezdná smluva
namieriť, -im, -ia
namiesto (*prísl. i predl. s gen.*)
namietať, -am, -ajú; námet, -u, *m.*; namietnuť; námietka, -y, *ž.*
namlieť, -meliem, -melú
*namlsať sa = **namaškrtiť sa**
*namlúvať = **nahovárať**
namoknutý
námorný; námorník, -a, *m.*; námornicky; námorníctvo
namotať, -ám, -ajú; namotávať
namrzeno (*prísl.*) *i* namrzene; namrzenosť
namrznúť sa, -nem, -nú; namrznutý
namydliť (sa), -ím, -ia
namyslený; namyslenosť, namyslieť si; namýšľať si, -am, -ajú
nanajmenej (*prísl.*)
nanajvýš (*prísl.*)
nanáhlo (*prísl.*) *i* nanáhle
nanamáhať sa, -am, -ajú
nanebevstúpenie, -ia, *str.* (bibl.); Nanebevstúpenie Pána (*sviatok*)
nanebevzatie, -ia, *str.* (bibl.); Nanebevzatie Panny Márie (*sviatok*)
nanič (*prísl.*)
naničhodný; naničhodník; naničhodnica
naniesť, -nesiem, -nesú

naničvoč, *častejšie* **naničvoč obrátiť**
ňaňo, -a, *m.*; otec; ňanka; ňaníček
nános, -u, *m.*
nanosiť, -ím, -ia; nanášať
nanovo (*prísl.*)
naňuchať, -ám, -ajú
nanútiť, -im, -ia; nanucovať
naobedovať sa, -ujem sa, -ujú sa
naoberať, -ám, -ajú
naobjímať (sa), -am, -ajú
naobliekať si, -am si, -ajú si *niečoho*
naobracať sa, -iam sa, -ajú sa
naoddávať, -am, -ajú *niekoho*
naodkášať, -am, -ajú
naodkazovať (sa), -ujem, -ujú *niekomu niečo*
naodkladať, -am, -ajú
naodkrájať, -am, -ajú
naodnášať, -am, -ajú
naodorávať, -am, -ajú
naodstrihávať, -am, -ajú *niečoho*
naoko (*prísl.*)
naokolo (*prísl.*)
naokopávať, -am, -ajú
naoktrojovať, -ujem, -ujú *niekomu niečo*
naopak (*prísl.*)
naosievať, -am, -ajú
naostatok (*prísl.*), naposledy
naozaj; naozajstný
naozývať sa, -am, -ajú
nápad, -u, *m.*, napadnutie
napadať, -ám, -ajú; napadnúť, -nem, -nú; napadnutý; napadalo, napadlo snehu
napádať, -am, -ajú *niekoho, na niečo* (na nohu)
nápadník, -a, *m.*
napáchnuť, -nem, -nu *niečím*; napáchnutý
napájať, -am, -ajú; napájadlo
napajediť (sa), -ím, -ia *niekoho*
napáliť (sa), -im, -ia; napaľovať
napaprčiť (sa), -ím, -ia *niekoho*
napäť, napnem, napnú; napätý; napätie; napätosť
nápev, -u, *m.*
napchať (sa), -ám, -ajú *niekoho niečím*; napchávať; napchatý
napiecť, napečiem, -čú; napiekol; napečený
napichnúť, -nem, -nú; napichať; napichovať
napínať, -am, -ajú; napínací; napínavý
nápis, -u, *m.*
napísať, -šem, -šu
napiť sa, -pijem, -jú; napitie; napitý
náplasť, -ti, *ž.*
náplava, -y, *ž.*; náplavný
naplaviť (sa), -ím, -ia; naplavený; naplavenina
naplieniť, -im, -ia
napliesť, -pletiem, -pletú
náplň, -ne, *ž.*
naplniť, -ím, -ia; napĺňať; napĺňovať
napľuť, napľuvať, -ujem, -ujú
napnúť, -em, -ú, *i* napäť
napočítať, -am, -ajú
napočúvať sa, -am, -ajú *niečoho*
napodiv (*prísl.*)
napodkladať sa, -ám, -ajú
nápodoba, -y, *ž.*
napodobniť, -ím, -ia; napodobnenie; napodobnenina; napodobňovať
napodpisovať (sa), -ujem, -ujú
napohotove (*prísl.*)
napochytre (*prísl.*)
nápoj, -a, *m.*
napojiť, -ím, -a
napokon (*prísl.*), naostatok, naposledy

nápoky (*arch.*), **náročky**
napoly (*prísl.*)
napomáhať, -am, -ajú *niekoho*; napomáhateľ
napomenúť, -meniem, -menú; napomeň, napomeňte; napomínať; napomenutie; napomínanie
nápomocný
napomôcť, -môžem, -môžu *niekoho*; napomáhať
naponáhle (*prísl.*), náhle
naponevierať sa, -am sa, -ajú sa
naponosovať sa, -ujem sa, -ujú sa
napoprieč, **napoprečky** (*prísl.*)
nápor, -u, *m.*
naporúdzi (*prísl.*), poruke
naposledy, **naposledok** (*prísl.*)
naposmievať sa, -am, -ajú
napospas (*prísl.*)
napospol (*prísl.*)
napotíkať sa, -am sa, -ajú sa
napotom (*prísl.*)
napovedať, -ám, -ajú; nápoveď, -de, *ž.*; *iné je* šuškať
napozajtre (*prísl.*)
napožičiavať, -am, -ajú
náprava, -y, *ž.*; nápravný, nápravník
napraviť, -ím, -ia; napráva; napravovať
napravo (*prísl.*)
naprázdno (*prísl.*)
napreberať, -ám, -ajú
napred (*prísl.*)
napredkladať, -ám, -ajú
napredku (*prísl.*)
napredok (*prísl.*)
napredovať, -ujem, -ujú
naprehadzovať (sa), -ujem, -ujú
naprehánať (sa), -am, -ajú
naprehovárať, -am, -ajú
naprekladať (sa), -ám, -ajú
naprelievať (sa), -am, -ajú
napremýšľať sa, -am, -ajú
naprevracať sa, -iam sa, -ajú sa
***napriek tomu** = **jednako**
napríklad (napr. *i* np.)
naprikladať, -ám, -ajú
napriliepať, -am, -ajú
napripínať, -am, -ajú
naprisádzať, -džem, -džu
***naprosto** = **celkom, úplne, vonkoncom**
naprostred (*prísl.*); naprostriedku
naproti (*predl.*)
naprotiveň
náprsie, -ia, *str.*
náprsný; **náprsník**, **náprsníček** (*odev*)
náprstník, -a, *m.* (*rastlina*)
náprstok, -tka, *m.*
napuchnúť, -nem, -nú; napuchnutý
napustiť, -ím, -ia; napúšťať
narábať, -am, -ajú
nárada, -y, *ž.*, **rada, návrh**
náradie, -ia, *str.*; **náradový**
narádzať, -am, -ajú
narafičiť, -ím, -ia
náramnica, -e, *ž.*
náramný
naráňať, -am, -ajú
narásť, -rastiem, -rastú; narástol
naraz (*prísl.*), odrazu
náraz, -u, *m.*
naraziť, -ím, -ia; **narážať**
nárazník, -a, *m.*, **nárazníkový**
náražka, -y, *g. pl.* **náražiek**, *ž.*
narcis, -u, *m.*; **Narcis**, -a (*meno*)
nárečie, -ia, *str.*; **nárečový**
nárek, -reku, *m.*

nárez, -u, *m.*, krájané
narezať, -žem, -žú
nariadenie, -ia, *str.*
nariadiť, -im, -ia; nariaďovať
nariekať, -am, -ajú; nariekanie; nariekavý
narkóza, -y, *ž.*; narkotikum, -a, *str.*; narkotický; narkotizovať
náročky (*prísl.*)
náročný
národ, -da, *m.*; národný; národík
narodenie, -ia, *str.*
narodiť sa, -ím, -ia; narodený; narodenie; narodeniny
národnodemokratický
národnosocialistický
národohospodárstvo, -a, *str.*
národopis, -u, *m.*
národovec, -vca, *m.*; národovkyňa; národovectvo
nárok, -u, *m.*
narovnať, -ám, -ajú; narovnávať; narovnávací
narozdávať (sa), -am, -ajú
narozkazovať (sa), -ujem, -ujú
narozkladať, -ám, -ajú
narozlievať, -am, -ajú
narozmýšľať sa, -am, -ajú
naroznášať, -am, -ajú
narozprávať (sa), -am, -ajú
narozsievať, -am, -ajú
narozsýpať, -am, -ajú
narozťahovať sa, -ujem, -ujú
naroztrúsať, -am, -ajú
narozvážať (sa), -am, -ajú
nárožie, -ia, *str.*; nárožný
***nárt** = **priehlavok**
narúbať, -em (-am), -u
náručie, -ia, *str.*; náručný
naručiť, -ím, -ia *niekomu niečo*
narušiť, -ím, -ia; narúšať; narušovať
náruživý
naružovelý
narýchlo (*prísl.*), napochytre
nárys, -u, *m.*
narysovať
násada, -y, *ž.*
nasadiť, -ím, -ia; nasádzať, nasadzovať
***násadka** (na pero) = **rúčka**
nasať (sa), -sajem, -sajú (*do seba*)
nasbierať, -am, -ajú
nasbíjať, -am, -ajú; *iné je* nazbíjať
nasdierať, -am, -ajú
nasháňať, -am, -ajú
nashŕňať, -am, -ajú
nashromažďiť, -ím, -ia
naschvál (*prísl.*), náročky
nasiaknuť, -nem, -nu; nasiaknutý
nasiať, -sejem, -sejú
násilenstvo, -a, *str.*; násilie, -ia, *str.* (*najmä v básnickej reči*); násilnosť
násilný; násilník, -a, *m.*; násilnícky
nasilu (*prísl.*), násilne
naskladať, -ám, -ajú
naskočiť, -ím, -ia; naskákať; naskakovať
náskok, -u, *m.*
naskrz, naskrze (*prísl.*)
naskupovať, -ujem, -ujú
naskusovať, -ujem, -ujú
naskutku (*prísl.*)
naskytať sa, -ám, -ajú; naskytnúť sa
následník, -a, *m.*; následný; následníctvo
následnosť, -sti, *ž.*
následok, -dku, *m.* (*miesto* „následkom toho“ *píš:* 1. preto, 2. z tej príčiny; *často dostačí inštrumentál: miesto* „umrel následkom hladu“ *píš:* umrel hladom)
nasledovať; nasledujúci; nasledovateľ
nasledovne, takto

nasledovný, tento, táto, toto
naslepo (*prísl.*)
naslinit', -ím, -ia
nasmiat' sa, -smejem, -smejú
nasnášat', -am, -ajú
násobit', -ím, -ia; násobilka, krát; násobenec, -nca, *m.* (*v matematike; v jedn. ak. a v č. množ. podľa živ.*); násobiteľ, -a, *m.* (*v matematike; v jedn. a. a v množ. č. podľa živ.*)
násobok, -bku, *m.*
nasolit', -ím, -ia; nasáľat
nasosýpat', -am, -ajú
nasotínat', -am, -ajú
***nasožierat'** = **nazožierat'**
nasplietat', -am, -ajú
naspodku (*prísl.*)
naspomínat', -am, -ajú
nasrdený, nahnevaný; nasrdit' sa, -ím, -ia
nasršený, nahnevaný
nastálo, natrvalo
nastat', -stanem, -stanú; nastalý
nastát' sa, nastojím, nastoja
nastavat', -iam, -ajú
nastávat', -am, -ajú; nastávajúci
nastavit', -ím, -ia
nástavok, -vku, *m.*
nástenný
***nástin** = **náčrt**, **náčrtok**; ***nastínit'** = **načrtnúť**
nastlat', -steliem, -stelú
nástojčivý
nástojit', -ojím, -oja *na niečom*
nastoknúť, -nem, -nú
nastolit', -ím, -ia
nástraha, -y, *ž.*
na stráž! (*pozdravenie; odpoveď:* stráž!)
nastrčit', -ím, -ia; nastŕčat'
nastriekat', -am, -ajú
nastriet'at', -am, -ajú
nastrihat', -ám, -ajú
nastrknúť, -nem, -nú; nastrkat'
nástroj, -a, *m.*; nástrojný; nástrojáreň
nastrojit', -ím, -a; nastrájat'
***nastudit' sa** = **prechladnúť**
nástup, -u, *m.*
nástupca, -u, *n. pl.* -ovia, *m.*
nástupište, -šťa, *str.*, perón
nastúpit', -ím, -ia; nastupovat'
nástupnícky; nástupníctvo
nástupnička, -y, *ž.*
***nastydnúť** = **prechladnúť**
nasucho (*prísl.*)
nasúšit' sa, -ím, -ia; nasušovat' sa
nasvádzat', -am, -ajú
nasviedčat', -a, -ajú; nasvedčovat'
nasvolávat', -am, -ajú
násyp, -u, *m.*
nasypat', -em, -ú (*dokon.*); nasýpat', -am, -ajú (*nedokon.*); nasypávat'
nasýtit', -im, -ia; nasycovat'
náš, naša, naše; **náš**, *g.* nášho (našeho), *d.* nášmu (našemu)
našeptat', -ám, -ajú; našeptávat'
našinec, -nca, *m.*
naširoko (*prísl.*)
našit', -šijem, -šijú; našívat'
naškrobit', -ím, -ia
našomrat (sa), -em, -ú
našpintat', -cem, -cú
našský
naštiepit', -ím, -ia; naštiepnuť; naštiepat'
naštrbit', -ím, -ia
naštrknúť, -nem, -nú
***nať** = **vňať**
Natália, -ie, *ž.*
natalita, -y, *ž.*, pôrodnosť
natancovat' sa, -ujem, -ujú
náter, -u, *m.*
nateraz (*prísl.*)
natiahnuť, -nem, -nu

natiecť, -tečie, -tečú; natekať
natierať, -am, -ajú; natierač; natierací; natieradlo; náter
*nátisk = **nátlak**
natískať, -am, -ajú; natisnúť
*nátka = **nádcha**
natkať, -ám, -ajú
natknúť, -nem, -nú *na niečo*, **naraziť** *na niečo*
natlačiť, -ím, -ia; natláčať
nátlak, -u, *m.*
natlieť, -tlčiem, -tlčú; natĺkať
*nato, *lepšie* **potom, vtom**
natoľko (*prísl.*)
nátoň, -a, *m.*
natŕčať, -am, -ajú
natriasť, -trasiem, -trasú; natriasať
natrieť, -iem, -ú
nátrium, -ia, *str.*, sodík
nátron, -u, *m.*
*natúra = **príroda**
nátura, -y, *ž.*, povaha
naturálie, -ií, *ž. pomn.*, prírodniny; naturálny, prírodný
naturalizácia, -ie, *ž.*; naturalizovať
naturalizmus, -zmu, *m.*
naubližovať, -ujem, -ujú *niekomu*
naučiť (sa), -ím, -ia (*niečo*); naúčať
nauka, -y, *ž.*; náukový; náučný
naukladať, -ám, -ajú
naukrývať, -am, -ajú
naunúvať (sa), -am, -ajú
naupodozrievať (sa), -am, -ajú
naustávať sa, -am, -ajú
náušnica, -e, *ž.*
nautekať sa, -ám, -ajú
nautika, -y, *ž.*; nautický, plavecký
nauvažovať sa, -ujem, -ajú *niečoho*
naužívať sa, -am, -ajú *niečoho*
náva, -y, *ž.*, druhý svet
navádzať, -am, -ajú
nával, -u, *m.*
navaliť, -ím, -ia; navaľať
navážať, -am, -ajú; navoziť
naväzovať, -ujem, -ujú *niečo na niečo*
navečer (*prísl.*)
naveky (*prísl.*), vše, zavše, vždy, zakaždým
naveľa (*prísl.*)
naverímboha (*prísl.*)
náves, -u, *m.*
návestie, -ia, *str.*, oznámenie; návestný
navešať, -iam, -ajú
naviať, -vejem, -vejú; navievať
naviazať, -žem, -žu; naväzovať (*iné je* nadviazať, nadväzovať)
návidieť, -ím, -ia
navidomoči (*prísl.*), očividne
naviesť, -vediem, -vedú; navádzať
naviezť, -veziem, -vezú; navážať
navigácia, -ie, *ž.*; navigačný
navíjať, -am, -ajú (*od* naviť); navíjačky, -čiek, *ž. pomn.*; navíjadlo
navinúť, -iem, -nú
navislý
naviť, -ijem, -ijú; navíjať
návlak, -u, *m.*
navlas (*prísl.*), celkom, presne
navlažiť, -ím, -ia; navlažovať
navlhčiť, -ím, -ia; navlhčovať
navlhnúť, -nem, -nú
navliecť, -vlečiem, -vlečú; navliekať
navnivoč (*prísl.*)
návod, -u, *m.*
návoj, -a, *m.*
navôkol, naokolo, dookola
navonok (*prísl.*)

návoz, -u, *m.*
navoziť, -ím, -ia; navážať
navracať, -iam, -ajú
návrat, -u, *m.*; návratka; návratný
navrátiť, -im, -ia
navrávieť, -ím, -ia; navrávať
návrh, -u, *m.*
navrhovať; navrhovateľ
navrch (*prísl.*), nahor; navrchu
návršie, -ia, *str.*
navŕšiť, -im, -ia; navršovať
navŕtať, -am, -ajú; navŕtavať
návšteva, -y, *ž.*
návštevník, -a, *m.*
navštevovať
navštíviť, -im, -ia; navštívenie; navštívený; navštívenka, vizitka
navťahovať, -ujem, -ujú
navyberať, -ám, -ajú
navyhýbať (sa), -am, -ajú *niečomu*
návyk, -u, *m.*
navykať, -ám, -ajú *niečomu* (*i na niečo*); navyknúť; navyknutý (navyklý)
navymýšľať (sa), -am, -ajú
navypekať, -ám, -ajú
navysmievať sa, -am, -ajú
navyše (*prísl.*)
navyšovať, -am, -ajú
navyťahovať, -ujem, -ujú
navyvolávať, -am, -ajú
navzájom (*prísl.*)
navždy (*prísl.*)
nazad (*prísl.*)
nazajtra (*prísl.*)
nazála, -y, *ž.*, nosovka
nazarén, -a, *m.*; nazarénsky
Nazaret, -a, *m.*
nazbíjať, -am, -ajú; *iné je* nasbíjať
*nazbyt = **nazvyš**
nazdať sa, -ám, -ajú; nazdávať sa
nazerať, -ám, -ajú; nazeranie
nazízať, -am, -ajú
*nazlobiť (sa) = **nahnevať (sa)**
nazlomkrky (*prísl.*)
nazmar (*prísl.*)
naznak (*prísl.*), horeznačky
náznak, -u, *m.*; náznakový; náznakovitý
naznášať, -am, -ajú (znášať *napr.* krivdu)
názor, -u, *m.*; názorný; názornosť
názov, -zvu, *m.*
nazožierať, -am, -ajú
nazpamäť (*prísl.*)
nazpäť (*prísl.*); nazpiatok
nazrieť, -zriem, -zrú; nazerať
nazvať, -zvem, -zvú; nazývať
názvisko, -a, *str.*
názvoslovie, -ia, *str.*; názvoslovný
nazvyš (*prísl.*)
nazývať, -am, -ajú (*od* nazvať)
nažať, -žnem, -žnú; nažínať
nažívať, -am, -ajú
nažive (*prísl.*)
nažltlý, *častejšie* **žltkastý**
*neaký = **nejaký**
nebadaný; nebadane; nebadateľný
*nebarevný = **nefarebný**
nebárs, *častejšie* **neveľmi**
nebeský; nebešťan, nebešťanka
nebezpečenstvo, -a, *g. pl.* nebezpečenstiev, *str.*
nebezpečný
nebialy
nebo, -a, *l.* na nebi; *mn. č.* nebesá; *g.* nebies, *d.* nebesám; *l.* nebesách (*i* nebesiach); *i.* nebesami, *str.*; nebeský; nebešťan; nebešťanka;

nebový = **belasý**, modrý
nebodaj (*príslov.*), **akiste**, bezpochyby
nebohý; nebožký; nebožká; **nebožtík**
nebojazlivý; nebojazlivosť
neborák, -a, *m.*; neboráčik; neborká, neborký
nebotyčný
nebožiatko, -a, *str.*
nebožiec, -a, *m.*
nebývalý
necelý
necesér, -u, *l.* -i, *m.*
neciteľný
necitný; necitnosť
nectný (*v básnickej reči*), nečestný
nečakaný
nečas, -u, *m.*
nečasový, neaktuálny
Nečech, -a, *m.*; nečeský
nečestný; nečestnosť
nečin, -u, *m.*
nečinný; nečinne
nečitateľný
nečlovek, -a, *m.*
nečudo, nie div
nečujný; nečujne (nečujne)
nedajbože (*príslov.*)
neďaleký; neďaleko
nedávny; nedávno
nedbaj, -a, *m.*, nedbanlivec; nedbajstvo
nedbalý; nedbanlivý
nedbať, -ám, -ajú (*o niečo, na niečo*)
nedeľa, -le, *ž.*; nedeľný; nedeľňajší; Kvetná nedeľa
nedeliteľný
nediel, -u, *l.* -e, *m.*
nedielny
nedlho (*príslov.*)
nedobizeň, -zne, *ž.*, nezdoba; nezdobizeň, neporiadok
nedobytný
nedočkavec, -vca, *m.*; nedočkavý
nedohľadný, nedozerný
nedochodča, -ťa, *str.*
nedôchodok, -dku, *m.*
nedokázateľný
nedokonalý
nedokonavý
nedoložený
nedomyslený
nedoplatok, -tku, *m.*
nedorozumenie, -ia, *str.*
nedoručiteľný
nedosažiteľný (*archaizmus*) = nedosiahnuteľný
*nedoslýchavý = **nahluchlý**
nedospelý
nedostatočný
*nedostižný = **nedostihnuteľný**
nedostupný
nedotklivý; nedotklivosť
nedotknuteľný; nedotknuteľnosť
nedouk, -a, *m.*
nedôvera, -y, *ž.*; nedôverný; nedôverčivý
nedovidný
nedôvtipný
nedozerný
Nedožery, -žier, *m. pomn.*
neduh, -u, *m.*; neduživý; neduživosť; neduživec
nefajčiar, -a, *m.*; nefajčiarsky
nefarebný
neforemný
negácia, -ie, *ž.*, zápor, zapieranie; negatívny
negazdovlivý
negliže, *str. neskl.*
neha, -y, *ž.* (*v básnickej reči*), nežnosť
nehanblivý, nehanobný; nehanblivec, nehanobník; nehanblivica
neherec, -rca, *m.*
nehlasný; *iné* je neznelý
nehnuteľný; nehnuteľnosť
nehoda, -y, *g. pl.* nehôd, *ž.*
nehybný; nehybnosť
nech; nechže

nechápavý; nechápavosť; nechápať
nechať, -ám, -ajú; nechaj, nechajme, nechajte
necht, -a, *n. pl.* nechty, *m.*; nechtík
nechtiac (*prísl.*), nevoľky
nechuť, -ti, *ž.*; nechutný
neistý; neistota
nejaký; nejako
nejapný
nejasný
nejeden
nejsť, nejdem, nejdú
nekalavný; nekalavnosť
nekľud, -u, *m.*, neporiadok, nečistota; nekľúdny, neporiadny, nečistý; nekľúdnik
nekonečno, -a, *str.*; nekonečnosť; nekonečný
nekonzekventný; nekonzekventnosť
nekresťanský
nekrofília, -ie, *ž.*
nekrolog, -u, *m.*
nektár, -u, *l.* -i, *m.*
neladný; neladno (neladne)
neláska, -y, *ž.*
nelojálny; nelojálnosť
neľúbosť, -ti, *ž.*
neľubozvuk, -u, *m.*; neľubozvučný; neľubozvučnosť
neľútostivý, neľútostný
***neľze = nemožno**
Nemaďar, -a, *m.*; nemaďarský
nemalý; nemálo
nemanželský
Nemec, -mca, *m.*; Nemka; nemecký; Nemecko; nemčina; nemeckosť; Nemectvo
nemeniteľný
Neméza, -y, *ž.*
nemierny
nemiestny
nemilobohu (*prísl.*)
nemilosrdný
nemilostivý
nemilý
nemluvňa, -ťa, *str.*
nemnohý
nemoc, -i, *ž.*, choroba; nemocenský
nemocnica, -e, *ž.*; nemocničný
nemohra, -y, *ž.*, pantomima
nemohúci; nemohúcnosť
nemota, -y, *ž.*
nemotorný; nemotornosť
***nemovitosť = nehnuteľnosť**
***nemovitý = nehnuteľný**
nemožný
nemravný; nemravnosť
Nemšová, -ej, *ž.*
nemý; nemosť
nenačim, netreba
***nenadály**, *správne* **nečakaný**
nenadarmo (*prísl.*)
nenahraditeľný
nenáležitý
nenapraviteľný
nenáročný; nenáročnosť
nenásytný; nenásytnosť
nenávidieť, -ím, -ia
nenávisť, -ti, *ž.*; nenávistník
nenávratný
nenazdajky (*prísl.*)
***neni = 1. nie je; 2.** niet (*neni* patrí len do básnickej reči)
nenútený; nenútenosť
neoblomný; neoblomnosť
neobmedzený
neobratný; neobratnosť
neobyčajný
neobývateľný
neoceniteľný
***neočatý = bezočivý**
neodborník, -a, *m.*; neodborný; neodborníčky
neodbytný
***neodčiniteľný = nenapraviteľný**
neodkladný
neodlučiteľný
neodolateľný

neodôvodnený; neodôvodniteľný
***neodpovedný = nezodpovedný**
neodstrániteľný
neodškriepiteľný
neodtajiteľný
***neodvislosť = nezávislosť**
***neodvislý = nezávislý**
neodvolateľný
neodvratný; neodvratiteľný
neogabaný; neogabanosť
neohrozený; neohrozenosť
neochota, -y, *ž.*; neochotný
neokrôchaný
neologizmus, -zmu, *m.*
neomylný; neomylnosť
neón, -u, *m.*; neónový
neopatrný
neopísateľný
neoprávnený
neotypia, -ie, *ž.*, hlboká svetlotlač
nepamäť, -ti, *ž.*; od nepamäti
nepatrný
nepekný; nepeknosť
neplatný; neplatnosť
neplnoletý; neplnoletosť
nepočestný
nepočetný
nepočuteľný
nepočúvny, neposlušný; nepočúvnosť
nepodajný, *viď* podajný
nepodarený; nepodarenec
nepoddajný, *viď* poddajný
nepodkupný
nepodplatný
nepodvratný
***nepohnuteľnosť = nehnuteľnosť**
***nepohnuteľný = nehnuteľný**
nepochopiteľný
nepochybný
nepokoj, -a, *m.*; nepokojný
nepopierateľný
neporiadok, -dku, *m.*; neporiadny; neporiadnik
neporovnateľný
Nepos, -ota, *m.*
neposedný
nepostrádateľný
nepoškvrnený
nepotizmus, -zmu, *m.*, rodinkárstvo
nepožívateľný
neprajný; neprajník; neprajnosť
nepravda, -y, *g. pl.* neprávd, *ž.*; nepravdivý
neprávom (*prísl.*)
nepravý; nepravosť
nepredajný; nepredajnosť
***nepredložený čin = neuvážený čin**
nepredvídaný; nepredvídateľný
neprekonateľný
nepremenný; nepremenlivý
nepremokavý
neprestajný
nepretržitý
neprezreteľný; neprezreteľnosť
nepriam, nie práve, neveľmi
nepriamy; nepriamo
nepriateľ, -a, *m.*; nepriateľka; nepriateľský; nepriateľstvo
nepriaznivý
nepríčetný
nepriepustný
nepríležitý
neprípustný
neprirodzený
nepristojný
nepristupný
Neptún, -a, *m.*
nerád, nerada, nerado; neradi, nerady
nerast, -u, *m.*; nerastný; nerastopis
neraz (*prísl.*)
neresť, -ti, *ž.*; nerestný
Nero, -óna, *m.*; nerónsky

nerovnaký
nerovný
nerozbitný
nerozborný
nerozdielny; nerozdielnosť
nerozlučiteľný; nerozlučný
nerozmyslený; nerozmyslenosť
nerozvážlivý; nerozvážny
nerúčl, -a, -e
nerv, -u, *m.*; čuv; nervový, čuvový; nervstvo, čuvstvo
nervóza, -y, *ž.*; nervózny; nervózniť; nervozita
*nesbehlý = **nezbehlý**
*nesboriteľný = **nezboriteľný**
nescelený
nesčíselný
nesebecký; nesebeckosť
nesfarbený
neshoda, -y, *ž.*; neshodný
neshovorčivý
neshrnuteľný
neschodný
neschopný
neskalený
neskazený
nesklonný
neskonalý
neskoro; neskoršie
neskrotený
neskúsený
neskutočno, -a, *str.*; neskutočný
neslávny
neslobodný; neslobodno
neslušný
neslýchaný
*neslyšiteľný = **nepočuteľný**
*nesmazateľný = **nezmazateľný**
nesmelosť, -ti, *ž.*
nesmieť, -iem, -ú
nesmieriteľný
nesmierny
nesmrteľný
nesmysel, -slu, *m.*; nesmyselný
nesnášanlivý; nesnášanlivec, -ca, *m.*
nesnesiteľný (*napr.* človek); *iné je* neznesiteľný (*napríklad* bôľ)
nespavý; nespavosť
nespočetný
nespoľahlivý
nesporný
nespôsob, -u, *m.*; nespôsobný
nespôsobilý; nespôsobilosť
nespratný; nespratnosť; nespratník
nesprávny
nespravodlivý; nespravodlivosť
nesrovnalosť, -ti, *ž.*
nesrozumiteľný; nesrozumiteľnosť
nestály
*nestejný = **nerovnaký**
Nestor, -a, *m.* (*vlastné meno*); nestor, staršina, najstarší
nestranný; nestrannosť
nestriedmy; nestriedmosť
nesúci, -a, -e, neschopný, nevhodný; nesúcosť
nesúlad, -u, *m.*; nesúladný
nesvár, -u, *m.*
nesvoj
nesýty
nešikovný, *lepšie* **neobratný**
neškodný
nešpor, -u, *m.*
nešťastie, -ia, *str.*; nešťastný; nešťastník
netata, -y, *g. pl.* netát, *ž.* (*rastlina*)
neter, -e, *ž.*
netknutý, *častejšie* **nedotknutý**
netopier, -a, *n. pl.* -e, *m.*; netopierí, -ia, -ie
netreba (*prísl.*)
netrpezlivý; netrpezlivosť
netto, -a (*tal.*), *str.*, čistá váha
netvor, -a, *m.*
netýkavý; netýkavka

neúctivý; neúctivo (neúctive)
neúčastný; neúčastnosť; neúčasť
neúčinlivý; neúčinný; neúčinnosť
neudržateľný
neúhľadný
***neúhonný = bezúhonný**
neumelý; neumelec
neumný; neumnosť
neúmorný
neúnavný
***neúplatný = nepodplatný**
neúplný
neupotrebiteľný
neúprimný
neúprosný
neurasténia, -ie, *ž.*; neurastenický; neurastenik
neurčito, -a, *str.*
neurčitok, -tku, *m.*, infinitív
neurčitý; neurčený
neúrečný
neúrekom (*prísl.*)
neúroda, -y, *ž.*; neúrodný
neurologia, -ie, *ž.*; neurologický
neurvalý; neurvalec, -lca, *m.*
neúslužný
neúspešný
neustály, *častejšie* **ustavičný**; neustále
neústrojný
neústupný
neutralita, -y, *ž.*, neštrannosť; neutrálny; neutralizovať
neutrum, neutra, *str.*, stredný rod
neuveriteľný
neuznanlivý; neuznanlivosť
nevážny
nevädza, -e, *g. pl.* nevädzí, *ž.*, sinokvet; nevädzový
nevďak, -u, *m.*; nevďačný; nevďačník
nevdojak (*prísl.*), nechtiac, bez úmyslu
nevedno, neznámo
nevedomec, -mca, *m.*; nevedomosť; nevedomý; nevedomky
neveľa (*prísl.*), neveľmi
nevera, -y, *ž.*; neverec; neverecký
nevesta, -y, *g. pl.* neviest, *ž.*
nevhod (*prísl.*)
nevídaný
neviditeľný
nevidno (*prísl.*); nevidný
nevidomý
nevina, -y, *ž.*; nevinný, nevinnosť
neviniatko, -a, *str.*
nevinovatý
nevkusný
nevľúdny; nevľúdno (nevľúdne); nevľúdnosť
nevoľa, -le, *g. pl.* nevolí, *ž.*; nevoľný; nevoľník; nevoľnica; nevoľníctvo
nevolky (*prísl.*) (volky-nevolky)
nevravný, nehovorný
nevražlivý; nevražlivosť
nevrlý; nevrlo (nevrle); nevrlosť
nevšedný
nevšímavý; nevšímavosť
nevycibrený
nevyhnutný (nevyhnuteľný); nevyhnutnosť
nevyliečiteľný
nevýnosný
nevypočitateľný
nevypovedateľný
nevýslovný
nevyspelý
nevyspytateľný
nevystihnuteľný
nevývratný
New York, -u, *m.* (*čítaj* Nújork); newyorský
nexus, nexu, *m.*, súvislosť, súvis, spojitosť
nezábudka, -y, *ž.*
nezabudnuteľný
nezadlho, onedlho
nezákonný; nezákonitý
nezaujatý
nezaveľa (*prísl.*)

nezávislý; nezávislosť
nezáživný
nezbadaný
nezbeda, -y, *ž.*; nezbedník; nezbedný
nezbehlý; nezbehlosť
nezboriteľný
***nezbytie** = **nevyhnutnosť**; ***nezbytný** = **nevyhnutný**
nezdar, -u, *m.*; nezdarený; nezdarný
nezdoba, -y, *ž.*
nezdolný
nezdržanlivý
nezdvorilec, -lca, *m.*
nezeman, -a, *m.*; nezemianka; nezemiansky
nezhojiteľný
nezištný; nezištnosť
***nezletilý** = **maloletý**; ***nezletilosť** = **maloletosť**
nezlomný
nezmazateľný
nezmenený
nezmeniteľný; nezmenný
nezmestný
neznaboh, -a, *m.*; neznabožský
neznámo, -a, *str.*
neznesiteľný (*napr.* bôľ); *iné je* nesnesiteľný (*napr.* človek)
nezodpovedný; nezodpovednosť
nezrelý; nezrelosť
nezriadený
nezvestný
nezvratný
nezvyčajný; nezvyčajnosť
nezvyklý; nezvyklosť
než (*spojka*)
nežiaľ (*prísl.*), radostno
nežičlivý; nežičlivosť
neživotný
neživý
***nežli** = **než** (ako)
nežný; nežnosť
ni (*spojka*), **ani** (*ni býva len v básnickej reči*)
Niagara, -y, *ž.*; niagarský
Nibelungy, -ov, *m. pomn.*; nibelunský
nič (*prísl.*); ničí, -ia, -ie; ničota
ničiť; ničiteľ; ničivý
***ničmenej** = **jednako**
ničomný; ničomnosť; ničomník
ničota, -y, *ž.*; ničotný
nie
niečí, niečia, niečie
niečo, niečoho, *i.* niečím
niekam (*prísl.*); niekde
niekdajší
niekde (*prísl.*)
niekedy (*prísl.*); niekdajší
niekoľko; **niekoľko ráz**
niekoľkodňový
niekoľkoraký
niekoľkoročný
niekto, niekoho, *i.* niekým
niektorý
nielen
niesť, nesiem, nesú; nesúc; niesol; nesenie; nesený
niet, **nieto** (niet vody)
***niet divu** = **nie div**
nietiť, -im, -ia; nietivo
nihilista, -u, *m.*; nihilizmus
nijak (*prísl.*); nijaký; nijako; nijakovsky
nik, **nikto**; niktoš
nikade (*prísl.*)
nikam (*prísl.*), *častejšie* **nikde**
nikde; nikdy
nikel, -klu, *l.* -kli, *m.*; niklový
Nikodém, -a, *m.*; nikodémsky
***Nikolaj** = **Mikuláš**
nikotín, -u, *m.*; nikotínový
nikto, **nik**; nikoho
Níl, -u, *m.*; nílsky
nimbus, nimbu, *m.*
Nimród, -a, *m.* (*vl. meno*); nimród, poľovník
nirvána, -y, *ž.*
nisko, -a, *g. pl.* **nísk**, *str.*
nit, -u, *m.*; nitovať
niť, -te, *ž.*; nitka; ni-

tový; nitený; nitiar; nitiarstvo
nitelnica, -e, *ž.*
Nitra, -y, *ž.*; **Nitran**, Nitrianka; nitriansky; Nitrianska župa
niva, -y, *g. pl.* nív, *ž.*
niveau (*fr., čítaj* nyvó), *str. neskl.*, úroveň
nivelizácia, -ie, *ž.*; **nivelizačný**; **nivelizovať**
nivočiť, ničiť
nízkosť, -ti, *ž.*
nízky; nízko; nižší; nižšie; nizučký
Nizozemsko, -a, *str.*, Holandsko; Nizozemec, Holanďan; nizozemský, holandský
nižeuvedený
nížina, -y, *ž.*
nižší, -im, -ia
***Nížne Tatry** = **Nízke Tatry**
nižný (Nižný Medzev)
nižšie, *komp. od* nízko (*prísl.*); nižšie písaný = podpísaný
no! nože!
no (*spojka*), ale, lež
nobilita, -y, *ž.*, šľachta
noblesa, -y, *g. pl.* nobles, *ž.*, šľachetnosť, urodzenosť
noc, -i, *ž.*; nočný; nôcka
nocľah, -u, *m.*; nocľažník; nocľaháreň
nocovať, -ujem, -ujú
Noe, Noema, *m.*; archa Noemova
noetika, -y, *ž.*, veda o poznaní; noetický
noha, -y, *g. pl.* nôh, *i.* nohami, *ž.*; nôžka, nožička; nohatý
nohavice, -víc, *ž. pomnožné*; nohavičky
nokturno, -a, *str.*
nolen (*cit.*)
nomád, -a, *m.*, kočovník; nomádsky
nomenklatúra, -y, *ž.*, názvoslovie
nominálny, menný, udaný, menovitý
nominatív, -u, *m.*; nominatívny
nónius, -ia, *m.*, drobná miera
nonsens, *m. neskl.*, nesmysel
Nór, -a, *n. pl.* -i, *m.*; Nórka; nórsky; nórčina; Nórsko
Norimberg, -a, *m.* (*nemecky* Nürnberg); norimberský
norif (sa), -ím, -ia
norma, -y, *g. pl.* noriem, *ž.*, pravidlo
normálie, -lí, *ž. pomn.*, súhrn úradných pravidiel
normalizovať, normovať
normálka, -y, *g. pl.* normálok, *ž.*
normálny, pravidelný, obvyklý
Norman, -a, *m.*, severný Germán
Normandia, -ie, *ž.*; Normanďan; normandský; Normanďanka; normandčina
normatívny, pravidlo dávajúci, upravujúci
nos, -a, *m.*; noštek, -a, *m.*; nosák; nosáň; nosáľ; nosový; nosný; nosovka
nosiť, -ím, -ia; nosič; nosidlo; nosievať; nositeľ
nosivosť, -ti, *ž.*
nosný; nosnosť
nosorožec, -žca, *n. a ak. pl.* nosorožce, *m.*
nostalgia, -ie, *ž.*; nostalgický
nostrifikácia, -ie, *ž.*; nostrifikačný; nostrifikovať
noša, -e, *g. pl.* nôší (nôš), *ž.*
nota, -y, *g. pl.* nót, *ž.*, znak hudobný
nóta, -y, *ž.*, poznámka; oznámenie
nôta, -y, *ž.*, melódia, nápev; nôtiť, -im, -ia

notabilita, -y, *g. pl.* notabilít, *ž.*
notár, -a, *m.*; notársky; notariát, -u, *m.*; notárstvo (verejné)
noticka, -y, *ž.*
notorický
nov, -u, *m.*
Nová Baňa; novobanský
Nová Ves; Novoveštan; novoveský; Novoveštanka
novatér, -a, *m.*; novatérsky
novela, -y, *g. pl.* noviel, *ž.*; novelista; novelizácia
november, -bra, *l.* -bri, *m.*
Nové Mesto; Novomeštan; novomestský; Novomeštanka
novic, -a, *m.*; noviciát, -u, *m.*; novicka, -y, *ž.*
novina, -y, *g. pl.* novín, *ž.*; noviny, -vín, *ž. pomn.*; novinár; novinársky; novinárstvo; novinka
Novohrad, -u, *m.*
novokrstenec, -nca, *m.*
novomódny
novonadobudnutý
novoročný; novoročné, -ho, *str.*
novostavba, -y, *ž.*
novota, -y, *g. pl.* novôt, *ž.*; novotár
novotvar, -u, *m.*
novoutvorený
novoveký
novovyvolený
novozákonný
novozámocký (*od* Nové Zámky)
novozriadený
novozrodený
novozvolený
nóvum, -va, *str.*, novinka
nový; novo (*prísl.*); novší; novšie; novučký; novučičký; novunký; novulinký
Nový rok (*sviatok 1. januára*); novoročný
Nový Sad; novosadský
Nový Svet, Amerika
Nový zákon; novozákonný
nozdra, -y, *g. pl.* nozdier, *ž.*; nozdrový
nôž, noža, *m.*; nožík
nože (*cit.*)
nožiar, -a, *m.*; nožiarsky
nožík, -a, *m.*; nožíček
nôžka, -y, *g. pl.* nôžok, *ž.*; nožička
nožnice, -níc, *ž. pomn.*; nožničky
nuansa (*vyslov* nüansa), -y, *ž.*, odtienok; nuansovať
nuda, -y, *ž.*; nudný; nudiť (sa)
*nudle = **rezance**
núdza, -e, *ž.*; núdzny
ňuch, -u, *m.*; ňuchať
núkať, -am, -ajú; núkanie
nula, -y, *g. pl.* núl, *ž.*; nulový
nulita, -y, *ž.*
numero, -a, *g. pl.* numier, *str.*, číslo; numerický, číselný
numizmatika, -y, *ž.*; numizmatický
nuncius, -ia, *m.*, pápežský vyslanec; nunciatúra, pápežské vyslanectvo
nútiť (sa), -im, -ia *niekoho* (*do niečoho*); nútený; nútenosť; nútievať; nutkať
*nútorný = **vnútorný**
*nútro = **vnútro**
nuž (*cit.*)
nymfa, -y, *g. pl.* nýmf, *ž.*
*nynejší = **terajší**
*nyní = **teraz**
*nyt = **nit**
nyť, nyjem, nyjú, túžiť; nyvý (*len v básnickej reči*)

O

o (*predl.*)
o! (*cit.*)
ó! (*cit.*)

oáza, -y, *g. pl.* oáz, *ž.*; oázový
oba—obidva (*o neživot. muž.*: oba—obidva dvory); obaja—obidvaja (*o život. muž.*: obaja—obidvaja chlapi); obe—obidve (*o ženských a stredných*: obe—obidve ryby, mestá); *g.* oboch—obidvoch, *d.* obom—obidvom, *ak.* oboch—obidvoch (chlapov); oba—obidva (duby); obe—obidve (ryby, mestá); *l.* oboch—obidvoch, *inštr.* oboma—obidvoma
obadať, -ám, -ajú, pocítiť
obádať, -am, -ajú, opichať
obahnúť sa, -í, -ia
obájiť, -im, -a, očariť
obal, -u, *n. pl.* -y, *m.*; obalček; obalový; obaliť; obaľovať; obaľovací
obalamutiť, -ím, -ia
obálka, -y, *g. pl.* obálok, *ž.*
obanovať, -ujem, -ujú *niekoho, niečo*, oľutovať
obapolný
obar, -u, *l.* -e, *m.*; obariť; obárať
obava, -y, *g. pl.* obáv, *ž.*
obávať sa, -am, -ajú
obcovať; obcovací
občadiť, -ím, -ia
občan, -a, *m.*; občianka; občiansky; občianstvo
občas (*prísl.*); občasný
občerstvieť, -iem, -ejú
občerstviť, -ím, -ia
občiahnuť, -nem, -nu (*niečo*)
občina, -y (*obecná hora, zem*)
obďaleč (*prísl.*)
obdariť, -ím, -ia; obdarený
*obdialnik = **obdĺžnik**
obdierať, -am, -ajú
obdiv, -u, *m.*; obdivovať *niečo*; obdivovať sa *niečomu*; obdivovateľ
obdĺžny; obdĺžnik
obdoba, -y, *g. pl.* obdôb, *ž.*, analogia; obdobný, analogický
obdobie, -ia, *str.*
*obdržať (list) = **dostať, prijať** (list)
obdukcia, -ie, *ž.*, pitva
obe — *viď* oba
obec, obce, *ž.*; obecný
obecať, -iam, -ajú, sľúbiť, núkať; obetovať
obecenstvo, -a, *str.*
obed, -a, *m.*; obedný; obedový; obedňajší; obedovať; obedúvať
obeh, -u, *m.*; obehať; obiehať; obehnúť
obelasieť, -ie, -ejú
obelisk, -u, *m.*
oberať, -ám, -ajú; oberač; oberačka; oberky
oberučný
obesiť, -ím, -ia; obesený; obesenec, -nca, *m.*
obeť, -te, *ž.*; obetný; obetivý; obetište
obeta, -y, *g. pl.* obiet, *ž.*, obeť; obetavý; obetovať; obetúvať
obeživo, -a, *g. pl.* obežív, *str.*
obežnica, -e, *g. pl.* obežníc, *ž.*
obežník, -a, *m.*
obhádzať, -džem, -džu; obhadzovať; obhadzovačka
obhajca, -u, *n. pl.* -ovia, *m.*; obhajkyňa; obhajoba, -y, *g. pl.* obhajob, *ž.*; obhajovať
obháňať, -am, -ajú
obhliadka, -y, *g. pl.* obhliadok, *ž.*
*obhliadnuť = **obzrieť**
obhnať, obženiem, -ženú
obhniť, -je, -jú

*obhrnúť = ohrnúť; *obhŕňať = ohŕňať
obhrýzť, -hryziem, -hryzú; obhrýzať
obchod, -u, *m.*; obchodovať *s niečím*; obchodný; obchodník; obchodníčka; obchodnícky; obchodníctvo (obchod s rozličným tovarom)
obchodiť, -ím, -ia; obchádzka; obchádzať
obchodvedúci, -eho, *m.*
obida, -y, *ž.*, mrzutosť, krivda; obidný, mrzutý, nepríjemný
obídenie, -ia, *str.* (*od* obísť)
obidva, obidvaja (*viď* oba)
obieliť, -im, -ia
obíjať, -am, -ajú
obilie, -ia, *str.*; obilina; obilniny; obilný; obilnica
obísť, obídem, obídu; obišiel
obiť, obijem, obijú; obíjať
objasniť, -ím, -ia; objasňovať
objať, objímem, objmú; objímať; objatie
objaviť, -ím, -ia; objav; objavenie; objaviteľ; objavovať
*objaviť sa = zjaviť sa
objedať, -ám, -ajú
objednať; objednací; objednávať; objednávací; objednávateľ; objednávateľka; objednávka
objedza, -e, *g. pl.* objedzí, *ž.*, lahôdka
objekt, -u, *m.*, predmet; objektívny, predmetný, vecný
objem, -u, *m.*; objemný
objesť sa, -jem, -jedia
objímať (sa), -am, -ajú; objímanie
obkladať, -ám, -ajú; obkladok (obklad)
obkĺasť, -kladiem, -kladú
obkľúčiť, -im, -ia; obkľúčenie
obkolesiť, -ím, -ia
obkročiť, -ím, -ia
obkročmo (*prísl.*)
obkydať, -ám, -ajú
oblačiť sa, -í, -ia
oblačno (*prísl.*)
obľahčiť, -ím, -ia
obľahnúť, -nem, -nú
oblak, -u, *m.*; obláčik, -čka, *m.*; oblačný
oblámať, -em, -u; oblamúvať
oblapiť, -ím, -ia; oblápať; oblapovať
oblasť, -ti, *ž.*; oblastný
oblátka, -y, *g. pl.* oblátok, *ž.*
oblažiť, -ím, -ia; oblažovať
oblednúť, -nem, -nú; oblednutý
oblek, -u, *m.*
oblepiť, -ím, -ia; oblepovať; oblepúvať
obletovať, -ujem, -ujú; obletúvať
obliať, -lejem, -lejú; oblievať
obličaj, -a, *m.*, tvár
obličia, -y, *ž.*; obličkový
obliecť, -lečiem, -lečú; obliekať; obliekáreň
obliehať, -am, -ajú; obliehanie; obliehateľ
obliepať, -am, -ajú
oblietať, -am, -ajú; oblietnuť; obletovať
oblievať, -am, -ajú; obliať
oblievka, -y, *g. pl.* oblievok, glazúra
obligácia, -ie, *ž.*, dlžobný úpis; obligačný
obligátny, povinný
oblízať, -žem, -žu; oblíznuť; oblizovať
obloha, -y, *g. pl.* oblôh, *ž.*
oblok, -a, *m.*; obločík, -čka; obločný; obločnica
obložiť, -ím, -ia
obľuba, -y, *ž.*
obľúbiť, -im, -ia; obľú-

beny; obľúbenec; obľubovať
obluda, -y, *g. pl.* oblúd, *ž.*
oblúk, -a, *m.*; oblúčik; oblúkovitý; oblúkový
oblý; oblosť
oblysnúť, -ne, -nú; oblysnutý
obmäkčiť, -ím, -ia; obmäkčovať
obmedziť, -ím, -ia; obmedzovať; obmedzený; obmedzenosť
obmyť, -myjem, -myjú; obmývať
obnášať, -am, -ajú, dookola nosiť („účet obnáša 100 korún" = ...činí...)
obnažiť, -ím, -ia; obnažovať
obnoc, -i, *ž.*; obnočka; obnočkár
***obnos** = **suma**
obnosiť, -ím, -ia (šaty); obnosený
obnova, -y, *ž.*
obnoviť, -ím, -ia
obočie, -ia, *str.*
obodriť, -ím, -ia; obodrovať
oboe, *str. neskl.*; obojsta
obohatiť (sa), -ím, -ia
obohnať, obženiem, -ženú
obohrať, -ám, -ajú
oboje, *viď* obidve
***obojetný** = **obojaký**
obojok, -jka, *m.*
obojstranný
obojživelný; obojživelník
obolus, -lu, *m.*, malý peniaz, príspevok
***obor** = **odbor**
obor, obra, *n. pl.* obri, *m.*; obryňa
oboriť sa, -ím, -ia
oboslať, obošlem
oboz, -u, *m.*
oboznať sa, -znám, -znajú sa *s niekým*
obozretný
obrábať, -am, -ajú; obrábací; obrábateľ
obracať, -iam, -ajú
obrad, -u, *m.*; obradný; obradnosť; obradník
obrana, -y, *ž.*; obranný
obranca, -u, *n. pl.* obrancovia, *m.*
obrásť, -rastiem, -rastú; obrastať
obrať, -u, *m.*; obratový
obrať, oberiem, oberú
***obrateľ** = **stavec**
obrátiť (sa), -im, -ia; obracať (sa)
obrátka, -y, *g. pl.* obrátok, *ž.*
***obratľovci** = **stavovce**
obratný; obratnosť
obraz, -u, *m.*; obrazáreň; obraziť; obrazný; obraznosť; obrazový; obrazoborca; obrazotvornosť
obraziť (sa), -ím, -ia *niekoho*; obrážať(sa); obrážka
obrázkár, -a, *m.*
obrázok, -zka, *m.*; obrázkový; obráztek
obrechať, -še, -šú; obrechnúť; obrechovať
obremeniť, -ím, -ia
obrezať, -režem, -režú; obrezanie; obrezok, -zku, *m.*; obrezúvať
obriadiť (sa), -ím, -ia
obrniť (sa), -ím, -ia; obrnený
obrobiť, -ím, -ia
obrodiť (sa), -ím, -ia; obrodenie; obrodenec; obroditeľ; obrodný
obrovnať, -ám, -ajú; obrovnávať
obrovský
obruba, -y, *g. pl.* obrúb, *ž.*
obrúbať, -em (-am)
obrubiť, -ím, -ia
obruč, -e, *g. pl.* obručí, *ž.*; obrúčka
obrus, -u, *m.*; obrúsok; obruštek
obrúsiť, -ím, -ia; obrusovať

obrva, -y, *g. pl.* obŕv, *ž.*
obrys, -u, *m.*
obsadiť, -ím, -ia; obsadzovať, obsádzať
obsah, -u, *m.*; obsahovať
obsažný
obscénny
obsedieť, -ím, -ia; obsedávať; obsedúvať
observatórium, -ia, *str.*; observatórny
obschnúť, -nem, -nú; obschnutý; obsychať; obschýnať
obsiahly; obsiahlosť
obsiahnuť, -nem, -nu; obsiahly; obsahovať
obsiať, -sejem, -sejú; obsievať
obskakovať
obskočiť, -ím, -ia
obsluha, -y, *ž.*; obsluhovať
obslúžiť, -im, -ia
obstarať, -ám, -ajú; obstarávať; obstarávateľ
obstarný
obstať, -stanem, -stanú
obstáť, -stojím, -stoja
obstaviť, -ím, -ia; obstávka
obstojný
obstúpiť, -im, -ia; obstupovať
obsypať, -em, -ú (*dokon.*); obsýpať, -am, -ajú (*nedokon.*)
obšírny
obšiť, -šijem, -šijú; obšívať
obšívka, -y, *g. pl.* obšívok, *ž.*; obšívkár
obšmietať sa, -am, -ajú
obšťastniť, -ím, -ia *niekoho*
obštrukcia, -ie, *ž.*
obtáčať, -am, -ajú
obťah, -u, *m.*; obťahnuť; obťahovať; obťahovací
obťať, -tnem, -tnú; obtínať
obťažiť, -ím, -ia; obťažkať; obťažný; obťažnosť; obťažovať
*obtiaž = ťažkosť, ťarcha
obtiecť, -tečiem, -tečú; obtekať
obtúliť, -ím, -ia; obtúľať; obtuľkať (poobjímať a pohladkať)
obuch, -a, *m.*; obušok, -ška, *m.*; obuštek
obuť, -ujem, -ujú; obutý; obúvať
obuv, -i, *ž.*; obúvať; obuvný; obuvník; obuvnícky
*obvar = obar; *obvariť = obariť
obväz, -u, *m.*; obväzok, -zku; obväzovňa; obväzište; obväzovať
obveseliť (sa), -ím, -ia *niekoho*; obveseľovať (sa)
obviazať, -žem, -žu; obväzovať
obviesť, -vediem, -vedú
obviezť, -veziem, -vezú
obvíjať, -am, -ajú; obviť
obviniť, -ím, -ia *z niečoho*; obvinenie; obviňovať
obvinúť, -niem, -nú; obviňať
obvod, -u, *m.*; obvodový; obvodný
obvyklý
obyčaj, -e, *ž.*; obyčajný; obyčajnosť
obydlie, -ia, *str.*
Obyšovce, -viec, *ž. pomnož.*; obyšovský
obytný
obývať, -am, -ajú; obyvateľ, -a, *m.*; obyvateľka; obyvateľstvo
obzerať (sa), -ám, -ajú; obzrieť (sa)
obznámiť (sa), -im, -ia
obžor, -u, *m.*
obzrieť (sa), -iem, -ú
obzvlášte, obzvlášť (*prísl.*); obzvláštny
obžaloba, -y, *g. pl.* obžalôb, *ž.*; obžalobný

obžalovať; obžalovací; obžalovaný
obžerstvo, -a, *str.*
obžinky, -ov, *m. pomnož., častejšie* dožinky
obživa, -y, *ž.*; obživiť (sa); obživnúť
obžuť, -ujem, -ujú; obžúvať, -am, -ajú
oceán, -a, *m.*; Atlantický oceán; Tichý oceán; oceánsky
oceľ, -le, *ž.*; oceľový; oceľovitý; oceliareň; oceliarenský; oceliť; oceľovať
oceľorytec, -tca, *m.*
oceniť, -ím, -ia; oceňovať; oceniteľný
oceriť, -ím, -ia, vyceriť
ocieľka, -y, *g. pl.* ocieľok, *ž.*
ocigániť, -im, -ia.
ocítiť (sa), -ím, -ia; ocitnúť (sa)
ocot, octu, *m.*; octár; octáreň; octový; octovitý
očadiť, -ím, -ia
očakávať, -am, -ajú
očariť, -ím, -ia; očarený
očernieť, -ie, -ejú; očerňovať
očerstvieť, -ie, -ejú
očervenieť, -ie, -ejú
oči, *g.* očí, *d.* očiam, *l.* očiach, *i.* očami (duál: *g.* očú, *i.* očima); *viď* oko
očierniť, -im, -ia
očíslovať
očista, -y, *ž.*
očistec, -stca, *m.*
očistiť (sa), -ím, -ia; očistenie; očisťovať (sa); očisťovanie; Očisťovanie Panny Márie
očistom (*prísl.*), naoko
očitý
očividne (*prísl.*); očividný
očividomý
očko, -a, *g. pl.* očiek, *str.*; očičko
očkovať, -ujem, -ujú
očný; očnica; očnicový
Očová, -ej, *ž.*; Očovan; očovský
očuť, -ujem, -ujú; očúvať
od, odo (*predl. s gen.*); od otca; odo mňa
óda, -y, *ž.*
odaliska, -y, *g. pl.* odaliskiek, *ž.*
odaniť, -ím, -ia; odanenie; odaňovať
*odbarviť = **odfarbiť**
odbaviť, -ím, -ia; odbavovať
*odbedniť = **oddebniť**
odbeh, -u, *m.*; odbehať; odbehnúť; odbehlík; odbehlica
odber, -u, *m.*; odberateľ; odberať *niečo*; odberať sa *od niekoho*, lúčiť sa; odberačka, odvod
odbiť, -bijem, -bijú; odbíjať
odblesk, -u, *m.*
odbočiť, -ím, -ia; odbočka
odboj, -a, *m.*; odbojník; odbojný
odbor, -u, *m.*; odborník; odborný; odborový
odbudnúť, -nem, -nú; odbúdať
odbyt, -u, *m.*
*odbývať = **odbúdať, odbavovať**
odcestovať, -ujem, -ujú
odclonić, -ím, -ia; odcláňať
odcudziť (sa), -ím, -ia; odcudzovať (sa)
odčariť, -ím, -ia; odčarovať
odčesnúť, -nem, -nú
*odčiniť = **napraviť**
odčítať, -am, -ajú; odčítanie; odčítací; odčítanec; odčítateľ
odďaľovať, -ujem, -ujú
oddať, -ám, -ajú; oddať sa *niečomu*; oddací; oddaný; oddanec; oddanica; oddávať; oddávací
oddavač, -a, *m.*

oddávky, -vok, *ž. pomnožné*
oddávna (*prísl.*)
oddebniť, -ím, -ia; oddebňovať
oddeliť, -ím, -ia; oddelenie; oddeľovať
oddialiť (sa), -im, -ia; oddialený; oddaľovať
oddiel, -u, *n. pl.* -y, *m.*
oddiskutovať, -ujem, -ujú
oddnes (*prísl.*)
oddrapiť, -ím, -ia; oddrapovať
oddurieť, -ím, -ia
oddúvať sa, -am, -ajú
oddych, -u, *m.*
oddýchnuť, -nem, -nu; oddychovať
odedza, -e, *g. pl.* odedzí, *ž.*; odiedzka
Odesa, -y, *ž.*; Odesan; odeský; Odesanka
odev, -u, *m.*; odevný
odfarbiť, -ím, -ia; odfarbovať
odfotografovať, -ujem, -ujú
odfrknúť, -nem, -nú; odfŕkať; odfrkovať
odfujazdiť, -ím, -ia
odfúknuť, -nem, -nu; odfukovať
odhad, -u, *m.*; odhadca; odhadnúť; odhadovať
odhaliť, -ím, -ia; odhalený; odhalenie; odhaľovať
odháňať, -am, -ajú
odhlásiť, -im, -ia; odhlásený; odhlasovať; odhláška
odhodiť, -ím, -ia; odhodok; odhádzať; odhadzovať
odhodlať sa, -ám, -ajú; odhodlaný; odhodlanosť
odhora (*prísl.*)
odhoriet, -í, -ia; odhorený
odhovoriť, -ím, -ia; odhovárať
odhriebsť, -hrebiem, -hrebú
odhrnúť, -niem, -nú; odhŕňať
odchlopiť, -ím, -ia; odchlopnúť
odchod, -u, *m.*; odchodiť; odchádzať
odchýliť, -ím, -ia; odchýlka, -y, *g. pl.* odchýlok, *ž.*; odchylný; odchyľovať
odiedzka, -y, *g. pl.* odiedzok, *ž.*
odieť (sa), odejem, odejú; odievať (sa)
odinakiaľ (*prísl.*).
odísť, odídem, odídu
ódium, -ia, *str.*; odiózny
odiv, -u, *m.*
odjakživa (*prísl.*)
odjazd, -u, *m.* (*iné je* odchod vlaku, lode)
odkade, odkadiaľ (*prísl.*)
odkájať, -am, -ajú; odkojiť
odkapať, -em, -ú
odkašľať, -ľem, -ľú; odkašliavať
odkaz, -u, *m.*; odkázať; odkázaný; odkazovať
odkedy (*prísl.*)
odkiaľ; odkiaľkoľvek (*prísl.*)
odklad, -u, *m.*; odkladať; odkladací
odklep, -u, *m.*; odklepať (na písacom stroji); odklepávať
odkliať, -kľajem, -kľajú; odkliaty; odkliatie
odklon, -u, *m.*; odkloniť, odkloňovať, odkláňať (sa)
odkojiť, -jím -ja; odkájať
odkreslíť, -ím, -ia; odkresľovať
odkrivkať, -ám, -ajú
odkrojiť, -jím, -ja; odkrojovať, odkrájať
odkrútiť, -im, -ia; odkrúcať
odkryť, -kryjem, -kryjú; odkry, -te; od-

kryl; odkrytý; odkrývať
odkundes, -a, *m.* (*nádavka*)
odkup, -u, *m.*; odkúpiť; odkupovať
odkvăcnúť, -ne, -nú
odkvap, -u, *m.*; odkvapový; odkvapnúť; odkvapovať
odkvitnúť, -nem, -nú; odkvitnutý; odkvitať
odkysličiť, -ím, -ia; odkysličovať
odľahčiť, -ím, -ia; odľahčovať
odľahlý
odľahnúť, -nem, -nú; odliehať; odľahlý (*kraj, kút*)
odletieť, -ím, -ia; odlietať; odlietnuť; odletovať, odletúvať; odlet, -u, *m.*
odlev, -u, *m.*; *iné je* odliv (morský)
odležať, -ím, -ia
odliatok, -tku, *m.*; odliať; odlievať
odliezť, odleziem, -zú
odlišný; odlíšiť (sa); odlišovať (sa)
odliv, -u, *m.* (morský odliv); *iné je* odlev
odlúčiť, -im, -ia; odlučovať; odlučiteľný
odľud, -a, *m*, samotár; odľudný
odlúdiť, -im, -ia; odľudzovať
odluka, -y, *g. pl.* odlúk, *ž.*
odmadarčiť (sa), -ím, -ia *niekoho*
odmäk, -u, *m.*; odmäknúť; odmäknutý
od mala; od malička
odmaľovať, -ujem, -ujú
odmena, -y, *g. pl.* odmien, *ž.*; odmeniť; odmieňať; odmeňovať
odmerať, -iam, -ajú; odmeriavať; odmeraný; odmeranosť
odmiesť, -metiem, -metú; odmetať
odmietať, -am, -ajú; odmietnuť
odmlad, -u, *m.*; odmladiť; odmládzať
od mlada, *častejšie* **od mladi**
odmlčať sa, -ím, -ia
odmlieť, -meliem, -melú
odmĺknuť sa, -nem, -nu; odmĺkať sa
*odmlúvať = **odhovárať, odvrkovať**
odmocnina, -y, *ž.*
odmocniť, -ím, -ia; odmocňovať; odmocňovateľ
odmontovať, -ujem, -ujú; odmontúvať
odmotať, -ám, -ajú (-cem, -cú); odmotávať
odmrviť, -ím, -ia; odmrvať
odmykať, -ám, -ajú
odmyslieť, -ím, -ia
odnárodniť (sa), -ím, -ia
odnášať, -am, -ajú
*odnášať sa na niečo = **vzťahovať sa na niečo**
odňať, -nímem, -nímu; odňatý; odnímať
odnechcieť sa (odnechcelo sa mu)
odnekade; odnekiaľ (*prísl.*)
odniesť, odnesiem, -sú; odnášať
odnikade; odnikiaľ (*prísl.*)
odnímať, -am, -ajú: odňať
odnova, znova
odnož, -e, *ž.*
odo (*predl.*): **odo mňa**
*odobedňajší = **popoludňajší**
odobierka, -y, *g. pl.* odobierok, *ž.*
odobrať (sa), -beriem; odoberať (sa), **-ám**, -ajú
odobriť, -im, -ia; odobrovať
*ododávna = **oddávna**
odohnať, odženiem, -ženú

odolať, -ám, -ajú; **odolávať**

odomknúť, -em, -ú; **odmykať**

odopäť, -pnem, -pnú; odopínať

odopnúť, -em, -ú

odoprieť, -priem, -prú

odorať, -oriem, -orú; odorávať

odoslať, -šlem, -šlú; odosielať; odosielateľ

odôvodniť, -ím, -ia; odôvodňovací; odôvodňovať

odovzdať, -ám, -ajú; odovzdávať; odovzdaný

odpad, -u, *m.*; odpadať; odpadnúť; odpadúvať; odpadnutie; odpadnutý; odpadlík; odpadok, -dku; odpadový

odpavúziť, -im, -ia

odpečatiť, -ím, -ia

odpeľať, -ľam, -ľajú

odpínať, -am, -ajú

odpis, -u, *m.*, kópia, druhopis; odpísať; odpisovač; odpisovateľ; *iné je* opis

odplata, -y, *g. pl.* odplát, ž.; odplatiť; odplácať

odplaviť (sa), -ím, -ia

odplaziť sa, -ím, -ia

***odpluť** = **odplaviť (sa)**

odpľuť, -pľujem, -pľujú; odpľúvať

odplúžiť sa, -im, -ia

odplynúť, -nie, -nú

odpočinok, -nku, *m.*; odpočinúť, -niem, -nú; odpočívať; odpočívadlo

odpočítať, -am, -ajú; odpočitavať

odpoľ, odpoľu, odpoly (*prísl.*)

***odpoludnie** = **popoludnie**; ***odpoludnia** = **popoludní**; ***odpoludňajší** = **popoludňajší**

***odpomoc** = **pomoc, náprava**

odpor, -u, *m.*; odporný; odporovať

odporca, -u, *n. pl.* -ovia, *m.*

odporučiť, -ím, -ia; odporúčať

odpoveď, -de, *ž.*

odpovedať, -ám, -ajú; odpoviem, -vieš, -vedia; odpovedz, -te

***odpovedať** *za niečo* = **zodpovedať** *za niečo*

***odpovedný** = **zodpovedný**; ***odpovednosť** = **zodpovednosť**

odpozorovať, -ujem, -ujú *niečo*

odpratať (sa), -cem, -cú *niečo*; odpratúvať (sa)

odpredaj, -a, *m.*; odpredajný; odpredať; odpredávať; odpredavač; odpredavačka

odpredu (*prísl.*)

odprevadiť, -ím, -ia; odprevádzať

odpriahať, -am, -ajú; odpriahnuť

odprisahať, -ám, -ajú

odprosiť, -ím, -ia; odprosovať; **odprosenie**

odprvoti (*prísl.*)

odprvu (*prísl.*)

odpudiť, -ím, -ia; **odpudivý**; **odpudivosť**

odpuchnúť, -nem, -nú; odpúchať

odpust, -u, *m.*; odpustiť; odpustenie; odpustky, -ov, *m. pomn.*; odpúšťať

odpútať, -am, -ajú, odputnať; odpútavať

odputovať, -ujem, -ujú, odísť, odcestovať

odpýtať, -am, -ajú, odprosiť; odpytovať; odpytúvať

odradiť, -ím, -ia; odrádzať

odrásť, -rastiem, -rastú; odrastený; odrastať

odrať, oderiem, oderú; odierať

odrátať, odpočítať

odraz, -u, *m.*; odraziť; odrážať; odrážka
odrazu (*prísl.*), naraz
odrecitovať, -ujem, -ujú, prednášať (*napr.* báseň)
odrectovať, -ujem, -ujú (čokoľvek zapamäti)
odredikať (sa), -ám, -ajú
odrenie, -ia, *str.*; odrenina
odrezky, -zkov, *m. pomn.*
odriecť, -rečiem, -rečú; odriekať; odrieť sa (*niečoho*)
odrieť, odriem, odrú; odretý; odrený (*iné je* odrať, oderiem); odierať
odrobina, -y, *ž.*; odrobinka
odrobiť, -ím, -ia; odrábať
odročiť, -ím, -ia; odročovať
odroda, -y, *g. pl.* odrôd, *ž.*
odrodiť sa, -ím, -ia; odrodenie; odrod; odrodilý; odrodilec
odroň, -a, *m.*
odrotovať, -ujem, -ujú
odrúbať, -em (-am); odrubovať, odrúbavať
*odruda = **rodzaj, odroda**
odrýpať, -em; odrypovať; odrypnúť
odryť, odryjem, -jú
odsácať, -am, -ajú (*od* odsotiť)
odsadnúť (si), -nem, -nú
odsedieť, -ím, -ia
odsedlať, -ám, -ajú
odsek, -u, *m.*; odsekať; odsekávať; odseknúť
odshora (*prísl.*)
odslúžiť sa *niekomu niečím* (*za niečo*)
odsotiť, -ím, -ia; odsácať
odspievať, -am, -ajú; odspevovať
odspodku (*prísl.*)
odsťahovať (sa); odsťahúvať (sa)
odstáť, -stojím, -stoja
odstávať, -am, -ajú
*odstavec = **odsek**
odstaviť, -ím, -ia; odstavovať
odstlať, -steliem, -stelú; odstielať
odstrániť, -im, -ia; odstraňovať; odstrániteľný
odstrašiť, -ím, -ia; odstrašovať
odstrčiť, -ím, -ia; odstŕčať; odstrkovať
odstredivý; odstredivosť
odstrieť, -striem, -strú
odstrihať, -ám, -ajú; odstrihnúť; odstrihávať; odstrihovať
odstrižky, -ov, *m. pomnožné*
odstrižok, -žku, *m.*
odstrk, -u, *m.*; odstrknúť; odstŕkať; odstrkávať
odstrúhať, -am, -ajú; odstrúhavať
odstup, -u, *m.*
odstúpiť, -im, -ia; odstupovať
odstupné, -ého, *str.*
odsúdenec, -nca, *m.*
odsúdiť, -im, -ia; odsudzovať
odsunúť, -niem, -nú; odsunovať
odsuvník, -a, *m.*
odsypať, -em, -ú (*dokon.*); odsýpať, -am, -ajú (*nedokon.*); odsypávať
odškeriť (sa), -ím, -ia
odšklbnúť, -nem, -nú; odšklbovať
odškodné, -ého, *str.*
odškodniť, -ím, -ia; odškodňovať
odškrabať, -em, -ú; odškrabovať; odškrabnúť
odškriepiť, -im, -ia
odštiepiť, -im, -ia; odštiepenec; odštepovať; odštiepať; odštiepnuť

odštipnúť, -nem, -nú
odtackať sa, -ám, -ajú
odtade (*prísl.*), odtadiaľ, odtiaľ
odťahovať (sa); **odtiahnuť**
odtajiť, -jím, -ja; odtajovať
odňať, odtnem, odtnú; odňatý; odtínať
*odťažitý = **abstraktný**
*odtedy = **odvtedy**
odtekať, -ám, -ajú
odteraz (*prísl.*)
odtiahnuť (sa), -nem, -nu; odťahovať (sa)
odtiaľ (*prísl.*), odtiaľto; odtadiaľ, odtade
odtiecť, -tečiem, -tečú; odtekať
odtieň, -a, *m.*; odtienok, -nku; odtieniť
odtínať, -am, -ajú
*odtisk = **odtlačok**
odtisnúť, -nem, -nú; odtískať
odtlačiť, -ím, -ia; *iné je* otlačiť
odtlačok, -čku, *m.*
odtok, -u, *m.*
odtrhať, -ám, -ajú; odtrhnúť; odtŕhať; odtrhovať; odtrhávať
odtrúbiť, -im, -ia; odtrubovať
odtučniť, -ním, -nia; odtučňovať
odučiť (sa), -ím, -ia (*niečo*); odučať, odučovať (sa)
odumretie, -ia, *str.*; odumretý
odumrieť, -mriem, -mrú (*niekoho*); odumierať
oduševniť (sa), -ím, -ia; oduševnený; oduševňovať (sa)
oduť, -ujem, -ujú; odutý; odúvať
odvádzať, -am, -ajú (*od* odviesť) (oddať peniaze, *nie* „odvádzať“)
odvaha, -y, *ž.*; odvážny
odvaliť, -ím, -ia; odvaľať; odvaľovať
odvar, -u, *m.*; odvarok, -rku, *m.*
odvážať, -am, -ajú (*od* odviezť)
odvážiť (sa), -ím, -ia; odvažovať; odvážlivý; odvážny; odvážlivec; odvážlivosť
odväzovať, -ujem, -ujú
odvčera (*prísl.*)
odvďačiť sa, -ím, -ia *niekomu niečím, za niečo*
odveký
odveta, -y, *g. pl.* odviet, *ž.*; odvetiť; odvetný
odvetvie, -ia, *g. pl.* odvetví, *str.*
odviať, -vejem, -vejú; odviaty; odvievať
odväzať, -žem, -žu; odväzovať
odviesť, -vediem, -vedú; odvádzať
odviezť, -veziem, -vezú; odväžať
*odvislý = **závislý**; *odvislosť = **závislosť**
odvisnúť, -nem, -nú; odvisnutý
odvlhnúť, -nem, -nú
odvliecť, -vlečiem, -vlečú; odvliekať
odvod, -u, *m.*; odvodný
odvodiť, -ím, -ia; odvodzovať; **odvodenina**
odvodniť, -ím, -ia; odvodňovať
odvolať, -ám, -ajú; odvolací; odvolávať; odvolávací; odvolávateľ
odvonku (*prísl.*)
odvoz, -u, *m.*; odvoziť; odväžať
odvrátiť, -im, -ia; odvratný; odvrátiteľný; odvracať
odvrávať, -am, -ajú
odvrhnúť, -nem, -nú; odvrhnutý; odvrhovať
odvrchu (*prísl.*)

odvrknúť, -nem, -nú; odvŕkať; odvrkovať
odvšadiaľ (*prísl.*); odvšade
odvtedy (*prísl.*)
odvykať, -ám, -ajú (*od niečoho*); odvyknúť
odvždy (*prísl.*)
Odysea, -ey, *d. a l.* Odysei, *ž.*
Odyseus, -ea, *m.*
odzadu (*prísl.*)
odzeme (*prísl.*)
odzemok, -mku, *m.*
odznak, -u, *m.*
odznieť, -zneje (-ie), -ejú; odznievať
odznova (*prísl.*)
odzrkadliť (sa), -ím, -ia; odzrkadľovať (sa)
odzubadliť, -ím, -ia
odzvoniť, -ím, -ia; odzváňať
odžať, -žnem, -žnú; odžínať
odžiť, -jem, -jú; odžitý
ofarbiť, -ím, -ia; ofarbovať
ofenzíva, -y, *ž.*, útok; ofenzívny, útočný
ofera, -y, *g. pl.* ofier, *ž.*, obeta, dar; oferovať, obetovať
*oferta = **ponuka, ponúknutie**
oficiál, -a, *m.*, úradník; oficiálny, úradný
*oficier = **dôstojník**
oficína, -y, *ž.*
oficiózny, poloúradný
oflinok, -nku, *m.*; oflinkovať
ofľusnúť, -nem, -nú
ofŕfľať, -em, -ú
ofŕknúť, -nem, -nú; ofŕkať
ofset, -u, *m.*; ofsetový
ofúknuť, -nem, -nu; ofúkať; ofukovať
ogabať (sa), -em, -ú
*ogarka = **uhorka**
oh (*cit.*)
oháňať, -am, -ajú
ohanbie, -ia, *str.*
*oharok = **ohorok**
ohava, -y, *g. pl.* oháv, *ž.*; ohavný; ohavník
oheň, ohňa, *m.*; ohňový
Ohio (*čítaj* Ohájo), -ia, *str.*
ohľad, -u, *m.*
*ohľadne tej veci = **v tej veci** (o tej veci)
ohlas, -u, *m.*
ohlásiť (sa), -im, -ia; ohlášať; ohlasovať (sa); ohláška; ohlášky
ohlávka, -y, *g. pl.* ohlávok, *ž.*
ohluchnúť, -nem, -nú
ohlúpnuť, -nem, -nu
ohlušiť, -ím, -ia; ohlušovať
ohmatať, -tám; ohmatávať
ohnica, -e, *g. pl.* ohníc, *ž.*
ohník, -a, *m.*; ohníček, -čka
ohnisko, -a, *g. pl.* ohnísk, *str.*; ohniskový
ohnivo, -a, *g. pl.* ohniv, *str.*; ohnivko
ohňostroj, -a, *m.*; ohňostrojca
Ohňová zem
ohňovzdorný
ohnúť, -nem, -nú; **obýnať**
ohó (*cit.*)
ohorieť, -i, -ia; **ohorený**
ohovoriť, -ím, -ia; ohovárať
ohrabať, -em, -ú; ohrabky, -ov, *m. pomnožné*; ohrabávať; ohrabúvať
ohrada, -y, *g. pl.* ohrád, *ž.*; ohradiť; ohrádzať; ohradzovať
ohraničiť, -ím, -ia; ohraničovať
ohrdiť, -ím, -ia; ohrdnúť; ohŕdať
ohreblo, -a, *g. pl.* ohrebiel, *str.*
ohrev, -u, *m.*; ohrevný
ohriaknuť (sa), -nem, -nu
ohriať, -hrejem, -hrejú; ohrievať; ohrievací; ohrievač; ohrievadlo; ohrieváreň

ohrnúť, -hrniem, -hrnú; ohŕňať; ohrnovať
ohromiť, -ím, -ia; ohromovať
ohromný; ohromnosť
ohroziť, -im, -ia; ohrozený
ohrožovať, -ujem, -ujú; ohrožovaný
ohryzok, -zka, *m.*
ohrýzť, -yziem, -yzú; ohrýzať; ohryzovať
ohyb, -u, *m.*; ohybný
ohybáreň, -rne, *ž.*
ohýbať, -am, -ajú; ohýbací; ohybovať
ohýnať, -am, -ajú (*od* ohnúť)
ohyzda, -y, *g. pl.* ohýzd, *ž.*; obyzdný
och! (*cit.*); ochkať
ochabnúť; ochabnutý; ochabovať
ochladiť, -ím, -ia; ochladnúť; ochládzať; ochladzovať
ochorieť, -iem, -ejú; ochorievať
ochota, -y, *g. pl.* ochôt, *ž.*; ochotný; ochotník; ochotnícky; ochotníctvo
ochrana, -y, *g. pl.* ochrán, *ž.*; ochranný; ochranca, *n. pl.* ochrancovia, *m.*; ochrankyňa; ochrániť; ochraňovať; ochraňovateľ
ochromieť, -iem, -ejú; ochromiť, -ím, -ia; ochromovať
ochutnať, -ám, -ajú; ochutnávať
ochvat, -u, *m.* (*choroba*)
ochvátiť (sa), -im, -ia; ochvacovať
Oidipus, -pa, *m.*
oj, ojaj, ojej, ojoj (*cit.*)
oje, oja, *g. pl.* ojí, *str.*; ojce, ojíčko
ojedinelý
okadiť, -ím, -ia; okadzať
okáľ, -a, *m.*
okamih, -u, *m.*; okamžitý (*iba v odbornom názvosloví*)
okarína, -y, *ž.*
*okartáčovať = okefovať
okatý
*okázalý = slávnostný, veľkolepý
okázia, -ie, *ž.*, príležitosť
okcident, -u, *m.*, západ
*okeán = oceán
okefovať, -ujem, -ujú
okenica, -e, *g. pl.* okeníc, *ž.*
okenný
okienko, -a, *g. pl.* okienok, *str.*
oklamať, -em, -ú; oklamávať
oklaviť, -iem, -ejú
oklep, -u, *m.*, otep
*oklep = odklep
oklesnúť, -im, -ia; oklesňovať; oklesok
okľúdiť (sa), obliecť (sa), upraviť (sa)
okľuka, -y, *g. pl.* okľúk, *ž.*
okľúzia, -ie, *ž.*, záver; okluzívny; okluzíva
okno, -a, *g. pl.* okien (okán), *str.*; okience; okienko; okienečko; oknár, -a, *m.*
oko, oka, *n. pl.* oči, *g.* očí, *d.* očiam, *l.* očiach, *i.* očami (duál: *g.* očú, *i.* očima), *str.*; oká, ôk, *str. pomnožné* (*okú na plievke, v sieti, morské okú*); očko; očičko
*okoličnosť = okolnosť
okolie, -ia, *str.*; okolitý; okolný
okolkovať (*s niekým, s niečím*); okolky
okolnosť, -ti, *ž.*; v takýchto okolnostiach (*nie* „za takýchto okolností“)
okolo (*predl. a prísl.*)
okoloidúci
okolostojaci
okopať, -em (-ám); okopávať; okopávač; okopávačka

okopnieť, -ie, -ejú; o-kopnievať
okorenič, -ím, -ia; okoreňovať
okostica, -e, *g. pl.* okostíc, *ž.*
okotiť sa (*o mačke, ovci ap.*)
okov, -u, *m.* (*sud, 56.6 litrov*); okovák
okovať, okuť, okujem, okujú; okúvať
okovitka, -y, *ž.*, lieh, pálenka
okovy, okov, *ž. pomn.*
okrádať, -am, -ajú; okradnúť, -nem, -nú; okrádač
okraj, -a, *m.*; okrajný; okrajový
okrájať, -am, -ajú; okrajovať
okrasa, -y, *g. pl.* okrás, *ž.*; okrasný
okrásnieť, -niem, -nejú
okrášliť, -im, -ia; okrášľovať; okrášlený
okrem (*predl.*)
okres, -u, *m.*; okresný
okriať, -ejem, -ejú; okrievať
okrídliť, -im, -ia; okrídlený; okrídľovať
okríknuť, -em, -u; okrikovať
okrivieť, -iem, -ejú
okrôchaný
*okršlek = **obvod, oblasť**
okruh, -u, *m.*; okrúhly; okrúhlastý; okrúhlosť; okružný; okružok; okružtek
okruch, -a, *m.* (*chleba*); okruštek; okrušinky, odrobinky
okrútiť, -im, -ia; okrúcať; okrucovať
okružie, -ia, *str.*; okružový
oktáva, -y, *ž.*
oktaván, -a, *m.*
Oktavián, -a, *m.*
október, -bra, *l.* -bri, *m.*; októbrový; októbrista
oktrojovať, nanútiť
okuliare, -ov, *m. pomnožné*
*okuliarnik = **kobra**
okulista, -u, *m.*, očný lekár
okultizmus, -zmu, *m.*
okún, -a, *m.* (*ryba*)
okúňať sa, -am, -ajú; okúňavý; okúňavosť
okupácia, -ie, *ž.*, zaujatie, obsadenie, zábor
okúpať (sa), -em, -u (-am, -ajú)
okupovať, *lepšie* **obsadiť, zabrať, zaujať**
okur, -u, *m.*, ohrev; okurovať
okúsiť, -im, -ia; okusovať
okuť, -ujem, -ujú; okutý; okutie; okúvať
okúzliť, -im, -ia (*básn.*), očariť; okúzľovať; okúzľujúci
okvetie, -ia, *str.*
okyptiť (sa), -ím, -ia; okypťovať
okysličiť, -ím, -ia; okysličovať
okyslieť, -ie, -ejú
oldomáš, -a, *m.*
oleander, -dra, *l.* -dri, *n. pl.* -dre, *m.*
olej, -a, *m.*; olejček; olejnatý; olejovať; olejkár; olejkársky
olejomaľba, -y, *ž.*
olenivieť, -iem, -ejú
*olevrant = **olovrant**
Oľga, -y, *ž.*; **Oľgin**, **-a**, **-o**
olieniť sa, -i, -ia (had sa olieni)
oligarch, -a, *n. pl.* **-ovia**, *m.*; oligarchia
oliva, -y, *g. pl.* olív, *ž.*; olivový
Olivetská hora
olízať, -žem, -žu; olizнúť; olizovať
Olomouc, -e, *ž.*; olomoucky
olovo, -a, *g. pl.* olov, *str.*; olovený; olovnica; olovko
olovrant, -u, *m.*; olovrantovať
*olša = **jelša**

oltár, -a, *l.* -i, *m.*; oltárny; oltárik
olúpiť, -ím, -ia; olupovať
ofutovať, -ujem, -ujú
Olymp, -u, *m.*; olympský
Olympia, -ie, *ž.*; olympský; olympiáda
omáčať, -am, -ajú; omáčka
omachnatieť, -ie, -ejú
omáľať, -am, -ajú (*od* omliať)
omaľovať, -ujem, -ujú
omámiť, -ím, -ia; omamovať; omamný
omasta, -y, *ž.*, masť; omastiť; omastený
***omatať = obmatať**
omädliť, -ím, -ia
omäť, omnem, omnú; omätý; omínať (topánky omäly nohu)
omdlieť, -iem, -ejú; omdlievať
omedlť, -ím, -ia
omedziť, -ím, -ia
omega, -y, *ž.*
omeleta, -y, *g. pl.* omeliet, *ž.*
omelo, -a, *g. pl.* omiel, *str.*
omeškať (sa), -ám, -ajú; omeškávať (sa)
ometačka, -y, *ž.*; ometať; ometávať
omiesť, ometiem, ometú; omietať; omietnuť; omietka
omilostiť, -ím, -ia
ominózny
omladiť, -ím, -ia; omladzovať; omladnúť; omladnutý; omládzať
omladnica, -e, *ž.*
***omluva = ospravedlnenie; *omluviť = ospravedlniť**
***omluvenka = ospravedlnenie**
omnibus, -su, *m.*
omnoho (*prísl.*)
omotať, -ocem (-ám); omotávať
omráčiť, -ím, -ia; omračovať
omrvina, -y, *g. pl.* omrvín, *ž.*; omrvinka
omrznúť, -nem, -nú
omša, -e, *g. pl.* omší, *ž.*; omšový
omyl, -u, *m.*; omylný
omýliť (sa), -im, -ia
omyť, -yjem, -yjú; omývať
on, ona, ono; onen, ona, ono
označiť (sa), -ím, -ia
onajska, -y, *g. pl.* onajsiek, *ž.*
onakvý, onakvejší
onam
ondatra, -y, *g. pl.* ondatier, *ž.*
ondieť (sa); ondej, ondejte
Ondrej, -a, *m.* (Andrej *je úradné krstné meno*); ondrejský; Ondro; Ondriš
ondulácia, -ie, *ž.*; ondulovať
onedlho
onehdy; onehdajší
onemieť, -iem, -ejú; onemelý
onemocnieť, -iem, -ejú, ochorieť
oneskoriť sa, -ím, -ia; oneskorievať sa
onezdravieť, -iem, -ejú
onikať, -ám, -ajú
onomatopoja, -e, *ž.*; onomatopoický
ontogenia, -ie, *ž.*
onuca, -e, *g. pl.* onúc (onucí), *ž.*
oňuchať, -ám, -ajú; oňuchávať
op, -a, *n. pl.* -y, *m.*
opáčiť, -im, -ia; opačovať
opad, -u, *m.*; opadnúť; opadnutý; opadávať; opadúvať
opacha, -y, *g. pl.* opách, *ž.*, ozruta
opájať, -am, -ajú (*od* opojiť)
opak, -u, *m.*; opačný

opakovať; opakúvať; opakovací

opál, -u, *l.* -i, *m.*; opálový; opálovitý; opalizovať

opáliť, -ím, -ia; opaľovať

opálka, -y, *g. pl.* opálok, *ž.*; opáločka

opanovať (sa), -ujem, -ujú; opanúvať

opantať (sa), -ám, -ajú *niekoho niečím*; opantávať (sa)

opar, -u, *m.*; oparič; opárať

opásať (sa), -šem, -šu *niečím*

opasok, -ska, *m.*

opát, -a, *m.*; **opátsky**; opátstvo

opatera, -y, *g. pl.* opatier, *ž.*

opátka, -y, *g. pl.* opátok, *ž.* (*porov.* abatiša)

Opatová, -ej, *ž.*

opatriť, -ím, -ia; opatrovať; opatrúvať; opatrovňa; opatrovník; opatrovnica; opatrovníčka; opatrovnícky; opatrovanec; opatrovanka

***opatriť (si)** = **zadovážiť (si)**

opatrný; opatrnosť

opäť; **opätný**, **opätovný**

opätok, -tka, *m.*; opätkový

opätovať, -ujem, -ujú; opätovací

opeča, -ie, *ž.*; opečný; opätovať

opekať (sa), -ám, -ajú; opekanec

opekniet, -iem, -ejú

***opelichať** = **vypínuť**

opera, -y, *g. pl.* opier, *ž.*, spevohra; operný

operácia, -ie, *ž.*; operačný; operatívny; operatér

operadlo, -a, *g. pl.* operadiel, *str.*

operatér, -a, *m.*

opereta, -y, *g. pl.* operiet, *ž.*; operetný

operiť (sa), -ím, -ia *niekoho niečím*; operený; operenec, -nca, *n. pl.* -nce, *m.*

opevniť, -ím, -ia; opevňovať

opica, -e, *ž.*; opičiak; opička; opičí, -ia, -ie

opiecť (sa), opečiem, opečú; opekať (sa)

opierať (sa), -am, -ajú

opíjať (sa), -am, -ajú

opilec, -lca, *m.*; opilstvo

opíliť, -ím, -ia; opiľovať

opis, -u, *m.*; opísať; opisovať; opisovateľ (*iné je* odpis)

opiť (sa), opijem, -jú; opíjať (sa)

ópium, -ia, *str.*; ópiový

oplácať, -am, -ajú; oplatiť

oplakať, -čem, -čú; oplakávať

opláknuť, -em, -u; oplakovať

oplan, -a, *m.*; oplanský; oplanstvo

opľasnúť, -nem, -nú; opľasnutý

***oplátka** = **oblátka**

oplecko, -a, *str.*

oplen, -a, *m.*

oplešiviet, -iem, -ejú

opletačka, -y, *g. pl.* opletačiek, *ž.*

opliesť, -pletiem, -pletú; opletať

oplieť (sa) *niekoho*, oplel (sa)

oplodniť, -ím, -ia; oplodnenie; oplodňovať

oplývať, -am, -ajú

oplzlý; oplzlosť

opľznuť, -nem, -nu; opľznutý

opoj, -a, *m.*

***opomínúť** = **zabudnúť**, **zameškať**, **zanedbať**, **premlčať**, **prepásť**

opona, -y, *g. pl.* opôn, *ž.*

oponovať, odporovať; oponent

opora, -y, *g. pl.* opôr, *ž.*; oporný

oportúnny; oportunista

opovážiť sa, -im, -ia; opovažovať; opovážlivý; opovážlivosť

opovedať (sa), -ám, -

opovrhnúť, -em, -ú; opovrhol; opovrhovať; opovrhnutý; opovrhnutie

***opovržený = opovrhnutý**; *opovrženie = opovrhnutie

opovržlivý; opovržlivo

***opozdiť (sa) = oneskoriť (sa)**

opozícia, -ie, *ž.*, odpor; opozičný

oprať, operiem, operú; opierať

oprata, -y, *g. pl.* oprát, *ž.*; oprátka

oprava, -y, *g. pl.* opráv, *ž.*; opravný; opraviť; opravovať; oprávať; opravovateľ; opravovňa (*nie* „správkáreň")

opravdivý; opravdivosť

***opravdu = naozaj**

opraviť, -im, -ia; opravovať

oprávniť, -im, -ia; oprávnený; oprávňovať; oprávňujúci

***oprekot = ozlomkrky**

opŕcha', -a, -ajú; opŕchnuť; oprchávať; oprchovať

opriasť, opradiem, -dú

oprieť (sa), opriem, oprú; opierať (sa)

***oprobovať = skúsiť**

***oproti = voči** *v takýchto prípadoch*: „láska oproti rodičom" = láska voči rodičom; „úcta oproti nemu" = úcta voči nemu *ap.*

oproti (*predl.*)

optant, -a, *m.*; optovať

optatív, -u, *m.*; optatívny

optika, -y, *ž.*; optik, *n. pl.* optici; optický

optimáti, -ov, *m. pomn.*

optimizmus, -zmu, *m.*; optimista; optimistický

opuchať, -chle, *ž.*, opuchlina

opuchnúť, -em, -ú; opuchnutý; opúchať, -am

opuka, -y, *g. pl.* opúk, *ž.*; opukový

opulentný

opustiť, -ím, -ia; opustený; opúšťať

oputnať, -ám, -ajú *niekoho niečím*

opýtať sa, -am, -ajú; opytovať sa; opytovací

orabovať, -ujem, -ujú

orácia, -ie, *ž.*

oráč, -a, *m.*; oráčka (*ženský, čo orie*); oračka (*oranie*)

oráčina, -y, *g. pl.* oráčin, *ž.*

orákulum, -ula, *str.*, veštba, veštiareň

oranž, -a, *m.*, *častejšie* **pomaranč**

orať, oriem, orú; orací

orátor, -a, *m.*, rečník

oratórium, -ia, *str.*; oratórny

oratovať, -ujem, -ujú, *častejšie* **ochrániť, zachrániť**

Orava, -y, *ž.*; Oravec; Oravka; oravský; Oravská stolica, župa

***orazítkovať = opečatiť, opečiatkovať**

orba, -y, *g. pl.* orieb, *ž.*

ordálie, -ií, *ž. pomn.*

ordinácia, -ie, *ž.*; ordinačný

ordinár, -a, *m.*; ordinovať

ordinariát, -u, *m.*

ordinárny, neslušný, hrubý

ordonancia, -ie, *ž.*; ordonanc, -a, *m.*, vojenský posol

ordre (*fr., čítaj* ordr), -u, *m.*, rozkaz

orech, -a, *m.*; orecho-

vý; oriešok, -ška, *m.*; orieštek, -a, *m.*
Orestes, -sta, *m.*
orešec, -šca, *m.* (*rastlina*)
orešie, -ia, *str.*
Orfeus, -ea, *m.*
organ, -a, *m.*; organista; organistka
orgán, -u, *m.*
organizácia, -ie, *ž.*; organizačný; organizovať
organizmus, -zmu, *m.*; organický, ústrojný
organtín, -u, *m.*; organtínový
Orgetorix, -xa, *m.*
orgie, -ií, *ž. pomnožné*
orgován, -u, *m.*, bazička
orchester, -stra, *l.* -tri, *m.*; orchestrový; orchestrálny
orchidea, -ey, *d., l.* -ei, *ž.*, vstavač
orient, -u, *m.*, východ; orientálny; orientalista
orientovať (sa), -ujem, -ujú, oboznámiť *niekoho s niečím* (*v niečom*); orientačný
oriešok, -ška, *m.*; orieškový; orieštek, -a, *m.*
originál, -u, *l.* -i, *m.*, pôvodina; originálny; originalita; originálnosť, pôvodnosť
Orión, -a, *m.*
orkán, -u, *m.*
Orleán, -u, *m.*; orleánsky; Panna Orleánska
orlica, -ce, *ž.*; Orlické hory
orlíča, -ťa, *str.*; orlíčatko
orlík, -a, *m.*; orlíček; orlíčí, -ia, -ie
ornament, -u, *m.*, ozdoba; ornamentálny; ornamentika
ornát, -u, *m.*
ornitológia, -ie, *ž.*; ornitologický
orný
oročka, -y, *g. pl.* oročiek, *ž.*
orodovať; orodovník; orodovnica
orografia, -ie, *ž.*, horopis; orografický, horopisný
orol, orla, *n. pl.* orly (*zosob.* -i, *ak. pl.* -ov), *m.*; orlí, -ia, -ie
Orol, Orla, *m.* (*spolok*); orol (*člen Orla*); orolský, orolstvo
ortiel, -a, *l.* -i, *m.*, rozsudok
ortodoxia, -ie, *ž.*; ortodoxný
ortoepia, -ie, *ž.*
ortofónia, -ie, *ž.*
ortografia, -ie, *ž.*, pravopis
ortoklónia, -ie, *ž.*
ortopedia, -ie, *ž.*; ortopedický
ortuť, -i, *ž.*, živé striebro; ortuťový; ortuťnatý
os, osi, *ž.* (*podľa* kosť); osový; trojosový
osa, osy, *g. pl.* ôs, *ž.* (*hmyz*); osí, osia, osie (*hniezdo*)
osada, -y, *g. pl.* osád, *ž.*; osádka
osadiť (sa), -ím, -ia (u nás sa osadil nový lekár); osádzať; osadzovať
osadník, -a, *m.*; osadnícky; osadníctvo
osamelý; osamelosť
osamostatniť (sa), -im, -ia; osamostatňovať (sa)
osamote (*prísl.*); osamotnieť; osamotňovať
oscilácia, -ie, *ž.*, kmitanie; oscilačný
osebe (*prísl.*), osve
osedlať, -ám, -ajú
oselník, -a, *m.*
osem, ôsmi, *gen.* ôsmich
osemaštyridsiatnik, -a, *m.*

osemdesiat; osemdesiaty; osemdesiatka; osemdesiatnik
osemdňový
osemhodinový
osemmesačný
osemnásť; osemnásty
osemramenný
osemročný
osemsten, -u, *m.*
osemstranný
osemtriedny
osemuholník, -a, *m.*
***osenie** = **siatina**
osev, -u, *m.*; osevný
oschnúť, -em, -ú; osychať; oschýnať
osiať, osejem, osejú; osievať
osídliť (sa), -im, -ia
osídlo, -a, *g. pl.* osídel, *str.*
osihotieť, -iem, -ejú; osihotiť, -ím, -ia; osihotenosť; osihotený
osika, -y, *g. pl.* osík, *ž.*; osikový
osinieť, -iem, -ejú; osinelý
osirieť, -iem, -ejú; osirelý; osirený; osirenosť
osirotený; osirotenosť
osivieť, -iem, -ejú
osla, -y, *ž.*; oslička (*brúsok*)
osľa, -ľaťa, *str.*; osliatko
oslabiť, -ím, -ia; oslabnúť; oslabnutý; oslabnutie
***osladič** = **sladič** (*zelina*)
osladiť, -ím, -ia; osládzať; osladzovať
oslava, -y, *g. pl.* osláv, *ž.*; oslavný; osláviť; oslavovať; oslávenec
oslniť, -ím, -ia; oslňovať
oslobodiť, -ím, -ia; oslobodený; oslobodenie; osloboditeľ; oslobodzovať; oslobodzovací
***osmahlý** = **počerný, ohorený, opálený**
Osmanstvo, -a, *str.*; osmanský; osmančina
osmeliť (sa), -ím, -ia; osmeľovať sa
osmina, -y, *ž.*; osminka
osmohran, -u, *m.*
osmoraký
osmorka, -y, *g. pl.* osmoriek, *ž.*
osmutnieť, -iem, -ejú
ôsmy, -a, -e (*čís. rad.*); *iné je* ôsmi = osem
osnova, -y, *g. pl.* osnov, *ž.*; osnovný; osnovník
osoba, -y, *g. pl.* osôb, *ž.*; osôbka; osobný
osobášiť (sa), -im, -ia
osobitný, zvláštny, oddelený
osobivý (*od* **osobovať si**)
osobníctvo, -a, *str.*, personál
osobničkár, -a, *m.*; osobničkárstvo
osobnosť, -ti, *ž.*
osobovať si, -ujem, -ujú
osočovať, -ujem, -ujú; osočovateľ
osoh, -u, *m.*, zisk, prospech
osol, -sla, *n. pl.* osly (*zosob.* osli), *m.*; oslí, -ia, -ie; oslík; oslíček; oslica
osopiť sa, -ím, -ia
osožiť, -ím, -ia; osožný
ospalec, -lca, *m.*
ospanlivý; ospanlivosť
ospevovať, -ujem, -ujú
ospovedať (sa), -ám, -ajú
ospravedlniť, -ím, -ia; ospravedlnenie; ospravedlňovať
osrkať, -am, -ajú; osrkovať; osrknúť
Ossian (*čítaj* Ošjen), -a, *m.*
osť, osti, *ž.*; ôstie; ostený

ostarieť, -iem, **-ejú**; ostarievať; ostarnúť; ostarok, -rka, *m.*
ostať, ostanem, ostanú; ostávať
ostatný
ostatok, -tku, *m.*
osteň, ostňa, *m.*; ostnatý
ostentatívny; ostentatívne
osteomalakia, -ie, *ž.*
ôstie, -ia, *str.*
ostrakizmus, -zmu, *m.*, súd črepinový
ostražitý; ostražitosť
ostredok, -dka, *m.*
ostreknúť, -nem, -nú; ostriekať; ostrekovať
ostrica, -e, *ž.*
ostrieľať, -am, -ajú
ostrihať, -ám, -ajú
ostrihať, -am, -ajú; *porovnaj* vystrihať (sa)
Ostrihom, -a, *m.*; Ostrihomčan; ostrihomský
ostriť, -ím, -ia
ostrižok, -žku, *m.*
ostro (*prísl.*)
ostroha, -y, *g. pl.* ostrôh, *ž.*; ostrôžka
ostrosť, -ti, *ž.*
ostrostrelec, -lca, *m.*
ostrouhlý
ostroumný; ostroumnosť
ostrov, -a, *m.*; ostrovček; ostrovan; ostrovný
ostrovid, -a, *n. pl.* -y, *m.*, rys
ostrovidný
ostrovtip, -u, *m.*
ostrozraký
ostrúhať, -am, -ajú; ostruhávať
***ostružiny** = **černice, černičie**
ostružlina, -y, *ž.*
ostrva, -y, *g. pl.* ostrv, *ž.*
ostrý; ostro (*prísl.*)
***ostudiť** = **ochladiť**
***ostydnúť** = **ochladnúť**
ostýchať sa, -am, -ajú; ostýchavý
osud, -u, *m.*; osudový; osudný
osudie, -ia, *str.*
osuheľ, -ble, *ž.*; osuhlina
osúch, -a, *m.*, postruheň, postruhník
osušiť, -ím, -ia; osúšať; osušovať
osve (*prísl.*), osebe
osvedčiť (sa), -ím, -ia; osvedčenie; osvedčovať
***osvedčiť sa** *v niečom* = **dokázať sa** *v niečom* (*napr. v úrade*)
osveta, -y, *ž.*; osvetový
osvetliť, -ím, -ia; osvetľovať; osvetlievať
osvežieť, -iem, **-ejú**
osvietiť, -im, -ia; osvietený; osvietenec; osvietenosť; osvecovať
osviežiť, -im, -ia; osviežovať
***osvobodiť (sa)** = **oslobodiť (sa)**
osvojiť (si), -ím, -a
osychať, -ám, -ajú; osýchať, -am, -ajú; oschýnať
osypať (sa), -em, -ú; osýpať (sa), -am, -ajú
osýpky, -pok, *ž. pomnožné*
ošalieť, -iem, **-ejú**, zblazniet
ošarpať, -em, **-ú**
ošatiť, -ím, -ia; ošacovať
ošedivieť, -iem, -ejú
ošemetný; ošemetnosť; ošemetník
ošetrovať; ošetrovateľ; ošetrovateľka
ošiaľ, -u, *m.*, ošialenie, závrat
ošialiť, -im, -ia, oklamať
ošípaná, -ej, *ž.*
ošklbať, -em, -ú; ošklbávať
ošklivý; ošklivec

oškrabať, -em, -ú; oškrabnúť
oškriečť, -iem, -ejú; oškierať
oškvarka, *častejšie* **škvarka**
ošmeknúť, -nem, -nú
ošpatniečť, -iem, -ejú; ošpatnievať
ošplechnúť, -nem, -nú; ošpliechať; ošplechovať
oštara, -y, *g. pl.* oštár, *ž.*, ťažkosť, nepríjemnosť, starosť
oštep, -u, *m.*
oštiepok, -pka, *m.*; oštiepkár
ošudiť, -ím, -ia
ošuchnúť, -nem, -nú; ošúchať; ošúchaný; ošúchanec; ošuchovať
ošumelý; ošumelosť
otáčať, -am, -ajú; otáčavý
otáľať, -am, -ajú
ofarbaviečť, -iem, -ejú
*otava = **mládza**
***otázať sa = opýtať sa**
otázka, -y, *ž.*; otázník, -a, *m.*; otázny
otcov, -a, -o
otcovizeň, -zne, *ž.*
otcovrah, -a, *m.*
otcovský
otcovstvo, -a, *str.*
Otčenáš, -a, *m.*
otčim, -a, *m.*
otčina, -y, *ž.*
otec, otca, *m.*; svätý Otec (pápež); nebeský Otec; Otcovia (apoštolskí, cirkevní)
otehotniečť, -iem, -ejú
***otekať = opúchať; *oteklina = opuchlina**
otelič sa
otemniečť, -iem, -ejú
otep, -i, *ž.*; otiepka
oteplieť (sa), -ie, -ejú; oteplievať; oteplič
otierať, -am, -ajú; otrieť
Otília, -ie, *ž.*
*otisk = **odtlačok**
*otka = **styk**
otlačič, -ím, -ia; otláčať; *iné je* odtlačič
otlak, -u, *m.*
otlčeť, otlčiem; otĺkať
otmaviečť, -iem, -ejú.
Oto, -a, *m.*
Otokar, -a, *m.*
otoman, -u, *m.*, turecká pohovka
otomanský, turecký
otras, -u, *m.*
otrava, -y, *ž.*; otrávič
otrčič, -ím, -ia; otrčať
otriasť, otrasiem; otriasať, -am
otrieť, -iem, -ú; otierať
otriezvieť, -iem, -ejú;
otrok, -a, *m.*; otrokyňa, -ne, *ž.*; otrocký; otroctvo; otrockosť; otrokár
otruba, -y, *g. pl.* otrúb, *ž.*
otrusiny, -sín, *ž. pomnožné;* otrusinky, -niek, odrobinky, omrvinky
otrusky, -siek, *ž. pomn.*
otupa, -y, *ž.*; **otupný**; otupno (*prísl.*); otupnúť
otupieť, -iem, -ejú; otupený; otupelý; otupelosť
otupič, -ím, -ia
otužič (sa), -ím, -ia; otužovať (sa); otužilý; otužilosť; otužieť
otvárať, -am, -ajú; otvorič
otvor, -u, *m.*
otvorič, -ím, -ia; otvárať
otvrdnúť, -em, -ú
***otylý = tučný; *otylosť = tučnota**
ouvertura (*čítaj* uvertúra), -y, *ž.*, predohra
ovácie, -ií, *ž. pomn.*
ovad, -a, *n. pl.* -y, *m.*
ovaliť, -ím, -ia; ováľať
oválny, vajcovitý
***ovanúť = oviať**
ovädnúť, -nem, -nú; ovädať; ovädnutý
ovca, -e, *g. pl.* oviec, *ž.*; ovčí, -ia, -ie; ovčiar; ovčiarsky; ov-

čiareň; ovčínec; ovčiak (*pes*)
ovdovieť, -iem, -ejú; ovdovený
ovela (*prísl.*), omnoho
ovenčiť, -ím, -ia; ovenčievať
overiť, -ím, -ia; overovať
ovesiť, -ím, -ia; ovešať; ovesovať
óvi (*cit.*)
oviať, ovejem, ovejú; ovievať
oviazať, -žem, -žu; oväzovať
Ovídius, -ia, *m.*
ovinúť, -niem, -nú; ovinovať
ovisnúť, -nem, -nú; ovisnutý
oviť, -ijem, -ijú; oviať
ovládať, -am, -ajú; ovládnuť
ovlažiť, -ím, -ia; ovlažovať
ovlhnúť, -em, -ú
ovlivniť, -ím, -ia; ovlivnený; ovlivňovať; ovlivňovateľ
ovocie, -ia, *str.*; ovocný; ovocinár; ovocinárstvo
ovos, ovsa, *l.* ovse, *n.*, *a. pl.* ovsy, *m.*; ovsený
ovplyvniť, -ím, -ia; ovplyvnený; ovplyvňovať; ovplyvňovateľ
ovrtnúť, -nem, -nú; ovŕtať
ovrúbiť, -im, -ia; ovrubovať
ovsienka, -y, *ž.*
ovsiha, -y, *ž.*, **ovsina**, divý ovos
ovsík, -a, *m.*
***ovšednieť** = **zovšednieť**
***ovšem** = **pravda, pravdaže, akože**
oxyd, -u, *m.*, kysličník; oxydácia; oxydovať
oxymoron, -ra, *str.*
ozaj, ozajstne (*prísl.*); ozajstný
ozbíjať, -am, -ajú
ozbrojiť, -jím, -ja; ozbrojenec; ozbrojovať
ozdoba, -y, *g. pl.* ozdôb, *ž.*; ozdobný; ozdôbka; ozdobiť; ozdobovať
ozdravieť, -iem, -ejú, stať sa zdravým; ozdraviť, -ím, -ia, urobiť zdravým
ozeleniť, -iem, -ejú
oziabať, -em, -u (*v nohy*); oziabnuť; oziabnutý; oziablina
Oziáš, -a, *m.*
ozimina, -y, *g. pl.* ozimín, *ž.*
***ozlátiť** = **pozlátiť**
ozlomkrky (*prísl.*)
označiť, -ím, -ia; označovať
oznam, -u, *m.*; oznámiť; oznamovať; oznamovateľ
ozón, -u, *m.*; ozónový
ozorný
ozruta, -y, *g. pl.* ozrút, *ž.*; ozrutný; ozrutnosť; ozrutánsky
ozubie, -ia, *str.*
ozubiť; ozúbkovať
ozvať sa, -em, -ú; ozývať sa
ozvena, -y, *ž.*
ozývať sa, -am, -ajú
Ožďany, -ďan, *m. pomnožné*
ožeh, -u, *m.*, obreblo, pekárska lopata; ožehať; ožehnúť; ožehol; ožehnutý
oželieť, -iem, -ejú
oženiť sa, -ím, -ia
ožialiť, -im, -ia
ožiariť, -im, -ia; ožarovať
ožihať, -ám, -ajú
ožiť, -ijem, -ijú; oživať
oživiť, -ím, -ia; oživovať; oživieť
ožltnúť, -em, -ú; ožltnutý
ožobráčiť, -im, -ia; ožobračovať

P

pá (*cit.*)
paberkovať, -ujem, -ujú
pác (*cit.*)
pacient, -a, *m.*, chorý; pacientka
pacifikácia, -ie, *ž.*; pacifikačný; pacifikovať; pacifista; pacifizmus
pacnúť, -nem, -nú; páckať
pačesy, -ov, *m. pomn.*; pačiesky
páčiť sa, -ím, -ia
pačmaga, -y, *g. pl.* pačmág, *ž.*
pád, -u, *m.* (*iné je* prípad); pádový
padák, -a, *m.*
padať, -ám, -ajú; padávať; padací
*padelať = falšovať; *padelok = falzifikát
padnúť, -em, -ú; padnúc; padol; padlý
pádny
pádostroj, -a, *m.*
Padova, -y, *l.* v Padove, *ž.*; padovský (*cirk.* paduánsky)
padúch, -a, *n. pl.* padúsi, *m.*
paf (*cit.*)
pagáč, -a, *m.*; pagáčik
pagína, -y, *ž.*, stránka; paginácia; paginovať, stránkovať
pagóda, -y, *g. pl.* pagód, *ž.*
páha, -y, *ž.*
paholok, -lka, *m.*; paholček; paholčiť
pahorkatina, -y, *ž.*
pahorok, -rku, *m.*; pahorkový; pahorkatý; pahorkovitý
pahrb, -u, *m.*; pahrbok, -bku, *m.*
pahreba, -y, *g. pl.* pahrieb, *ž.*
*pahýl = **kýpeť**
pach, -u, *m.*, zápach
páchať, -šem, -šu; páchajúc (pášuc); páchaj; páchateľ
páchnuť, -em, -u (*niečím*)
pachoľa, -ťaťa, *str.*; pacholiatko
pacholík, -a, *m.*
pachtiť, -ím, -ia *po niečom*
*pacht = **nájom, árenda**; *pachtier = árendátor, nájomca
pair (*čítaj* pér), -a, *m.*
pajác, -a, *m.*; pajácko; pajácky
pajed, -a, *m.*, vred, pandrava
pajediť (sa), -ím, -ia; pajedivý
pajes, -a, *m.*; pajesový; pajesovitý
*pajta = **humno**
páka, -y, *ž.*, sochor
pakfón, -u, *m.*; pakfónový
*paklík = **balík**
pakostnica, -e, *ž.*
*pakovať = **baliť**
pakšaméta, -y, *ž.*
pakt, -u, *n. pl.* -y, *m.*
pal, -u, *m.*, žiara, úpal
pala, -y, *ž.*
páľa, -le, *ž.*
palác, -a, *m.*; palácový
paladín, -a, *m.*
paládium, -ia, *str.*
Palas, *ž. neskl.*
palatála, -y, *ž.*, **mäkká** (podnebná) **hláska**; palatalizovať, **mäkčiť**
palatín, -a, *m.*; palatínsky; palatínstvo
palba, -y, *g. pl.* palieb, *ž.*
pálčivý; pálčivosť; pálčivo (*prísl.*)
palec, -lca, *m.*; palček; palcový; palečný
pálené, -ého, *str.*; pálenica; pálenčiar; pálenka; pálenkový; pálenčený
paleograf, -a, *m.*
paleolitia, -ie, *ž.*; paleolit
paleontológia, -ie, *ž.*
paleotyp, -u, *m.*
Palestína, -y, *ž.*; palestínsky

paleta, -y, *g. pl.* paliet, *ž.*

palica, -ce, *g. pl.* palíc, *ž.*; palička

palič, -a, *m.*; paličský

palier, -a, *m.*

palilogia, -ie, *ž.*

palimpsest, -u, *m.*

palina, -y, *ž.*

palinódia, -ie, *ž.*

palisáda, -y, *ž.*

pálif, -im, -ia; pálievať; pálivý

palivo, -a, *str.*; palivový

palma, -y, *g. pl.* paliem, *ž.*; palmový

palmáre, *str. neskl.*; palmársky

Palmýra, -y, *ž.*

Palo, -a, *m.*; Paľko

paloš, -a, *m.*; palošík

palota, -y, *g. pl.* palôt, *ž.*

paluba, -y, *g. pl.* palúb, *ž.*

Paludza, -e, *ž.*; Paludžan; paludzský; Paludžanka; Paľúdzka; Palúčan; palúčanský; Palúčanka

pamäť, -ti, *ž.*; zpamäti, nazpamäť; pamätihodný; pamätlivý; pamätník; pamätnica; pamätnosť

pamätať (sa), -ám, -ajú; pamätovať

pamflet, -u, *m.*, hanopis; pamfletista, -u, *m.*

Pamfýlia, -ie, *ž.*

pamiatka, -y, *g. pl.* pamiatok, *ž.*; pamiatkový

pampúch, -a, *m.*; pampúšok

pamuk, -u, *m.*, bavlna

pán, -a, *vok.* pane, *m.*; „pane doktore!" = pán doktor!; „pane ministre!" = pán minister; „pane profesore!" = pán profesor!; „pane učiteľu!" = pán učiteľ! *ap.*; panský, *napr.* snemovňa, chúťka ap.; *iné je* pánsky = *mužský, napr.* pánska obuv; panstvo = a) páni, b) panský majetok; Pán = Boh; Kristus Pán; Pán Boh, *g.* Pána Boha

páňa, -ata, *str.*; pánča

panák, -a, *m.*

Panama, -y, *ž.*; úžina Panamská; panama (*klobúk i veľký podvod*)

pánbožkova kravička

pancier, -a, *m.*; pancierik; pancierník; pancierový

pančucha, -y, *g. pl.* pančúch, *ž.*; pančuška

pandekty, pandektov, *m. pomn.*

pandrava, -y, *g. pl.* pandráv, *ž.*

pandúr, -a, *n. pl.* -i, *m.*; pandúrsky

panegyrik, -a, *n. pl.* panegyrici, *m.*, velebiteľ; panegyrika, -y, *ž.*, chválorečí

panenka, -y, *ž.*; panenský; panenstvo

***pánev** = **paňva**

pangermán, -a, *m.*; pangermánsky

pani, panej, *d., l.* panej, *a.* paniu, *i.* paňou; *mn. n., a., v.* panie, *g.* paní, *d.* paniam, *l.* paniach, *i.* paniami, *ž.*; „milosť pani" (*len v hovorovej reči*) = milostivá pani; „pani doktor!" = pani doktorka!

panic, -a, *m.*; panický; panictvo

pánik, -a, *m.*, malý pán

panika, -y, *ž.*; panický (*čítaj s* n, *nie s* ň)

pánko, -a, *m.*

Pankrác, -a, *m.*

panna, -y, *g. pl.* panien, *ž.*; panenský; panenstvo; Panna Mária

panoha, -y, *g. pl.* pa-

nôh, *ž.*, haluz; panôžka

Panónia, -ie, *ž.*; panónsky

panoptikum, -ka, *str.*

panoráma, -y, *ž.*; panorámový

panoš, -a, *m.*; panošský

panovať; panovačný

pánovitý; pánovitosť; pánovito (*príslov.*)

panovník, -a, *m.*; panovnícky; panovnica

panský, -á, -é; *napr.* panská snemovňa, chúťka; *iné je* pánsky

panslávy, -a, *n. pl.* -i, *m.*; panslavizmus

panstvo, -a, *str.*, a) páni, b) panský majetok

panština, -y, *ž.*

***pánt** = **záves**, **žĺdka**

pantalóny, -ov, *m. pomn.*

panteizmus, -zmu, *m.*; panteista, -u, *m.*

Panteón, -u, *m.* (*chrám v Ríme*); panteón, -u, *m.* (*budova, kde sú pochovaní významní mužovia*)

pantomima, -y, *g. pl.* pantomím, *ž.*; pantomim, -a, *m.*; pantomimický

panychída, -y, *ž.*

paňva, -y, *ž.*; paňvica; paňvička

papagáj, -a, *m.*

papek, -eka, *m.*, patyk

***papendekel** = **lepenka**

páper, -a, *m.*; páperie, -ia

pápež, -a, *m.*; pápežský

papier, -a, *l.* -i, *n. a ak. pl.* -e, *m.*; papierový; papiereň; papiernik; papiernický; papiernictvo

papiermaché (*fr., čítaj* papjémašé), *str. neskl.*, papierovina

papirosa, -y, *g. pl.* papiros, *ž.*

papkať, -ám, -ajú

paplón, -u, *m.*, prikrývka; paplónik

papľuh, -a, *m.*

papradie, -ia, *str.*; papraď, -e, *ž.*; papraďový

paprčka, -y, *ž.*

paprika, -y, *ž.*; paprikový

***papršlek** = **lúč**; ***papršlekovitý** = **lúčovitý**

papuča, -e, *g. pl.* papúč (papučí), *ž.*; papučiar

papuľa, -le, *g. pl.* papúľ (papulí), *ž.*; papuľovať

***papúšek** = **papagáj**

papyrus, -su, *m.*; papyrusový

pár, -u, *m.*, dvojica; párik; párok, -rku (*nie* viršľa); párny; párový

para, -y, *g. pl.* pár, *ž.*; parný; parník

parabola, -y, *g. pl.* parabol, *ž.*; parabolický

páračka, -y, *ž.*

paráda, -y, *ž.*; parádny; parádiť sa; parádnik; parádnica

paradajka, -y, *g. pl.* paradajok, *ž.*; paradajkový

paradigma, -y, *ž.*

paradox, -u, *m.*; paradoxný

parafín, -u, *m.*; parafínový

parafráza, -y, *ž.*, opis; parafrazovať

paragraf, -u, *m.*

paralaxa, -y, *ž.*; paralaktický

paralela, -y, *g. pl.* paralel, *ž.*, porovnanie; paralelizmus; paralelný, rovnobežný; paralelka, pobočka

paralytik, -a, *n. pl.* paralytici, *m.*; paralýza, -y, *ž.*

paralyzovať

paramýtia, -ie, *ž.*

paranoja, -e, *ž.*; paranoik; paranoický
pár, -am, -ajú; páraj; párajúc
paratif, -ím, -ia
parátny, pohotový
*parazól = **dáždnik**
parazit, -a, *m.*, príživník
parcela, -y, *g. pl.* parciel, *ž.*, diel pozemku
parcelácia, -ie, *ž.*; parcelačný; parcelovať
parciálny, čiastočný
pardon, -u, *m.*, odpustenie, milosť; pardonovať
parenica, -e, *g. pl.* parenic, *ž.*
parenisko, -a, *g. pl.* parenísk, *str.*
parentéza, -y, *ž.*, vsuvka, vložka
perére, *str. neskl.*, úsudok, mienka, nález (súdny)
*parez = **peň**
parforsný
parfum (*fr., čítaj* parfüm), -u, *m.*; parfumeria; parfumovať
pari *al.* **al pari** = rovné
pária, páriu, *n. pl.* páriovia, *m.*
paripa, -y, *g. pl.* parip, *ž.*
parif (sa), -ím, -ia
párif (sa), -im, -ia
parita, -y, *g. pl.* parít, *ž.*, rovnosť; paritný
Paríž, -a, *m.*; Parížan; Parížanka; parížsky
Parižovce, -iec, *ž. pomnožné*
park, -u, *m.*; parkovať; parkovisko
parkan, -u, *m.*, ohrada, plot
Parkan, -a, *m.* (*obec*)
parket, -u, *m.*
parketa, *g. pl.* parkiet, *ž.*; parketár
párkrát, *častejšie* **pár ráz, niekoľko ráz**
parlament, -u, *m.*; parlamentárny
parlamentár, -a, *m.*
*parma = **mrena**
parmazánsky (syr)
Parnas, -u, *m.*; parnasista; parnaský
parník, -a, *m.*, paroloď
parný (parný mlyn)
párny (párne číslo)
parobok, -bka, *m.*
paródia, -ie, *ž.*; parodický; parodista
paroh, -u, *m.*; parožtek
parochňa, -ne, *g. pl.* parochní, *ž.*
párok, -rku, *m.*; párkár
parola, -y, *g. pl.* parol, *ž.*, heslo
paroloď, -de, *ž.*, parník; parolodný
Parom, -a, *m.*; paromovský
paromlyn, -a, *m.*, parný mlyn
paroplavba, -y, *ž.*; paroplavebný
parostroj, -a, *m.*
paroxyzmus, -zmu, *m.*
pár ráz, niekoľko ráz
parta, -y, *g. pl.* párt, *ž.*; partica
parte, *str. neskl.*, smrtné oznámenie
parter, -u, *l.* -i, *n. pl.* -y, *m.*, prízemie
Partenón, -nónu, *m.* (*chrám*)
partia, -ie, *ž.*; partiový
participácia, -ie, *ž.*; participovať, mať podiel na niečom
participium, -ia, *str.*, príčastie; participiálny
partikula, -y, *g. pl.* partikúl, *ž.*, častica
partikulárny, čiastočný; partikularizmus
partitívny
partitúra, -y, *ž.*
partizán, -a, *m.*; partizánsky
partner, -a, *m.*, spoločník; partnerka
paruf, -te, *ž.*, halúzka; parutie
parvenu (*fr., čítaj* parvenü), *m. neskl.*
pas, -u, *m.*

pás, pása, *m.* (*ale*: chytili sa za pasy); pásik; pásový; pásovitý

***pasák** = **pastier**

pasant, -a, *m.*, mimoidúci

pasát, -u, *m.*; pasátny

pasáž, -e, *ž.*, priechod

pasažier, -a, *m.*, cestujúci

pasca, -e, *g. pl.* pascí, *ž.*

pasia, -ie, *ž.*, záľuba

pasienok, -nka, *m.* = pašienka

pasionál, -u, *l.* -i, *m.*

pasívum, -iva, *str.*, trpný stav; pasíva, pasív, *str. pomnožné*; pasívny; pasivita

páska, -y, *g. pl.* pások, *ž.*; páskovať

paskuda, -y, *g. pl.* paskúd, *ž.*

pásmo, -a, *g. pl.* pásem, *str.*; pásmový

***pasovať** = **svedčiť** (*niekomu niečo*)

pasovať sa, -ujem, -ujú, zápasiť

pásovec, -vca, *m.*

pásť, pasiem, pasú; pásať; pásavať

pastel, -u, *l.* -e, *m.*; pastelový

pasterizácia, -ie, *ž.*; pasterizovať

pastier, -a, *m.*; pastiersky; pastierstvo

pastila, -y, *g. pl.* pastíl, *ž.*; pastilka

pastor, -a, *m.*

pastorálka, -y, *ž.*; pastorálny

pastorkyňa, -ne, *ž.*

pastorok, -rka, *m.*

pastva, -y, *g. pl.* pastiev, *ž.*

pastvisko, -a, *str.*

pasus, -usu, *m.*, krok, článok v knihe

paša, -u, *m.*; pašalík, -a, *m.*

paša, -e, *ž.*, pastva

pašie, -í, *ž. pomn.*; pašiový

***paškrta** = **maškrta**

paškvil, -u, *l.* -e, *m.*, hanopis

***paštika** = **paštéta**, **paštétka**; ***paštikár** = **paštetár**, **paštétkár**

pat, -u, *m.*; patový

Patagónia, -ie, *ž.*, *lepšie* **Patagónsko**; Patagónec; Patagónka; patagónsky

patália, -ie, *ž.*

patent, -u, *m.*; patentný; patentový; patentálny

páter, -tra, *m.*

***páter** = **chrbtová kosť** (chrbtica)

paternita, -y, *ž.*, otcovstvo

patina, -y, *ž.*

patológia, -ie, *ž.*; patológ, -a, *m.*; patológka; patologický

pátos, -osu, *m.*; patetický

pátrať, -am, -ajú; pátravý

patriarcha, -u, *m.*

patriarchálny, starodávny

patricij, -a, *m.*; patricijka; patricijský

pátričky, -čiek, *ž. pomn.*; pátričkár

patričný, príslušný, náležitý, vhodný

patrimónium, -ia, *str.*; patrimoniálny

patriot, -a, *m.*, vlastenec; patriotický; patriotizmus

patriť (sa), patrí sa

***patrné je** = **zrejmé je**, **jasné je**

patrný

patrola, -y, *g. pl.* patrol, *ž.*

patrón, -a, *m.*, ochranca; patrónka, ochrankyňa; patronát, -u, *m.*; patronátny

patróna, -y, *ž.*, náboj; patrónka, továreň na patróny; patrónový

patvarista, -u, *m.*; pa-

tvaria, -ie, *ž.*; patvarizovať

patyk, -a, *m.*

Paula, Paulína, -y, *ž.*

paulín, -a, *m.*; paulínsky

Pauliny; Viliam Pauliny-Tóth

pauperizmus, -zmu, *m.*, schudobnenosť

paušál, -u, *m.*; paušálny; paušalizovať

pauza, -y, *g. pl.* pauz, *ž.*, prestávka

páv, -a, *n. pl.* -y, *m.*; páva, -y, *ž.*; páví, -ia, -ie; pávový

pavéza, -y, *ž.*; pavézník

pavián, -a, *n. pl.* -y, *m.*

pavilón, -u, *m.*; pavilónik

pavlač, -e, *ž.*

*pavňa = **paňva**

Pavol, -vla, *m.*

pavúk, -a, *n. pl.* -y, *m.*; pavúčí; pavučina

pavúz, -u, *l.* -e, *m.*

pazderie, -ia, *str.*

paznecht, -a, *m.*; paznechtík

pazucha, -y, *g. pl.* pazúch, *ž.*

pazúr, -a, *l.* -e, *m.*; pazúrik

pazvuk, -u, *m.*

páža, -ata, *str.*

pažba, -y, *g. pl.* pažieb, *ž.*

pažerák, -a, *m.* (lat. oesophagus)

pažiť, -te, *ž.*; pažítka, -y, *ž.*

pažravec, -vca, *m.*; pažravý

päsť, -te, *ž.*; **pästný**

päť, pnem, pnú; pni, pnite; päl, päla; pätý

päť, piati, *g., l.* piatich, *d.* piatim, *i.* piatimi; pätina; piatka

päta, -y, *g. pl.* piat, *ž.*; pätka

päták, -a, *m.*

päťdesiat, päťdesiati; č. *rad.* päťdesiaty; päťdesiatka; päťdesiatnik; päťdesiathaliernik

päťdňový

päťhaliernik, -a, *m.*

päťhran, -u, *m.*

*päťročnica = **päťročnica**

pätina, -y, *g. pl.* pätín, *ž.*, piaty diel

pätiť (sa), -ím, -ia

pätka (*od* päta), -y, *ž.*

päťkorunák, -a, *m.*

päťmesačný

pätnásť; pätnásty; pätnástka

pätolizač, -a, *m.*; pätolizačstvo

pätorka, -y, *ž.*

pätoro; pätoraký; pätoronásobný

pätotriednik, -a, *m.*

päťstoročný

päťuholník, -a, *m.*

pec, -e, *g. pl.* pecí, *ž.*; piecka

peceň, -cňa, *m.*

pecivál, -a, *m.*, pecúch, -a, *m.*

*péča = **starostlivosť**

pečať, -te, *ž.*; pečatiť; pečatný; pečiatka

pečeň, -ne, *ž.* (*nie* jatrá)

pečiarka, -y, *ž.*

pečienka, -y, *ž.*, pečeňové mäso

pečivo, -a, *str.*

*pečlivý = **starostlivý**; *pečlivosť = **starostlivosť**

*pečovať = **starať sa**

pedagog, -a, *m.*, vychovávateľ; pedagogička; pedagogika, -y, *ž.*, výchovoveda; pedagogický, vychovávateľský

pedagogium, -ia, *str.*

pedál, -u, *l.* -i, *m.*

pedant, -a, *m.*, punktičkár; pedantný; pedanteria, pedantnosť

pedel, -ela, *m.*

pedikúra, -y, *ž.*

Pegazus, -za, *m.*, okrídlený kôň

peha, -y, *g. pl.* pieh, *ž.*; pehavý; pehavec

pechoriť sa, -ím, -ia

pechota, -y, *ž.*
pejo, -a, *n. pl.* -e, *m.*; pejko, -a, *n. pl.* -y, *m.*
pekáč, -a, *m.*
pekár, -a, *m.*; pekársky; pekáreň
pekelník, -a, *m.*
Peking, -u, *m., novšie* Pejpin: pekinský *či* pejpinský
peklo, -a, *str.*; pekelný; pekelník
peknoduchý
peknota, -y, *ž.*; peknosť
pekný; pekne (*prísl.*)
pekuniárny, peňažitý
*pel = **pyl**
pelasť, -ti, *ž.*
pelargónia, -ie, *ž.*
pelať, -liam, -ľajú, mrhať
pelech, -a, *m.*
pêle-mêle, *str. neskl.*
pelerína, -y, *ž.*
*pelendrek, *lepšie* **obušok**
peleš, -e, *ž.*
*pelichať = **pĺznuť**
pelikán, -a, *n. pl.* -y, *m.*
Peloponéz, -u, *m.*; peloponézsky
pemza, -y, *ž.*
peň, pňa, *m.*
pena, -y, *g. pl.* pien, *ž.*; penovník, koláč s penou (*nie* haboš)
penále, *str. neskl.*, pokuta
penát, -a, *n. pl.* -i, *m.*
peňazokaz, -a, *m.*
peňazomenec, -nca, *m.*
peňazstvo, -a, *str.*
peňažitý
peňaženka, -y, *ž.*
peňažný; peňažník; peňažníctvo
pendant, -u, *m.*
peniaz, -a, *n. pl.* peniaze, *g.* peňazí, *d.* peniazom, *l.* peniazoch, *inštr.* peniazmi, *m.* (*keď sa hovorí o jednotlivých peniazoch, je g. pl.* peniazov); peniažtek
penica, -e, *ž.* (*vták*)
peniť, -ím, -ia; penivý
penovka, -y, *ž.* (*fajka*)
Pensylvánia, -ie, *ž.*; pensylvánsky
*pentľa = **stužka**
penzia, -ie, *ž.*; penzijný; penzista; penzionát, -u, *m.*
*penzlík = **štetec**, štetôčka
penzum, -za, *str.*, úloha
pepitový
pepsín, -u, *m.*; pepsínový
pera, -y, *g. pl.* peri, *ž.*; perný; pernica (perná hláska)
percento, -a, *g. pl.* percent, *str.*; percentuálny; percentový
perepúť, -e, *ž.*
perfektívny, dokonavý
perfektum, -kta, *str.*, minulý čas dokonaný
perfídny, vierolomný; perfídnosť
pergamen, -u, *m.*; pergamenový
perhoreskovať
perle, -ia, *str.*
periferia, -ie, *ž.*; periferný
perifráza, -y, *ž.*
perigónia, -ie, *ž.*
perihélium, -ia, *str.*, prísľnie
Perikles, -kla, *m.*
perina, -y, *ž.*; perinka
perióda, -y, *g. pl.* periód, *ž.*, obdobie; periodický, obdobný
periocha, -y, *ž.*
peripetia, -ie, *ž.*, obrat
peristyl, -u, *m.*
perif sa, -ím, -ia
perkelt, -u, *m.*; perkeltový
perkusia, -ie, *ž.*
perla, -y, *g. pl.* perál (periel), *ž.*; perlička; perliť sa
perleť, -te, *ž.*; perleťový
perlonosný

permanentný, stály, trvalý
*permoník = **piadimužík**
*perna = **pera**
perník, -a, *m.*; pernikár
pero, -a, *g. pl.* pier, *str.*; perokresba; perohryz, -a, *m.*
perón, -u, *m.*; perónik
Perseus, -ea, *m.*
persóna, -y, *ž.*, osoba; persónka, osobný vlak
personál, -u, *l.* -i, *m.*, osobníctvo
personálie, -ií, *ž. pomn.*; personálny
personifikácia, -ie, *ž.*, zosobnenie
perspektíva, -y, *ž.*; perspektívny
perturbácia, -ie, *ž.*, pomätenie, rušenie
Peru, *str. neskl.*; Peruán; Peruánka; peruánsky
Perún, -a, *m.*
peruť, -te, *ž.*; *i* prápor letecký (2—3 letky) sa volá peruť; perutový
perverzita, -y, *g. pl.* perverzít, *ž.*; perverzný
perzekúcia, -ie, *ž.*, prenasledovanie; perzekvovať
Perzia, -ie, *ž.*; Peržan; perzský; Peržanka; perzština
perzián, -u, *m.*; perziánový
pes, psa, *n. pl.* psy (*i* psi), *ak. pl.* psy (*i* psov), *m.*; psí, -ia, -ie; psina, psinka, suka; pesky (*prísl.*), psovsky; pestvo; psiar; psiarka (*rastlina*)
peseta, -y, *g. pl.* pesiet, *ž.*
pesimizmus, -zmu, *m.*; pesimista, -u, *m.*
pesnička, -y, *ž.*; pesničkár
*pestík = **piestik**
*pestiteľ = **pestovateľ,** -a, *m.*
pestovať, -ujem, -ujú; pestúvať
pestrofarebný
pestromalovaný
pestrý; pestrosť; pestrota; pestro (*prísl.*); pestriť
pestún, -a, *m.*; pestúnka
pestvo, -a, *str.*
peší, pešo, pešky; peší, -ia, -ie; pešiak
Pešť, -ti, *ž.*; Peštan; Peštianka; peštiansky
petarda, -y, *g. pl.* petárd, *ž.*
petent, -a, *m.*
Peter, -tra, *m.*; Petrík; Petríček
petícia, -ie, *ž.*, prosba, žiadosť; petičný
petit, -u, *m.*, drobné písmo tlačiarske; petitový
petrefakt, -u, *m.*
petrenec, -nca, *m.*
petróleum, *častejšie* **petrolej,** -a, *m.*; petrolejový
Petrovec, -vca, *m.*; petrovský; Petrovčan; Petrovčianka
Petržalka, -y, *ž.*; petržalský; Petržalčan; Petržalčianka
petržlen, -u, *m.*
pevec, pevca, *m.*, básnik
pevkyňa, -ne, *ž.*, poetka
pevný; pevno (pevne); pevnota; pevnina; pevninový; pevnosť; pevnostný; pevnôstka
pchať, -ám, -ajú; pchávať
piaď, -de, *ž.*
piadimužík, -a, *m.*
pianissimo, veľmi slabo
pianíno, -a, *str.*
piano, -a, *g. pl.* pián, *str.*; pianista; pianistka

Piargy, Piarg, *m. pomnožné*
piarista, -u, *m.*; piaristický
piatka, -y, *g. pl.* piatok, *ž.*
piatok, -tku, *m.*; piatkový; piatočný
piaty, -a, -e; *iné je* piati = päť
*pícnina = **krmovina**
piecka, -y, *g. pl.* piecok, *ž.* (*malá pec*)
piecť, pečiem, pečú; pečúc; piekol; pečený; pekávať
piedestál, -u, *l.* -i, *m.*, podstavec
piepor, -pra, *m.*, *častejšie* **čierne korenie**
pierce, -a, *str.*; pierko, -a
*piernik = **perečník**
pierot, -a, *n. pl.* -i, *m.*
piesa (*vyslov trojslab.*), -y, *ž.*, kus, čiastka, hudobná alebo básnická skladba
pieseň, -sne, *ž.*; pesnička
piesковec, -vca, *m.*; pieskovcový
piesok, -sku, *m.*; pieskový; pieskovina; pieskovec; piesočný; piesočnatý; piesočina
piest, -a, *m.*; piestik, malý piest, časť kvetu
Piešťany, -šťan, *m. pomnožné*; piešťanský
pieta (*vyslov trojslab.*), -y, *ž.*, zbožnosť, úctivosť, oddanosť; pietny
pif (*cit.*)
*pigľovať = **hladiť**; *piglajz = **hladidlo**
pigment, -u, *m.*, farbivo
pichať, -ám, -ajú; pichávať; pichnúť; pichač; picháčik
pichľavý
pijak, -a, *m.*, pijavý papier; *iné* je pijan (*človek*)
pijatyka, -y, *g. pl.* pijatýk, *ž.*
pijavica, -e, *ž.*
pijavý (*papier*)
pika, -y, *g. pl.* pík, *ž.*
pikanteria, -ie, *ž.*; pikantnosť; pikantný
piket, -etu, *m.* (*hra*)
piknik, -u, *m.*
pikola, -y, *g. pl.* pikol, *ž.* (*hudobný nástroj*)
pikolo, -a, *m.*, čašnicky učeň
*piksľa = **škatuľka, pokladnička**
pikulík, -a, *m.*
píla, -y, *ž.*; **pílka**
Pilát, -a, *m.*
pilier, -a, *l.* -i, *m.*
pilina, -y, *g. pl.* pilín, *ž.*
Piliš, -a, *m.*; pilišský
píliť, -im, -ia; pilovať; pilievať
pilník, -a, *m.*; pilníkár
*pilný = **usilovný**; *pilnosť = **usilovnosť**
pilot, -a, *m.*, letec
pilóta, -y, *ž.*, vodný kôl
piluľka, -y, *g. pl.* piluliek, *ž.*
pinakotéka, -y, *ž.*, obrazáreň
pinč, -u, *m.*, tvrdý klobúk
pínia, -ie, *ž.*, borovica; píniový
pinka, -y, *ž.* (*vták*)
pinzeta, -y, *g. pl.* pinziet, *ž.*
pión, -a, *m.*; piónik
pionier, -a, *m.*, zákopník, priekopník; pionierský
*pipa = **fajka**
pipasár, *lepšie* **pípka, trúbeľka**
pípeť, -te, *ž.*
pipiška, -y, *g. pl.* pipišiek, *ž.*
piplať sa, -em, -ú; piplačka; piplavý
pirát, -a, *m.*
pirob, -a, *m.*

*pirť = **prť**
pisár, -a, *m.*; pisársky; pisáreň
písať, -šem, -šu; písavať; písací; písačka; písanka
pisateľ, -a, *m.*
pisk, -u, *m.*, pisknutie; piskot
pískať, -ám, -ajú; pískací; pískač; pisknúť, piskol; pískavať; piskot
pískľavý
piskor, -a, *m.*
písmeno, -a, *g. pl.* písmen, *str.*
písmo, -a, *str.*; Písmo svätě
pisoár, -u, *l.* -i, *m.*, záchod
písomníctvo, -a, *str.*; písomný
pistácia, -ie, *ž.*; pistáciový
piškóta, -y, *ž.*; piškótový
píšťala, -y, *ž.*; píšťalka
píšťať, -ím, -ia
pištec, -štca, *m.* (*kto píska na píšťale*)
*píšteľ = **píšťala**
pištoľa, -le, *ž.*
piť, pijem, pijú; pi, pite; píjať; pitie; pitný
pitoreskný, malebný
Pittsburgh, -u, *m.*; pittsburghský (*vyslov* picburský)
pitvať, -em, -ú; pitva, *g. pl.* pitiev, *ž.*; pitevňa; pitevný
pitvor, -a, *m.*; pitvorný; pitvorový
Pius, Pia, *m.*
pivnica, -e, *ž.*; pivnička; pivničný
pivo, -a, *g. pl.* pív, *str.*; pivko; pivný
pivónia, -ie, *ž.*, pivonka, pivoňa
pivovar, -u, *l.* -e, *m.*; pivovarník; pivovarský; pivovarčí, -ieho
pizzicato (*tal., vysl.* picikáto), trhane
*pižama = **pyžama**
pižmo, -a, *str.*; pižmový
pláca, -e, *ž.*
*placka = **posúch**
plač, -u, *m.*
plačlivý
*plafón = **povala**
plagiát, -u, *m.*
plahočiť sa, -ím, -ia
plácha, -y, *ž.*, plachta, pokrývka (na voze)
plachta, -y, *g. pl.* plachát, *ž.*; plachetka; plachtica; plachtička; plachtovina
plachý, plachejší; placho
*plaid = **pléd**
plaidoyer (*čítaj* plédoajé), -ru, *m.*
plakať, -čem, -čú; plakávať
plakát, -u, *m.*; plakátovať
plákať, plákam (*bielizeň*); plákavať
plaketa, -y, *g. pl.* plakiet, *ž.*
plam, -u, *m.* (*len v básnickej reči*)
plameň, -a, *m.*; plameniak; plamenný; plamienok
plán, -u, *m.*; plánovitý
pláň, -e, *ž.* (*len v básnickej reči*), planina
planéta, -y, *ž.*; planétový
planieť, -ie, -ejú
planimetria, -ie, *ž.*
planina, -y, *g. pl.* pláň, *ž.*
planírovať, rovnať
plánka, -y, *g. pl.* plánok, *ž.*; plánočka
*planta = **priesada**
plantať (sa), motať (sa)
plantáž, -e, *ž.*; plantážnik
planúť, -nie, -nú (*básn.*)
planý; planší (planejší); planstvo
plápol, -u, *m.*; plápolať
plask (cit.); plaskot, -u, *m.*
plasnúť, -em, -ú

plást, -a, *n. pl.* plásty, *m.* (*medu*)
plastický, tvárny, hmotný; plastika, -y, *g. pl.* plastík, *ž.*
plášť, -a, *m.*; pláštik
plat, -u, *m.*; platový; platobný; platobník
platán, -a, *m.*; platánový
plateau (*fr.*, *čítaj* plató), *str. neskl.*, planina
plátenník, -a, *m.*; plátenícky; plátenictvo
plátenný
platina, -y, *ž.*; platinovať
platiť, -ím, -ia; platievať
*platiť *za niekoho* = pokladať *za niekoho*
platňa, -tne, *g. pl.* platní, *ž.*; platnička
plátno, -a, *g. pl.* plátien, *str.*; plátenko; plátenný
platný; platnosť
plátok = lístok, lupienok
Platón, -óna, *m.*; platónsky
plauzibilný
plaváreň, -ne, *ž.*
plávať, -am, -ajú
plavba, -y, *ž.*; plavebný
plavčík, -a, *m.*
plavec, -vca, *m.*; plavecký
plaviť (sa), -ím, -ia
plávka, -y, *g. pl.* plávok, *ž.*
plavky, plaviek, *ž. pomnožné*
plavný
plavovláska, -y, *ž.*
plavovlasý
plavý
plaz, -a, *n. pl.* -y, *m.*
plaziť sa, -ím, -ia; plazivý
plazma, -y, *g. pl.* plaziem, *ž.*
plebán, -a, *m.*, farár
plebs, -u, *m.*, lud; plebejec, -jca, *m.*; plebejka; plebejský
plece, -ca, *n. pl.* plecia, *g.* pliec, *str.*; pliecko
plecnice, -níc, *ž. pomn.*, traky
pléd, -u, *m.*
plech, -u, *m.*; plechový; pliešok; plechár; plecháč (*hrnček*)
Plejady, *g. pl.* Plejád, *ž. pomnožné*
plekať, -ám, -ajú
plemeno (plemä), -ena, *str.*; plemeniť; plemenník; plemennica; plemenný
plen, -u, *m.*
plena, -y, *g. pl.* plien, *ž.*; plienka
plénum, -na, *str.*, valné shromaždenie; plenárka; plenárny
ples, -u, *m.*; plesový
plesať
pleseň, -sne, *ž.*; plesnivý
plesk (*cit.*); pleskot, -u, *m.*; plesnúť
plesnieť, -ie, -ejú
plesnivec, -vca, *m.* (*rastlina*)
plesnivieť, -ie, -ejú
plesnivý
pleso, -a, *g. pl.* plies, *str.*; Štrbské pleso, Popradské pleso
plešina, -y, *ž.*
Plešivec, -vca, *m.*; Plešivčan; Plešivčianka; plešivský
pleť, -te, *ž.*
pletenák, -a, *m.*
pletenec, -nca, *m.*; pleteň, -ene, *ž.*
pletenka, -y, *ž.*
pletivo, -a, *g. pl.* pletív, *str.*
pletka, -y, *g. pl.* pleták (pletiek), *ž.*; pletkár
pleva, -y, *g. pl.* plievy, *ž.*; plievka; plevinec; plevný; plevník
pliaga, -y, *ž.*
plieniť, -im, -ia
plieniť sa, množiť sa, plemeniť sa
plienka, -y, *g. pl.* plienok, *ž.*

plieskať, -am, -ajú; plieskavý
pliesť, pletiem, pletú; pletací
*plieseň = **pleseň**
pliesok, -šku, *m.*; pliešok
plieť, plejem, plejú; plievať
plnoklasý
plnokrvný
plnoletý; plnoletosť
plnolíci
plnomocenstvo, -a, *str.*
*plnomocník = **splnomocnenec**
plnoprávny
plnozvučný
plný; plnosť; plniť; plnoletý
plod, -u, *m.*; plodný
plodina, -y, *g. pl.* plodín, *ž.*; plodinový
plodiť, -ím, -ia; plodenie; plodivý
plodonosný
plodotvorný; plodotvornosť
plocha, -y, *g.* plôch, *ž.*; ploška
plomba, -y, *g. pl.* plomb, *ž.*; plombovať
ploskonohý
ploskonosý
ploský
plošina, -y, *ž.*
plošný
ploštica, -e, *ž.*; ploštičný
plot, -a, *m.*; plôtik
*plotňa = **platňa**
pisť, -ti, *ž.*; plstený
plť, -te, *ž.*; plťka; plťový; plťný
plťník, -a, *m.*; plťnícky; plťníctvo; plťníčiť
pľúca, pľúc, *str. pomn.*; pľúcka; pľúcny
pľúcnik, -a, *m.* (*rastlina*)
pluh, -u, *m.*
pľuha, -y, *g. pl.* pľúh, *ž.*; pľuhák; pľuhavý; pľuhavstvo
pluk, -u, *m.*; plukovný; plukovník
plurál, -u, *l.* -i, *m.*, množné číslo
plus, *str. neskl.*, viac
plusquamperfectum, -a, *str.*, čas dávnominulý
pľúskať, plieskať
pľušť, -te, *ž.*
*pluť = **plávať**, **plaviť sa**
pľuť, -ujem, -ujú, *lepšie* **pľuvať**
plutokracia, -ie, *ž.*
plutva, -y, *g. pl.* plutiev, *ž.*
pľuvák, -a, *m.*
*pľuvátko = **pľuvák**
pluviál, -u, *l.* -i, *m.*
plyn, -u, *m.*; plynný; plynový; plynáreň; plynomer; plynatosť
plynúť, -niem, -nú
plyš, -u, *m.*; plyšový
plytký, plytkejší; plytčina
plytvať, -ám, -ajú, *častejšie* **mrhať**, **márniť**
Plzeň, -zne, *ž.*; plzenský; Plzeňčan; Plzeňčianka
pĺznuť, -e, -u
pĺž, plža, *n. pl.* -e, *m.*; pĺžový; pĺžik
pneumatika, -y, *g. pl.* pneumatík, *ž.*; pneumatický
pneumónia, -ie, *ž.*, zapálenie pľúc
pnieť, pniem, pnejú; pni; pnel
pník, -a, *m.* (*od* peň)
pnúť, pnem, pnú, *i* päť
po (*predl.*); „po tejto stránke“ = s tejto stránky; „po zákone“ = podľa zákona; „po dvoch korunách“ = po dve koruny
pobadať, -ám, -ajú, spozorovať
pobádať, -am, -ajú, popichať, povzbudzovať
pobalamutiť, -ím, -ia
pobehaj, -a, *m.*; pobehajka

poberať sa, -ám, -ajú
***pobierať plat** = **dostávať plat**
pobiť, -ijem, -ijú; pobíjať
poblednúť, -nem, -nú
poblúdiť, -im, -ia; pobludenec
pobočka, -y, *g. pl.* pobočiek, *ž.*
pobočník, -a, *m.*; pobočný
pobozkať, -ám, -ajú
pobožný; pobožnosť
pobrať, poberiem, -rú
pobratim, -a, *m.*; pobratimstvo
pobrežie, -ia, *str.*; pobrežný
pobrušnica, -e, *ž.*
pobudnúť, -nem, -nú
pobúriť, -im, -ia; poburovať
pobyt, -u, *m.*
pobývať, -am, -ajú
pocelovať, -ujem, -ujú, pobozkať
pocestný, -ého, *m.*
pocigániť, -im, -ia
pocinovať, -ujem, -ujú
pocit, -u, *m.*; pocitiť; pociťovať
pocmúľkať, -ám, -ajú
pocta, -y, *g. pl.* pôct, *ž.*
poctiť, -im, -ia
poctivý (*iné je* statočný); poctivo (poctive)
počarbať, -em, -ú
počariť, -ím, -ia; počarovať
počasie, -ia, *str.*
počas, *lepšie* **za** („počas vlády kráľa Svätopluka" = za vlády...)
počastovať, -ujem, -ujú
počať (sa), počnem, počnú; počnúc; počal; počatý; počatie
počerný
počesť, pocta (*zväčša len vo výrazoch*: vzdať počesť, na počesť *ap.*); počestný; počestnosť
počeštiť, -ím, -ia; počeštovať
počet, -čtu, *m.*; početný
počiatok, -tku, *m.*; počiatočný; počiatočník
počierniť, -im, -ia
počínať, -am, -ajú (*napr.* počíname školský rok, *ale*: školský rok sa počína)
počistiť, -ím, -ia
počítať, -am, -ajú; počítací; počítadlo
počtár, -a, *m.*
počtoveda, -y, *ž.*
počtovnica, -e, *ž.*
Počúvadlo, -a, *str.* (*jazero*)
počuť, -ujem, -ujú; počúvať; počúvnuť
pod, podo (*predl.*)
póda, -y, *ž.*
podagra, -y, *g. pl.* podagier, *ž.*
podajný (*od* podať sa)
poďakovať (sa); poďakúvať (sa)
podanie, -ia, *str.*
podarený
podariť sa, -í, -ia
podaromne, podaromnici (*prísl.*)
podarúnok, -nka, *m.*, *lepšie* **dar**
podať, -ám, -ajú; podanie; podací; podateľňa; podávať; podávací; podávač; podavateľ
podbehnúť, -nem, -nú; podbehovať; podbehúvať
podbeľ, -u, *m.* (*zelina*)
podberať, -ám, -ajú
podbiť, -ijem, -ijú; podbíjať
podbradník, -a, *m.*
podbradok, -dka, *m.*
Podbrezová, -ej, *ž.*
podbrušník, -a, *m.*
podceniť, -im, -ia; podceňovať
podčiarknuť, -nem, -nu; podčiarkovať
poddajný; poddajnosť
poddať sa, -ám, -ajú; poddanie sa; podda-

ný; poddanstvo; poddanosť

poddôstojník, -a, *m.*

poddozorca, -u, *n. pl.* -ovia, *m.*

poddymník, -a, *m.*, osúch

podelič, -ím, -ia

podenka, -y, *ž.* (*nie* „jepica")

podeň, pod neho (*porov.* on)

podesiť, -ím, -ia

podieť sa, -ejem, -ejú

podfarbiť, -ím, -ia; podfarbenie; podfarbovať

podhlavnica, -e, *ž.*, poduška

podhôľny (*od* podholie)

Podhora, -y, *ž.*; Podhoran; podhorský; Podhoranka

podhorár, -a, *m.*; podhorársky

podborie, -ia, *str.*; podhorský

podhradie, -ia, *str.*; podhradný; Podhradie (*osada*); podhradský

podhrdlie, -ia, *str.*; podhrdelný; podhrdlina

podhriebsť, -hrebiem, -hrebú

podchytiť, -ím, -ia; podchytávať

podiel, -u, *n. pl.* -y, *m.*; podielnik; podielový; podielny

podísť, podídem, podídu

podistým (*prísl.*), akiste, zaiste

pódium, -ia, *str.*; pódiový

podiv, -u, *m.*; *ale*: napodiv (*prísl.*)

podivať sa, -am, -ajú

*podivín = čudák; *podivínsky = čudácky

podiviť sa, -ím, -ia *niečomu*

podivný

podjeseň, -ne, *ž.*; podjesenný

Podkarpatská Rus, -ej -i, *ž.*, *novšie* **Karpatská Ukrajina**

podkasať, -šem, -šú

poďkať, -ám, -ajú

podklad, -u, *m.*; podkladač; podkladať

podkladať (sa), -ám, -ajú (*niekomu*); podkladávať

podkľaknúť, -nem, -nú; podkľakovať

podkolenie, -ia, *str.*; podkolenný

Podkonice, -níc, *ž. pomnožné*

podkop, -u, *m.*; podkopný

podkopať, -em, -ú; podkopávať

podkosiť, -ím, -ia; podkášať

podkova, -y, *g. pl.* podkov, *ž.*; podkovka; podkovička

podkovať; podkuť, -kujem, -kujú; podkúvať

podkožný

podkrovie, -ia, *str.*

podkúpiť, -im, -ia; podkúpny; podkúpnosť

podkutý; podkutosť

podkúvač, -a, *m.*; podkúvačstvo; podkúvačský

podľa (*predl.*)

podľač, -e, *ž. hrom.*

podlaha, *častejšie* **dlážka**

podľahnúť, -nem, -nú; podliehať

podláviť, -im, -ia, pošliapať

podlhovastý

podliak, -a, *m.*

podliať, -lejem, -lejú; podlievať

podliezť, -leziem, -lezú; podliezať; podliezavý

podlizač, -a, *m.*; podlízavosť; podlizovať sa

podlomiť, -ím, -ia

podlosť, -ti, *ž.*

podložiť, -ím, -ia; **podložka**; **podkladať**
podlubie, -ia, *str.*, **laubne**
podludný; **podludník**; **podludníctvo**
podlupky, -ov, *m. pomnožné*
podlžen, **podlžný**; **podlžnosť**
podížiť, -im, -ia
podmaniť; **podmaňovať**; **podmaniteľ**
podmaršal, -a, *m.*
podmet, -u, *m.*; **podmetný**
podmetať, -ám, -ajú; **podmetávať**; **podmetok**
podmieniť, -im, -ia; **podmieňovať**; **podmieňovací**
podmienka, -y, *g. pl.* podmienok, *ž.*; **podmienečný**
podmiesť, -metiem, -metú
*podmlieť = **podomlieť**
podmoľ, -a, *m.*; **podmoľa**, -e, *ž.*
podmorský
podmostina, -y, *i* **podmostnica**, -e, *ž.*
podmurovať, -ujem, -ujú; **podmurok**, -rku, *m.*
podnájom, -jmu, *m.*; **podnájomník**
podnapiť sa; **podnapitý**
podnebie, -ia, *str.*; **podnebný**
podnecovať, -ujem, -ujú
podnes (*prísl.*)
podnet, -u, *m.*; **podnetný**
podniesť, -nesiem, -nesú; **podnášať**
podnietiť, -im, -ia; **podnietený**; **podnecovať**
podnik, -u, *m.*; **podnikať**; **podniknúť**; **podnikateľ**
*podnos = **tácňa**
podnotár, -a, *m.*; **podnotárstvo**
podnož, -e, *g. pl.* podnoží, *ž.*; **podnožie**, -ia, *str.*; **podnožný**
podnožka, -y, *g. pl.* podnožiek, *ž.*
podoba, -y, *g. pl.* podôb, *ž.*; **podobať sa**; **podobný**
podobať, -e, -ú
podobenstvo, -a, *g. pl.* podobenstiev, *str.*
podobizeň, -zne, *ž.*
podobrať sa, -beriem, -berú *do niečoho, na niečo*
podobrote (*prísl.*), **podobrotky**, **po dobrom**
podohadzovať, -ujem, -ujú
podoháňať, -am, -ajú
podochnúť, -ne, -nú; **podochýnať**
podochodiť, -ím, -ia
podočie, -ia, *str.*
pododdiel, -u, *l.* -e, *m.*; **pododdelenie**
pôdoj, -a, *m.*; **podojiť**
podokenný
Podolinec, -nca, *m.*
podolok, -lka, *m.*
podomlieť, -meliem, -melú; **podomielať**
*podomný = **podomový**
podonášať, -am, -ajú
podopierka, -y, *ž.*
podoprieť, -priem, -prú; **podopierať**
podorastať, -ám, -ajú
pôdorys, -u, *m.*; **pôdorysňa**
podostávať, -am, -ajú
podošva, -y, *g. pl.* podošví, *ž.*
podotknúť, -nem, -nú; **podotýkať**
*podozdiť = **podmurovať**
*podozdievka = **podmurok**
*podozrelý = **podozrivý**
podozrenie, -ia, *str.*
podozrievať, -am, -ajú; **podozrievavý**
podozrivý; **podozrivo** (**podozrive**)
podozvedať sa, -ám, -ajú
podpaľač, -a, *m.*; **podpaľačstvo**

podpáliť, -ím, -ia; podpaľovať
podpalok, -lka, *m.*
podpalubie, -ia, *str.*; podpalubný
podpásať, -šem, -šu
podpažie, -ia, *str.*
podpätok, -tka, *m.*
podpierať, -am, -ajú
podpichnúť, -nem, -nú; podpichovať; podpichávať
podpíliť, -ím, -ia; podpiľovať
podpínať, -am, -ajú
podpis, -u, *m.*; podpísať; podpisovať
podplamenník, -a, *m.*, osúch.
podplatiť, -ím, -ia; podplácač; podplatný
podpliesť, -pletiem, -pletú; podpletať
podplukovník, -a, *m.*
podpora, -y, *g. pl.* podpôr, *ž.*; podporovať; podporovací; podporovňa
podporučík, -a, *m.*
podpredseda, -u, *m.*; podpredsedníčka
podpriemerný; podpriemernosť
podradný; *iné je* podradený (*vo filoz.*) a podriadený (*v službe*)
podrast, -u, *m.*
podrásť, -rastiem, -rastú; podrastať
podraziť, -ím, -ia; podrážať
podráždiť, -im, -ia
podrezať, -žem, -žú; podrezávať
podriadiť, -im, -ia; podriadený; podriaďovať
podrichmať (si), -em, -ú
podrichtár, -a, *m.*; podrichtárstvo
podrobiť, -ím, -ia; podrobovať
podrobný; podrobnosť
područie, -ia, *str.*
po druhé, po druhý raz
podryť, -ryjem, -ryjú; podrývať; podrývač
podržať, -ím, -ia; podržiavať
podsebný, sedlový (ľavý kôň v záprahu)
podsekať, -ám, -ajú; podseknúť; podsekávať
podstata, -y, *ž.*; podstatný
podstavec, -vca, *m.*
podstaviť, -ím, -ia; podstavovať
podstenie, -ia, *str.*
podstlať, -steliem, -stelú; podstielať; podstielka
podstrčiť, -ím, -ia
podstrešie, -ia, *str.*
podstúpiť, -im, -ia; podstupovať
podsudca, -u, *n. pl.* -ovia, *m.*
podsvetie, -ia, *str.*; podsvetný
podsyp, -u, *m.*; podsypať, -em, -ú (*dokon.*); podsýpať, -am, -ajú (*nedokon.*)
podšiť, -šijem, -šijú; podšívať; podšitý
podšívka, -y, *g. pl.* podšívok, *ž.*
podťať, -tnem, -tnú; podtínať
podtatranský
podtekať, -á, -ajú
podučiť sa *niečomu*; podúčať sa
podučiteľ, -a, *m.*
podujať (sa), -ujmem, -ujmú; podujatie; podujímať; podujímateľ; podujímavý
Podunajsko, -a, *str.*; podunajský
podúradník, -a, *m.*; podúradnícky
poduška, -y, *g. pl.* podušiek, *ž.*, hlavnica
poduť, -ujem, -ujú; podúvať
podval, -u, *m.* (*nie* „pražec"); podvalový
podväzok, -zku, *m.*; podväzovať

podvečer, -a, *m.*; podvečerný
podvedomie, -ia, *str.*; podvedomý
podveliteľ, -a, *m.*
podviazať, -žem, -žu; podväzovať
podviesť, -vediem, -vedú; podvádzať
podviezť, -veziem, -vezú; podvážať
podvika, -y, *ž.* (*časť kroja*)
podvíť, -vijem, -vijú; podvinúť; podvíjať
podvliecť, -vlečiem, -vlečú; podvliekať
podvod, -u, *m.*; podvodník; podvodný
podvojný
podvoliť sa, -ím, -ia; podvoľovať sa *niekomu*
podvracať, -iam, -ajú
podvýroba, -y, *ž.*
podvýšiť, -im, -ia; podvyšok; podvyšovať
podvýživa, -y, *ž.*
podzámok, -mku, *m.*; Podzámok, -mku (*osada*); Podzámčan; Podzámčanka; podzámocký
podzemie, -ia, *str.*; podzemný
*podzim = **jeseň**; *podzimný = **jesenný**
podžupan, -a, *m.*
poém, -u, *m.*; poéma, -y, *ž.*
poeta, -u, *m.*, básnik; poetický; poetičnosť; poetka
poézia, -ie, *ž.*, básnictvo
pofarbiť, -ím, -ia
pogrom, -u, *m.*
pohádať sa, -am, -ajú
*pohádka = **rozprávka**
pohan, -a, *m.*; pohanka; pohanča, -ača, *str.*; pohanský
pohana, -y, *ž.*
pohániať, -am, -ajú
pohánka, -y, *ž.* (*rastlina*); pohánkový; pohánčený
pohár, -a, *l.* -i, *m.*; pohárik; pohárček
pohárnik, -a, *m.*; pohárnictvo
pohľad, -u, *m.*; pohľadieť
pohľadať, -ám, -ajú; pohľadávať
pohľadávka, -y, *ž.*; *iné je* požiadavka
pohladiť, -ím, -ia; pohladkať; pohládzať
pohľadnica, -ce, *g. pl.* pohľadníc, *ž.*
pohlavár, -a, *n. pl.* -i, *m.*
pohlavie, -ia, *str.*; pohlavný
pohltiť, -ím, -ia; pohltený
pohlušiť, -ím, -ia
*pohmoždiť = **dokaličiť**
pohnať, -ženiem, -ženú; poháňať
pohnúť, -nem, -nú; pohnuteľný; pohýnať; pohýbať; pohybovať
*pohnuteľnosť = **hnuteľnosť**; *pôhnuteľný majetok = **hnuteľný majetok**
pohnútka, -y, *g. pl.* pohnútok, *ž.*
pohoda, -y, *g. pl.* pohôd, *ž.*
pohodiť, -ím, -ia; pohádzať
pohodlie, -ia, *str.*
pohodlný
pohon, -u, *m.*
pohonič, -a, *m.*
pohoniť, -ím, -ia; poháňať
Pohorelá, -ej, *ž.* (*osada*)
pohorenisko, -a, *str.*
pohorie, -ia, *str.*
pohoriť, -ím, -ia; pohorelý; pohorelec
pohoršiť (sa), -ím, -ia; pohoršenie; pohoršovať sa
pohoršlivý, *lepšie* **pohoršujúci**
pohostinný; pohostinnosť; pohostinský

pohostiť, -ím, -ia; pohostenie
pohotove (*prísl.*); pohotový; pohotovosť
pohov, -u, *m.*
pohovieť, -lem, -ejú
pohovka, -y, *ž.*
*pohrab = **pohreb**
*pohrabáč = **kutáč**
pohrabať, -em, -ú; pohrabávať; pohrabkávať
pohraničie, -ia, *str.*; pohraničný
pohrať sa (si), pohrám, -ajú; pohrávať sa (si) *s niečím*
pohŕdať, -am, -ajú; pohŕdač; pohŕdanie; pohŕdavý; pohŕdavosť
pohreb, -u, *m.*; pohrebište; pohrebný
*pohrebovať = **pochovať**
pohriebsť, -hrebiem, -hrebú
*pohrobiť = **pochovať**
pohrobok, -bka, *m.*
pohromade (*prísl.*)
Pohronie, -ia, *str.*; pohronský; Pohronec; Pohronka
pohroziť, -ím, -ia; pohrozený
pohrudnica, -e, *ž.*
pohrúžiť (sa), -im, -ia
pohvízdať si, -am, -ajú; pohvizdovať si
pohyb, -u, *m.*; pohýbať; pohybovať
pohyblivý; pohyblivosť
pohýnať (sa), pohýbať (sa); pohybovať (sa)
pohynúť, -niem, -nú
pochábeť, -bľa, *m.*
pochabý; pochabosť
pochádzať, -am, -ajú
pochlapiť sa, -ím, -ia
pochlebenstvo, -a, *str.*
pochlebník, -a, *m.*
pochlebovať, -ujem, -ujú
pochlpiť (sa), -ím, -ia
pochmúrny; pochmúrnosť
pochod, -u, *m.*; pochodový; pochodovať
pochodeň, -dne, *ž.*
pochodiť, -ím, -ia; pochádzať
pochôdzka, -y, *g. pl.* pochôdzok, *ž.*
pochop, -u, *m.*; pochopiť; pochopiteľný
pochorievať, -am, -ajú
pochovať, -ám, -ajú; pochovávať
pochúťka, -y, *g. pl.* pochúťok, *ž.*
pochutnať si, -ám si, -ajú si; pochutnávať si
pochvala, -y, *g. pl.* pochvál, *ž.*; pochváliť; pochvaľovať; pochvalný
pochvíli (*prísl.*)
pochyba, -y, *g. pl.* pochýb, *ž.*; pochybiť; pochybný; pochybovať
pochytať; pochytiť
pochytre (*prísl.*), napochytre, chytro
poihrať sa, -ihrám, -ihrajú
pointa (*fr., čítaj* poenta), -y, *ž.*; pointovať
poiskať, -am, -ajú
poistiť, -ím, -ia; poistenie; poistiteľ; poistenec; poistenka; poisťovať; poisťovateľ; poisťovací
poistka, -y, *g. pl.* poistiek, *ž.*
poistné, -ého, *str.*
poisťovňa, -ne, *g. pl.* poisťovní, *ž.*
pojať, pojmem, pojmú (*iné je* poňať); pojatie; pojímať, -am, -ajú; pojímanie
pôjd, -a, *m.*, povala; pôjdik
pojednať sa, -ám, -ajú
pojem, -jmu, *m.*; pojmový
pojesť, pojem, poje; pojedať
pojímať, -am, -ajú (*iné je* ponímať)
pojiť, -ím, -a

*pojítko = spojivo
pojmoslovný
pojmotvorný
(pôjsť) pôjdem, pôjdu; poď, poďme, poďte
pokade (*prísl.*)
pokáľ, -a, *l.* -i, *m.*; pokálový
pokálať, -am, -ajú
pokalvínčiť, -im, -ia
pokánie, -ia, *str.*
pokašliavať, -am, -ajú
pokatolíčiť, -im, -ia; pokatolíčovať
pokaziť, -ím, -ia
poker, -u, *l.* -i, *n. pl.* -y, *m.*
pokiaľ
pokľad, -u, *m.*
pokladať, -ám, -ajú (*niekoho za niečo*)
pokladnica, -e, *ž.*; pokladnička; pokladničný
pokladník, -a, *m.*; pokladnícky; pokladníčka (žena)
pokľaknúť (si), -nem, -nú; pokľakať (si)
poklep, -u, *m.*; poklepať
pokles, -u, *m.*; poklesok, -sku, *m.*
poklona, -y, *g. pl.* poklôn, *ž.*; pokloniť sa; poklonkovať *niekomu*
*poklop = vrchnák
poklus, -u, *m.*
pokĺznuť (sa), -nem, -nu
pokoj, -a, *m.* (*iné je* izba); pokojný
pokojamilovný
*pokojská = chyžná
pokolenačky (*prísl.*)
pokolenie, -ia, *str.*
pokonať (sa), -ám, -ajú; pokonávať; pokonávací; pokonanie, pokonávanie, pokonávka
pokonný, posledný
pokora, -y, *ž.*; pokorný
pokoriť (sa), -ím, -ia
pokosiť, -ím, -ia
pokožka, -y, *ž.*
pokračovať; pokračovací; pokračovanie; pokračovateľ
pokraj, -a, *m.*; pokrajový
pokrájať (*od* pokrojiť)
pokrápať (*od* pokropiť)
pokŕčiť, -ím, -ia
pokreskávať (v tanci)
pokresťančiť, -ím, -ia
pokrievka, -y, *ž.*
pokrik, -u, *m.*; pokrikovať
pokriviť, -ím, -ia
pokrkvať, -em, -ú
pokrm, -u, *m.*
pokročilý; pokročilosť; pokročiť
pokrok, -u, *m.*; pokrokár; pokrokový
pokropiť, -ím, -ia; pokrápať
pokrov, -u, *m.*
pokrovec, -vca, *m.*; pokrovček
pokrstiť, -ím, -ia; pokrstený
pokrvný; pokrvnosť; pokrvenstvo
pokryť, -kryjem, -kryjú; pokrývať, -am, -ajú; pokrývač; pokrývka
pokrytec, -tca, *m.*; pokrytecký; pokrytectvo
pokufhávať, -am, -ajú, *častejšie* pokrivkávať
pokúpiť, -im, -ia
pokus, -u, *m.*; pokusný; pokúsiť sa
pokúšať, -am, -ajú; pokúšanie
pokušenie, -ia, *str.*
pokušiteľ, -a, *m.*
pokuta, -y, *g. pl.* pokút, *ž.*; pokutový; pokutovať
pokútny
pokým
pokyn, -u, *m.*, pokynutie; pokynúť
pol (pol druha, treťa, štvrta); napoly, na polovice (napoly rozdeliť)
pól, -u, *l.* -e, *m.*, točňa; pólový

Polabie, -ia, *str.*; Polaban; Polabanka; polabský; polabčina
poľadovica, -e, *ž.*
poľahčiť, -ím, -ia
poľahoba, -y, *g. pl.* poľahôb, *ž.*, poľahčenie
polahoda, -y, *g. pl.* polahôd, *ž.*; polahodiť
poľahučky, poľahky (*prísl.*)
poľana, -y, *g. pl.* polian, *ž.*; poliansky; polianka
***polarch** = **polhárok**
polarizácia, -ie, *ž.*; polarizačný
poľárka, -y, *ž.*
polárny
polaskať, -ám, -ajú
polaziť, -ím, -ia
poľazník, -a, *m.*
polbes, -a, *m.*
poldeň, -dňa, *m.*
poldňový
poldruharočný
pole, poľa, *str.*; poľný
polemika, -y, *g. pl.* polemík, *ž.*, spor; polemický; polemizovať
poleno, -a, *g. pl.* polien, *str.*; polienko
polenta, -y, *g. pl.* polent, *ž.*
polepšiť, -ím, -ia; polepšovať; polepšovňa
poletavý
poleva, -y, *g. pl.* poliev, *ž.*, glazúra
poležať, -ím, -ia
polhárok, -rka, *m.*; polhárček; polhárkový
polhodina, -y, *ž.*
Polhora, -y, *ž.*
Poliak, -a, *m.*; Poľka; Poľsko; Poľská (*iba v básnickej reči*); poľský; poľština
poliak, -a, *m.* (*vietor*)
poliať, -lejem, -lejú; polievať
polica, -ce, *ž.*; políčka
polícia, -ie, *ž.*; policajný; policajt
***políčiť** = **nastražiť** (na vtáky)
polievka, -y, *g. pl.* polievok, *ž.*; polievkový
polihovať, -ujem, -ujú
poliklinika, -y, *ž.*
politik, -a, *n. pl.* politici, *m.*; politický; politika; politizovať
politúra, -y, *ž.*
poľka, -y, *ž.* (*tanec*)
pôlka, -y, *ž.*, poľný egreš
polkoleso, -a, *str.*
polkruh, -u, *m.*
pollíter, -tra, *l.* -tri, *m.*; pollitrík; pollitrovka
polmesiac, -a, *m.*
polmilión, -a, *m.*; polmilionár
polnoc, -i, *ž.*; polnočný
pólo, -a, *str.*
poloblázon, -zna, *m.*
poloboh, -a, *m.*
***polobotka** = **poltopánka**
polodivý
pologuľa, -le, *g. pl.* pologúľ, *ž.*
poloha, -y, *g. pl.* polôh, *ž.*
polohláska, -y, *g. pl.* polohlások, *ž.*
polohodváb, -u, *m.*
polohopis, -u, *m.*
polointeligent, -a, *m.*
***pololetný** = **polročný**
polom, -u, *m.*; poloma, -y, *ž.*
polomer, -u, *l.* -i, *n. pl.* -y, *m.*
polomŕtvy
polonahý
polonapínený
polonéza, -y, *ž.*
polonizmus, -zmu, *m.*
polonový
poloplátenný
poloprázdny
polosamohláska, -y, *ž.*
polospánok, -nku, *m.*
polostrov, -a, *m.*
polotma, -y, *ž.*; polotmavý
poloúradný
poľovať, loviť; poľovačka; poľovník; poľovníčka

*poloverš = **polverš**
polovica, e, *ž.*; polovičný
polovina, -y, *ž.*; polovník, -a, *m.* (*zbožie, v ktorom je polovica raži a polovica jačmeňa či ovsa*)
polovzdelaný; polovzdelanosť
polozakrytý
polozrelý
položka, -y, *ž.*
pôložnica, -e, *ž.*, šestonedieľka
polrok, -a, *m.*; polročie; polročný
Poľská, -ej, *ž.* (*iba v básnickej reči*), Poľsko
Poľsko, -a, *str.*; poľský; poľština
poľstoročie, -ia, *str.*; poľstoročný
pôlt, -a, *m.*
poltón, -u, *m.*; poltónový
poltopánka, -y, *ž.*
poltucet, -cta, *m.*; poltuctový
*poľúbiť = **pobozkať**
*poľubok = **bozk**
poludienok, -nka, *m*
poludnica, -e, *ž.*
poludnie, -ia, *str.*; poludňajší
poludník, -a, *m.*
pofutovať, -ujem, -ujú
Polyfém, -a, *m.*
polyfonný, mnohohlasný
polygamia, -ie, *ž.*, mnohoženstvo
polyglota, -y, *ž.*
polygon, -u, *m.*, mnohouholník; polygonálny
polygynia, -ie, *ž.*
polyhistor, -a, *m.*
polychromia, -ie, *ž.*
Polynézia, -e, *ž.*; polynézsky
polynok, -nku, *m.*, palín
polynom, -u, *m.*, mnohočlen
polyp, -a, *m.*
polysyndeton, -ta, *str.*, mnohospojkovosť
polytechnika, -y; *ž.*
polyteizmus, -izmu, *m.*, mnohobožstvo
polytrichia, -ie, *ž.*
Polyxéna, -y, *ž.*
pomáda, -y, *ž.*
pomaďarčiť (sa), -ím, -ia; pomaďarčovať
pomáhať, -am, -ajú; pomáhač
pomaly (*prísl.*); pomalličky, pomalšie
pomaranč, -a, *m*
pomastiť, -ím, -ia
pomädliť, -ím, -ia
pomätenec, -nca, *m.*
pomätenosť
pomedziť, -ím, -ia; pomedzovať
pomedzi (*predl. s ak.*)
pomedzie, -ia, *str.*; pomedzný
pomer, -u, *l.* -e, *n. pl.* -y, *m.*; pomerný
pomiasť, pomätiem, pomätú
pomiesiť, -im, -ia
pomiestny
pomimo (*predl. s gen.*)
pomíňať (sa), -am, -ajú (*od* pominúť)
pominúť sa, -iem, -nú; pominuteľný; pominulý
pomknúť (sa), -nem; -nú, posunúť, pohnúť; pomkýnať
pomlčať, -ím, -ia; pomlčka
pomliažďiť, -im, -ia
*pomluva = **ohovárka**
*pomluviť, pomlúvať = **ohovoriť, ohovárať**
pomník, -a, *m.*
pomnožný
pomoc, -i, *ž.*; pomôcka; pomocný; pomocník; pomocnica
pomôcť, pomôžem; pomôžu, pomobol, pomohla, pomohlo, pomohli
pomodliť sa, -ím, -ia
pomolog, -a, *m.*; pomologický
Pomóna, -y, *ž.*
pomorie, -ia, *str.*; po-

morský; pomoran; pomoranka

pompa, -y, *g. pl.* pomp, *ž.*

Pompeje, Pompejí, *ž. pomn.*; pompejský

pomrieť, pomriem, -ú

pomsta, -y, *g. pl.* pomst, *ž.*

pomstiť, -ím, -ia; pomstený; pomstiteľ; pomstivý

pomstychtivý

pomužštiť (sa), -ím, -ia; pomužšťovať

pomyje, -jí, *ž. pomn.*

(pomykov) *len v spojení s predl.:* **do pomykova, v pomykove**

pomýliť (sa), -im, -ia; pomýlenec; pomýlenosť

pomyslieť, -im, -ia; pomýšľať

ponaberať, -ám, -ajú

ponačínať, -am, -ajú

ponačrieť, -čriem, -črú

ponad (*predl. s ak.*)

ponadchýnať, -am, -ajú

ponadpriasť, -pradiem, -pradú

ponadviazať, -žem, -žu

ponaháňať, -am, -ajú

ponáhľať sa, -am, -ajú

ponáhlo (*prísl.*)

ponachodiť (sa), -ím, -ia; ponachádzať (sa)

ponachýliť sa, -im, -ia

ponajprv (*prísl.*)

ponakŕmiť, -im, -ia

ponalievať, -am, -ajú

ponamáhať sa, -am, -ajú

ponapájať, -am, -ajú

ponaplniť, -ím, -ia; ponapĺňať

ponapraviť, -ím, -ia; ponaprávať

ponášať sa, -am, -ajú

ponáška, -y, *g. pl.* ponášok, *ž.*

po našsky

poňať, pojmem, -jmú, pochopiť; poňatie; ponímať, -am, -ajú; ponímanie

ponaučenie, -ia, *str.*; ponaúčať

ponavracať, -iam, -ajú

ponavykať, -ám, -ajú *na niečo*

pondelok, -lka, *m.*

pondus, -u, *m.*; pondusový

ponemčiť, -ím, -ia

ponenáhly

*poneváč = **pretože; lebo; keďže**

ponevierať sa, -am, -ajú

poniektorý

poník, -íka, *n. pl.* -y, *m.*, malý pony (*koník*)

poniklovať

Poniky, -ník, *ž. pomnožné*

ponímať, -am, -ajú; ponímanie

poniže (*predl. s gen.*)

ponížiť, -im, -ia; ponížený; ponižovať

*ponocný = **hlásnik, strážnik**

ponor, -u, *m.*; ponoriť (sa); ponorovať (sa); ponorka

ponosa, -y, *g. pl.* ponôs, *ž.*; ponosovať sa

ponožka, -y, *g. pl.* ponožiek, *ž.*

pontifex, -fika, *m.*; pontifikát, -u, *m.*; pontifikálny

pontón, -a, *m.*; pontónový

Pontus, Pontu, *m.*

ponúkať; ponúknuť; ponuka; ponúknutie

ponurý (*len v básnickej reči*), chmúrny

pony, -yho, *m.* (*v pl. neskl.*)

poobdivovať, -ujem, -ujú

poobede (*prísl.*), popoludní; poobedňajší

pooberať, -ám, -ajú

poobháňať, -am, -ajú

poobhrýzať, -zam, -zajú

poobjímať, -am, -ajú

poobliekať, -am, -ajú

pooblievať, -am, -ajú

poobrábať, -am, -ajú

poobracať (sa), -iam, -ajú

poobšívať, -am, -ajú
poobúvať, -am, -ajú
poobzerať, -ám, -ajú
poodcloniť, -ím, -ia
pooddrapovať, -ujem, -ujú
poodhaliť, -ím, -ia
poodháňať, -am, -ajú
poodhlasovať, -ujem, -ujú
poodchádzať, -am, -ajú
poodkladať, -ám, -ajú
poodkupovať, -ujem, -ujú
poodkvitať, -ám, -ajú
poodletieť, -ím, -ia; poodletúvať
poodmetať, -ám, -ajú
poodnášať, -am, -ajú
poodnímať, -am, -ajú
poodpadúvať, -am, -ajú
poodpínať, -am, -ajú
poodpúšťať, -am, -ajú
poodpytovať, -ujem, -ujú
poodrásť, -rastiem, -rastú
poodrážať, -am, -ajú
poodskakovať, -ujem, -ujú
poodstúpiť, -im, -ia
poodtínať, -am, -ajú
poodväzať, -am, -ajú
poodvláčať, -am, -ajú
pookrádať, -am, -ajú
poometať, -ám, -ajú
poominať, -am, -ajú
pooňuchať, -ám, -ajú
poopadnúť, -nem, -nú
poopekať, -ám, -ajú
poopúšťať, -am, -ajú
pootáčať, -am, -ajú
pootvárať, -am, -ajú
pop, -a, *n. pl.* -i, *m.*; popský; popstvo
popáčiť sa, -ím, -ia
popáliť, -ím, -ia; popálenina
popaničiť sa, -ím, -ia
popásať, -am, -ajú
popásť, -pasiem, -pasú
popelín, -u, *m.*; popelínový
popchať, -ám, -ajú; popchávať
popchnúť, -nem, -nú; popchýnať
popichať, -ám, -ajú; popichnúť; popichovať
popíjať, -am, -ajú; popíjavať, -píjavam
popínať, -am, -ajú; popínavý
popis, -u, *m.*; popisný
popísať; popisovať
popiť, -pijem, -pijú; popíjať
poplach, -u, *m.*; poplachový; poplašný
poplašiť, -ím, -ia; poplašný
poplátať, -am, -ajú
poplatiť, -ím, -ia
poplatník, -a, *m.* (*iné je* daňovník); poplatníctvo
poplatný
poplatok, -tku, *m.*; poplatkový
popliesť, -pletiem, -pletú
popľuť, -pľujem, -pľujú; popľuvať
popod (*predl.*)
popodkladať, -ám, -ajú
popodliepať, -am, -ajú
popodopierať, -am, -ajú
popodpisovať, -ujem, -ujú
popodtínať, -am, -ajú
popodtrhovať, -ujem, -ujú
popodvracať, -iam, -ajú
popoháňať, -am, -ajú
popolievať, -am, -ajú
popol, -a, *l.* -e, *m.*; popolavý; popolár; popolka; popoluška; popolište; popoliť sa
popolnica, -e, *ž.*
popolník, -a, *m.*
popoľštiť, -ím, -ia; popoľšťovať
popoludnie, -ia, *str.*; popoludňajší; popoludní
popomkýnať, -am, -ajú
popomykať, -ám, -ajú
poponáhľať sa, -am, -ajú
popozajtre (*prísl.*)
popozerať, -ám, -ajú
Poprad, -u, *m.*; Popradčan; popradský; Popradčanka; Popradské pleso

poprášiť, -ím, -ia
poprava, -y, *g. pl.* popráv, *ž.*; popravný
popravde (*prísl.*)
popravisko, -a, *str.*
popraviť, -ím, -ia; popravať
poprávka, -y, *g. pl.* poprávok, *ž.*
popreberať, -ám, -ajú
poprebíjať, -am, -ajú
poprebúdzať, -am, -ajú
poprečiarať, -am, -ajú; poprečiarkovať
popred (*predl.*)
popredávať, -am, -ajú
popredbehávať, -am, -ajú
popredie, -ia, *str.*
popredku (*prísl.*)
popredný, *lepšie* **predný**
poprehádzať; poprehadzovať
popreháňať, -am, -ajú
poprehľadúvať, -am, -ajú
poprehŕňať, -am, -ajú
poprechádzať, -am, -ajú
poprekladať, -ám, -ajú
poprekrúcať, -am, -ajú
poprelamovať, -ujem, -ujú
popremeriavať, -am, -ajú
popremieňať, -am, -ajú
popremýšľať, -am, -ajú
poprenášať, -am, -ajú
popreobliekať, -am, -ajú
poprepadovať, -ujem, -ujú
poprepchávať, -am, -ajú; poprepchýnať
poprepisovať, -ujem, -ujú
poprerastať, -ám, -ajú
poprerezávať, -am, -ajú
popresádzať, -am, -ajú
poprestierať, -am, -ajú
poprestýkať, -am, -ajú
poprešívať, -am, -ajú
poprefahovať, -ujem, -ujú
popretkávať, -am, -ajú
popretriasať, -am, -ajú
poprevracať, -iam, -ajú
poprevŕtať, -am, -ajú
poprezerať, -ám, -ajú
poprezrádzať, -am, -ajú
popŕchať, -am, -ajú
popri (*predl. s lok.*)
popriať, -prajem, -prajú
popribíjať, -am, -ajú
popriečiť sa, -im, -ia
popriek, poprieky (*prísl.*)
poprikladať, -ám, -ajú
poprikrývať, -am, -ajú
popriliepať, -am, -ajú
poprinášať, -am, -ajú
popripaľovať, -ujem, -ujú
popripekať, -ám, -ajú
popripínať, -am, -ajú
popristríhať, -am, -ajú
poprišívať, -am, -ajú
popriťahovať, -ujem, -ujú
popritískať, -am, -ajú
popritom (*prísl.*)
popriväzovať, -ujem, -ujú
poprizerať sa, -ám, -ajú *niečomu*
popriznávať sa, -am, -ajú *niečomu, k niečomu*
popŕhliť sa, -im, -ia
poprosiť, -ím, -ia
poprsie, -ia, *str.*
popruh, -u, *m.*
po prvé, po prvý raz
*poptávka = **dopyt**
popud, -u, *m.*; popudiť; popudzovať; popudlivý
populácia, -ie, *ž.*, ľudnatosť; populačný
popularita, -y, *ž.*; popularny
popularizovať, -ujem, -ujú
popustiť, -ím, -ia; popúšťať
popýtať, -am, -ajú
por. (*skratka*), porovnaj
pór, -u, *m.*, prieduch; pórovatý; pórovitý
porábať, -am, -ajú
*porád = **ustavične**
porada, -y, *g. pl.* porád, *ž.*; poradiť; poradný; poradňa; poradca

poradie, -ia, *str.*; poradový
poraniť, -ím, -ia; poraňať
porásť, -rastiem, -rastú; porastať; porastený
poraziť, -ím, -ia; porážať
porážka, -y, *g. pl.* porážok, *ž.*
porcelán, -u, *m.*; porcelánový
porcia, -ie, *ž.*, dávka
porcinkule, -lí, *ž. pomn.*
pôrča, -ata, *str.*; pôrčový
porekadlo, -a, *g. pl.* porekadiel, *str.*
porezať, -žem, -žú
porfyr, -u, *m.*; porfyrový
*poriadať = **usporiadať**; **usporadovať**; *poriadateľ = **usporiadateľ**
poriadiť, -im, -ia, upratať
poriadny
poriadok, -dku, *m.*; poriadkový
poriečie, -ia, *str.*
poriedku (*príslov.*)
porisko, -a, *g. pl.* porísk, *str.*
porkoláb, -a, *n. pl.* -i, *m.*
pornografia, -ie, *ž.*
poroba, -y, *g. pl.* porôb, *ž.*; porobiť
pôrod, -u, *m.*; porodiť; porodenie; pôrodný; pôrodnica (*ústav*); pôrodník; pôrodníctvo
porosiť, -í, -ia
porota, -y, *g. pl.* porôt, *ž.*; porotný; porotca, *n. pl.* -ovia
porovnať, -nám, -ajú; porovnávať, porovnávateľ; porovnávací (porovnávacia gramatika)
porozbehúvať sa, -am, -ajú
porozbíjať, -am, -ajú
porozdávať, -am, -ajú
porozdeľovať, -ujem, -ujú
porozhadzovať, -ujem, -ujú
porozchodiť sa, -ím, -ia; porozchádzať sa
porozkladať, -ám, -ajú
porozletovať sa, -ujem, -ujú
porozlievať, -am, -ajú
porozmnášať, -am, -ajú
porozostavovať, -ujem, -ujú
porozpínať, -am, -ajú
porozpletať, -ám, -ajú
porozposielať, -am, -ajú
porozpožičiavať, -am, -ajú
porozprávať, -am, -ajú
porozpŕchnuť sa, -nem, -nu
porozpúšťať, -am, -ajú
porozrážať, -am, -ajú
porozsievať, -am, -ajú
porozsýpať, -am, -ajú
porozťahovať, -ujem, -ujú
poroztínať, -am, -ajú
poroztŕhať, -am, -ajú
porozumieť, -iem, -ejú *niečo*; porozumenie
porozvážať, -am, -ajú
porozväzovať, -ujem, -ujú
porozvíjať, -am, -ajú
porozvinúť, -iem, -ú; porozvíňať
porozvláčiť, -im, -ia
porta, -y, *g. pl.* port, *ž.*; portička
portál, -u, *l.* -i, *m.*, čelná brána
portefeuille (*fr., vyslov* portfőj), *m. nesklon.*, torba
porter, -u, *l.* -i, *n. pl.* -y, *m.*
porto, -a, *g. pl.* port, *str.*, poštovné
portoriko, -a, *g. pl.* portorík, *str.*
portrét, -u, *m.*, podobizeň; portretista; portretovať
portský (portské víno)
Portugalsko, -a, *str.*; Portugalec; Portugalka; portugalský; portugalčina
Poruba, -y, *ž.*; Poru-

ban; porubský; Porubanka; Porúbka; Porúbčan; Porúbčanka
porúbať, -em, -u (-am, -ajú)
porúcať, -am, -ajú
porúčať (sa), -am, -ajú
poručeno Bohu
poručenský; poručenstvo
poručík, -a, *m.*
poručiť, -ím, -ia; porúčať
poručník, -a, *m.*, tútor
porucha, -y, *g. pl.* porúch, *ž.*
poruka, -y, *ž.*, ručenie
poruke (*prísl.*)
porušiť, -ím, -ia; porušiteľný
Porýnsko, -a, *str.*; porýnsky
poryv, -u, *m.*, trhnutie; poryvistý
posadať, -ám, -ajú
posadiť, -ím, -ia; posádzať
posádka, -y, *g. pl.* posádok, *ž.*
posadlý
*posavád = doteraz; *posavádny = doterajší
posbehúvať (sa), -am, -ajú
posberať, -ám, -ajú (*napríklad* so stola)
posbierať, -am, -ajú (klásky)
posedieť, -ím, -ia; posedávať
poshadzovať, -ujem, -ujú
poháňať, -am, -ajú
poshovárať sa, -am, -ajú
*poshovieť = pozhovieť
poshŕňať, -am, -ajú
poschádzať sa, -am, -ajú
poschodie, -ia, *str.*; poschodový
poschodiť (sa), -ím, -ia
poschytať, -ám, -ajú
posiaľ (*prísl.*), doteraz
posiať, -sejem, -sejú; posiaty; posievať
posielať, -am, -ajú; posielateľ
posielka, -y, *g. pl.* posielok, *ž.*
posila, -y, *g. pl.* posíl, *ž.*
posilniť (sa), -ím, -ia; posilňovať (sa)
poskladať, -ám, -ajú
poskočiť, -ím, -ia; poskakovať
poskok, -u, *m.*
poskrúcať, -am, -ajú
poskrývať, -am, -ajú
poskupovať, -ujem, -ujú
poskusovať, -ujem, -ujú
poskytnúť, -nem, -nú; poskytovať
poslanec, -nca, *m.*; poslankyňa; poslanie
poslať, pošlem, pošlú
posledný; posledne
poslepačky (*prísl.*)
posliepať, -am, -ajú
poslievať, -am, -ajú
posľubovať, -ujem, -ujú
posluha, -y, *ž.*; poslúhovať
poslucháč, -a, *m.*; poslucháčstvo
poslucháreň, -rne, *ž.*
poslúchať, -am, -ajú; poslúchnuť
poslušný; poslušnosť
posmech, -u, *m.*; posmešný; posmešník
posmeliť, -ím, -ia; posmeľovať
posmetať, -ám, -ajú
posmievať sa, -am, -ajú
posmrtný
posmývať, -am, -ajú
posnášať, -am, -ajú
posnímať, -am, -ajú
pôsobiť, -ím, -ia, účinkovať; pôsobište; pôsobnosť
posobliekať, -am -ajú
posol, -sla, *n. pl.* -slovia, *m.*; posolkyňa; posolstvo
posoliť, -ím, -ia
*pososnímať = posnímať
posošiť (sa), -ím, -ia
posošívať, -am, -ajú
posotínať, -am, -ajú

posoznamovať (sa), -ujem, -ujú
*pospiechať = **ponáhľať sa**
posplácať, -am, -ajú
pospletať, -ám, -ajú
pospolitý
pospolu (*prísl.*)
pospomínať, -am, -ajú
posráňať, -am, -ajú
posrážať, -am, -ajú
*posrúcať = **pozrúcať**
pôst, -u, *m.*; pôstny
postačiť, -ím, -ia
postať, -te, *ž.*
postáť, -stojím, -stoja; postávať; postavač
postava, -y, *g. pl.* postáv, *ž.*
postaviť, -ím, -ia; postavený
postdatovať, -ujem, -ujú
posteľ, -le, *g. pl.* postieľ (postelí), *ž.*; postieľka
postih, -u, *m.*
postihnúť, -nem, -nú; postihnutý; postihovať
postila, -y, *g. pl.* postíl, *ž.*
postilión, -a, *m.*; postiliónsky; postilión
postínať, -am, -ajú
postiť sa, -ím, -ia
*postižiteľný = **postihnuteľný**
postlať, -steliem, -stelú; postielať
postoj, -a, *m.*
postojačky (*prísl.*)
postrach, -u, *m.*
po strane
postranný (*od* strana; *iné je* bočný)
postreh, -u, *m.*; postrehnúť
postretnúť (sa), -nem, -nú; postretať (sa); postretávať (sa)
postŕhať, -am, -ajú
postriebriť, -ím, -ia
postrieknuť, -nem, -nu
postrieľať, -am, -ajú
postriežka, -y, *g. pl.* postriežok, *ž.*
postrk, -u, *m.*; postrkovať
postrúhať, -am, -ajú
postruheň, -hňa, *m.*, postruhník
postskriptum, -pta, *str.*, dodatok, dopis
postulát, -u, *m.*; požiadavka; postulátny
postup, -u, *m.*; postupný; postupový; postúpiť; postupovať
postúpať, -am, -ajú, pošliapať
posúdiť, -im, -ia; posudzovať; posudzovateľ; posúdenie
posudok, -dku, *m.*
posunok, -nku, *m.*
posunúť, -niem, -nú; posunovať
posúriť, -im, -ia, urýchliť, popohnať
posvážať, -am, -ajú
posvätiť, -ím, -ia; posväcovať; posviacať; posvätiteľ; posvätenec
posvätný; posvätnosť
posväzovať, -ujem, -ujú
posviacka, -y, *g. pl.* posviacok, *ž.*
posvietiť, -im, -ia
posvíjať, -am, -ajú
posvliekať, -am, -ajú
posvolávať, -am, -ajú
posypať, -em, -ú (*dokon.*); posýpať, -am, -ajú (*nedokon.*)
posýpka, -y, *g. pl.* posýpok, *ž.* (na pečivo)
pošepky (*prísl.*), šeptom
*pošetilý = **pochabý**; *pošetilec = **pochabeľ**
pošinúť, -šiniem, -šinú; pošinovať
poškodiť, -ím, -ia *niekoho* (*niečo*); poškodzovať
poškrabať, -em, -ú
poškriepiť sa, -im, -ia
poškuľovať, -ujem, -ujú
poškvrna, -y, *g. pl.* poškvŕn, *ž.*; poškvrniť; poškvrňovať
pošliapať, -em, -ú

pošmúrny, pochmúrny
pošmyknúť sa, -nem, -nú
pošpatiť (sa), -ím, -ia
pošpiniť, -ím, -ia
pošpintať, -cem, -cú
pošta, -y, *g. pl.* pôšt, *ž.*; poštový; poštár
pošťastiť sa, -í, -ia
poštípať, -em, -u
poštmajster, -stra, *m.*
poštovné, -ého, *str.*; poštovníctvo
pošušky (*prísl.*), šeptom
pošva, -y, *g. pl.* pošiev (pošví), *ž.*; pošvička
pošvihať, -ám, -ajú
pot, -u, *l.* -e, *m.*; potný; potiť (sa)
potackávať sa, -am, -ajú
potade (*prísl.*)
poťah, -u, *m.*; poťahovať
potajomky (*prísl.*)
potaliančiť, -im, -ia
potápať (sa), -am, -ajú; potápač; potápací
potápka, -y, *g. pl.* potápok, *ž.*
poťažkať (si), -ám, -ajú
*poťažne = **vlastne**
potecha, -y, *ž.*
potenciál, -u, *l.* -i, *m.*; potenciálny
potentát, -a, *m.*, mocnár
potešiť, -ím, -ia; potešovať; potešovateľ; potešiteľ
potiahnuť, -nem, -nu; poťahovať
potiaľ, potiaľto (*prísl.*)
potierať, -am, -ajú; potrieť (*neznačí* ničiť)
potichu (*prísl.*)
potichučky (*prísl.*)
potískať, -am, -ajú
potisnúť, -nem, -nú
potkan, -a, *n. pl.* -y, *m.*
potkať, -ám, -ajú; potkávať (*od* tkať) (*iné je* stretnúť)
potknúť sa; potkýnať sa
potlačiť, -ím, -ia; potláčať; potlačovať
potľapkať, -ám, -ajú; potľapkávať
potlčť, -tlčiem, -tlčú
potlesk, -u, *m.*
potlieť, -tlejem (-tliem), -tlejú
potĺkať sa, -am, -ajú
potme (*prísl.*)
potmehúd, -a, *m.*; potmehúdsky; potmehúdstvo
potok, -a, *m.*; potôčik, -a, *m.*; potočný
potom (*prísl.*)
potomný
potomok, -mka, *m.*
potomstvo, -a, *str.*
potopa, -y, *g. pl.* potôp, *ž.*
potopiť (sa), -ím, -ia; potápať (sa)
potpourri (*fr., vyslov* potpuri), *str. neskl.*, smes
potrat, -u, *m.*; potratiť
potrava, -y, *ž.*; potravný; potravina; potravinárstvo
potreba, -y, *g. pl.* potrieb, *ž.*; potrebný; potrebnosť
potrebovať, -ujem, -ujú
potrestať, -ám (-cem)
po tretie, po treti raz
potrhať, -ám, -ajú; potŕhať, -am, -ajú; potrhnúť
*potrhlý = **pochabý**
potriasť, -trasiem, -trasú; potriasať
potrieliť, -im, -ia
potrieť, -iem, -ú (*porov.* potierať)
potrimiskár, -a, *m.*
po troche; po troške
potrovič, -ím, -ia
potrubie, -ia, *str.*
potuchnutý; potuchnúť
potúľkať, -ám, -ajú (*od* túliť sa); potúľkávať
potulný
potulovať sa; potulka
potupa, -y, *g. pl.* potúp, *ž.*; potupiť; potupovať; potupný

poturčenec, -nca, *m.*, odrodilec
potuteľný; potuteľnosť
potúžiť (sa), -im, -ia; potužovať
potvárať, -am, -ajú
potvora, -y, *g. pl.* potvor, *ž.*
potvrdiť, -ím, -ia; potvrdenie; potvrdzovať
potyk, -u, *m.*
potýčka, -y, *g. pl.* potýčok, *ž.*
potykať si, -ám, -ajú
potýkať sa, -am, -ajú
poubíjať, -am, -ajú
poubližovať, -ujem, -ujú
poubúdať, -a, -ajú
poučiť, -ím, -ia; poučovať, poúčať
poučka, -y, *g. pl.* poučiek, *ž.*
poučný
poudierať, -am, -ajú
pouhládzať, -am, -ajú
poukaz, -u, *m.*; poukázať; poukazovať; poukážka; poukážkový
poukladať, -ám, -ajú
poukrývať, -am, -ajú
pouličný
pounížiť, -im, -ia; pounižovať
poupätý
poupchávať, -am, -ajú
poupratovať, -ujem, -ujú
pourovnať, -ám, -ajú
pousádzať, -džem, -džu
pousedať, -ám, -ajú
pousilovať sa
pousmiať sa, -smejem, -smejú
pouvažovať, -ujem, -ujú
pouvoir (*fr., vyslov* puvoár), -u, *m.*
pouzavierať, -am, -ajú
použiť, -užijem, -užijú *niečo*; používať; použiteľný
pôvab, -u, *m.*; pôvabný; pôvabnosť
povaha, -y, *g. pl.* povách, *ž.*
povahopis, -u, *m.*
povala, -y, *l.* -e, *g. pl.* povál, *ž.*
povaľač, -a, *m.*; povaľačka; povaľačský; povaľovať sa
povaľcovať, -ujem, -ujú
***poválečný = povojnový**
povaliť, -ím, -ia; povaľať
Považan, -a, *m.*; považský; Považanka
Považie, -ia, *str.*; považský
povážiť, -im, -ia; považovať *niekoho za niečo*
povážlivý
povbíjať, -am, -ajú
povďačný; povďačnosť, -ti, *ž.*
povečerať, -iam, -ajú
povedačka, -y, *ž.*
povedať, -dám, -ajú; povedaj, -te; poviem, povedia; povedz; povedzte
povedľa (*predl.*)
povedomie, -ia, *str.*
povedomý
povel, -u, *m.*
povera, -y, *ž.*; poverčivý; poverčivosť
poveriť, -ím, -ia; poverený; poverenec; poverenie; poverovať; poverovací
povesiť, -ím, -ia; povesený; povešať
povesno, -a, *g. pl.* povesien, *str.*
povesť, -ti, *ž.*; povestný; poviestka; poviestkár
poveterný; poveternosť; poveternostný
povetrie, -ia, *str.*
poviať, -vejem, -vejú; povievať
poviazať, -žem, -žu; poviazka; poväzovať
poviedka, -y, *g. pl.* poviedok, *ž.*; poviedkár
povíchrica, -e, *ž.*
povinný; povinnosť
povinovatý, povinný
poviť, -vijem, -vijú;

povíjať; povíjadlo; povijak
povkladať, -ám, -ajú
povkrádať, -am, -ajú
povlak, -u, *m.*
povlastenčiť, -ím, -ia
povliecť, povlečiem, -čú; povliekať
povnášať, -am, -ajú
pôvod, -u, *m.*; pôvodný; pôvodina
pôvodca, -u, *n. pl.* -ovia, *m.*; pôvodcovský; pôvodkyňa
povodeň, -dne, *ž.*; povodňový
povoja, -e, *g. pl.* povojí, *ž.*; povojka
povojník, -a, *m.*
povojnový
povoľa, -le, *ž.*; povoľný
povolanie, -ia, *str.*
povolať, -ám, -ajú; povolávať; povolávací
po vôli; urob mi po vôli
povoliť, -ím, -ia; povolenie; povoľovať; povoľovací
povoz, -u, *m.*; povozný; povozník; povozníctvo
povpíjať, -am, -ajú
povpisovať, -ujem, -ujú
povpletať, -ám, -ajú
povracať, -iam, -ajú
povrávať, -am, -ajú
povraz, -u, *l.* -e, *m.*; povrazový; povrázok
povrazník, -a, *m.*
povrazolezec, -zca, *m.*
povrážať, -am, -ajú
povrhnúť, -em, -ú
povrch, -u, *m.*; povrchový
povrchný; povrchnosť
povrieslo, -a, *g. pl.* povriesel, *str.*
površie, -ia, *str.*
povŕtať, -am, -ajú
povrzgávať, -am, -ajú
povstalec, -lca, *m.*; povstalecký
povstať, -vstanem, -vstanú (*iné je* vzniknúť); povstanie; povstávať
povsúvať, -am, -ajú
povšimnúť si, -nem, -nú *niečo* (*niečoho*)
povťahovať, -ujem, -ujú
povybehávať, -am, -ajú; povybehúvať
povyberať, -ám, -ajú
povybíjať, -am, -ajú
povyčiňať, -am, -ajú
povydávať (sa), -am, -ajú
povydýchnuť, -nem, -nu
povyhadzovať, -ujem, -ujú
povyháňať, -am, -ajú
povyhľadávať, -am, -ajú
povyhrnúť, -niem, -nú; povyhŕňať
povychytávať, -am, -ajú
povyk, -u, *m.*
povykladať, -ám, -ajú
povykonávať, -am, -ajú
povykríkovať, -ujem, -ujú
povykrúcať, -am, -ajú
povylievať, -am, -ajú
povyliezať, -am, -ajú
povymieňať, -am, -ajú
povymýšľať, -am, -ajú
povymývať, -am, -ajú
povynachodiť, -ím, -ia
povynášať, -am, -ajú
povynímať, -am, -ajú
povyplácať, -am, -ajú
povyplakovať, -ujem, -ujú
povyplňať, -am, -ajú
povypúšťať, -am, -ajú
povypytovať, -ujem, -ujú
povyrážať, -am, -ajú
povyrovnávať, -am, -ajú
povyschýnať, -am, -ajú
povyskočiť, -ím, -ia
povysmievať sa, -am, -ajú *niekomu*
povystierať, -am, -ajú
povystrájať, -am, -ajú
povystrieľať, -am, -ajú
povysúšať, -am, -ajú
povysvetľovať, -ujem, -ujú
povyše (*prísl. i predl. s gen.*)
povýšiť, -ím, -ia; po-

výšenie; povýšenec; povyšovať
povyšívať, -am, -ajú
povyťahovať, -ujem, -ujú
povytierať, -am, -ajú
povytínať, -am, -ajú
povytláčať, -am, -ajú
povytŕhať, -am, -ajú; povytrhúvať
povyvádzať, -am, -ajú
povyvážať, -am, -ajú
povyvracať, -iam, -ajú
povyzliekať (sa), -am, -ajú
povyzúvať, -am, -ajú
povyzvádzať, -am, -ajú
povyzvŕtať, -am, -ajú
povyžínať, -am, -ajú
povzbudiť, -ím, -ia; povzbudzovať
povzdychnúť, -nem, -nú; povzdychovať
povzniesť, -nesiem, -nesú; povznesený; povznášať
povždy (*prísl.*)
poza (*predl. s ak.*)
póza, -y, *ž.*, postoj, strojené držanie; pozér
pozabávať sa, -am, -ajú
pozaberať, -ám, -ajú
pozabíjať, -am, -ajú
pozabudnúť, -nem, -nú; pozabúdať
pozadebnúvať, -am, -ajú
pozadie, -ia, *str.* (*iné je* úzadie)
pozadŕhať, -am, -ajú
pozadu (*prísl.*)
pozahášať, -am, -ajú
pozahrávať sa, -am, -ajú
pozahŕňať, -am, -ajú
pozahrýzať, -am, -ajú
pozahýbať, -em, -u
pozahýnať, -am, -ajú
pozachodiť, -ím, -ia
pozachytať (sa), -ám, -ajú
pozajtrajší; pozajtre
pozaklínať, -am, -ajú
pozakopávať, -am, -ajú
pozakrúcať, -am, -ajú
pozakrývať, -am, -ajú
pozalievať, -am, -ajú
pozaliezať, -am, -ajú
pozametať, -ám, -ajú
pozamieňať, -am, -ajú
pozamkýnať, -am, -ajú
pozamĺknuť, -nem, -nu
pozamŕzať, -am, -ajú
pozamykať, -ám, -ajú
pozanášať, -am, -ajú
pozanedbávať, -am, -ajú
pozanechávať, -am, -ajú
pozaokrývať, -am, -ajú
pozaostať, -stanem, -stanú; pozaostávať
pozapaľovať, -ujem, -ujú
pozapierať, -am, -ajú
pozapínať, -am, -ajú
pozapisovať, -ujem, -ujú
pozaplakať, -čem, -čú
pozapletať, -ám, -ajú
pozaplňať, -am, -ajú
pozarastať, -ám, -ajú
pozarovnávať, -am, -ajú
pozasmiať sa, -smejem, -smejú
pozaspávať, -am, -ajú
pozastať, -stanem, -stanú
pozastaviť sa, -ím, -ia
pozastierať, -am, -ajú
pozasýpať, -am, -ajú
pozašívať, -am, -ajú
pozaťahovať, -ujem, -ujú
pozatĺkať, -am, -ajú
pozatvárať, -am, -ajú
*pozatýmny = dodatočný
pozauna, -y, *g. pl.* pozaun, *ž.*
pozaväzovať, -ujem, -ujú
pozavíjať, -am, -ajú
pozavracať, -ciam, -ajú
pozažĺhať, -ám, -ajú
pozažínať, -am, -ajú
pozbaviť, -ím, -ia; pozbavovať
*pozbývať = strácať, prestávať
pozďaleč (*prísl.*)
pozdať sa; pozdávať sa
pozde, *častejšie* **nesko-**

ro; pozdejší, neskorší; pozdejšie, neskoršie
*pozdiť (sa) = oneskoriť sa, meškať
pozdĺž *niečoho*; pozdĺžny
*pozdný = neskorý
pozdrav, -u, *m.*; pozdravenie; pozdravný
pozdraviť, -ím, -ia *niekoho*, pozdraviť sa *niekomu*; pozdravovať
pozdržať, -ím, -ia
pozdvihnúť, -nem, -nú; pozdvihovať; pozdvihovanie
pozemnoknižný
pozemok, -mku, *m.*; pozemkový
pozemský; pozemšťan
pozerať, -ám, -ajú
pozhovieť, -iem, -ejú; pozhovej; pozhovejúc
pozícia, -ie, *ž.*, poloha, postavenie; pozičný
pozitív, -u, *m.*
pozitivizmus, -zmu, *m.*; pozitivista
pozitívny, kladný, istý, určitý
pozitúra, -y, *ž.*, postava; držanie
pozlátiť, -im, -ia; pozlacovať
pozlátka, -y, *g. pl.* pozlátok, *ž.*
pozlotky (*prísl.*), po zlom
pozmeniť, -ím, -ia; pozmeňovať
poznačiť, -ím, -ia
poznamenať, -ám, -ajú; poznamenávať
poznámka, -y, *g. pl.* poznámok, *ž.*
Poznaň, -e, *ž.*; poznianský; Poznančan; Poznančianka
poznať, -ám, -ajú; poznateľný; poznávať; poznávací
poznatok, -tku, *m.*
poznove, poznovu (*prísl.*)
pozobúdzať, -am, -ajú
pozohýnať, -am, -ajú
pozor, -u, *m.*; pozorný; pozornosť
pozorávať, -am, -ajú
pozorovať; pozorovací; pozorovateľ
pozoruhodný
pozostať, -stanem, -stanú; pozostávať; pozostalý; pozostalosť; pozostalostný
pozostatok, -tku, *m.*
pozrieť, -zriem, -zrú; pozerať (*len:* pozrieť sa do zrkadla)
pozrúcať, -am, -ajú
pozvánka, -y, *g. pl.* pozvánok, *ž.*
pozvať, -zvem, -zvú; pozvanie; pozývať
pozvoľna; pozvoľný
pozyv, -u, *m.*, pozvanie; pozývať
požalovať (sa), -ujem, -ujú
požať, požnem, požnú; požínať
požehnať, -ám, -ajú; požehnanie; požehnávať
poželieť, -iem, -ejú
požiadať, -am, -ajú; požadovať
požiadavka, -y, *g. pl.* požiadaviek, *ž.*
požiar, -u, *l.* -i, *n. pl.* -e, *m.*; požiarny; požiarový
požičať, -čiam, -ajú; požičiavať; požičovňa
pôžička, -y, *ž.*; pôžičkový
požičovňa, -e, *ž.*
požidovčiť, -ím, -ia; požidovčovať
požitky, -ov, *m. pomnožné*
pôžitok, -tku, *m.*; pôžitkár
požívať, -am, -ajú; požívateľ; požívačný
poživatina, -y, *ž.*
požviakať, -am, -ajú
pr (*cit.*)
*pra, pre = spor

prababa, -y, *g. pl.* prabáb, *ž.*
praboh, -a, *m.*
práca, -e, *g. pl.* prác, *ž.*; prácička; pracný
pracť, *od* prať, periem
pracka, -y, *g. pl.* praciek, *ž.*
praclík, -a, *m.*, prieceň; praclikár
pracovať; **pracúvať**
pracovitý
pracovňa, -ne, *g. pl.* pracovní, *ž.*
pracovník, -a, *m.*; pracovný
*práč = **bitkár**
pračeština, -y, *ž.*; pračeský
*pračka = **ruvačka**
práčka, -y, *ž.* (*ženská, ktorá perie*)
pračlovek, -a, *m.*
práčovňa, -vne, *g. pl.* práčovní, *ž.*
pradávno (*prísl.*); pradávno, -a, *str.*
pradedo, -a, *m.*
*prádelník = **bielizník**
pradeno, -a, *g. pl.* pradien, *str.*; pradienko
pradivo, -a, *g. pl.* pradív, *str.*
*prádlo = **bielizeň**
pragmatický
pragmatika, -y, *g. pl.* pragmatík, *ž.*; pragmatikálny
pragmatizmus, -zmu, *m.*
prah, -u, *m.*
Praha, -y, *ž.*; Pražan; pražský; Pražanka; pražština
prahmota, -y, *g. pl.* prahmôt, *ž.*
prahnúť, -nem, -nú *po niečom* (*básn.*)
prahory, -hôr, *ž. pomn.*; prahorný
prach, -u, *m.*; prachový; prášok, -šku; práštek, -a
pracháreň, -rne, *ž.*
práchno, -a, *g. pl.* práchen, *str.*; práchnivý; práchnivieť
prachovka, -y, *ž.*
prajazyk, -a, *m.*; prajazykový
prajný; prajnosť
prak, -u, *m.*; prakovník
*praks = **prax**
praktický
praktičný; praktičnosť
praktikant, -a, *m.*; praktikovať
pralátka, -y, *g. pl.* pralátok, *ž.*
prales, -a, *m.*
pralinka, -y, *ž.*
prám, -u, *m.*; prámik; prámovať
pramať, -matere, *d., l.* -materi, *ž.*
pramedveď, -a, *n. pl.* pramedvede, *m.*
prameň, -a, *m.*; pramenitý; pramenistý; pramenný; prameniště; pramienok
praotec, -tca, *m.*
pranier, -a, *l.* -i, *m.*
pranostika, -y, *g. pl.* pranostík, *ž.*
praobyvateľ, -a, *m.*
prapodoba, -y, *g. pl.* prapodôb, *ž.*
prápor, -u, *m.* (*iné je* zástava)
prapraded, -a, *m.*
prapravnuk, -a, *m.*
prapríčina, -y, *ž.*
prarodičia, -čov, *m. pomn.*
prasa, -ťa, *n. pl.* prasce (prasatá), prasiec (prasiat); *d.* prascom (prasatám); *l.* prascoch (prasatách), *str.*; prasacina, prasiatko; prasiť sa; prasná (sviňa); prasiar
prasidlo, -a, *g. pl.* prasídel, *str.*
prasila, -y, *g. pl.* prasíl, *ž.*
prask! (*citosl.*)
praskáč, -a, *m.* (*od* práskať)
praskať, -á, -ajú, prašťať; prasknúť; praskot

práskať, -am, -ajú (*bičom*); prasnúť
praslica, -e, *ž.*
Praslovan, -a, *m.*; Praslovanka; praslovanský; praslovančina
praslovenčina, -y, *ž.*; praslovenský
prasnica, -e, *ž.*
prastarý
prašina, -y, *ž.*
prášiť, -im, -ia; prášivý; prášivka
prašivý, prašiviet
prašník, -a, *m.*
prášok, -šku, *m.*
prašťať, -í, -ia, praskať
prať, periem, perú; prací; pranie
pratať sa, -cem, -cú, prac sa, practe sa
pravda, -y, *g. pl.* právd, *ž.* (nie je pravda, *chybne* „nie je pravdou")
pravda, pravdaže (*prísl.*)
pravdepodobný; pravdepodobnosť
pravdivý; pravdivosť
pravdomluvný, pravdovravný
práve (*prísl.*)
pravek, -u, *m.*; praveký
pravica, -e, *ž.*; pravičiar
pravidlo, -a, *g. pl.* pravidiel, *str.*; pravidelný; pravidelnosť
***pravítko = lineár**
právnik, -a, *m.*; právnička; právnický
Pravno; Slovenské Pravno; Pravňan; Pravnianka; slovenskopravniansky; Nemecké Pravno; nemeckopravniansky
pravnuk, -a, *m.*; pravnučka
právo, -a, *str.*; právny
právomoc, -i, *ž.*; právomocnosť
pravopis, -u, *m.*; pravopisný
právoplatný; právoplatnosť
pravoslavie, -ia, *str.*; pravoslávny
pravosúdie, -ia, *str.*; pravosúdny; Ministerstvo pravosúdia Slovenskej republiky
pravota, -y, *g. pl.* pravôt, *ž.*; pravotiť sa
***pravotár = advokát**
pravouhlý
pravoverný
pravý
pravzor, -u, *m.*
prax, -xe, *ž.*
prázdniny, -nín, *ž. pomn.*
prázdniť (sa), -im, -ia
prázdno, -a, *str.*
prázdnota, -y, *ž.*
prázdny
prazdroj, -a, *m.*
prazviera, -ťa, *str.*
***pražec = podval**
praženica, -e, *ž.*
pražiť, -ím, -ia; pražievať
pre (*predl.*)
prebačovať, -ujem, -ujú
***prebarviť = prefarbiť**
prebásniť; prebásňovať
prebeda: beda-prebeda
prebehať, -ám, -ajú; prebehnúť; prebehlík; prebehávať; prebehúvať
preberačný, prieberčivý
preberať, -ám, -ajú; preberávať
prebiediť, -im, -ia
prebiť, -bijem, -bijú; prebíjať
preblednúť, -nem, -nú
prebleskúť, -ne, -nú; prebleskovať
preblúzniť, -im, -ia
prebodnúť, -nem, -nú
preboha (*cit.*)
prebohatý
prebojovať, -ujem, -ujú
prebolestný
preborič (sa), -ím, -ia
prebrať, -beriem, -berú; preberať (sa), preberávať
prebrázdiť, -im, -ia
prebŕdnuť, -nem, -nu; prebŕdať

prebudiť, -ím, -ia; prebúdzať; prebudenie
prebytok, -tku, *m.*, *čoho je navyše* (*iné je* zbytok a zvyšok); prebytočný
***preca = predsa**
precedens, -u, *m.*; precedentný
precediť, -ím, -ia; precedzať
preceniť, -ím, -ia; preceňovať
preceptor, -a, *m.*
preciózka, -y, *g. pl.* preciózok, *ž.*
precítiť, -im, -ia; preciťovať
precitlivelý
precitnúť, -nem, -nú
precízny, presný; precizovať, presne ustáliť
***preclík = praclík**
precúdiť, -im, -ia
precválať, -am, -ajú
preč (*prísl.*)
prečasto (*prísl.*)
prečiarnuť, -nem, -nu; prečiarať
prečin, -u, *m.*
prečítať, -am, -ajú; prečítavať
prečo (*prísl.*)
pred, predo (*predl.*); pred tebou, predo mnou
predaj, -a, *m.*; predajňa; predajný
predaleký
predarmo (*prísl.*)
predať, -ám, -ajú; predávať; predatý; predaný
***predať úrad = odovzdať úrad** (*peniaze ap.*)
predavač, -a, *m.*; predavačka
predbehnúť -nem, -nú; predbiehať; predbehávať; predbehovať
predbežný; predbežne (*prísl.*)
predčasný; predčasnosť
predčitateľ, -a, *m.*
***predčiť = predstihovať**
predčítať, -am, -ajú; predčítavať
predďavok, -vku, *m.*
predďomie, -ia, *str.*
predďunajský
predeľ, -u, *l.* -e, *m.*
predeň, pred neho
predesiť, -ím, -ia, *častejšie* **prestrašiť**
predestinácia, -ie, *ž.*, predurčenie; predestinovať
predháňať (sa), -am, -ajú *niekoho* (*s niekým*)
predhistória, -ie, *ž.*; predhistorický
predhodiť, -ím, -ia
predhorie, -ia, *str.*
predchádzať, -am, -ajú; predchádzajúci
predchodca, -u, *m.*; predchodkyňa
predchytiť, -ím, -ia; predchytávať
predikát, -u, *m.*
predísť, predídem, predídu
predivíť sa, -ím, -ia
predivný
predjar, -i, *ž.*; predjarie, -ia, *str.*; predjarný
predjeseň, -ne, *ž.*; predjesenný
predkladať, -ám, -ajú
predklon, -u, *m.*; predklonný
predlaktie, -ia, *str.*
predlani; predlanský; predlaním, predlanským
predleto, -a, *str.*
predloha, -y, *g. pl.* predlôh, *ž.*; predložka
***predloni = predlani, predlanským**
predložiť, -im, -ia
predlžiť, -im, -ia; predlžovať
predmestie, -ia, *str.*; predmestský; predmeštan; predmeštianka
predmet, -u, *m.*
Predmier, -a, *l.* -i, *m.*
predminulý

predmluva, -y, *ž.*, **úvod, úvodom; predslov**
prednášať, -am, -ajú; prednášateľ
prednáška, -y, *g. pl.* prednášok, *ž.*
predniesť, -niesiem, -nesú
prednosť, -tí, *ž.*; prednostný
prednosta, -u, *m.*
predný
predo (*predl.*; *viď* pred)
predobedný (*iné je* predpoludňajší)
predobraz, -u, *m.* (*len v básnickej reči*)
predobre (*prísl.*)
predodňom (*prísl.*)
predohra, -y, *ž.*
predok, -dka, *n. pl.* predkovia, *m.*
predok, -dku, *m.* (*predná časť*)
predoslať, -šlem, -šlú; predosielať
predostatný
predostrieť, -iem, -ú; predostierať
predošlý
predovšetkým (*prísl.*)
predpeklie, -a, *str.*; predpekelný
predpis, -u, *m.*
predpísať, -šem, -šu; predpisovať
predplatiť, -ím, -ia; predplatiteľ; predplatok; predplatné; predplácať
predpojatý, *lepšie* **zaujatý**
predpoklad, -u, *m.*; predpokladať
predpoludnie, -ia, *str.*; predpoludním
predpona, -y, *g. pl.* predpôn, *ž.*
predposledný
predpotopný
predpoveď, -de, *ž.*; predpovedanie; predpovedať
predpredaj, -a, *m.*
predpustiť, -ím, -ia; predpúšťať
predrahý; predraho (*prísl.*)
predrážka, -y, *g. pl.* predrážok, *ž.*
predražovať; predražovateľ
*predrečený = **spomenutý, vyššie spomenutý**
predrečník, -a, *m.*
predreformačný
predrviť, -ím, -ia
predsa (*prísl.*)
predsádka, -y, *g. pl.* predsádok, *ž.*; predsádkový
predsavzatie, -ia, *str.*; predsavziať
predseda, -u, *m.*; predsedníčka
predsedať, -ám, -ajú
predsedníctvo, -a, *str.*; predsednícky
predsi (*básn.*)
predsieň, -ne, *ž.*
predslov, -a, *m.*
predsmrtný
predspev, -u, *m.*
predspevovať, -ujem, -ujú
predstava, -y, *g. pl.* predstáv, *ž.*
predstavenie, -ia, *str.*
predstavený, -ého, *m.*; predstavenstvo
predstaviť, -ím, -ia; predstaviteľ; predstavivosť; predstavovať
predstihnúť, -nem, -nú; predstihovať
predstúpiť, -ím, -ia; predstupovať
predsudok, -dku, *m.*
predtanečník, -a, *m.*
predtlač, -e, *ž.*; predtlačiť
predtucha, -y, *g. pl.* predtúch, *ž.*
predtým (*prísl.*)
predurčenie, -ia, *str.*
predvádzať, -am, -ajú
*predválečný = **predvojnový**
predvčerajší
predvčerom (*prísl.*)
predvečer, -a, *m.*; predvečerný
predveký
predvídať, -am, -ajú;

predvídavý; predvídavosť
predviesť, -vediem, -vedú; predvádzať
predvlaň (*prísl.*)
predvoj, -a, *m.*
predvolať, -ám, -ajú; predvolanie; predvolávať; predvolávací
predznačiť, -ím, -ia; predznačovať
predzvesť, -ti, *ž.*
prefarbiť, -ím, -ia; prefarbovať
prefekt, -a, *m.*; prefektúra
preferans, -u, *m.*
prefíkaný, prešibaný
prefix, -u, *m.*, predpona
pregazdovať, -ujem, -ujú
preglejky, -jok, *ž. pomnožné* (*nie* preklížky)
preglgať, -am, -ajú; preglgávať; preglgnúť
pregnantný, obsažný, výrazný
prehádzať, -džem, -džu
prehajdákať, -am, -ajú
prehalaškovať, -ujem, -ujú
preháňať sa, -am, -ajú
prehistória, -ie, *ž.*; prehistorický
prehľad, -u, *m.* (prehľad dejín); prehľadný (prehľadné dejiny); prehľadnosť; *iné je* priehľad (priehľad horou)
prehľadať, -ám, -ajú; prehľadúvať
*prehlásiť = **vyhlásiť** *niečo*; *prehlasovať = **vyhlasovať** (*správne je* **prehlasovať**, keď ide o hlasovanie)
prehláska, -y, *g. pl.* prehlások, *ž.*
prehlbiť, -im, -ia; prehlbovať
prehliadať; prehliadka; prehliadnuť, *lepšie* prepáčiť, prezrieť
prehlušiť, -ím, -ia; prehlúšať; prehlušovať
prehltnúť, -nem, -nú
*prehmat = **prechmat**
prehnať, -ženiem, -ženú; preháňať
prehniť, -ijem, -ijú; prehnitý; prehnitosť; prehnívať
prehnúť, -hnem, -hnú; prehýnať; prehybovať
prehodiť, -ím, -ia; prehádzať
prehodnotiť, -ím, -ia; prehodnocovať
prehojný
prehorieť, -í, -ia
prehovoriť, -ím, -ia; prehovárať
prehradiť, -ím, -ia; prehrádzať; priehrada
prehrať, -ám, -ajú; prehrávať; prehra, -y, *ž.*
prehrešiť sa, -ím, -ia *niečím, na niekom*
prehriať, -hrejem, -hrejú; prehriaty; prehrievať
prehrmieť, -í, -ia
prehŕňať sa (*od* prehrnúť sa), -am, -ajú *niečím, v niečom*
prehybovať, *viď* prehnúť
prechádzať sa, -am, -ajú
prechádzka, -y, *g. pl.* prechádzok, *ž.*; prechádzkový
prechladnúť, -nem, -nú; prechladnutie; prechladnutý
prechmat, -u, *m.* (*nie* prehmat)
prechod, -u, *m.* (*napr.* prechod cez most *ap.*); prechodný (prechodný čas); *iné je* priechod
prechorieť, -ieme; prechorievať
prechovávať; prechovávač
prechváliť, -ím, -ia; prechvaľovať

prechýliť, -ím, -ia; prechyľovať
preinačiť, -ím, -ia; preinačovať
prejať, prejmem, -mú; prejímať; prejímací; prejímač; prejímateľ
prejav, -u, *m.*; prejaviť; prejavovať
prejesť sa, -jem, -jedia
*prejímadlo = **purgo, pudidlo**
prejotácia, -ie, *ž.*; prejotovať
prejsť, prejdem, prejdú; prejdi; prešiel
prejudícium, -ia, *str.*; prejudiciálny
prekabátiť, -im, -ia
prekárať, -am, -ajú; prekáravý
prekaziť, -ím, -ia; prekážať; prekážka
prekérny; prekérnosť
preklad, -u, *m.*; prekladať; prekladací; prekladateľ
prekladište, -šťa, *str.*
preklať, -kolem, -kolú; preklal; preklať
*prekližky = **preglejky**
prekliať, -kľajem, -kľajú; preklínať
prekĺznuť, -nem, -nu
prekonať, -ám, -ajú; prekonateľný
prekopať, -em, -ú; prekopávať; priekopa
prekrásny
prekričať, -ím, -ia; prekríknuť; prekrikovať
prekŕmiť, -im, -ia; prekŕmený
prekročiť, -ím, -ia; prekračať; prekročovať; prekračovať
prekrojiť, -jím, -ja
prekrstiť, -ím, -ia; prekrstenie; prekrstenec; *viď* priekrst
prekrútiť, -im, -ia; prekrúcať; prekrutnúť
prekupčiť, -ím, -ia
prekutať, -ám, -ajú; prekutávať
prekvapiť, -ím, -ia; prekvapovať; prekvapenie
prekvitať, -á, -ajú
prekypieť, -ím, -ia; prekypovať
prekysnúť, -ne, -nú; prekysať
*preláklina = **preliačina**
preľaknúť sa, -nem, -nú; preľaknutý
prelát, -a, *m.*
prelepiť, -ím, -ia; preliepať; prelepovať
prelesť, -ti, *ž.*; prelestný
prelet, -u, *m.*; preletieť; prelietať, preletávať; preletovať
preležať, -ím, -ia
preliačiť sa, -im, -ia; preliačený, prehnutý; preliačina (preliaklina)
preliaknuť, -em, -u; preliaknutý
preliať, -lejem, -lejú; prelievať
*prelíčenie = **súdne rokovanie**
preletavý
preliezť, -leziem, -lezú; preliezať
preliminár, -u, *l.* -i, *m.*; preliminovať
prelom, -u, *m.* (*v duchovných veciach*); *iné je* prielom (*na fronte*)
prelomiť, -ím, -ia; prelámať; prelamovať
prelud, -u, *m.*
prelúdium, -ia, *str.*, predohra
premáhať, -am, -ajú; premáhavý
premárať, -am, -ajú
premaľovať, -ujem, -ujú; premaľúvať
premaskovať, -ujem, -ujú
premávať sa, -am, -ajú
premávka, -y, *ž.*; premávkový
premena, -y, *g. pl.* premien, *ž.*

premeniť, -ím, -ia; premieňať; premeňovať
premenlivý, premenný
premerať, -iam, -ajú; premeriavať
premeškať, -ám, -ajú; premeškávať
prémia, -ie, *ž.*, odmena, poistné; prémiový
premiér, -a, *m.*, ministerský predseda
premiéra, -y, *ž.*
premiesiť, -im, -ia
premiestiť, -im, -ia; premiestňovať
premietať, -am, -ajú; premietnuť
preminať sa, -am, -ajú; vrtieť sa, prešľapovať, byť v rozpakoch; *iné je* premieňať
premisa, -y, *g. pl.* premís, *ž.*, predpoklad
premlčať, -ím, -ia; premlčanie
premlieť, -meliem, -melú; premielať
premocný
premôcť, premôžem, premôžu; premohol; premáhať
premočiť, -ím, -ia; premočený
premokať, -ám, -ajú; premoknúť; premoknutý; premokavý
premonštrát, -a, *m.*
premostiť, -ím, -ia; premosťovať
premrhať, -ám, -ajú
premŕzať, -ám, -ajú; premrznúť (*od zimy*); premrznutý
premúdry
premyslieť, -ím, -ia; premýšľať; premýšľavý
premýšľanie, -ia, *str.*
preň, pre neho
prenačudovať sa, -ujem, -ujú
prenadívať sa, -am, -ajú
prenadiviť sa, -ím, -ia
prenáhliť sa, -im, -ia
prenachváliť, -ím, -ia
prenajať, -jmem, -jmú, prenajal; prenajatý; prenajatie; prenajímať; prenajímateľ; prenájomné
prenájom, -jmu, *m.*; prenájomca = prenajímateľ; prenájomný; prenájomník
prenamáhať sa, -am, -ajú
prenáramný; prenáramne (*prísl.*)
prenasledovať; prenasledúvať; prenasledovateľ
prenášať, -am, -ajú
prenáška, -y, *g. pl.* prenášok, *ž.*
prenechať, -ám, -ajú; prenechávať
prenesmierny
preňho, pre neho
preniesť, -nesiem, -nesú; prenášať
prenikať, -ám, -ajú; prenikavý; preniknúť; preniknutý
prenosiť, -ím, -ia; prenos, -u, *m.*; prenáška (*v účtoch*); prenosný
prenumerácia, -ie, *ž.*
preobliecť (sa), -obliečiem, -obliečú; preobliekať sa
preobracať, -iam, -ajú; preobrátiť
preobraziť, -ím, -ia; preobrazovať; preobrazúvať
preobuť (sa), -obujem, -obujú; preobúvať (sa)
preodieť (sa), -dejem, -ejú; preodetý
preorať, -iem, -ú; preorávať
preosiať, -osejem, -osejú; preosievať
preóvi (*cit.*)
prepáčiť, -im, -ia
prepadať, -ám, -ajú; prepadávať; prepadúvať; prepadnúť; prepadenec
prepáliť, -im, -ia; prepaľovať

preparácia, -ie, *ž.*, príprava
preparandia, -ie, *ž.*, učiteľský ústav
preparát, -u, *m.*, prípravok
prepásať, -šem, -šu
prepásť, -pasiem, -pasú; prepásať
prepäť, -nem, -nú; prepäl; prepätý (*porov.* prepiaty)
*prepážka = **priehradka** (na pošte)
prepelica, -e, *ž.*; prepeličí, -ia, -ie
prepevný
prepchať (sa), -ám, -ajú
prepiaty, -a, -e (*napr. človek*); prepiatec; *iné je* prepätý (*napr.* gombík)
prepichnúť (sa), -nem, -nú
prepíliť, -ím, -ia; prepilovať
prepínať, -am, -ajú
prepis, -u, *m.*; prepísať; prepisovať
prepiť, -pijem, -jú
prepitné, -ého, *str.*
preplakať, -čem, -čú
preplákať, -am, -ajú; preplákнuť; preplakovať
preplatiť, -ím, -ia, preplácať
preplávať, -am, -ajú; preplaviť (sa)
prepliesť, -pletiem; prepletať
preplniť, -ím, -ia; preplňovať; preplňať
prepnúť, -em, -ú, *i* prepäť
prepočítať, -am, -ajú; prepočítavať
prepona, -y, *g. pl.* prepôn, *ž.*
preporodiť (sa), -ím, -ia; preporod, -u, *m.*; preporodenie
prepošt, -a, *m.*; prepoštský; prepoštstvo
prepozícia, -ie, *ž.*, predložka
prepozitúra, -y, *ž.*
*prepožičať = **udeliť** (*úrad, hodnosť*)
prepracovať
prepraviť, -ím, -ia; preprávať; prepravovať; preprava; doprava; *iné je* prieprava = priehrada
prepriahať, -am, -ajú; prepriahnuť
prepustiť, -ím, -ia; prepúšťať
prepych, -u, *m.*; prepychový
prepytovať, prepytujem
prerábať, -am, -ajú; prerobiť
preradiť, -ím, -ia; preraďovať; preraďovač
prerásť, -rastiem, -rastú; prerastený; prerastať
prerazíť, -ím, -ia; prerážať
prerážka, -y, *g. pl.* prerážok, *ž.*
prerezať, -žem, -žú; prerezávať
preria, -ie, *ž.*
prerieť sa, -rečiem, -rečú; prerieknuť sa, -rieknem; prerieкať sa
prerod, -u, *m.*
prerogatíva, -y, *ž.*, prednosť, výsada
prerozkošný
prervať, -rvem, -rvú
preryť, -ryjem, -ryjú; prerývať
prerývka, -y, *g. pl.* prerývok, *ž.*
presadať, -ám, -ajú; presadnúť (*ale:* prestúpiť z vlaku do vlaku)
presadiť, -ím, -ia; presádzať; presadzovať; priesada
presahovať, -ujem, -ujú; presiahnuť
presáľať, -am, -ajú (*od* presoliť)
presantný, naliehavý
presbyter, -a, *m.*; presbyterský; presbyteriálny; presbytár, -a, *m.*; presbyterstvo
preschnúť, -nem, -nú;

presychať; preschýnať
presiakať, -a, -ajú; presiaknuť; presakovať
presiať, -sejem, -sejú; presievať
presídliť, -im, -ia
presila, -y, *g. pl.* presíl, *ž.*
presiliť (sa), -ím, -ia, premôcť (sa); presiľať sa; presiľovať sa
preskúmať, -am, -ajú
preskúšať, -am, -ajú
presláviť (sa), -im, -ia; preslavovať (sa)
preslávny
presleň, -a, *m.*
presoliť, -im, -ia; presáľať
prespevovať si, -ujem, -ujú
presťahovať sa, -ujem, -ujú
prestať, -stanem, -stanú; prestávať
prestáť, -stojím, -stoja
prestavba, -y, *ž.*
prestaviť, -im, -ia; prestavovať
prestávka, -y, *g. pl.* prestávok, *ž.*
prestieradlo, -a, *g. pl.* prestieradiel, *str.*
prestíž, -e, *ž.*; prestížny
prestlať, -steliem, -stelú; prestielať
prestol, -a, *m.*; prestolný
prestrieť, -iem, -ú; prestierať; prestieradlo
prestrihnúť, -nem, -nú
prestúpiť, -im, -ia; prestup, -u, *m.*; prestúpenie; prestupovať; priestupok
*prestydnúť = **prechladnúť**
presun, -u, *m.*; presunúť; presunovať
presušiť, -im, -ia; presúšať
presvätý
presvedčiť, -im, -ia; presvedčivý; presvedčivo (presvedčive); presvedčivosť; presvedčovať; presviedčať
presvitať, -ám, -ajú; presvitávať; presvitnúť
presychať, -á, -ajú; preschnúť
presypať, -em, -ú (*dokon.*); presýpať, -am, -ajú (*nedokon.*); presýpací
presýtiť, -im, -ia; presycovať
*preš = **lis**; *prešovať = **lisovať**; *prešiny = **rezky**
prešedivieť, -iem, -ejú; prešedivený; prešedivievať
prešibať, -em, -ú; prešibanec
prešiť, -šijem, -šijú; prešívať
prešková: škoda-preškoda
prešlý; prešlý vek; prešlé časy
prešmyknúť sa, -nem, -nú; prešmykovať
Prešov, -a, *m.*; Prešovčan; Prešovčianka; prešovský
Prešporok, -rka, *m.* (*zastar.*), Bratislava; prešporský; Prešporčan; Prešporčianka
preštudovať, -ujem, -ujú
preštylizovať, -ujem, -ujú
pretancovať, -ujem, -ujú
pretať, -tnem; -tnú; pretal; pretatý; pretínať
preteky, -ov, *m. pomnožné*, závody; opreteky, napreteky, pretekom
pretekať, -ám, -ajú; pretiecť
pretekať sa, -ám, -ajú, závodiť
pretendent, -a, *m.*, nápadník
pretenzia, -le, *ž.*, nárok
preteritum, -ita, *str.*, minulý čas

preterovať, -ujem, -ujú, predísť
pretiahnuť, -nem, -nu; preťahovať
pretiecť, -tečiem, -tečú; pretekať
pretínať, -am, -ajú; pretať
pretkať, -ám, -ajú; pretkaný
pretlčť (sa), -tlčiem, -tlčú; pretĺkať (sa)
pretlmočiť, -ím, -ia
preto (*spojka*)
*preto, lebo = **keďže**
prétor, -a, *m.*; prétorián
pretože (*spojka*)
pretras, -u, *m.*
pretrhať, -ám, -ajú; pretrhnúť; pretrhovať, pretŕhať
pretriasť, -trasiem, -trasú; pretriasať
pretrieť, -triem, -trú; pretierať
pretrpieť, -ím, -ia
pretŕpnuť, -nem, -nu
pretvárať sa, -am, -ajú; pretvárač; pretvárka
preúbohý
preukaz, -u, *m.*; preukázať sa; preukázka
preutešený
preuveličený
prevádzať, -am, -ajú; prevodzovať (*remeslo, živnosť*); prevodzovací; prevádzka, -y, *ž.*
prevaha, -y, *ž.*
prevaliť, -ím, -ia; prevaľať; prevaľovať
prevariť, -ím, -ia; prevárať
prevážať, -am, -ajú; prevážka
prevážiť, -im, -ia; prevažovať
prevažne (*prísl.*)
prevelebný
preveľký
preventívny, ochranný
prevetrať, -ám, -ajú; prevetrávať
previať, -vejem, -vejú; prievievať
previazať, -viažem, -viažu; prevážovať
previesť, -vediem, -vedú; prevádzať
previezť, -veziem, -vezú; prevážať; prevoz (= prevezenie); prievoz (na rieke); prievozný; prievozník
previniť sa, -ím, -ia; previnenie; previnilec
previnúť, -niem, -nú; previnutý
previsnúť, -nem, -nú; previsnutý
previť, -vijem, -vijú; previjať
prevládať, -am, -ajú
prevlečník, -a, *m.*
prevliecť, -vlečiem, -vlečú; prevliekať
prevod, -u, *m.*, prevedenie
*prevor = **prior**
prevoz, -u, *m.*, prevezenie; *iné je* prievoz
prevrat, -u, *m.*; prevratový; predprevratový; poprevratový; prevratný
prevrátenosť, -ti, *ž.*
prevrátiť, -im, -ia; prevracať
prevrhnúť, -nem, -nú; prevrhnutý; prevŕhať
prevŕtať, -am, -ajú; prevŕtavať
prevýchova, -y, *ž.*; prevychovať
prevysoko (*prísl.*)
prevýšiť, -im, -ia; prevyšovať
prevzácny
prevziať, -vezmem, -vezmú
*prez = **cez**
*prezpríliš = **príliš**, priveľmi
prezabávať, -am, -ajú
prezenčný
prézens, -su, *m.*, prítomný čas
*prezent = **dar**; *prezentovať = **darovať**
prézes, -a, *m.*, predseda

preziabnuť, -nem, -nu (*v nohy*); preziabať
prezident, -a, *m.*; prezidentský
prezídium, -ia, *str.*; prezidiálny
prezimovať, -ujem, -ujú
prezradiť, -ím, -ia; prezrádzať, prezradzovať
prezrieť, -iem, -ú; prezerať
prezuť, -ujem, -ujú; prezúvať
prezvať, -zvem, -zvú; prezývať; prezývka
prezvedieť sa, -viem, -vedia; prezvedúvať
prežehnať, -ám, -ajú; prežehnávať
prežialiť, -im, -ia
prežiariť, -im, -ia; prežarovať
prežiť, -žijem, -žijú; prežívať
preživoriť, -ím, -ia
prežltnutý
prežmýkať, -am, -ajú
prežrať, -žeriem, -žerú
prežrieť, -žriem, -žrú; prežierať
prežuť, -žujem, -žujú; prežúvať
prežúvavec, -vca, *n. pl.* prežúvavce, *m.*
prežvlakať, -am, -ajú
pŕhľava, -y, *ž.*, žihľava
pŕhlič, -im, -ia
prchký; prchkosť
***prchať** = **utekať, ujsť**
pŕchnuť, -ne, -nu
pri (*predl. s lok.*)
priadka, -y, *g. pl.* priadok, *ž.*
priadza, -e, *g. pl.* priadzí, *ž.*
priahať, -am, -ajú
priam (*prísl.*), hneď, práve
priamka, -y, *g. pl.* priamok, *ž.*
priamočiary
priamouhlý
Priamus, -ma, *m.*
priamy; priamo; priamosť
priasť, pradiem, pradú; priadol; pradený
priať (*nie* „prajať"), prajem, prajú; prial; prianie
priateľ, -a, *m.*; priateľka; priateľský; priateľstvo; priateliť sa
priazeň, -ne, *ž.*; priaznivý
príbeh, -u, *m.*
pribehnúť, -nem, -nú; pribehlík
Pribina, -u, *m.*; pribinovci, -ov, prívrženci Pribinovi
pribiť, -bijem, -bijú; pribíjať
priblížiť (sa), -im, -ia; približovať (sa); približný; približne
príboj, -a, *m.*
príbor, -u, *m.*
pribrať (sa), -beriem, -berú; priberať
pribúdať, -a, -ajú; pribudnúť
príbuzný; príbuzenský; príbuzenstvo
príbytok, -tku, *m.*
***pribývať** = **pribúdať**
pricloniť, -ím, -ia; priclánať
priča, -e, *g. pl.* príč, *ž.* (*ľudove* „pričňa")
príčastie, -ia, *str.*
pričasto (*prísl.*); pričastý
pričierny
príčina, -y, *ž.*; príčinný
pričiniť sa; pričiňovať sa; pričiňať sa; pričinenie
príčinlivý; pričinlivosť
pričítať, -am, -ajú; pričítavať
pričleniť, -ím, -ia; pričleňovať
pričom (*prísl.*)
pričudný; pričudno (*prísl.*)
pridájať, -am, -ajú
pridať, -dám, -dajú; pridávať
pridavný
pridavok, -vku, *m.*
prídel, -u, *l.* -e, *m.*; prídelový
prideliť, -ím, -ia; prideľovať

pridlhý; pridlho (*prísl.*)
prídomie, -ia, *str.*
pridružiť (sa), -ím, -ia; pridružovať
pridržať (sa), -ím, -ia; pridŕžať; pridržovať; pridŕžať (sa); pridržiavať
pridusiť, -ím, -ia; pridúšať
prídych, -u, *m.*, aspirácia
priebeh, -u, *m.*
*priebehom času = časom
prieberčivý; prieberčivosť
prieboj, -a, *m.*; priebojný; prieboj-nosť
prieceň, -cňa, *m.*, praclík
prieč, -e, *ž.*; priečka
priečelie, -ia, *str.*, fasáda, náčelie
priečinok, -nka *i* -nku, *m.*, priehradka
priečiť (sa), -im, -ia
priečka, -y, *g. pl.* priečok, *ž.*
priečny; priečnik
priedomie, -ia, *str.*, preddomie
prieduch, -u, *m.*
priedušnica, -e, *ž.*
priehľad, -u, *m.*; priehľadný; *iné je* prehľad
priehlavok, -vku, *m.*
priehlbeň, -bne, *i* priehlbina, -y, *ž.*
priehon, -u, *m.*
priehrada, -y, *ž.*; priehradka (*na pošte*)
priehrštie, -ia, *str.*
priehyb, -u, *m.*
priechod, -u, *m.* (*napr.* priechod domom); priechodný (*napr.* dom); *iné je* prechod
priechodník, -a, *m.*, particípium; priechodníkový
priek, -u, *m.*, odpor, vzdor; priekor; priekora; priekorie
priekopa, -y, *ž.*
priekorizeň, -zne, *ž.*
priekrst, -a *i* -u, *m.*; prekrstenec; prekrstenie
priekupník, -a, *m.*
prielaz, -u, *m.*
prieliv, -u, *m.* (*napr.* Gibraltársky prieliv); *iné je* príliv
prieloh, -u, *m.*; prieložný
prielom, -u, *m.* (*napr.* na fronte); *iné je* prelom
prieluba, -y, *ž.*
priemer, -u, *l.* -i, *m.*; priemerný
priemet, -u, *m.*
priemysel, -slu, *m.*; priemyselný; priemyselník
priemyslový; priemyselník
priepadlisko, -a, *str.*
priepasť, -ti, *ž.*; priepastný
priepis, -u, *m.*
prieplav, -u, *m.*
prieprava, -y, *ž.*, priehrada
priepust, -u, *m.*; priepustný
prierez, -u, *m.*
priesada, -y, *ž.*
priesek, -u, *m.*
prieskok, -u, *m.*
prieslinky, -niek, *ž. pomnožné*
priesmyk, -u, *m.*
priestor, -u, *m.*
priestraň, -ne, *ž.*, *i* priestranstvo, -a, *str.*
priestranný; priestrannosť
priestupný
priestupok, -pku, *m.*
priesvit, -u, *m.*; priesvitný
priešmyk, -u, *m.*, prešmyknutie, časť sane
prieť sa, priem, prú; prúc; pri; prel
priečah, -u, *m.*
prietlačok, -čku, *m.*, tlačová chyba
prietrž, -e, *ž.* (*mračien*; *choroba*)
prievan, -u, *m.*
prievidný, priehľadný
Prievidza, -e, *ž.*; Prie-

vidžan; prievidzský; Prievidžanka
*prievod = sprievod, *prievodný = sprievodný
*prievodca = sprievodca
prievoz, -u, *m.*; prievozné, -ého, *str.*; prievozný; prievozník
priezor, -u, *m.*, priehľad
priezračný
priezvisko, -a, *g. pl.* priezvisk, *str.*
prifarbiť, -ím, -ia; prifarbovať
prigazdovať, -ujem, -ujú
prigniaviť, -ím, -ia
príhana, -y, *ž.*
prihárať, -am, -ajú
príhlas, -u, *m.*
prihlásiť, -ím, -ia; prihlášať; prihlasovať
prihláška, -y, *g. pl.* prihlášok, *ž.*
prihnať, -ženiem, -ženú; priháňať
prihnúť, -nem, -nú; prihýnať, prihýbať; prihybovať
príhoda, -y, *ž.*; príhodný
prihorieť, -ím, -ia
prihovoriť sa, -ím, -ia; prihovárať sa; príhovor; príhovorca
prihrbený; prihrbenosť
prihriať, -hrejem, -hrejú; prihrievať
prihrnúť, -iem, -ú; prihŕňať
prihýnať, -am, -ajú
prichádzať, -am, -ajú
prichlop, -u, *m.*
prichlopiť, -ím, -ia; prichlopnúť; prichlopovať
príchod, -u, *m.*
prichodiť, -ím, -ia; prichádzať
prichodzí, -ieho, *m.*
príchuť, -ti, *ž.*
prichýliť, -ím, -ia; prichyľovať
prichylný; prichylnosť
prichystať (sa), -ám, -ajú; prichystávať
prichytiť (sa), -ím, -ia; prichytávať
prijať, prijmem, prijmú; prijateľný; prijímať; prijímací; prijímanie; prijímateľ; prijímač
príjazd, -u, *m.* = príchod (*vlaku*)
prijazdiť, -ím, -ia (*na koni*)
príjem, -jmu, *m.*
*príjemca = prijímateľ
príjemný
prijesť sa: prije sa
*prijsť, prijdem... prijdú = prísť, prídem... prídu
príkaz, -u, *m.*; príkazný
príkazanie, -ia, *str.*
príkázať, -žem, -žu; prikazovať
príklad, -u, *m.*; „ku príkladu" = napríklad; príkladný
príkladať, -ám, -ajú; prikladač
príkľaknúť, -nem, -nú
príklon, -u, *m.*; príkloniť sa; príkláňať
príklonka, -y, *ž.*
príklonný
*príklop = prichlop
*priklopiť = prichlopiť
prikovať i prikuť
prikrádať (sa), -am, -ajú; prikradnúť sa
prikrčiť (sa), -ím, -ia; prikŕčať
prikriť sa, -im, -ia, protiviť sa
prikrm, -u, *m.*
príkrov, -u, *m.*
príkry; príkrosť
prikryť, -kryjem, -kryjú; prikrývať; prikrývadlo; prikrývka
prikúpiť, -im, -ia; prikupovať
prikuť, -kujem, -ujú
prikvačiť, -ím, -ia
prikvitnúť, -nem, -nú
príľahnúť, -nem, -nú; príľahlý; priliehať; priliehavý
prilákať, -am, -ajú
prilba, -y, *g. pl.* prilieb,

ž.; prílbica, *častejšie* **šišak**
prilepiť, -ím, -ia; priliepať; prilepovať
prílepok, -pku, *m.*
priletieť, -ím, -ia; prilietať
prílev, -u, *m.*; *iné je* príliv (morský)
príležitý; príležitosť, -sti, *ž.*; príležitostný
priliať, -lejem, -lejú; prilievať
priliehavý
priliezť, -leziem, -lezú; priliezať
prilipnúť, -nem, -nú; prilipnutý
príliš (*prísl.*); prílišný
príliv, -u, *m.* (morský príliv)
priľnúť, -ľnem, -ľnú, prilipnúť
príloha, -y, *ž.*
priložiť, -ím, -ia; priložený
príložka, -y, *g. pl.* príložiek, *ž.*
príložný
prím, -u, *m.* (*v hudbe*)
príma, -y, *ž.*; primán; primánka
primadona, -y, *ž.*
primalý; primálo (*prísl.*)
primár, -a, *m.*
primárny
primas, -a, *m.*
primáš, -a, *m.* (*cigánsky kapelník*)
*primať (*niekoho na niečo*) = **pohnúť, prinútiť, naviesť**
primát, -u, *m.*, prvé miesto; primátor
primaznavý
primeraný
primerať, -iam, -ajú; primeriavať
primerie, -ia, *str.*
*primérny = **primárny**
primície, -íí, *ž. pomn.*
primitívny, prostý, nedokonalý; primitívnosť
primknúť, -nem, -nú; primykať; primkýnať
*prímluva = **prihovorenie**; *primlúvať sa = **prihovárať sa**; *prímluvca = **príhovorca**
primnoho (*prísl.*)
primogenitúra, -y, *ž.*, prvorodenstvo
prímorie, -ia, *str.*; prímorský
primrznúť, -nem, -nú; primrznutý; primŕzať
primykať, -ám, -ajú; primknúť; primkýnať
prinajmenej (*prísl.*)
prináležať, -ím, -ia
prinavracať, -iam, -ajú; prinavrátiť
princ, -a, *m.*; princezka; princezná, -ej, *ž.*
princíp, -u, *m.*; principiálny
principál, -a, *m.*
prineskorý; prineskoro (*prísl.*)
priniesť, -nesiem, -sú; prinášať
prínos, -u, *m.*
*prinsť, prindem = **prísť, prídem**
prinútiť, -ím, -ia; prinucovať
priodieť, -dejem, -ejú; priodievať
prior, -a, *m.*
priorať, -oriem, -orú; priorávať
priorita, -y, *g. pl.* priorít, *ž.*; prednosť; prioritný, prednostný
priostrý
prípad, -u, *m.*; prípadný
pripáliť, -ím, -ia; pripaľovať
pripamätať, -ám, -ajú
pripäť, -pnem, -pnú; pripnúc; pripni; pripäl; pripätý; pripínať; pripínací; pripínač
prípecok, -cka, *m.*
pripečatiť, -ím, -ia

pripevniť, -ím, -ia; pripevňovať
pripiecť, -pečiem, -pečú
pripínač, -a, *m.*; pripináčik, -a
pripínať, -am, -ajú
prípis, -u, *m.*
pripísať, -šem, -šu; pripisovať
pripiť, -pijem, -pijú; pripíjať
prípitok, -tku, *m.*
priplatiť, -ím, -ia; priplácať
priplatok, -tku, *m.*
priplávať, -am, -ajú
priplaviť sa, -ím, -ia (*nie* „priplúť")
pripletať (sa), -ám, -ajú
pripnúť, -em, -ú, *i* pripäť
pripočítať, -am, -ajú; pripočítavať; pripočitovať
pripodobniť, -ím, -ia; pripodobnenie; pripodobňovať
pripojiť, -jím, -ja; pripájať; pripojovať
prípojka, -y, *g. pl.* prípojok, *ž.*
pripomenúť, -niem, -nú; pripomenul; pripomínať
pripomienka, -y, *g. pl.* pripomienok, *ž.*
prípona, -y, *ž.*
prípoveď, -de, *ž.*
prípoviedka, -y, *ž.*
príprava, -y, *ž.*; prípravný
pripraviť, -ím, -ia; pripravovať
pripravovňa, -vne, *g. pl.* pripravovní, *ž.*
prípraž, -e, *ž.*
pripražiť, -ím, -ia; prípražať
pripriahať, -am, -ajú; pripriahnuť
pripustiť, -ím, -ia; pripúšťať; prípustka
prípustný; prípustnosť
priputnať, -ám, -ajú
prirásť, -rastiem, -rastú; prirastať
prírastok, -tku, *m.*; prírastkový
prirazíť, -ím, -ia; prirážať
prirážka, -y, *g. pl.* prirážok, *ž.*; prirážkový
prirobiť, -ím, -ia; prirábať
príroda, -y, *ž.*; prírodný
prírodopis, -u, *m.*; prírodopisný; prírodopisec
prírodospyt, -u, *m.*; prírodospytný; prírodospytec
prirodzenie, -a, *str.*
prirodzený; prirodzenosť
prirovnať, -ám, -ajú; prirovnanie; prirovnávať; prirovnávací
príručka, -y, *ž.*
príručný
prisadiť, -ím, -ia; prisádzať
prísaha, -y, *ž.*; prisahať
prísambohu (*prísl.*)
prisať, -sajem, -sajú; prisávať sa; pijavice sa prisávajú
prísažný, -ého, *m.*
prisedať, -ám, -ajú; prisedávať
prísediaci, -eho, *m.*
prischnúť, -ne, -nú; prischýnať
priskočiť, -ím, -ia
priskoriť, -im, -ia
prískorý; prískoro (*prísl.*)
príslop, -u, *m.*
príslovie, -ia, *str.*; príslovný
príslovka, -y, *ž.*; príslovkový
prísľub, -u, *m.*; prisľúbiť
prislúchať, -am, -ajú
príslušenstvo, -a, *str.*
príslušný; príslušnosť; príslušník
prismudnúť, -nem, -nú; prismudnutý
prísny; prísnosť
prisoliť, -ím, -ia; prisáľať
príspevok, -vku, *m.*

prisošiť sa, -ím, -ia
prispieť, -ejem, -ejú; prispievať; prispievateľ
prisporiť, -ím, -ia
prispôsobiť (sa), -ím, -ia; prispôsobovať
prísť, prídem, prídu; príď, príďte; prišiel
prisťahovať sa; prisťahovalec, -lca, *m.*
pristať, -stanem, -stanú (*na niečo*); pristanie
pristávať, -stojím, -stoja; pristátie; pristávať; pristávka
prístav, -u, *m.*; prístavný; prístavište
prístavba, -y, *ž.*
pristaviť, -ím, -ia; pristavený; pristavovať
prístavok, -vku, *m.*
prístenok, -nku, *m.*
pristihnúť, -nem, -nú; pristihovať
prístojný
pristrešie, -ia, *str.*; prístrešok, -ška, *m.*
pristrihovať, -ujem, -ujú; pristrihnúť; pristríhať
prístroj, -a, *m.*
pristrojiť, -ím, -a; pristrájať
pristup, -u, *m.*; prístupný; prístupnosť
pristúpiť, -im, -ia *k niečomu*; pristúpiť *na niečo*; pristupovať
prístupky, -ov, *m. pomnožné*
prisúdiť, -im, -ia; prisudzovať
prísudok, -dku, *m.*; prísudkový
prisunúť, -niem, -nú
prisvedčiť, -ím, -ia; prisvedčovať; prisvedčať
prisvojiť, -ím, -a; prisvojovať; prisvojovací
prisypať, -em, -ú (*dokon.*); prisypať, -am, -ajú (*nedokon.*)
príšera, -y, *ž.*, mátoha; príšerný
prišiť, -šijem, -šijú; prišívať
priškrieť, -iem, -ú
prišlý; prišelec, -lca, *m.*
prištipok, -pku, *m.*; prištipkár
priťahovať; pritiahnuť
pritajiť, -ím, -a; pritajovať
priťať, -tnem, -tnú
priťaž, -e, *ž.*
priťažlivý; priťažlivosť
pritesný; pritesno (*prísl.*)
pritiahnuť, -nem, -nu; priťahovať
pritiecť, -tečiem, -tečú; pritekať
pritískať, -am, -ajú
pritisnúť, -nem, -nú
pritkať, -ám, -ajú; pritkávať
pritknúť; pritkýnať
pritlačiť, -ím, -ia; pritláčať; pritlačovať
pritlieť, -tlčiem, -tlčú; pritĺkať
pritlmiť, -ím, -ia
pritmavý
prítmie, -ia, *str.*
prítok, -u, *m.*; prítokový
pritom (*prísl.*)
*prítomná (kniha, štúdia) = **táto** (kniha, štúdia)
*prítomný (stav slovenčiny) = **terajší** (stav slovenčiny)
prítomný; prítomnosť
prituhnúť, -nem, -nú; prituhovať
prítúliť (sa), -ím, -ia
prítulný; prítulnosť
prítulok, -lku, *m.*
priučiť (sa), -ím, -ia *niečomu* (*niečo*); priúčať; priučovať
príučka, -y, *ž.*
príušnica, -e, *ž.*
príušnice, -níc, *ž. pomn.*
príval, -u, *l.* -e, *m.*
privaliť, -ím, -ia; privaľať
privariť, -ím, -ia

prívarok, -rku, *m.*; prívarkový
privatim, súkromne; privatista; privatizovať; privátny
privážať, -am, -ajú
privážiť, -im, -ia
*privažok = **dôvažok**
príväzok, -zku, *m.*
priväzovať; priviazať
privčas (*prísl.*); privčasný
priveľa (*prísl.*)
privesiť, -ím, -ia; privesený
prívesok, -sku, *m.*
prívet, -u, *m.*
prívetivý; prívetivosť
priviať, -veje, -vejú; privievať
priviazať, -žem, -žu; priväzovať
priviesť, -vediem, -vedú; privádzať
priviezť, -veziem, -vezú; privážať
privilégium, -ia, *str.*; privilegovaný
privinúť, -niem, -nú; privíňať
privíť, -vijem, -vijú; privinúť; privíjať
privítať, -am, -ajú
privlastniť, -ím, -ia; privlastňovať; privlastňovací
privlastok, -tku, *m.*; privlastkový
privliecť, privlečiem, -vlečú; privliekať
privolať, -ám, -ajú; privolávať
privoňať, -niam, -ňajú; privoniavať
prívoz, -u, *m.* (*iné je* dovoz); prívozný
prívrženec, -nca, *m.*
privykať, -ám, -ajú *na niečo* (*niečomu*); privyknúť; privykol
*privziať = **pribrať**
prízemie, -ia, *str.*; prízemný
prizma, -y, *g. pl.* priziem, *ž.*; prizmatický; prizmový
príznak, -u, *m.*; príznačný; príznakový
priznať (sa), -znám, -znajú *k niečomu*; priznanie; priznávať; priznávací
prízrak, -u, *m.*
prizrieť sa, -zriem, -zrú; prizerať sa
prizvať, -em, -ú; prizývať
prízvuk, -u, *m.*; prízvučný; prízvukovať
prizývať, -am, -ajú
priženiť sa, -ím, -ia
priživiť (sa), -im, -ia
príživiník, -a, *m.*; príživný
*prkno = **doska**
prlič sa, -im, -ia, pýriť sa
*próba = **skúška**; *probovať = **skúšať**
problém, -u, *m.*; problematický; problematičnosť
procedúra, -y, *ž.*
*procento = **percento**
proces, -u, *l.* -e, *m.*; procesný
procesia, -ie, *ž.*
prodekan, -a, *m.*
producent, -a, *m.*, vyrábateľ
produkcia, -ie, *ž.*; produkt, -u, *m.*, výrobok; produktívny
profanácia, -ie, *ž.*, znesvätenie; profánny, svetský; profanovať
profesia, -ie, *ž.*; profesionál; profesionalizmus
profesor, -a, *m.*; profesúra; profesorský
profil, -u, *m.*, pohľad so strany
profit, -u, *m.*, zisk
profylaxia, -ie, *ž.*; profylaktický, ochranný
prognóza, -y, *ž.*, predpoveď
program, -u, *m.*; programový
progres, -u, *m.*; progresia, -ie, *ž.*, postup; progresívny, postupný
prohibícia, -ie, *ž.*; prohibičný

prohibitívny, zamedzovací, ochranný
projekcia, -ie, *ž.*, priemet; projekčný, projektívny
projekt, -u, *m.*, návrh; projektant; projektovať
projektil, -u, *l.* -e, *m.*, náboj
proklamácia, -ie, *ž.*, vyhlásenie; proklamovať, vyhlásiť
proklíza, -y, *ž.*
prokúra, -y, *ž.*; prokurista
prokurátor, -a, *m.*, (štátny) zástupca; prokuratúra, zastupiteľstvo
prolegomená, -men, *str. pomnožné*
proletár, -a, *m.*; proletariát, -u, *m.*
prolog, -u, *m.*, prívet, úvod
prolongácia, -ie, *ž.*, predĺženie; prolongačný; prolongovať
promenáda, -y, *ž.*
promesa, -y, *g. pl.* promes, *ž.*
prometeizmus, -zmu, *m.*
Prometeus, -tea, *m.*
promócia, -ie, *ž.*; promótor; promovať; promočný
promptný, pohotový
pronominálny, zámenný
propagácia, -ie, propaganda, -y, *g. pl.* propagánd, *ž.*; propagačný; propagátor; propagovať
propedeutika, -y, *ž.*
propeler, -a, *l.* -i, *n. pl.* -y, *m.*
proponovať, -ujem, -ujú, navrhovať
proporcia, -ie, *ž.*, pomer; proporcionálny
propozícia, -ie, *ž.*, návrh
proprieta, -y, *ž.*, vlastníctvo
prorektor, -a, *m.*
prorogácia, -ie, *ž.*, odročenie
prorok, -a, *m.*; prorokyňa, -ne, *ž.*; prorocký; proroctvo
prosba, -y, *g. pl.* prosieb (*vyslov* prozieb), *ž.*; prosebný; prosebník
proscénium, -ia, *str.*; prosceniový
prosektor, -a, *m.*; prosektúra
proseminár, -a, *l.* -i, *m.*; proseminárny
prosiť, -ím, -ia; prosievať; prositeľ
proskribovať, vyhostiť; proskripcia; proskripčný
proso, -a, *g. pl.* prôs, *str.*; prosný
prospech, -u, *m.*; prospechár; prospešný
prospekt, -u, *m.*, výhľad, obchodné oznámenie
prosperovať, dariť sa
prospieť, -ejem, -ejú, osožiť; prospievať
prostitúcia, -ie, *ž.*; prostitútka
prostodušný
prostomyseľný
prostonárodný
prostopašný
*prostor = **priestor**
prostosrdečný
prostota, -y, *ž.*
prostred (*niečoho*), prostred lúky = vprostred lúky; prostredie; prostredný; prostrednosť; prostriedok, -dku, *m.*
*prostredkovať = **sprostredkovať**; *prostredkovateľ = **sprostredkovateľ**
prostredník, -a, *m.*; prostredníctvo
prostý; prostunký; prosto (*príslov.*); prostučký
*protajší = **náprotivný**
protekcia, -ie, *ž.*; protektor; protektorát; protekčný

protest, -u, *m.*; protestovať

protestant, -a, *m.*; protestantský; protestantizmus, -zmu, *m.*

Proteus, -ea, *m.*

protéza, -y, *ž.*

*protež = **plesnivec**

protežovať, chrániť

proti (*predl.*)

protiboľševický

proticirkevný

protičeský

protidôvod, -u, *m.*

protichodca, -u, *m.*; protichodný

protijed, -u, *m.*

protikandidát, -a, *m.*

protiklad, -u, *m.*; protikladný

protiľahlý

protiliek, -u, *m.*

protinožec, -žca, *m.*

protiprírodný

protirečiť, -ím, -ia; protirečenie

protireformácia, -ie, *ž.*; protireformačný

protirevolúcia, -ie, *ž.*; protirevolučný; protirevolucionár

protisociálny

protišpionáž, -e, *ž.*; protišpionážny

protištátny

protitlak, -u, *m.*

protiúčet, -čtu, *m.*

protiústavný

protiútok, -u, *m.*; protiútočný

protiva, -y, *g. pl.* protív, *ž.*

protiváha, -y, *ž.*

protiveň, -vne, *ž.*; protivný; protivník; protivenstvo

protiviť sa, -ím, -ia

protivládny

protivlak, -u, *m.*

protivlastenecký

protivný; náprotivný

protizákonný

protiznak, -u, *m.*

protižaloba, -y, *ž.*

protokol, -u, *l.* -e, *m.*, zápisnica; protokolárny; protokolista; protokolovať

protoplazma, -y, *g. pl.* protoplaziem, *ž.*

prototyp, -u, *m.*, pravzor

Provence (*čítaj* Prováns), -e, *ž.*, **Provensalsko;** Provensal, -a; provensalský; provensalčina

proveniencia, -ie, *ž.*, pôvod

proviant, -u, *m.*, potrava

*providencia = **prozreteľnosť**

provincia, -ie, *ž.*

provinciál, -a, *m.*

provincionalizmus, -zmu, *m.*

provízia, -ie, *ž.*; provízny

provizórium, -ia, *str.*; provizórnosť; provizórny

provokácia, -ie, *ž.*; provokačný; provokatér; provokatívny

*provoz = **chod, činnosť, prevádzka**

*provozovať = **prevádzať**

próza, -y, *ž.*; prozaický; prozaik

prozelyta, -u, *m.*

prozódia, -ie, *ž.*; prozodický

Prozreteľnosť, -ti, *ž.*; prozreteľný; prozreteľnosť

prplať, -em, -ú; prplavý

prsia, *g.* pŕs, *d.* prsiam, *l.* prsiach, *inštr.* prsami, *str. pomn.*; prsný

prskať, -ám, -ajú; prskávať

prskavka, -y, *ž.*

prsník, -a, *m.*

prst, -a, *m.*; prstík, -a; prštek, -a

prsť, -ti, *ž.* (*zem*)

prsteň, -eňa, *m.*; prstenník; prstienok, -nka

pršať, -í, -ia; pršiavať

pŕška, -y, *g. pl.* pŕšok, *ž.*

prť, prte, *ž.*
prúd, -u, *m.*; prúdiť
pruderia, -ie, *ž.* (*vyslov* prüderia)
prudký; prudko
pruh, -u, *m.*; pruhovaný, pruhovitý; pruhovatý
Prus, -a, *m.*; Pruska, -y, *ž.*; Prusko; pruský; pruština
Pruské, -ého, *str.*; pruštiansky; Prušťan; Pruštianka
prusliak, -a, *m.*, *lepšie* **živôtok**
prút, -a, *m.*; prútie; prútik; prútený
prúžik, -a, prúžok, -žku, *m.*; prúžkovaný
pružiť, -im, -ia
pružný; pružnosť
prv, prvej (*prísl.*)
prvák, -a, *m.*, primán
prvenstvo, -a, *str.*
prvobytný
prvočíslo, -a, *g. pl.* prvočísel, *str.*
prvohory, -hôr, *ž. pomn.*
prvok, prvku, *m.*
prvok, -voka, *n. a ak. pl.* prvoky, *m.* (*živočích*)
prvoklasník, -a, *m.*, prvák
prvopočiatok, -tku, *m.*; prvopočiatočný
prvoradý
prvoročiak, -a, *m.*
prvorodený
prvoseň, -ne, *ž.*; prvosienka
prvôstka, -y, *ž.*
prvostupňový
prvotina, -y, *g. pl.* prvotín, *ž.*
prvotlač, -e, *ž.*
prvotný
prvotriedny
prvouka, -y, *ž.*
prvý; prvší; po prvé
*pryskyrica = **živica**
prýšť, -a, *m.*
prýštiť sa, -i, -ia; prýštievať
prznič, -im, -ia; prznitel'
pseudoamatér, -a, *m.*
pseudohumanita, -y, *ž.*
pseudonym, -u, *m.*
psí, psia, psie
psiar, -a, *m.*
psiarka, -y, *ž.* (*rastlina*)
psík, -a, psíček, -čka, *m.*; psíča, -ťa, *str.*; psisko, -a, *str.*
psohlavý; psohlavec
psota, -y, *g. pl.* psôt, *ž.*; psotiť, trieť psotu, biedu; psotný; psotník
pstruh, -a, *n. a ak. pl.* pstruhy, *m.*; pstrúžik, -a
psuť, psujem, -ujú, kaziť; psujúc; psul; psutý
psycha, -y, *ž.*, duša; psychický, duševný
Psycha, -y, *ž.*
psychiáter, -tra, *m.*
psychoanalýza, -y, *ž.*
psychofyzika, -y, *ž.*; psychofyzický
psychologia, -ie, *ž.*; psychológ; psychologický
psychopatický
psychóza, -y, *ž.*
pšenica, -e, *ž.*; pšeničný
pšeno, -a, *g. pl.* pšien, *str.*; pšenový; pšenný (pšenná kaša)
pštros, -a, *n. pl.* pštrosy, *m.*; pštrosí, -ia, -ie
puberta, -y, *ž.*
publicista, -u, *m.*; publicistika
publikácia, -ie, *ž.*; publikovať
publikán, -a, *m.*
publikum, -ka, *str.*, obecenstvo, verejnosť
puč, -u, *m.*; pučista
pučať, -i, -ia; pučiavať
pučiť sa, -im, -ia
púčok, -čka, *m.*; púčik, -a
pud, -u, *m.*
púder, -dru, *l.* -dri, *m.*; púdrovať
pudidlo, -a, *str.*, purgo

pudiť, -im, -ia; pudievať
puerpera, -y, *ž.*
*púby = **jediný, čiry, prostý, sám, holý, len, iba**
puch, -u, *m.*; puchnúť
puk, -u, *m.*; púčok, púčik
pukať; puknúť; pukot, -u, *m.*; pukáč; pukačka, -y, *ž.*
puklina, -y, *ž.*
*pulec = **žubrienka**
*puľka = **morka**
pulóver, -vra, *l.* -vri, *m.*; pulóvrik
pulpit, -u, *m.*
pult, -u, *m.*
pulverizácia, -ie, *ž.*
pulz, -zu, *m.*, tep; pulzovať
puma, -y, *g. pl.* púm, *ž.*
pumpa, -y, *g. pl.* púmp, *ž.*
Pún, -a, *n. pl.* -i, *m.*; púnsky
puncovať, *lepšie* **značkovať**
punč, -u, *m.*
*punčocha = **paněucha**
punkt, -u, *m.*, bodka; punktík
punktácia, -ie, *ž.*; punktačný
púpava, -y, *ž.*
púpä, -äťa, *str.*, *častejšie* **púčik;** púpätko
pupeň, -a, *m.*; pupenec, -nca; pupienok, -nka
*pupila = **zrenica**
pupilárny, sirotský
pupok, -pka, *m.*; pupček
purga, -y, *ž.* (*hračka*)
purgácia, -ie, *ž.*
purgent, -u, *m.*; purgo, -a, *str.*
purifikácia, -ie, *ž.*; purifikovať
purista, -u, *m.*; puristický; purizmus
puritán, -a, *m.*
purpur, -u, *l.* -e, *m.*
purzičan, -u, *m.*
pusta; pustatina, -y, *ž.*; pustatinový
pustiť, -ím -ia; púšťať
pustnúť, -nem, -nú
pustošiť, -ím, -ia
pustota, -y, *ž.*
pustovňa, -vne, *g. pl.* pustovní, *ž.*
pustovník, -a, *m.*; pustovnícky; pustovnica; pustovníctvo
pustý; pusto (*prísl.*)
puška, -y, *ž.*; puškár; puškový
pušný (*prach*)
púšť, -šte, *ž.*
púť, -te, *ž.*
pútať, -am, -ajú; putnať
pútec, -tca, *m.*
putera, -y, *g. pl.* putier, *ž.*
putika, -y, *g. pl.* putík, *ž.*
putňa, -ne, *g. pl.* putní, *ž.*
pútnik, -a, *m.*; pútnica; pútnický; pútnictvo
puto, -a, *g. pl.* pút, *str.*
putovať, -ujem, -ujú
puzdro, -a, *g. pl.* puzdier, *str.*; puzdierko
*pyjama = **pyžama**
pýcha, -y, *ž.*; pyšný
pýchavka, -y, *ž.*
pykať, -ám, -ajú
pyknometer, -tra, *l.* -tri, *m.*, hustomer
pyľ, -u, *m.*; pylový
Pylades, -da, *m.*
pylón, -u, *m.*, stĺp; pylónik
pýr, -u, *m.* (*tráva*)
pyramída, -y, *ž.*; pyramídový; pyramidálny; pyramídka
Pyreneje, -ejí, *ž.* *pomnožné*
Pyrhos, -ha, *m.*
pyrit, -u, *m.*
pýriť sa, -im, -ia
pyrometer, -tra, *l.* -tri, *m.*
pyrop, -u, *m.* (*nerast*)
pyrotechnik, -a, *m.*,

ohňostrojca; pyrotechnický
pysk, -u, *m.*; pyskatý; pyštek, -a
pýšiť sa, -im, -ia; pýšievať sa
pyšnieť, -iem, -ejú
pyšný
pytač, -a, *m.*
pytačka, -y, *ž.*
Pytagoras, -ra, *m.*
pýtať, -am, -ajú; pýtanie; pýtavať
pyteľ, -tľa, *m.*, vrece (*termín mlynársky*)
Pýtia, -ie, *ž.*; pytický
pytliak, -a, *m.*; pytliactvo; pytliačiť
***pytľovina** = **vrecovina**
pyžama, -y, *g. pl.* pyžám, *ž.*

Q

Quido, -da, *m.*
Quintus, -ta, *m.*
***Quirinál** = **Kvirinál**

R

r. = roku
r. k., rím.-kat., rímskokatolícky
rab, -a, *m.*; rabský; rabstvo
Ráb, -u, *m.* (*mad.* Győr); rábsky
rabat, -u, *m.*, zrážka
rabín, -a, *m.*
rabovať, -ujem, -ujú; rabovačka
rabulista, -u, *m.*; rabulistický; rabulistika
***racek** = **čajka**
racionalizmus, -zmu, *m.*; racionalista; racionálny
***racok** = **čajka**
rači, -ia, -ie; rak
Račištorf, -a, *m.*
ráčiť, -im, -ia; ráč, ráčte
ráčkovať, -ujem, -ujú (*nie* „ráčlovať")
rad, -u, *m.* („zaplaťte na rad" = zaplaťte na účet); rad-radom (*prísl.*); radový
rad, -u, *m.*, vyznamenanie (*napr.* rad Bieleho leva); radový
rád, rada, rado; radi, rady; radšej
rada, -y, *g. pl.* rád, *ž.*
radca, -cu, *n. pl.* -covia, *m.*; radkyňa; radcovský; radcovstvo
radiácia, -ie, *ž.*
radikalizmus, -zmu, *m.*; radikál; radikálny
rádio, -ia, *str.*, rozhlas; rádiožurnál; rádiový
rádioaktivita, -y, *ž.*; rádioaktívny
rádioamatér, -a, *m.*
***radiožournal** = **rádiožurnál, rozhlas**
rádiometer, -tra, *l.* -tri, *m.*
rádiotelegraf, -u, *m.*; rádiotelefón, -u, *m.*
rádiovka, -y, *ž.*
radiť, -im, -ia
rádium, -ia, *str.*; rádiový
rádius, -ia, *m.*, lúč, polomer
radkyňa, -e, *ž.*
radlo, -a, *g. pl.* radiel, *str.*; radlica
radnica, -ce, *ž.*; radničný
radno (*prísl.*)
radosť, -ti, *ž.*; radostný; radostník
radovánky, -nok, *ž. pomn.*
radovať sa (*niečomu, z niečoho*)
rad-radom (*prísl.*)
radšej (*nie* „radšie")
Radvaň, -ne, *ž.*; radvanský
radža, -u, *n. pl.* -ovia, *m.*
Rafael, -a, *m.*
rafinácia, -ie, *ž.*; rafinádа; rafinéria; rafinovaný
raglán, -a, *m.*; raglánik
rahno, -a, *g. pl.* rahien, *str.*
Ráchel, *ž. neskl.*
rachitída, -y, *ž.*, krivica; rachitický

rachôť, -u, *m.*; **rachotiť**
raj, -a, *m.*; rajský
Rajec, -jca, *m.*; Rajecké Teplice
Rajmund, -a, *m.*
rajón, -u, *m.*; okruh; rajónovať
rak, -a, *n. a ak. pl.* -y, *m.*; račica, -e, *ž.*; račí, -ia, -ie; ráčok, -čka; ráčik
raketa, -y, *g. pl.* rakiet, *ž.*; raketový
rakev, -vi, *ž., i* rakva
*rákosie = **trstina**
*rákoska = **trstenica**
rákoš, -a, *m.*
rakovina, -y, *ž.*
Rakúsko, -a, *str.*; rakúsky; Rakúsko-Uhorsko; rakúsko-uhorský
Rakúšan, -a, *m.*; Rakúšanka
rakyta, -y, *g. pl.* rakýt, *ž.*; rakytie; rakytový
rakva, -y, *d. a l.* -e, *g. pl.* rakiev, *ž.*
raľa, -le, *g. pl.* ralí, *ž.* (*iné je* roľa)
rám, -u, *m.*; rámár; rámárstvo; rámec, -mca, *m.*; rámcový; rámček, -a, *m.*
rameno (ramä), -a, *str.*; ramenný; ramienko
rampa, -y, *g. pl.* rámp, *ž.*
*rampúch = **cencúľ**
rana, -y, *g. pl.* rán, *ž.* (*iné je* úder, strela, výstrel); ranka
raňajky, -jok, *ž. pomnožné*
raňajšok, -ška, *m.*
ráňať, -am, -ajú
ránhojič, -a, *m.*
ranič, -ím, -ia; raniteľný; raniteľnosť
ranný, raňajší, **rána sa** týkajúci
ráno, -a, *str.*; ráničko
ranostaj, -a, *m.*
raný, skorý, včasný (rané slivky)
rapavý; rapavosť
rapídny, prudký, rýchly; rapídne
rapík, -a, *m.* (*časť listu*)
rapina, -y, *ž.*; rapavý
rapkať, -ám, -ajú; rapkavý; rapkáč
raport, -u, *m.*, hlásenie, zvesť
rapot, -u, *m.*; rapotať, -cem, -cú; rapotač (*človek*); rapotačka; rapkáč (*nástroj*)
rapsódia, -ie, *ž.*; rapsód, -a, *m.*; rapsodický
rarach, -a, *n. pl.* rarasi, *m.*; rarášek
rarita, -y, *g. pl.* rarít, *ž.*, zriedkavosť
rárohy, -ov, *m. pomn.*; rárožný; rárohatý
rás, -a, *m.* (*abesínsky hodnostár*)
rasa, -y, *g. pl.* rás, *ž.*, plemeno; rasový
rasca, -ce, *ž.*; rascový; rascovica
rast, -u, *m.*, vzrast
rásť, rastiem, rastú; rástol
Rastislav, -a, *m.*
rastlina, -y, *ž.*; rastlinný
rastlinopis, -u, *m.*
rastlinstvo, -a, *str.*
rašelina, -y, *ž.*; rašelinište; rašelinný; rašelinník
rataj, -a, *n. pl.* -i, *m.*
rátať, -am, -ajú, počítať
ratica, -ce, *g. pl.* ratíc, *ž.*; ratička
ratifikácia, -ie, *ž.*; ratifikovať
Ratková, -ej, *ž.*
ratolesť, -ti, *ž.*; ratolestka
*ratúz = **radnica**
*rayon, rayonovať = **rajón, rajónovať**
raz; dva razy; tri, štyri razy; päť ráz; šesť ráz, sto ráz *ap.*
ráz, -u, *m.*, typ, charakter; rázny; rázovitý; rázovitosť
rázcestie, -ia, *str.*

rázdelie, -ia, *str.*
rázga, -y, *ž.*
razia, -ie, *ž.*
razidlo, -a, *str.* (*iné je* pečiatka)
raziť, -ím, -ia; razievať
razom (*prísl.*), naraz
rázporok, -rku, *m.*
rázputie, -ia, *str.*
rázsocha, -y, *ž.*; rázsoška
rázsvit, -u, *m.*, svitanie
rázštep, -u, *m.*
ráztok, -u, *m.*; ráztoka, -y, *ž.*
Ráztoky, Ráztok, *ž. pomnožné* (*miestne meno*)
rázvora, -y, *ž.*
raž, -i, *ž.*; ražný; ražovica
raždie, -ia, *str.*
ražeň, -žňa, *m.*
*rci!; rcite! = **reci!; recte!**
rdieť sa, -iem, -ejú (*len v básnickej reči*), červenať sa
reagencia, -ie, *ž.*
reakcia, -ie, *ž.*, protitlak, zpiatočníctvo; reakcionár, zpiatočník
reálie, -ií, *ž. pomn.*
realita, -y, *g. pl.* realít, *ž.*, skutočnosť, nehnuteľnosť; realitný
realizácia, -ie, *ž.*, uskutočnenie; realizovať
realizmus, -zmu, *m.*; realista, -u, *m.*
reálka, -y, *g. pl.* reálok, *ž.*; realista
reálny, vecný; reálnosť
Réaumur (*čítaj* Reomúr), -a, *m.*
rebarbora, -y, *g. pl.* rebarbôr, *ž.*
Rebeka, -y, *ž.*
rebelant, -a, *m.*, odbojník; rebélia, odboj; rebelantstvo, odbojníctvo
rebrík, -a, *m.*; rebríček, -čka
rebrina, -y, *ž.*; rebrinový
rebro, -a, rebár (rebier), *str.*; rebierko; rebrový; reberný; rebrovec, -vca, *m.*
rébus, -su, *m.*; rébusový
recenzent, -a, *m.*; recenzia, posúdok
recepis, -u, *m.* (poštovný)
recept, -u, *m.*
recidíva, -y, *ž.*; recidívny
recipient, -a, *m.*, prijímateľ
reciprocita, -y, *g. pl.* reciprocít, *ž.*
recitatív, -u, *m.*
recitácia, -ie, *ž.*, prednášanie; recitovať (*iné je* rectovať)
reč, -i, *ž.*; rečový
rečník, -a, *m.*; rečníčka; rečnícky; rečníctvo; rečnište; rečniť; rečnievať
rečňovanka, -y, *ž.*
redakcia, -ie, *ž.*; redakčný
redaktor, -a, *m.*; redaktorka
redemptorista, -u, *m.*
redigovať, -ujem, -ujú
redikať sa, -ám, -ajú
reďkovka, -y, *ž.*
rednúť, -ne, -nú
redší (*komp. od* riedky)
redukcia, -ie, *ž.*, zmenšenie; redukovať
reduplikácia, -ie, *ž.*, zdvojenie
*reelný = **reálny**
refektár, -a, *l.* -i, *m.*
referát, -u, *m.*, zvesť, posudok, oddelenie úradu; referent; referovať
referendum, -da, *str.*
reflektor, -a, *m.*
reflektovať *na niečo*
reflex, -u, *m.*, odraz; reflexný
reflexia, -ie, *ž.*, úvaha; reflexívny, rozjímavý
reforma, -y, *g. pl.* re-

foriem, *ž.*; reformný; formácia; reformátor; reformačný
refrakcia, -ie, *ž.*
refrén, -u, *m.*; refrénový
regál, -a, *l.* -i, *m.*, polica
regata, -y, *g. pl.* **regát,** *ž.*
regenerácia, -ie, *ž.*; regeneračný
regenerátor, -a, *m.*
regenschori, -ho, *m.*
regent, -a, *m.*; regentský; regentstvo
regesta, regest, *str. pomnožné*
regiment, -u, *m.* = pluk
Regína, -y, *ž.*
regionalizmus, -zmu, *m.*; regionálny, krajový
register, -stra, *l.* -i, *m.*; registrátor; registratúra; registrovať
reglement (*fr.*, *čítaj* reglmán), *str. neskl.*
regres, -u, *m.*; regresívny
regrút, -a, *m.*, nováčik
regula, -y, *g. pl.* regúl, *ž.*, pravidlo
regulácia, -ie, *ž.*; regulačný; regulovať
regulatív, -u, *m.*
regulátor, -a, *m.*
rehabilitácia, -ie, *ž.*
rehliť sa, -ím, -ia
rehoľa, -le, *g. pl.* rehoľí, *ž.*; rehoľný; rehoľník, mních; rehoľnica, mníška; rehoľnícky; rehoľníctvo
rehot, -u, *m.*; rehotať sa
rehtať, -cem, -cú; rehtavý
rechtor, -a, *m.*, učiteľ a organista; rechtorka; rechtorstvo
*rejstrík = **register, registrík**
*rek = **hrdina**
rekapitulácia, -ie, *ž.*; rekapitulovať, zopakovať
rekláma, -y, *ž.*; reklamný
reklamácia, -ie, *ž.*; reklamačný
rekognoskovať, -ujem, -ujú
rekomandácia, -ie, *ž.*, odporúčanie; rekomandovaný (list), doporučený
rekompenzácia, -ie, *ž.*; rekompenzačný
rekonštrukcia, -ie, *ž.*; rekonštrukčný
rekonvalescent, -a, *m.*
rekord, -u, *m.*; rekordný
rekreácia, -ie, *ž.*; rekreačný
rekriminácia, -ie, *ž.*; rekriminovať
rektifikácia, -ie, *ž.*; rektifikačný; rektifikovať
rektor, -a, *m.* (*vysokej školy*); rektorský; rektorát, -u, *m.*
reku (rečiem)
rekurz, -u, *m.*, odvolanie, apelácia; rekurovať
rekviem, *str. neskl.*
rekvirovať, -ujem, -ujú
rekvizícia, -ie, *ž.*; rekvizičný
rekvizita, -y, *g. pl.* rekvizít, *ž.*; rekvizitár
relácia, -ie, *ž.*; relačný
relativita, -y, *ž.*; relatívny; relatívnosť
relegácia, -ie, *ž.*; relegovať; relevantný
reliéf (*trojslab.*), -u, *m.*; reliéfový
religiózny, nábožný
relikvie, -ií, *ž. pomnožné*
remanencia, -ie, *ž.*
remeň, -a, *m.*; remenár; remenný; remienok, -nka, *m.*
remeselník, -a, *m.*; remeselnícky; remeslo, -a, *g. pl.* remesiel, *str.*
remigrácia, -ie, *ž.*; remigrant

reminiscencia, -ie, *ž.*, rozpomienka
remitenda, -y, *g. pl.* remitend, *ž.*
remíza, -y, *ž.*
remunerácia, -ie, *ž.*, odmena
Rémus, -ma, *m.*
Renáta, -y, *ž.*
rendezvous (*fr., čítaj* randevú), *str. neskl.*
renegát, -a, *m.*, odrodilec; renegátsky; renegátstvo
renesancia, -ie, *ž.*; renesančný
reneta, -y, *g. pl.* renet, *ž.* (*jablko*)
renitencia, -ie, *ž.*; renitentný
renomé, *str. neskl.*, dobré meno, dobrá povesť; renomovaný
renta, -y, *g. pl.* rent, *ž.*, dôchodok z kapitálu; rentier, -a, *m.*; rentový; rentovať sa, vyplácať sa; rentabilný, výnosný
reorganizácia, -ie, *ž.*, znovuzriadenie; reorganizačný; reorganizovať
reostat, -u, *m.*
repa, -y, *g. pl.* riep, *ž.*; repný; repový; repár; repka; repisko (veľká repa); repnisko; repár; repársky
reparácia, -ie, *ž.*; reparačný
reparát, -u, *m.*, opravná skúška
reparatúra, -y, *ž.*
repartícia, -ie, *ž.*
repatriácia, -ie, *ž.*; repatriovať; repatriačný
repertoár, -u, *l.* -i, *m.*; repertoárový
repertórium, -ia, *str.*
repetent, -a, *m.*
repetícia, -ie, *ž.*, opakovanie
repík, -a, *m.* (*zelina*)
replika, -y, *g. pl.* replík, *ž.*, odveta, replikovať, odvetiť
reportér, -a, *m.*, zpravodajca
represálie, -í, *ž. pomn.*, odplata, odveta
represívny, odvetný
reprezentácia, -ie, *ž.*; reprezentant; reprezentačný; reprezentovať
repríza, -y, *ž.*; reprízový
reprobácia, -ie, *ž.*; reprobovať
reprodukcia, -ie, *ž.*; reprodukčný
reptať, -cem (-ám), -cú
republika, -y, *g. pl.* republík, *ž.*; republikán; republikánsky; Slovenská republika, *skrát.* Republika
reputácia, -ie, *ž.*
resorpcia, -ie, *ž.*; resorpčný; resorbovať
respektíve (*prísl.*)
respirácia, -ie, *ž.*, dýchanie; respiratórny
respírium, -ia, *str.*
resumé (*fr., čítaj* rezümé), *str. neskl.*, shrnutie, obsah; resumovať (*čít.* rezümovať)
rešeto, -a, *g. pl.* rešiet, *str.*
rešpekt, -u, *m.*
rešpicient, -a, *m.*
reštancia, -ie, *ž.*
reštaurácia, -ie, *ž.*; reštauračný
reštauratér, -a, *m.*
reštitúcia, -ie, *ž.*; reštitučný; reštituovať
reštrikcia, -ie, *ž.*; reštringovať
ret, rtu, *m.* (*len v básnickej reči*) = **pera;** *retný = **perný;** *retnica = **pernica**
retardácia, -ie, *ž.*; retardovať
reťaz, -e, *ž.*; reťazový; reťaziar
reťiazka, -y, *g. pl.* reťiazok, *ž.*
rétor, -a, *m.*; retorický; retorika

*retoretný = **dvojperný, bilabiálny**
retorzia, -ie, *ž.*
retour (*fr., čítaj* retúr), nazad
*retozubný = **pernozubný**
retrográdny, zpiatočný, zpiatočnícky
retrospektíva, -y, *ž.*; retrospektívny
retušér, -a, *m.*; retušovať
reuma, -y, *ž.*; reumatický; reumatizmus
rev, revu, *m.*
réva, -y, *ž.*; révový; révokaz
revanš, -u, *m.*; odplata, odveta; revanšovať sa
revať, -em, -ú
reverenda, -y, *g. pl.* reverend, *ž.*
reverz, -rzu, *m.*, úpis
revident, -a, *m.*; revidovať, prezerať
revindikácia, -ie, *ž.*
revír, -u, *l.* -i, *n. pl.* -y, *m.*; revírny
revízia, -ie, *ž.*, prehliadka; revízor; revízny
revnivý; revnivosť; revniť
revokácia, -ie, *ž.*
revolta, -y, *g. pl.* revolt, *ž.*, odboj, vzbura
revolúcia, -ie, *ž.*; revolučný
revolucionár, -a, *m.*; revolucionársky
revolver, -a, *l.* -i, *n. pl.* -y, *m.*
Revúca, -cej, *ž.* (*rieka i obec*); Revúčan, Revúčanka; revúcky
revue (*čítaj* revü), *ž. neskl.*; revuálny
rez, -u, *m.*
rezance, -ov, *m. pomnožné*
rezať, -žem, -žú; rezávať; reznúť; rezina, *zväčša v č. mn.* reziny; rezivo
rezba, -y, *ž.*; rezbár; rezbársky; rezbárstvo
rezeda, -y, *g. pl.* rezied, *ž.*
rezeň, -zňa, *m.*; viedenský rezeň
rezerva, -y, *g. pl.* rezerv, *ž.*, záloha; rezervný; rezervista
rezervát, -u, *m.*, tajný list
rezervoár, -u, *l.* -i, *m.*, nádržka
rezidencia, -ie, *ž.*, sídlo; rezidenčný; rezident
rezíduum, -dua, *str.*
rezignácia, -ie, *ž.*; rezignovať; rezignovaný
rezistencia, -ie, *ž.*, odpor
rezky, -ov, *m. pomnožné*
rezký
rezolúcia, -ie, *ž.*; rezolučný; rezolútny, rázny; rezolútnosť
rezonancia, -ie, *ž.*; rezonančný; rezonátor
rezonér, -a, *m.*; rezonovať
rezort, -u, *m.*; rezortný
rezultát, -u, *m.*, výsledok
režia, -ie, *ž.*; režijný; režisér, -a, *m.*; režírovať
režim, -u, *m.*
*režucha = **žerucha**
riad, -u, *m.* (kuchynský); „kázenský riad" = **disciplinárny poriadok**
*riadenie (súdne) = **pokračovanie** (súdne)
*riadiaci učiteľ = **správca-učiteľ**
*riadič (auta) = **vodič** (auta)
*riadiť sa niečím = **spravovať** *sa niečím*
riadiť, -im, -ia; riadievať; riadenie; riaditeľ; riaditeľka; riaditeľňa, *g. pl.* riadi-

teľní, *ž.*; riaditeľstvo
riadny
riadok, -dku, *m.*; riadkový
riasa, -y, *ž.*; riasny; riasnatý
riasiť, -im, -ia
riasnica, -e, *ž.* (*na mihalniciach*)
riava, -y, *g. pl.* riav, *ž.*, horský potok
ríbezle, -zlí, *ž. pomn.*, viničky; ríbezľový, viničkový
ricínus, -nu, *m.*; ricínový
riecť, rečiem, rečú (rec!, recte!) = **rieknuť**, -nem, -nu; riekol, riekla; rečený; takrečený; takrečeno
riečica, -e, *ž.*
riečište, -šťa, *str.*
riečka, -y, *g. pl.* riečok, *ž.*
riediť, -im, -ia; riedievať
riedky, *komp.* redší
***riednuť** = **rednúť**
rieka, -y, *ž.*; riečka, -y, *ž.*
***riekanka** = **rečňovanka**
riešiť, -im, -ia; riešiteľný; riešiteľnosť
ríf, -a, *m.*, lakeť; rífový
Riga, -y, *ž.*; rižský
***rígeľ** = **závora**
rigorózny, prísny; rigorózność
rigorózum, -za, *str.*
Richard, -a, *m.*
richtár, -a, *m.*; richtárka; richtársky; richtárstvo
Rím, -a, *m.*; Riman; Rimanka; rímsky
Rímavská Sobota
rímesa, -y, *g. pl.* rímes, *ž.*
rímsa, -y, *g. pl.* ríms, *ž.*
rímskokatolícky (*skrát.* rím.-kat.)
rinčať, -í, -ia (reťaz rinčí)
ring, -u, *m.*
ringlota, -y, *g. pl.* ringlôt, *ž.*
rínok, -nku, *m.*
rinúť sa, -nie, -nú
riport, -u, *m.*
riskantný, odvážny
riskovať, -ujem, -ujú
ríša, -e, *ž.* (*napr.* Veľkomoravská ríša); ríšsky
ritardando, -a, *str.*
rituál, -u, *l.* -i, *m.*; rituálny
rítus, -tu, *m.*, obrad
rivál, -a, *m.*, sok; rivalizovať
Riviéra, -y, *ž.*; riviéra
rizalit, -u, *m.*
riziko, -a, *str.*; riskovať; riskantný
rizling, -u, *m.*; rizlingový
rizňa, -ne, *g. pl.* rizní, *ž.* = žľab (*na spúšťanie dreva*)
rizoto, -a, *str.*
rmútiť (sa), -im, -ia
roastbeef (*angl., čítaj* rozbif), -u, *m.*
róba, -y, *ž.*
Róbert, -a, *m.*
robiť, -im, -ia; robievať
robot, -a, *n. pl.* -i, *m.*
robota, -y, *g. pl.* robôt, *ž.*; robotný; robotník; robotníčka; robotníctvo; robotnícky
robustný, mocný, silný
***ročenka** = **ročnica**
ročiak, -a, *m.*
ročitý
ročný; ročník, -a, *m.*, ročnica, almanach
rod, -u, *m.*; rodný; rodový
rodák, -a, *m.*; rodáčka
rodič, -a, *n. pl.* -ia, *m.*; rodičovský
rodička, -y, *ž.*
rodina, -y, *ž.*; rodinka; rodinný
rodinkárstvo, -a, *str.*
rodisko, -a, *str.*
rodiť, -im, -ia; rodový, rodidlo; rodievať

rododendrón, -u, *m.*; rododendrónový
rodokmeň, -ňa, *m.*
rodoláska, -y, *ž.*
rodoľub, -a, *n. pl.* ro doľubovia, *m.*
rodomil, -a, *m.*
rodopis, -u, *m.*
Rodos, -du, *m.*
rodostrom, -u, *m.*
roduverný
rodzaj, -a, *m.*, odroda
*roentgen = **röntgen**
roh, -u, *m.*; rožtek, -a, *m.*; rožok, -žka; roháč; rožný; rohovitý; rohovatý; rohatý; rohovina
*rohlík = **rožtek, rožok**
rohovka, -y, *ž.*
rohož, -e, *ž.*; rohožka; rohožový
roj, -a, *m.*; rojový
rojalista, -u, *m.*; rojalizmus
rojčiť, -ím, -ia; rojčivý
rojiť sa, -í, -a
rojko, -a, *m.*
rojovník, -a, *m.*
rok, -a *i* -u, *m.* (s roka na rok, do roka, tohoto roku, roku...); Nový rok (*sviatok 1. januára*); ročík
rokoko, -a, *str.*; rokokový
rokovať, -ujem, -ujú; rokovanie; rokovací (jazyk)
*rokyta = **rakyta**
rola, -y, *g. pl.* rol, *ž.* (*divadelná*)
roľa, -e, *g. pl.* roli, *ž.*, pole; rolička; roľný
Roland, -a, *m.*
roleta, -y, *g. pl.* roliet, *ž.*, záclona
roľník, -a, *m.*; roľníčka; roľnícky; roľníctvo
Roman, -a, *m.* (*krstné meno*)
román, -u, *m.*; románopisec; románový
Román, -a, *m.*; románsky; romanista, -u, *m.*
romanca, -e, *g. pl.* -í, *ž.*
romantik, -a, *n. pl.* romantici, *m.*; romantika; romantický; romantizmus; romantičnosť
rondeau (*fr., čítaj* rondó), *str.*
Rón, -a, *m.* (rieka)
roniť, -ím, -ia; ráňať
röntgen, -u, *m.*; röntgenový
ropucha, -y, *g. pl.* ropúch, *ž.*
roráty, rorát, *ž. pomn.*
rosa, -y, *g. pl.* rôs, *ž.*; rosička
rosiť, -ím, -ia
rôsol, -u, *m.*; rôsolový
*rostlinopis = **rastlinopis**
rošáda, -y, *ž.*
rošt, -u, *m.*
roštenka, -y, *ž.*
rota, -y, *g. pl.* rôt, *ž.*; rotný
rotácia, -ie, *ž.*, otáčanie; rotačný, otáčavý; rotačka
rotarián, -a, *m.*; rotariánsky
rotmajster, -stra, *m.*
rotunda, -y, *g. pl.* rotúnd, *ž.*
*rouge = **rúž**
rov, -u, *m.*
rováš, -a, *m.*
roveň, -vne, *ž.* (*len vo výrazoch:* ty si mi roveň; nemá sebe rovne; na roveň postaviť)
rovesník, -a, *m.*; rovesnica
rovina, -y, *g. pl.* rovín, *ž.*; rovinatý; rovinný
rovnaký; rovnako
rovnať (sa), -ám, -ajú
rovnica, -ice, *ž.*
rovník, -a, *m.*
*rovnítko = **znak rovnosti**
rovno (*prísl.*)
rovnobežka, -y, *ž.*; rovnobežný; rovnobežník, -a, *m.*

rovnocenný; rovnocennosť
rovnodenný; rovnodennosť
rovnomerný
rovnomocný
rovnomyseľný
rovnoprávny; rovnoprávnosť
rovnorameenný
rovnorodý
rovnosť, -ti, *ž.*
rovnostranný
rovnošata, -y, *g. pl.* rovnošiat, *ž.*
rovnováha, -y, *ž.*; rovnovážny
rovnoznačný; rovnoznačnosť
rovný; rovno
Rozália, -e, *ž.*
rozbeh, -u, *m.*
rozbehať sa; rozbehnúť sa; rozbiehať sa
rozberať, -ám, -ajú
rozbesnieť sa, -ím, -ia
rozbiť, -bijem, -biju; rozbíjať
*rozbiť hlavu = **prebiť hlavu**
rozbolieť, -í, -ia; rozbolievať; rozbolavený
rozbor, -u, *m.*
rozbrázdiť, -im, -ia; rozbrázdený
rozbresk, -u, *m.*, rozbrieždenie; rozbresknúť sa
rozbrieždiť sa, -i, -ia; rozbrieždovať sa
rozbroj, -a, *m.*; rozbrojníctvo
rozbryzgnúť (sa), -nem, -nú, rozstrieknuť (sa)
rozbúrať, -am, -ajú; rozbúravať
rozbúriť, -im, -ia
*rozcestie = **rázcestie**
rozcítiť sa; rozcítený
rozčapiť (sa), -ím, -ia; rozčapnúť (sa); rozčapovať
rozčarovať, -ujem, -ujú; rozčarúvať
rozčeriť, -ím, -ia
rozčesať, -šem, -šú; rozčesnúť; rozčesávať; rozčeslina
rozčlánkovať, -ujem, -ujú
rozčúliť (sa), -im, -ia; rozčúlený; rozčúlenie; rozčuľovať (sa)
rozdať, -dám, -dajú; rozdávať; rozdavač
*rozďaviť = **rozzeviť**
rozdeliť, -ím, -ia; rozdeľovať
rozdiel, -u, *l.* -e, *m.*; rozdielny; rozdielový
*rozdmýchať = **rozdúchať**; = *rozdmychovať = **rozduchovať**; *rozdmychovač = **rozduchovač**
rozdrapiť, -ím, -ia; rozdriapať; rozdrapovať (sa)
rozdráždiť (sa), -im, -ia
rozdrobiť, -ím, -ia; rozdrobovať
rozdrúzgať, -am, -ajú; rozdrúzgavať
rozdrviť, -ím, -ia; (*nie* „rozdrtiť"); rozdrvovať
rozdúchať, -am, -ajú; rozduchovať; rozdúchavať
rozdurieť, -ím, -ia; rozdurovať
rozduť, -dujem, -dujú; rozdutý; rozdúvať
rozdvojiť, -ím, -a; rozdvojovať
rozeta, -y, *g. pl.* roziet, *ž.*, ružica
rozfŕknuť (sa), -nem, -nu; rozfŕkať (sa)
rozglejiť, -ím, -a; rozglejovať
rozhaliť, -ím, -ia; rozhaľovať
rozháňať, -am, -ajú; rozháňač
rozhárať
rozhegať, -ám, -ajú
rozhľad, -u, *m.*; rozhľadňa, -e, *ž.*
rozhľadieť sa, -ím, -ia
rozhlas, -u, *m.*; rozhlasový
rozhlásiť, -ím, -ia; rozhlasovať
rozhnevať (sa), -ám, -ajú

rozhodca, -u, *m.* (*nie* „rozhodčí"); *rozhodči = rozhodujúci (súd)
rozhodnúť, -nem, -nú; rozhodnutie; rozhodovať; rozhodujúci
rozhorčiť (sa), -ím, -ia; rozhorčenie; rozhorčovať (sa)
rozhorieť (sa), -í, -ia; rozhárať (sa)
rozhorliť sa, -ím, -ia; rozhorlenie
rozhovor, -u, *m.*
rozhovoriť sa, -ím, -ia; rozhovárať sa
rozhrabnúť, -nem, -nú; rozhrabávať; rozhrabúvať; rozhrabovať
rozhraničiť, -ím, -ia; rozhraničovací
rozhranie, -ia, *str.*
rozhrešiť; rozhrešovať; rozhrešenie
rozhriebsť, -hrebiem, -hrebú; rozhrebať
rozhrnúť, -niem, -nú; rozhŕňať; rozhrnovať
rozhýbať, -em, -u
rozchádzať sa, -am, -ajú
rozchod, -u, *m.*
rozchodiť sa, -ím, -ia; rozchádzať sa
rozchodník, -a, *m.* (*rastlina*)
rozchvat, -u, *m.*; rozchvátiť
rozchvieť, -ejem, -ejú; rozchvievať
rozihrať (sa), -ám, -ajú; rozihrávať (sa)
Rozina, -y, *ž.*
rozísť sa, rozídem sa; rozišiel sa; rozídenie
roziskriť (sa), -i, -ia
rozjagať (sa), -á, -ajú
rozjariť sa, -ím, -ia; rozjarený
rozjasniť sa, -i, -ia; rozjasnievať; rozjasňovať
rozjatriť, -ím, -ia
rozjedovať (sa), -ujem, -ujú
rozjímať, -am, -ajú; rozjímanie; rozjímavý; rozjímavosť
rozkašľať sa, -lem, -ľú
rozkaz, -u, *m.*
rozkázať, -žem, -žu; rozkazovať; rozkazovací
rozklad, -u, *m.*; rozkladať; rozkladný
rozkľuť, rozkľuvať (sa), -kľujem, -kľujú
rozkol, -u, *m.*; rozkolný; rozkolník; rozkolníctvo
rozkolotať (sa), -ám, -ajú
rozkolembať, -ám, -ajú
rozkonáriť sa; rozkonárený
rozkopať, -em, -ú; rozkopnúť; rozkopávať
rozkoreniť (sa), -ím, -ia; rozkoreňovať (sa)
rozkradnúť, -nem, -nú; rozkrádať
rozkrákoriť sa, -i, -ia
rozkoš, -e, *ž.*; rozkošný; rozkošník; rozkošníctvo
rozkričať sa, -ím, -ia; rozkríknuť (sa); rozkrikovať (sa)
rozkrídliť (sa), -i, -ia
rozkročiť (sa), -ím, -ia; rozkročovať (sa)
rozkrojiť, -ím, -a; rozkrájať; rozkrajovať
rozkrok, -u, *m.*; rozkročný; rozkrokový; rozkročmo
rozkúsať, -šem, -šu; rozkúsavať
rozkúskovať
rozkvet, -u, *m.*
rozkvitať, -á, -ajú; rozkvitnúť; rozkvitol, -tla; rozkvitnutý
rozkývať (sa), -em, -u
rozladiť, -ím, -ia; rozladťovať
rozľahlý
rozlepiť, -ím, -ia; rozliepať; rozlepovať
rozletieť sa, -í, -ia; rozletovať sa; rozletnúť sa

rozliať, -lejem, -lejú; rozlievať
rozličný; rozličnosť
rozliehať sa, -a, -ajú; rozliehavý
rozliezť sa, -lezie, -lezú; rozlezlý; rozliezať sa
rozlíšiť, -im. -ia; rozlišovať
rozloha, -y, *g. pl.* rozlôh, *ž.*; rozložitý
rozlúčiť (sa), -im, -ia; rozlučiteľný; rozlučný; rozlučovať
rozluka, -y, *g. pl.* rozlúk, *ž.*; rozlukový; rozlúčka
rozlúštiť, -im, -ia; rozlušťovať
rozľútiť (sa), -im, -ia
rozľútostiť (sa), -im, -ia; rozľútostený; rozľútostenosť
rozmáhať sa, -am, -ajú
rozmach, -u, *m.*
rozmanitý; rozmanitosť
rozmar, -u, *m.*; rozmarný; rozmarilý
rozmarín, -u, *m.*; rozmarínový
rozmazať, -žem, -žú; rozmazúvať
rozmaznaný; rozmaznať; rozmaznanec
rozmer, -u, *m.*; rozmerný
rozmerať, -iam, -ajú; rozmeriavať
rozmiesiť, -im, -ia; rozmiešať
rozmiesť, -metiem, -metú; rozmetať; rozmetávať
rozmliaždiť, -im, -ia
rozmlieť, -meliem, -melú; rozmletý; rozmieľať
rozmnožiť (sa), -i, -ia; rozmnožovať; rozmnožovací
rozmôcť sa, -môžem, -môžu, -mohol; rozmáhať sa
rozmrviť, -im, -ia
rozmrznúť sa, -im, -ia
rozmyslieť (sa), -im, -ia; rozmýšľať (sa)
roznariekať sa, -am, -ajú
roznášať, -am, -ajú; roznáška; roznášač; roznášačka
rozniesť, -nesiem, -nesú; roznášať
roznietiť, -im, -ia; roznecovať
rôznofarebný
*rôznorečie = **podrečie**
rôznorodý
rôznostranný
roznôtiť sa, -im, -ia
rôznoveký
rôzny; rôzne (*prísl.*); rôznosť, -ti, *ž.*
rozobrať, beriem, -berú; rozoberať
rozodniť sa, -í, -ia; rozodnievať sa
rozodrať, -deriem, -derú; rozodierať
rozohnať, -ženiem, -ženú; rozháňať
rozohniť sa, -ím, -ia; rozohňovať sa
rozohrať, -hrám, -jú
rozohriať, -hrejem, -hrejú; rozohrievať
rozochvieť, -ejem, -ejú; rozochvievať
rozomlieť; rozomeliem, rozomelú; rozomlel; rozomieľať
rozopäť, -pnem, -pnú; rozopäl; rozopätý
rozopnúť, -nem, -nú
rozopra, -e, *g. pl.* rozoprí, *ž.*
rozoprieť, -priem, -prú; rozopierať
rozorať, -oriem, -orú; rozorávať
rozoslať, -šlem, -šlú; rozosielať
rozosmiať (sa), -smejem, -smejú; rozosmievať (sa)
rozospatý
rozostaviť (sa), -ím, -ia
rozostlať, -steliem, -stelú; rozostielať
rozostrieť, -striem, -strú; rozostierať

rozovrieť, -vriem, -vrů; rozovierať
rozoznať, -ám, -ajú; rozoznávať; rozoznaný; rozoznanie; rozoznávací
rozozvučať sa, -í, -ia
rozožrať, -žerie, -žerú; rozožierať
rozpačitý; rozpačitosť
rozpadať sa, -ám, -ajú; rozpadávať sa; rozpadnúť sa; rozpadúvať sa; rozpadnutie; rozpadlina, -y, *ž.*
rozpajedíť (sa), -ím, -ia
rozpaky, -ov, *m. pomnožné*; je v rozpakoch, je v pomykove
rozpáliť, -ím, -ia; rozpaľovať (sa)
rozpamätať sa, -ám, -ajú; rozpamätúvať sa
rozpantať, -ám, -ajú
rozpárať, -am, -ajú
rozparcelovať, -ujem, -ujú
rozpätie, -ia, *str.*
rozpečatiť, -ím, -ia; rozpečatievať
rozpíliť, -im, -ia; rozpiľovať
rozpínať (sa), -am, -ajú; rozpínavý
rozpísať (sa), -šem, -šu; rozpisovať
rozpitvať, -em, -ú
rozplakať (sa), -plačem, -plačú
rozplašiť, -ím, -ia
rozplemeniť (sa), -í, -ia
rozpliesť, -pletiem, -pletú; rozpletať
rozpleštiť (sa), -ím, -ia; rozpleštovať
rozplodiť, -í, -ia; rozplodzovať
rozplynúť sa, -niem, -nú; rozplývať sa; rozplývavý
rozplytvať, -ám, -ajú, *lepšie* **premárniť**
rozpočet, -čtu, *m.*; rozpočtový
rozpočítať, -am, -ajú; rozpočítavať
rozpoltiť, -ím, -ia
rozpomenúť sa, -niem, -nú; rozpomenul sa; rozpomínať sa; rozpomienka
rozpor, -u, *m.*
*rozporok = **rázporok**
rozposlať, -šlem, -šlú; rozposielať
rozpovedať, -viem, -vedia
rozpramenit (sa), -í, -ia
rozprášiť; rozprašovať; rozprašovač; rozprašovadlo
rozprava, -y, *g. pl.* rozpráv, *ž.*; rozpravný
rozprávať, -am, -ajú; rozprávač; rozprávačka
rozprávka, -y, *g. pl.* rozprávok, *ž.*; rozprávkový; rozprávočka; rozprávkár
rozpredať, -ám, -ajú; rozpredávať; rozpredaj
rozprestrieť, -striem, -strú; rozprestierať
rozpŕchnuť sa, -ne, -nu; rozpŕchať sa
rozpriahnuť, -nem, -nu; rozpriahať
rozpriasť, -pradiem, -prádú; rozpriadať
rozptýliť, -im, -ia; rozptyľovať; rozptýlený; rozptýlenosť
rozpučiť (sa), -ím, -ia
rozpuk, -u, *m.*; rozpukať sa; rozpuklina
rozpust, -u, *m.*; rozpustný
rozpustiť, -ím, -ia; rozpúšťať; rozpúšťací; rozpúšťadlo
*rozpustilý = **samopašný**
rozputnať, -ám, -ajú; rozputnávať
rozrásť sa, -rastiem, -rastú; **rozrastený**
rozraziť, -ím, -ia; rozrážať
rozrečniť sa, -ím, -ia

rozrednúť, -ne, -nú; rozredlý
rozrezať, -žem, -žú; rozrezávať
rozriešiť, -im, -ia
rozruch, -u, *m.*
rozrušiť, -ím, -ia; rozrušovať
rozrývať; rozrypnúť
rozryť, -ryjem, -ryjú; rozrývať
rozsadiť, -ím, -ia; rozsadlina; rozsádzať
rozsadnúť sa; rozsadať sa
rozsah, -u, *m.*
rozsekať, -ám, -ajú; rozsekávať; rozseknúť
rozsiahly; rozsiahlosť
rozsiať, -sejem, -sejú; rozsievať; rozsievač; rozsievadlo
rozskočiť sa, -ím, -ia; rozskákať sa
rozsobáš, -a, *m.*; rozsobášiť (sa); rozsobašovať (sa)
***rozsocha** = **rázsocha**
rozsrdiť (sa), -ím, -ia
rozstreknúť, -nem, -nú; rozstrekovať; rozstrekúvať
rozstreliť, -ím, -ia; rozstrieľať
rozstriekať, -am, -ajú
rozstrihnúť, -nem, -nú; rozstrihať; rozstrihovať
rozstup, -u, *m.*; rozstúpiť sa
rozsúdiť, -im, -ia; rozsudzovať
rozsudok, -dku, *m.*
rozsvietiť, -im, -ia; rozsvieť, -te; rozsvecovať
rozsychať (sa), -á, -ajú
rozsypať (sa), -em, -ú (*dokon.*); rozsýpať, -am, -ajú (*nedokon.*)
rozšafný, múdry
rozšíriť, -im, -ia; rozširovať; rozširovateľ
rozškeriť (sa), -ím, -ia, rozškľabiť (sa); rozškierať sa
rozškľabiť sa, -im, -ia
rozškľbať, -em, -ú
rozškrabať, -em, -ú
rozškrečať sa, -ím, -ia
rozšliapať, -em, -u
***rozštep** = **rázštep**
rozštiepiť, -im, -ia; rozštiepať; rozštepúvať
rozštvrtiť, -ím, -ia
rozťahať, -ám, -ajú; rozťahovať; roztiahnuť
roztancovať (sa); -ujem, -ujú
roztať, rozotnem, -tnú; roztínať
roztatáriť sa, -im, -ia
roztaviť, -im, -ia (*v odbornom názvosloví*)
roztiecť sa, -tečie, -tečú; roztekať
roztierať, -am, -ajú
roztínať, -am, -ajú
roztlčť, -tlčiem, -tlčú; roztĺkať
roztočiť, -ím, -ia; roztáčať
roztok, -u, *m.*
roztomilý
***roztopašný** = **samopašný**
roztopiť (sa), -ím, -ia; roztápať
roztratiť, -ím, -ia; roztrácať
roztrepať, -em, -ú
roztriasť, -trasiem, -trasú; roztriasať; roztrasený
roztriediť, -im, -ia; roztrieďovať
roztrieskať (sa), -am, -ajú
roztrieštiť, -im, -ia
roztrieť, roztriem, -ú; roztierať
roztrhnúť, -nem, -nú; roztrhať; roztŕhať; roztrhávať
roztrpčiť, -ím, -ia
roztrúsiť, -im, -ia; roztrusovať
roztržitý; roztržitosť
roztržka, -y, *g. pl.* roztržiek, *ž.*
roztúžiť sa, -im, -ia;

roztúžený; roztúženosť
roztvoriť, -ím, -ia; roztvárať
rozum, -u, *m.*; rozumný; rozumnosť; rozumový
rozumieť, -iem, -ejú *niečo* (*niečomu*)
rozumkovať, -ujem, -ujú; rozumovať; rozumkár
rozutekať sa, -ám, -ajú
rozuzliť, -ím, -ia; rozuzľovať
rozvádzať, -am, -ajú
rozvaha, -y, *ž.*
rozvalcovať, -ujem, -ujú
rozvaliť, -ím, -ia; rozvaľať; rozvaľovať sa
rozvariť, -ím, -ia; rozvárať
rozvášniť (sa), -ím, -ia
rozväzať, -am, -ajú
rozvážiť, -im, -ia; rozvažovať; rozvažitý; rozvážlivý; rozvážny
rozvešať, -iam, -ajú; rozvešiavať
rozvetviť sa; rozvetvovať sa
rozviať, -vejem, -vejú; rozvievať
rozviazať, -žem, -žu; rozväzovať
rozvidniť sa; rozvidnievať sa
rozviedka, -y, *g. pl.* rozviedok, *ž.*, zvedy, výzvedy
rozviesť, -vediem, -vedú; rozvádzať
rozviezť, -veziem, -vezú; rozväzať
*rozviklať = **rozhegať**
rozvinúť, -niem, -nú; rozvíjať; rozvíňať; rozvinovať
rozvíriť, -im, -ia; rozvírený
rozviť, -vijem, -vijú; rozvíjať
rozvitok, -tku, *m.*
rozvláčiť, -im, -ia; rozvláčať; rozvlačitý; rozvlačný
rozvliecť, -vlečiem, -vlečú; rozvláčať
rozvod, -u, *m.*; rozvodový
rozvodie, -ia, *str.*
rozvodniť sa, -i, -ia; rozvodňovať sa
rozvrat, -u, *m.*; rozvratný
rozvrátiť, -im, -ia; rozvracať; rozvratný
rozvrh, -u, *m.*; rozvrhnúť; rozvrhovať
rozvŕtať, -am, -ajú; rozvŕtavať
rozzabávať (sa), -am, -ajú
rozzelenať sa, -á, -ajú
rozzeviť, -ím, -ia (*napr.* ústa rozzeviť)
rozzívať (sa), -am, -ajú
*rozzlobiť = **rozhnevať**
rozzlostiť (sa), -ím, -ia
rozzúriť, -im, -ia; rozzúrený
rozžať, rozožnem; rozžal; rozžatý; rozžínať; rozžíhač (*človek*); rozžíhák = rozžíhadlo
rozžehnať sa, -ám, -ajú
rozžeravieť, -ie, -ejú; rozžeraviť
*rozžhaviť = **rozžeraviť**
rozžiariť (sa), -ím, -ia
rozžuť, rozžuvať, -žujem, -žujú; rozžúvať
Rožňava, -y, *ž.*
rožný (*napr.* statok)
rožtek, -a, rožok, -žka, *m.*
*rtuť = **ortuť**; *rtuťový = **ortuťový**; *rtuťnatý = **ortuťnatý**
*rty = **pery** (*porov.* ret)
rub, -u, *m.*
rúbať, rúbaňa, -ne, *ž.*, rúbanisko
rubáš, -a, *m.*
rúbať, -em, -u; rúbavať
rubeľ, -bľa, *m.*
rubín, -a, *m.*; rubínový

rubrika, -y, *g. pl.* rubrík, *ž.*
rubrum, -bra, *str.*, nadpis, záhlavie
rúcať, -am, -ajú
ručať, -í, -ia, ryčať
rúči, pekný, poriadny; rúče (*prísl.*)
ručiť, -ím, -ia; ručenie, poruka; ručiteľ
rúčka, -y, *ž.*; ručička
*ručnica = **puška**
ručník, -a, *m.*; ručníček
ruda, -y, *g. pl.* rúd, *ž.*; rudka; rudnatý; rudný; Rudno (*m. m.*)
rudimentum, -ta, *str.*; rudimentárny
Rudohorie, -ia, *str.*
rudonosný
rúhať sa; rúhač; rúhavý
ruch, -u, *m.*
rucho, -a, *str.* (mladuchino rucho)
rúcho, -a, *str.*
ruina, -y, *g. pl.* ruín, *ž.*, zrúcanina, rozvalina
*rujeň = **október**
ruka, -y, *g. pl.* rúk; *ž.*; rúčka; ručička; ručný
rukáv, -a, *m.*; rukávec; rukávnik
rukavica, -e, *ž.*; rukavička; rukavičkár
rukodielny
rukojemstvo, -a, *str.*; rukojemník
*rukolapný = **makateľný, zrejmý, očividný**
rukopis, -u, *m.*; rukopisný
rukoväť, -ti, *ž.*; rukoviatka
rula, -y, *g. pl.* rúl, *ž.*
ruleta, -y, *ž.*
rum, -u, *m.*; rumový
rumádzgať, -am, -ajú
rumanček, -a, *m.*, *častejšie* **harmanček**
rumeň, -ňa, *m.*, rumenec; rumienok; -nka; rumenný
Rumun, -a, *m.*; Rumunka; Rumunsko; rumunský; rumunčina
runa, -y, *g. pl.* rún, *ž.*; runový
rúno, -a, *str.*
ruptúra, -y, *ž.*
rúra, -y, *ž.*; rúrka; rúrkovať
Rus, -i, *ž.*, Rusko; **Rus,** -a, *m.*; Ruska; ruský; ruština
Rusadlá, -diel, *str. pomnožné*, Turice
Rusín, -a, *m.*; Rusínka; rusínsky; rusínčina (Rusniak, Rusniačka *sú nespisovné slová*)
rusofil, -a, *m.*
rustikálny, sedliacky
rušať (sa), -iam, -ajú
rušeň, -šňa, *m.*, lokomotíva; rušňovodič
rušiť, -ím, -ia; rušiteľ; rušievať
rúško, -a, *str.*
ruština, -y, *ž.*
ruť sa, rujem, rujú; ruj, rujte; ruj
Rút, *ž. neskl.*
rutína, -y, *ž.*, zručnosť; rutinovaný
rútiť sa, -ím, -ia; rúcať
ruvať sa, ruvem, ruvú; ruval
ruvačka, -y, *ž.*
ruža, -e, *g. pl.* ruží, *ž.*; ružica; ružička; ružový
Ružena, -y, *ž.*
ruženec, -nca, *m.*
ružolíci
Ružomberok, -rka, *m.*; Ružomberčan; Ružomberčianka; ružomberský
*rváč = **bitkár**
*rvačka = **ruvačka**
*rvať sa = **ruvať sa**
ryba, -y, *g. pl.* rýb, *ž.*; rybka; rybä, -äťa, *str.*; rybačka (lovenie rýb); rybár; rybársky; rybáriť; rybí, -ia, -ie; rybací; rybný; rybník; rybníček; rybničný
Rybany, -ian, *ž. pomn.*
*rybezle = **ríbezle**

ryčať, -í, -ia; ryk, -u, *m.*
rydlo, -a, *g. pl.* rydiel, (rydál), *str.*
rýdzi
rýdzik, -a, *m.*
***rýgeľ** = **rigeľ**, *vlastne* **závora**
ryha, -y, *g. pl.* rýh, *ž.*; ryhovať
rýchlolis, -u, *m.*
rýchlonohý
rýchlopis, -u, *m.*
rýchlovlak, -u, *m.*, *lepšie* **rýchlik**
***rýchlozbožie** = **rýchlotovar**
rýchly; rýchle; rýchlik; rýchlikový; rýchliť
***ryjec** = **rytec**
***rychtár** = **richtár**
ryk, -u, *m.*; ryčať
rýľ, -a, *m.*
rým, -u, *m.*; rýmovať (sa)
Rýn, -a, *m.*; rýnsky
***rýnok** = **rínok**
rypák, -a, *m.*; rypáčik
rýpať, -em, -u; rypnúť
rys, -a, *m.* = **ostrovid**; rysí
rys, -u, *m.*; rysovať; rysovací; rysovadlo; rysovňa
rysavý
***rysy** = **črty** (tváre)
ryšavý
ryšlak, -a, *m.*
ryť, ryjem, ryjú; rycí
rytec, -tca, *m.*; rytectvo
rytier, -a, *m.*; rytiersky
rytmus, -mu, *m.*; rytmika; rytmický
***ryzling** = **rizling**
***ryzňa** = **rizňa**
ryža, -že, *g. pl.* ryží, *ž.*; ryžový
ryžovať; ryžovište

S

s, so (*predl. s gen., označuje smer shora nadol*): s vrchu, so stromu, so strany (*proti predl.* na: na vrchu, na strome na strane); s, so (s *ak.*) *vo význame približnosti* = asi: bolo nás so päť, so desať; s, so (s *inštr.*): s vodou, so synom. Predložka *so* vyslovuje sa *zo*: so synom (*vyslov* zo synom), so sestrou (*vyslov* zo sestrou), ale: so mnou (*vyslov* so mnou, nie „zo mnou")
sa, seba, *zvratné zám.*; *d.* sebe, si
Sába, -y, *ž.*
Sabína, -y, *ž.*
Sabinov, -a, *m.*
sad, -u, *m.*; sadový
sadať, -ám, -ajú; sadnúť
***sadenička** = **priesada**
sadiť, -im, -ia; sádzať, -džem, -džu
*sadiť sa = **stavať sa**
sadlo, -a, *str.*
sadra, -y, *ž.*, gyps; sadrový
saducej, -eja, *m.*
sadza, -e, *g. pl.* sadzí, *ž.*; sadzový
sadzač, -a, *m.*; sadzačka; sadziareň
sadzba, -y, *ž.*; sadzobný; sadzobník
***sádzka** = **stávka**
safián, -u, *m.*; safiánový
***safír** = **zafír**
sága, -y, *ž.*
ságo, -a, *str.*; ságovník
Sahara, -y, *ž.*; saharský
sacharín, -u, *m.*; sacharínový; sacharometer, -tra, *l.* -tri, *m.*
sakristia, -ie, *ž.*; sakristián, kostolník
sakura, -y, *g. pl.* sakúr, *ž.*
sála, -y, *ž.*, sieň
Sála, -y, *ž.*
saláma, -y, *ž.*

salamander, -dra, *n. a ak. pl.* -dre, *m.*
Salamína, -y, *ž.*
salaš, -a, *m.*; **salašník;** salašníctvo
*salát = **šalát**
sálať, -a, -ajú (oheň sála)
Salzburg, -u, *m.*, Soľnohrad; salzburský, soľnohradský
saldo, -a, *str.*; **saldovať**
salezián, -a, *m.*; saleziánsky
salicín, -u, *m.*; salicínový
salicyl, -u, *m.*; salicylový
salmiak, -u, *m.*; salmiakový
salón, -u, *m.*; salónny; salónik
salto, -a, *g. pl.* sált, *str.*, skok
salva, -y, *g. pl.* sálv, *ž.*
salvarzán, -u, *m.*, salvarzánový
Salvátor, -a, *m.*
sám, sama, samo
Samaritán, -a, *m.*; samaritán, milosrdný človek; samaritánska služba
samec, -mca, *n. pl.* -mce, *m.*; samčí; samček
samica, -e, *ž.*; samička
Samo, Sama, *m.* (*meno panovníka; Samuel*); Samko
samobytný; samobytnosť
samočinný
samodruhá (žena)
samohláska, -y, *ž.*
samochtiac
samojediný
samokýška, -y, *ž.*, kyslé mlieko
samoľub, -a, *m.*; *n. pl.* samoľubovia; samoľúby; samoľúbosť
*samomluva = **monolog**
samopaš, -e, *ž.*; samopašný; samopašník; samopašníctvo
samorastlý; samorastlík
samorodý
samospasiteľný
samospráva, -y, *ž.*, autonomia; samosprávny, autonomný
samostačný
samostatný
samosudca, -dcu, *m.*
samosvoj, -a, -e
samota, -y, *g. pl.* samôt, *ž.*; samotár; samotný
samotok, -u, *m.*; samotoký
samoúčelný; samoúčelnosť
samouk, -a, *m.*
samovar, -u, *l.* -e, *m.*
samoväzba, -y, *ž.*
samovláda, -y, *ž.*; samovládca
samovlastný
samovoľný
samovrah, -a, *m.*; samovražda
samovzdelávací
samozvanec, -nca, *m.*
samožertva, -y, *ž.*
Samson, -a, *m.*; samsonský
Samuel, -a, *m.*
sámum, -umu, *m.*, saharský vietor
samý, -á, -é
saň, -ne, *ž.*
sanatórium, -ia, *str.*; sanatórny
sandál, -u, *n. pl.* -e, *m.*
*sandwich = **sendvič**
sane, saní, *ž. pomn.*; sanica; sánky, -nok; sankovať sa
sangvinik, -a, *n. pl.* sangvinici, *m.*, človek prudký, prchký, dôverčivý; sangvinický
sanita, -y, *ž.*, zdravotníctvo, zdravotný oddiel; sanitný, zdravotnícky
sanitra, -y, *ž.*
sánka, -y (*nie* „dolná čeľusť"); sánkový (*nie* „dolnočeľustný")

sankcia, -ie, *ž.*, schválenie, pokuta; sankcionovať
sanskrit, -u, *m.*
sapér, -a, *m.*, zákopník; sapérsky
Sapfo, *ž. nesklon.*; sapfický
***sára** = **holeň**
Sára, -y, *ž.*
Saracén, -a, *m.*; saracénsky
Sarajevo, -a, *str.*; sarajevský
sardela, -ly, *g. pl.* sardiel, *ž.*; sardelový
Sardínia, -ie, *ž.*; sardínsky; sardínčina
sardínka, -y, *g. pl.* sardínok, *ž.*
sardonyx, -u, *m.*; sardonyxový
sarkazmus, -zmu, *m.*; sarkastický
sarkofág, -u, *m.*
Sársko, -a, *str.*; sársky
Sas, -a, *m.*; Saska; Sasko; saský; saština
saf, sajem, sajú; sací
satan, satanáš, -a, *m.*; satanský
satelit, -a, *m.*
satén, -u, *m.*; saténový
satira, -y, *ž.*; satirik, *n. pl.* satirici; satirický
satisfakcia, -ie, *ž.*, zadosťučinenie
satrápia, -ie, *ž.*; satrapa, -u, *m.*
satyr, -a, *m.*; satyrský
Sáva, -y, *ž.*; sávsky
savec, -vca, *n. pl.* savce, *m.*
Savojsko, -a, *str.*; savojský; Savojčan; Savojčianka
saxofon, -u, *m.*; saxofonový
***sbabrať** = **zbabrať**
sbaliť, -ím, -ia
sbeh, -u, *m.*, sbehnutie (*napr.* sbeh ľudí); *iné je* zbeh, -a
sbehnúť (sa), -nem, -nú; *iné je* zbehnúť
sberať, -ám, -ajú
sberateľ, -a, *m.*; sberateľka; sberateľstvo
sberba, -y, *ž.*
sbierať (sa), -am, -ajú; sbieravať; sbierací; *iné je* zbierať sa
sbierka, -y, *g. pl.* sbierok, *ž.*; sbierkový
sbíjať, -am, -ajú; *iné je* zbíjať
sbiť, -jem, -jú; *iné je* zbiť
sblížiť (sa), -im, -ia; sbližovať sa
***sbodnúť** = **zbodnúť**
sbor, -u, *m.*; sborový; sborovňa
***sborić** = **zboriť**
sbormajster, -tra, *m.*
sborník, -a, *m.*; sborníkový
sbratať (sa), -ám, -ajú; sbratanie
***sbratriť** = **sbratať**
***sbrúsiť** = **zbrúsiť**
***sbúchať** = **zbúchať**
***sbúrať** = **zbúrať**
scedíť, -ím, -ia; sciedzať
scelíť, -iem, -ejú; scelievať
scelíť, -ím, -ia; scelovať
scéna, -y, *ž.*, javisko, výjav; scénka, -y, *g. pl.* scénok, *ž.*; scenár; scenický; scénovať
scenário, -a, *m.*, *lepšie* **scenár**
sceneria, -ie, *ž.*
scentralizovať, -ujem, -ujú
Scípio, -óna, *m.*
scivilizovať
***scudziť** = **odcudziť**
scukornatieť, -ie, -ejú
scvrknúť sa; scvrklý; scvŕkať sa
sčerieť, -im, -ia
sčernieť, -iem, -ejú
sčerstvieť, -iem, -ejú
sčervenieť, -iem, -ejú
sčervivieť, -ie, -ejú
sčesať, -šem, -šú; sčesnúť
sčítať, -am, -ajú; sčítanie; sčítací; sčíta-

nec; sčitovať, sčítavať
sdať sa, sdám sa, sdajú sa; sdávať sa; *iné je* zdať sa
sdavky, sdaviek, *ž. pomn.*
*sdeliť = oznámiť
*sdielny = shovorčivý
sdierať, -am, -ajú
sdrotovať, -ujem, -ujú
združiť, -ím, -ia
seansa, -y, *g. pl.* seansí, *ž.*
sebaanalýza, -y, *ž.*
sebadôvera, -y, *ž.*
sebaklam, -u, *m.*
sebaláska, -y, *ž.*
sebaobetavý
sebaobrana, -y, *ž.*
sebapoznanie, -ia, *str.*
sebavedomý
*sebavzdelávací = samovzdelávací
sebazáchrana, -y, *ž.*
sebazaprenie, -ia, *str.*
sebažertvovanie, -ia, *str.*
sebec, -bca, *m.*; sebecký; sebeckosť
Sebechleby, -ov, *m. pomnožné*
seberovný
sebevoľný; sebevoľnosť
*sebevražda = samovražda
secesia, -ie, *ž.*, odštiepenie, odluka; secesný
seč, -í, *ž.*; sečný
sečka, -y, *ž.*; sečkovica, sečkáreň (*stroj*)
Sečovce, -viec, *ž. pomnožné*
sedadlo, -a, *g. pl.* sedadiel, *str.*
sedem; sedem ráz
sedemčlenový
sedemdesiat, sedemdesiati; sedemdesiaty (*č. rad.*); sedemdesiatnik; sedemdesiatka
sedemdielny
sedemdňový
sedemfarebný
sedemmesačný
sedemmiestny
sedemmíľový
sedemnásť; sedemnásty
sedemnásťročný
sedemramenný
sedieť, -ím, -ia; sedenie; sedať; sedávať; sedací; sediačky
sedlať, -če, *ž.*
sedlať, -ám, -ajú; sedlávať
sedliak, -a, *m.*; sedliačka; sedliacky; sedliačiť
sedlo, -dla, *g. pl.* sediel, *str.*; sedlový; sedlár
sedmák, -a, *m.*, sedmotriednik
*sedmi- = sedem-, sedmo-
sedmička, -y, *g. pl.* sedmičiek, *ž.*
sedmina, -y, *ž.*
sedmobolestný
Sedmohradčan, -a, *m.*; sedmohradský
sedmobran, -u, *m.*
sedmoraký
sedmorka, -y, *ž.*
sedmoslivkár, -a, *m.*; sedmoslivkársky
sedmoro
sédria, -ie, *ž.*; krajský súd; sedriálny
segment, -u, *m.*, úsek
segregácia, -ie, *ž.*
sekanta, -y, *ž.*, sečnica
sekať, -ám, -ajú; sekáč; sekávať; seknúť
sekcia, -ie, *ž.*; sekčný
sekera, -y, *g. pl.* sekier, *ž.*; sekerka
sekmo
sekretár, -a, *m.*, tajomník; sekretariát
sekt, -u, *m.*
sekta, -y, *g pl.* siekt, *ž.*; sektár
sektor, -a, *m.*
sekularizácia, -ie, *ž*
sekulárny, storočný
sekunda, -y, *g. pl.* sekúnd, *ž.*; sekundán, druhák
sekundár, -a, *m.*

sekundárny, vedľajší, druhotný
sekundista, -u, *m.*
Sekvana, -y, *ž.*
sekvestrácia, -ie, *ž.*, sekvester, -tra, *l.* -tri, *m.*; sekvestor; sekvestrovať
seladón, -a, *m.*
selanka, -y, *ž.*, idyla
selekcia, -ie, *ž.*; selekčný
sem; sem-tam
semafor, -a, *m.*; semaforový
sémantika, -y, *ž.*, významoslovie; sémantický
semeno (semä), -a, *str.*; semiačko, -a, *str.*; semienko; semenisko
semenáč, -a, *m.*
semenár, -a, *m.*
semenec, -nca, *m.*
*semenisko = **seminár**
semenný; semenník
semester, -stra, *l.* -tri, *m.*, polrok; semestrálny
semikolón, -u, *m.*
seminár, -a, *l.* -i, *m.*; seminárny; seminarista
Semiramida, -y, *ž.*
Semita, -u, *m.*; semitský
sem-tam (*prísl.*)
sen, sna, *l. pl.* vo snách, *m.*
senát, -u, *m.*; senátor; senátorka
sendvič, -a, *m.*
Senec, -nca, *m.*
Senica, -e, *ž.*
senilný; senilnosť
senior, -a, *m.*; seniorát; seniorátny; seniorálny
senník, -a, *m.*
senný (*od* seno)
seno, -a, *g. pl.* sien, *str.*; senný
sentimentálny, precitlivelý; sentimentalita
sentinel, -a, *l.* -i, *n. pl.* -y, *m.*
senzácia, -ie, *ž.*; senzačný
senzál, -a, *m.*
senzibilita, -y, *ž.*, citlivosť
senzitívny, značne citlivý
senzualizmus, -zmu, *m.*
separácia, -ie, *ž.*
separát, -u, *m.*, odtlačok
separatizmus, -zmu, *m.*; separatista; separatistický
separátny, oddelený, osobitný
sépia, -ie, *ž.*; sépiový
sepsa, -y, *ž.*
september, -bra, *l.* -bri, *m.*; septembrový
septima, -y, *ž.*; septimán
serafín, -a, *m.*; serafínsky
serail, -a, *l.* -i, *m.*
serenáda, -y, *ž.*
sergeant (*fr., čítaj* seržán), -ta, *m.*
seria, -ie, *ž.*, rad; seriový
seriózny, vážny
serpentína, -y, *ž.*, haditá cesta
sérum, -ra, *str.*; sérový
Servác, -a, *m.*
service (*fr., čítaj* servís), -u, *m.*
servilný, otrocký, poklonkársky
servítka, -y, *g. pl.* servítok, *ž.*
servitút, -u, *m.*, služobnosť
servus (*nie* „servustok")
sesia, -ie, *g. pl.* sesií, *ž.*, zasadnutie
sestina, -y, *ž.*
sestra, -y, *g. pl.* sestier (sestár), *ž.*; sestrička; sestrin; sesternica (sestrina dcéra); sestrenec (sestrin syn)
sever, -u, *m.*; severný; severovýchodný; severozápadný
severák, -a, *m.*
Severín, -a, *m.*

Severná Amerika; severoamerický
sexta, -y, *g. pl.* **sext**, *ž.*; **sextán**; sextánka; sextánsky
sextant, -u, *m.*
sexteto, -a, *str.*
sexus, -xu, *m.*, pohlavie; sexuálny, pohlavný
sezóna, -y, *ž.*; sezónny
sfanatizovať, -ujem, -ujú
sfarbiť, -ím, -ia; sfarbovať
sféra, -y, *ž.*, guľa, kruh; sférický
sfinga, -y, *g. pl.* sfing, *ž.*
sformovať, -ujem, -ujú
sfragistika, -y, *ž.*
sfúknuť, -nem, -nu; sfúkať; sfúkavať
sgrafito, -a, *g. pl.* sgrafít, *str.*
shádzať, shádžem, shádžu
Shakespeare (*čítaj* Šekspír), -a, *m.*
sháňať (sa) (*od* sohnať), sháňam, sháňajú; sháňačka
sharmonizovať, -ujem, -ujú
*sheriff = **šerif**
*shľadávať = **zhľadávať**
shliadnuť, -nem, -nu; *iné je* zhliadnuť
shlobiť, -ím, -ia
shluk, -u, *m.*
shoda, -y, *g. pl.* shôd, *ž.*
shodiť, -ím, -ia
shodnúť sa, -nem, -nú; shodol sa; shodovať sa
shon, -u, *m.*
shora (*prísl.*)
*shoriet = **zhoriet**
shovárať sa, -am, -ajú; shovor; shovorčivý; shovorčivosť
shrabať, -em, -ú; shrabúvať; shrabovať; shrabnúť
shrbiť sa, -ím, -ia; shrbený
shŕknuť (sa), -nem, -nu
shrnúť, -iem, -ú; shŕňať; shrnúvať
shromaždiť (sa), -ím, -ia; shromažďovať; shromaždenie; shromažďovací; shromaždište
shúžvať, -em, -u
shyb, -u, *m.* (*napr.* laketný shyb, nie „kĺb")
shybák, -a, *m.*; shýbadlo
shýbať, -am, -ajú; shýbavať; shybnúť sa; shybovať
schéma, -y, *ž.*; schematický
schematizmus, -zmu, *m.*
scherzo (*tal., vyslov* skerco), -a, *str.*
schizma, -y, *g. pl.* schiziem, *ž.*; schizmatik, *n. pl.* schizmatici
schladiť (sa), -ím, -ia; schladzovať (sa)
schnúť, -nem, -nú
schod, -u, *m.*; schodík; schodište
schodiť (sa), -ím, -ia; schádzať (sa); schodievať (sa)
schodný
schodok, -dku, *m.*
*schôdza = **schôdzka**, -y, *g. pl.* schôdzok, *ž.*
scholastik, -a, *n. pl.* scholastici, *m.*; scholastika; scholastický
schopný; schopnosť
schovať (sa), -ám, -ajú; schovávať (sa); schovávanka
schradnúť, -nem, -nú
schránka, -y, *g. pl.* schránok, *ž.*
schudnúť, -nem, -nú
schudobnieť, -iem, -ejú
schúliť sa, -ím, -ia
schváliť, -ím, -ia; schvaľovať; schvaľujúci
schválny; schválne = náročky
schvatnúť, -nem, -nú
schvieť, -ejem, -ejú

schybiť, -ím, -ia, pochybiť
schýliť (sa); schyľovať (sa)
schystať, -ám, -ajú
schytiť, -ím, -ia; schytať
*schytralý = **chytrácky**
siaha, -y, ž.; siahový; siabovica
siahať, -am, -ajú; siahnuť
siakať, -am, -ajú; siaknuť
Siam, -u, *m.*, Siamsko; siamský
siať, sejem, sejú; siaci, -a, -e (*napr.* siaci stroj); sial; siaty; siatie; siatba; siatina
Sibír, -i, ž. (Sibíria, -ie, ž.); sibírsky
Sibyla, -y, ž.; sibylský
síce; a síce, *lepšie* **a to**
Sicília, -ie, ž.; sicílsky
sídený (*od* sísť); *iné je* zídený (*od* zísť)
sídlisko, -a, *g. pl.* sídlisk, *str.*; sídliskový
sídliť, -im, -ia
sídlo, -a, *g. pl.* sídel, *str.*; sídelný
Sidónia, -ie, ž.
siecť, sečiem, sečú; sekol; sečený
siedmi, sedem
siedmy, -a, -e
sieň, -ne, *g. pl.* siení, ž.
siesta (*trojslab.*), -y, ž.
sieť, -te, ž.; sieťový; sieťka; sieťkový
sietnica, -e, ž.
sifón, -u, *m.*; sifónový
Sigfrid, -a, *m.*
sigma, -y, ž.
signál, -u, *n. pl.* -e, *m.*; signalizovať
signatúra, -y, ž.
signum, -gna, *str.*
sihel', -hle, ž.; sihlina
sihot', -te, ž.
síkať, -am, -ajú, striekať; síkačka, striekačka: *iné je* sykať
sila, -y, *g. pl.* síl, ž.; silný; silič sa
silák, -a, *m.*
silencium, -ia, *str.*, mlčanie, ticho
silenka, -y, ž. (*rastlina*)
silica, -e, ž.; silicový
silič (sa), -ím, -ia
silnieť, -iem, -ejú
*silnica = **hradská**; silničný = **cestný**
*silospyt = **fyzika**
siluéta, -y, *g. pl.* siluet, ž.
silúr, -u, *l.* -e, *m.*; silúrsky
Silvester, -tra, *m.*
Silvius, -ia, *m.*
Simeon, -a, *m.*
simónia, -ie, ž., svätokupectvo
Simonides, -da, *m.*
simulácia, -ie, ž., pretvarovanie
simulant, -a, *m.*; simulovať
simultánny, súčasný, spoločný
Sinaj, Sinaja, *m.*; sinajský
síňava, -y, ž.
sinekúra, -y, ž.
singulár, -u, *l.* -i, *m.*, jednotné číslo; singulárny
sinieť, -iem, -ejú
sinka, -y, ž., **siná škvrna** na tele od úderu
sinokvet, -u, *m.*
sinus, -usu, *m.*; **veta sinusová**
siný; sinavý
Sion, -a, *m.*
sionizmus, -zmu, *m.*; sionista
sipieť, -ím, -ia
sipľavý
sipot, -u, *m.*, **sykot**
sir, -a (*angl., vyslov* sör), *m.*
síra, -y, ž.; **sirka**; sírnatý; sírny; sírnik, -a, *m.*, slúčenina síry, zápalnička; sírový; sírovitý
Sirach, -a, *m.*
síran, -u, *m.*
Siréna, -y, ž. (*víla*); siréna, -y, ž. (*píšťala*)
Sírius, -a, *m.*

*sirka = **zápalka**
siroba, -y, ž., osirelosť
sirota, -y, *g. pl.* sirôt, ž.; sirotský; sirotinec; sirôtka; sirôtočka
sirovodík, -a, *m.*
sirý (osirelý)
sísť (sa), sídem, sídu, sišiel; *iné je* zísť sa
sitie, -ia, *str.*, sitina, -y, ž.
Sitno, -a, *str.* (*vrch*); sitno, -a, peklo; sitniansky
sito, -ta, *g. pl.* sít, *str.*; sitár; sitko
sitokrídly
situácia, -ie, ž., položenie, stav, pomery („za takejto situácie" = v takejto situácii); situačný
sivko (sivý, biely kôň), *n. pl.* sivky, *m.*
sivohlavý
sivokrídly
sivooký
sivozelený
sivý; sivák; sivoň
Sixtus, -ta, *m.*
Sizyfos, -fa, *m.*; sizyfovský
sjazd, -u, *m.*
sjednať, -ám, -ajú; *iné je* zjednať
sjednotiť, -ím, -ia; sjednotenie; sjednocovať
skákať, -čem, -čú; skackať
skala, -y, *g. pl.* skál, ž.; skalica; skalina; skalka; skálie; skalisko; skalný; skalnatý
skald, -a, *n. pl.* -i, *m.*
Skalica, -e, ž.; Skaličan; Skaličianka; skalický
skaliť, -ím, -ia
skalopevný
skalp, -u, *m.*
skamarátiť (sa), -ím, -ia *niekoho s niekým*
skamenieť, -ie, -ejú; skamenelý; skamenelina
*Skandinávia = **Škandinávia**
skandovať, -ujem, -ujú
skántriť, -ím, -ia, zničiť, zhubiť, skaziť
*skapalnieť = **skvapalnieť**
skapať, -em, -ú; skapinať, -am, -ajú
skárať, -am, -ajú
skarikovať, -ujem, -ujú
*skarovať = **skerovať**
skaut, -a, *n. pl.* -i, *m.*, junák; skauting, -u, *m.*; skautský
skaza, -y, ž.
skaziť, -ím, -ia; skazenosť
*skazka = **rozprávka**
skazonosný
skeč, -u, *m.*; skečový
skefovať, -ujem, -ujú; skefúvať
skelet, -u, *m.*, kostra
skepsa, -y, ž.; skepticizmus; skeptik, *n. pl.* skeptici; skeptický
skerovať, -ujem, -ujú
*ski = **lyže**
skica, -e, *g. pl.* skíc, ž., náčrt
skioptikon, -u, *m.*
*skizza = **skica**
skľad, -u, *m.*; skladné; skladný; skladník; skládok
skladať, -ám, -ajú; skladací; skladač; skladateľ; skladba, -y, ž.
skladište, -a, *str.*
skľagať, -ám, -ajú
sklamať, -em, -ú
skláňať; -ám, -ajú; sklonič
sklár, -a, *m.*; skláreň; sklársky
sklátiť (sa), -ím, -ia
skľaviť, -iem, -ejú
skĺbiť, -ím, -ia, sosbybiť
sklenár, -a, *m.*
sklenica, -ce, ž.; sklenička; sklenka; sklenáčkár; *sklenený = sklený
sklenník, -a, *m.*
sklený
sklep, -u, *m.*, obchod;

sklepník, obchodník; **sklepok**
sklepenie, -ia, *str.*, klenutie, klenba
sklepiť, -ím, -ia
skleróza, -y, *ž.*
sklesnúť, -nem, -nú; skleslý; skleslosť
sklo, skla, *g. pl.* skiel, *str.*; skielko
sklon, -u, *m.*; sklonok, -nku; sklonný; sklonnosť
skloniť; skláňať
skloňovať; skloňovanie
sklopiť, -ím, -ia
sklovina, -y, *ž.*
skľúčiť, -ím, -ia; skľučovať
***skľudzeň** = **úroda**
skĺznuť, -nem, -nu; skĺzať
skoba, -y, *g. pl.* skôb, *ž.*
skočiť, -ím, -ia; skákať
skok, -u, *m.*
skolíť, -ím, -ia, *častejšie* **srazíť**, **zabiť**
skolembať, -ám, -ajú
skombinovať, -ujem, -ujú
skomplikovať, -ujem, -ujú
skomponovať, -ujem, -ujú
skon, -u, *m.*; skonať; skonávať
skoncovať, -ujem, -ujú
skončiť (sa), -ím, -ia; skončievať (sa)
skonfiškovať, -ujem, -ujú
skontro, -a, *str.*; skontrovať
skopať, -em, -ú; skopávať
skopnieť, -ie, -ejú
skôr, **skorej** (*prísl.*)
skorigovať, -ujem, -ujú
skormútiť, -im, -ia
skôrnatieť, -iem, -ejú; skôrnatený
skoro; skorej, skôr; najskôr, najskorej
skorocel, -u, *m.* (*rastlina*); skorocelový
skorý; skorší
skosiť, -ím, -ia; skášať
skostnatieť, -iem, -ejú
skovať, **skuť**, skujem, skujú
skrahnúť, -nem, -nú; skrahnutý
skrájať, -am, -ajú; skrojiť
***skráň** = **škraňa**
skrátenina, -y, *ž.*; skratka, -y, *ž.*
skrátiť, -im, -ia; skracovať
skrčiť, -ím, -ia
***skrehnúť** = **skrahnúť**
skrepenieť, -iem, -ejú, stuhnúť, zmeravieť
skresať, -šem, -šú; skresávať
skresliť, -ím, -ia; skreslievať; skreslovať
***skriesenie** = **vzkriesenie**
skričať, -ím, -ia; skríknuť
skriňa, -ne, *g. pl.* skríň, *ž.*; skrinka
skriviť, -ím, -ia
skrivodlivý; skrivodlivosť
skrížiť, -im, -ia
skrkvať, -ám, -ajú; skrkvaný
skrojiť, -jím, -ja
skromný; skromnučký
skropiť, -ím, -ia; skrápať, -am, -ajú
skrotiť, -ím, -ia; skrotený; skrocovať; skrotiteľný; skrotnúť
skrovný; skrovnučký
skrpatieť, -iem, -ejú
skrsnúť, -e, -ú, vzniknúť, oživnúť; **skŕsať**
skrúšený; skrúšenosť
skrušiť, -ím, -ia
skrutínium, -ia, *str.*; skrutátor
skrútiť, -im, -ia; skrúcať; skrucovať
skrutka, -y, *ž.*, **šrauba**
skrvavieť, -iem, -ejú
skrvaviť, -ím, -ia
skrýša, -e, *ž.*
skryť, skryjem, skryjú; skrytý; skrytosť; skrývať

skrz, skrze (*predložka s ak.*); naskrze (*prísl.*), vonkoncom
skučať, -ím, -ia
*skulina = **škára**
skulptúra, -y, *ž.*, sochárstvo; skulpturálny
skúmať, -am, -ajú; skúmavosť; skúmavý; skúmavka; skúmateľ; skúmadlo
skupina, -y, *ž.*; skupinný
skúpiť, -im, -ia, pokúpiť
skupština, -y, *ž.*
skúpy; skúpo; skúposť; skupáň
skúsiť, -im, -ia; skúšať
skúška, -y, *g. pl.* skúšok, *ž.*; skúšobný
skuť, skovať, skujem, skujú; skúvať
skutok, -tku, *m.*; skutočný
skvapalniť, -ie, -ejú; skvapalniť
skvapkať, -á, -ajú
skvieť sa, -ejem (skviem), -ejú; skvelý; skvúci
skvost, -u, *m.*; skvostný
skvúci, -a, -e
skydať (sa); skydnúť (sa)
skypieť, -ím, -ia
skyprieť, -ie, -ejú
skyprif, -ím, -ia
skysnúť, -ne, -nú
skýšiť (sa), -i, -ia
Skýt, -a, *m.*
skytať, -ám, -ajú; skytnúť
skyva, -y, *g. pl.* skýv, *ž.* (*básn.*); skyvka
skývražiť, -ím, -ia, byť skúpy; skývražník, skupáň; skývraživý
slabika, -y, *g. pl.* slabík, *ž.*; slabičný; slabikovať; *ale* šlabikár
slabina, -y, *ž.*; slabinový, slabinný
slabnúť, -nem, -nú
slabodušný
slabomyseľný; slabomyseľnosť
slabý; slabučký; slabunký; slabo; slabosť; slaboch, -a, *n. pl.* slabosi, *m.*; slaboška
sláčik, -a, *m.*
slad, -u, *m.*; sladár
sladiť, -ím, -ia; sladnúť
sladivo, -a, *str.*
sladkobôľne (*prísl.*)
sladkovodný
sladký; sladkastý
sládok, -dka, *m.*, pivovarčí
*sladoľad = **zmrzlina**
sladovňa, -vne, *g. pl.* sladovní, *ž.*
slalom, -u, *m.*
slama, -y, *g. pl.* slám, *ž.*; slamka; slamený; slamenák; slamienka
Slaná, -ej, *ž.*
slang, -u, *m.*
slanina, -y, *ž.*; slaninka
slánka, -y, *g. pl.* slánok, *ž.*, solnička
slaný
slasť, -ti, *ž.*; **slastný**
slátať, -am, -ajú; slátanina
slatina, -y, *ž.*; slatinný
sláva, -y, *ž.*; slávif
sľava, -y, *ž.* (*nie* sleva); sľaviť
Slávia, -ie, *ž.*
*Slavian = **Slovan;** *Slavianstvo = **Slovanstvo**
slavianofil, -a, *m.*; *iné je* slovanofil
slávik, -a, *m.*; slávičí
slavista, -u, *m.*; slavistika
slávnosť, -ti, *ž.*; slávnostný
slávny; slávne
slávobrána, -y, *ž.*
Slavoľub, -a, *m.*
Slavomír, -a, *m.*
Slavónia, -e, *ž.*; slavónsky
slávybažný
Slažany, -žian, *m. pomnožné*

slečna, -y, *g. pl.* slečien, *ž.*; slečna asistentka, slečna doktorka (*nie* „slečna asistent", „slečna doktor" *ap.*); slečinka
sled, -u, *m.*
sleď, -a, *m.*, haring
sledovať, -ujem, -ujú
slepačí, -ia, -ie
slepačky (*prísl.*)
slepiť, -ím, -ia; slepať; slepovať; slepovací
slepý; slepec; slepáň; *slepýš = slepúch
sletieť (sa), -ím, -ia; slietnuť (sa); sletať (sa); sletovať (sa)
sletovať, -ujem, -ujú (kovom)
*sleva = **sláva**
slez, -u, *m.*
Slezák, -a, *m.*; Slezáčka
slezina, -y, *ž.*; slezinný; slezinový
sliač, -a, *m.*, slatina; Sliač, -a, *m.* (*kúpele*); sliačsky
sliať, slejem, slejú; slievať; slievač; slievareň
sliedič, -ím, -ia; sliedič
sliepať (*od* slepiť)
sliepka, -y, *ž.*, kura; sliepočka
sliepňať (sa), -am, -ajú
slievať, -am, -ajú
slievky, slievok, *ž. pomn.*
Sliezsko, -a, *str.*; sliezsky; Slezák; Slezáčka
sliezť, sleziem, slezú
slimák, -a, *n. a ak. pl.* -y, *m.*; slimačí
slina, -y, *g. pl.* slín, *ž.*; slinka; slinit
slintačka, -y, *ž.* (*choroba*)
*sliva = **slivka**, *g. pl.* sliviek (slivák); slivôčka; slivkový; slivovica
sliz, -u, *m.*; slizký; slizný; sliznatý; sliznica
slízať, slížem, slížu
sliznica, -ce, *ž.*
slíž, -ža, *m.*; slížik
slk. (*skratka*), slovenský
slnce, -a, **slnko**, -a, *str.*; slniečko; slnečný
slnečnica, -ce, *ž.*
slnečník, -a, *m.*
slniť sa, -ím, -ia, opekať sa
slnovrat, -u, *m.*
sloboda, -y, *g. pl.* slobôd, *ž.*
slobodný; slobodne
slobodomyseľný; slobodomyseľnosť
sloh, -u, *m.*; slohový
sloha, -y, *g. pl.* slôh, *ž.* (*veršová sloha*)
sloj, -a, *m.*, vrstva
*sloka = **sloha**
slon, -a, *n. a ak. pl.* -y, *m.*; sloní, -ia, -ie; slonový; slonovina
*slonif = **cloniť**
slopať, -em, -ú
slota, -y, *g. pl.* slôt, *ž.*
Slovač, -e, *ž.* (*hrom.*)
Slovák, -a, *m.*; Slovenka; Slovensko; slovenský; Slovenská republika; slovenčina; slovenskosť
Slovan, -a, *m.*; Slovanka; slovanský; Slovanstvo; slovanofil
Slovany, -vian, *m. pomn.* (*miestne meno*)
*slovár = **slovník**
slovenčina, -y, *ž.*; *viď* Slovák
sloveso, -a, *g. pl.* slovies, *str.*; slovesný
Slovinec, -nca, *m.*; Slovinka; slovinský; slovinčina
Slovinky, -niek, *ž. pomn.* (*obec*)
slovník, -a, *m.*; slovníkár
slovo, -a, *g. pl.* slov, *str.*; slovný; slovko, slovce; slovíčko; slovičkár

slovosled, -u, *m.*; slovosledný
slovutný; slovutnosť
složenina, -y, *ž.*
složiť (sa), -ím, -ia; složitý
složka, -y, *ž.*; složkový
sľub, -u, *m.*; sľubný
*sľúbenec = **snúbenec**; *sľúbenica = **snúbenica**
sľúbiť, -im, -ia; sľubovať
slúčiť, -im, -ia; slúčať; slučovať; slučiteľný; slúčivý; slúčivosť; slúčenina
slučka, -y, *ž.*
sluha, -u, *m.*
sluch, -u, *m.*
sluchadlo, -a, *str.*
sluchať; slúchnuť
*sluchátko = **slúchadlo**
sluchy, slúch, *ž. pomn.* (*v lekárstve*: **spánky**)
sluka, -y, *g. pl.* **slúk**, *ž.*
slušať, -í, -ia
slušný
*slutovať sa = **zľutovať sa**
služba, -y, *ž.*
služobný; služobnosť; služobník; služobníčka; služobníctvo
slúžiť, -im, -ia; slúžievať; slúžiaci
slúžka, -y, *g. pl.* slúžok, *ž.*
slúžnodvorský, -ého, *m.*; slúžnodvorský; slúžnodvorstvo
slúžny, -eho, *m.*; slúžnovský; *iné je* služné, -ého, *str.*, plat
*slych = **sluch**
slýchať, -am, -ajú; slýchavať
slyšať, -ím, -ia, *častejšie* **počuť**
slza, -y, *g. pl.* sĺz, *ž.*; slzička; slzavý
slziť, -ím, -ia
slznúť, -ne, -nú
slzotvorný
*smáčať = **zmáčať**
smalt, -u, *m.*; smaltovať
smaragd, -gdu, *m.*; smaragdový
*smazať = **zmazať**
smažiť, -ím, -ia; smažievať
smäd, -u, *m.*; smädný; smädnúť; smädiť (smädí ma)
*smečka = **svorka**
smena, -y, *ž.*; *iné je* zmena, zámena
smer, -u, *l.* -e, *m.*; smerovať *k niečomu*; smernica; smerodajný
smes, -i, *ž.*
*smestiť (sa) = **zmestiť (sa)**
smeť, -ti *ž.*; smietka
smetať, -ám, -ajú; smiesť
*smetie = **smeti**
smetisko, -a, *str.*
smiať sa, smejem, smejú; smejúc sa; smiať sa
smida, smidka, -y, *ž.*
smiech, -u, *m.*; smiešny
smiechota, -y, *ž.*
smier, -u, *l.* -e, *m.*; smierčí; smierlivý; smieriť (sa)
smiesiť, -im, -ia; smiešať; smiešanina
smiesť, smetiem, smetú; smetať; smetávať
smieť, smiem, smú
smilný
*smilovať sa = **zmilovať sa**
smilstvo, -stva, *str.*
smluva, -y, *g. pl.* smlúv, *ž.*
smok, -a, *m.*
smoking, -u, *m.*; smokingový
Smokovec, -vca, *m.*
smola, -y, *g. pl.* smôl, *ž.*; smoliť
smolienka, -y, *ž.*
Smolník, -a, *m.*
smotana, -y, *ž.*; smotánka; smotanový
smotať, -ám, -ajú; smotávať; smotanina

smrad, -u, *m.*; smradiť; smradľavý; smradoch; smradúch
smraštiť, -ím, -ia; smrašťovať
smrdieť, -ím, -ia
smrečie, -ia, *str.*; smrečina
smrek, -a, *m.*; smrekový
smrť, -ti, *ž.*; smrtka; smrtný
smrteľný; smrteľník
smrtnosť, -ti, *ž.*
smrtonosný
smud, -u, *m.*, čmud
smudiť sa, čmudiť sa
*smúhavec = **zebra**
smútiť, -im, -ia; smútievať
smutný
smútok, -tku, *m.*; smútočný
*smyčec = **slák**
smyk, -u, *m.*; smýkať = ťahať; *iné je* šmýkať (sa)
Smyrna, -y, *ž.*; smyrniansky
smysel, -slu, *l.* -sle, *n. pl.* -sly, *m.*; smyselný, smyslový; smyselnosť
smyslieť, -ím, -ia
smýšľať, -am, -ajú; smýšľanie
smyť, smyjem, smyjú; smytý; smývať
snáď, *lepšie* **azda, hádam, vari**
*snadný, snadnejší = **ľahký, ľahší**
*sňah = **sneh**
snaha, -y, *g. pl.* snáh, *ž.*
snár, -a, *n. pl.* snáre, *m.*
snášanlivý; snášanlivosť
snášať, -am, -ajú; *iné je* znášať
snáška, -y, *ž.*
sňať, snímem, snímu; sňal, sňatý, sňatie; snímať
snažiť sa, -ím, -ia, *častejšie* usilovať sa; snažlivý
*snedý = **počerný**
sneh, -u, *m.*; snehový; snežný
snehobiely
snehovky, -iek, *ž. pomnožné*
snehuliak, -a, *m.*
snem, -u, *m.*; snemový
snemovňa, -vne, *ž.*
snesiteľný; *iné je* znesiteľný
sneť, -ti, *ž.*; snietka; snetivý
snežienka, -y, *g. pl.* snežienok, *ž.*
snežiť; snežievať
snice, sníc, *ž. pomn.*
sniesť (sa), snesiem, snesú; *iné je* zniesť
snímať (*od* sňať); snímací
snímka, -y, *g. pl.* snímok, *ž.*
Snina, -y, *ž.*
snívať (sa), snim, snia; snívať (sa); snivý
znížiť (sa), -im, -ia; znižovať (sa)
snob, -a, *n. pl.* -i, *m.*; snobský; snobstvo; snobizmus
snop, -a, *m.*; snôpok, -pka; snopček
snosiť, -im, -ia
*snôška = **snáška**
snovať, snuť, snujem, snujú; snujúc; snul
snúbenec, -nca, *m.*; snúbenica
snúbiť, -im, -ia
snubný (*prsteň*)
sob, -a, *n. pl.* -y, *m.*; sobí, -ia, -ie
sobáš, -a, *m.*; sobášny; sobášiť
*sobec = **sebec**; *sobectvo = **sebectvo**
sobliecť (sa), soblečiem, soblečú; soblieкať (sa)
soboľ, -a, *n. pl.* -e, *m.*; soboľ, -ia, -ie; sobolina
sobota, -y, *g. pl.* sobôt, *ž.*; sobotný; Rimavská, Spišská Sobota
sobrať, soberiem, so-

berú; soberať; *iné je* zobrať

socialista, -u, *m.*; socialistický

socializácia, -ie, *ž.*; socializovať

socializmus, -zmu, *m.*

sociálny, spoločenský

sociéta, -y, *ž.*, spoločnosť

sociologia, -ie, *ž.*

sóda, -y, *ž.*; sódový; sódnatý

sodík, -a, *m.*, nátrium

sódovka, -y, *ž.*; sódovkáreň

sodrať, -derie, -derú (*s niečoho*); sodierať; sodratý; *iné je* zodrať

sodrieť, -driem, -drú (*s niečoho*); sodretý; *iné je* zodrieť

sofista, -u, *m.*; sofistika; sofizma, -y, *ž.*

sohnať, soženiem, soženú (*s niečoho*); *iné je* zohnať

socha, -y, *g. pl.* sôch, *ž.*; sochár; sochársky

sochor, -u, *m.*; sochorec

soirée (*fr., čítaj* soaré), *str. neskl.*, večierok

sója, -e, *g. pl.* sójí, *ž.*; sójový

sojka, -y, *g. pl.* sojok, *ž.*; sojčí, -ia, -ie

sok, -a, *m.*; sokyňa

sokol, -a, *n. pl.* sokoly (*zosob.* -i, *ak. pl.* -ov), *m.*; sokolí, -ia, -ie

Sokol, -a, *m.* (*spolok*); sokól (*člen Sokola*); sokolský; sokolstvo

*sokor = **sochor**

Sokrates, -ta, *m.*; sokratický

soľ, -li, *ž.*; soľný; soľnička

solárny (rok), slnečný

Solčany, -čian, *m. pomnožné*; Solčanec; Solčianka; solčiansky

solicitátor, -a, *m.*

solidarita, -y, *ž.*; solidárnosť; solidárny

solídny, pevný, spoľahlivý; solídnosť

soliť, -ím, -ia

solivar, -u, *l.* -e, *m.*

sólo, -a, *str.*; sólový

solventný

somár, -a, *n. pl.* somáre (*nádavka* somári, *ak.* -ov), *m.*; somársky

somknúť, -nem, -nú; somknutý; somkýnať

somnambulizmus, -zmu, *m.*, námesačníctvo

sonáta, -y, *ž.*

sonda, -y, *g. pl.* sond, *ž.*; sondovať

sonet, -u, *m.*, znelka

sonórny, zvučný, znelý

sopár (*prísl.*)

sopäť (sa) *i* **sopnúť (sa),** sopnem, sopnú; sopínať; *iné je* vzopäť sa

sopeľ, -pľa, *m.*; sopľavý; sopliak; soplič

sopka, -y, *ž.*; sopečný

soprán, -u, *m.*; sopranistka

sopúch, -a, *m.*, kráter, dymník; sopúšok

sordíno, -a, *str.*

sorta, -y, *g. pl.* sort, *ž.*, druh

sortiment, -u, *m.*

*sortovať = **triediť**

*sós = **omáčka**

sosadiť, -ím, -ia; sosadnúť *s niečoho*; sosadzovať

sosák, -a, *m.*

sosbierať, -am, -ajú

sosekať, -ám, -ajú

soschnúť, -nem, -nú; soschnutý; soschýnať

soskočiť, -ím, -ia; soskakovať

soskok, -u, *m.*

soskupiť (sa), -ím, -ia; soskupovať (sa)

soslať, sošlem, sošlú; soslanie; sosielať

sosna, -y, *ž.*; sosnový

*sosňať = **sňať**

*sosnímať = **snímať**

sosnovať, -ujem, -ujú

sosobášiť, -im, -ia

sostaviť, -ím, -ia; sostavovať
sostreliť, -ím, -ia; sostrieľať; sostreľovať
sostrihnúť, -nem, -nú; sostrihať; sostrihávať
sostrojiť, -ím, -ja; sostrojovať; sostrojovateľ
sostup, -u, *m.*; sostupný; sostúpiť; sostupovať
sosuť (sa), sosujem, sosujú
sosyp, -u, *m.*; sosypať, -em, -ú (*dokon.*); sosýpať, -am, -ajú (*nedokon.*)
sošit, -u, *m.*; sošitok
sošiť, -šijem, -šijú; sošívať, sošívavať
soškrabať, -em, -ú
sošmyknúť (sa), -nem, -nú
sošúľať (sa), -am, -ajú
sošúveriť (sa), -ím, -ia
sošvagrený
sotať, sotnem, sotnú; sotínať
sotiť, -ím, -ia; sácať
sotíza, -y, *ž.*
sotmieť sa, -ie, -ejú; sotmelo sa; sotmieva sa
*sotník = **stotník**
*sotnina = **stotina**
sotor, -a, *m.*
sotrieť, -triem, -trú; sotierať
sotva; sotvaže
sova, -y, *g. pl.* sov, *ž.*; sovi; sovička
soviet, -u, *n. pl.* -y, *m.*; sovietsky
sovrieť, -vriem, -vrú; sovierať
soznam, -u, *m.*; soznamový
soznámiť (sa), -ím, -ia; soznamovať
soznať, -znám, -znajú, *lepšie* **priznať, uznať**; soznanie; soznávať
sozváňať, -am, -ajú
sozvať, sozvem, sozvú
sožať, sožnem, sožnú; sožínať
späť, -a, *m.*
spád, -u, *m.*; spádny
spadnúť; spadnutý; spadať; spadávať
spáchať, -am, -ajú
spachtoš, -a, *m.*
spájať, -am, -ajú
spála, -y, *ž.*, šarlach; spálový
spálenina, -y, *ž.*
spálenisko, -a, *str.*
spáliť, -ím, -ia; spaľovať
spálňa, -ne, *g. pl.* spální, *ž.*
spalničky, -čiek, *ž. pomnožné*
spalný
spamätať sa, -ám, -ajú
spanilomyseľný
spanilý
spánok, -nku, *m.*
spanštieť, -iem, -ejú
spara, -y, *ž.*, dusnota; sparný; sparno
sparič, -ím, -ia; sparenina; spárať
*spáry = **pazúry, drapy**
spása, -y, *ž.*
spasič, -ím, -ia; spasenie
spasiteľ, -a, *m.*; Spasiteľ (Kristus)
spasiteľný
spásonosný
spásť, spasie, spasú; spásať
spať, spím, spia; spi, -te; spal; spanie; spávať
*spatriť = **zbadať, zazrieť, uvidieť, spozorovať**
spavý; spavosť
špecifický (špecifická váha)
špečatiť, -ím, -ia
špečený, *od* špiecť
špech, -u, *m.*; špechať; špešný
spektrum, -ktra, *str.*; spektrálny
speňažiť, -ím, -ia
speniť, -ím, -ia
spestriť, -ím, -ia; spestrovať
spev, -u, *m.*; spevavý,

spevný; spevák; spevácka; spevácky (sbor *ap.*)
spevnieť, -iem, -ejú
spevník, -a, *m.*
spevohra, -y, *ž.*, opera
spevokol, -u, *m.*
spiecť, spečiem, spečú; spečený
spierať sa, -am, -ajú
spieť, -ejem, -ejú; spej, spejte; spejúc; spel
spievanky, -niek (-nôk), *ž. pomnožné*
spievať, -am, -ajú; spievavať
spież, -e, *ž.*; spiežovec; spiežový
*spiknúť sa = **sprisahať sa**; *spiklenec = **sprisahanec**
spíliť, -ím, -ia; spíľovať
spínať, -am, -ajú; spínadlo
*spirála = **špirála**
spis, -u, *m.*
spísať, -šem, -šu; spisovať
spisba, -y, *ž.*
spisovateľ, -a, *m.*
spisovný
Spiš, -a, *l.* vo Spiši, *m.*; Spišiak, Spišiačka; Spišská župa; Spišská Kapitula (*obec*), *ale* spišská kapitula (sbor kanonikov); **spišský**
splácať, -am, -ajú
splákať, -am, -ajú; spláknuť; splakovať; splakovací
splanieť, -iem, -ejú
spľasnúť, -ne, -nú; spľasnutý; spľaskať
splašiť, -ím, -ia
spľaštiť, -ím, -ia
splatiť, -ím, -ia; splácať
splátka, -y, *g. pl.* splátok, *ž.*; splátkový
splatný; splatnosť
splav, -u, *m.*; splavovať; splavniť; splavný
splaz, -u, *m.*
splesnieť, -ie, -ejú; splesnený; splesnivieť; splesnivený
spleť, -i, *ž.*
spletenina, -y, *ž.*
spletitý
spliesť, spletiem, spletú; splietať
spln, -u, *m.*
splniť, -ím, -ia; spĺňať; spĺňovať
splnomocniť, -ím, -ia; splnomocňovať; splnomocnenec, -nca, *m.*; splnomocnenie; splnomocnený
splodiť, -ím, -ia
sploštiť, -ím, -ia; sploštený
splynúť, -niem, -nú; splývať
splznuť, -em, -u; spĺznutý
*spočiatku = **zpočiatku**
spočinúť, -niem, -nú; spočívať
spočítať, -am, -ajú; spočítavať, spočitovať
spodina, -y, *ž.*
spodný
spodobať sa, -ám, -ajú *niekomu*, pripodobniť sa, zapáčiť sa
spodobiť, -ím, -ia; spodobenie, spodoba = asimilácia
spodok, -dku, *m.*; spodný
spohodlnieť, -iem, -ejú
spohŕdať, -am, -ajú
spohybať, -em, -u
spochabieť, -iem, -ejú; spochabený; spochabiť sa
spojenec, -nca, *m.*; spojenecký
Spojené štáty americké (USA)
spojiť, -ím, -a; spájať; spojovať
spojitý
spojivka, -y, *ž.*; očná spojivka
spojivo, -a, *g. pl.* spojív, *str.*
spojka, -y, *g. pl.* spojok, *ž.*
spojovať; spojovací; **spojujúci**

spokojiť sa, -ím, -a
spokojný; spokojnosť
spokutovať, -ujem, -ujú
spoľahlivý; spoľahlivosť
spoľahnúť sa, -nem, -nú; spoliehať sa
spolčiť sa, -ím, -ia; spolčovať sa; spolčovací
spoliehať sa, -am, -ajú; spoľahnúť sa
spoločenstvo, -a, *g. pl.* spoločenstiev, *str.*; spoločenský; spoločenstevný
spoločník, -a, *m.*; spoločnica
spoločný, spoločnosť
spolok, -lku, *m.*; spolkový; spolkár
spolu (*prísl.*)
spoluautor, -a, *m.*
spolubojovník, -a, *m.*
***spolubydliaci = spolubývajúci**
spolucestujúci
spoludedič, -a, *m.*
spoluhláska, -y, *ž.*
spoluhráč, -a, *m.*
spolumajiteľ, -a, *m.*
spoluobyvateľ, -a, *m.*
spoluobžalovaný
spolupáchateľ, -a, *m.*
spolupráca, -e, *ž.*; *iné je* spoločná práca
spolupracovník, -a, *m.*
spoluúčinkovať, -ujem, -uje; spoluúčinkujúci
spoluväzeň, -zňa, *m.*
spoluvinný, spoluvinník; spoluvinnica
spoluvlastník, -a, *m.*
spoluzakladateľ, -a, *m.*
spolužitie, -ia, *str.*
spomáhať, -am, -ajú; spomôcť
spomaliť, -ím, -ia; spomaľovať
spomenúť, -niem, -nú; spomeň, spomeňte; spomenul; spomínať
spomienka, -y, *ž.*
spomôcť, spomôžem, spomôžu; spomohol
spona, -y, *g. pl.* spôn, *ž.*; sponka
sponáhľať sa, -am, -ajú
spondej, -a, *m.*; spondejský
spontánny, samovoľný
spopolniť, -ím, -ia; spopolňovať
spoprehadzovať, -ujem, -ujú
spoprehýbať, -em, -u
spoprehýnať, -am, -ajú
spoprepletať, -ám, -ajú
spopretŕhať, -am, -ajú
spoprevracať, -iam, -ajú
spopularizovať, -ujem, -ujú
spor, -u, *m.*; sporný; spornosť
sporadický, roztratený, ojedinelý
sporák, -a, *m.*
***sporiadať = usporiadať, usporadovať**
sporiť, -ím, -ia; sporivý
sporiteľňa, -ňe, *g. pl.* sporiteľní, *ž.*; sporiteľničný
sporý, hojný, výdatný
spôsob, -u, *m.*; spôsobný
spôsobiť, -ím, -ia; spôsobovať; spôsobilý
spotiť sa, -ím, -ia
spotreba, -y, *g. pl.* spotrieb, *ž.*; spotrebovať
spotvoriť, -ím, -ia
spoveď, -de, *ž.*; spovedný; spovedník; spovedníčka; spovedať sa
spovedelnica, spovednica, -ce, *ž.*; spovedník (kňaz)
***spozdiť** (sa) = **oneskoriť (sa)**
spoznať, -ám, -ajú *niekoho*; spoznať sa *s niekým*
spozorovať, -ujem, -ujú
spracovať, -ujem, -ujú; spracúvať
spráchnivieť, -ie, -ejú
sprašivieť, -ie, -ejú
spraštiť, -ím, -ia; spraštať
sprať, speriem, sperú
spratať, -cem, -cú; spratný
sprava, -y, *g. pl.* správ,

ž., vec, zariadenie, prístroj
správa, -y, *ž.*, *napr.* správa štátu, spolku; *iné je* zpráva
správca, -cu, *n. pl.* -ovia, *m.*; správcovský; správca-učiteľ; správcovstvo; správkyňa
spraviť, -ím, -ia, urobiť
správka, -y, *g. pl.* správok, *ž.*; *správkáreň = opravovňa
správny; správne
spravodlivý; spravodlivosť
spravovať (sa), -ujem, -ujú *niečo* (*niečím*), viesť
spražiť, -ím, -ia
sprebíjať, -am, -ajú
spredať, -ám, -ajú
sprehádzať, -džem, -džu
sprehŕňať, -am, -ajú
sprehýbať, -am, -ajú
sprelámať, -em, -u
spreneveriť (sa), -ím, defraudovať; spreneverа, defraudácia
*sprepitné = **prepitné**
sprerastať, -á, -ajú
sprerážať, -am, -ajú
sprerývať, -am, -ajú
spretínať, -am, -ajú
sprevádzať, -am, -ajú
sprevodiť, -ím, -ia
sprevracať, -iam, -ajú
*sprežka = **složka**; *sprežkový = **složkový**
sprcha, -y, *g. pl.* sprch, *ž.*; sprchať; sprchnuť
sprchomer, -u, *l.* -i, *n. pl.* -y, *m.*; sprchomerný
spriahať, -am, -ajú; spriahnuť
spriasť, spradiem, spradú; spriadať
spriateliť (sa), -ím, -ia
spriazniť, -im, -ia; spriaznený
spriečiť sa, -im, -ia
sprievod, -u, *m.*; sprievodný
sprievodca, -cu, *n. pl.* -ovia, *m.*; sprievodkyňa
spríjemniť, -ím, -ia; spríjemňovať; spríjemniť
spríkriť sa, -im, -ia
sprisahať; sprisahanie; sprisahanec, -nca, *m.*
sprísniť, -im, -ia; sprísňovať; sprísniť
sprítomniť, -ím, -ia; sprítomňovať
*sprostiť (sa) = **zbaviť (sa)**
sprostredkovať, -ujem, -ujú; sprostredkovateľ; sprostredkovateľňa; sprostredkovací
sprostý; sprostučký
sprotiviť sa, -ím, -ia
sprzniť, -ím, -ia
spuchnúť, -nem, -nú
*spupný = **nadutý, namyslený**
spurný
*spústa = **množstvo, hŕba, kopa, sila, mnoho, veľa**
spustiť (sa), -ím, -ia; spúšťať (sa)
spustnúť, -nem, -nú; spustlý; spustlosť
spustošiť, -ím, -ia
spútať, -am, -ajú; sputnať
spyšnieť, -iem, -ejú
spýtať sa, -am, -ajú *niekoho niečo*; spytovať (svedomie); spytovať sa
sradiť (sa), -ím, -ia, postaviť (sa) do radu; *iné je* zradiť (sa)
*sráňať = **zráňať**
srast, -u, *m.*
srásť, srastiem, srastú; srastanie; srastať
srátať, -am, -ajú
sraz, -u, *m.*
srazenina, -y, *ž.*
sraziť, -ím, -ia; srážať
srážka, -y, *g. pl.* srážok, *ž.*; srážkový
Srb, -a, *m.*; Srbka; Srbsko; srbský; srbčina

srd, -u, *m.*; **srdiť sa**; **srdený**; srditosť; srdnatý

srdce, -a, *str.*; srdcový (*sval, choroba*); srdečný (srdečné pozdravenie); srdcovitý

srdcelomný

srdcovník, -a, *m.* (*nie* „srdečník")

srezať, srežem, srežú; srezávať; srezúvať (*napr.* prútik so stromu); *iné je* zrezať

***sriadiť** = **zriadiť**

***srieť sa** = **zrieť sa**

Srieň, -a, *m.*; srieňový

srkať, -ám, -ajú; srkavý

sŕkať, -am, -ajú (*napr.* bolesťou)

srna, -y, *g. pl.* srn, *ž.*; srní, -ia, -ie

sŕňa, -aťa, *str.*

srňacina, -y, *ž.*

srnec, -nca, *n. a ak. pl.* srnce, *m.*; srnčí, -ia, -ie; sŕňa, -ťa; srňacina

srok, -u, *m.*, lehota; sročný

***sroniť**, ***sráňať** = **zroniť**, **zráňať**

srovnať, -ám, -ajú; srovnávať; *iné je* porovnať, porovnávať

srozumieť sa, -iem, -ejú

srozumiteľný; srozumiteľnosť

srp, -u, *m.*, *častejšie* **kosák**; srpovitý, kosákovitý

srsť, -ti, *ž.*; srstený; srstka; srstnatý

sršať, -í, -ia

sršeň, -šňa, *n. a ak. pl.* sršne, *m.*

sršiť sa, -ím, -ia, srdiť sa

srub, -u, *m.*; srúbok

srubiť, -ím, -ia

***srúcanina** = **zrúcanina**

***srútiť** = **zrútiť**

srvátka, -y, *ž.*

***srýpať** = **zrýpať**

***ssavec** = **savec**

sťa (*spojka porov.*), ako, ani

stabilita, -y, *ž.*, stálosť, pevnosť; stabilný

stabilizácia, -ie, *ž.*, ustálenie; stabilizovať

stáčať, -am, -ajú; stočiť

stačiť, -ím, -ia

stadión, -dia, *str.*

***stadium** = **štádium**

stádo, -a, *str.*; stádny

stagnácia, -ie, *ž.*; stagnačný; stagnovať

sťahovať, -ujem, -ujú; **stiahnuť**

sťahovať sa; sťahovací; sťahovavý

stachanovec, -vca, *m.*

stajňa, -ne, staja, -e, *ž.*, maštaľ

***stajný** = **rovnaký**

***sťakde** = **kdekoľvek, hocikde**; ***sťakto** = **ktokoľvek, hocikto**

stalaktit, -u, *m.*

stále (*prísl.*)

stálica, -ce, *ž.*

stálofarebný

stáložiarny

stály, trvalý; stále

stan, -u, *m.*; stanový; stánok, -nku

stanca, -e, *g. pl.* stánc, *ž.*

stanica, -ce, *ž.*; staničný

staniol, -u, *m.*; staniolový

Stanislav, -a, *m.*; Stano, -na

***stanné právo** = **náhly súd**

stanovisko, -a, *g. pl.* stanovísk, *str.*

stanoviť, -ím, -ia

stanovy, -nov, *ž. pomn.*

stár, -a, *m.* (*filmový stár*)

starať sa, -ám, -ajú

starec, -rca, *m.*; starček

Staré Hory, Starých Hôr, *ž. pomn.* (*obec*); Starohorec;

Starohorka; starohorský
starejší, -šieho, *m.*; starejšia, -ej, *ž.*
stárež, -e, *ž.* (*hrom.*)
starieť (sa), -iem, -ejú
starina, -y, *ž.*; starinár
starký, -ého, *m.*; starká, -ej, *ž.*
starnúť, -nem, -nú
staroba, -y, *ž.*; starobný; starobinec, -nca, *m.*
starobylý, *častejšie* **starodávny**; starobylosť
staročeština; staročeský
starodávny; starodávno, -a, *str.* (za starodávna)
starokatolík, -a, *m.*
staromódny
staroosadlík, -a, *m.*
starootcovský
starorímsky
staroslávny
staroslovanský
staroslovenský
staroslovienský
staroslovinský
starosť, -ti, *ž.*
starosta, -u, *m.*; starostka
starostlivý; starostlivosť
starosvat, -a, *m.*
starosvetský
starovek, -u, *m.*; staroveký
staroverec, -rca, *m.*; staroverský
starozákonný
starozemiansky
starožitný; starožitník; starožitnosť; starožitníctvo
staršina, -y, *ž.*; staršinstvo
***start = štart**
starý, starší; staručký
staryga, -y, *ž.*; starygáň, **-a**, *m.*
Starý rok
Starý zákon; starozákonný
stať, -te, *ž.*
stať (sa), stanem, stanú; staň; stal
sťať, stnem, stnú, sťal; sťatý; stínať (*iné je* sofať)
stáť, stojím, stoja; stojac; stál; státie; stojaci, -a, -e
***stáť** *za niekoho* = **ručiť** *za niekoho*
statika, -y, *ž.*; statický
statív, -u, *m.*, stojan
statkár, -a, *m.*
***statný = udatný**
statočný; statočnosť
statok, -tku, *m.*, dobytok, majetok
stav, -u, *m.*
***stávajúci = terajší, platný, existujúci** (platné zákony, *nie* „stávajúce zákony")
stavať, staviam, stavajú; stavaj; stavajúc; stával; stavaný; stavanie; staviavať
stavba, -y, *g. pl.* stavieb, *ž.*; stavebný
stavec, -vca, *m.*; stavcový; stavček
stavenisko, -a, *str.*
stavidlo, -dla, *g. pl.* stavidiel, *str.*
stavisko, -ska, *g. pl.* stavísk, *str.*
stavať sa (*o niečo*), -ím, -ia; stavil; stavený
staviteľ, -a, *m.*; staviteľstvo
stavivo, -a, *str.*
stávka, -y, *g. pl.* stávok, *ž.*; stávkovať
stavovec, -vca, *n. pl.* stavovce, *m.*
stavovský
sťažeň, -žňa, *m.*
sťažnosť, -ti, *ž.*
sťažovať sa, sťažovať si
stearín, -u, *m.*; stearínový
steblo, -bla, *g. pl.* stebiel, *str.*; stebielce; stebielko; stebelnatý
steh, -u, *m.*
stehlík, -a, *m.*; stehličí
stehno, -a, *g. pl.* stehien, *str.*; stehenný; stehienko; stehienca

*stejný = **rovnaký**
*stejnokroj = **rovnošata**
*stejnomerný = **rovnomerný**
*stejnosmerný = **jednosmerný**
stekať (*od* stiecť); stiekať
stelesniť, -ím, -ia; stelesnený; stelesnenosť; stelesňovať
stelivo, -va, *str.*
stemnieť, -iem, -ejú; stemnievať; stemnený; stemniť
stena, -y, *g. pl.* stien, *ž.*, múr; stenový; stienka
stenať, stenem, -eš, -ú
stenčiť, -ím, -ia; stenčovať; stenknúť.
stenograf, -a, *m.*, tesnopisec; stenografia, tesnopis; stenografovať
stenogram, -u, *m.*
step, -i, *ž.*; stepný
stepať, -em, -ú
*stepilý = švárny
steplieť, -iem, -ejú
stereochromia, -ie, *ž.*
stereometria, -ie, *ž*
stereoskop, -u, *m.*
stereotypia, -ie, *ž.*; stereotypovať; stereotypný
sterilizácia, -ie, *ž.*; sterilizačný; sterilizovať
sterilný, neplodný
sterorizovať, -ujem, -ujú
stesať, stešem, -šú
*stesk = **clivosť**
*stezka = **chodník**
*stežeň = **stožiar**
stiahnuť, -nem, -nu; sťahovať
*stiahnuť konzekvencie = **vyvodiť dôsledky**
stiecť, stečie, stečú; stekať; stiekať
*stieň = **tieň, tôňa**
*stienidlo = **tienidlo**
stierať, -am, -ajú
stiesniť, -im, -ia; stiesnenosť
stigma, -y, *g. pl.* stigiem, *ž.*; stigmatizovať
stih, -u, *m.*; stihomam
stíhať, -am, -ajú; stíhač; stíhateľ; stihnúť
stíchnuť, -em, -u; stíchať
*stil = **štýl**
*stin = **tieň, tôňa**
stínať, -am, -ajú; stínadlo
*stínny = **tienistý, tônistý**
stipulovať, -ujem, -ujú
stisk, -u, *m.*
stískať, -am, -ajú
stisnúť, -nem, -nú
stíšiť, -im, -ia; stišovať
stlačiť, -ím, -ia; stláčať, stlačovať; stlačiteľnosť
stlať, steliem, stelú; stlanie
stlcť, stlčiem, stlčú; stĺkať (*spolu*); *iné je* ztlcť
stlieť, -ie (-eje), -ejú; stlievať
stlmiť, -ím, -ia
stĺp, -u, *m.*; stĺpec, -pca; stĺpik, -a; stĺpok, -pku; stĺpisko; stĺpcový
stĺpkom, stĺpom (*prísl.*)
stĺporadie, -ia, *str.*
stĺstnúť, -nem, -nú
stmavieť, -iem, -ejú
stmievať sa; stmiť sa
*s to; *som s to = **môžem, vládzem**
sto, *g.* sta, *n. pl.* stá, *g. pl.* sto, *dat. pl.* stám *atď.*, *str.*; dvesto, tristo, päťsto *ap.*; sto ráz
stočiť (sa), -ím, -ia; stáčať
stodola, -y, *g. pl.* sto dôl, *ž.*; stodôlka
stoh, -u, *m.*
stoicizmus, -zmu, *m.* stoický; stoik, *n. pl* stoici, *m.*
stojaci; stojaca (lam

pa), stojace (hodiny)
stojačky
stojak, -a, *m.*
stojan, -a, *m.*; stojanček, -a, *m.*
stojatý
stok, -u, *m.*
stoka, -y, *g. pl.* stôk, *ž.*
stokať, -ám, -ajú; stoknúť
stoklas, -u, *m.*
stokráska, -y, *ž.*
stôl, stola, *m.*; stolík, -a; stolok, -lka; stolček, -a; stolový
stolár, -a, *m.*; stolársky; stolárčiť
storočie, -a, *str.*, *častejšie* **storočie**; *storočný = **storočný***
stolica, -e, *ž.*; stolička; stoličný
stolík, -a, *m.*
stolistý
stolovať, -ujem, -ujú; stolovník
ston, -u, *m.*
stometrový
stonásobný
stonať, *častejšie* **stenať**, -nem, -nú
stonoha, -y, *g. pl.* stonôh, *ž.*; stonožka
stonohý
stooký
stopa, -y, *g. pl.* stôp, *ž.*; stopovať
stopercentný
stopiť, -ím, -ia; stápať
stopka, -y, *ž.* (*na ovoci a na liste*)
stopky, stopiek; *ž. pomnožné*
storaký
storamenný
stornovať, zrušiť
storočie, -ia, *str.*; storočný
storuký
stotina, -y, *ž.*, stý diel, sto vojakov; stotník, veliteľ stotiny
stotisícina, -y, *ž.*
stotožniť, -ím, -ia; stotožňovať
stotý, *častejšie* **stý**
stovka, -y, *g. pl.* stovák, *ž.*
stovežatý
stožiar, -a, *m.*
strácať (*od* stratiť)
strádať, -am, -ajú
stradivárky, -rok, *ž. pomnožné*
strach, -u, *m.*; mrieť strachy (*i. pl.*); strašný; strachovať sa
straka, -y, *g. pl.* strák, *ž.*; strička; stráča; strační, -ia, -ie
strakatý; strakavý
strakopud, -a, *m.*; ďatel strakatý
strakoš, -a, *m.*
stráň, -ne, *ž.*; stráňava, -y, *ž.*
strana, -y, *g. pl.* strán, *ž.* (so strany; s pravej strany; s ľavej strany; s oboch strán); stránka; stránočka; stranný; stranový
strániť (sa), -im, -ia
stranník, -a, *m.*; strannícky; stranníctvo
strap, -u, *m.*
strapačka, -y, *ž.*
strapáň, -a, *m.*; strapaňa, -ne, *ž.*
strapatý
strapec, -pca, *m.* (strapec hrozna)
strápiť, -im, -ia; strápený
strasť, -ti, *ž.*; strastný
strašiak, -a, *m.*
strašiť, -ím, -ia; strašievať; strašidlo
strašný
stratég, -a, *m.*; strategický
stratiť, -ím, -ia; strata
stratosféra, -y, *ž.*; stratosferický
strava, -y, *ž.*
stráviť, -im, -ia; stráviteľný
strávnik, -a, *m.*
stravovať (sa); stravovateľ; stravovňa
stráž, -e, *ž.*; na stráž! (*pozdravenie*); stráž! (*odpoveď*)

strážca, -žcu, *n. pl.* -ovia, *m.*
strážiť, -im, -ia; strážievať
strážkyňa, -ne, *ž.*
strážmajster, -stra, *m.*
strážnica, -ce, *ž.*
strážnik, -a, *m.*
strážny
strblietať sa, -am, -ajú
strčiť, -ím, -ia
strebať, -em, -ú; strebnúť
streček, -čka, *m.*
strečkavý
strečko, -a, *m.*
strečkovať
stred, -u, *m.*; stredný
streda, -y, *l.* -u, *ž.*; stredajší
stredisko, -a, *g. pl.* stredísk, *str.*
***stredník** = **bodkočiarka**
stredoamerický
stredoeurópsky
stredohorie, -ia, *str.*
stredoslovenský
stredovek, -u, *m.*; stredoveký
stredozemie, -ia, *str.*; stredozemný; Stredozemné more
strecha, -y, *g. pl.* striech, *ž.*; strieška
strela, -y, *g. pl.* striel, *ž.*; strelný; strelnica
streľba, -y, *ž.*
strelec, -lca, *m.*; strelecký
strelif, -ím, -ia; strieľať
strelivo, -a, *str.*
strepať, -em, -ú; strepotať
strestať, -cem, -cú
streštiť, -ím, -ia; streštený
stretať (sa), -ám, -ajú; stretávať (sa); stretnúť; stretnutie
***strevice** = **črievice**
streženie, -ia, *str.*
Strháre, -ov, *m. pomn.*
strhať, -ám, -ajú; strhať; strhávať; strhnúť; strhovať; strhúvať
striasať (sa), striasam, striasajú; striasť
strídža, -aťa, *str.*
strieborný; strieborník; strieborniak
striebristý
striebriť, -im, -ia
striebro, -a, *str.*; strieborný
striebrobiely
striebrohlavý
striebrolistý
striebropenný
striebrovlasý
striedať (sa), -am, -ajú; striedavý
striedka, -y, *g. pl.* striedok, *ž.*
***striedmy** = **triezvy**
striednica, -e, *ž.*
striehnuť, -em, -u, *častejšie* **striezť**, strežiem
striekačka, -y, *ž.*
striekať, -am, -ajú; strieknuť
strieľať (*od* strelif)
strieskať, -am, -ajú
strieška, -y, *g. pl.* strieškok, *ž.* (*od* strecha)
striezlivý
striezť, strežiem, strežú; strežiť, -im, -ia; striehnuť
***striežka** = **postriežka**
striga, -y, *g. pl.* stríg, *ž.*; strigin; strigôň; strigônsky; strídža, -ťa, *str.*
strih, -u, *m.*
strihač, -a, *m.*; strihačka, strihanie
strihať, -ám, -ajú; strihnúť
***strík** = **strek**
strižný (*tovar*)
strižok, -žku, *m.*
strmeň, -eňa, *m.*; strmienok
strmieť, -ím, -ia
strmina, -y, *ž.*
strmý
strnádka, -y, *g. pl.* strnádok, *ž.*
strnisko, -a, *g. pl.* strnísk, *str.*

***strnúť = stĺpnuť**
strofa, -y, *ž.*, *lepšie* **sloha**; strofický
stroj, -a, *m.*; strojový; strojný; strojáreň
strojca, -cu, *m.*
strojnásobniť, -ím, -ia
strojník, -a, *m.*; strojníctvo; strojnícky
strojný; strojnosť
***strojvodič = rušňovodič**
strom, -u, *m.*; stromček, -a, *m.*; stromovie, -ia, *str.*
stromoradie, -a, *str.*
stroskotať (sa), -cem (-ám), -cú (-ajú)
strova, -y, *ž.*
stroviť, -ím, -ia; stráviť
strpčiť, -ím, -ia; strpčovať
strpieť, -ím, -ia; strpenie
stŕpnuť, -em, -u; stŕpať; stŕpnutý
stručný
struha, -y, *g. pl.* strúh, *ž.*; strúžka
strúhač, -a, *m.*
strúhadlo, -a, *str.*
struhák, -a, *m.*
struhár, -a, *m.*
strúhať, -am, -ajú
strúchnivieť, -ie, -ejú
struk, -u, *m.*; strukovina; strúček, -čka; strúčik, -a
struna, -y, *g. pl.* strún, *ž.*; strunový
strunga, -y, *g. pl.* strúng, *ž.*
stružlikať, -ám, -ajú, strúhať
struženy, -ín, *ž. pomn.*
strýc, -a, *m.*; strýko, strýčko, strýčik, -a, *m.*; strýcovský; strýčny
strychnín, -u, *m.*; strychnínový
stryná, -ej (*podľa* kráľovná), *ž.*; strynný
strýzniť, -ím, -ia
strženi, -žňa, *m.*
stržiť, -ím, -ia
stučnieť, -iem, -ejú
stud, -u, *m.*
studený
studňa, -ne, *g. pl.* studní, *ž.*; studniar; studnička; studienka
stuha, -y, *g. pl.* stúh, *ž.*; stužka; stužtička
stuhnúť, -nem, -nú; stuhlý, stuhnutý
stuchnúť, -ne, -nú; stuchlina
stúliť sa, -ím, -ia
stúpadlo, -a, *str.*
stupaj, -e, *ž.*, časť nohy
stúpať, -am, -ajú; stúpiť; stúpavý
***stupátko = schodík, stúpadlo**
stupeň, -pňa, *m.*; stupienok; stupňový; stupnica; stupnicový; stupňovať; stupňovanie
stúpenec, -nca, *m.*; stúpenstvo
stupieť, -iem, -ejú
stupídny, hlúpy; stupídnosť
stupiť, -ím, -ia
stužiť, -ím, -ia
stužka, -y, *ž.*
stvol, -a, *m.*
stvora, -y, *g. pl.* stvor, *ž.*; stvorička
stvoriť, -ím, -ia; stvorenie; stvárať
stvoriteľ, -a, *m.*; Stvoriteľ (Boh)
stvrdiť, -ím, -ia; stvrdzovať; stvrdenie
stvŕdiť, -ím, -ia, urobiť tvrdým; stvŕdzať
stvrdnúť, -nem, -nú; stvrdnutý; stvrdlina
stý, stá, sté
styčný
***stydieť sa = hanbiť sa; *stydlivý = hanblivý**
stydnúť, -nem, -nú
styk, -u, *m.*, stýkanie i časť pluhu; styčný, stýkajúci sa
stýkať (sa), -am, -ajú; styknúť
stýrať, -am, -ajú
subalterný, podriadený

súbeh, -u, *m.*; súbežný
subjekt, -u, *m.*, podmet, obchodný pomocník; subjektívny, podmetný, osobný; subjektský, pomocnícky
sublimát, -u, *m.*
súboj, -a, *m.*
súbor, -u, *m.*; súborný
subordinácia, -ie, *ž.*, podriadenosť
subreta, -y, *g. pl.* subriet, *ž.*
subsidiárny, náhradný
subskribovať, upisovať; **subskripcia,** upisovanie; **subskripčný**
substancia, -ie, *ž.*, podstata
substantívum, -va, *str.*, podstatné meno; **substantívny**
substitúcia, -ie, *ž.*, zastupovanie; **substitučný**; **substitút,** -a, *m.*, zástupca
substrát, -u, *m.*, podklad
subtílny, jemný; **subtílnosť**
subvencia, -ie, *ž.*, podpora; **subvenčný**
súci, -ca, -ce; súcnosť; súcosť
súcit, -u, *m.*; súcitný
Sučany, -čian, *m. pomnožné*; sučiansky; Sučanec; Sučianka
súčasník, -a, *m.*; súčasný
*súčastniť sa = **zúčastniť sa** *na niečom, v niečom* (*nie* „niečoho")
súčet, -čtu, *m.*
súčiastka, -y, *ž.*
súčin, -u, *m.*; súčinný
*súčtovať = **zúčtovať**
sud, -a, *m.*; súdok; súdkový
súd, -u, *m.*; súdny; súdnictvo
sudba, -y, *g. pl.* sudieb, *ž.*
sudca, -u, *m.*; sudcovský; sudcovstvo
Sudička, -y, *ž.*
súdiť, -im, -ia; súdený; súdievať
sudkyňa, -e, *ž.*
*súdobný = **súdny**
*súdobý = **súčasný**
*sudokopytník = **párnokopytník**
súdruh, -a, *m.*
súdržný; súdržnosť
*sudý = **párny**
Suez, -a, *m.*; Suezský prieplav
sufita, -y, *g. pl.* sufít, *ž.*
sufix, -u, *m.*, prípona; sufixálny
sufragán, -a, *m.*
sugescia, -ie, *ž.*, vnukanie; sugestívny
súhlas, -u, *m.*; súhlasný; **súhlasiť**
súhrn, -u, *m.*; súhrnný
súhvezdie, -ia, *str.*
Suchá, -ej, *ž.*; Suchovan; suchovský; Suchovanka
suchár, -u, *l.* -i, *m.*
suchopár, -u, *m.*; suchopárny
suchoty, -chôt, *ž. pomnožné*; suchotinár
suchý; suchší; sucho; suchšie; suchučký; suchučko; suchota; **sucháň**
suita, -y, *g. pl.* suít, *ž.*, sprievod, družina
sujet (*fr., čítaj* süžé), -u, *m.*, látka, predmet, téma
***suk = hrča**
suka, -y, *ž.*; sučka
súkať, -am, -ajú; súkač; súkavať
sukcesívny, postupný
súkeník, -a, *m.*; súkenníctvo
súkenný
súkmeňový; súkmeňovec
sukňa, -ne, *g. pl.* sukní, *ž.*; suknička, sukienka
súkno, -a, *g. pl.* sú-

ken, *str.*; súkenko; súkenný
súkromnoprávny
súkromný; súkromne; súkromník
súkrvica, -e, *ž.*
súlad, -u, *m.*; súladný
Sulamit, *ž. neskl.*
sulfát, -u, *m.*, síran
Súľov, -a, *m.*; Súľovské skaly
súložiť, -e, *ž.*; súložiť; súložník; súložnica
sultán, -a, *m.*; sultánsky; sultanát, -u, *m.*
suma, -y, *g. pl.* súm, *ž.*; sumička; sumárny
sumec, -mca, *n. pl.* sumce, *m.*
***súmenný** = **rovnomenný**
súmerný; súmernosť
súmrak, -u, *m.*
súostrovie, -ia, *str.*
sup, -a, *n. pl.* -y, *m.*; supí, -ia, -ie
súper, -era, *m.*
superarbitrácia, -ie, *ž.*
superintendent, -a, *m.*
superiorita, -y, *ž.*, prevaha, prednosť; superiorný
superlatív, -u, *m.*, 3. stupeň prídavných mien; superlatívny
supínum, -na, *str.*; supínový
súpis, -u, *m.*
suplent, -a, *m.*; suplentský; suplovať
suplika, -y, *g. pl.* súplik, *ž.*, prosba; suplikácia; suplikant; suplikovať
suponovať, predpokladať
súprava, -y, *ž.*
supremát, -u, *m.*; supremácia, -ie, *ž.*, vyššia moc, nadvláda
súra, -y, *ž.*
súradnica, -e, *ž.*; súradnicový
súradný; súradnosť; *iné je* podradný
súriť, -im, -ia; súrny
surma, -y, *g. pl.* suriem, *ž.*, poplach; surmita, vojenská trúba; surmovať; surmový
súrodý
surogát, -u, *m.*, náhrada
surový; surovo; surovec; surovina
sused, -a, *m.*; suseda; susedka; susedný; susedstvo; susediť
súsek, -a, *m.*
súsošie, -ia, *str.*
suspendovať, sosadiť; suspenzia
suspenzórium, -ia, *str.*
sústava, -y, *ž.*; sústavný
***sústo** = **kúsok, hlt**
sústrasť, -ti, *ž.*; sústrastný
sústrediť, -im, -ia; sústredivý
***sústruh** = **točovka, tokársky stroj**; ***sústružník** = **tokár**; ***sústružňa** = **tokáreň**
súš, -i, *ž.* (*suchá zem*)
súš, -a, *m.* (*prázdny plást medu*)
súšava, -y, *ž.*
sušiareň, -rne, *ž.*
sušienka, -y, *g. pl.* sušienok, *ž.*
sušiť, -im, -ia; sušievať
suť, sujem, sujú; sutina
sutana, -y, *ž.*
súťaž, -e, *ž.*; súťažiť
suterén, -u, *m.*, podzemie
sutina, -y, *g. pl.* sutín, *ž.*
súvaha, -y, *ž.*
súveký
suverén, -a, *m.*, panovník; suverenita, svrchovanosť; suverénny, svrchovaný
súvis, -u, *m.*; súvisieť, -ím, -ia; súvislý
súvrať, -te, *ž.* (*časť poľa*)
súvzťažný
súznačný

súzvuk, -u, *m.*; súzvučný; súzvučnosť
súžiť, -im, -ia; trápiť; súženie; sužovať; *iné je* zúžiť
sužoba, -y, *ž.*, súženie
*svačina = olovrant; *svačiť = olovrantovať
*svada = zvada
svadba, -y, *ž.*; svadobný; svadobník
svádzať, -am, -ajú, odvádzať (*napr.* vodu); *iné je* zvádzať (*niekoho*)
svah, -u, *m.*
svák, sváko, -a, *m.*
sval, -u, *m.*; svalovitý; svalový; svalnatý; svalstvo; svalovina
*svaliť = zvaliť
*svalkať = zvalkať
svár, -u, *m.*, *častejšie* **škriepka**; *svárić sa = škriepiť sa; *svárlivý = škrieplivý
svarenina, -y, *ž.*; *iné je* zvarenina
svariť, -ím, -ia; svárať (*napr.* železo); *iné je* zvariť, zvárať
svat, -a, *n. pl.* svati (*i* svatovia), *m.*; svatka, -y, *ž.*
svážať, -am, -ajú
*svážiť = zvážiť
svätelnica, -ce; svätenička, -y, *ž.*
svätica, -ce, *ž.*
svätiť, -ím, -ia; svätievať
svätodušný
svätojánsky, -a, -e
svätojurský
svätokrádež, -e, *ž.*; svätokrádežník
svätokupec, -pca, *m.*; svätokupectvo
svätomikulášsky
svätopeterský
Svätopluk, -a, *m.*
Svätoslav, -a, *m.*
svätosť, -ti, *ž.*
svätostánok, -nku, *m.*
svätosvätý
svätováclavský
svätuškár, -a, *m.*
svätvečer, -a, *m.*; svätvečerný
svätý (*vyslov* svätí *alebo* sveti, *nie* „svati"); Svätá zem; Všechsvätých
Svätý Jur, vo Svätom Jure, *m.* (*miestne meno*)
Svätý Mikuláš, *m.* (*mesto*); svätomikulášsky; Liptovský Svätý Mikuláš
svätyňa, -ne, *g. pl.* svätýň, *ž.*
sväz, -u, *m.*; sväzový
sväzok, -zku, *m.*; sväzkový
sväzovať, -ujem, -ujú; sväzúvať
svedčať (sa), svedčiť (sa), patriť (sa)
svedčiť, -ím, -ia; svedčievať
svedectvo, -a, *str.*; svedecký
svedkyňa, -ne, *ž.*
svedok, -dka, *m.*
svedomie, -ia, *str.*; svedomitý
sverák, -a, *m.*
*sverenec = zverenec
sverif, -ím, -ia; sverovať
svesiť, -ím, -ia; sviešať; svesovať
svet, -a, *m.*; Nový Svet (Amerika); svetový; svetský
svetár, -a, *m.*; svetárka; svetárstvo
sveter, -tra, *l.* -tri, *m.*
svetlica, -ce, *ž.*, izba; svetlička (izbietka, svetlá farba)
svetlo, -a, *g. pl.* svetiel, *str.*; svetelný; svetielko; svetielkovať
svetlonos, -a, *m.*
svetlosť, -ti, *ž.*
svetlotlač, -e, *ž.*
svetložltý
svetlý
svetobežník, -a, *m.*
svetobôľ, -u, *m.*
svetoborný
svetochýrny

svetonáhľad, -u, *m.*; svetonáhľadový
svetoobčan, -a, *m.*
svetovláda, -y, *ž.*; svetovládny
svetový; svetovosť
Svetozár, -a, *m.*
svetoznámy
svetský
sviatok, -tku, *m.*; sviatočný
sviatosť, -ti, *ž.*; sviatostný
sviazať, -žem, -žu; sväzovať
svíb, -u, *m.*; svíbie, -ia, *str.* (*ker*)
Svidník, -a, *m.*
svieca, -ce, *ž.*; sviečka; sviečočka; sviečkový
*svieceň = **svietnik**
sviečkár, -a, *m.*
sviečkovica, -ce, *ž.*
svierať, -am, -ajú; svierací (svieracia kazajka); svieradlo; svieravý
sviesť, svediem, svedú, odviesť; svádzať, odvádzať (*napríklad* vodu); *iné je* zviesť (*niekoho*)
svietiplyn, -u, *m.*; svietiplynový
svietiť, -ím, -ia; svieť, -te; svietievať
svietivo, -a, *str.*; svietidlo
svietnik, -a, *m.*
sviezť, sveziem, svezú, svoziť, posvážať; *iné je* zviesť sa (na voze)
sviežiť; sviežosť
svíjačky, -čiek, *ž. pomnožné*
svíjadlá, -diel, *str. pomnožné*
svíjať (sa), -am, -ajú (*od* svif)
sviňa, -ne, *g. pl.* sviň, *ž.*; svinka; svinský
svinlar, -a, *m.*
svinúť, sviniem, svinú; svíjať
svisnúť, -nem, -nú; svislý
svišť, -šťa, *m.*, hvizdák; svišťať
svit, -u, *m.*; svitať; svitnúť; svitanie
sviť, svijem, svijú; svíjať (sa) (*napr.* v bolesti)
svitok, -tku, *m.* (papiera)
svižký, svižný
svlače, -čí, *ž. pomn.*
*svlačec = **pupenec**
svliecť (sa), svlečiem, svlečú; svliekať (sa)
*svoboda = **sloboda;** *svobodný = **slobodný**
svoj, svoja, svoje; *g. muž. rodu* svojho (svojeho), *d.* svojmu (svojemu), *i.* svojím, *m., ž.* a *str. g. pl.* svojich, *d.* svojim, *l.* svojich
svojeť, -ti, *ž.*
svojhlavý; svojhlavosť
svojiť (si), -ím, -a
svojpomocný
svojprávny
svojráz, -u, *m.*; svojrázny
svojský; svojskosť
*svojstojná cena = **nákupná cena, výrobná cena**
svojstvo, -stva, *str.*
svokor, -kra, *m.*; svokra
svolať, -ám, -ajú; *iné je* zvolať
svoliť, -ím, -ia; svoľovať; *iné je* zvoliť
svor, -a, *m.*
svoreň, -reňa, *m.*; svorník
svorný; svornosť
svoziť, -ím, -ia; svážať; sviezť
svrab, -u, *m.*; svrabľavý
svraštiť, -ím, -ia; svraštovať
svrbieť, -ím, -ia; svrbenie; svrbievať; svrbkať
svrbľavý
svrček, -čka, *m.*
svrčina, -y, *ž.*, smrek
svrhnúť, -em, -ú (*sho-*

ťa); svrhnutý; *iné je* zvrhnúť (sa)
svrchný; svrchník; svrchnica
svrchovaný; svrchovanosť
svrchu (*prísl.*)
sybarita, -u, *m.*
syčať, -ím, -ia
syfilis, -u, *m.*; syfilitik, *n. pl.* syfilitici, *m.*; syfilitický
sychravý; sychravosť; sychravica
*sýkačka = **sikačka, striekačka**
sykať, -ám, -ajú, syčať; sykanie, sykot; sykavý, sykavka; *iné je* síkať, striekať
*sýkať = **síkať, striekať**
sykavka, -y, *ž.*
sýkora, -y, *ž.*; sýkorka
sykot, -u, *m.*
sylaba, -y, *g. pl.* sylab, *ž.*, slabika
sylabus, -bu, *m.*
sylogizmus, -zmu, *m.*, úsudok
symbióza, -y, *ž.*
symbol, -u, *n. pl.* -y, *m.*; symbolický; symbolizmus
symetria, -ie, *ž.*, súmernosť; symetrický, súmerný
symfonia, -ie, *ž.*; symfonický
sympatia, -ie, *ž.*; sympatický
symptom, -u, *m.*, príznak; symptomatický
syn, -a, *v.* synu, *n. pl.* synovia, *m.*; synok, synka; synček, synáčik; synovský
synagoga, -y, *g. pl.* synagóg, *ž.*
synátor, -a, *m.*, syn (*posmešne*)
syndik, -a, *m.*
syndikát, -u, *m.*; syndikalista; syndikalizmus
synedrión, -ia, *str.*
synchronia, -ie, *ž.*; synchronný; synchronistický
synoda, -y, *ž.*; synodálny
synonymum, -yma, *str.*, slovo rovnoznačné; synonymika; synonymný, rovnoznačný
synopsa, -y, *ž.*, prehľad; synoptický
syntax, -e, *ž.*, skladba; syntaktický
syntéza, -y, *ž.*, súbor, zloženie; syntetický
sypanice, -níc, *ž. pomnožné*
sypáreň, -rne, *ž.*
sypať, -em, -ú; syp, sypte; sypací
sýpka, -y, *g. pl.* sýpok, *ž.*, *častejšie* sypáreň
sypký; sypkosť
syr, -a, *m.*; syrár; syráreň; syrček; syrec; syrový; srvátka; syrný; syrovník (*koláč*)
Syrakúzy, -kúz, *ž. pomnožné*; syrakúzsky
Sýria, -ie, *ž.*; sýrsky; sýrčina
syrup, -u, *m.*; syrupový
sysel, -sla, *n. pl.* sysly, *m.*
systém, -u, *m.*, sústava; systematický; systemizovať
sýty; sýtosť; sýtiť

S

šábes, -u, *m.*; šábesový
šabľa, -e, *g. pl.* šabieľ, *ž.*; šablenka; šabličkа
šablóna, -y, *ž.*, vzor, vzorec; šablónovitý; šablónovitosť
*šacovať = **cenif, odhadnúť**
šafár, -a, *m.*; šafárka; šafárif
Šafárik, -a, *m.*; Pavol Jozef Šafárik
šafran, -u, *m.*; šafra-

nový; šafraník; šafranictvo
Šahy, Šiah, *ž. pomn.* (*mesto*); Šahan; Šahanka; šahanský
šach, -a, *n. pl.* šachovia (perzský panovník)
šach, -u, *m.*; hrať sa v šachy; šachista; šachovať sa; šachovnica
šachta, -y, *g. pl.* šácht, *ž.*
šakal, -a, *n. pl.* -y, *m.*; šakalí, -ia, -ie
šál, -u, *m.*; šálik, -a
Šaľa (nad Váhom), -le, *ž.*
šalabachter, -tra, *l.* -tri, *m.*
Šalamún, -a, *m.*; šalamúnsky
šalamúnok, -nka, *m.* (*zelina*)
šalát, -u, *m.*; šalátový
šaľba, -y, *ž.*; šaľbiar; šaľbiarsky
šalieť, -iem, -ejú
šálka, -y, *g. pl.* šálok, *ž.*, čiaška; šáločka
šaľo, -a, *m.*, vetroplach
šalvia, -ie, *ž.*; šalviový
*šamelík = **podnožka, stolček**
šamotka, -y, *ž.*; šamotový; šamotáreň
šampanské (víno); šampanizovať
šampiňón, -a, *m.*, pečiarka (*huba*); šampiňónik
šampión, -a, *m.*, borca, zápasník
*šanovať = **lutovať, chrániť**
šansón, -u, *m.*; šansoniéra
šantán, -u, *m.*; šantánový
šantiť, -ím, -ia; šantovať
šarapatiť, -ím, -ia; šarapata, -y, *g. pl.* šarapát, *ž.*
šarha, -u, *m.*
Šariš, -a, *m.*; Šarišská župa, stolica; Šarišan; šarišský; Šarišanka; šarišťina
šarkan, -a, *m.*, drak
šarlach, -u, *m.*, spála
šarlát, -u, *m.*; šarlátový
šarlatán, -a, *m.*; šarlatánsky
šarmantný, rozkošný, utešený, pôvabný
šarpať, -em, -ú
šarpia, -e, *ž.*
šarvanec, -nca, *m.*
šarža, -že, *g. pl.* šarží, *ž.*
*šášie = **tŕstie**; *šašina = **trstina**
šašo, -a, *m.*, pajác
Šaštín, -a, *m.*
šata, -y, *g. pl.* šiat, *ž.*; šatňa, -ne, *g. pl.* šatní, *ž.*; šatnica (požičovňa krojov); šatstvo; šatiť
šatka, -y, *g. pl.* šatiek, *ž.*; šatôčka
Šavol, -vla, *m.*
šeď, -i, *ž.*
šedivý; šedivosť; šedivieť, -iem, -ejú; šedivec
*šedý = **šedivý**
šéf, -a, *m.*
*šechtár = **hrotok**
šek, -u, *m.*; šekový
šelestiť, -ím, -ia
šelma, -u, *m.*, šibal, figliar; šelmovstvo; šelmovský
*šéma = **schéma**
*šenk = **výčap,** krčma; šenkár, krčmár; šenkárka, krčmárka; šenkovať
Šenkvice, -ic, *ž. pomn.*
šepkár, -a, *m.*
šepkať, -ám, -áš; šepkávať
šepleta, -y, *g. pl.* šepliet, *ž.*
šepmo (*prísl.*), šeptom
šepot, -u, *m.*; šepotať, šeptať, -tám, -táš (-cem, -ceš)
šeptom
šeriť, -a, *m.*
šerm, -u, *m.*; šermovať; šermovník
šero, -a, *str.*; šerý

šesť
šesťdesiat; šesťdesiaty; šesťdesiatka
šesťák, -a, *m.*; šesťáčik
šesťciferný
***šesti-** = **šesť-, šesto-**
šesťdielny
šesťdňový
šesťhran, -u, *m.*; **šesťhranný**
šesťkrát, častejšie **šesť ráz**
šesťmesačný
šesťnásobný
šestnásť; šestnásty; šestnástka; šestnástina
šestoraký
šestorka, -y, *ž.*
šestonedieľka, -y, *ž.*
šestosten, -u, *m.*; šestostenný
šesťročný
šesťstranný
šesťvalcový
šetriť, -ím, -ia; šetrenie
šetrný, šetrnosť
šev, šva, *m.*; švík, -a
ševcová, -ej, *ž.*
ševcovský; ševcovstvo
ševeliť, -ím, -ia
ševkyňa, *častejšie* **krajčírka**
šiaľ, -u, *m.*, šialenie
šialený; šialenec; šialenosť
šialiť, -im, -ia = klamať; šialivý, klamný
šiator, -tra, *l.* -e, *m.*, stan; šiatrik, -a
šibal, -a, *m.*; šibalstvo
šibať, -em, -ú; šibačka; šibnúť
šibenica, -e, *i* šibeň, -ene, *ž.*; šibeničný
šibký, svižný; šibko
šička, -y, *ž.*, *lepšie* **ševkyňa, krajčírka**
šidlo, -dla, *g. pl.* šidiel, *str.*; šidliar; šidielko; šidlovitý
šiesty (*iné je* šiesti = šesť)
šifón, -u, *m.*
šifra, -y, *g. pl.* šifier, *ž.*; šifrovať
šichta, -y, *g. pl.* šícht, *ž.*
šija, -je, *g. pl.* šijí, *ž.*; šijovitý
šík, -u, *m.*
šikanovať, -ujem, -ujú
šikmý; šikmo (*prísl.*)
šikovný, obratný; šikovnosť, obratnosť
***šilhať** = **škúliť;** ***šilhavý** = **škuľavý**
***šilt** = **strecha, strieška**
Šimon, -a, *m.*
šimpanz, -a, *n. pl.* -y, *m.*
šindeľ, -dľa, *m.*; šindliar; šindľový; šindľovec
***šinter** = **šarha**
šinúť, -iem, -ú
šíp, -u, *m.*, ker, strela; šípový; šípka (plod); šípkový
šípiť, -im, -ia, tušiť
šiplať sa, -lem, -lú, pľplať sa; šiplačka; šiplavý
šír, -e, *ž.*, šírka; šírava
širák, -a, *m.*; širáčik, -a, klobúk, klobúčik
šírica, -ce, *ž.*, halena
šírina, -y, *ž.*, šírka, šírosť
šíriť, -im, -ia; šíriteľ
šírka, -y, *g. pl.* šírok, *ž.*; šírina
širočina, -y, *ž.*
širočizný
širokolistý
širokoplecí
širokoramenný
široký; širokosť; široko; širší; širšie; širočizný
šíry, -a, -e; širošíry
šíry, šír, *ž. pomn.*, konský postroj; šírovať
šíšak, -u, *m.*, prilbica
šíška, -y, *ž.*
***šišlať** = **šušlať**
šiť, šijem; šívať; šijací (stroj); šijúci (kto šije)
škadróna, -y, *ž.*
škála, -y, *ž.*, stupnica

škamraf, -em, -ú; škamravý; škamravec

škandál, -u, *l.* -i, *m.*; škandálny; škandalózny; škandalizovať (sa)

Škandinávia, -ie, *ž.*; Škandinávec; Škandinávka; škandinávsky; škandinávčina

škapuliar, -a, *l.* -i, *m.*

škára, -y, *ž.*, puklina, trhlina; škárka

škaredý; škaredník; škaredieť sa

škatuľa, -le, *g. pl.* škatúľ, *ž.*; škatuľka

škerit (sa), -ím, -ia, cerit (zuby)

škľabiť sa, -ím, -ia; škľabivý

šklbať, -em, -ú; šklbnúť; šklban, -a, *m.*

škoda, -y, *g. pl.* škôd, *ž.*; škodný; škodlivý; škodlivosť; škod-ca, -cu, *m.*; škodovať

škodiť, -ím, -ia

škodoradostný; škodoradostník; škodoradosť

škola, -y, *g. pl.* škôl, *ž.*; škôlka, -y, *g. pl.* škôlok, *ž.*; školák; školné, -ého, *str.*; školník; školníčka; školopovinný; školský; školstvo; školovať

školdozorca, -u, *m.*

škop, -a, *n. pl.* -y, *m.*; škopec; škopovina; škopiť

škorec; -rca, *n. pl.* škorce, *m.*

škorica, -e, *ž.*

škorpión, -a, *m.*

Škót, -a, *n. pl.* -i, *m.*; Škótka; Škótsko; škótsky; škótčina

škovran, -a, *m.*; škovránok, -nka, *n. a ak. pl.* -y; škovránčí

škrabať (sa), -em, -ú; škrabačka; škrabadlo; škrabák; škrabkať; škrabnúť

škraňa, -ne, *g. pl.* škraní, *ž.*

škrečať, -ím, -ia; skrečiak, -a, *m.*

škreček, -čka, *m.*

škrek, -u, *m.*; škrekľavý; škrekot; škrekotavý; škrekľún

škriatok, -tka, *m.*

škridla, -y, *g. pl.* škridiel, *ž.*; škridlica, -ce, *ž.*; škridličiar

škriekať, -am, -ajú

škriepka, -y, *g. pl.* škriepok, *ž.*

škriepny; škriepnik

škrieť, škrie, škrú; škrelo ma

škrípať, -em, -u; škrípnuť

škripec, -pca, *m.*

škripieť, -ím, -ia

škrkavica, -ce, *ž.*; škrkavka

škrknúť, -nem, -nú; škŕkať

škrob, -u, *m.*; škrobový

škrobár, -a, *m.*; škrobáreň

škrobiť, -ím, -ia; škrobievať

škrofulóza, -y, *ž.*, krtičnatosť; škrofulózny, krtičnatý

škrtiť, -ím, -ia

*škrtnúť = **prečiarknuť**

škrupina, -y, *ž.*; škrupinka

škrupuľa, -le, *g. pl.* škrupúľ, *ž.*; škrupulózny; škrupulant; škrupulovať

škuľaňa, -ne, *ž.*

škuľavý

škúliť, -im, -ia

škutina, -y, *ž.*, štetina; škuta, -y, *g. pl.* škút, *ž.*

škvar, -u, *m.*; škvarok, -rku, *m.*

*škvarenina = **pražienica**

škvariť, -ím, -ia

škvarka, -y, *ž.*, oškvarok

škvor, -a, *m.* = uchoľak
škvrčať, -í, -ia
škvrna, -y, *g. pl.* škvŕn, *ž.*; škvrnka; škvrnitý; škvrniť
šľáger, -gru, *l.* -grі, *m.*
šľah, -u, *m.*; šľahať; šľahnúť
šľacha, -y, *g. pl.* šliach, *ž.*
šľachetný; šľachetnosť
šľachta, -y, *ž.*; šľachtic, -ca, *m.*; šľachtičná, -ej, *ž.*; šľachtický
šľachtiť, -ím, -ia
*šlajfiar = **brúsič**
*šľak = **stopa**; *šľakovať = **stopovať**
šľapaj; -e, *ž.*, stopa
*šle = **traky, plecnice**
*šliak = **porážka**
šliapať, -em, -u; šliapnuť
*šlóga = **rúbanisko**
šmatlať, -ám, -ajú; šmatlavý
*šmikňa = **vyhňa**
šmyk, -u, *m.*
šmýkať (sa), -am, -ajú; šmyknúť (sa)
šmykľavý, klzký
*šnicľa = **rezeň**
šnupať, -em, -ú; šnupnúť; šnupací *i* šnupavý (tabak)
šnúra, -y, *ž.*, tkanica; šnúročka, tkanička; šnurovať; šnurovačka
šofér, -a, *m.*; šoférsky
šok, -u, *m.*
šomrať, -em, -ú; šomravý; šomrák
šopa, -y, *g. pl.* šôp, *ž.*
*šoptať = **šeptať**
šošovica, -e, *ž.*; šošovičný; šošovka (*v optike*); šošovkový; šošovkovitý
šovinista, -u, *m.*; **šovinizmus**, -zmu
*špaček = **škorec**
*špagát = **motúz, povraz**
Špania Dolina (*obec*); Španie Pole (*osada*)
španiel, -a, *m.*; Španielka; Španielsko; španielsky; španielčina
španielka, -y, *g. pl.* španielok, *ž.* (*choroba*)
špargľa, -le, *g. pl.* šparglí, *ž.*
*špás = **žart**
špata, -y, *g. pl.* špát, *ž.*; špatiť; špatný, mrzký; špatnosť
špecialista, -u, *m.*, odborník; špecializovať sa
špecialita, -y, *ž.*
špeciálny, zvláštny
*špeditér = **zasielateľ**; *špeditérstvo = **zasielateľstvo**
špehovať, vyzvedať; špehún, vyzvedač
špekulácia, -ie, *ž.*, vypočítavosť, rozmýšľanie
špekulatívny
špenát, -u, *m.*
špendlík, -a, *m.*; špendlíček, -čka; špendlikár
*šperk = **skvost**
*špetka = **štipka**
*špic = **koniec, hrot**; *špicatý = **končitý, zahrotený**
špiť, špeje (špie), špejú, páliť (*na tele*), svrbieť
špik, -u, *m.*
špina, -y, *ž.*; špinavý; špiniť; špinavec; špintať
špión, -a, *m.*, vyzvedač; špionáž, -e, *ž.*
špirála, -y, *ž.*, závitnica; špirálový
špiritista, -u, *m.*; špiritistický, špiritizmus
špirituál, -a, *m.*
*špitál = **nemocnica**
špľach, -u, *m.*; špľachot; špľachotať
špongia, -ie, *ž.*
*šporiť = **sporiť**
šport, -u, *m.*; športový

športovec, -vca, *m.*
***športeman** = **športovec**
***špricer** = **strek**
***špunt** = **zátka**
šramot, -u, *m.*
***šranky** = **ohrada, zábradlie**
šrapnel, -a, *n. pl.* -y, *m.*
***šraub, šrauba, šróf** = **skrutka**
šrot, -u, *m.*; šrotovník
štáb, -u, *m.*; štábny
***štácia** = **stanica**
štádium, -ia, *str.*; štádiový
štafáž, -e, *ž.*
štafeta, -y, *g. pl.* štafiet, *ž.*
Štajersko, -a, *m.*; Štajerčan; Štajerčianka; štajerský; štajerčina; štajerák (kôň)
štandard, -u, *m.*; štandardný
štandarda, -y, *g. pl.* štandárd, *ž.*
štart, -u, *m.*; štartovať
šťastie, -ia, *str.*; šťastný; šťastlivý
štát, -u, *m.*; štátny; štátnosť; štátnik; štátnický
štatárium, -ia, *str.*, náhly súd; štatariálny
štatista, -u, *m.*
štatistika, -y, *ž.*; štatistický
štátoborný
štátoprávny
štátotvorný
štátovedecký; štátoveda
štátovka, -y, *ž.*
štátus, -su, *m.*, stav
štatút, -u, *m.*; štatutárny
šťava, -y, *g. pl.* štiav, *ž.*; šťavnatý
šťaveľ, -a, *m.* (*rastlina*)
šťavica, -e, *ž.*
štebeľ, -bľa, *m.*; šteblík
štebot, -u, *m.*; štebotať; štebotavý; štebotný
štedrý; štedrosť, štedrota
Štedrý večer; štedrovečerný
Štefan, -a, *m.*; štefanský; Števko
Štefánia, -ie, *ž.*; Števka
štekať, -á, -ajú, brechať; šteknúť; štekávať; štekavý; štekot
štekliť, -ím, -ia; šteklievať; šteklivý
***štempeľ** = **kolok**
šteňa, -ťaťa, *str.*; *n. pl.* štence, *g. pl.* šteniec
štep, -u, *m.*; štiepok; štepár; štepiť; štepný; štepnica
štetec, -tca, *m.*
štetina, -y, *ž.*; štetinatý
štetka, -y, *ž.*
Števo, -a, *m.*, Štefan; Števko
Štiavnica, -ce, *ž.*; Štiavničan, Štiavničianka; štiavnický; Štiavnička; Banská Štiavnica
***štible** = **topánky, črievice, čižmy**
štica, -ce, *ž.*; šticatý; šticovať
štiepať, -am (-em); štiepavať; štiep, -u, *m.*
štíhly; štíhlosť
štíkútať (sa), čakať sa; štiknúť sa
štípať, -em, -u; (u)štipnúť; (u)štipovať
štipendium, -ia, *str.*; štipendijný; štipendista, -u, *m.*
štipka, -y, *ž.*
štipľavý
štít, -u, *m.*; štítok, -tku; štítny; štítkový
štítiť sa, -ím, -ia *niekoho*; štítivý
Štítnik, -a, *m.*
štoček, -čka, *m.*
štóla, -y, *ž.*
štrajk, -u, *m.*, stávka; štrajkovať, stávkovať; stávkokaz

Štrba, -y, *ž.* (*obec*); Štrbské pleso
štrbavý; štrbavosť; štrbáň; štrbaňa
štrbina, -y, *ž.*, trhlina
štrbiť, -ím, -ia
štréber, -bra, *m.*; štréberský; štréberstvo
štrk, -u, *m.*; štrkový; štrkovitý; štrkovať
štrnásť; štrnásty, štrnástka
štrnásťročný
štrng, -u, *m.*; štrngať; štrngnúť; štrngot
***štrúdľa = závin**
štruktúra, -y, *ž.*; štrukturálny; štrukturalista
***štrumpandľa = podväzok**
Štubňa, -ne, *ž.* (Dolná, Horná Štubňa); Štubňan; Štubnianka; štubniansky
Štubnianske Teplice
študent, -a, *m.*; študentský; študentstvo
štúdium, -ia, *str.*; študijný
študovať
študovňa, -vne, *g. pl.* študovní, *ž.*
štuchať, -ám, -ajú
štuka, -y, *g. pl.* štúk, *ž.*, sadrová ozdoba; štukatér
štuka, -y, *g. pl.* štúk, *ž.*
***štupeľ = zátka**
štúply; štúplosť
Štúr, -a, *m.*; Štúrovci (*príbuzní Štúrovi*); štúrovci (*privrženci Ľ. Štúra*); štúrovský; štúrovčina
štúrať, -am, -ajú; štúrik
štváč, -a, *m.*; štváčsky
štvať, štvem, štvú, huckať; štvaný; štvanie; štvanica; štvavý
***štverák = figliar**
štvoraký
štvordňový
štvorec, -rca, *m.*; štvorcový; štvorček
štvorhlas, -u, *m.*; štvorhlasný
štvorhran, -u, *m.*; štvorhranný
štvorka, -y, *ž.*
štvorlístok, -tku, *m.*; štvorlístý
štvormesačný
štvormo
štvornásobiť; štvornásobný
štvornohý; štvornožky
štvorramenný
štvorročný
štvorspev, -u, *m.*
štvoruholník, -a, *m.*; štvoruhlastý
štvorý
štvorylka, -y, *ž.*
štvrť, -te, *ž.*; štvrtina; štvrtka
štvrtohory, -hôr, *ž. pomnožné*; štvrtohorný
štvrtok, -tka (-tku), *m.*; štvrtkový
štvrtotriednik, -a, *m.*
štvrťročie, -ia, *str.*
štvrťročný
štvrťtón, -u, *m.*; štvrťtónový
štvrtý
štýl, -u, *m.*, sloh; štylista; štylistika; štylizácia; štylizovať
štyri, *pre m. živ.* štyria, *g., l.* štyroch, *d.* štyrom, *i.* štyrmi
štyridsať; štyridsiaty; štyridsiatka; štyridsiatnik; štyridsiatina
***Štýrsko = Štajersko**
šuba, -y, *g. pl.* šúb, *ž.*
šudiť, -im, -ia, klamať; šudier; šudiersky; šudierstvo
šuhaj, -a, *n. pl.* -i, *m.*; šuhajko
šuch, šuchot, -u, *m.*; šuchotať
šuchať; šuchnúť; šúchať; šúchavať
šúľať, -am, -ajú; šúľaný; šúľance; šúľavý
šúfok, -fka, *m.*; šúfkový

šum, -u, *m.*; **šumieť**, -í, -ia; **šumivý**
šumný, krásny
šunka, -y, *ž.*; **šunkový**
šup (*cit.*)
šup, -u, *m.*, postrk; **šupáreň**
šupa, -y, *g. pl.* **šúp**, *ž.*, šupina; **šupinatý**
šúpať, -em, -u, **lúpať**
šura, -y, *ž.*, hus; **šurička**
Šurany, -rian, *m. pomn.*; Šuranec; Šurianka; šuriansky
šústať, -am, -ajú; **šustnúť**
šuška, -y, *g. pl.* šušiek, *ž.*
šuškať, -ám, -ajú
šušlačky, -čiek, *ž. pomnožné*, triesky
šušlať, -lem, -lú; **šušlavý**
šuta, -y, *g. pl.* **šút**, *ž.*
šutý
šváb, -a, *n. a ak. pl.* -y, *m.* (*hmyz*)
Šváb, -a, *m.*; Švábka; Švábsko; švábsky; švábčina
švabach, -u, *m.*, nemecké písmo
***švábka** = **zemiak**
švacnúť, -nem, -nú; **švácať**
***švadlena** = **krajčírka**
švagor, -gra, *m.*; švagrík; **švagriná**; **švagrovstvo**
Švajčiar, -a, *m.*; Švajčiarka; Švajčiarsko; švajčiarsky
švárny, driečny, pekný
švec, ševca, *m.*, obuvník; ševcovský
Švec, Sveca, m. (*priezvisko*)
Švéd, -a, *n. pl.* -i, *m.*; Švédka; Švédsko; švédsky; švédčina
ševeholiť, -í, -ia
švihák, -a, *m.*
švihať, -ám, -ajú; švihadlo; švihnúť
švík, -a, *m.*, malý šev; švíček, -čka
švitoriť, -í, -ia; švitorivý
švižký; švižko (*prísl.*)

T, ť

t. j. = to jest
t. m. = tohoto mesiaca
t. r. = tohoto roku
tzv. = takzvaný
ta (*prísl.*)
tabačník, -a, *m.*
tabak, -u, *m.*; tabakový; tabatierka
tabela, -y, *g. pl.* tabiel, *ž.*; tabelárny
tábes, -u, *m.*; tábesový
tableau (*fr., čítaj* tabló), *str. neskl.*
tableta, -y, *g. pl.* tabliet, *ž.*; tabletka
tablička, -y, *ž.*
tábor, -u, *m.*; táboriť; táborový; táborište
táborita, -u, *m.*; táboritský
tabu, *str. neskl.*
tabula, -y, *g. pl.* tabúl, *ž.*, súdna tabula; tabulárny (*sudca*)
tabuľa, -le, *g. pl.* tabúľ, *ž.*; tabuľka
taburet, -u, *m.*
táčňa, -ne, *g. pl.* táční, *ž.*
tade, tadiaľ (*prísl.*)
Tadeáš, -a, *m.*
tágo, -a, *str.*
ťah, -u, *m.*, ťahnutie
ťahadlo, -a, *g. pl.* ťahadiel, *str.*
ťahať, -ám, -ajú; ťahavý; ťahanie; ťiahnuť
***ťahať** konzekvencie = **vyvodiť dôsledky**
***ťahať zisk** = **mať zisk**
taille (*fr., vyslov* taj), -e, *ž.*
taj (*cit.*)
tajfún, -u, *m.*
tajga, -y, *ž.*
tajiť, -ím, -a
tajnosnubný
tajný; tajnosť; tajnostkár

tajomník, -a, *m.*; tajomníčka; tajomnícky
tajomný
tajomstvo, -stva, *g. pl.* tajomstiev, *str.*
*tajuplný = **tajomný**; *tajuplnosť = **tajomnosť**
tak; tak-tak
tak isto, priam **tak**
takmer, temer
takrečený, takzvaný; takrečeno
*taksa = **taxa**; *taksovať = **taxovať**
takt, -u, *m.*; taktný; taktnosť; taktovka
taktiež (*príslov.*)
taktika, -y, *ž.*; taktický
takto (*príslov.*)
taký
takzvaný, takrečený
takže (*spojka*)
ťafafatka, -y, *ž.*
talár, -a, *l.* -i, *m.*
talent, -u, *m.*; talentovaný
Tália, -ie, *ž.* (*múza*)
Talian, -a, *m.*; Taliankа; Taliansko; taliansky; taliančina
taliga, -y, *g. pl.* taliг, *ž.*
talizman, -u, *m.*
talmi, *str. neskl.*; talmový; talmovina
talmud, -u, *m.*; talmudista, -u, *m.*
tam, **tamže** (*príslov.*); tamdnu; tamdolu; tambore; tamojší; tamtade; tamvon; tamodtiaľ; tamodtade
tamariška, -y, *ž.* (*ker*)
tambor, -a, *m.*, bubeník
tamburáš, -a, *m.*; tamburášsky
tamburina, -y, *ž.*
tamojší, -ia, -ie
tampón, -u, *m.*; tampónový
tamtade (*príslov.*)
tamten
tamže (*príslov.*)
tancovať, -ujem, -ujú (*nie* „tančiť“); tancúvať
tanec, -nca, *m.*; tanečný; tanečník; tanečnica
tangenta, -y, *g. pl.* tangent, *ž.*, týčnica
tangovať, dotýkať sa
tanier, -a, *l.* -i, *m.*; tanierik
tanistra, -y, *ž.*; tanistierka
tank, -u, *m.*
tantiéma, -y, *ž.*; tantiémový
tanúť, -nie, -nú (na mysli)
tápať, -em, -u
ťapať, -em (-ám); ťapkať
tapéta, -y, *ž.*, čalún; tapétový
tapír, -a, *n. pl.* -y, *m.* (*zviera*)
ťapša, -e, *g. pl.* ťapší, *ž.*
tara, -y, *ž.*
tarantela, -y, *g. pl.* tarantiel, *ž.*
tarasiť, -ím, -ia
tárať, -am, -ajú; táračь, -a, *m.*; táradlo; táraj; táranina
tárať sa, -am, -ajú
farbavý; farbavosť; farbák; farbať sa
farcha, -y, *g. pl.* tiarch, *ž.*; farchový
tarifa, -y, *g. pl.* tarif, *ž.*; tarifný
tarok, -u, *m.*
tartas, -u, *m.*
tasiť, -ím, -ia
*tasomnica = **pásomnica**
ťať, tnem, tnú; tni, tnite; ťal; ťatý
tata, -u, *m.*; tatík, tatko; tatíček; tatíčko; tatuš
tatam (*príslov.*)
Tatár, -a, *m.*; Tatárka; tatársky; tatárčina
tátoš, -a, *n. a ak. pl.* -e, *m.*

Tatry, Tatier, *ž. pomn.*; tatranský
tautologia, -ie, *ž.*
ťava, -y, *g. pl.* tiav, *ž.*; ťaví, -ia, -ie; ťaviar
tavon (*prísl.*)
taxa, -y, *g. pl.* táx, *ž.*; taxovať
taxameter, -tra, *l.* -tri, *m.*
taxatívny, výpočtový, menovitý
taxátor, -a, *m.*
*taxi = **taxík,** -a, *m.*
*tázať sa = **pýtať sa**; *tázavý = **pýtavý**
ťažadlo, -a, *g. pl.* ťažadiel, *str.*; *iné je* ťažidlo
ťažba, -y, *ž.*; ťažobný
ťažisko, -a, *str.*
ťažiť, -ím, -ia; ťažidlo; ťažiť sa: ťaží sa mi
ťažkať, -ám, -ajú
ťažkomyseľný; ťažkomyseľnosť
*ťažkopádny = **farbavý, neobratný, nepružný** (*napr.* podnik)
ťažký; ťažko; ťažší; ťažšie
ťažný; ťažnica
ťažoba, -y, *g. pl.* ťažôb, *ž.*
*té, *tea = **čaj**
*teáter = **divadlo**
teatrálny, divadelný; teatrálnosť, divadelnosť
teda (tedy)
*tehda (tehdy) = **vtedy**; *tehdajší = **vtedajší**
tehla, -y, *g. pl.* tehiel (tehál), *ž.*; tehlový; tehelný; tehelňa
tehliar, -a, *m.*; tehliarsky
tehlica, -ce, *ž.*; tehlička
tehotná, samodruhá; tehotnosť
technik, -a, *n. pl.* technici, *m.*; technický; technika
technológia, -ie, *ž.*; technologický
tein, -u, *m.*
teizmus, -zmu, *m.*
Tekov, -a, *m.*; tekovský; Tekovská stolica
*tekst = **text**
tekutina, -y, *ž.*
tekutý; tekutosť
tekvica, -ce, *ž.*; tekvička
teľa, -ťaťa, *str.*; teľací; teľacina; teliatko
telefón, -u, *m.*; telefonický; telefonista; telefonistka; telefonný; telefonovať
telegraf, -u, *m.*; telegrafický; telegrafista; telegrafný; telegrafovať
telegram, -u, *m.*
teleológia, -ie, *ž.*; teleologický
telepatia, -ie, *ž.*
teleskop, -u, *m.*, ďalekohľad
teleso, -a, *g. pl.* telies, *str.*; teliesko; telesný („telesný lekár" = osobný lekár)
televízia, -ie, *ž.*; televízny
telič sa, -í, -ia
teľná (krava)
telnatý, korpulentný
telo, -a, *g. pl.* tiel, *str.*; tielko; telový; telesný; Božie telo (*sviatok*)
telocvičňa, -e, *ž.*
telocvik, -u, *m.*; telocvičný
teloveda, -y, *ž.*; teloveda
telúr, -u, *l.* -e, *m.*
telúrium, -ia, *str.*; telúrický, zemský
téma, -y, *ž.*; tematický
temeno (temä), -a, *str.*; temenný; temienko
temer (*vyslov s tvrdým* t), takmer
temnica, -ce, *ž.*, žalár
temnieť, -ie, -ejú
temno, -a, *str.*

***temnohnedý = tmavohnedý**
***temnovlasý = tmavovlasý**
temný; temnosť; temnota
tempera, -y, *ž.*
temperament, -u, *m.*; temperamentný
temperatúra, -y, *ž.*, teplota
templár, -a, *m.*; templársky
tempo, -a, *g. pl.* temp, *str.*
temrava, -y, *ž.*; temravý
ten, tá, to
tenčiť, -ím, -ia
tendencia, -ie, *ž.*; tendenčný
tender, -dra, *l.* -dri, *m.*
tenis, -u, *m.*; tenisový; tenista; tenistka; tenisovať sa
tenký; tenkosť; tenko; tenší
tenor, -u, *m.*; tenorový; tenorista
tento, táto, toto
tentoraz (*prísl.*)
tenučký; tenulinký
tenúť, -ie, -ú; tenutie
tenže, táže, tože
Teobald, -a, *m.*
teodolit, -u, *m.*
Teodor, -a, *m.*; Teodora, -y, *ž.*
Teofil, -a, *m.*
teogonia, -ie, *ž.*
teokracia, -ie, *ž.*; teokratický
teológia, -ie, *ž.*, bohoslovie; teológ, bohoslovec; teologický
teoréma, -y, *ž.*
teória, -ie, *ž.*; teoretik, *n. pl.* teoretici; teoretický
teozofia, -ie, *ž.*; teozof
tep, -u, *m.*, pulz; tepna; tepnička; tepať, -em, -eš, tlcť
teperiť sa, -ím, -ia
Teplá, -ej, *ž.* (*osada*); tepliansky
Teplice, -lic, *ž. pomnožné*
Teplička, -y, *ž.*
teplo, -a, *g. pl.* tepiel, *str.*; tepelný
teplomer, -u, *m.*
teplý; teplo; tepelný; teplieť; teplota
tepna, -y, *g. pl.* tepien, *ž.*; tepnový; tepnička
***teprv = iba, len, až**
terajší (*od* teraz)
terakota, -y, *ž.*
terapia, -ie, *ž.*
terárium, -ia, *str.*
terasa, -y, *g. pl.* terás, *ž.*; terasovitý; terasový
teraz; terajší; včul (*básn.*)
terceto (ce *čítaj* ce, *nie* če), -a, *str.*
tercia, -ie, *ž.*; tercián; terciánka
tercína, -y, *ž.*; tercínový
terč, -u, *m.*, *lepšie* **cieľ**
terem, -u, *m.* = dvorana, sieň
terén, -u, *m.*
Terézia, -ie, *ž.*; Tereza; tereziánsky
terigať sa, -ám, -ajú
teritórium, -ia, *str.*, územie; teritoriálny, územný
terkelica, -e, *ž.*
termín, -u, *m.*; terminológia, názvoslovie
termit, -a, *n. pl.* -y, *m.*
termofor, -a, *m.*
termometer, -tra, *l.* -tri, *m.*, teplomer
termostat, -u, *m.*
terno, -a, *str.*
teror, -u, *m.*; terorista; terorizovať
terpentín, -u, *m.*; terpentínový
Terpsichora, -y, *ž.*
Terst, -u, *m.*; terstský; Terstský záliv
tes, -u, *m.*
tesák, -a, *m.*
Tesália, -ie, *ž.*; tesálsky

tesár, -a, *m.*; tesársky
tesať, tešem, tešú; teš; tešúc; tesal; tesaný
*tesklivý = **clivý**; *tesklivosť = **clivosť**; *teskný, tesknо = **clivý, clivo**
tesnina, -y, *ž.*
tesnopis, -u, *m.*; tesnopisný; tesnopisec; tesnopisecký
tesný; tesnosť
test, -u, *m.*, svedectvo, preukaz; testovať
tesť, tesťa, *m.*; testiná, -ej, *ž.*
testament, -u, *m.*, závet; testamentárny; testátor
Tešín, -a, *m.*; Tešínsko; tešínsky
tešiť (sa), -ím, -ia; tešiteľ; tešievať
tešla, -ly, *ž.*; tešlica
teta, -y, *g. pl.* tiet, *ž.*; tetka; tetička; tetuška
tetan, -u, *m.*, kŕč. stŕpnutie
tetiva, -y, *g. pl.* tetív, *ž.*
tetraéder, -dra, *l.* -dri, *m.*
tetragon, -u, *m.*; tetragonálny
tetrida, -y, *ž.*
tetrov, -va, *m.*; tetrovec
Teutón, -a, *m.*; Teutónka; teutónsky; teutónčina
text, -u, *m.*; textový
textilie, -lií, *ž. pomn.*; textilný, tkáčsky
textúra, -y, *ž.*
téza, -y, *g. pl.* téz, *ž.*, veta
*Thália = **Tália**
*Thesália = **Tesália**
*Thrácia = **Trácia**
tchor, -a, *n. pl.* -y, *m.*
*tiahly = **podlhovastý**
tiahnuť, -nem, -nu, ťahať
tiara (*trojslab.*), -y, *ž.*
*tiaž = **ťarcha**
Tibet, -u, *m.*; Tibeťan; tibetský; Tibeťanka
tiecť, tečiem, tečú
tieň, -a, *m.*, tôňa; tieňava; tienistý
tienidlo, -a, *str.*
tieniť, -im, -ia
tieňohra, -y, *ž.*
tieseň, -sne, *ž.*
tiesňava, -y, *ž.*; tesnina
tiesniť (sa), -im, -ia; tiesnivý
tiež (*prísl.*); taktiež
Tiflis, -u, *m.*; Tiflišťan; tiflisský; Tiflišťanka
tiger, -gra, *n. pl.* tigry, *m.*; tigrica
Tigris, -u, *m.* (*rieka*)
Tichomír, -a, *m.*
tichý; tichší; tichučký; ticho; Tichý oceán
tikať, -ám, -ajú; tiknúť; tikot (*hodín*)
Timotej, -a, *m.*
tinktúra, -y, *ž.*
tiráda, -y, *ž.*
Tirolsko, -a, *str.*; Tirolčan; Tirolčianka; tirolský; tirolčina
tirónsky
tis, -u, *m.*; tisina; tisový
Tisa, -y, *ž.*; tiský
tisíc, -a, *m.*; dva tisíce, päťtisíc; tisíci, -a, -e; tisícina; tisíc ráz
tisícka, -y, *ž.*
tisícnásobný
tisícoraký
tisícročný
tískať, -am, -ajú
*tiskopis = **tlačivo**
tisnúť, -nem, -nú
Tisovec, -vca, *m.*; Tisovan; tisovský; Tisovanka
tíš, -e, *ž.*
tíšina, -y, *ž.*
tíšiť, -im, -ia; tíšiteľ
tíško (*prísl.*), potichučky
titan, -a, *m.*; titanský; titanizmus
titul, -u, *n. pl.* -y, *m.*; titulatúra; titulárny; titulný; titulárny člen (*iné je* čestný člen)
Titus, -ta, *m.*

tkáč, -a, *m.*; tkáčsky; tkáčstvo; tkáčovňa
***tkalcovňa** = **tkáčovňa**
tkaň, -e, *ž.*, tkanivo, tkanina
tkanica, -e, *ž.*; tkanička
tkať, -ám, -ajú; tkávať
tkvieť, tkviem, tkvejú; tkvel
tlač, -e, *ž.*; tlačový
tlačiar, -a, *m.*; tlačiarsky; tlačiareň
tlačiť, -ím, -ia; tlačievať
tlačivo, -a, *str.*
tlak, -u, *m.*
tlakomer, -u, *l.* -i, *n. pl.* -y, *m.*
tlakostroj, -a, *m.*
tlapa, -y, *g. pl.* tláp, *ž.*, dlaba; tlapka
tľapkať, -ám, -ajú; tľapnúť
tľapkavý
tlieť, tlčiem, tlčú; tlč, tlčte; tlčúc; tlkol; tlčenie
tleskot, -u, *m.*
tlieskať, -am, -ajú; tlesknúť
tlieť, tlie, tlejú; tlej; tlejúc
tlk, -u, *m.*; tlčik
tlkot, -u, *m.*
tlmiť, -ím, -ia; tlmený; tlmenie; tlmidlo
tlmočiť, -ím, -ia
tlmočník, -a, *m.*
tlstnúť, -nem, -nú
tlo, tla; zhorieť do tla
***tlstokožec** = **hrubokožec**
tlstý
***tlštka** = **hrúbka**
tlupa, -y, *g. pl.* tlúp, *ž.*
tma, -y, *g. pl.* tmí, *ž.*; tmár
tmavobelasý
tmavočervený
tmavofarebný
tmavofialový
tmavogaštanový
tmavohnedý
tmavomodrý
tmavopopolavý
tmavorudý
tmavoružový
tmavovlasý
tmavozelený
tmavožltý
tmavý; tmavší (tmavejší)
tmel, -u, *m.*, git; tmeliť, gitovať
tmiť sa, tmí sa
toaleta, -y, *g. pl.* toaliet, *ž.*; toaletný
toast, -u, *m.*, prípitok; toastovať
Tobiáš, -a, *m.*
tobôž, tým viac, tým skorej
točiť (sa), -ím, -ia; točievať; točitý
točňa, -ne, *g. pl.* toční, *ž.*, pól
točovka, -y, *ž.*, tokársky stroj
tóga, -y, *ž.*
tohoročný
tok, -u, *m.*
Tokaj, -a, *m.*; tokajský; tokajčina
tokár, -a, *m.*; tokáreň; tokáriť
tolerancia, -ie, *ž.*, snášanlivosť; tolerančný patent; tolerantný, snášanlivý
toliar, -a, *n. pl.* -e, *m.*
toľký; toľko, toľme; toľkonásobný; toľkoraký; toľkokrát = toľko ráz
toľme (*príst.*)
tomahavk, -u, *m.*
Tomáš, -a, *m.*; tomášsky
Tomášovce, -viec, *ž. pomnožné*
tombola, -y, *g. pl.* tombol, *ž.*
tomizmus, -zmu, *m.*
tomotokia, -ie, *ž.*
tón, -u, *m.*; tónový; tónina
tona, -y, *g. pl.* ton, *ž.*, 10 q
tôňa, -ne, *g. pl.* tôní, *ž.*, tieň; tônistý
tonáž, -e, *ž.*
tonúť, -niem, -nú, topiť sa

tonzúra, -y, *ž.*
topánka, -y, *ž.*; topánočka
topárka, -y, *g. pl.* topárok, *ž.*
topás, -u, *m.*; topásový
***topiareň** = **výhrevňa**
topický, miestny
***topinka** = **hrianka**
topiť, -ím, -ia; topievať
***topný** = **výhrevný**
topografia, -ie, *ž.*, miestopis; topografický
topoľ, -a, *m.*; topoľový
Topoľčany, -čian, *m. pomn.*; Topoľčanec; Topoľčianka; topoľčiansky; Topoľčianky, -nok, *ž. pomn.*
toponymia, -ie, *ž.*
topor, -a, *m.*
tóra, -y, *ž.*
torba, -y, *g. pl.* torieb, *ž.* (minister bez torby)
Tornaľa, -le, *ž.*
torpédo, -a, *str.*; torpédový; torpedovať
torta, -y, *g. pl.* tort, *ž.*
tortúra, -y, *ž.*, mučenie
Torysa, -y, *ž.*
torzo, -a, *str.*, zlomok
Toskána, -y, *ž.*; toskánsky; toskánčina
toť, to hľa, to práve, to teraz
totálny, úplný
toten, totá, toto
totiž
totožný; totožnosť
tovar, -u, *l.* -e, *m.*; tovarový
továreň, -rne, *g. pl.* tovární, *ž.*; továrenský
továriš, -a, *m.*; továrišský; továrišstvo; továrišiť
továrnik, -a, *m.*; továrnický
toxikológia, -ie, *ž.*
Trácia, -ie, *ž.*; trácky
tradícia, -ie, *ž.*; tradičný
trafika, -y, *g. pl.* trafík, *ž.*; trafikant; trafikantský
tragač, -a, *m.*
tragédia, -ie, *ž.*, trúchlohra; tragéd, -a, *n. pl.* -i, *m.*
tragika, -y, *ž.*; tragický
trachom, -u, *m.*; trachomový
traja, *m. živ.*, tri, *m. neživ., ž. a str.*; *g., l.* troch, *d.* trom, *i.* troma
Trajan, -a, *m.*
trak, -u, *m.*; traky, -ov, *m. pomn.* (*i* plecnice)
traktát, -u, *m.*
tramp, -a, *n. pl.* -i, *m.*; trampka; trampský
trampoty, trampôt, *ž. pomn.*
tramvaj, -e, *ž.*
transakcia, -ie, *ž.*
transalpský, zaalpský
transcendentálny, nadsmyselný
transferovať, preložiť
transfigurovať, -ujem, -ujú
transformovať, -ujem, -ujú; transformátor
transfúzia, -ie, *ž.*
transkripcia, -ie, *ž.*; transkribovať
translátor, -a, *m.*
transmisia, -ie, *ž.*
transparent, -u, *m.*
transpirácia, -ie, *ž.*
transplantácia, -ie, *ž.*, presadenie
transport, -u, *m.*, premávka, doprava
transsubstanciácia, -ie, *ž.*
transverzálny, priečny
tranz, -u, *m.*; hypnotický stav
tranzitívny, prechodný
tranzito, -a, *str.*, prievoz; tranzitný, prievozný
trapéz, -a, *m.*
trapista, -u, *m.*
trápiť, -im, -ia; trápievať; trápič, trápiteľ
tráplivý; trápny
trapy, *m., len lokál* v trapiech
trasa, -y, *g. pl.* trás, *ž.*; trasovať

traskavina, -y, *ž.*, výbušnina; traskavý
trasľavý; trasľavosť
trasorítka, -y, *ž.*
trasovisko, -a, *g. pl.* trasovísk, *str.*
trať, -te, *ž.*, železnica; traťový
tratiť, -ím, -ia; tratievať
trauma, -y, *ž.*; traumatický
tráva, -y, *ž.*; travina; trávička; trávnatý; trávny; trávnik; trávnica
traverza, -y, *g. pl.* traverz, *ž.*
travič, -a, *m.*; travička (*žena*)
trblietať sa, -ce (-ta); trblietavý
trčať, -ím, -ia; trčievať
treba; treba urobiť (*nie* „je treba urobiť")
*trebárs = **hoci**
Trebišov, -a, *m.*
tréma, -y, *ž.*; trémista
trén, -u, *m.*, vozatajstvo
Trenčín, -a, *m.*; Trenčan; Trenčianka; trenčiansky; Trenčianska stolica, župa
trenčkot, -u, *m.*; trenčkotový
tréner, -a, *m.*, cvičiteľ; trénovať; tréning, cvičenie
trepať, -em, -ú; trepnúť; trepávať; trepáčka (žena, čo trepe ľan alebo konope); trepot; trepotať, -cem, -ceš
tresk, -u, *m.*, treskot; tresnúť; trieskať
treska, -y, *ž.*
treskúci, -a, -e; treskúca zima
tresnúť, -nem, -nú
trest, -u, *m.*; trestný; trestnica
tresť, -ti, *ž.*, výťažok, extrakt
trestať, trescem, -cú; trestávať; trestanec
trestuhodný
trešťať, -im, -ia
tretí, -ia, -ie; po tretie; tretiak, tercián; tretiačka, terciánka; tretica; tretina
trefoborný
trefoklasník, -a, *m.*
treforočiak, -a, *m.*
treforočný
trefotriedny; trefotriednik
Trevír, -a, *m.*; trevírsky
trezor, -u, *m.*
trh, -u, *m.*; trhový; trhovec; tržný; tržnica
trhať, -ám, -ajú; trhlina
tri — *viď* traja; Tri králi (*sviatok*)
triafať sa, -a, -ajú
triangel, -glu, *l.* -gli, *m.*
trianonský
trias, -u, *m.* (*vyslov dvojslabične*); triasový
triasť, trasiem, trasú; triasol; trasievať
triaška, -y, *g. pl.* triašok, *ž.*, trasenie, horúčka, zimnica
tribún, -a, *m.*
tribúna, -y, *ž.*
tribunál, -u, *l.* -i, *m.*, súdny dvor
tribunát, -u, *m.*, úrad tribúnsky
tribút, -u, *m.*, poplatok
Trident, -a, *m.*; tridentský
tridsať, tridsiati; *č. rad.* tridsiaty, -a, -e; tridsiatina; tridsiatka; tridsiatok, -tku, *m.*; tridsiatnik; tridsatoraký; tridsať ráz (tridsaťkrát)
tridsaťročný
trieda, -y, *ž.*; triediť; triedič
triéder, -dra, *l.* -dri, *m.*
triednik, -a, *m.*; triednictvo
trieliť, -im, -ia, bežať

trienium, -ia, *str.*, trojročie; trienálka
trieska, -y, *ž.*; triesočka
trieskať, -am, -ajú; tresnúť
trieslo, -a, *str.*; trieslovina
trieť, triem, trieš, trú; tri, trite; trel; tretý *i* tretý; trecí, -ia, -ie; trecia plocha
triezvy; triezvosť
triftong, -u, *m.*, trojhláska
trigonometria, -ie, *ž.*
trichína, -y, *ž.*, svalovec
trikolóra, -y, *ž.*, stužka trojfarebná
trikot, -u, *m.*; trikotový
*trikráľový = **trojkráľový**
trikrát, *častejšie* **tri razy**
trilión, -a, *m.*
trilogia, -ie, *ž.*
trilok, -lku, *m.*; trilkovať
trímať, -em, -u, držať
trinásť, trinásti; *č. rad.* trinásty
trinom, -u, *m.*, trojčlen
trio, -ia, *l.* triu, *str.*
triolet, -u, *m.*
tripoda, -y, *ž.*
Tripolis, -isu, *m.*; tripolský
triptych, -u, *m.*
triptyk, -u, *m.*
tri razy
triumf, -u, *m.*; triumfálny; triumfátor
triumvirát, -u, *m.*
triviálny, všedný, obyčajný
*trizna = **tryzna**
trlica, -e, *ž.*
trmácať, -am, -ajú
trma-vrma, -y, *ž.*
tŕň, -a, *m.*; tŕňový; tŕnistý; trnka
Trnava, -vy, *ž.*; Trnavčan; Trnavčianka; trnavský; trnavčina
tŕnie, -ia, *l.* tŕní, *i.* tŕním, *str.*
*trnúť = **tŕpnuť**
trofej, -e, *ž.*
trocha, trochu (*prísl.*)
trochej, -a, *m.*; trochejský
Trója, -e, *ž.*; Trójan; trójsky
trojačka, -y, *ž.*
trojatý
*trojbarevný = **trojfarebný**
trojčatá, -čiat, trojčiatka, -tok, trojčence, -niec, *str. pomn.*
trojčlenný; trojčlenka
trojdielny
trojdňový
trojfarebný
trojhárkový
trojhláska, -y, *ž.*
trojhlavý
trojhran, -u, *m.*; trojhranný
trojhvezdie, -ia, *str.*
trojica, -e, *ž.*; svätá Trojica; trojičný
trojitý, trojnásobný
trojjediný
trojka, -y, *g. pl.* trojok (troják), *ž.*
trojklaný
trojkráľový
trojlist, *m.*, trojlístok; trojlistý
trojmesačný
trojmo (*prísl.*)
trojnásobný
trojnožka, -y, *ž.*
trojosový
trojpoľný
trojposchodový
trojročný
trojrohý
trojspev, -u, *m.*
trojspolok, -lku, *m.*
trojstenný
trojstranný
trojštvrťový (*takt*)
trojtriedny
trojuholník, -a, *m.*
trojzub, -a, *m.*; trojzubec
trolejbus, -su, *m.*
trombóza, -y, *ž.*
trón, -u, *m.*; trónny; trónový; trónik; trónit
tróp, -u, *m.*; trópy, -ov, *m. pomn.*; tropický

trosky, -siek, *ž. pomn.*
troška, trošku (*prísl.*)
troška, -y, *ž.*
trova, -y, *g. pl.* trov, *ž.*; trovič
trpaslík, -a, *m.*
trpezlivý; trpezlivosť
trpieť, -ím, -ia; trpievať; trpiteľ; trpiteľka
tŕpka, -y, *g. pl.* tŕpok, *ž.*, čremcha (*strom i plod*)
trpký; trpkosť
tŕpnuť, -nem, -nu; tŕpnutie
trpný
***trpytiť sa** = **jagať sa**
trsť, -ti, *ž.*; tŕstie, -ia, *str.*; trstina; trstený; trstenica
Trstená, -ej, *ž.*
trúba, -y, *ž.*; trúbka
trubač, -a, *m.*
trubadúr, -a, *m.*
trúbeľa, -le, *g. pl.* -í, *ž.*; trúbeľka
trubica, -ce, *ž.*; trubička
trubiroh, -a, *m.*
trúbiť; trúbievať
***truc** = vzdor; ***trucovitý** = vzdorovitý
trud, -u, *m.*, práca, námaha; trudiť sa; trudný
trúd, -a, *n. pl.* -y, *m.* (*včela*); trúdovina
trudnomyseľný; trudnomyseľnosť
trúfať, -am, -ajú; trúfanlivý
truhla, -y, *g. pl.* truhiel (truhál), *ž.*; truhlica; truhlička
trúchliť, -im, -ia; trúchlivý; trúchly; trúchlivieť
trúchlohra, -y, *ž.*
trúchnatieť, -ie, -ejú
truľo, -a, *m.*
trup, -u, *m.*
trus, -u, *m.*
trúsiť, -im, -ia
truskavec, -vca, *m.*
trust, -u, *m.*, kartel
trvácі, -a, -e, trvalý, trvanlivý
trvať, -ám, -ajú; trvajúci
trýzeň, -zne, *ž.*
tryzna, -y, *ž.*, posmrtná oslava
trýzniť, -im, -ia; trýzniteľ
tržba, -y, *ž.*
tržisko, -a, *str.*
tržnica, -ce, *ž.*
tržný
tu; tuná; tunajší; tuto
tuba, -y, *g. pl.* túb, *ž.*; tubička
tuberkulóza, -y, *ž.*, suchoty; tuberkulózny
tucet, -cta, *m.*; tuctový
tučiť, -ím, -ia
tučnieť, -iem, -ejú
tučný
tuf, -u, *m.*; tufový
tuha, -y, *g. pl.* túh, *ž.*, grafit
túha (*básn.*) = **túžba**
tuháj (*cit.*)
tuhnúť, -nem, -nú
tuhobelasý
tuhočervený
tuhozelený
tuhý, tuhší; tuhosť
tuja, -e, *ž.*
tuk, -u, *m.*; tukovitý; tukový; tučný; tukoviny, -ín, *ž. pomn.*
tukať, -ám, -ajú; **tuknúť**
tula, -y, *g. pl.* túl, *ž.*; tulový
tuľajka, -y, *g. pl.* tuľajok, *ž.*
tulák, -a, *m.*; tulácky
túlať sa, -am, -ajú; túlavať sa; túlavý
tuleň, -a, *n. pl.* -ne, *m.*; tulení, -ia, -ie
tulipán, -a, *m.*
túliť (sa), -im, -ia; túlievať
tulpas, -a, *m.*
tunajší, *viď* tu
tundra, -y, *ž.*
tunel, -a, *m.*
tunika, -y, *g. pl.* tuník, *ž.*
Tunis, -u, *m.*; tuniský
tupieť, -iem, -ejú
tupiť, -ím, -ia; tupievať; tupiteľ

tupohlavý; tupohlavosť
tupouhlý
tupý; tuposť; tupo; tupejší
tur, -a, *n. a ak. pl.* -y, *m.*
Turá, -ej, *ž.*; Stará Turá, Turá Lúka (*osady*)
túra, -y, *ž.*, cesta
turák, -a, *m.*; turáčik
Turany, -ian, *m. pomn.*; Turanec; Turianka; turiansky
turbácia, -ie, *ž.*
turban, -u, *m.*
turbína, -y, *ž.*; turbínový
turbulentný, nepokojný, búrlivý
Turčiansky Sv. Martin (*vyslov* martin); turčianskosvätomartinský; Martinčan; Martinčianka; martinský
Turčín, -a, *m.* = Turek
Turek, -rka, *n. pl.* Turci, *m.*; Turkyňa; turecký; Turecko; turečtina
Turíce, -ríc, *ž. pomn.* (*sviatky*); turíčny
Turiec, -rca, *m.*; Turčan; Turčianka; turčiansky
turista, -u, *m.*; turistika; turistický
turkotatársky
turmalín, -na, *m.*; turmalínový
turňa, -ne, *ž.*
turnaj, -a, *m.*
turnér, -a, *m.*
turniket, -u, *m.*
turnus, -su, *m.*; turnusový
tuš, -u, *m.*; tušovať
tušiť, -ím, -ia; tušenie; tušievať
tutlať, -em, -ú (-ám, -ajú)
tučmák, -a, *m.*
tútor, -a, *m.*, poručník
túz, -a, *m.*
tuzemský, *častejšie* **domáci**
túžava, -y, *ž.*
túžba, -y, *ž.*; túžobný
tužiť (sa), -ím, -ia; otužovať (sa); utúžiť; utužovať
túžiť, -ím, -ia (*po niečom*); túžievať
*tužka = **ceruzka**
tvar, -u, *m.*
tvár, -e (-i), *ž.*; tvárička
tvárič sa, -ím, -ia; tvárievať sa
tvárny; tvárnosť
tvaroh, -u, *m.*; tvarožtek; tvarohový; tvarožný; tvarožník
tvaroslovie, -ia, *str.*; tvaroslovný
tvoj, -a, -e; tvoj, *g.* tvojho (tvojeho), *d.* tvojmu (tvojemu)
tvor, -a, *m.*; tvorstvo
tvorba, -y, *ž.*
tvorca, -u, *n. pl.* -ovia, *m.*; tvorkyňa
*tvorčí = **tvorivý**
tvoriť, -ím, -ia; tvorievať; tvorenie; tvorivý; tvorivosť
tvrdiť, -ím, -ia; tvrdenie; tvrdievať
tvrdiť, -ím, -ia, urobiť tvrdým
tvrdnúť, -nem, -nú
tvrdohlavý; tvrdohlavosť; tvrdohlavec
tvrdošijný; tvrdošijnosť
Tvrdošín, -a, *m.*; Tvrdošan, Tvrdošianka; tvrdošiansky
tvrdozrnný
tvrdý; tvrdo; tvrdší; tvrdosť
tvrdz, -e, *ž.*, pevnôstka
tvŕdza, -e, *ž.*, ťažký čas, núdza, tieseň
ty — *nom.*; *iné je* ti (*dat.*), *napr.*: ...ty mi nedáš, ani ja ti nedám
tyč, -e, *ž.*; tyčka, -y, *ž.*; tyčny (*napr. bod*)
tyčinka, -y, *ž.*
týčiť, -im, -ia
týčnica, -e, *ž.*, tangenta

tyfón, -u, *m.*, južný vietor
týfus, -fu, *m.*; týfový
***tyger** = **tiger**
tykadlo, -a, *str.*
tykať, -ám, -ajú (hovoriť ty); tykávať
týkať sa, -am, -ajú; tykávať sa; čo sa toho týka
tyl, -u, *m.*; tylový
tylo, -a, *str.*; tylový
tymián, -u, *m.*; tymiánový
tymol, -u, *m.*
tympany, -nov, *m. pomn.* (*hud. nástroj*)
typ, -u, *m.*; typický
typograf, -a, *m.*, sadzač
tyran, -a, *m.*; *n. pl.* tyrania; tyranský; tyranstvo
týrať, -am, -ajú
tyrkys, -u, *m.*
***Tyrolsko** = **Tirolsko**
tyť, tyjem, tyjú (*básn.*) = tučnieť
týždeň, -ždňa, *m.*; *mn. č.* týždne (*i* nedele); týždňový; týždenník

U, Ú

u (*predl. s gen.*) („u okna" = pri okne; „u stola" = pri stole; „u Bratislavy" = pri Bratislave *ap.*)
ubehať, -ám, -ajú; ubehnúť
ubehlík, -a, *m.*; ubehlička
úbeľ, -a, *m.*, belosť; úbeľový
uberať (sa), -ám, -ajú
ubezpečiť, -ím, -ia; ubezpečenie; ubezpečovať
ubičovať, -ujem, -ujú
ubiediť, -im, -ia; ubiedený
ubikácia, -ie, *ž.*, ubytovanie; ubikačný
ubiť, -bijem, -bijú; ubitý; ubíjať
ublížiť, -im, -ia; ubližovať
úbočie, -ia, *str.*
úbohý; úbohosť
ubolieť, -ím, -ia; ubolený
úbor, -u, *m.*, oblek
úbožiak, -a, *m.*; úbožiatko
ubrať, uberiem, uberú; uberať
ubúdať, -am, -ajú *niečo* (*niečoho*); ubudnúť
úbytok, -tku, *m.*
ubytovať; ubytovateľ; ubytovací
***ubývať** = **ubúdať**
ubzyknúť, -nem, -nú
ucelený; ucelenosť
úcta, -y, *ž.*; úctivý; úctivosť
uctiť, -ím, -ia; uctievať
účasť, -ti, *ž.*; účastný; účastník; **účastniť sa,** *častejšie* **zúčastniť sa** *na niečom, v niečom*
účastina, -y, *ž.*, akcia; účastinný, akciový; účastinár; **účastinársky;** účastinárska spoločnosť
***učbár** = **profesor**
učebňa, -ne, *g. pl.* **učební,** *ž.*
učebnica, -e, *ž.*; učebnicový
učebný
účel, -u, *m.*; účelný; účelový
učeň, -čňa, *m.*; učnica; učňovský
učenec, -nca, *m.*
učeník, -a, *m.*; učeníčka; učenícky
učenlivý; učenlivosť
učený; učenosť
účes, -u, *m.*
učesať, -šem, -šú
účet, účtu, *m.*
učičíkať, -am, -ajú
učilište, -ťa, *str.*
účin, -u, *m.*; účinný; účinok, -nku, *m.*
***učiniť** = **urobiť, spraviť**
účinkovať, -ujem, -ujú *v niečom*

účinlivý
učiť, -ím, -ia *niečo*; učiť sa *niečo* (*niečomu*); učievať
učiteľ, -a, *m.*; učiteľka; učiteľský; učiteľstvo; učiteľovať
učtáreň, -rne, *ž.*
účtovať, -ujem, -ujú; účtovací
účtovník, -a, *m.*; účtovnícky; účtovníctvo
učupiť sa, -ím, -ia, skrčiť sa, schúliť sa
úd, -u, *m.*
údaj, -a, *m.*; údajný; údajne
udalosť, -sti, *ž.*
udať, -ám, -ajú, oznámiť; udávať; udavač; udavačstvo
udať sa, udá, udajú; udalo sa
udatný; udatnosť
udáviť, -ím, -ia
údel, -u, *n. pl.* -y, *m.*; údelný
udeliť, -ím, -ia; udeľať; udeľovať
údenár, -a, *m.*; údenárstvo
úder, -ru, *m.*; úderný
uderiť, -ím, -ia, udrieť: udierať
údes, -u, *m.*, zdesenie
udiareň, -rne, *ž.*
udica, -ce, *ž.*; udička
udidlo, -a, *g. pl.* udidiel, *str.*
údiť, -ím, -ia; údievať; údenár; údenársky; údenárstvo; údenie; údený; údenina; udiareň
údiv, -u, *m.*
udláviť, -ím, -ia
*údobie = **obdobie**
udobriť (sa), -ím, -ia
údolie, -ia, *str.*; údolný
udomácniť (sa), -ím, -ia
udrgať (sa), -ám, -ajú
udrieť, -driem, -drú; udierať
udržať, -ím, -ia; udržiavať; udržovať
udusiť, -ím, -ia; udúšať
udýchať sa, -am, -ajú; udychčať sa, -ím, -ia; udýchaný
udymený; *iné je* začadený
uf (*cit.*)
úfanlivý
úfať sa, -am, -ajú *niečomu*
úfnosť, -ti, *ž.*
ugniaviť, -ím, -ia
*ugorka = **uhorka**
Ugrofín, -a, *m.*; ugrofínsky; ugrofínčina
uhádnuť, -nem, -nu
uháňať, -am, -ajú
uhasiť; uhášať; uhasnúť; uhasínať; uhasil som *al.* uhášal som oheň; *ale* oheň uhasol (zhasol) *al.* uhasínal (zhasínal)
uhegať, -ám, -ajú
uhladiť, -ím, -ia; uhládzať; uhladenosť
úhľadný; úhľadnosť
uhlastý, hranatý
úhlavný
uhliar, -a, *m.*; uhliarsky; uhliareň
uhličitan, -u, *m.*
uhličitý; kyselina uhličitá
uhlie, -ia, *str.*
uhlík, -a, *m.*; uhlíček; uhličitý
uhľočierny
uhľohydrát, -u, *m.*
uhľokresba, -y, *ž.*
uhlomer, -u, *l.* -i, *n. pl.* -y, *m.*
uhlopriečka, -y, *ž.*
uhľovodík, -a, *m.*
uhlový
uhľový (z uhlia)
uhnať, uženiem, uženú; uháňať
uhniezdiť sa; uhniezdený
uhnúť (sa), uhnem, uhnú; uhýnať; uhýbať (sa); uhybovať (sa)
uhodnoverniť; uhodnoverňovať; uhodnoverňovací; uhodnoverňovateľ

uhoľ, -hľa, *m.* (*v merbe*); uholnica (*nástroj*); uhľový
uhoľ, -hľa, *m.* (*v peci*); uhoľný (uhoľné bane); uhľový; uhoľnatý; uholnica (*komora na uhlie*)
uholník, -a, *m.*, uholný kameň
úhona, -y, *ž.*, poškvrna, škoda; bez úhony; bezúhonný
Uhor, -hra, *m.*; Uhorsko, -a, *str.* (Uhry, Uhier, *ž. pomn.*); uhorský
úhor, -a, *n. a ak. pl.* -y, *m.* (*ryba*)
úhor, -u, *m.*, roľa ladom ležiaca; úhorie
uhorka, -y, *ž.*
uhrabať, -em, -ú; uhrabávať
úhrabky, -ov, *m. pomn.*
úhrada, -y, *ž.*; úhradový
uhradiť, -ím, -ia; uhradený
uhriať sa, uhrejem sa; uhriaty
úhrn, -u, *m.*; úhrnný
Uhry, Uhier, *d.* Uhrám, *l.* Uhrách, *i.* Uhrami, *ž. pomn.*, *viď* Uhorsko
uhrýzť, uhryziem, uhryzú; uhrýzať; uhryznúť
uhýbať (sa), -am, -ajú; uhýnať (sa) (*od* uhnúť); uhybovať (sa); uhýbavý
uch (*cit.*); uchnúť
uchádzač, -a, *m.*; uchádzačka
uchádzať sa, -am, -ajú
uchatý (*neživ.*), ušatý (*živ.*)
uchlácholiť, -ím, -ia
uchlipnúť (si), -nem, -nú
uchmatnúť, -nem, -nú
ucho, -a; *n. pl.* uši, uší, ušiam, ušiach, ušami; (*duál g.* ušú, *i.* ušima); uchá, úch, uchám, uchách, uchami (*napr.* na hrnci), *str.*; uško
uchodiť, -ím, -ia; uchádzať
ucholak, -a, *m.*
uchopiť, -ím, -ia
uchovať, -ám, -ajú, uchrániť; uchovávať
uchvátiť, -im, -ia; uchvatiteľ; uchvacovať; uchvacovateľ
úchvatkom (*prísl.*)
úchvatný; úchvatnosť
uchýliť sa, -im, -ia, uchyľovať sa
úchylka, -y, *g. pl.* úchyliek, *ž.*
úchylný; úchylnosť
úchylok, -lku, *m.*, útulok
úchyt, -u, *m.*, uchytenie, uchopenie; úchytok, -ku, *m.*; úchytky, -ov, *m. pomn.*; prišiel len na úchytok = na chvíľu
uchytiť, -ím, -ia
úchytkom (*prísl.*)
uistiť, -ím, -ia; uisťovať
ujajkať sa, -ám, -ajú
ujarmiť, -ím, -ia; ujarmený
ujasniť, -ím, -ia; ujasňovať
ujať (sa), ujmem (*niekoho, niečoho*); ujatý; ujímať
***ujavniť** = **uverejniť**
***újazdná škola** = **obvodná škola**
ujec, -jca, *m.*, materin brat; ujček; ujčiná; ujo; ujko
ujedať (sa), -ám, -ajú
ujednostajniť (sa), -im, -ia (*na niečom*), shodnúť (sa)
ujedovať (sa), -ujem, -ujú
ujesť, ujem, uje, ujedia; ujedať
újesť, -ti, *ž.*, vnadidlo
ujma, -y, *ž.*, škoda
ujsť, ujdem, ujdú; ušiel
ujú (*cit.*); ujúkať
ukameňovať, -ujem, -ujú

úkaz, -u, *m.*
ukázať, -žem, -žu; ukazovať; ukazovák; ukazovateľ; ukazovadlo
ukážka, -y, *g. pl.* ukážok, *ž.*; ukážkový
úklad, -u, *m.*; úkladný
ukladať (sa), -ám, -ajú; ukladací; ukladač
úklon, -u, *m.*
ukloniť sa, -ím, -ia; ukláňať sa
uklznuť (sa), -nem, -nu
ukľúdiť, -ím, -ia, upratať
***ukľudniť = upokojiť**
ukojiť, -ím, -a; ukojenie; ukojiteľný; ukájať
***úkol = úloha**
ukolembať, -ám, -ajú; ukolembávať
ukolísať, -šem, -šu; ukolísavať
úkon, -u, *m.*
ukonať (sa), -ám, -ajú, -unaviť (sa); ukonaný
úkor, -u, *m.*, pohana, potupa (na úkor, na potupu)
ukoristiť, -ím, -ia
úkosom (*prísl.*)
ukradnúť, -nem, -nú
ukradomky, úkradky, ukradmo, kradmo
Ukrajina, -y, *ž.*; Ukrajinec; Ukrajinka; ukrajinský; ukrajinčina
ukrátiť, -im, -ia; ukrátať, ukracovať
ukričať, -ím, -ia
ukrivdiť, -ím, -ia; ukrivďovať; ukrivdenosť
ukrižovať; Ukrižovaný (Ježiš Kristus)
ukrkvať, -ám, -ajú; ukrkvaný
úkrop, -u, *m.*
ukrotiť, -ím, -ia; ukrocovať
ukrutný; ukrutník; ukrutnosť
úkryt, -u, *m.*; ukrytý; ukrytosť
ukryť, ukryjem, ukryjú; ukrývať
ukrývač, -a, *m.*; ukrývačstvo
úľ, -a, *l.* úli, *m.*; úľový
Uľa, -e, *ž.*, Juliana, Júlia
uľahčiť, -ím, -ia, ľahčiť
uľahlina, -y, *ž.*
uľahnúť, -nem, -nú; ulihovať
ulahodiť (sa), -ím, -ia
ulakomiť sa, -ím, -ia
ulamovať; ulámať
ulán, -a, *m.*; ulánsky
ulapiť, -ím, -ia, uchytiť
úľava, -y, *ž.*
uľaviť, -ím, -ľa; uľavovať
uletieť, -ím, -ia
uležať sa, -ím, -ia
uliahnuť (sa), -nem, -nu
uliať, -lejem, -lejú; ulievať
ulica, -e, *ž.*; ulička; uličný; uličník; uličnica; uličníctvo
úlisný; úlisnosť; úlisník
ulita, -y, *g. pl.* ulít, *ž.*
ulízať, -žem, -žu; ulizovať
úloha, -y, *ž.*
ulomiť, -ím, -ia; ulámať; ulamovať
úlomok, -mku, *m.*
uloviť, -ím, -ia
úlovok, -vku, *m.*
úložina, -y, *ž.*
uložiť, -ím, -ia
úložnica, -ce, *ž.*, týfus
Ulrich, -a, *m.*
ulster, -tra, *l.* -tri, *m.*
ultimátum, -ta, *str.*
Ultračech, -a, *m.*
ultrafialový
Ultramaďar, -a, *m.*
ultramarín, -u, *m.*; ultramarínový
Ultraslovák, -a, *m.*
úľuba, -y, *ž.*, záľuba
ulúpiť, -ím, -ia
uľútostiť sa, -ím, -ia
um, -u, *m.*; umný
umárať (sa), -am, -ajú

umelec, -lca, *m.*; umelkyňa; umelecký
umeleckopriemyselný
umelý; umelosť
umenie, -ia, *str.*
umenšiť, -ím, -ia; umenšovať
úmera, -y, *ž.*; úmerný
umieniť si, -im, -ia
umierať, -am, -ajú; umieráčik
umierniť, -im, -ia; umierňovať; umiernenosť
umiesiť, -im, -ia
umiesť, -metiem, -metú; umetať
umiestiť, -im, -ia; umiestený; umiestňovať
umlátiť, -im, -ia
umlčať, -ím, -ia; umlčovať
umlieť, umeliem, umelú; umletý
umlknúť, -nem, -nu
úmluva = **dohovor** (*ale*: archa úmluvy)
umný; umnosť
umocniť, -ím, -ia; umocňovať
úmor, -u, *m.*; úmorný
umoriť, -ím, -ia; umárať
umorovať, amortizovať; umorovanie; umoriteľný
umožniť, -ím, -ia; umožňovať
umrieť, -iem, -ú; umrelý, umretý; umierať
umrlčí; umrlčina
úmrtie, -ia, *str.*; úmrtný; úmrtnosť
umŕtviť, -im, -ia; umŕtvovať
umučiť, -ím, -ia
úmysel, -slu, *l.* -sle, *m.*; úmyselný
umyť, umyjem, umyjú; umývať
umývač, -a, *m.*
umývadlo, -a, *str.* (*jeho časť je* umyvák)
umyvák, -a, *m.*
umyváreň, -ne, *g. pl.* umyvární, *ž.*
unáhliť (sa), -im, -ia; unáhlenosť
unášať, -am, -ajú; uniesť
únava, -y, *ž.*; únavný
unaviť, -im, -ia; unavovať
uncia, -ie, *ž.* = 30 gramov; unciálny
undulácia, -ie, *ž.*, vlnenie; undulačný; *iné je* ondulácia
únia, -ie, *ž.*, jednota; Únia = Spojené štáty americké (USA)
uniat, -a, *m.*; uniatský
uniesť, -nesiem, -nesú; unášať
unifikácia, -ie, *ž.*, sjednotenie; unifikačný; unifikovať
uniforma, -y, *g. pl.* uniforiem, *ž.*, rovnošata; uniformný; uniformovať
unikať, -ám, -ajú; uniknúť; unikol
unikát, -u, *m.*; unikátny
unikum, -ka, *str.*
unisono, jednohlasne
unitár, -a, *m.*; unitársky
univerzálny, všeobecný
univerzita, -y, *ž.*; univerzitný; univerzitán
unížiť, -im, -ia; unižovať
únos, -u, *m.*; únosný; únosnosť
unosiť, -im, -ia; unášať
unúvať, -am, -ajú
úpad, -u, *m.*, úpadok; úpadkový
upadnúť, -nem, -nú; upadať; upádať; upadanie
upachtiť sa, -ím, -ia; upachtenosť
úpal, -u, *m.*; úpalný
upáliť, -im, -ia; upaľovať; upálenie
upamätať, -ám, -ajú; upamätovať
upäť, upnem, upnú; upätý; upätosť; upínať

úpätie, -ia, *str.*
úpek, -u, *m.*, úpal
upevniť, -ím, -ia; upevňovať
upiecť, upečiem, upečú; upekať
upieť, -iem, -ejú, kvíliť; úpenie; úpenlivý
upínať, -am, -ajú; upínadlo
upír, -a, *n. pl.* -y (*zosob.* -i, *ak.* -ov), vampír
úpis, -u, *m.*
upísať, -šem, -šu; upisovať; upisovateľ; upisovací
upiť, upijem, upijú; upíjať
uplácať, -am, -ajú; uplatiť
uplakaný
***uplatiť** = **podplatiť**; ***uplatiteľný** = **podplatiteľný**; ***uplácať** = **podplácať**
uplatniť (sa); uplatňovať (sa)
úplatný; úplatnosť
***úplatok** = **podplatenie**
***úplavica** = **červienka**
úplaz, -u, *m.*
upliesť, upletiem, upletú; upletať
úplný; úplne
uplynúť, -nie, -nú; uplývať
upnúť, -em, -ú; *i* upäť
upodozrievať, -am, -ajú; upodozrievavý; upodozrievavosť
upokojiť, -ím, -a; upokojovať
upomenúť, -niem, -nú; upomenul; upomínať; upomínanie
upomienka, -y, *g. pl.* upomienok, *ž.* (*iné je* rozpomienka); upomínať
uponížiť (sa), -ím, -ia; uponižovať
úponka, -y, *ž.*; úponkovitý
úporný, urputný; úporne
upotrebiť, -ím, -ia *niečo*; upotrebovať; upotrebúvať; upotrebiteľný
upovedomiť, -ím, -ia; upozorňovať
upracovať (sa), -ujem, -ujú
***uprášený** = **zaprášený**
upratať, -cem, -cú; upratovať; upratovačka
úprava, -y, *ž.*; úpravný
upraviť, -ím, -ia; upravovať
uprázdniť, -ím, -ia; uprázdňovať
***uprchlík** = **ubehlík**
***uprchnúť** = **ujsť**
upriamiť sa, -ím, -ia *na niečo*
upriasť, upradiem, upradú; upriadať; upradený
uprieť, -iem, -ú; upierať
úprimný; úprimnosť
uprosiť, -ím, -ia; uprosený; uprositeľný
uprostred (*predl.*)
úpusť, -u, *m.*
upustiť, -ím, -ia; upúšťať
upútať, -am, -ajú
úrad, -u, *m.*; úradný; úradník; úradníčka; úradnícky; uradníctvo; úradovať; úradovňa, -ne, *ž.*
uragán, -u, *m.*
Ural, -u, *m.*; uralský
urán, -u, *m.*; uránový
Uránia, -ie, *ž.* (*múza*)
urásť, urastiem, urastú; urástol; urastený
úraz, -u, *m.*; úrazový, úrazovňa, -vne, *ž.*
uraziť, -ím, -ia; urážať; urazený; urazenosť
urážka, -y, *g. pl.* urážok, *ž.*
urážlivý; urážlivo (*príslov.*)
Urban, -a, *m.*
urbánny

urbár, -a, *l.* -i, *m.*; urbársky; urbariát, urbarialista; urbariálny
určiť, -ím, -ia; určitý; určovať; určovací
urda, -y, *g. pl.* úrd, *ž.*
úrek, -u, *m.* (úrekom, neúrekom, *prísl.*); úrečivý
úrez, -u, *m.*; úrezok; úrezky, -zkov, *m. pomn.*
urezať, -žem, -žú; urezávať
urgencia, -ie, *ž.*, posúrenie; urgovať, súriť
uriecť, urečiem, urečú; urieknuť
urna, -y, *g. pl.* urien, *ž.*, *častejšie* **popolnica**
urobiť, -ím, -ia
úročiť, -í, -ia; úročenie; úročiteľ
úroda, -y, *ž.*; úrodný; úrodnosť
urodiť (sa), -ím, -ia
urodzený (titul), *iné je* urodený; urodzenosť; urodzenký; urodzenká
úrok, -u, *m.*; úrokový; úrokovať; úrokomer
úroveň, -vne, *ž.*
urovnať, -ám, -ajú; urovnávať
urputný; urputnosť; urputník
Uršuľa, -e, *ž.*; uršulínka (*mníška*)
urvať, urvem, urvú; urývať
urýchliť, -im, -ia; urýchľovať
urýpnuť, -em, -u; urýpol; urýpať
úryvok, -vku, *m.*; úryvkový; úryvkovitý
úsad, -u, *m.*
usadiť (sa), -ím, -ia; usadzovať, usádzať (sa); *iné je* osadiť
usadlina, -y, *ž.*
usedavý (plač)
úsek, -u, *m.*; úsečka; úsečný
useknúť, -nem, -nú; usekávať
ushodnúť sa, -nem, -nú
ushovoriť (sa), -ím, -ia; ushovárať (sa)
uschnúť, -nem, -nú; uschol; uschnutý; usychať, uschýnať
úschova, -y, *ž.*
uschovať, -ám, -ajú; uschovávať
*usídliť sa = **osadiť sa**
úsilie, -ia, *str.*; úsilný
usilovať sa
usilovný
usínať, -am, -ajú
usjednotiť (sa), -ím, -ia
úskalie, -ia, *str.*
uskočiť, -ím, -ia; uskakovať
úskok, -u, *m.*; úskočný; úskočnosť; úskočník
*uskrovniť sa = **uskromniť sa**
uskutočniť, -ím, -ia; uskutočňovať
úslnie, -ia, *str.*; úslnný
*úslovie = **porekadlo**
úsluha, -y, *ž.*
úslužný; úslužnosť
*usłyšať = **počuť, dopočuť sa** *niečo*
uslziť (sa), -ím, -ia; uslzený
úsmech, -u, *m.*; úsmešok, -šku, *m.*
usmerniť, -ím, -ia; usmerňovať
úsmev, -u, *m.*
usmiať sa, usmejem, usmejú; usmievať sa; usmiaty; usmievavý; usmievavosť
usmrtiť, -ím, -ia; usmrcovať
*usnadniť = **obľahčiť**
usnesenie, -ia, *str.*
usniesť (sa), -nesiem, -nesú; usnášať (sa)
uspať, -ím, -ia; uspávať; uspávací; uspávadlo; uspávanka
úspech, -u, *m.*; úspešný; úspešnosť

uspieť, uspejem, uspejú, stihnúť
uspokojiť (sa), -ím, -a; uspokojenie; uspokojovať; uspokojivý
úspora, -y, *ž.*; úsporný
usporiadať, -am, -ajú; usporadovať; usporiadateľ
usporiť, -ím, -ia
uspôsobiť, -ím, -ia; uspôsobovať
usrieť sa, -rečiem, -rečú, *častejšie* uzrieknuť sa, -nem, -nu
usrozumieť sa, -iem, -ejú; usrozumenie; usrozumený
ústa, úst, *str. pomn.*; ústočká; ústny
ustáliť, -ím, -ia; ustaľovať; ustálenosť
ustanoviť, -ím, -ia; ustanovovať
ustanovizeň, -zne, *g. pl.* ustanovizní, *ž.*, inštitúcia
ustarostený
ustať, ustanem, ustanú; ustávať; ustatý, ustatie; ustatosť
ustáť sa, ustojím sa, ustoja sa; ustály; ustáty
ústav, -u, *m.*, inštitút; ústavný
ústava, -y, *ž.*; ústavný; ústavnosť
ustávať sa, -am, -ajú; ustávanie
ustavičný
ustaviť, -ím, -ia; ustavovať; ustavujúci
ústavodarný
ústavoveda, -y, *ž.*
ustenať (sa), -ám, -ajú
ústie, -ia, *str.*, vtok
ústiť, -i, -ia, vtekať
ustlať, -steliem, -stelú; ustielať
ústny
ustrácháť (sa), -am, -ajú; ustrachovať (sa)
ústranie, -ia, *str.*
ustrašený; ustrašenosť
ústredie, -ia, *str.*; ústredný
ústredňa, -dne, *g. pl.* ústrední, *ž.*
ústrešie, -ia, *str.*
ústrety, *len vo výraze* ísť v ústrety
ustrica, -ce, *ž.*
ustriekať, -am, -ajú; ustrieknuť
ustriezť, -žiem, -žú
ustrihať, -ám, -ajú; ustrihnúť; ustrihovať
ústrižok, -žku, *m.*; ústrižkový
ústrk, -u, *m.*
ustrnúť, -niem, -nú; *iné je* zmeravieť
ústroj, -a, *m.*; ústrojný; ústrojnosť; ústrojenstvo
ustrúhať, -am, -ajú
ústup, -u, *m.*; ústupný; ústupnosť; ústupčivý; ústupčivosť; ústupok, -pku
ustúpiť, -im, -ia; ustupovať
usúdiť, -im, -ia; usudzovať
úsudok, -dku, *m.*
usušiť, -ím, -ia
usúžiť (sa), -im, -ia; usužovať
usvedčiť, -ím, -ia; usvedčovať
úsvit, -u, *m.*
usychať, -ám, -ajú
usypať, -em, -ú (*dokon.*); usýpať (*nedokon.*)
ušatý (*napr.* človek; *porov.* i uchatý)
ušetriť, -ím, -ia
uši, *g.* uší, *d.* ušiam, *l.* ušiach, *i.* ušami (*duál g.* ušú, *i.* ušima); *vid* ucho
ušiak, -a, *m.*
ušiť, ušijem, ušijú
uškeriť sa, -ím, -ia; uškierať sa
úškľabok, -bku, *m.*; úškľabný; uškľabnúť sa; uškľabovať sa
uškľbnúť, -nem, -nú; uškľbávať; uškľbovať

uško, -a, *g. pl.* ušiek, *str.*; ušička (*v det. reči*)
uškrnúť sa, -iem, -ú; uškŕňať sa; úškrn, -u, *m.*
ušľachtiť, -ím, -ia; ušľachťovať; ušľachtilý
ušliapať, -em, -u
ušlý
*ušporiť = usporiť
uštipnúť, -nem, -nú; uštípať; uštipačný
úštipný
úštipok, -pku, *m.*
uštvať, -em, -ú
ušúchať, -am, -ajú
ušúľať, -am, -ajú
úšust, -u, *m.*
utáboriť (sa), -ím, -ia
uťahať, -ám, -ajú; uťahovať; uťahúvať
utajiť, -ím, -ja; utajený; utajovať
utancovať sa, -ujem, -ujú
utápať (sa), -am, -ajú
uťať, utnem, utnú; uťal; uťatý; utínať
útecha, -y, *ž.*; útešný
útek, -u, *m.*
utekať, -ám, -ajú
utenzílie, -ií, *ž. pomn.*
uterák, -a, *m.*
útes, -u, *m.*, bralo
utešiť (sa), -ím, -ia; utešený; utešiteľ; utešovať
utiahnuť (sa), -nem, -nu; utiahnutý; utiahnutosť; uťahovať sa
utiecť, utečiem, utečú; utekať; utiekať sa *k niekomu o pomoc*; utečenec, *častejšie* ubehlík
utierať, -am, -ajú
utrieň, -rne, *ž.*
utíchnuť, -nem, -nu; utíchať
utilitarizmus, -zmu, *m.*
útisk, -u, *m.*, *častejšie* **útlak**
utisnúť, -nem, -nú; utisnutý; utískať; utiskovať
utíšiť, -im, -ia; utišovať
utkať, utkám, utkajú; utkávať (*od* tkať)
utkvieť, -iem, -ejú; utkvel; utkvelý; utkvievať
utlačiť, -ím, -ia; utlačať; utlačovať; utlačovateľ
útlak, -u, *m.*
utlčť, utlčiem, utlčú; utĺkať
útlocitný, jemnocitný; útlocit, -u, *m.*
*utlumiť = stlmiť
útly; útlučký; útlosť
útočište, -šťa, *str.*
útočiť, -ím, -ia
útok, -u, *m.*; útočiť; útočný; útočník
utópia, -ie, *ž.*; utopický; utopista
utopiť (sa), -ím, -ia; utopenec
utorok, -rka *i* -rku, *m.* (od utorka do utorka); utorkový
utrafiť, -ím, -ia
utrakvistický; utrakvista; utrakvizmus
útrapa, -y, *ž.*; utrápiť
útrata, -y, *ž.*; utratiť; utrácať
utrhač, -a, *m.*; utrhačný; utrhačstvo
utrhnúť, -nem, -nú; utŕhať; utrhávať
utrieť, -iem, -ú; utierať
utrimiska, -u, *m.*
útroba, -y, *ž.*
utrpieť, -ím, -ia; utrpenie
útrpný; útrpnosť
utrúsiť, -im, -ia
utŕžiť, -im, -ia
útržok, -žku, *m.*; útržkový
utuhnúť, -nem, -nú
útulok, -lku, *m.*; útulný; útuľňa
utúliť sa, -im, -ia
ututlať, -em, -ú; ututlávať
utúžiť, -im, -ia; útužovať
útvar, -u, *m.*

utvoriť, -ím, -ia; utvárať
utvrdiť, -ím, -ia; utvrdený; utvrdzovať; utvrdnúť
utýrať, -am, -ajú; utýraný
uvádzať, -am, -ajú; uviesť
úvaha, -y, *ž.*
úval, -u, *m.*
uvaliť, -ím, -ia; uvaľať; uvaľovať
uvážiť, -ím, -ia; uvažovať
uvädnúť, -ne, -nú; uvädnutý
uväzniť, -ím, -ia; uväzňovať
úväzok, -zku, *m.*
uvedomiť, -ím, -ia; uvedomovať
uvelebiť sa, -ím, -ia; uvelebený
uveličiť (sa), -ím, -ia; uveličenosť
úver, -u, *m.*; úverný; úverový
uverejniť, -ím, -ia; uverejňovať
uveriť, -ím, -ia; uveriteľný
uviazať, -žem, -žu; uväzovať
uviaznuť, -nem, -nu; uviaznutý
uvidieť, -ím, -ia
uviesť, uvediem, uvedú; uvádzať
uviezť, uveziem, uvezú; uväzať
uvíť, uvijem, uvijú; uvíjať
uvítať* = **privítať; **uvítanie* = **privítanie**
úvod, -u, *m.*; úvodný
úvodie, -ia, *str.*
uvodiť, -ím, -ia; uvádzať
úvodník, -a, *m.*; úvodnikár
úvodzovky, -viek, *ž. pomnožné*
uvoľniť, -ím, -ia; uvoľňovať
úvoz, -u, *m.*
úvrať, -te, *ž.*
uvrzgnúť, -nem, -nú
uzabávať sa, -am, -ajú
úzadie, -ia, *str.* (*napr.* na javisku)
uzákoniť, -ím, -ia
uzamknúť, -nem, -nú; uzamykať; uzamkýnať
uzapínať, -am, -ajú
uzatvoriť, -ím, -ia; uzatvárať
uzáver, -u, *m.*
uzávierka, -y, *ž.*
uzavrieť, -iem, -ú; uzavretie, usnesenie; uzavierať
uzda, -y, *g. pl.* úzd, *ž.*; uzdička
uzdiť, -ím, -ia
uzdraviť, -ím, -ia; uzdravovať
územčistý
územie, -ia, *str.*; územný
uzemniť, -ím, -ia; uzemňovať
úzkokoľajný
úzkolistý
úzkoprsý; **úzkoprsosť**
úzkostlivý; **úzkostlivosť**
úzkosť, -ti, *ž.*; úzkostný; úzkostne (*prísl.*)
úzky; užší; úzko; úzkosť; úzučký
uzlík, -a, *m.*; uzlíček, -čka
uznať, -ám, -ajú; uznávať; uznávací; uznalý; uznanlivý
uznojiť sa, -ím, -a
uzol, -zla, *l.* -e, *m.*; uzlový
uzrieť, uzreje (uzrie), uzrejú, dozrieť; uzrievať
uzrieť, uzriem, uzrú
uzukapia, -ie, *ž.*
uzurpácia, -ie, *ž.*; uzurpátor, uchvatiteľ; uzurpovať
úzus, úzu, *m.*, zvyk, obyčaj; uzuálny
už (*prísl.*); už-už
úžas, -u, *m.*; úžasný
užasnúť, -nem, -nú; užasol; užasnutie
úžeh, -u, *m.*

úženie, -ia, *str.*
úžera, -y, *ž.*; úžerný; úžerník; úžernícky; úžernictvo; úžerníčiť
Užhorod, -u, *m.*; užhorodský; Užhorodčan; Užhorodčianka
užialiť sa, -im, -ia, utrápiť sa; užialený, utrápený
užierať, -am, -ajú
úžina, -y, *ž.*
užínať, -am, -ajú
užiť, užijem, užijú (*niečo na niečo*); užitý; užívať; užívaný; užívanie; užívateľ
úžiť, -im, -ia; úženie
úžitok, -tku, *m.*; užitočný; úžitkový
uživiť (sa), -ím, -ia
úžľabie, -ia, *str.*; úžľabina, -y, *ž.*
Užok, -u, *m.*; Užocký priesmyk; Užočan; Užočianka
užovka, -y, *ž.*
užší, -ia, -ie (*komp. k* úzky)
užuvať, -ujem, -ujú
už-už (*prísl.*)

V

v, vo (*predl. s akuz. a lok.*); *s niektorými slovami splývava v príslovciá:* vpravde, vopred, vzad, včas, vskutku, vospolok *ap.*
vábiť, -im, -ia; vábievať; vábivý, vábny; vábnik; vábec, -bca, *i* vábič, -a, *m.*
Václav, -a, *m.*; svätováclavský
Vacov, -a, *m.*
vaček, -čku, *m.*, vrecko; vačkový; vreckový
*vačica = **kenguru**
vada, -y, *ž.*, *častejšie* chyba; *vadný = **chybný**
vademekum, *str. neskl.*, príručka, rukoväť
vadimónium, *častejšie* **vádium**, -ia, *str.*, záruka
vadiť, -im, -ia; vadiť sa
vádzka, -y, *g. pl.* vádzok, *ž.*
vagabund, -a, *m.*
vagón, -a, *m.*, *častejšie* **vozeň**; vagónik
Váh, -u, *m.*; vážsky
váha, -y, *ž.*; *n. pl.* váby, *g. pl.* váh; vážka (*hmyz*); vážky, malé váhy; váhový
vahadlo, -a, *str.*, čiastka váh
vahan, -a, *m.*; vahanček
váhať, -am, -ajú; váhavý; váhavosť
vajatať, -ám, -ajú
vajce, -ca, *g. pl.* vajec, *str.*; vajcový; vajcovitý; vaječný; vaječník; vajíčko
vajcovod, -u, *m.*
vajda, -u, *m.*; vajdovstvo
vajíčkovod, -u, *m.*
vak, -u, *m.*, vrece; vaček, -čku
vakácie, -ií, *ž. pomn.*, prázdniny
***vakovka = omietka, kožovka**; *vakovať = **omietať, kožovať**
val, -u, *m.*, hradba
valach, -a, *n. pl.* valasi, *m.*; valašiť; valaský (*od slova* valach); valašský (*od slova* Valach, *napr.* valašské právo v histórii)
valal, -a, *l.* -e, *m.*
Valaská, -ej, *ž.*
valaška, -y, *ž.*
váľať, -am, -ajú (chlieb, cesto); vaľkať, **valkovať**
valcovať, -ujem (*napr.* hradskú, pole)
valčík, -a, *m.*
***válčiť = bojovať, viesť vojnu**

Valdemar, -a, *m.*
valdénsky; valdénstvo
valec, -lca, *m.*; valček; valcový
***válečný** = **vojnový, bojový**; ***válečník** = **bojovník**
Valentín, -a, *m.*
Valéria, -ie, *ž.*
valcha, -y, *g. pl.* válch, *ž.* (*dielňa*)
valibuk, -a, *m.*; Valibuk
Valihora, -u, *m.*
valiť (sa), -ím, -ia; váľať (sa)
***válka** = **vojna**; ***válečný** = **vojnový**; válečník = **bojovník**
vaľkať, -ám, -ajú (*napríklad* šaty); vaľkovať
valný (valné shromaždenie); valne
váľok, -ľka, *m.*
valorizácia, -ie, *ž.*
valuta, -y, *ž.*; valutový; valutárny
vaňa, -ne, *g. pl.* vaní, *ž.*; vaníčka
Vandal, -a, *n. pl.* -i, *m.*; vandalský; vandalizmus
vandrovať, -ujem, -ujú; vandrovný; vandrovník
***vánica** = **fujavica**
vanilka, -y, *ž.*; vanilkový
vankúš, *lepšie* **podhlavnica, hlavnica**
vánok, -nku, *m.* (*básn.*) = **vetrík**
vanúť, -nie, -nú (*básn.*) = **viať, veje**
vápenatý; vápenieť
vápno, -a, *stř.*; vápenný; vápenieť; vápenatieť; vápeník; vápenec; vápenica; vápenka; vápnik
var, -u, *m.*; bod varu
vára, -y, *ž.*, varené jedlo
varecha, -y, *g. pl.* variech, *ž.*; vareška; varechár
***varhany** = **organ**
vari, hádam, azda
variácia, -ie, *ž.*; variovať
variant, -u, *m.*
Varín, -a, *m.*; varínsky; Varínčan; Varínčanka
variť, -im, -ia; variť sa; varidlo; varič; varivo
várka, -y, *ž.*, varenie
varovať, -ujem, -ujú, opatrovať; varovať sa (*niečoho*), *lepšie* chrániť sa, vystríhať sa (*niečoho*); varovčivý, varovný; varovkyňa, opatrovníčka
***varštat** = **dielňa**
***varta** = **stráž**
varyto, -a, *g. pl.* varýt, *str.*
váš, vaša, vaše; váš, *g.* vášho (vašeho), *d.* vášmu (vašemu)
vášeň, -šne, *ž.*; vášnivý
vata, -y, *g. pl.* vát, *ž.*; vatovať
Vatikán, -u, *m.*; vatikánsky
vatra, -y, *g. pl.* vatier, *ž.*; vatráľ, -a, *m.*
vaudeville (*fr., čítaj* vódvil), -u, *m.*
vavrín, -u, *m.*; vavrínový
Vavrinec, -nca, *m.*; Vavro
váza, -y, *ž.*
vazal, -a, *m.*
Važec, -žca, *m.*; Važťan; važtiansky; Važtianka
vážiť, -im, -ia; vážiť si *niekoho* (*g.*); vážený; vážievať
vážka, -y, *g. pl.* vážok, *ž.* (hmyz); vážky, vážok, malé váhy
vážny; vážne; vážnosť; vážnieť, -iem, -ejú
väčší
väčšina, -y, *ž.*
väčšmi
vädnúť, -ne, -nú

*väzač = viazač
*väzačstvo = knihárstvo
väzba, -y, ž.
väzeň, -zňa, m.; väzenský
väzenie, -ia, str.
väzieť, -ím, -ia
väzivo, -a, str.
väznica, -ce, ž.; väzničný
väznit, -ím, -ia
väzy, -zov, m. pomn.
vbárať (sa), -am, -ajú
vbehnúť, -nem, -nú
vbiť, vbijem, vbijú; vbíjať
vbŕdnuť, -nem, -nu do niečoho
vcelku (prísl.)
vcválať, -am, -ajú
včas (prísl.); včasný
včaššie; včasnejšie
včasráno (prísl.), časne ráno
včela, -y, g. pl. včiel, ž.; včelný; včelička; včielka; včelár; včelársky; včeláriť; včelí, -ia, -ie; včelín; včelník; včelný
včera; včerajší; včerajšok, -ška, m.
*včetne = i s; v to počítajúc
*včil = včuľ, teraz
vďačiť sa, -ím, -ia niekomu za niečo
vďačný; vďačne
vďaka, -y, ž.; vďaky vzdávať; vďaka Bohu
v diali
vdova, -y, g. pl. vdov, ž.; vdovin; vdovec; vdovica; vdovička; vdovský; vdovstvo
vdúchnuť, -nem, -nu
vdýchnuť, -nem, -nu; vdychovať
vec, -i, ž.; vecný; právo vecné; vecička
večer, -a, n. pl. večery, m.; večerný; večierok, -rka; večeriť sa
večera, -e, g. pl. večerí, ž.
večerať, -iam, -ajú; večeraj; večerajúc; večeral; večeriavať
večeriť sa, -í, -ia; večerievať sa
večernica, -ce, ž.
večerný
večitý, večný, odveký; večitosť
večný; večne; večnosť
veď; veďže (spojka)
veda, -y, g. pl. vied, ž.
*vedátor = vedec
vedec (čítaj s d), -dca, m.; vedecký
vedeta, -y, g. pl. vediet, ž., jazdecká stráž
vedieť, viem, vedia; vedz, vedzte
vedľa (predl. s gen. a prísl.); vedľajší
vedma, -y, g. pl. vediem, ž.
vedno (prísl.), dovedna
vedomec, -mca, m.
vedomie, -ia, str.
vedomky (prísl.), vedome
vedomkyňa, -ne, ž.
vedomý; vedome, vedomky; vedomosť
vedro, -dra, g. pl. vedier (vedár), str.; vedierce; vedierko
vedychtivý; vedychtivosť
vegetácia, -ie, ž., rastlinstvo; vegetačný
vegetarián, -a, m.; vegetariánsky; vegetariánstvo
vegetovať, -ujem, -ujú, nečinne žiť
vehemencia, -ie, ž., prudkosť; vehementný, prudký
vehikel, -kla, l. -kli, m.
vehlasný (básn.), slávny
vecheť, -chťa, m.; vechtík
vejačka, -ky, ž.
vejár, -a, m.; vejárový; vejárovitý; vejárik
vek, -u, m.; vekový; večný
veko, -a, str.; viečko

veľa (*prísl.*), mnoho
veľactený
veľadiť, -ím, -ia
veľadôstojný
veľa ráz
veľavážený
veľavýznamný
***veľblúd** = **ťava**
veľduch, -a, *m.*
veleba, -y, *ž.*
velebiť, -ím, -ia
velebný; velebnosť
Velehrad, -u, *m.*
Veleslavín, -a, *m.*; veleslavínsky
velezrada, -y, *ž.*; **velezradca**
veľchrám, -u, *m.*
veličava, -y, *ž.*, veleba, majestát
veličenstvo, -a, *str.* (oslovenie panovníkovo: Vaše Veličenstvo)
veličina, -y, *g. pl.* veličín, *ž.*
veličiť, -ím, -ia; zväčšovať
veličizný, veľmi veľký
Veličná, -ej, *ž.*, veličiansky; Veličan; Veličianka
velikán, -a, *m.*; velikánsky, obrovský
velikáš, -a, *m.*
***Veľkonoce** = **Veľká noc**
veliký, *častejšie* **veľký**; veľkosť, *častejšie* **veľkosť**
velín, -u, *m.*; velínový
veliť, velím, velia; velenie; velievať; veliaci; veliteľ; veliteľský; veliteľstvo
Veľká noc; veľkonočný
veľkňaz, -a, *m.*; veľkňazský
veľkodušný; veľkodušnosť
veľkohlavý
veľkohubý
veľkokapitál, -u, *m.*
veľkoknieža, -ťa, *str.*
veľkolepý
veľkolistý
veľkomesto, -a, *str.*; veľkomestský; veľkomešťan
veľkomoravský; ríša Veľkomoravská
veľkomožný; veľkomožná; veľkomožnosť
veľkomyseľný; veľkomyseľnosť
Veľkonemec, -mca, *m.*
veľkoobchod, -u, *m.*; veľkoobchodný; veľkoobchodník
veľkopanský
veľkostatkár, -a, *m.*
veľkovojvoda, -u, *m.*; veľkovojvodkyňa
veľkozrnný
veľký; veľkosť
Veľký piatok; veľkopiatkový
veľmesto, -a, *g. pl.* veľmiest, *str.*; veľmestský
veľmi (*prísl.*); veľmi-preveľmi
veľmoc, -i, *ž.*
veľmož, -a, *m.*; veľmožný
veľnárod, -a, *m.*
velocipéd, -a, *m.*
veľrieka, -y, *ž.*
veľríša, -e, *ž.*
veľryba, -y, *g. pl.* veľrýb, *ž.*; veľrybí, -ia, -ie
veľtok, -u, *m.*
veľtrh, -u, *m.*; veľtržný
velúr, -u, *l.* -e, *m.*; velúrový
veľvyslanec, -nca, *m.*
veľžupan, -a, *m.*
vemeno (vemä), -a, *str.*
venčiť, -ím, -ia; venčievať
Vendelín, -a, *m.*
véna, -y, *ž.*, žila
vendeta, -y, *ž.*
venček, -a, *m.*; vienok, -nka (*viď* veniec)
venerický, pohlavný
veniec, -nca, *m.*; vencový; venček
***venkov** = **vidiek**
veno, -a, *str.*; venný
venovať, -ujem, -ujú; venovanie; venovací

ventil, -u, *n. pl.* -y, *m.*; ventilovať = vetrať
ventilácia, -ie, *ž.*, vetranie; ventilačný; ventilátor; ventilovať
Venuša, -e, *ž.*
vepor, -pra, *m.*, *častejšie* **divá sviňa**
vera (*prísl.*), *častejšie* **veru**
veranda, -y, *g. pl.* veránd, *ž.*
veraikon, -u, *m.*
verbálny, slovný, slovesný
verbovať, -ujem, -ujú; verbovník; verbovačka
verdikt, -u, *m.*
verdúnok, -nku, *m.*
verejný; verejnosť
verenec, -nca, *m.*, snúbenec; verenica
veriaci, -ceho, *m.*
verifikácia, -ie, *ž.*, overenie, uhodnovernenie; verifikačný; verifikovať, overiť, uhodnovernіť
veriť, -ím, -ia *niečomu, v niečo*; veriť sa, prisahať
veriteľ, -a, *m.*
vermút, -u, *m.*; vermútový
verný; veľnosť
Veronika, -y, *ž.*
Versailles (*fr., čítaj* **Versaj**), *g.* Versailles, *dat.* Versaillesom (*čít.* Versajom), *m. pomn.*; versailleský (*čítaj* versajský)
versta, -y, *g. pl.* vierst, *ž.*, ruská míľa = 1 km 66 m
verš, -a, *m.*; veršík; veršovať
veršovník, -a, *m.*
vertikálny, kolmý
veru (vera), veruže (veraže), (*prísl.*)
verva, -y, *ž.*
verzálka, -y, *ž.*
verzálny, priečny
verzia, -ie, *ž.*
***ves** = **dedina**; Spišská Nová Ves, (spišsko)novoveský; viesska (*básn.*) = **dedinka**
veselie, -ia, *str.*, veselosť, veselá nálada, svadba
veseliť sa, -ím, -ia
veselohra, -y, *ž.*; veselohorný
veselý; veselosť
vesiť, -ím, -ia; vešať
veslo, -a, *g. pl.* vesiel (vesál), *str.*; vesielko; veslár; veslársky; veslovať
vesmír, -u, *l.* -e, *m.*
vesna, -y, *ž.*, jar; Vesna (*bohyňa jari*)
***vesnica** = **dedina**
vesta, -y, *g. pl.* viest, *ž.*
Vesta, -y, *ž.* (*bohyňa*); vestálka, kňažka Vestina
Vestfálsko, -a, *str.*; Vestfálčan; Vestfálčanka; vestfálsky
vestibul, -u, *l.* -e, *m.*, veľká predsieň
vestník, -a, *m.*
***veškerý** = **všetok, celý**
veštba, -y, *ž.*
veštec, -tca, *m.*; **veštica**
veštiť, -ím, -ia
veta, -y, *g. pl.* viet, *ž.*; vetný
veterán, -a, *m.*
veterinár, -a, *m.*, zverolekár
veterník, -a, *m.*
veterný; Veterné hole
véto, -a, *str.*
vetoslovie, -ia, *str.*; vetoslovný
vetrík, -a, *m.*; vetríček, -čka
vetrilo, -a, *g. pl.* vetríl, *str.* (lodná plachta)
vetriť, -ím, -ia; vetrivý
vetroplach, -a, *m.*
***vetroplavba** = **vzduchoplavba**
vetrový (*od* vietor)
vetva, -y, *g. pl.* vetiev, *d. a l.* -e, *ž.*; vetvica; vetvička; vetvistý

veverica, -ce, *ž.*; veverič, -ia, -ie
*vezdejší = **každodenný**
vezír, -a, *m.*
vezmem, *viď* vziať
Vezuv, -a, *m.*
veža, -e, *g. pl.* veží, *ž.*; vežatý; vežový
vežiť sa, vypínať sa, týčiť sa
vháňať, -am, -ajú
vhĺbiť sa, -im, -ia; vhlbovať sa
vhnať, vženiem, vženú
vhod (*prísl.*); prísť vhod; vhodný; vhodnosť
vhodiť, -ím, -ia, vhodený; vhádzať
vhrčať, -ím, -ia
vhrnúť (sa), -niem, -nú
vhupnúť, -nem, -nú
vchádzať, -am, -ajú
vchod, -u, *m.*
viac, viacej (*prísl.*); viac ráz
viacdňový
viacfarebný
viacciferný
viachlasný
viachodinový
viacnásobný
viacrázový
viacročný
viacslabičný
viadukt, -u, *m.*
Vianoce, Vianoc, *ž. pomn.*; vianočný
viať, vejem, vejú; vej, vejte; vejúc; viaty
viazač, -a, *m.*
viazať, -žem, -žu; viazaný; viazanica
*viazanka = **kravata**
viaznuť, -nem, -nu
vibrácia, -ie, *ž.*, chvenie; vibračný; vibrovať
viceadmirál, -a, *m.*
vicearchidiakon, -a, *m.*
vicepalatín, -a, *m.*
viceprezident, -a, *m.*
vicinálka, -y, *g. pl.* vicinálok, *ž.*; vicinálny
vicišpán, -a, *m.*, podžupan
*víčko = **mihalnica**
vid, -u, *m.*
vidiek, -a, *m.*; vidiečan; vidiečanka; vidiecky
vidieť, -ím, -ia; viď, viďte; vídať; vidievať; videnie; viditeľný
vidina, -y, *g. pl.* vidín, *ž.*
vidlica, -ce, *ž.*; vidlička
vidly, -diel (-dál), *ž. pomn.*; vidlice
vidný; vidno
vidomý, vidiaci
vidovať, -ujem, -ujú
*vidz = **viď**
*viečko = **mihalnica**
Viedeň, -dne, *ž.*; viedenský; Viedenčan; Viedenčianka
viecha, -y, *ž.*; vieška; viechár
viera, -y, *ž.*; Viera (*krstné meno*)
*vierohodný = **hodnoverný**
vierolomný; vierolomnosť
vierouka, -y, *g. pl.* vieroúk, *ž.*; vieroučný
vierovyznanie, -ia, *str.*
vierozvesť, -a, *m.*
viesť, vediem, vedú; veď, veďte („vedie sa mi dobre" = vodí sa mi dobre)
vieška, -y, *g. pl.* viešok, *ž.* (*od* viecha)
vietor, vetra, *m.*; vetrový; veterný; povetrie; poveternosť; poveternostný
viezť, veziem, vezú; vez, vezte; viezol
viežka, -y, *g. pl.* viežok, *ž.*, malá veža
vigan, -a, *m.*; viganček
vigília, -ie, *ž.*
Vígľaš, -a, *m.*; vígľašský
víchor, -chra, *m.*; víchrica
*vika = **ľadník**
vikár, -a, *m.*; vikariát; vikárstvo

*viklať = **hegať, triasť, kývať**
Viklef, -a, *m.*; viklefista
*viko = **veko, vrchnák**
viksovať, -ujem, -ujú
Viktor, -a, *m.*; Viktória
viktuálie, -lií, *ž. pomn.*
víla, -y, *g. pl.* víl, *ž.*; vilový
víla, -y, *ž.* (vodná), rusalka (lesná)
Viliam, -a, *m.*, Vilo, Vilko
Vilma, -y, *ž.*
vína, -y, *ž.*; vinný, -á, -é (vinen, vinna, vinno *len v doplnku*); vinník; vinnica*
vinár, -a, *m.*; vinársky
vinároň, -rne, *ž.*; vinárenský; vinárnik
Vincencia, -ie, *ž.*; Vincentka
Vincent, -a, *m.*
vincúr, -a, *m.*; vincúrsky
vindikácia, -ie, *ž.*; vindikovať si *niečo*
vineta (*vyslov* viňeta), -y, *g. pl.* vinet, *ž.*, štítok, nálepka
vinica, -ce, *ž.*, vinohrad
viničí, -a, *m.*; viničný
viničky, -čiek, *ž. pomn.*, ríbezle
viniť, -ím, -ia
vinkulácia, -ie, *ž.*; vinkulovať
vinnica, -e, *ž.*; vinník
vinný (*od* vina)
vínny (*od* víno), vínový (*napr.* vínny ocot, strek)
víno, -a, *str.*; vínečko; vínko; vínový; vínny
vinobranie, -ia, *str.*, oberačka
vinohrad, -u, *m.*; vinohradník; vinohradnícky; vinohradníctvo
vinopalník, -a, *m.*
vinorodý
vinovatý, vinný; vinovatosť
*vinš = **blahoželanie, prianie**
*vinšovať = **blahoželať, priať**
vinúť (sa), -niem, -nú
viola, -y, *g. pl.* viol (violí), *ž.*; violista; violina; violinový
Viola (*krstné meno*)
*vipera = **vretenica**
vír, -u, *m.*, krútňava; vírny; vírnatý; vírivý; vírivo (*prísl.*)
virgať, -ám, -ajú; virgnúť
vírgula, -y, *g. pl.* virgúl, *ž.*
virilista, -u, *m.*; virilný
víriť, -i, -ia
virtuóz, -a, *m.*; virtuozita; virtuózny
viržínka, -y, *g. pl.* viržínok, *ž.*
viselnica, *častejšie* šibenica
visieť, -ím, -ia; visievať; visiaci
Visla, -y, *ž.*; Vislan
visutý (*od* visieť)
višňa, -šne, *g. pl.* višní, *ž.*; višňový
Vít, -a, *m.*; svätovítsky
viť (sa), vijem, vijú (veniec)
vitalita, -y, *ž.*, životnosť; vitálny, životný
vitamín, -u, *m.*; vitamínový
vítať, -am, -ajú; vítaj!, vítajte! (*pozdravenie*), *rozk. sp.* vítaj!, vítajme!, vítajte!; vítanie; vítaný; vítanka; vítavať
víťaz, -a, *m.*; víťazný
víťaziť, -ím, -ia
víťazný; víťaznosť
víťazosláva, -y, *ž.*; víťazosláv ny
víťazstvo, -stva, *g. pl.* víťazstiev, *str.*
vitrína, -y, *ž.*
vitriol, -u, *m.*; vitriolový

vivárium, -ia, *str.*
vivat!, nech žije!; vivatovať
vivisekcia, -ie, *ž.*
vízia, -ie, *ž.*, videnie; vizionár
vizita, -y, *g. pl.* vizít, *ž.*, návšteva; vizitka, navštívenka
vizitácia, -ie, *ž.*, prehliadka; vizitačný
vízmút, -u, *m.*; vizmútový
vízum, -za, *str.*
vjazd, -u, *m.* (jazdy; *ale*: príchod vlaku)
vjem, -u, *m.*
vkerovať, -ujem, -ujú
vklad, -u, *m.*; vkladový; vkladný
vkladať, -ám, -ajú; vkladateľ
vkliniť sa, -ím, -ia
vkĺznuť sa, -nem, -nu; vkĺzať sa
vkopať, -em, -ú
vkoreniť sa, -ím, -ia *do niečoho*
vkradnúť sa, -nem, -nú; vkrádať sa
vkročiť, -ím, -ia
vkus, -u, *m.*; vkusný
vláčiť, -im, -ia; vláčenie
vlačuhy, -čúh, *ž. pomn.*; vlačúžky, -žok
vláda, -y, *ž.*; vládny
vladár, -a, *m.*; vladárka; vladársky; vladárstvo
vládať, -dzem, -dzu; vládnuť
vládca, -u, *n. pl.* -ovia, *m.*; vládkyňa
Vladimír, -a, *m.*
Vladislav, -a, *m.*
Vladivoj, -a, *m.*
vládybažný; vládybažnosť
vladyka, -u, *n. pl.* -ovia, *g. pl.* vladykov, *m.*
vlaha, -y, *g. pl.* vláh, *ž.*; vlažný
***Vlach** = **Talian**; vlašský (*orech*)
Vlachy, Vlách, *m. pomn.* (*osada*); vlašský
vlajka, -y, *g. pl.* vlajok, *ž.* (druh zástavy)
vlak, -u, *m.*; vlakový
vlákno, -a, *g. pl.* vlákien, *str.*; vlákenko; vláknitý
vláky, -ov, *m. pomn.*
vlámať sa, -em, -u; vlamač, -a, *m.*
vlani (*prísl.*); vlaňajší
Vlára, -y, *ž.*; vlársky; Vlársky priesmyk
vlas, -u, *m.*; vlások; vláskovitý; vlasnatý; vlasový
vlasatica, -ce, *ž.*
vlasť, -sti, *ž.*
Vlasta, -y, *ž.* (*krstné meno*); vlasta, -y, *g. pl.* vlást, *ž.* (*cigareta*)
vlastenec, -nca, *m.*; vlastenecký; vlasteneckosť; vlastenectvo; vlastenčiť
Vlastimil, -a, *m.*
Vlastislav, -a, *m.*
vlastizrada, -y, *ž.*; vlastizradca; vlastizradný
vlastník, -a, *m.*; vlastnícky; vlastníctvo
vlastniť, -ím, -ia
vlastnoručný
vlastný; vlastne; vlastnosť
vlašský (*od* Vlach a Vlachy)
***vlať**, vlajem, vlajú = **viať**, vejem, vejú
vľavo (*prísl.*), naľavo
vlažiť, -ím, -ia
vlažný; vlažnosť
vlči, -ia, -ie
vlečka, -y, *ž.*
vlek, -u, *m.*; vlečný
vlepiť, -ím, -ia
vletieť, -ím, -ia
vlhčina, -y, *ž.*
vlhčiť, -ím, -ia
vlhký; vlhko; *komp.* vlhkejší; vlhkosť
vlhnúť, -nem, -nú
vliať, vlejem, vlejú; vlievať
vliecť, vlečiem, vlečú

vliezť, vleziem, vlezú; vliezať
vliv, -u, *m.*; vlivný; vlievať; vlívavať
vlk, -a, *n. pl.* vlci, *m.*; vlček, -čka; vlča, -ťaťa; vlčica; vlčí, -ia, -ie
vlkolak, -a, *m.*
vlna, -y, *g. pl.* vĺn, *ž.*; vlnár; vlnený; vlniak, -a, *m.*
vlniť (sa), -í, -ia; vlnivý; vlnievať (sa)
vlnobitie, -ia, *str.*
vlnotoký
vlnovitý
vľoha, -y, *g. pl.* vľoh, *ž.*
vložiť, -ím, -ia; vkladať
vložka, -y, *ž.*
vľúdiť sa, -im, -ia
vľúdny; vľúdnosť
vlys, -u, *m.*
vmašírovať, -ujem, -ujú
vmestiť (sa), -ím, -ia, zmestiť (sa)
vmiešať (sa), -am, -ajú
vmurovať, -ujem, -ujú
vmysliť sa, -ím, -ia; vmýšľať sa
vnada, -y, *g. pl.* vnád, *ž.*; vnadný; vnadnosť
vnadiť, -ím, -ia; vnadidlo
vnárať (sa), -am, -ajú
vnášať, -am, -ajú; vniesť
vňať, -te, *ž.*
vniesť, vnesiem, vnesú; vnášať
vnikať, -ám, -ajú; vniknúť; vnikavý
vnímať, -am, -ajú; vnímavý; vnímavosť
vnivoč (*prísl.*)
vnoriť (sa), -ím, -ia; vnárať (sa)
vnuk, -a, *m.*; vnučka; vnúča; vnúčatko
vnukať, -ám, -ajú; vnuknúť; vnuknutie
vnútiť, -im, -ia; vnútený; vnucovať
vnútorný; vnútornosti
vnútri (*prísl.*)
vnútro, -a, vo vnútri, *str.*; vnútri (*prísl.*)
vnútrozemie, -ia, *str.*; vnútrozemský
vôbec (*prísl.*)
voči *niekomu*
voda, -y, *g. pl.* vôd, *ž.*; vodný; vodička; vodka
vodáreň, -rne, *ž.*; vodárenský
vodca, -u, *m.*; vodkyňa
vodcovstvo, -stva, *str.*
*vodčí = **vedúci, vodcovský, vodičský**
vodič, -a, *m.*
vodidlo, -a, *str.*
vodík, -a, *m.*, hydrogénium
vodiť, -ím, -ia; vodievať; vodič; vodidlo; vodivý
*vodítko = **vodidlo, smernica**
vodka, -y, *ž.*; vodička
vodnateľný; vodnateľnosť
vodnatieľka, -y, *ž.*
vodnatieť, -iem, -ejú
vodnatý; vodnatosť
vo dne
*vodník = **vodnár, vodný človek**
vodocestný
vodojem, -u, *m.*, **nádržka**
vodoliečba, -y, *ž.*; vodoliečebný
vodomet, -u, *m.*
vodomil, -a, *m.* (*chrobák*)
vodopád, -u, *m.*
vodopisný
vodoprávny
vôdor, -dra, *m.* (v humne)
vodorovný
vodovod, -u, *m.*; vodovodný
vodrať sa, vderiem sa
vodstvo, -a, *str.*
vôdzka, -y, *ž.* (*uzda*)
*vohľač = **vohľadač**
vohľadač, -a, *m.*
vohľady, -ov, *m. pomn.*
voj, -a, *m.*
vojak, -a, *m.*; vojačik, -čika; vojačisko; vojakovať

vojna, -y, *g. pl.* vojen, *ž.*; vojnový; vojenský, vojenskosť; vojenčina; vojenčiť
vojsko, -a, *g. pl.* vojsk, *str.*
vojsť, vojdem, vojdú; vošiel
Vojtech, -a, *m.* (Adalbert); *iné je* Belo; vojtešský; svätovojtešský; Spolok sv. Vojtecha
vojvoda, -u, *m.*; vojvodkyňa; vojvodský; vojvodstvo
vojvodca, -u, *m.*, vodca vojska
vojvodina, -y, *ž.*
vokabulár, -a, *l.* -i, *m.*, slovník
vokál, -u, *l.* -i, *m.*, samohláska; vokálny; vokalizovať
vokáň, -a, *m.*, značka ˆ nad *o*
vokatív, -u, *m.*; vokatívny
vokátor, -a, *m.*
vôkol (*predl. s gen.*), dookola
vôl, vola, *n., a. pl.* voly, *a. pl. živ.* volov, *m.*; volí, -ia, -ie; volský; voliar; volček; *n., a. pl.* volky, volčeky
vôľa, -e, *ž.*; vôlička
*voľaaký = **voľajaký**
voľačí, -ia, -ie
voľačo
voľajaký
voľakde (*prísl.*)
voľakedy, voľakedysi (*prísl.*)
*voľáko = **voľajako**
voľakto, voľačo
voľaktorý
volanie, -ia, *str.*
volant, -a, *m.*
volať, -ám, -jú; volací; volávať
volavka, -y, *ž.*; volavčí, -ia, -ie
voľba, -y, *ž.*
volebný
volejbal, -u, *m.*
volenka, -y, *ž.*
voliar, -a, *m.*
volič, -a, *m.*; volička; voličstvo; voličský
voliť, -ím, -ia; voliteľný; voliteľnosť; volievať
voľkať, -ám, -ajú, hovieť
voľky-nevoľky (*prísl.*)
voľnieť, -iem, -ejú
voľnomyseľný
voľnomyšlienkár, -a, *m.*
voľný; voľnosť
volontér, -a, *m.*, dobrovoľník; volontérsky
Volta, -u, *m.*; volt, -u, *m.*; voltameter, -tra, *m.*
volúmen, -u, *m.*, balík, objem; voluminózny, objemný
von, vonka, vonku (*prísl.*); vonkajší; vonkajšok
vôňa, -ne, *g. pl.* vôní, *ž.*; voňavý; vonný
voňačka, -y, *ž.*
voňať, -iam, -ajú; voniavať
voňavka, -y, *ž.*; voňavkár
vonkoncom (*prísl.*)
*vonkov = **vidiek;** *vonkovan = **vidiečan;** *vonkovanka = **vidiečanka;** *vónkovský = **vidiecky**
vonný
vopchať (sa), -ám, -ajú; vopchávať (sa)
vopred
vorvaň, -a, *n. pl.* -ňe, *m.*
vosk, -u, *m.*; voskovať voskový; voskár; voskovica
voskrz (*prísl.*)
voslep (*prísl.*), naslepo
vospolný
vospolok (*prísl.*), spoločne
vospust sveta, na spustenie sveta, na skazu sveta; vospust sveta hovoriť, bez rozumu, nemúdre hovoriť
voš, vši, *ž.*; voška

vošmyknúť sa, -nem, -nú
voština, -y, *ž.*; voštinár
voštverať sa, -ám, -ajú
votkať, -ám, -ajú; votkávať
votknúť, -nem, -nú
votrieť (sa), -iem, -ú; votrelec; votrelkyňa; vtierať (sa)
vótum, -ta, *str.*; votívny; votovať, hlasovať
vovábiť, -im, -ia
vovaliť sa, -ím, -ia
vovedno (*prísl.*), vedno
voviesť, -vediem, -vedú
voviezť, -veziem, -vezú
vovliecť, -vlečiem, -vlečú
vovŕtať (sa), -am, -ajú
voz, -a, *m.*; na voze; vozík; vozisko; vozový
vozár, -a, *m.*; vozársky; vozáreň
vozataj, -a, *m.*; vozatajstvo
***vozduch = vzduch, povetrie**
vozeň, -zňa, *m.*, vagón
vozger, -a, *m.*
vozík, -a, *m.*
voziť (sa), -ím, -ia; vozievať
vozmo (*prísl.*)
vozovka, -y, *ž.*
vozvysok, vozvýš (*prísl.*), nahor, do výšky
***voždy = vždy**
vpád, -u, *m.*
vpadať, -ám, -ajú; vpadnúť; vpadnutý; vpadúvať
vpáliť, -im, -ia; vpaľovať
vpašovať, -ujem, -ujú
vpchať, -ám, -ajú
vpichať, -ám, -ajú; vpichnúť; vpichovať
vpis, -u, *m.*
vpísať, -šem, -šu; vpisovať
vpiť sa, vpijem, vpijú; vpíjať sa
vplantať (sa), -ám, -ajú
vplasnúť, -nem, -nú
vplávať, -am, -ajú
vplaziť sa, -ím, -ia
vpliesť, vpletiem, vpletú; vpletať
vplichtiť sa, -ím, -ia
vplynúť, -nie, -nú
vplyv, -u, *m.*; vplyvný; vplývať; vplývavať
vpočítať, -am, -ajú; vpočitateľný; vpočítavať
vpotrošiť (sa), -ím, -ia
vpracovať (sa), -ujem, -ujú
vpratať (sa), -cem, -cú
vpravde, *častejšie* **naozaj**
vpravo (*prísl.*), *častejšie* **napravo**
vpred (*prísl.*)
vpredu, vpredku (*prísl.*)
vprostriedku (*predl.*), vprostred
vpustiť, -ím, -ia; vpúšťať
vrabec, -bca, *n. pl.* vrabce (*zosob. n. pl.* vrabci, *ak.* -ov), *m.*; vrabček, -eka, *n. pl.* vrabčeky; vrabčí, -ia, -ie
Vrable, Vrábeľ, *l.* Vrábľach, *ž. pomn.*
vracať (sa), -iam, -ajú; vraciavať (sa)
vradiť, -ím, -ia; vraďovať
vrah, -a, *m.*; vražednica, vrahyňa
vrak, -u, *m.*
vrana, -y, *g. pl.* **vrán**, *ž.*; vranka; vráňa, -ťa, *str.*; vraní, -ia, -ie
vranec, -nca, vraník, -a, *m.*, vraný kôň
vraný
vráska, -y, *g. pl.* vrások, *ž.*; vráskavý, vráskovitý; vráskovať; vráskovatý
vrásť, vrastiem, vrastú; vrastať
vraštiť (sa), -ím, -ia
vráta, vrát, *str. pomn.*; vrátka, -tok

vratič, -a, *m.* (*zelina*)
Vratislav, -a, *m.* (*os. m. muž.*)
Vratislav, -i, *d. a l.* -e; *ž.* (*mesto*)
vrátiť (sa), -im, -ia; vracať
vrátka, -ok, *str. pomn.*
vratký, kolísavý
vrátnik, -a, *m.*
vrava, -y, *ž.*
vravieť, -ím, -ia; vravievať; vravot
vravor, -u, *m.*
vraziť, -ím, -ia; vrážať
vražba, -y, *ž.*; vražobník
vražda, -y, *g. pl.* vrážd, *ž.*; vražedný; vražedník; vražednica; vraždivý; vraždivosť
vraždiť, -ím, -ia; vraždievať
vŕba, -y, *ž.*; vŕbový; vŕbička; vrbina
***vŕbä = vŕbie**
vrbec, -bca, *m.*, malý šev, švík
vrbica, -ce, *ž.*; Vrbica (*miestne meno*)
Vrbové, -ého, *str.* (*obec*)
vrčať, -ím, -ia
vrece, -a, *n. pl.* vrecia, *g. pl.* vriec, *str.*; vrecovina; vrecko; vrecúško; vrecisko; vreckový; vreckovka
vred, -u, *m.*; vredisko; vredový; vredovitý
vrelý; vrelosť
***vres = šedivník**
vreskľavý; vreskot
vrešťať, -ím, -ia; vreštún
vretenica, -e, *ž.*
vreteno, -a, *g. pl.* vretien, *str.*; vretenár; vretenný; vretenový; vretienko
vrezať, -žem, -žú; vrezávať
vrh, -u, *m.* (vo tri vrhy, na tri razy)
vrhač, -a, *m.*
vrhať, -ám, -ajú; vrhávať; vrhnúť
vrch, -u, *m.*; všetko vyjde navrch = na svetlo; vrchhlava = temeno; na vrchhlave; za vrchstolom; výšok, výštek
vrchár, -a, *m.*
vrchnák, -a, *m.*; vrchnáčik
vrchný; vrchnosť; vrchnostenský
***vrchný radca = hlavný radca**
vrchol, -u, *m.*; na vrchole; vrcholec, -lca
vrcholiť, -ím, -ia
vrchom (*prísl.*)
vrchovatý
vrchovec, -vca, *m.*, vrcholec (stromu ap.)
vrchovina, -y, *ž.*
vrchovitý
vrchový
vriaci (vriaca voda)
Vrica, -e, *ž.* (*riečka*)
Vrícko, -a, *str.* (*obec*)
***vriedlo = žriedlo**
vrieskať, -am, -ajú; vriesknuť
vrieť, vrie, vrú; vri, vrite; vrúc; vrel; vrený; vrenie
vrknúť, -nem, -nú; vŕkať
vrkoč, -a, *m.*; vrkôčik
vrodený
vrstovník, -a, *m.*; vrstovnica; vrstovnička
vrstva, -y, *g. pl.* vrstiev, *ž.*
vrstviť, -ím, -ia
vrša, -e, *g. pl.* vŕší, *ž.*
vršiť, -ím, -ia; *ale* vyvŕšiť
výšok, -šku, *m.*; výštek, -a
vrt, -u, *m.*
vrtáč, -a, *m.*
vrták, -a, *m.*
vŕtať, -am, -ajú; vŕtavať
vrtielko, -a, *g. pl.* vrtielok, *str.*
vrtieť, -ím, -ia; vrtievať
vrtivý
vrtkavý
vrtký; vrtkosť

vrtoch, -u, *m.*, vrtošivý
vrtuľa, -le, *g. pl.* vrtúľ, *ž.*
vrub, -u, *m.*
vrúbiť, -im, -ia; vrúbať
vrúci (*od* vrieť); vrúca láska; *iné je* vriaci, vriaca voda
vrúcny; vrúcnosť
Vrútky, -tok, *ž. pomn.*; Vrútčan; Vrútčanka; vrútocký
vryť (sa), vryjem, vryjú; vrývať (sa)
*vrz = **vrzg**, -u, *m.*
vŕzgať, -am, -ajú; vŕzgavý; vrzgot; vrzgnúť
vrždať, -ím, -ia, vŕzgať
vsadiť, -ím, -ia; vsádzať; vsadzovať
*vsadiť sa = **stáviť sa**
vsakovať, -ujem, -ujú
vsať, vsajem, vsajú; vsal; vsatý; vsávať
vsiakať, -a, -ajú; vsiaknuť; vsakovať
vsietiť, -im, -ia, *lepšie* **dať gól**
vskočiť, -ím, -ia
vskutku (*prísl.*), *častejšie* **skutočne**
vsotiť, -ím, -ia; vsácať
vstať, vstanem, vstanú; vstávať
vstavač, -a, *m.* (*kvetina*)
*vstave je = **opováži sa, hotový je, vládze**
vstaviť, -ím, -ia
vstrčiť, -ím, -ia
vstriekať, -am, -ajú; vstrieknuť; vstrekovať
vstup, -u, *m.*; vstupný; vstupné, -ého, *str.*
vstupenka, -y, *ž.*
vstúpiť, -im, -ia; vstúpať; vstupovať
vsunúť, -niem, -nú; vsunovať
vsuvka, -y, *ž.*
vsypať, -em, -ú (*dokon.*); vsýpať, -am, -ajú (*nedokon.*)
všade (*prísl.*)
všadebol, -a, *m.*
všadeprítomný
však
všakovak (*prísl.*), všelijak
všaký; všakový
všantročiť, -ím, -ia
vše (*prísl.*), zavše
všednieť, -iem, -ejú
všedný, *častejšie* **robotný**; všednosť
Všechsvätých
všeličo; všelikto
všelijaký
všelikde (*prísl.*)
všeliečo
všeľudský
všemocný
všemohúci; Všemohúci (Boh)
všemožný
*všenárodný = **celonárodný**
všeobecný; všeobecnosť
všeslovanský; Všeslovanstvo
všestranný
všetečný
všetok, všetka, všetko
všeumelec, -lca, *m.*
vševedúci
vševidúci
vševládny
všímať si, -am, -ajú *niečo* (*niečoho*); všímavý; všimnúť si; všímavať si
všiť, všijem, všijú; všívať
všivavý; všivavosť; všivák
vštepiť, -ím, -ia; vštepovať
vtáctvo, -a, *str.*
vtáča, -ťaťa, *str.*; vtáčatko
vtáčí, -ia, -ie
vtáčnik, -a, *m.*
vták, -a, *n. pl.* vtáci (*i* vtáky), *m.*; vtáčik, -ika, *n. pl.* vtáčiky
vtákopysk, -a, *m.*
vtedy; vtedajší
vtekať, -á, -ajú
vtelíť (sa), -ím, -ia;

vteľovať (sa); **vtelenie**
vteperiť sa, -ím, -ia
vterigať sa, -ám, -ajú
***vterina = sekunda**
vtesniť, -ím, -ia
vtiahnuť, -nem, -nu; vťahovať
vtiecť, vtečiem, vtečú; vtekať
vtierať (sa), -am, -ajú; vtieravý
vtínať, -am, -ajú
vtip, -u, *m.*; vtipný
vtípiť sa, -ím, -ia
vtipkár, -a, *m.*
vtipkovať, -ujem, -ujú
vtískať, -am, -ajú; vtisnúť
vtkať, -ám, -ajú; vtkávať
vtlačiť, -ím, -ia; vtlačať; vtlačovať
vtlčť, vtlčiem, vtlčú; vtĺkať
vtok, -u, *m.*
vtom (*prísl.*), vtedy, naraz
vtopiť sa, -ím, -ia
vtrepať, -em, -ú
vtrieliť (sa), -im, -ia, vbehnúť, vpadnúť
vtrieť (sa), vtriem, vtrú; vtierať (sa)
vtrhnúť, -nem, -nú; vtrhol; vtŕhať; vtrhúvať
vtrúsiť (sa), -ím, -ia
vulgárny; vulgárnosť; *iné je* obyčajný
Vulgáta, -y, *ž.*
vulkán, -a, *m.*, sopka; vulkanický, sopečný; Vulkán (*boh*)
vulkanizovať
vy; vykať, dvojiť
vyárendovať, -ujem, -ujú
vybadať, -ám, -ajú
vybásniť, -ím, -ia
výbava, -y, *ž.*
vybaviť, -ím, -ia; vybavovať; vybavúvať
vybehať, -ám, -ajú; vybehnúť; vybehúvať; vybiehať; vybehávať; výbeh, -u, *m.*
vybeliť, -iem, -ejú
výber, -u, *m.*; vyberať; vyberaný
***výberčí = vyberač**
vybesnieť sa, -ie, -ejú
výbežok, -žku, *m.*
vybičovať, -ujem, -ujú
vybieliť, -im, -ia
vybiť, -bijem, -bijú; vybíjať; vybíjaný
vybľabotať, -cem, -cú
vybľačať, -ím, -ia; vybľakovať
vybľafnúť, -nem, -nú
vyblednúť, -nem, -nú; vybledlnutý
vyblknuť, -nem, -nu; vyblkovať
vybočiť, -ím, -ia; vybočovať
vybodkovať, -ujem, -ujú
výboj, -a, *m.*; výbojný
vybojovať, -ujem, -ujú; vybojúvať
výbor, -u, *m.*; výborový; výborník; výborníčka
výborný; výbornosť
vybozkávať, -am, -ajú
vybrať, -beriem, -berú; vyberať
vybrázdiť, -im, -ia
vybŕdnuť, -nem, -nu
vybrechúvať, -a, -ajú
vybrodiť (sa), -ím, -ia
vybrúsiť, -im, -ia; vybrúsený
vybubnovať, -ujem, -ujú
výbuch, -u, *m.*; výbušný
vybuchnátovať, -ujem, -ujú
vybuchnúť, -nem, -nú
vybúriť (sa), -im, -ia
vybúšiť, -im, -ia; vybuchovať
vycecať, *lepšie* **vycicať**
vycediť, -im, -ia; vyciedzať
vyceriť, -ím, -ia; vycierať; vycerovať
vycibriť, -ím, -ia
vycicať, -iam, -ajú
vycigániť (sa), -im, -ia
vyciviť, -iem, -ejú
***vycpať = vypchať;**

*vycpávať = vypchávať
vycvičiť, -ím, -ia
vycúdiť, -im, -ia, vyčistiť
výcudky, -ov, *m. pomn.*
vycvičiť, -ím, -ia
výcvik, -u, *m.*
vyčakávať, -am, -ajú; vyčakúvať
výčap, -u, *m.*; výčapný; výčapník
vyčapovať, -ujem, -ujú
Výčapy-Opatovce, Výčap-Opatovce, *l.* vo Výčapoch-Opatovciach, *ž. pomnožné* (*obec*)
vyčariť, -ím, -ia; vyčarovať
vyčasiť sa, -í
vyčepčiť, -ím, -ia
vyčerpať, -ám, -ajú; vyčerpávať
vyčesať, -šem, -šú; vyčesávať
výčin, -u, *m.*, zlý čin
vyčíňať, -am, -ajú, stvárať výčiny, robiť nezbedu
vyčistiť, -ím, -ia; vyčisťovať
vyčítať, -am, -ajú; vyčitovať
vyčítavý; vyčítave (vyčítavo)
výčitka, -y, *g. pl.* výčitiek, *ž.*; *iné je* výtka
vyčkať, -ám, -ajú; vyčkávať
vyčľapkať, -ám, -ajú; vyčľapnúť
vyčnievať, -am, -ajú
vyčrpkať, -ám, -ajú; vyčrpnúť
vydaj, -u, *m.* (dievča je na vydaj)
výdaj, -u, *m.* (*napr.* výdaj lístkov)
vydariť sa, -ím, -ia
vydať (sa), -dám, -dajú; vydaný; vydatý (vydaná kniha, *ale* vydatá dcéra); vydávať (sa); vydavateľ; vydavateľstvo
výdatný
výdavok, -vku, *m.*
vydediť, -ím, -ia
vydeliť, -ím, -ia; vydeľať; vydeľovať
vydierač, -a, *m.*
vydieravý; vydierať
vydlabať, -em, -ú; vydlabávať
vydláždiť, -im, -ia
vyďobať, -em, -ú
vydobyť, -yjem, -yjú *niečo*; vydobývať
výdobytok, -tku, *m.*
vydochnúť, -ne, -nú
vydolieť, -iem, -ejú
vydra, -y, *g. pl.* vydier, *ž.*
vydrancovať, -ujem, -ujú
vydrapiť, -ím, -ia; vydriapať; vydrapovať
vydrať, -deriem, -derú; vydierať
vydražiť, -ím, -ia
vydrieť, -driem, -drú; vydierať
vydrhlič, -ím, -ia
vydrhnúť, -nem, -nú
vydriduch, -a, *m.*
vydrigroš, -a, *m.*
vydrviť, -ím, -ia
vydržať, -ím, -ia; vydržiavať; vydržovať
*vydržiavať = byť; *schôdzka bude vydržiavaná = schôdzka bude
vydupať, -ám, -ajú; vydupkať
vyduriť, -ím, -ia
vyduť, -dujem, -dujú; vydutý; vydúvať
výduť, -e, *ž.*
vydutina, -y, *ž.*
výduvok, -vka, *m.*, vyfúknuté vajce
výdych, -u, *m.*; výdychový
vydýchať, -am, -ajú; vydychovať; vydýchnuť
vyfarbiť (sa), -ím, -ia; vyfarbovať (sa)
vyfigurovať, -ujem, -ujú
vyfliaskať, -am, -ajú
vyfrfotať, -cem, -cú

vyfŕknúť, -nem, -nú; vyfŕkať
vyfučať, -í, -ia
výfuk, -u, *m.*
vyfúkať, -am, -ajú; vyfúknuť; vyfukovať
vygazdovať, -ujem, -ujú
vygĺgnúť, -nem, -nú
vyhádzať, -džem, -džu; vyhodiť
vyháňať, -am, -ajú; vyhnať, vyženiem
vyhasiť, -ím, -ia; vyhášať; vyhasnúť; vyhasínať
vyhegať, -ám, -ajú
výhľad, -u, *m.*
vyhľadať, -ám, -ajú; vyhľadávať; vyhľadúvať
vyhladiť, -ím, -ia; vyhladený; vyhládzať
vyhladnúť, -nem, -nú
vyhladovať, -ujem, -ujú
vyhlásiť, -ím, -ia; vyhlásenie; vyhlasovať
vyhláška, -y, *g. pl.* vyhlášok, *ž.*
vyhĺbiť, -ím, -ia; vyhlbovať; vyhlbenina
výhliadka, -y, *g. pl.* výhliadok, *ž.*
vyhlodať, -ám (-dzem), -ajú (-dzú); vyhlodávať
vyhltnúť, -nem, -nú
vyhňa, -hne, *g. pl.* vyhní, *ž.*
vyhnanec, -nca, *m.*
vyhnanisko, -a, *str.*
vyhnanstvo, -stva, *str.*
vyhnať, -ženiem, -ženú; vyháňať
vyhniť, -ije, -ijú
vyhnúť (sa), -nem, -nú; vyhýbať sa; vyhýnať sa
výhoda, -y, *ž.*; výhodný
vyhodiť, -ím, -ia, vyhádzať; vyhadzovať
vyhojiť, -ím, -a
výhon, -u, *m.*
výhonok, -nku, *m.*
vyhorenisko, -a, *str.*
vyhorieť, -ím, -ia; vyhárať
vyhostiť, -ím, -ia; vyhostený; vyhostenec
vyhotoviť, -ím, -ia; vyhotovovať
vyhovárať sa; vyhovoriť sa
vyhovieť, -iem, -ejú; vyhovovať; vyhovujúci
výhovorka, -y, *ž.*
výhra, -y, *g. pl.* výhier, *ž.*; výherný
vyhrabať, -em, -ú; vyhrabávať; vyhrabúvať
výhrada, -y, *ž.*; výhradný
vyhradiť, -ím, -ia; vyhradzovať
vyhranený, presne vymedzený
vyhrať, -ám, -ajú; vyhrávať
vyhrážať sa, -am, -ajú
vyhrážka, -y, *g. pl.* vyhrážok, *ž.*
vyhrešiť, -ím, -ia
výhrevňa, -ne, *ž.*
výhrevný
vyhriať, -hrejem, -hrejú; vyhrievať
vyhriaznuť, -ne, -nu
vyhriebsť, -hriebiem, -hriebú
vyhŕknuť, -nem, -nu
vyhrmieť, -ím, -ia
vyhrnúť, -niem, -nú; vyhŕňať, vyhrnovať
vyhrožovať, -ujem, -ujú
vyhrýzť, -hryziem, -hryzú; vyhrýzať
vyhubiť, -ím, -ia
vyhúdať, -am, -ajú
vyhýbať, -am, -ajú; vyhýbavý
výhybka, -y, *ž.*; výhybkár
vyhynúť, -niem, -nú
vychádzka, -y, *g. pl.* vychádzok, *ž.*
vychladiť, -ím, -ia; vychladnúť; vychládzať
vychlípať, -em, -u
*vychlubovať sa = **pýšiť sa, vychvaľovať sa, honosiť sa**

východ, -u, *m.*; východný
východisko, -a, *str.*
vychodiť, -ím, -ia; vychádzať
východočeský
východoeurópsky
východoslovenský
výchova, -y, *ž.*; výchovný
vychovať, -ám, -ajú; vychovateľ; vychovateľský; vychovávať; vychovávací; vychovávateľ; vychovávateľský; vychovanec
vychrániť, -ím, -ia, vyjesť
vychudnúť, -nem, -nú; vychudnutý
vychváliť, -ím, -ia; vychvaľovať
vychvastať, -sce, -scú
vychýliť, -ím, -ia; vychyľovať
výchylka, -y, *ž.*
vychýrený, *lepšie* **povestný**
vychýriť, -ím, -ia; *iné je* vyhlásiť
vychytiť, -ím, -ia; vychytať
vyjadriť, -ím, -ia; vyjadrovať
vyjasnieť, -iem, -ejú; vyjasnievať
vyjasniť, -ím, -ia; vyjasňovať
výjav, -u, *m.*
vyjaviť, -ím, -ia; vyjavený; vyjavovať
výjazd, -u, *m.*
vyjednať, -ám, -ajú; vyjednávať; vyjednávateľ
vyjesť, -jem, -je, -jedia; vyjedať
*vyjímať = **vynímať**
vyjmem, *viď* vyňať
vyjsť, vyjdem, vyjdú; vyjdi; vyšiel, vyšla
výkal, -u, *m.*
vykapať, -em, -ú
vykasať, -šem, -šú
vykať, dvojiť
výkaz, -u, *m.*; výkazka, -y, *ž.*
vykázať, -žem, -žu; vykazovať
*vykázať sa *niečím* = **preukázať** sa *niečím* (*napr. legitimáciou*)
výklad, -u, *m.*; výkladný
vykladať, -ám, -ajú; vykladač; vykladačka
vyklať, vykolem, vykolú; vykálať
vykľčovať, -ujem, -ujú
vyklebetiť, -ím, -ia
výklenok, -nku, *m.*
vyklenúť, -niem, -nú
vyklíčiť, -i, -ia
výklon, -u, *m.*
vyklopiť, -ím, -ia
vykľuť sa, -kľuje sa, -kľujú sa; vykľuvať sa
vykĺznuť, -nem, -nu
vykoľajiť (sa), -ím, -a
výkon, -u, *m.*; výkonný
vykonať, -ám, -ajú; vykonávať; vykonávateľ
výkop, -u, *m.*
vykopať, -em, -ú; vykopávať; vykopávka
vykoreniť, -ím, -ia; vykoreňovať
vykoristiť, -ím, -ia; vykorisťovať
vykosiť, -ím, -ia; vykášať
vykotúľať, -am, -ajú
vykrádať, -am, -ajú; vykradnúť
vykrámiť, -ím, -ia
výkres, -u, *m.*
vykresať, -šem, -šú; vykresávať
vykresliť, -ím, -ia; vykresľovať
vykričať, -ím, -ia
výkričník, -a, *m.*
výkrik, -u, *m.*; výkričný
vykríknuť, -nem, -nu; vykrikovať
vykrivíť, -ím, -ia
vykŕmiť, -ím, -ia
vykročiť, -ím, -ia; vykračovať

výkroj, -a, *m.*; výkrojok, -jka, *m.*
vykrojiť, -ím, -a; vykrájať; vykrajovať
vykropiť, -ím, -ia; vykrápať; výkrop
výkrut, -u, *m.*; výkruta; výkrutný, tvrdohlavý; výkrutník, tvrdohlavec
vykrútiť, -im, -ia; vykrúcať
vykrvácať, -am, -ajú
vykryštalizovať sa, -uje, -ujú
výkup, -u, *m.*; výkupný; výkupné
vykúpiť, -im, -ia; vykupovať
vykupiteľ, -a, *m.*; Vykupiteľ (Ježiš Kristus)
vykúriť, -im, -ia; vykurovať
vykutať, -ám, -ajú
vykúzliť, -im, -ia, *častejšie* **vyčariť**; vykúzľovať, vyčarúvať
výkvet, -u, *m.*
vykvitnúť, -ne, -nú; vykvitať
vykydať, -ám, -ajú; vykydávať
vykýchať (sa), -am, -ajú
vykynožiť, -ím, -ia
vykypieť, -i, -ia; vykypovať
vykysnúť, -ne, -nú
výkyv, -u, *m.*
vykývať, -am (-em), -ajú (-u); vykyvovať; vykyvkať (sa)
vylačnieť, -iem, -ejú
vylákať, -am, -ajú
vylámať, -em, -u
vylapať, -ám, -ajú
vylátať, -am (-cem), -ajú (-cu)
vylepiť, -ím, -ia; vyliepať; vylepovať
výlet, -u, *m.*, *lepšie* **vychádzka**; výletný; výletník
vyletieť, -ím, -ia; vylietať; vylietnuť; vyletovať
výlev, -u, *m.*
výlevka, -y, *ž.*
vyliahnuť (sa), -ne, -nu
vyliať, -lejem, -lejú; vylievať
vyličiť, -im, -ia
vyliečiť, -im, -ia
vyliezť, -leziem, -lezú; vyliezať
vylihovať, -ujem, -ujú
vylízať, -žem, -žu; vylizovať
vylodiť, -ím, -ia; vyloďovať
výloh, -u, *m.*; výloha
*vylosovať = **vyžrebovať**
vyloviť, -ím, -ia
vyložiť, -ím, -ia
výložka, -y, *ž.*
vylúčiť, -im, -ia; vylučovať
výlučný
výlučok, -čku, *m.*
vylúdiť, -im, -ia; vyludzovať
výluka, -y, *ž.*
vylúpiť, -im, -ia; vylúpať; vylupnúť, vylupovať
vylúštiť, -im, -ia; vylušťovať
vymáhať, -am, -ajú; vymáhateľ
vymámiť, -im, -ia
vymaniť, -ím, -ia; vymaňovať
vymastiť, -ím, -ia
výmaz, -u, *m.*
vymazať, -žem, -žú; vymazanie
vymädliť, -ím, -ia
vymedziť, -ím, -ia; vymedzovať
výmel, -u, *m.*, vymletie
výmena, -y, *ž.*; výmenkár; výmenkárka; výmenný
vymeniť, -ím, -ia; vymieňať; vymeňovať
vymenovať, -ujem, -ujú (*iné je* menovať); vymenúvať
výmer, -u, *m.*; výmera, -y, *ž.*
vymerať, -iam, -ajú; vymeriavať
*výmešok = **výlučok**; *vymešovať = **vylučovať**

výmet, -u, *m.*; výmetok
vymetať, -ám, -ajú (*od* vymiesť)
vymieľať, -am, -ajú (*od* vymliať)
vymieniť si, -ím, -ia
výmienka, -y, *g. pl.* výmienok, *ž.*
vymiesiť, -ím, -ia; vymiešať
vymiškovať, -ujem, -ujú, vyrezať
vymiznúť, -nem, -nú
vymknúť (sa), -nem, -nú; vymkýnať (sa), vymykať (sa)
vymladnúť, -nem, -nú; vymladnutý
výmlat, -u, *m.*; výmlatok, -tku, *m.*
vymlátiť, -im, -ia
vymlieť, -meliem, -melú; vymieľať
***výmluva = výhovorka**
***výmluvný = výrečný**
vymôcť, -môžem, -môžu; vymohol; vymáhať
vymodlikať, -ám, -ajú
výmoľ, -a, *m.*; výmoľa, -e, *ž.*
vymoženosť, -ti, *ž.*
vymrieť, -mriem, -mrú; vymierať
vymudrovať, -ujem, -ujú
vymydliť, -ím, -ia
výmysel, -slu, *l.* -sle, *m.*; vymyslenina
vymyslieť, -ím, -ia; vymýšľať
vymyť, -myjem, -myjú; vymývať
vymýtiť, -im, -ia; vymýtený; vymycovať (horu)
vynačudovať sa, -ujem, -ujú
vynaďakovať sa, -ujem, -ujú
vynáhrada, *častejšie* **náhrada**
vynahradiť, -ím, -ia; vynahrádzať; vynahradzovať
vynachádzať, -am, -ajú; vynachodiť
vynachváliť, -ím, -ia
vynájsť, -nájdem, -nájdu; vynájdi; vynašiel; vynachodiť; vynachádzať
vynakladať, -ám, -ajú
vynález, -u, *m.*
vynálezca, -zcu, *m.*; vynálezkyňa
vynaložiť, -ím, -ia
vynariekať sa, -am, -ajú
vyňať, vyjmem, vyjmú; vyňal; vyňatý; vynímať
výňatok, -tku, *m.*
vynaučiť, -ím, -ia *niekoho niečo;* vynaúčať; vynaučovať
vynechať, -ám, -ajú; vynechávať
vyniesť, -nesiem, -nesú; vynesenie; vynosiť; vynášať
vynikať, -ám, -ajú; vyniknúť; vynikol
vynímať, -am, -ajú (*od* vyňať)
výnimka, -y, *g. pl.* výnimiek, *ž.*
výnimočný
vynoriť sa, -ím, -ia; vynorovať sa
výnos, -u, *m.*; výnosný
vynosiť, -ím, -ia; vynášať
vynovený
vyňuchať, -ám, -ajú
vynútiť, -im, -ia; vynucovať
vyobcovať, -ujem, -ujú
vyobliekať (sa), -am, -ajú
vyoblievať, -am, -ajú
vyobracať, -iam, -ajú
vyobraziť, -ím, -ia; vyobrazenie; vyobrazovať
vyobšívať, -am, -ajú
vyočiť si oči, -ím, -ia
vyoflinkovať, -ujem, -ujú
vyorať, -oriem, -orú; vyorávať; vyorávač
vypáčiť, -im, -ia
výpad, -u, *m.*; výpadný

vypadnúť, -nem, -nú; vypadať; vypadávať
výpal, -u, *m.*; výpalky, -ov, *m. pomn.*; výpalné
vypáliť, -ím, -ia; vypaľovať
výpar, -u, *m.*
vypárať, -am, -ajú
vyparatiť, -ím, -ia
vypariť (sa), -í, -ia; vyparovať (sa)
vypásť, -pasiem, -pasú; vypásať
vypäť, -pnem, -pnú; vypäl; vypätý; vypätie; vypínať
*vypelichať = **vypíznuť**
vypchať, -ám, -ajú; vypchávať
vypiecť, -pečiem, -pečú; vypekať
*vypigľovať = **vyhladiť**
vypichať, -ám, -ajú; vypichnúť; vypichovať
vypínať, -am, -ajú; vypínač; vypínavý
výpis, -u, *m.*; výpisok, -sku, *m.*
vypísať, -šem, -šu; vypísanie; vypisovať
vypískať, -am, -ajú; vypískavať
vypiť, -pijem, -pijú; vypíjať
vypitvať, -em (-ám), -ú (-ajú)
vyplákať, -am, -ajú; vypláknuť; vyplakovať
vyplašiť, -ím, -ia
*vyplaštiť = **vypleštiť**
výplata, -y, *ž.*; výplatný
výplatca, -u, *m.*
vyplatiť, -ím, -ia; vyplácať
vyplávať, -am, -ajú
vyplaviť (sa), -ím, -ia
vyplaziť, -ím, -ia; vyplazovať
vypleštiť, -ím, -ia
výplevok, -vku, *m.*
vyplieniť, -ím, -ia; vypleňovať
vypliesť, -pletiem, -tú
vyplieť, -plejem, plejú; vyplievať
výplň, -ne, *ž.*
vyplniť, -ím, -ia; vypĺňať; vypĺňovať
výplnok, -nku, *m.*
výplod, -u, *m.*
*vypľuť = **vyplávať, vyplaviť sa**
vypľuť, -plujem, -plujú, vypľuvať
vyplynúť, -nie, -nú; vyplývať
vyplytvať, -ám, -ajú, *častejšie* **premárniť**
výplyv, -u, *m.*
vypíznuť, -ne, -nu
vypnúť, -em, -ú; *i* vypäť
výpočet, -čtu, *m.*
vypočítať, -am, -ajú; vypočítavať; vypočítavý; vypočítateľný
vypočuť, -čujem, -čujú; vypočúvať; vypočutie
výpomoc, -i, *ž.*; výpomocný
vypomôcť, -môžem, -môžu; vypomohol; vypomáhať
vypomstiť sa, -ím, -ia; vypomstievať sa
vyponosovať sa, -ujem, -ujú
*vyporiadať sa *s niekým* = **zúčtovať, počítať sa** *s niekým*; *vyporiadam si to s ním = vybavím si to s ním
vypotiť, -ím, -ia
výpoveď, -de, *ž.*; výpovedný
vypovedať, -ám, -ajú; vypoviem, vypovedia; vypovedaný
vypožičať, -iam, -ajú; vypožičiavať
vypracovať, -ujem, -ujú
vyprášiť, -ím, -ia; vyprašovať
vyprať, -periem, -perú
vypratať, -cem, -cú; vypratúvať
výprava, -y, *ž.*; výpravca (*nie* „výprav-

čí"); výpravňa; **výpravný**
vyprávať, -am, -ajú, rozprávať; vypravovať
vypraviť, -ím, -ia
vyprázdniť, -im, -ia; vyprazdňovať
vypražiť, -ím, -ia; vyprážať
výpredaj, -a, *m.*
vypredať, -ám, -ajú; vypredávať
vyprevadiť, -ím, -ia; vyprevádzať
vypŕchnuť, -ne, -nu; vypŕchať
vypriahnuť, -nem, -nu; vypriahať
vypriasť, -pradiem, -pradú; vypriadať
vyprieť, -priem, -prú; vypretý; vypierať
*vyprobovať = **vyskúšať**
vyprosiť, -ím, -ia; vyprosovať
vyprostiť, -ím, -ia; vyprosti; vyprostený
vypršať, -í, -ia, vypŕchnuť; vypršiavať
vypučať, -í, -ia
vypučiť, -i, -ia
vypudiť, -ím, -ia; vypudený
vypuknúť, -nem, -nú; vypukol; vypuklý; **vypuklina**
výpusť, -u, *m.*; **výpustka**
vypustiť, -ím, -ia; vypúšťať
vypýtať sa, -am, -ajú; vypytovať sa *niečo, na niečo*
výr, -a, *m.* (*sova*)
vyrábať, -am, -ajú; vyrobiť; vyrábateľ; vyrábateľka
vyradiť, -ím, -ia; vyraďovať
vyrásť, -rastiem, -rastú; vyrastať; vyrastený
výrastok, -tku, *m.*
vyrátať, vypočítať
výraz, -u, *m.*; výrazový; výrazný
vyraziť, -ím, -ia; vyrážať
vyrážka, -y, *g. pl.* vyrážok, *ž.*
výrečný; výrečnosť
vyrevať sa, -em, -ú; vyrevúvať
výrez, -u, *m.*
vyrezať, -režem, -režú; vyrezávať
výrezok, -zku, *m.*
vyriadiť, -im, -ia, upratať, vystrojiť
*vyriadiť (vec) = **vybaviť** (vec)
*vyriadiť (pozdravenie) = **oddať** (pozdravenie)
vyrieť, -rečiem, -rečú; vyrieknuť; vyriekol
vyrinúť sa, -rinie, -rinú
výroba, -y, *ž.*; *výrobca = vyrábateľ; **výrobný**; **výrobok** (*iné je* zarobiť, zárobok)
vyrobiť, -ím, -ia; vyrábať
výročie, -ia, *str.*; **výročný**
výročitý, výročný
vyrojiť sa, -i, -a
výrok, -u, *m.*
výron, -u, *m.*
vyroniť, -ím, -ia
vyrovnať, -ám, -ajú; vyrovnávať; vyrovnávací
vyrozkladať, -ám, -ajú
vyrozprávať, -am, -ajú
vyrozumieť, -iem, -ejú; vyrozumievať
vyrúbanisko, -a, *str.*
vyrúbať, -em (-am), -u (-ajú); vyrúbavať
vyrubiť, -ím, -ia (daň); vyrubovať
vyrukovať, -ujem, -ujú (*s niečím*)
vyrútiť (sa), -im, -ia; vyrúcať (sa)
vyrvať, -rvem, -rvú
vyryť, -ryjem, -ryjú; vyrývať
výsada, -y, *ž.*; **výsadný**

vysadiť, -ím, -ia; vysádzať; vysadzovať
vysadnúť, -nem, -nú; vysadať
vysať, -sajem, -sajú; vysávať; vysávač (*napr. prachu*)
výseč, -e, *ž.*
vysedieť, -ím, -ia; vysedávať
výsek, -u, *m.*
vysekať, -ám, -ajú; vysekávať
výsev, -u, *m.*; výsevok, -vku; výsevný
vyschnúť, -nem, -nú; vyschnutý; vysýchať; vysychať; vyschýnať
vysiaknuť, -nem, -nu; vysiakať; vysakovať
vysiať, -sejem, -sejú; vysievať
vysielať, -am, -ajú; vysielací; vysielač; vysielačka
vysíliť, -ím, -ia; vysíľovať
výskať, -am, -ajú; výskavať
vyskočiť, -ím, -ia; vyskákať; vyskakovať
výskok, -u, *m.*
výskot, -u, *m.*
výskum, -u, *m.*; výskumný
vyskúmať, -am, -ajú
vyskúšať, -am, -ajú
vyskytnúť sa, -ne, -nú; vyskytať sa; vyskytovať sa
vyslanec, -nca, *m.*; vyslanectvo
vyslať, -šlem, -šlú; vysielať
výsledok, -dku, *m.*; výsledkový; výsledný; výslednica
***výslech** = **výsluch**, **vypočutie**
vysliediť, -im, -ia
výsnie, -ia, *str.*; výsnný
vyslobodiť, -ím, -ia; vyslobodzovať; vyslobiteľ
vyslopať, -em, -ú
vysloviť, -ím, -ia; vyslovovať
výslovný; výslovne (*prísl.*); výslovnosť; výslovnostný
výsluha, -y, *ž.*; výslužka; výslužný; výslužník; výslužné
výsluch, -u, *m.*
vyslúchať, -am, -ajú, *častejšie* **vypočúvať**; vyslúchnuť, *častejšie* **vypočuť**
výslužba, -y, *ž.*; výslužné, -ho, *str.*
vyslúžilec, -lca, *m.*
vyslúžiť, -ím, -ia; vysluhovať
výslužka, -y, *ž.*
vyslyšať, -ím, -ia (*v nábož. textoch*), vypočuť
***vyslýchať** = **vypočúvať**
vysmädnúť, -nem, -nú
výsmech, -u, *m.*; výsmešok, -šku, *m.*; výsmešný
vysmiať (sa), -smejem, -smejú; vysmiaty; vysmievať (sa); vysmievačný
vysočina, -y, *ž.*
vysočizný, veľmi vysoký
vysokoctený
vysokomyseľný
vysokoškolák, -a, *m.*
vysokoučený
vysokovážený
vysoký; vyšší; vysoko; vyššie
výsoť, -u, *m.*
vysoliť, -ím, -ia; vysáľať
výsosť, -ti, *ž.*
vysotiť, -ím, -ia; vysácať
vyspať sa, -ím, -ia; vyspávať
vyspevovať, -ujem, -ujú
vyspovedať, -ám, -ajú
vyspytovať, -ujem, -ujú
vystačiť, -ím, -ia; vystačovať
vystahovalec, -lca, *m.*; vystahovalectvo

vysťahovať (sa); vysťahúvať (sa)
vystanoviť, -ím, -ia, vyhotoviť
vystať, vystanem, vystanú; vystanie; vystávať
vystáť, vystojím, vystoja; vystál; vystávať
vystatovať sa, -ujem, -ujú (*niečím*); vystatúvať sa
výstava, -y, *ž.*; výstavište; výstavný
výstavba, -y, *ž.*
vystaviť, -ím, -ia; vystavený; vystavovať; vystavovateľ
vystihnúť, -nem, -nú; vystihol; vystihať; vystihovať
výstižný
vystlať, -steliem, -stelú; vystielať
vystopovať, -ujem, -ujú
vystrábiť sa, -ím, -ia
výstraha, -y, *ž.*; výstražný
vystrčiť, -ím, -ia; vystrkovať
vystrebať, -em, -ú; vystrebávať
výstredný; výstrednosť
výstrel, -u, *m.*; výstrelok
vystreliť, -ím, -ia; vystrieľať
vystriedať (sa), -am, -ajú
vystriekať, -am, -ajú; vystrieknuť; vystrekovať
vystrieť, -striem, -strú; vystierať
vystriezť, -strežiem, -strežú; vystrihať
výstrih, -u, *m.*; výstrižok, -žku
vystrihať, -ám, -ajú; vystrihnúť, -nem, -nú; vystrihávať; vystrihovať
vystrihať, -am, -ajú *niekoho pred niečím*; vystrihať sa *niečoho*
výstroj, -a, *m.*; výstrojný
vystrojiť, -ím, -a; vystrájať
vystrúhať, -am, -ajú; vystruhovať
výstup, -u, *m.*; výstupok; výstupný; výstupník
výstupčivý; výstupčivosť
vystúpiť, -im, -ia; vystupovať
výstupník, -a, *m.*
vystupňovať, -ujem, -ujú
*vystydnúť = **vychladnúť**
vysúdiť, -im, -ia; vysúdený
vysúkať, -am, -ajú; vysukovať
vysušiť, -ím, -ia; vysúšať; vysušovať
vysvätiť, -ím, -ia; vysvätený; vysviacať; vysväcovať; vysviacka
vysvedčenie, -ia, *str.*
vysvetliť, -ím, -ia; vysvetľovať
vysvetlivka, -y, *g. pl.* vysvetliviek, *ž.*
vysvietiť, -im, -ia; vysvecovať
vysvitnúť, -nem, -nú; vysvitať
*vysvobodiť = **vyslobodiť**
vysychať, -ám, -ajú; vysýchať; vyschnúť
výsyp, -u, *m.*, vysypaná koža, vyrážka
vysypať, -em, -ú (*dokon.*); vysýpať, -am, -ajú (*nedokon.*)
výša, -e, *ž.*, výšava, výška
vyše (*prísl. i predložka s genitívom*); vyše mlyna
Vyšehrad, -u, *m.*; vyšehradský
*výšespomenutý = **vyššie spomenutý**
vyšetriť, -ím, -ia; vyšetrovať; vyšetrovací; vyšetrujúci

*výšeuvedený = vyššie uvedený
výšina, -y, ž.
vyšinúť sa, -niem, -nú; vyšinutie
vyšiť, -šijem, -šijú; vyšívať; vyšívačka
výšivka, -y, ž.; výšivkárka; výšivkárstvo
výška, -y, ž.; výškový
vyškerif, -ím, -ia; vyškierať (sa)
vyšklbať, -em, -ú; vyšklbnúť; vyšklbávať
vyškolif, -ím, -ia; vyškolovať
vyškopif, -ím, -ia
vyškrabať, -em, -ú; vyškrabnúť, -nem, -nú; vyškrabovať
vyškvarif, -ím, -ia; vyškvarovať; vyškvárať
vyšľahnúť, -ne, -nú; vyšľahať; vyšľahovať
vyšliapať, -em, -u
vyšný
vyšší; vyššie
vyštebotať, -cem, -cú
vyšticovať, -ujem, -ujú
vyštípať, -em, -u
vyštrbiť, -im, -ia; vyštrbovať
vyštvať, -em, -ú
vyštverať sa, -ám, -ajú
vyšumieť, -í, -ia
vyšvihnúť sa, -nem, -nú
vyť, vyje, vyjú (pes vyje), *častejšie* zavýjať
vytackať sa, -ám, -ajú
vytáčať, -am, -ajú; vytočiť
vytáčka, -y, *g. pl.* vytáčok, ž.
výťah, -u, *m.*
vyťahovať; vytiahnuť; vyťahovadlo
*vytápací = výhrevný
vytárať, -am, -ajú
vytasiť, -ím, -ia
vyťať, -tnem, -tnú; vyťal; vytínať
vyťažiť, -ím, -ia
výťažok, -žku, *m.*
*vytčený = vyznačený, naznačený
výtečný; výtečník
vyteperiť sa, -ím, -ia
vytešený
vytiahnuť, -nem, -nu; vyťahovať
vytiecť, -tečie, -tečú; vytekať
*výtisk = exemplár, výtlačok
vytisnúť, -nem, -nú; vytískať
výtka, -y, ž.; *iné je* výčitka
vytknúť, -nem, -nú (*ruku, nohu*)
vytlačiť, -ím, -ia; výtlačok, -čku, *m.*, exemplár; vytláčať; vytlačovať
vytlcť, -tlčiem, -tlčú; vytĺkať
vytočiť, -ím, -ia; vytáčať
výtok, -u, *m.*
vytopiť, -ím, -ia; vytápať
*výtopňa = výhrevňa
*výtopný = výhrevný
vytrčiť, -ím, -ia; vytŕčať
vytrepať, -em, -ú
vytrešťiť, -ím, -ia; vytriešťať; vytrešťovať
vytrezvieť, -iem, -ejú
vytriasť, -trasiem, -trasú; vytriasať
vytrieliť, -im, -ia, vyrútiť sa
vytrieť, -triem, -trú; vytierať
vytrhnúť, -nem, -nú; vytrhať; vytrhávať, vytrhovať
vytrovif, -ím, -ia
vytrpieť, -ím, -ia
vytrúbiť, -im, -ia; vytrubovať
výtrus, -u, *m.*
vytrúsiť, -im, -ia
vytrvať, -ám, -ajú; vytrvávať; vytrvalý; vytrvalosť
vytrženie, *lepšie* nadšenie
výtržnosti, -tí, ž. *po-*

množ.; výtržník, -a, *m.*
vytúžiť (sa), -ím, -ia
výtvarný; výtvarník; výtvarníctvo; vytvárať
výtvor, -u, *m.*
vytvoriť, -ím, -ia; vytvárať
vytýčiť, -im, -ia; vytyčovať
vytýkať, -am, -ajú; *iné je* vyčítať
výučba, -y, *ž.*
vyučenec, -nca, *m.*
vyučiť, -ím, -ia; vyúčať; vyučovať; vyučovací; výučný
vyúdiť, -im, -ia; vyudzovať
vyumývať, -am, -ajú
využiť, -žijem, -žijú *niečo*; využívať
využitkovať, -ujem, -ujú
vyvábiť, -im, -ia
vyvadiť sa, -ím, -ia
vyvádzať (*od* vyviesť)
vyvaliť (sa), -ím, -ia; vyváľať; vyvaľovať
vyvaľkať, -ám, -ajú
vyvárať, -ím, -ia; vyvárať
vývarok, -rku, *m.*
vyvážať (*od* vyviezť, vyvoziť); vyvážka; vyvážateľ
vyvážiť, -im, -ia; vyvažovať
vývažok, -žku, *m.*
vyväzovať; vyväzovací
vyvesiť, -ím, -ia; vyvešať; vyvesovať
vývesný
vývesok, -sku, *m.*
vyvetriť, -ím, -ia; vyvetrať; vyvetrávať
vyviať, -vejem, -vejú; vyvievať
vyviazať, -žem, -žu; vyväzovať
*vyviazať si *niečo* = **vymieniť si** *niečo*, **vyhradiť si** *niečo*
vyviaznuť, -nem, -nu
vyviesť, -vediem, -vedú; vyvádzať
vyviezť, -veziem, -vezú; vyvážať
vývin, -u, *m.*
vyvinúť, -niem, -nú; vyvíjať; vyvinovať
vyvláčiť; vyvláčať
vyvládať, -dzem, -dzu
vyvlastniť, -ím, -ia; vyvlastňovať; vyvlastňovací
vyvliecť, -vliečiem, -vlečú; vyvliekať; vyvlieknuť
vývod, -u, *m.*
vyvodiť, -ím, -ia; vyvodzovať
vývodiť, -ím, -ia
vývoj, -a, *m.*; vývojový
vývojka, -y, *g. pl.* vývojok, *ž.*
vyvolať, -ám, -ajú; vyvolávať; vyvolávač; vyvolávateľ; vyvolávací
vyvolenec, -nca, *m.*
vyvoliť, -ím, -ia
vývoz, -u, *m.*; vývozný
vývozca, -u, *m.*; vyvážateľ
vyvoziť, -ím, -ia; vyvážať
vývrat, -u, *m.*
vyvrátiť, -im, -ia; vyvracať
vývrheľ, -a, *m.*
vyvrhnúť, -nem, -nú; vyvrhovať
vyvrieť, -vrie, -vrú; vyvierať
vyvŕšiť (sa), **vypomstiť (sa)** *na niekom*
vyvŕtať, -am, -ajú; vyvŕtavať
vývrtka, -y, *ž.*
vyvýšenec, -nca, *m.*
vyvýšenina, -y, *ž.*
vyvýšiť, -im, -ia; vyvyšovať
vyza, -y, *g. pl.* výz, *ž.* (*ryba*); vyzí, -ia, -ie; vyzina
vyzaškovať, -ujem, -ujú
vyzbíjať, -am, -ajú, **vylúpiť**
výzbroj, -e, *ž.*
vyzbrojiť, -im, -a; vyzbrojovať
výzdoba, -y, *ž.*; výzdobný; vyzdobiť

vyzdvihnúť, -nem, -nú; vyzdvihovať
*vyzdvihnúť z úradu = **pozbaviť úradu, suspendovať**
vyzerať, -ám, -ajú
vyziabnuť, -nem, -nu; vyziabnutý
vyzískať, -am, -ajú
vyzlátiť, -im, -ia; vyzlacovať
vyzliecť, vyzlečiem, vyzlečú; vyzliekať
vyznačiť, -ím, -ia; vyznačovať
význačný
význam, -u, *m.*; významný
vyznamenať, -ám, -ajú; vyznamenanie; vyznamenávať
*významuplný = **významný**
vyznanie, -ia, *str.*
vyznať, -znám, -znajú; vyznávať
vyznavač, -a, *m.*
vyznieť, -znejem, -znejú; vyznievať
výzor, -u, *m.*
vyzradiť, -im, -ia; vyzrádzať
vyzrieť, -zriem, -zrú; vyzerať, pozerať
vyzuť, -zujem, -zujú; vyzúvať
výzva, -y, *g. pl.* výziev, *ž.*
vyzváňať, -am, -ajú
vyzvárať, -am, -ajú
vyzvať, -zvem, -zvú; vyzvanie; vyzývať
vyzvedač, -a, *m.*; vyzvedačstvo
vyzvedať, -ám, -ajú; vyzvedieť (sa), vyzviem, vyzvedia
výzvedy, -ov, *m. pomnožné*; **výzvedný**
vyzvŕtať (sa), -am, -ajú; vyzvŕtavať
vyzývať; vyzývací, vyzývavý
vyžalovať (sa), -ujem, -ujú
vyžarovať, -ujem, -ujú
vyžať, -žnem, -žnú; vyžínať
vyžiadať, -am, -ajú; vyžadovať
výžin, -u, *m.*; výžinok, -nku; výžinky, -ov, *m. pomn.*; výžinkár, -a, *m.*
vyžiť, -žijem, -žijú; vyžitý
výživa, -y, *ž.*; výživný; výživné, -ho, *str.*
vyživiť, -ím, -ia; vyživovať
vyžla, -y, *ž.* (*pes*); vyžľa, -ata, *str.*, malá vyžla
vyžmýkať, -am, -ajú
vyžobrať, -em, -ú
vyžrať, -žriem, -žerú; vyžierať
vzácny
vzájomný; vzájomnosť
vzápätí (*prísl.*), **zápäť**
vzatie, -a, *str.* (*od* vziať)
vzbĺčať, -ím, -ia; vzblkať; vzblknúť
vzbudiť, -ím, -ia; vzbudzovať
vzbura, -y, *g. pl.* vzbúr, *ž.*
vzbúriť (sa), -im, -ia; vzbúrenec, -nca, *m.*
vzdať (sa), -ám, -ajú; vzdávať (sa)
vzdelať (sa), -ám, -ajú; vzdelanie; vzdelanosť; vzdelávať (sa); vzdelávateľ; vzdelávací
vzdialený; vzdialenosť
vzdialiť (sa), -im, -ia; vzďaľovať (sa)
vzdor, -u, *m.*; vzdorný; vzdorovať; vzdorovitý; vzdorovitosť
*vzdor: 1. *vzdor tomu = **jednako, hoci**; 2. *vzdor zákazu = **proti zákazu**
vzduch, -u, *m.*, povetrie; vzduchový; vzdušný
vzducholoď, -de, *ž.*
vzduchoplavba, -y, *ž.*; vzduchoplavectvo
vzdať (sa), vzdujem, vzdujú; vzdúvať
vzdych, -u, *m.*; vzdy-

chať; vzdychávať; vzdychnúť
vzhľad, -u, *m.*
vzhľadom na niečo (*nie* „vzhľadom k niečomu")
vzhliadnuť, -nem, -nu
vzchod, -u, *m.*
vzchodiť, -i, -ia; vzchádzať; zbožie vzchádza
vzchopiť sa, -ím, -ia
vziať, vezmem, vezmú; vzal; vzatý
*vziať úžitok = **mať úžitok**
vzísť, vzíde, vzídu (zbožie, slnko vzíde)
*vzkaz = **odkaz**
*vzkázať = **odkázať**
vzkľičiť, -i, -ia
vzkriesiť, -im, -ia; vzkriesenie
*vzkrsnúť = **skrsnúť**
vzkypieť, -ím, -ia
vzlet, -u, *m.*; vzletný
vzletieť, -ím, -ia; vzlietať
vzlykať, -ám, -ajú; vzlykanie; vzlykot
vzmáhať sa, -am, -ajú
vzmach, -u, *m.*
vzmôcť sa, vzmôžem, vzmôžu; vzmôž sa; vzmohol sa
vzmužiť sa, -ím, -ia
vznášať sa, -am, -ajú
vzňať sa; vznímať sa
vznešený; vznešenosť
vznet, -u, *m.*; vznetlivý; vznetlivosť
vzniesť, vznesiem, vznesú; vznesený
vznietiť, -im, -ia; vznecovať
vznik, -u, *m.*; vznikať; vzniknúť
vzopäť sa, vzopnem, vzopnú; *iné je* sopäť sa
vzor, -u, *m.*; vzorný
vzorec, -rca, *m.*; vzorcový
vzorka, -y, *ž.*; vzorkový
*vzostupný = **stúpavý, stúpajúci**
*vzpečovať sa = **brániť sa**
vzpínať sa, -am, -ajú; *iné je* spínať sa
vzplanúť, -niem, -nú, *častejšie* **vzblknúť**; vzplanutie
*vzpomenúť = **spomenúť**; *vzpomienka = **spomienka**
vzpriamiť sa, -im, -ia
vzpruha, -y, *g. pl.* vzprúh, *ž.*; vzpružina; vzpružiť (sa)
vzrast, -u, *m.*
vzrásť, vzrastiem, vzrastú; vzrastať
*vzrost = **vzrast**
vzťah, -u, *m.*; vzťahovať (sa) *na niečo*; **vzťažný**
vztek, -u, *m.* (*básn.*); vztekať sa, besniť
*vzteklý = **besný**
vztýčiť, -im, -ia; vztyčovať
vzývať, -am, -ajú
vždy, vždycky (*prísl.*)
vžiť sa, vžijem, vžijú; vžívať sa

W

Watt, -a, *m.* (*meno osobné*); **vat**, -u, *m.*
waterproof (*angl., čítaj* uoterprúf), -u, *m.*
weekend (*angl., čítaj* víkend), -u, *m.*

X

Xantipa, -y, *ž.*
Xavér, -a, *m.*
Xénia, -ie, *ž.*
Xenofón, -ónta, *m.*
Xerxes, -sa, *m.*
xylofon, -u, *m.*
xylograf, -a, *m.*, drevorytec
xylóza, -y, *ž.*

Y

Yankee (*angl., čítaj* jenki), *m. neskl.*, prezývka Američanov
York, -u, *m.*; New

York (*čítaj* Ňújork); newyorský (*čítaj* ňújorský)
ypsilon, -u, *m.*
yzop, -u, *m.* (*rastlina*)

Z

z, zo (*predl. s genitívom*); z vrchu, zo stromu, zo strany; *iné je* s vrchu, so stromu, so strany
za (*predl.*); „za takýchto okolností" = v takýchto okolnostiach
zababušiť sa, -ím, -ia
zabaliť, -ím, -ia; zabaľovať
***zabarviť** = **zafarbiť**
zábava, -y, *ž.*; zábavka; zábavný; zábavník
zabávať (sa), -am, -ajú; zabaviť (sa)
***zabednit** = **zadebniť**
zabehnúť, -nem, -nú; zabehovať; zabiehať
zabeliť sa, -iem, -ejú
zabezpečiť, -ím, -ia; zabezpečovať
zábezpeka, -y, *ž.*
zabieliť, -im, -ia
zabijačka, -y, *ž.*
zabijak, -a, *m.*
zabiť, -bijem, -bijú; zabíjať
zabľačať, -í, -ia; zabľaknúť
Zábľatie, -ia, *str.*
záblesk, -u, *m.*
zablúdenec, -nca, *m.*
zablúdiť, -im, -ia
zablysnúť (sa), -nem, -nú; zablýskať sa
zablyšťať (sa), -í, -ia
zabočiť, -ím, -ia
záboj, -a, *m.*; Záboj, -a (*vlastné meno*)
zabolieť, -í, -ia; zabolievať
zábor, -u, *m.*; záborový
Záborie, -ia, *str.*
zaboriť (sa), -ím, -ia; zabárať (sa)
zabožiť sa, -ím, -ia
zábradlie, -ia, *str.*
zabrániť, -im, -ia; zabraňovať
zabrať, -beriem, -berú; zaberať; zabranie
zabŕdnuť, -nem, -nu; zabŕdať
Zábreh, -a, *m.*; zábrežský
zabrieždiť sa, -i
zabrýzgať, -am, -ajú
zábudlivý; zábudlivosť
zabudnúť, -nem, -nú; zabudnutý; zabúdať
***zabývať** = **zabúdať**
***zabývať sa** = **zaoberať sa** *niečím*
zacelieť, -ie, -ejú
zaceliť, -im, -ia; zaceľovať
zacengať, -ám, -ajú
zacínovať, -ujem, -ujú
záclona, -y, *ž.*
zaclonit, -ím, -ia; zacláňať; zacloňovať
zacnieť sa; zacnie sa mi
***zacpať** = **zapchať**
zacvendžať, -í, -ia
začadiť, -ím, -ia
začapiť, -ím, -ia
začať, začnem, začnú; začínať; začínať sa
začepčiť, -ím, -ia
začervenieť sa, -iem, -ejú
začiahnuť, -nem, -nu *niečo*
začiatok, -tku, *m.*; začiatočný; začiatočník; začiatočníčka
začierniť, -im, -ia; začierňovať
záčin, -u, *m.*; záčinok, -nku, *m.*
začítať sa, -am, -ajú
začrieť, -čriem, -črú; začierať
začuť, -čujem, -čujú
zad, -u, *m.*; zadok, -dku
zaďakovať, -ujem, -ujú
***zaďakovať z úradu** = **zrieci sa úradu**
zadarmo (*prísl.*)
zadať, -dám, -dajú; zadávať; zadávací
zadávit, -im, -ia
zadebniť, -ím, -ia; zadebňovať

zadeliť, -ím, -ia; zadeľovať
záder, -u, *m.*
zadierať, -am, -ajú; zadrieť
zadláviť, -im, -ia
zadlho (*prísl.*)
zadlžiť sa, -im, -ia
zadný; zadnina, pozadok, výcudky; zadnica
zadosťučinenie, -ia, *str.*
zadosť urobiť, učiniť
zadovážiť (si), -im, -ia
zádrapčivý; zádrapčivosť
zadrapiť (sa); zadrapovať sa
zádrapka, -y, *ž.*
zadriemať, -em (-am), -u (-ajú); zadriemnuť
zadrieť, -driem, -drú; zadierať
zadrhnúť (sa), -nem, -nú; zadŕhať (sa); zadrhávať (sa)
zádruha, -y, *ž.*
*za druhé = **po druhé**
zadržať, -ím, -ia; zadržiavať; zadržovať
zadubený; zadubenosť
záduch, -u, *m.*, astma; zádušný
zadumať sa, -ám, -ajú; zadumanie; zadumaný
zádumčivý; zádumčivosť
Zadunajsko, -a, *str.*; zadunajský
zadunieť, -í, -ia
zadusiť (sa), -ím, -ia; zadúšať (sa)
zádušný (zádušná omša)
zaduť, zaduje, -jú; zadul, zadutý
*zádych = **záduch**
zadychčať sa, -ím, -ia
zaerdžať, -í, -ia
zafarbiť, -ím, -ia; zafarbovať
zafír, -u, *m.* (*kameň*); zafírový (prsteň)
zagániť, -im, -ia
zagniaviť, -im, -ia
záha, -y, *ž.*
záhada, -y, *ž.*; záhadný
zahádzať, -džem, -džu; zahodiť
zahájiť, -im, -ja (*horu, háku*)
*zahájiť shromaždenie = **otvoriť shromaždenie**
*zahajovacie predstavenie = **otváracie predstavenie**
zaháľať, -am, -ajú; zaháľač
zahaliť, -ím, -ia; zahaľovať
záhaľka, -y, *ž.*; záhaľčivý
zahamovať, -ujem, -ujú, zabrzdiť
zaháňať, -am, -ajú; zahnať
zahanbiť, -ím, -ia; zahanbovať
zahasiť, -ím, -ia; zahášať
záhať, -te, *ž.*; záhatie, -ia, *str.*, zahatená cesta, prekážka
zahatiť, -ím, -ia
zahŕadiť sa, -ím, -ia
zahladiť, -ím, -ia; zahladzovať
záhlavie, -ia, *str.*
záhlavný
zahlieniť, -im, -ia
zahlobiť, -ím, -ia
zahlušiť, -ím, -ia; zahlúšať
zahnať, -ženiem, -ženú; zaháňať
zahnúť, -hnem, -hnú; zahýnať, zabýbať
zahodiť, -ím, -ia; zahádzať; zahadzovať
zahojiť, -ím, -a
záhon, -a, *m.*; záhonček
záhorák, -a, *m.*; Záhorák, obyvateľ Záhoria; Záhoráčka; záhorácky
záhorie, -ia, *str.*; záhorský; záhorák
zahorieť, -ím, -ia; zahárať; obilie zahára
za horúca
zahovoriť, -ím, -ia; zahovárať

zahrabať, -em, -ú; zahrabovať; zahrabúvať; zahrabávať
záhrada, -y, *ž.*; záhradka; záhradný; záhradník; záhradníčka; záhradnícky; záhradníctvo; záhradníčiť
zahradiť, -ím, -ia; zahrádzať; zahradzovať
zahraničie, -ia, *str.*; zahraničný
zahrať, -hrám, -hrajú; zahrávať
zahrdúsiť, -ím, -ia
Záhreb, -a, *m.*; Záhrebčan; Záhrebčianka; záhrebský
zahrešiť, -ím, -ia
zahriaknuť, -nem, -nu, zakríknuť; zahriakavať
zahriať, -hrejem, -hrejú; zahrial; zahriaty; zahrievať
zahrkútať, -a, -ajú
zahrmieť, -ím, -ia
zahrnúť, -niem, -nú; zahŕňať; zahrnovať
záhrobie, -ia, *str.*; záhrobný
zahroziť, -ím, -ia
zahrúžiť (sa), -ím, -ia
zahryznúť, -nem, -nú; zahrýzať
záhuba, -y, *ž.*; záhubný
zahubiť, -ím, -ia
záhumnie, -ia, *str.*
zahúsť, -hudiem, -hudú; zahúdať
zahvízdať, -am, -ajú; zahvizdnúť
záhyb, -u, *m.*; záhybka
zahýbať, -am, -ajú; zahybovať
zahynúť, -niem, -nú; zahynulý
zachádzať, -am, -ajú
zachádzka, -y, *g. pl.* zachádzok, *ž.*
Zachariáš, -a, *m.*
zachcieť sa, zachce sa; zachcelo sa
zachladiť, -ím, -ia
zachlopiť, -ím, -ia; zachlopnúť
zachmúriť, -im, -ia
záchod, -u, *m.*
zachodiť, -ím, -ia; zachádzať
zachovať (sa), -ám, -ajú; zachovalý; zachovalosť; zachovávať
záchrana, -y, *ž.*
záchranca, -u, *n. pl.* -ovia, *m.*
zachrániť, -im, -ia; zachraňovať
zachrípnuť, -nem, -nu; zachrípnutý
záchvat, -u, *m.*
zachvátiť, -im, -ia; zachvacovať
záchvev, -u, *m.*
zachvieť sa, -chvejem, -chvejú; zachvievať sa
zachytiť, -ím, -ia; zachytávať, zachycovať
zaihrať sa, zaihrám, zaihrajú, zahrať sa
zaiskriť sa; zaiskrilo sa mu v očiach
zaiste, istotne
zaistiť, -ím, -ia; zaisťovať; zaisťovací
zajac, -a, *n. pl.* -e (*zosob. n. pl.* -i), *m.*; zajačik, -čika; zajačeк, -čka; zajko; zajačí; zajačina
zajaknúť sa, -nem, -nú; zajakať sa; zajakávať sa
zajať, zajmem, zajmú; zajatie; zajímať; zajatec; zajatkyňa
zájazd, -u, *m.*; zájazdný
zajedno (*prísl.*)
*zájem = záujem
zajesť, -jem, -je, -jedia; zajedať
*zajímať sa = zaujímať sa; *zajímavý = zaujímavý
zájsť, zájdem, zájdu; zájdi, zájdite; zájsť sa
zajtra; zajtrajší; zajtrajšok
zákal, -u, *m.*
zakáľačka, -y, *ž.*; zakáľať

zakaliť, -ím, -ia; zakaľovať
Zakarpatsko, -a, *str.*; zakarpatský
zakašľať, -ľem, -šľú
zákaz, -u, *m.*
zakázať, -žem, -žu; zakazovať
zákazka, -y, *ž.*; zákazník
zakaždým (*prísl.*), vždy
zákerný; zákerník; zákernícky; zákernictvo
zakiaľ (*prísl.*), dokiaľ, pokiaľ
zakikiríkať, -a, -ajú
základ, -u, *m.*; základný; základňa; základina; základinový; základňa
zakladať, -ám, -ajú; zakladací; zakladateľ
zakľagať, -ám, -ajú
zaklať, -kolem, -kolú; zaklanie; zakálať; zakálačka
zakliať, -kľajem, -kľajú; zakliatie; zakliaty; zaklínať; zaklínač
zakliesniť, -im, -ia
***zaklopiť** = **zachlopiť**
***záklopka** = **záchlopka**
zakľúčiť, -im, -ia; zakľučovať
zaknihovať, -ujem, -ujú
zákolesník, -a, *m.*
zákon, -a, *m.*; Starý, Nový zákon; zákonitý; zákonný; zákonník, -a, *m.* (sbierka zákonov *i* biblický zákonník); zákoník, malý zákon
zákonodarca, -u, *n. pl.* -ovia, *m.*; zákonodarný; zákonodarstvo
zákop, -u, *m.*
zákopník, -a, *m.*; zákopníctvo
zakoreniť (sa), -ím, -ia; zakoreňovať (sa)
zákos, -u, *m.*, pokos
zakosiť, -ím, -ia
zakosiť, -ím, -ia; zakášať
zákosník, -a, *m.*
zakotviť, -ím, -ia; zakotvovať
zakrátko (*prísl.*)
zakričať, -ím, -ia; zakrikнúť
***zakrnúť** = **zakrpatieť**
zakročiť, -ím, -ia; zakročovať
zákrok, -u, *m.*, zakročenie
zakrpatieť, -ieм, -ejú; zakrpatený
zákrpok, -pka, *m.*
***zákrsok** = **zákrpok**
zákruta, -y, *ž.*; zákrutka
zakrútiť, -im, -ia; zakrúcať; zakrucovať
zakrvaviť, -ím, -ia
zákryt, -u, *m.*
zakryť, -kryjem, -kryjú; zakrývať
zakúpiť, -im, -ia; zakupovať
zakúriť, -im, -ia
zakúsiť, -im, -ia; zakúšať; zakusovať
zákusok, -sku, *m.*
zákutie, -ia, *str.*
zakvasiť, -ím, -ia; zakvasovať
zakvitnúť, -nem, -nú; zakvitnutý
zakvokať, -ám, -ajú
zakým (*prísl.*)
záľaha, -y, *ž.*
zaľahnúť, -nem, -nú; zaliehať
zalanským (*prísl.*), predvlani
zalepiť, -ím, -ia; zaliepať; zalepovať
zálesák, -a, *m.*
zalesniť, -ím, -ia; zalesňovať
zálet, -u, *m.*; zálety; záletný; záletník
zaletieť, -ím, -ia; zalietať; zaletovať
zálev, -u, *m.*; *iné je* záliv (morský)
zaležať, -ím, -ia

záležať, -í, -ia *na niečom* (*nie* „od niečoho“)
***záležitosť** = **vec**
zaliať, -lejem, -lejú; zalievať
zaliečať sa, -am, -ajú *niekomu*
zaliezť, -leziem, -lezú; zaliezať
zališkať sa, -am, -ajú
záliv, -u, *m.* (Terstský záliv); *iné je* zálev (*napr.* kvetov)
záloh, -u, *m.*; záložňa
záloha, -y, *ž.*; záložka; záložný; záložník
založiť, -ím, -ia; zakladať
záľuba, -y, *ž.*; záľubný
zaľúbiť (sa), -im, -ia; zaľúbenie
zalúčiť, -im, -ia, zahodiť
zaľudniť, -ím, -ia; zaľudňovať
zamastiť, -ím, -ia; zamastený
zamat, -u, *m.*; zamatový
zamazať, -žem, -žú; zamazávať
zamdlieť, -iem, -ejú; zamdlievať
zamedziť, -ím, -ia; zamedzovať
zámena, -y, *g. pl.* zámen, *ž.*
zameniť, -ím, -ia; zamieňať; zameňovať
zámeno, -a, *g. pl.* zámen, *str.*; zámenný
zámer, -u, *l.* -e, *m.*; zámerný
zamerať, -iam, -ajú; zameriavať; zameriavací
zamestnať, -ám, -ajú; zamestnanie; zamestnanec; zamestnanecký; zamestnávať; zamestnávateľ
zameškať, -ám, -ajú; zameškávať
zámet, -u, *m.*
zametať, -ám, -ajú; zametač
zamieňať, -am, -ajú, *viď* zameniť
zamieňavo (*prísl.*)
zámienka, -y, *ž.*
zamieriť, -im, -ia
zamiesiť, -im, -ia; zamiešať, -am, -ajú
zamiesť, -metiem, -metú; zametať, -ám, -ajú; zametávať; zametač; zametačka
zamietať, -am, -ajú; zamietavý; zamietnuť
zamilovať sa, -ujem, -ujú, zaľúbiť sa
zámka, -y, *ž.* (vo dverách); zámok, -mku, *m.* (*hrad*)
zamknúť, -nem, -nú; zamkýnať; zamykať
za mladi
zamĺčať, -ím, -ia; zamĺkať; zamĺknuť; zamlčovať
***zamlúvať sa** = **páčiť sa**
zamočiť, -ím, -ia; zamáčať
zámočník, -a, *m.*; zámočnícky; zámočníctvo
zámok, -mku, *m.*; zámocký; Nové Zámky; novozámocký
zámorie, -ia, *str.*; zámorský
zamoriť, -ím, -ia
zamorusený
zamotať, -ám, -ajú; zamotávať
zámožný; zámožnosť
zamračiť sa, -ím, -ia
zamraziť, -ím, -ia
zamrežovať, -ujem, -ujú
zamrieť, -mriem, -mrú
zamrznúť, -nem, -nú; zamrznutý; zamŕzať
zamša, -e, *g. pl.* zamší, *ž.*
zamurovať, -ujem, -ujú
zamútiť, -im, -ia
zamyslieť sa, -ím, -ia; zamýšľať; zamyslený; zamyslenosť
zaň, **zaňho**, za neho
záňadrie, -ia, *str.*
zanášať, -am, -ajú

zanedbať, -ám, -ajú; zanedbávať
zanedlho (*príst.*)
zanechať, -ám, -ajú; zanechávať
zánechtie, -ia, *str.*; zánechtný; zánechtnica
zanemieť, -ieм, -ejú
zaneprázdniť, -im, -ia; zaneprázdnenie; zaneprazdňovať
zánet, -u, *m.*, zápal; zánetlivý
zanevrieť, -vriem, -vrú; zanevierať
zaňho, zaň, za neho
zaniesť, -nesiem, -nesú; zanosiť; zanášať
zanietiť, -im, -ia; zanecovať
zánik, -u, *m.*
zaniknúť, -nem, -nú; zanikol; zanikať
***zanímať sa** = **zaujímať sa**; ***zanímavý** = **zaujímavý**
zanitovať, -ujem, -ujú
zanôtiť, -im, -ia
zanovitý; zanovitosť
zaňuchať, -ám, -ajú
zaobaliť, -ím, -ia; zaobaľovať
zaobedovať si, -ujem, -ujú
zaoberať sa, -ám, -ajú *niečím*
zaobchodiť, -ím, -ia *s niečím*; zaobchádzať; zaobísť (sa)
zaoblačiť sa, -í, -ia
***zaobstarať** = **zadovážiť**
zaobuť, -ujem, -ujú; zaobúvať
zaoceliť, -ím, -ia; zaoceľovať
zaodieť, -dejem, -dejú; zaodievať
zaokrúhliť, -im, -ia; zaokrúhľovať
zaokryť, -kryjem, -kryjú; zaokrytie; zaokrývať
zaopatriť, -ím, -ia; zaopatrovať; zaopatrovací
zaorať, -oriem, -orú; zaorávať
záosok, -ska, *m.* = **zákolesník**
zaostať, -ostanem, -ostanú; zaostalý; zaostávať
zaostriť, -ím, -ia; zaostrovať
zápač, -e, *ž.*
zapáčiť sa, -im, -ia
západ, -u, *m.*; západný; západník
zapadnúť, -nem, -nú; zapadať; zapadávať
západočeský
západoeurópsky
západoslovenský
zápach, -u, *m.*
zápáchať, -am, -ajú; zapáchnuť
zápal, -u, *m.*; zápalný; zápalčivý; zápalka
zápalistý
zapáliť, -im, -ia; zapálenie; zapaľovať
zápalka, -y, *ž.*
zápalnička, -y, *ž.*
zápalný
zapaľovač, -a, *m.*
zapamätať, -ám, -ajú
zapantať, -ám, -ajú
zapariť (sa), -ím, -ia; zaparovať sa
zápas, -u, *m.*
zápasište, -šťa, *str.*
zápasiť, -ím, -ia
zápasník, -a, *m.*; zápasnícky
zápästie, -ia, *str.*; zápästky, -stiek, *ž. pomnožné*; zápästný
zapäť, zapnem, zapnú; zapäl; zapätý; zapätie; zapínať
zápäť (*príst.*), vzápäti
zapečatiť, -ím, -ia
zapekačka, -y, *ž.*
zapekať, -ám, -ajú
zaperiť (sa), -ím, -ia
zapchať, -ám, -ajú; zapchávať
zapiecť, -pečiem, -pečú; zapekať
zapierať, -am, -ajú
zapichať, -ám, -ajú; zapichnúť; zapichovať

zapínať, -am, ajú; zapínací; zapínadlo; zapínač
zápinka, -y, *ž.*, sponka
zápis, -u, *m.*
zapísať, -šem, -šu; zapisovať
zapískať, -am, -ajú
zápisky, -kov, *m. pomnožné*
zápisné, -ého, *str.*
zápisnica, -ce, *ž.*; zápisničný; zápisnične
zápisník, -a, *m.*
zapisovateľ, -a, *m.*
zapiť, -pijem, -pijú; zapíjať
zaplakať, -čem, -čú
záplata, -y, *ž.*
zaplátať, -am, -ajú
zaplatiť, -ím, -ia
záplava, -y, *ž.*
zaplaviť, -ím, -ia; zaplavovať
zaplesať, -ám, -ajú
zaplesnúť, -nem, -nú
zápletka, -y, *ž.*
zapliesť, -pletiem, -pletú; zapletať
zaplniť, -ím, -ia; zapĺňať; zaplňovať
zapľuť, zapľuvať, -pľujem, -pľujú
zapnúť, -em, -ú; *i* zapäť
započítať, -am, -ajú; započítavať; započítateľný
zapodievať sa, -am, -ajú *niečím*
zápoľa, -le, *g. pl.* zápolí, *ž.*, bralo
*zapomenúť = **zabudnúť**; *zapomínať = **zabúdať**
zápona, -y, *ž.*
zápor, -u, *m.*; záporný (*napr.* genitív)
záporka, -y, *ž.*
*zapotreby = **treba**
zapotrošiť, -ím, -ia
zápoveď, -de, *ž.* (*iné je* zákaz)
zapovedať (sa), -ám, -ajú; zapoviem, -povedia (*iné je* zakázať)
zapovrhnúť, -nem, -nú; zapovŕhať; zapovrhovať
záprah, -u, *m.*; zápražný
zaprášený
zaprašťať, -í, -ia
zaprať, zaperiem, -rú
zapraviť, -ím, -ia; zaprávať
*zapraviť (peniaze) = **zaplatiť, poslať** (peniaze)
zapražiť, -ím, -ia; zaprážať
zápražka, -y, *ž.*
zapredať, -ám, -ajú; zapredávať; zapredaneč
zapriahať, -am, -ajú; **zapriahnuť**, -nem, -nu
zapriasť, -pradiem, -pradú; zapriadať
zapríčiniť, -ím, -ia (*len v odbornej reči*), *správne* **spôsobiť, zaviniť**
zaprieť, -priem, -prú; zapierať
zaprisahať, -ám, -ajú; zaprisahávať
zapríť sa, -ím, -ia
záprtok, -tka, *m.*
zapudiť, -ím, -ia; zapudzovať
zapuchnúť, -nem, -nú; zapúchať
zapustiť, -ím, -ia; zapúšťať
zaputnať, -ám, -ajú
zapýriť sa, -ím, -ia
zapýtať, -am, -ajú
zarábať, -am, -ajú
zaráčiť sa, zaráčilo sa mi
zaradovať sa, -ujem, -ujú
zarámovať, -ujem, -ujú
zaránky (*prísl.*), za včasného rána
zarásť, -rastiem, -rastú; zarastený; zarastať
zarátať, -am, -ajú, započítať
zaraz (*prísl.*), hneď
zaraziť, -ím, -ia; zarážať

zarážka, -y, *g. pl.* zarážok, *ž.*
zarehotať sa, -ám, -ajú
zarehtať, -rehce (rehtá), -cú (-tajú)
zareťaziť, -ím, -ia
zarevať, -em, -ú
zárez, -u, *m.*
zarezať, -žem, -žú; zarezávať
zariadiť, -im, -ia; zariaďovať
zariecť (sa), -rečiem, -rečú; zarieknuť (sa); zariekať (sa)
záriečie, -ia, *str.*
zarmútiť, -im, -ia; zarmútený; zarmucovať
zármutok, -tku, *m.*
zarobiť, -ím, -ia; zarábať
zárobok, -bku, *m.*; zárobček, -a; zárobkový
zárod, -u, *m.*; zárodok, -dku, *m.*; zárodkový
zarosiť, -im, -ia
zároveň (*prísl.*)
zarovnať, -ám, -ajú; zarovnávať
záruba, -y, *ž.*
zarúbať, -em, -u
zaručať, -í, -ia
zaručiť, -ím, -ia; zaručovať
záručné, -ého, *str.*
záruka, -y, *ž.*
záružlie, -ia, *str.*
zaryčať, -í, -ia, zaručať
zaryť, -ryjem, -ryjú; zarytý; zarývať
*zaržať, zahržať = **zaerdžať**
zas, zasa (zase)
zásada, -y *ž.*; zásadný
zasadiť, -ím, -ia; zasádzať
zasadnúť, -nem, -nú; zasadnutie; zasadať
zásah, -u, *m.*
*zasedať = **zasadať**
zásek, -u, *m.*
zaseknúť, -nem, -nú; zasekať
zaschnúť, -nem, -nú; zasychať; zaschýnať
zasiahnuť, -nem, -nu; zasahovať
zasiať, -sejem, -sejú; zasievať
zasielať, -am, -ajú; zasielateľ, zasielateľstvo
zásielka, -y, *g. pl.* zásielok, *ž.*
zasipieť, -ím, -ia
zasklepiť, -ím, -ia
zaskliť, -ím, -ia; zasklený; zasklievať
zaskočiť, -ím, -ia
záskok, -u, *m.*
zaskvieť sa, -ejem, -ejú; zaskvievať sa
zaslať, -šlem, -šlú; zasielať
zaslepiť, -im, -ia; zaslepovať
zasľúbiť, -im, -ia; zasľubovať
zaslučkovať, -ujem, -ujú
zásluha, -y, *ž.*; záslužný
zaslúžiť, -im, -ia *niečo*; zaslúžiť sa *o niečo*; zaslúžilý *o vlasť*; zasluhovať
zásložný
zaslzený; zaslziť
zásmažka, -y, *ž.*
zasmiať sa, -smejem, -smejú
zasmudiť, -im, -ia
zasmušilý; zasmušilosť
zasnežiť, -im, -ia
zasnúbiť (sa), -ím, -ia; zasnubovať
zásoba, -y, *ž.*; zásobný; zásobáreň
zásobiť, -ím, -ia; zásobovať; zásobovací
zasoliť, -im, -ia; zasáľať
zaspať, -spím, -spia; zaspávať
zaspievať, -am, -ajú
zastanca, -u, *n. pl.* -ovia, *m.*
zastanie, -ia, *str.*
za stara
zastarieť sa, -iem, -ejú *do niečoho*
zastať (sa), -stanem, -stanú; zastávať

zástava, -y, *ž.*; **zástavka** (*iné je* **zastávka**); **zástavník**; **zástavníčka**
*zastaváreň = **záložňa**
zastavať, -iam, -ajú; zastavaný
zastaviť, -ím, -ia; zastavený; zastavovať
*zastaviť (zlaté veci) = **založiť** (zlaté veci)
zastávka, -y, *ž.* (na železnici)
*zástavné právo = **záložné právo**
zastenať, -ám, -ajú
zástera, -y, *g. pl.* zástер, *ž.*
zastieradlo, -a, *str.*
zastierať, -am, -ajú; zastrieť
zastihnúť, -nem, -nú; zastihol; zastihnutý; zastihovať
zástoj, -a, *m.*, funkcia
zastoknúť, -nem, -nú, zatknúť, zastrčiť
zastrájať sa, -am, -ajú
zastrašiť, -ím, -ia; zastrašovať
zastrčiť, -ím, -ia; zastrkovať
zastreliť, -ím, -ia
zastriekať, -am, -ajú; zastrieknuť
zastrieť, -striem, -strú; zastierať
zastrihať, -ám, -ajú; zastrihnúť, -nem, -nú; zastrihovať
zastrúhať, -am, -ajú; zastruhovať
zástup, -u, *m*
zástupca, -u, *n. pl.* -ovia, *m.*
zastúpiť, -im, -ia; zastúpenie; zastupovať
zastupiteľstvo, -a, *str.*
zásuvka, -y, *ž.*
zásuvný
zasvätiť, -ím, -ia; zasväcovať
zasvietiť, -im, -ia; zasvieť, zasvieťte
zásvit, -u, *m.*
zasvitnúť, -ne, -nú; zasvitať
zasyčať, -ím, -ia
zasychať, -ám, -ajú
zásyp, -u, *m.*
zasypať, -em, -ú (*dokon.*); zasýpať, -am, -ajú (*nedokon.*); zasypávať
zasýtiť, -im, -ia; zasycovať
zašantročiť, -ím, -ia
zašiť, -šijem, -šijú; zašívať
zaškodiť, -ím, -ia
záškodný; **záškodník**; **záškodníčka**
zaškrečať, -ím, -ia
zaškriet, -škriem, -škrú
zaškripieť, -í, -ia, zaškrípať, -a; zaškrípnuť
záškrt, -u, *m.*
zaškrtiť, -ím, -ia
zaškúliť, -ím, -ia
*zašliamiť = **zahliniť**
zašliapnuť, -nem, -nu; zašliapať
zašlý
zašmariť, -ím, -ia
zašnurovať, -ujem, -ujú
zašpatiť, -ím, -ia
zašpiniť, -ím, -ia
zášť, -ti, *ž.* (*básn.*), nenávisť
zaštepiť, -ím, -ia
záštita, -y, *ž.*; **záštitný**; **záštitník**
zaštítiť, -ím, -ia
zašumieť, -í, -ia
zať, -a, *n. pl.* zaťovia, *m.*; zaťko
*zatáčka = **zákruta**
zatajiť, -ím, -a; zatajovať
zatarasiť, -ím, -ia; zatarasovať
zatárať sa, -am, -ajú
zaťať, -tnem, -tnú; zaťatý; zaťatosť; zatínať
zaťažiť, -ím, -ia; zaťažovať
zatemnieť, -ie, -ejú
zatemniť, -ím, -ia; zatemňovanie; zatemňovací
zatiahnuť, -nem, -nu; zaťahovať
zatiaľ (*prísl.*)

zatiecť, -tečiem, -tečú; zatekať
zatieniť, -ím, -ia; zatieňovať
zatíchnuť, -nem, -nu; zatíchať
zátiský; Zátisie
zatisnúť, -nem, -nú; zatískať
zátišie, -ia, *str.*
zátka, -y, *g. pl.* zátok, *ž.*
zatknúť, -nem, -nú; zatýkať; zatýkací; zatknutý
zatlačiť, -ím, -ia; zatláčať; zatlačovať
zatlieť, -tlčiem, -tlčú; zatĺkať
zatmenie, -ia, *str.*
zatmiť (sa), -í, -ia; zatmievať (sa)
*zatnúť = **zafať**
zato (*prísl.*), preto, pritom
zatočiť, -ím, -ia; zatáčať
zátoka, -y, *ž.*; zátočka; zátočina
zátoň, -e, *ž.*, plytká voda
zatôniť, -ím, -ia
zatonúť, -niem, -nú
zátopa, -y, *ž.*
zatopiť, -ím, -ia; zatápať
zatratiť, -ím, -ia; zatratenec; zatracovať
zatrepať, -em, -ú; zatrepotať
zátrepka, -y, *ž.*
zatrešťať, -ím, -ia
zatrhnúť, -nem, -nú; zatŕhať; zatrhovať
zatriasť, -trasiem, -trasú; zatriasol; zatriasať
zatrieť, -triem, -trú; zatierať
zatrúbiť, -im, -ia
zatuchnúť, -ne, -nú; zatuchnutý
zatúlať sa, -am, -ajú
zatúžiť, -im, -ia
zátvor, -u, *m.*
zatvoriť, -ím, -ia; zatvárať
zátvorka, -y, *ž.*
zatvrdiť, -im, -ia; zatvrdzovať; zatvrdnúť; zatvrdnutý
zatykač, -a, *m.*
zátylie, -ia, *str.*
zatým (*prísl.*), *častejšie* **zatiaľ**
*zatýmny = **dočasný**
zaučiť, -ím, -ia *niekoho do niečoho*; zaúčať, zaučovať
zaúčtovať, -ujem, -ujú
zaúdiť, -im, -ia
zaucho, -a, *g. pl.* zaúch, *str.*
zaujať, -jmem, -jmú; zaujatie; zaujímať, -am, -ajú; zaujímavý; zaujímavosť
záujem, -jmu, *m.*
zaumieniť si, -im, -ia
zaupieť, -iem, -ejú
zauškovať, -ujem, -ujú
*záušnica = **náušnica**
zauzdiť, -ím, -ia
zauzliť, -ím, -ia; zauzľovať
závada, -y, *ž.*
zavadiť, -ím, -ia; zavadzať, prekážať
*závadný = **chybný**
zavádzať (*od* zaviesť)
zavaliť, -ím, -ia; zavážať, zavaľovať
zavalitý; zavalitosť
zaváňať, -am, -ajú; zavoňať
zavariť, -ím, -ia; zavárať; zavárané; zaváranina
*zavazadlo = **batožina**
zavážať, -am, -ajú; zaviezť; zavážka, -y, *ž.*
závažie, -ia, *str.*; závažný
Závažie (za Váhom), -ia, *str.*; Závažan; závažský; Závažná Poruba
zavážiť, -im, -ia
závažný; závažnosť
záväzný; záväznosť
záväzok, -zku, *m.*
zaväzovať; zaviazať
zavčas, zavčasu (*prísl.*), časne, včas
zavčerom (*prísl.*), predvčerom

zavďačiť sa, -ím, -ia; zavďačovať sa
zavdať, -ám, -ajú; zavdávať
závdavok, -vku, *m.*
závej, -a, *m.*
zaveľa (*prísl.*), dlho
záver, -u, *m.*; záverečný; závierka
zaveriť sa, -ím, -ia
záves, -u, *m.*; závesný
zavesiť, -ím, -ia; zavešať; zavesovať
závet, -u, *m.*; závetný
závetie, -ia, *str.*
závetrie, -ia, *str.*; záveterný
zaviať, -veje, -vejú; zavievať
zaviazať, -žem, -žu; zaväzovať
zaviaznuť, -nem, -nu
závidieť, -ím, -ia
závierka, -y, *ž.*
zaviesť, -vediem, -vedú; zavádzať
zaviezť, -veziem, -vezú; zavoziť; zavážať
zavíjač, -a, *m.* (*motýľ*)
zavíjať, -jam, -jajú; zaviť (do čepca)
závin, -u, *m.*
zavinúť, -niem, -nú; zavinovať
závisieť, -ím, -ia *od niekoho*; závislý; závislosť (*iné je* zavislosť, t. j. požiadavka)
závisť, -ti, *ž.*; závistlivý, závistivý; závistný
závistník, -a, *m.*; závistnica
závit, -u, *m.*; závitok, -tku, *m.*
zaviť, -vijem, -vijú; zavitý; zavitie; zavíjať; zavíjač
zavítať, -am, -ajú
závitnica, -e, *ž.*, spirála
zavláčiť, -ím, -ia; zavláčať
zavlažiť, -ím, -ia; zavlažovať
zavliecť, -vlečiem, -vlečú; zavliekať
závod, -u, *m.*; závodný
závodie, -ia, *str.*
závodište
závodiť, -ím, -ia; pretekať sa; závodník
zavodniť, -ím, -ia; zavodňovať; zavodňovací
závody, -ov, *m. pomn.*, preteky
závoj, -a, *m.*
zavolať, -ám, -ajú; zavolávať
zavoňať, -niam, -ajú; zaváňať
závora, -y, *ž.*
závorka* = **zátvorka
závoz, -u, *m.*
závrat, -u, *m.*; závratný
zavrátiť, -ím, -ia; zavracať
závratník; závratníctvo
zavraždiť, -ím, -ia
zavrhnúť, -nem, -nú; zavrhnuteľný; zavrhovať
zavrieskať, -am, -ajú; zavriesknuť
zavrieť, -vriem, -vrú; zavierať
zavŕšiť, -im, -ia; završovať
zavŕtať, -am, -ajú; zavŕtavať
zavrtieť, -ím, -ia
zavrznúť, -nem, -nú
zavržený* = **zavrhnutý
zavše (*prísl.*), niekedy; *iné je* vždy
zavyť, -vyje, -vyjú; zavýjať (*o vlku, psovi*)
zavznieť* = **zaznieť; **zavznievať* = **zaznievať**
zazdiť* = **zamurovať
zazdravkať, -ám, -ajú
zazerať, -ám, -ajú
zazlieť, -ím, -ia; zazlievať
zaznačiť, -ím, -ia; zaznačovať
záznam, -u, *m.*; záznamné, -ého, *str.*

zaznamenať, -ám, -ajú; zaznamenávať
zaznať, -znám, -znajú; zaznaný; zaznávať
zaznieť, zazneje (zaznie), zaznejú; zaznievať
zázrak, -u, *m.*; zázračný
zazrieť, -zriem, -zrú; zazerať
Zázrivá, -ej, *ž.*; Zázrivec; Zázrivka
***zázvor** = **ďumbier**; ***zázvorník** = **ďumbiernik**
zažalovať, -ujem, -ujú
zažať, -žnem, -žnú; zažínať; zažínač; zažiňák = zažíhadlo
zážeh, -u, *m.*
zažehnávať, -am, -ajú
zažiadať (sa), -am, -ajú
zažialiť, -im, -ia
zažiariť, -im, -ia
zažierať sa, -am, -ajú
zažiť, -žijem, -žijú; zažívať; zažívací
zážitok, -tku, *m.*
záživný
zažltnúť; zažltlý
zažmúriť, -im, -ia
zažmuročky (*prísl.*), so zatvorenými očami
zažrať (sa), zažeriem, -rú
zbabelý; zbabelec; zbabelosť
zbabrať, -em, -ú
zbadať, -ám, -ajú
zbádať, -am, -ajú (*od* bádať)
zbalamutiť, -ím, -ia
zbásniť, -ím, -ia
zbaviť, -ím, -ia; zbavovať
zbedovaný
zbeh, -a, *m.* (*napr.* vojenský); *iné je* sbeh, -u, *m.*
zbehlý (*v niečom*); zbehlosť
zbehnúť, -nem, -nú; *iné je* sbehnúť (sa)
Zbehy, -ov, *m. pomn.* (*obec*)
zbelasieť, -iem, -ejú
zbelieť, -iem, -ejú
zbesilý; zbesilosť
zbesnieť sa, -iem, -ejú
zbičovať, -ujem, -ujú
zbiednieť, -iem, -ejú
zbierať sa, -a, -ajú (rana sa zbiera); *iné je* sbierať (sa)
zbiť, zbijem, zbijú; zbíjať; zbiť sa; *iné je* sbiť, sbíjať (*spolu*)
zblázniť (sa), -im, -ia; zblazniť
zblčať, -ím, -ia; zblkať; zblknuť
zblednúť, -nem, -nú
zblízka (*prísl.*)
zblo; ani zbla (*t. j.* ani byľky)
zblúdiť, -im, -ia
zbodnúť, -nem, -nú
zbohatnúť, -nem, -nú
zboj, -a, *m.*, lup, lúpež
zbojník, -a, *m.*; zbojnícky; zbojníctvo; zbojníčiť
zbojský; zbojsky (*prísl.*)
zboriť (sa), -ím, -ia; zbúrať (sa); zborenisko
zbožie, -ia, *str.* (*iné je* tovar)
zbožniť, -ím, -ia; zbožňovať; zbožný = pobožný
zbraň, -ne, *ž.*; zbranný
zbrázdiť, -im, -ia
zbridiť (sa), -ím, -ia, zhnusiť (sa)
***zbrklý** = **pochabý**; ***zbrklosť** = **pochabosť**
zbroj, -e, *ž.*; zbrojný; zbrojovka
zbrojiť, -ím, -a
zbrojnica, -e, *ž.*
zbrojnoš, -a, *m.*
zbrúsiť, -im, -ia
zbudnúť, -nem, -nú, *častejšie* **zvýšiť, zostať**; zbúdať
zbudovať, -ujem, -ujú
zbúchať, -am, -ajú; zbúchavať
zbujnieť, -iem, -ejú; zbujnelý
zbúrať, -am, -ajú
zburcovať, -ujem, -ujú

*zbúriť (sa) = **vzbúriť (sa)**
zbúšavieť, zbúšlieť, -ie, -ejú, spráchnivieť
zbystriť, -ím, -ia
*zbyť = **zvýšiť, zostať**
zbytočný
zbytok, -tku, *m.*, *čo je nepotrebné* (*iné je* zvyšok a prebytok); zbytočný
*zbývať = **ostávať, zvyšovať**
*zcela = **celkom**
zčasti, zčiastky, čiastočne
zčerstva (*prísl.*)
zčiastky (*prísl.*), čiastočne
z čista jasna
*zda, *zdali = **či**
zďaleka (*prísl.*)
zdanie, -ia, *str.* (*od* zdať sa)
zdaniť, -ím, -ia; zdaňovať; zdaniteľný
zdanlivý; zdanlivosť
zdar, -u, *m.*; zdarný; zdariť sa
*zdarma = **zadarmo**
zdatný; zdatnosť
zdať sa, zdá sa; zdalo sa; zdávať sa
zdávna (*prísl.*), oddávna
*zde = **tu**; *zdejší = **tunajší**
zdecimovať, -ujem, -ujú
zdediť, -ím, -ia
Zdenka, -y, *ž.*
Zdenko, -a, *m.*
zderstvo, -stva, *g. pl.* zderstiev, *str.*
zdesiť, -ím, -ia; zdesenie
zdierať, -am, -ajú
*zdiť = **murovať**; *zdivo = **murivo**
zdivieť, -iem, -ejú; zdivený
zdivočieť, -iem, -ejú; zdivočelý
zdivočiť, -ím, -ia
zdláviť, -ím, -ia
zdĺhavý; zdĺhavosť
zdĺžiť, -im, -ia; zdĺžovať
zdnu (*prísl.*), z vnútra
zdoba, -y, *g. pl.* zdôb, *ž.* (*básn.*); zdobný; zdobiť
zdochliak, -a, *m.*
zdochlina, -y, *ž.*
zdochnúť, -ne, -nú; zdochnutý; zdochýnať
zdokonaliť, -ím, -ia; zdokonaľovať
zdola (*prísl.*)
zdolať, -ám, -ajú
zdomácnieť, -iem, -ejú; zdomácnelý
zdôveriť sa, -ím, -ia; zdôverovať sa
zdôvodniť, -im, -ia
zdráhať sa, -am, -ajú; zdráhavosť; zdráhavý
zdramatizovať, -ujem, -ujú
zdrap, -u, *m.*, kúsok, útržok
zdrapiť, -ím, -ia; zdrapať
Zdravas, -u, *m.* (*modlitba*)
zdravica, -e, *ž.*
zdravie, -ia, *str.*
*zdraviť = **pozdraviť, pozdravovať**
zdravkať, -ám, -ajú; zdravkávať
zdravo (*prísl.*)
zdravotný; zdravotníctvo; zdravotnícky
zdravoveda, -y, *ž.*; zdravovedný
zdravý; zdravo, zdravší (zdravejší)
zdražieť, -ie, -ejú; zdražiť; zdražovať
zdrevenieť, -ie, -ejú
zdriemnuť, -nem, -nu; zdriemol
zdrobiť, -ím, -ia
zdrobnieť, -iem, -ejú; zdrobnený; zdrobnené meno = deminutívum
zdrobniť, -ím, -ia; zdrobňovať
zdroj, -a, *m.*
*zdrtiť = **zdrviť**
zdrúzgať, -am, -ajú
zdrviť, -ím, -ia
zdržanlivý; zdržanlivosť

zdržať, -ím, -ia; zdržiavať
zdržiak, -a, *m.*
zdupčiť, -ím, -ia; zdupnúť; zdupkať
zdupnieť, -iem, -ejú; zdúpnuť
zdurieť, -ím, -ia
zduť (sa), -ujem, -ujú; zdúvať
zdužieť, -iem, -ejú; zdužnieť
zdvihák, -a, *m.*
zdvíhať, -am, -ajú; zdvihnúť; zdvihací; zdvihadlo
zdviž, -e, *ž.*
zdvojiť, -ím, -a
zdvojnásobiť, -ím, -ia
zdvorilý; zdvorilosť
Zdychava, -y, *ž.*; Zdychavčan; Zdychavčianka; zdychavský
zebra, -y, *g. pl.* zebier, *ž.*
***zeď = múr;** *zeďník = murár
zefír, -u, *l.* -e, *m.* (*látka*); zefírový
zefyr, -u, *m.* (*vetrík*)
zeleň, -ne, *ž.*
zelenať sa, -á, -ajú
zelenieť sa, -ie, -ejú
zelenobiely
zelenošedivý
zelenožltý
zelený; zelenina
Zelený štvrtok
zeler, -a, *m.*
zelina, -y, *ž.*; zelinár, zelinárka; zelinka; zelinkár; zelinný
zelóta, -u, *m.*; zelotický; zelotizmus
zem, -e, *ž.*; vo hvezdárstve Zem; ***Slovenská zem = Slovenská krajina**
zeman, -a, *m.*; zemianka; zemiansky; zemianstvo
***zemedelec = roľník, poľnohospodár**
***zemedelstvo = poľnohospodárstvo**
zemeguľa, -le, *g. pl.* zemegúľ, *ž.*
zememerač, -a, *m.*; zememeračský; zememeračstvo
zemepán, -a, *m.*; zemepanský
zemepis, -u, *m.*; zemepisný; zemepisec
zemeplaz, -a, *n. pl.* -y, *m.*
zemetrasenie, -ia, *str.*
zemežlč, -e, *ž.*
zemiak, -a, *m.*; zemiačisko, -a, *str.*; zemiačnisko, -a, *str.*
zemina, -y, *ž.*
zemitý; zemitosť
zemko, -a, *m.*, krajan
zemnatý
zemný
Zemplín, -a, *m.*; zemplínsky; Zemplínčan; Zemplínčanka
zemský
***zemský prezident = krajinský prezident**
zenit, -u, *m.*
zepelín, -u, *m.*, vzducholoď
***zesť = zjesť**
zgazdovať, -ujem, -ujú
zgniaviť, -ím, -ia
zhabať, -em, -ú; zhabávať
zhanić, -ím, -ia
zhanobiť, -ím, -ia
zhasić, -ím, -ia; zhášať; zhasnúť; zhasínať; zhasínač; zhasinák; zhasínadlo
zhavranieť, -iem, -ejú; zhavranelý; zhavranić sa
zhíknuť, -nem, -nu
zhľadávať, -am, -ajú; zhľadúvať
zhladić, -ím, -ia
zhlboka (*prísl.*)
zhliadnuť, -nem, -nu; *iné je* shliadnuť
zhlivieť, -iem, -ejú
zhniť, zhnijem, zhnijú
zhnojiť, -ím, -a
zhnusić (sa), -ím, -ia
zhojiť, -ím, -a; zhojiteľný
zhola (*prísl.*), celkom
zhonobiť, -ím, -ia, nadobudnúť, nasporiť

zhorenisko, -a, *str.*
zhorieť, -ím, -ia
zhorknúť, -ne, -nú
zhoršiť, -ím, -ia; zhoršiť sa
zhotoviť, -ím, -ia; zhotovovať
zhovädilý; zhovädilosť
zhovieť, -iem, -ejú; zhovievať
zhrdzavieť, -ie, -ejú
zhrešiť, -ím, -ia
zhrmieť, -í
zhroziť sa, -ím, -ia
zhruba (*prísl.*)
zhrubieť, -iem, -ejú; zhrubnúť
zhrýzť, zhryziem, zhryzú; zhrýzať (sa)
zhuba, -y, *g. pl.* zhúb, *ž.*; zhubný; zhubca; zhubiť
zhudobniť, -ím, -ia; zhudobňovať
zhusta (*prísl.*)
zhustiť, -ím, -ia; zhustnúť; zhusťovať
*zhýčkať = **rozmaznať**
zhynúť, -niem, -nú
zhyzdiť, -ím, -ia; zhyzďovať
ziabať; ziabe ma
ziapať, -e, -u; **ziapnuť**
zídený (od zísť)
*zierať = **hľadieť**, **pozerať**
zima, -y, *g. pl.* zím, *ž.*; **zimný**; **zimnica**; **zimničný**
zimomravieť, -iem, -ejú; zimomravý
zimomriavka, -y, *ž.*
*zimostráž = **zimozeleň**
zimovať, zimujem, -jú
zimozeleň, -ne, *ž.*
zinakade, zinakiaľ, zinakadiaľ, odinaď, odinakiaľ
*zinkografia = **cinkografia**
*zinok = **cink** [Zn]
zisk, -u, *m.*
získať, -am, -ajú; získavať
ziskuchtivý; ziskuchtivosť
zísť sa, zídem, zídu, zišiel; zíde sa mi niečo; *iné je* sísť sa
zistiť, -ím, -ia; zisťovať; zisťovací
zištný; zištnosť
ziv, -u, *m.*, zivnutie
zívať, -am, -ajú; zívnuť; zívnutie
zíviť sa, -í, -ia
zjagať sa, -á, -ajú, zalesknúť sa, zaiskriť sa
zjajknúť, -nem, -nú
zjalovieť, -ie, -ejú
zjarabieť, -ie, -ejú
zjarčiť, -ím, -ia, rozryť z jari
zjasnieť, -iem, -ejú
zjasniť, -ím, -ia; zjasňovať
zjastrabieť, -ie, -ejú
zjastriť, -ím, -ia
zjašiť, -ím, -ia, splašiť
zjatriť, -ím, -ia; zjatrovať
zjav, -u, *m.*; zjaviť (sa); zjavný; zjavovať (sa)
zjedať (sa), -ám, -ajú
zjednať (sa), -ám, -ajú; zjednávať (sa); *iné je* sjednať
zjednodušiť, -ím, -ia; zjednodušovať
zjemnieť, -iem, -ejú; zjemniť
zjesť, zjem, zješ, zje, zjedia, zjedol; zjedať; zjedávať
zježiť, -ím, -ia
zkade (*prísl.*); zkadekoľvek; zkadiaľ; zkaderuka-zkadenoha
zkiaľ (*básn.*) = **zkade**
*zkornatieť = **zvápenatieť**
*zkúška = **skúška**
*zkúmať = **skúmať**
zlacnieť, -ie, -ejú
zladiť, -ím, -ia
zľahčiť, -ím, -ia, *častejšie* **znevážiť**; zľahčovať
zľahka; zľahučka (*prísl.*)
zlákať, -am, -ajú

zľaknúť sa, -nem, -nú; zľakať sa
zlámať, -em, -u
zlapať, -ám, -ajú
zlatistý
zlátiť, -im, -ia
zlatka, -y, *g. pl.* zlatiek (zlaták), *ž.*
zlatník, -a, *m.*; zlatnícky
zlato, -a, *g. pl.* zlát, *str.*
zlatohlav, -u, *m.*; zlatohlávka, -y, *ž.*
zlatohlavý
zlatonosný
zlatorez, -u, *m.*
zlatorúnny
zlatoústy; sv. Ján Zlatoústy
zlatovka, -y, *ž.*; zlatovôčka
zlatovlasý; zlatovláska
zlatozelený
zlatý; zlatušký; zlatúčky
zľava (*prísl.*), s ľavej strany
***zľavnieť** = **zlacnieť**
zleniviet, -iem, -ejú
zleňošiť, -ím, -ia
zlepšiť, -im, -ia; zlepšovať
***zletilý** = **plnoletý**; ***zletilosť** = **plnoletosť**
***zleva** = **sľava**; ***zlevniť** = **zlacnieť**
zlieniť sa, -i, -ia
zligotať sa, -cem (-tám), -cú (-tajú)
zloba, -y, *g. pl.* zlôb, *ž.*
***zlobiť sa** = **hnevať sa**; ***zlobivý** = **hnevlivý**
zloboh, -a, *m.*
zločin, -u, *m.*; zločinec; zločinný; zločinnosť
zlodej, -a, *m.*; zlodejstvo
zloduch, -a, *m.*
zlomenina, -y, *ž.*
zlomiť, -ím, -ia; zlámať
zlomkrky (*prísl.*); ozlomkrky; nazlomkrky
zlomok, -mku, *m.*; zlomkový
zlomyseľný; zlomyseľnosť; zlomyseľník
zlopovestný
zlorečiť, -ím, -ia; zlorečený; zlorečievať
zlosť, -ti, *ž.*; zlostiť; zlostník; zlostný
zlosyn, -a, *m.*
zlovestný
zlovoľný
zlozvuk, -u, *m.*
zlozvyk, -u, *m.*
zľudoviet, -ie, -ejú
***zluhať** = **zlyhať**
zľutovať sa, -ujem, -ujú *nad niekým*; zľutovanie
zlý, horší, najhorší
zlyhať, -á, -ajú (puška zlyhá)
zmáčať, -am, -ajú; zmočiť
zmáhať, -am, -ajú, premáhať
zmalátnieť, -iem, -ejú
zmalomyseľnieť, -iem, -ejú
zmámiť, -im, -ia
zmar, -u, *m.*
zmariť, -ím, -ia
zmárniť, -im, -ia
zmazať, -žem, -žú; zmazávať; zmazúvať
zmäkčiť, -ím, -ia; zmäkčovať; zmäknúť
zmätený; zmätný, bludný
zmätok, -tku, *m.*; zmätočný
zmena, -y, *g. pl.* zmien, *ž.*
zmenáreň, -rne, *g. pl.* zmenární, *ž.*
zmeniť, -ím, -ia; zmieňať
zmenka, -y, *g. pl.* zmeniek, *ž.*; zmenkový
zmenšiť, -ím, -ia; zmenšovať; zmenšenina
zmerateľný
zmeravieť, -iem, -ejú; zmeravený
zmestiť (sa), -ím, -ia
zmeškať, -ám, -ajú
zmiasť, zmätiem, zmätú; zmiatol; zmätený; zmätenie

zmieniť sa, -ím, -ia; zmieňovať sa
zmienka, -y, *g. pl.* zmienok, *ž.*
zmierniť, -ím, -ia; zmierňovať
zmietať (sa), -am, -ajú
zmija, -e, *ž., častejšie* **vretenica**
zmilovať sa, -ujem, -ujú
zmiznúť, -nem, -nú
zmladi (*prísl.*), **od mladi**
zmladiť, -ím, -ia; zmladzovať; zmladnúť
zmlátiť, -im, -ia
zmliaždiť, -im, -ia; zmliažďovať
zmĺknuť, -nem, -nu
zmocnieť, -iem, -ejú
zmocniť = **splnomocniť;** *zmocnenec = **splnomocnenec;** *zmocňovací = **splnomocňovací**
zmocniť sa, -ím, -ia (*niečoho*)
zmôcť, zmôžem, zmôžu; zmohol; zmožený
zmodrieť, -iem, -ejú
zmok, -a, *n. pl.* zmoky, *m.*
zmoknúť; zmoknutý
zmontovať
zmoriť, -ím, -ia; zmárať
zmrhať, -ám, -ajú
zmrknúť sa, -ne, -nú; zmrkať sa; zmrkávať sa
zmŕtvieť, -iem, -ejú
zmŕtvychvstanie, -ia, *str.*
zmrviť, -ím, -ia
zmrzačiť, -ím, -ia, *častejšie* **dokaličiť;** zmrzačený, dokaličený
zmrznúť, -nem, -nú; zmŕzať; zmrznutý; zmrzlina
zmučiť, -ím, -ia
zmúdrieť, -iem, -ejú
zmútiť, -im, -ia
zmužilý; zmužilosť
zmužnieť, -iem, -ejú
zmýliť (sa), -im, -ia
značiť, -ím, -ia
značka, -y, *ž.*; značkovať; značkovací
značný
znak, -u, *m.*; značný
znalec, -lca, *n. pl.* -lci, *m.*; znalkyňa, -ne, *ž.*
znamenať, -ám, -ajú
znamenie, -ia, *str.*
znamenitý
znamienko, -a, *str.*
známka, -y, *ž.*; známkovať; známkovací
známy, známosť
znárodnieť, -ie, -ejú
znásilniť, -ím, -ia; znásilňovať
znásobiť, -ím, -ia
znášať, -am, -ajú; *iné je* snášať
znať, znám, znajú; znalec; znalý; znalosť
*znateľ = **znalec**
znateľný
znázorniť, -ím, -ia; znázorňovať
*znectiť = **zneuctiť**
znečistiť, -ím, -ia; znečisťovať
znehodnotiť, -ím, -ia; znehodnocovať
znechutiť, -ím, -ia; znechucovať
znelka, -y, *g. pl.* sneliek, *ž.*, sonet
*zneľúbiť sa = **znepáčiť sa**
znelý; znelosť; znelostný
znemieť, -iem, -ejú
znemožniť, -ím, -ia; znemožňovať
znemravniť, -ím, -ia; znemravňovať
znenáhla (*prísl.*)
znenazdania (*prísl.*), nečakane
znenie, -ia, *str.*
znepáčiť sa, -im, -ia
znepokojiť, -ím, -a; znepokojovať
znesiteľný; *iné je* **snesiteľný**
*znesnadniť = **sťažiť, obťažiť**
znesvätiť, -ím, -ia; znesväcovať
znetvoriť, -ím, -ia; znetvorovať

zneuctiť, -ím, -ia; zneuctený; zneucťujúci; zneuctievať

*zneuznať = **zaznať**

zneužiť, -užijem, -užijú; zneužívať

znevážiť, -im, -ia; znevažovať

znevidieť sa, -ím, -ia

znezrady (*prísl.*), znenazdania

zneznieť, -iem, -ejú

zničiť, -ím, -ia

zniekade, odnekade, odnekiaľ

zniesť, znesiem, znesú; znášať; *iné je* sniesť

znieť, zneje (znie), znejú; zni, znite; znejúc; znenie; znel; znelý

znoj, -a, *m.*, pot; znojiť sa, potiť sa

znôtiť, -im, -ia

znova, znovu (*prísl.*)

znovuzrodenie, -ia, *str.*

znútra (*prísl.*)

zobák, -a, *m.*; zobáčik

zobať, -e, -ú; zobkať

zobecnieť, -ie, -ejú

zobjať; zobjímať, -am, -ajú

*zoboľ = **hrvoľ**

zobracať, -iam, -ajú

zobrať, zoberiem, zoberú; *iné je* sobrať

zobraziť, -ím, -ia; zobrazovať

zobudiť, -ím, -ia; zobúdzať

zobuť (sa), -ujem, -ujú

zočiť, -ím, -ia

zoči-voči (*prísl.*)

zodiak, -u, *m.*, zvieratník

zodpovedať sa, -ám, -ajú, *niekomu z niečoho* zodpoviem, zodpovedia

zodpovedný (*napr.* redaktor); zodpovednosť

zodrať (sa), -deriem, -derú; zodierať; zodratý; *iné je* sodrať

zodrieť, -driem, -drú; -dretý; *iné je* sodrieť

zodvihnúť, -nem, -nú; zodvihovať

zohaviť, -im, -ia; zohavovať

zohnať, zoženiem, zoženú; *iné je* sohnať

zohnúť, -nem, -nú; zohýnať; zohýbať

zohriať, -hrejem, -hrejú; zohrievať

zohýbať, -em, -u

zohyzdiť, -ím, -ia; zohyzďovať

zochabiť, -ím, -ia, zanechať, zabudnúť

zôkol-vôkol (*prísl.*)

zolvica, -e, *ž.* (žena mužova sestra)

zomdlieť, -iem, -ejú; zomdlel

zomlieť, -meliem, -melú; zomieľať

zomrieť, -mriem, -mrú; zomierať

zóna, -y, *ž.*, pás, pásmo; zónička

zoológia, -ie, *ž.*, živočíchopis

zopsiť (sa), -í, -ia; zopsuť (sa), -psuje, -psujú; zopsutie

zora, -e, *g. pl.* zôr, *ž.*; zorný; zoriť sa, svitať; zornica, -e, *ž.*; zornička (*iné je* zrenica, zrenička)

zorať, zoriem, zorú

zorganizovať, -ujem, -ujú

zosilnieť, -iem, -ejú; zosilňovať

zosilniť, -ím, -ia

zosilňovač, -a, *m.*; zosilňovač zvuku, megafon

zosiniet, -iem, -ejú

zoslabiť, -ím, -ia; zoslabnúť; zoslabovať

zosmutnieť, -iem, -ejú

zosobniť, -ím, -ia; zosobnenie; zosobňovať

zostarieť, -iem, -ejú

zostať, zostanem, zostanú; zostávať

zostriť, -ím, -ia; zostrovať

zosurovieť, -iem, -ejú

zošalieť, -iem, -ejú

zošedivieť, -iem, -ejú
zošklivieť, -iem, -ejú
zošklivieť, -ím, -ia; zošklivovať
zoškriepť (sa), -škriem, -škrú
*zoškrtať = **poprečiarkovať**
zoštátniť, -im, -ia; zoštátňovať
zotaviť (sa), -ím, -ia; zotavovať (sa)
zotlieť, zotlie, zotlejú; zotlel
zotročiť, -ím, -ia; zotročovať
zotrvať, -ám, -ajú; zotrvávať; zotrvačný
*zotvárať = **pootvárať**
zovňajší, *častejšie* **vonkajší**; zovňajšok, -ška, *m.*
zovnútorný
zovrubný
zovšednieť, -ie, -ejú
zožltnúť, -nem, -nú
zožrať, -žeriem, -žerú; zožierať
zpamäti (*prísl.*) = **nazpamäť**
zpäť, nazpäť (*prísl.*), zpiatky, nazpiatok, nazpiatky
zpiatočný, zpiatočník; zpiatočnícky; zpiatočníctvo
zpočiatku (*prísl.*)
zpod (*predl. s gen.*); zpod stola; zpod jarma
zpola (*prísl.*), od polovice, odpolu, odpoly
zpomedzi (*predl. s gen.*)
zponad (*predl. s gen.*)
zponiže (*predl. s gen.*)
zpopred (*predl. s gen.*)
zpoza (*predl. s gen.*)
zprava (*prísl.*), s pravej strany
zpráva, -y, *ž.*, novina, zvesť, *napr.* novinárska, ročná zpráva; *iné je* správa
zpravidla (*prísl.*)
*zpravodaj = **zpravodajca**, -u, *m.*
zpredu (*prísl.*)
zpriama (*prísl.*)
zprosta (*prísl.*)
zprudka (*prísl.*)
zprvopočiatku = zprvoti, zprvu (*prísl.*)
zprvu; zprvoti (*prísl.*)
zračiť sa, -i, -ia
zrada, -y, *g. pl.* zrád, *ž.*; zradiť; zrádzať; zradca; zradkyňa; zradný
zradiť (sa), -im, -ia; zrádzať (sa); *iné je* sradiť (sa)
zrádnik, -a, *m.*, epilepsia
zrak, -u, *m.*
*zralosť = **zrelosť**
zrána (*prísl.*)
zráňať, -am, -ajú (*od* zroniť)
zraniť, -ím, -ia
zrazu (*prísl.*), odrazu, naraz, hneď
zrednúť, -ne, -nú
zrejmý
zrelý; zrelosť
zrenica, -e, *ž.*, pupila; zrenička
zreteľ, -a, *m.*; zreteľný
zrezať, -žem, -žú; *iné je* srezať
zrezka (*prísl.*), zčerstva, chytro
zriadenec, -nca, *m.*, pomocný definitívny zamestnanec, sluha
zriadiť, -im, -ia; zriadenie
zriasiť, -im, -ia
zriecť sa, zrečiem, zrečú, zrieknuť sa; zriekol sa; zriekať sa
zriediť, -im, -ia
zriedka, zriedkakedy; zriedkavý; zriedkavosť
zrieť, zrejem (zriem), zrejú; zrel, -a, -o; zrenie; zrelý; zrelosť
zrieť, zriem, zrú, vidieť; zrel, -a, -o
zrkadlo, -dla, *g. pl.* zrkadiel, *str.*; zrkadielko; zrkadliť sa.
zrno, -a, *g. pl.* zŕn, *str.*;

zrnko; zrnce; zrniečko; zrnitý
zrobiť, -ím, -ia
zrodiť (sa), -ím, -ia
zroniť, -ím, -ia; zronený; zronenosť; zraňať
zrovna (*prísl.*)
zrúbať, -em, -u
zrúcanina, -y, ž.; zrúcať
zručný
zrušiť, -ím, -ia; zrušovať; zrušovací
zruta, -y, ž., ozruta; *zrutný = **ozrutný**
zrútiť (sa), -im, -ia; zrúcať
zrýchla (*prísl.*), rýchle
zrýchliť, -ím, -ia; zrýchľovať
zrýpať, -em, -u
zryť, zryjem, zryjú; zrývať
*zrzavý = **hrdzavý, ryšavý**
ztadeto; ztadiaľto
zťažka (*prísl.*)
ztenka (*prísl.*)
ztepla (*prísl.*)
ztícha; ztíška (*prísl.*)
ztlcť, ztlčiem, ztlčú, zbiť, nabiť; *iné je* stlcť
*ztrata = **strata**
ztuha (*prísl.*)
zub, -a, *m.*; zubatý; zubový; zubovitý; zubný; zúbok; zúbkatý; zúbkovitý; zúbkovať
zubačka, -y, ž.
zubadlo, -a, *g. pl.* zubadiel, *str.*
zubor, -bra, *n. pl.* zubry, *m.*; zubrí, -ia, -ie
zúčastniť sa, -ím, -ia *v niečom, na niečom*; zúčastňovať sa
zúčtovať, -ujem, -ujú
zúfať, -am, -ajú; zúfanie; zúfalý; zúfalosť; zúfalec; zúfalstvo; zúfanlivý
zuhoľniť, -ím, -nia; zuhoľňovať
zúhoriť, -ím, -ia; zúhorovať
*zúmyselne = **náročky**
zunieť, -í, -ia = znieť (zhlboka); zunievať; zunivý
zunovať, unaviť, znudiť, zošklivieť
zúplna (*prísl.*)
zurážať, -am, -ajú
zurčať, -í, -ia
Zürich, -u, *m.*
zúriť, -im, -ia
zúrivý; zúrivosť
zúročiť, -ím, -ia; zúrokovať
zúrodniť, -im, -ia; zúrodňovať
zurvalec, -lca, *m.*
zutekať, -ám, -ajú
Zuza, -y, ž.; Zuzka
zúzik, -a, *m.*
zúžiť, -im, -ia; zužovať; *iné je* súžiť
zužitkovať, -ujem, -ujú
zvábiť, -im, -ia
zváč, -a, *m.*; zváčka
zvada, -y, *g. pl.* zvád, ž.; zvadiť sa; zvadlivý
zvádzať, -am, -ajú (*niekoho*); *iné je* svádzať (*napr.* vodu)
zvaliť, -ím, -ia; zvaľať; zvaľovať
zvaľkať, -ám, -ajú
zvápenatieť, -ie, -ejú
zvarenina, -y, ž.
zvariak, -a, *m.*
zvariť, -ím, -ia; zvárať (*napr.* bielizeň); *iné je* svariť, svárať (*napr.* železo)
zvárka, -y, ž.
zvať, zvem, zvú (*zastar.* zovem); zvi, zvite; zvúc; zvací
zväčšiť, -ím, -ia
zväčšnieť, -iem, -ejú
zväčša (*prísl.*)
zväčšiť, -ím, -ia; zväčšovať; zväčšovací; zväčšenina
zvädnúť, -ne, -nú
zvečera
zvečeriť sa, -í; zvečerievať sa
zved, -a, *m.*
zvedavý
zvedieť, zviem, zvedia

zveľadiť, -ím, -ia; zveľaďovať
zvelebiť, -ím, -ia; zvelebovať
zveličiť, -ím, -ia; zveličovať
zver, -a, *m.*, zviera; zver, -i, *ž. hrom.*; zverina, -y, *ž.*; zverský; zverstvo
zverenec, -nca, *m.*; zverenica
zverinec, -nca, *m.*
zverolekár, -a, *m.*
zveršovať
zvesela
zvesť, -sti, *ž.*
zvestovať
zvetralý
zvetrieť, -ím, -ia
zviera, -ťa, *str.*; zvieraci; zvieratník, -a, *m.*
zviesť, zvediem, zvedú (*niekoho*); zvádzať; *iné je* sviesť (*napr.* vodu)
zviezť sa, zveziem, zvezú; *iné je* sviezť
*zviklať = **otrlasť, rozhegať**
zvíťaziť, -ím, -ia
zvlačuha, -y, *g. pl.* zvlačúh, *ž.*
zvládnuť, -nem, -nu; zvládať
zvlášť, zvlášte (*prísl.*); zvláštny; zvláštnosť
zvlažiť, -ím, -ia; zvlažovať
zvlhnúť, -nem, -nú
zvlniť, -ím, -ia
zvod, -u, *m.* (zvedenie); zvodný
zvodca, -u, *m.*
zvodnatieť, -ie, -ejú
zvodník, -a, *m.*; zvodníca
zvoľa, -le, *ž.*
zvolať, -ám, -ajú; *iné je* svolať
Zvolen, -a, *m.*; vo Zvolene; Zvolenská stolica, župa; zvolenský; Zvolenčan; Zvolenčianka
zvoliť, -ím, -ia, vyvoliť; zvolený; *iné je* svoliť
zvoľna (*prísl.*)
zvon, -a, *m.*; zvonár; zvonárstvo; zvonec; zvonček
zvonica, -e, *ž.*
zvoniť, -ím, -ia; zvonievať
zvonka, zvonku (*prísl.*)
zvonovina, -y, *ž.*
zvrat, -u, *m.*; zvratný
zvrátiť, -im, -ia; zvracať
zvrhnúť (sa), -nem, -nú; zvrhlý; *iné je* svrhnúť (*shora*)
zvršiť, -ím, -ia
zvršok, -šku, *m.*; zvrškár
zvrtnúť (sa), -nem, -nú; zvŕtať (sa)
zvŕzgať, -am, -ajú; zvrzgotať
zvučať, -í, -ia
zvuk, -u, *m.*; zvučný
zvukovod, -u, *m.*
zvyčaj, -a, *m.*, obyčaj; zvyčajný, obyčajný
zvyk, -u, *m.*
zvyknúť, -nem, -nú; zvykať (*niečomu*); zvyklý; zvyklosť
*zvykol som robiť = **robieval som**
zvysoka (*prísl.*)
zvýšiť (sa), -ím, -ia; zvyšovať
zvyšný
zvyšok, -šku, *m.*, čo *zostáva*, čo *zvyšuje* (*iné je* zbytok a prebytok); zvyšný; zvyšuje
zženštilý = **zoženštený**

Ž

žaba, -y, *g. pl.* žiab, *ž.*; žabí, -ia, -ie
žabica, -ce, *ž.*
žabinec, -nca, *m.*
Žabokreky, -kriek, *m. pomn.*; Žabokrečan; Žabokrečianka; žabokrecký
*žabrienka = **žubrienka**

*žáha = **záha**
žalár, -a, *l.* -i, *m.*; žalárny; žalárnik
žalm, -u, *m.*; žalmista; žalmový
žaloba, -y, *g. pl.* žalôb, *ž.*; žalobca; žalobník; žalobnica; žalobný
žalospev, -u, *m.*; žalospevný
žalosť, -sti, *ž.*; žalostný
žalostiť, -ím, -ia
žalostivý
žalovať, -ujem, -ujú; žalovateľný
žaltár, -u, *l.* -i, *m.*; žaltárnik
žaluď, -a, *m.*; žaluďový
žalúdok, -dka, *m.*; žalúdkový; žalúdočný
žalúzia, -ie, *ž.*
žandár, -a, *m.*; žandársky; žandárstvo
žáner, -nru, *l.* -nri *m.*; žánrový
žargón, -u, *m.*; žargónový
žarnov, -a, *m.*
žart, -u, *m.*; žartovať; žartovný; žartovník
žasnúť, -nem, -nú
žať, žnem, žnú; žni, žnite; žal; žatý; žatie; žací
žatva, -y, *ž.*; žatevný
*žbán = **džbán**
*žber = **džber**
žblnkať, -á, -ajú; žblnknúť; žblnkotať
Ždiar, -u, *m.*; Ždiar, -u, *m.* (*miestne meno*)
že (*sp.*)
žeby (*sp.*), aby (*ak* že by *neznači* aby, *píše sa oddelene*)
žeh, -u, *m.*
*žehlička = **hladidlo**; *žehliť = **hladiť**
žehnať, -ám, -ajú; žehnávať
želať, -ám, -ajú; želanie
želatína, -y, *ž.*
železiareň, -rne, *ž.*
železnica, -ce, *ž.*; železničný; železničiar; železničiarsky
železník, -a, *m.*; železník, -a, *m.* (*vrch*)
železo, -a, *g. pl.* železí, *str.*; železný; železitý; železko
železolejáreň, -rne, *ž.*
železiar, -a, *m.*; železiarsky; železiarstvo
železť, -iem, -ejú; želej; želejúc; želel
*želva = **korytnačka**; *želvovina = **korytnačina**
žemľa, -le, *g. pl.* žemlí (žemieľ), *ž.*; žemlička; žemľový
*žeň = **žatva**
žena, -y, *g. pl.* žien, *ž.*; ženička, žienka; ženský; žieňa, -ťa, *str.*
*žena-sudca = **sudkyňa** (*žena-radca = **radkyňa**)
ženáč, -a, *m.*
Ženeva, -y, *ž.*; ženevský
*ženiálny = **geniálny**
ženijný
ženích, -a, *n. pl.* ženisi, *m.*
*ženitba = **ženba**
ženiť sa, -ím, -ia
žeravý; žeravina
žeriav, -a, *m.*
žertva, -y, *g. pl.* žertiev, *ž.*, obeť; žertvovať, obetovať
žerucha, -y, *g. pl.* žerúch, *ž.*
žezlo, -a, *g. pl.* žezieľ, *str.*
*žganec = **džganec**
žgrloš, -a, *m.*; žgrlošiť
*žhár = **podpaľač**; *žhárstvo = **podpaľačstvo**
*žhavý = **žeravý**
žiabä, -ťa, *str.*
žiabra, -y, *ž.*, *zväčša v plur.* žiabry, -ber; žiabrový
žiactvo, -a, *str.*
žiačka, -y, *ž.*
žiadať, -am, -ajú *niečo* (*nie* „niečoho"); žiadateľ

žiaden, -dna, -dno; *radšej píš* nik, nikto, nijaký
žiadosť, -sti, *ž.*
žiadostivý (*niečoho*); žiadostivosť
žiadúci
žiak, -a, *m.*; žiacky (*nie* „žiakovský"); **žiactvo**; žiačka; žiačik
žiaľ, -u, *m.*; žiaľny; žiaľno (*prísl.*)
žiaľbohu (*cit.*), bohužiaľ
žialiť, -im, -ia; žialievať
žiar, -u, *m.*; žiara, -e, *ž.*; žiariť; žiarievať; žiarivý; žiarny
žiarliť, -im, -ia; žiarlivý; žiarlivosť
*žibrienka = **žubrienka**
žičiť, -ím, -ia; žičievať; žičlivý; žičlivosť
Žid, -a, *m.* (*člen národa*); žid (*podľa vyznania*); židovský; židovčina; žída, -aťa, *str.*; Židovstvo (*národ*); židovstvo (*náboženstvo*)
Žigmund, -a, *m.*
žihadlo, -a, *g. pl.* žihadiel, *str.*
žihať, -ám, -ajú
žihľava, -y, *ž.*
žila, -y, *g. pl.* žíl, *ž.*; žilka; žilôčka; žilkovať; žilový; žíl(k)ovatý; žilnatý
Žilina, -y, *ž.*; Žilinčan; Žilinčianka; žilinský; žilinčina
žilnatý
žinčica, -ce, *ž.*
žinenka, -y, *ž.*
žinka, -y, *ž.*
žirafa, -y, *ž.*
žrieť; žerie mu voda, povetrie
žiro, -a, *str.*; žírant; žírový; žírovať
žiť, žijem, žijú; ži, žite; žijúc
žito, -a, *g. pl.* žít, *str.*; žitný
Žitomír, -a, *m.*
*živ = **živý**
živec, -vca, *m.*
živel, -vlu, *m.*; živelný
Živena, -y, *ž.*
živica, -e, *ž.*; živičný
živina, -y, *ž.*
živiť, -ím, -ia; živievať; živiteľ; živiteľka
živnosť, -sti, *ž.*; živnôstka
živnostenský; živnostník
živobytie, -ia, *str.*
živočích, -a, *n. pl.* živočíchy, *m.*; živočíchopis, -u, *m.*; živočíšstvo, -a, *str.*; živočíšny
živoriť, -ím, -ia
živosť, -ti, *ž.*
život, -a, *m.*; živôtik, -a, *m.*; životný
životopis, -u, *m.*; životopisný; životopisec
životospráva, -y, *ž.*
živý
žízeň, -zne, *ž.* (*biblické*) = smäd; *žízniví = **smädní**; *žízniť = **smädnúť**
Žižka, -u, *m.*
žľab, -u, *m.*; žľabok
žľaza, -y, *g. pl.* žliaz, *ž.*; žľazový; žľaznatý; žliazka
žlč, -e, *ž.*; žlčový; žlčník
žliabok, -bku, *m.*; žliabkovať
žltý, žltne, *ž.*
žltačka, -y, *ž.*
žltkavý
žltnúť, -nem, -nú
žltok, -tku, *m.*
žltosť, -ti, *ž.*
žltý, žltkavý, žltkastý
žmeň, -ne, *ž.*, hrsť; žmienka
žmúriť, -im, -ia, privrieť oči; žmurkať; žmurknúť; žmurky (hrať sa na žmurky)
žmýkať, -am, -ajú; žmyknúť
žnec, ženca, *m.*
žnica, -ce, *ž.*
žnivo, -a, *str.*
žobrácky; žobráctvo
žobrač, -e, *ž. hrom.*

žobračka, -y, *ž.*, žobranie
žobrák, -a, *m.*; žobráčka, -y, *ž.*
žobrať, -em, -ú
žobravý
žobrota, -y, *ž.*
Žofia, -ie, *ž.*; Žofka
žoch, -u, *m.*
žold, -u, *m.*
žoldnier, -a, *m.*
žoviálny, dobrosrdečný; žoviálnosť
***žrádlo** = **žranica**
žralok, -a, *n. pl.* žraloky, *m.*; žraločí
žranica, -ce, *ž.*
žrať, žeriem, žerú; žravý; žravosť
žrď, -de, *ž.*; žŕdka
žreb, -u, *m.*; žrebovať
žrebčínec, -nca, *m.*
žrebec, -bca, *m.*
žrebiť sa, -í, -ia
žrebná (kobyla)
žrec, -a, *m.*
žrenie, -ia, *str.*
žriebä, -bäťa, *str.*; žriebätko; žriebäcí
žriedlo, -a, *g. pl.* žriedel, *str.*
žubrienka, -y, *g. pl.* žubrienok, *ž.*
žula, -y, *g. pl.* žúl, *ž.*; žulový
žumpa, -y, *g. pl.* žúmp, *ž.*
župa, -y, *g. pl.* žúp, *ž.*; župný; župan; županský
žúr, -u, *l.* -e, *m.*
***žurav** = **žeriav**
žurnál, -u, *l.* -i, *m.*; žurnalista, žurnalistika, novinárstvo
žuť, žujem, žujú, žuvať
žúžoľ, -ľa, *m.*, uhoľ; čierny ako žúžoľ
***žvanić** = **tárať**
***žvýkať** = **žuvať, žvlkať**

SKRATKY.

a., *ak.* i *akuz.* = akuzatív
a i. = a iné, a inde, a inakšie
al. = alebo
angl. = anglické (slovo)
ap. i *a pod.* = a podobne
atď. = a tak ďalej
bibl. = biblické
cirk. = cirkevné
cit. = citoslovce
č. i *čís.* = číslo
čít. = čítaj
d. i *dat.* = datív
dim. = diminutívum (zdrobnelé meno)
dokon. = dokonavé (sloveso)
dvojslab. = dvojslabičné
fr. i *franc.* = francúzske
g. i *gen.* = genitív
hrom. = hromadné (meno)
i. i *inštr.* = inštrumentál
inf. = infinitív (neurčitý spôsob)
inštr. = inštrumentál
jedn. i *jednot.* = jednotné (číslo)
kap. = kapitola
komp. = komparatív (2. stupeň prídavných mien)
krst. = krstné (meno)
l. i *lok.* = lokál
lat. = latinské
ľud. = ľudové
m. i *muž.* = mužský (rod)
maď. = maďarské
min. = minulý (čas)
mn. i *množ.* = množné (číslo)
n. i *nom.* = nominatív
napr. = napríklad
nedokon. = nedokonavé (sloveso)
nem. = nemecké
neskl. = nesklonný

neskl. = nesklonné
neživ. = neživotné (meno **podstatné**)
nom. = nominatív
ob. = obecné (meno)
obyč. = obyčajný, **obyčajne**
os. = osobné (meno)
pl. = plurál (množné číslo)
pod. = podobne
podst. m. = podstatné meno
pol. = poľské
pomn. i *pomnož.* = pomnožné
por. i *porov.* = porovnaj
predl. = predložka
príč. = príčastie
príd. m. = prídavné meno
priech. = priechodník
prip. = prípona
prísl. = príslovka
r. = rod
sg. i *sing.* = singulár (**jednotné číslo**)
skrát. = skrátene
slab. = slabika
slk. i *sloven.* = slovenské
sp. i *spoj.* = spojka
spr. = správne
str. = strana
str. i *stred.* = stredný (**rod**)
šp. = španielsky
tal. = talianske
t. j. = to jest
tr. = trieda (slovesná)
trp. = trpný (rod)
tur. = turecké
tzv. = takzvaný
v. i *vok.* = vokatív
vysl. = vyslov
zám. = zámeno
zastar. = zastaralé
zosob. = zosobnené
zvrat. = zvratné (**zámeno**)
ž. i *žen.* = ženský (rod)
živ. = životné (meno)

OBSAH.

Strana

Úvod 3

Pravidlá pravopisné a gramatické.

Z pravopisu a hláskoslovia.

1. Veľké a malé písmená 13
2. Pravopis cudzích slov 20
3. Slovenská abeceda 28
4. Roztriedenie slovenských hlások 28
5. Kde sa píše **ä** 29
6. Kde sa píše **y, ý** 31
7. Kde sa píše **i, í** 35
8. Kde sa píše **é** 36
9. Kde sa píše **ó** 36
10. Kde sa píše **a, o, e** 37
11. Kde sa píšu dvojhlásky **ia, ie, iu** 38
12. Kde sa píše dvojhláska **ô** 41
13. Kde sa píše dvojhláska **ou** 41
14. Iné dvojhlásky a trojhlásky 41
15. Samohláskové **r, l** a **ŕ, ĺ** 44
16. Zánik samohlások 44
17. Niektoré vokalizované predložky 45
18. Dlhosť a krátkosť samohlások 47
19. Mäkké spoluhlásky **ď, ť, ň, ľ** 51
20. Predpony **s-, z-, so-, zo-**; predložky **s, z, so, zo** 53
21. Predložky **s, so, z, zo** 55
22. Výslovnosť niektorých spoluhláskových skupín a spoluhlások 57
23. Rozdeľovanie slov 61

Z kmeňoslovia.

24. Mužské podstatné mená s príponou **-teľ** 64
25. Mužské podstatné mená s príponou **-č** 64
26. Mužské podstatné mená s príponou **-ár, -iar** 65
27. Mužské podstatné mená na **-ík, -ikár** a **-ičkár** 66
28. Mužské podstatné mená **denník, zákonník** a pod. 66
29. Mužské podstatné mená s príponami **-áň** a **-ún** 67

Strana

30. Zdrobnené mužské podstatné mená s príponou **-k** . . . 67
31. Ženské podstatné mená na **-áreň, -eň** a **-ňa** 68
32. Ženské podstatné mená na **-yňa** 68
33. Ženské podstatné mená **slovenčina, ruština** a pod. . . 69
34. Ženské podstatné mená na **-ianka** a **-anka** 69
35. Zdrobnené ženské podstatné mená s príponou **-ka** . . . 71
36. Ženské priezviská 71
37. Podstatné mená stredného rodu na **-dlo** 72
38. Podstatné mená stredného rodu na **-isko** a **-ište** . . . 73
39. Zdrobnené podstatné mená stredného rodu s príponou **-ko** 73
40. Složené podstatné mená 73
41. Prídavné mená na **-ný, -ná, -né** 76
42. Prídavné mená s príponou **-í** 77
43. Prídavné mená s príponou **-cí** 77
44. Prídavné mená s príponou **-ový** 77
45. Prídavné mená s príponou **-astý** 78
46. Komparatív prídavných mien 78
47. Slovesá na **-ovať** 79

Z tvaroslovia.

48. Mužské podstatné mená vzoru **chlap** 80
49. Mužské podstatné mená vzoru **sluha** 81
50. Mužské podstatné mená vzoru **dub** 82
51. Mužské podstatné mená vzoru **meč** 83
52. Ženské podstatné mená vzoru **ryba** 83
53. Ženské podstatné mená vzoru **ulica** 85
54. Ženské podstatné mená vzoru **dlaň** a **kosť** 85
55. Ženské podstatné mená vzoru **kráľovná** 86
56. Skloňovanie slova **pani** 86
57. Podstatné mená stredného rodu 87
58. Množný genitív podstatných mien stredného rodu . . 89
59. Zo skloňovania cudzích slov 89
60. Niektoré cudzie priezviská 90
61. Prisvojovacie prídavné mená na **-ov, -ova, -ovo, -in, -ina, -ino** 92
62. Prídavné mená **hoden, vinen** a pod 92

Zo skloňovania zámen.

63. Skloňovanie zámen **ja** a **ty** 93
64. Skloňovanie zámen **ten, tá, to** 93
65. Skloňovanie zámen **môj, tvoj, svoj, náš** a **váš** 94
66. Skloňovanie zámen **on, ona, ono** 94

Strana

67. Skloňovanie zámen **onen, ona, ono** 95
68. Skloňovanie zámen **čí, čia, čie** a **niečí, niečia, niečie** . . 96
69. Skloňovanie zámena **sám, sama, samo** 96

Zo skloňovania číslovieк.

70. Skloňovanie číslovky **jeden, jedna, jedno** 97
71. Skloňovanie číslovieк **dvaja, dve** 98
72. Skloňovanie číslovieк **traja, tri** a **štyria, štyri** 98
73. Skloňovanie číslovieк **päť, šesť, sedem** atď. 98
74. Skloňovanie číslovieк **sto** a **tisíc** 99
75. Číslovky **dvadsaťjeden** a **jedenadvadsať** 99
76. Číslovky radové 100
77. Skloňovanie číslovieк rozčleňovacích 100
78. Neurčité číslovky **mnoho, mnohý** a pod. 101
79. Skloňovanie **neurčitej** číslovky **všetok, všetka, všetko** 101

Z časovania.

80. Neurčitok 102
81. Prítomník slovies I. triedy vzoru **trieť** 103
82. Príčastie minulé činné (na **-l, -la, -lo**) 103
83. Príčastie minulé trpné (na **-ný, -ná, -né** a **-tý, -tá, -té**) . 104
84. Podstatné mená **slovesné** 104
85. Priechodník prítomný slovies vzoru **rozumieť** 105
86. Rozkazovací spôsob 105

Neohybné slová.

87. Príslovky 105
88. Predložky 106
89. Spojky 107

Zo skladby.

90. Slovesné podstatné mená 109
91. Zvratné zámeno **sa** 109
92. Prisvojovacie zámeno **svoj** 109
93. Ukazovacie zámeno **ten, tá, to** 109
94. Číslovka **jeden** 110
95. Doplnkový inštrumentál a nominatív 111
96. Vykanie 111

Rozdeľovacie značky.

97. Bodka 112
98. Čiarka 112
99. Bodkočiarka 116

Strana
100. Dvojbodka 117
101. Výkričník 118
102. Otáznik 118
103. Pomlčka 118
104. Úvodzovky 119
105. Spojovník 120
106. Zátvorky 121
Abecedný pravopisný slovník 123
Skratky 477

OPRAVY.

Na str. 17. v odseku k): Prozreteľnosť (nie Prezreteľnosť).
Na str. 21. v odseku 7.: žírovať (nie: žírovať).
Na str. 160. v hesle Dardanely: úžina (nie *užina*).
Na str. 271. nazpäť (nie nazpäť).